

John Carter Brown.

Harold Brown.

This volume contains the legends on Sebastian Cabot's map. See pp. 773-795. M Jomard has omitted them on his fac simile of the map. See p 781 § VIII where the statement is made that Cabot's discovery of Newfoundland was in the year 1494. See also p. 791 as to the date of the map, viz 1549.

liber rarus. vid Salthenii Cata-
logum. p. 450.

VARIORVM IN EVROPA ITINERVM

DELICIÆ;

SEV, EX VARIIS MANV-SCRIPTIS SELECTIORA TANTVM INSCRIPTIONVM MAXIME recentium MONVMENTA.

Quibus passim in

ITALIA ET GERMANIA,
HELVETIA ET BOHEMIA,
DANIA ET CIMBRIA,
BELGIO ET GALLIA,
ANGLIA ET POLONIA, &c.

TEMPLA, ARAE, SCHOLAE, BIBLIOTHECAE, musea, arces, palatia, tribunalia, portæ, arcus triumphales, obelisci, pyramides, nosodochia, armamentaria, propugnacula, portus, asyla, ædes, cœnacula, horologia, pontes, limites, horti, villæ, apiaria, thermæ, fontes, monetæ, statuæ, tabulæ, emblemata, cippi, sacella, sepulchra, &c. conspicua sunt.

Præmissis in clariores vrbes Epigrammatibus Iulii Cæs. Scaligeri.

Omnia nuper collecta & hoc modo digesta à

NATHANE CHYTRÆO.

Herbornæ Nassouiorum. 1594.

ΣΥΝ ΘΕΩ.

CHRISTIANI III. ET FRIDERICI II. DANIÆ, NORWEGIÆ, GENTIVMQ. SEPTENTRIONIS REMOTISSIMARVM AMPLISSIMARVMQ.

REGG. OPT. POTENTISSIMORVMQ.

NON MINORIS EXPECTATIONIS FILIVM ET NEPOTEM

CHRISTIANVM IV.

EORVNDEM REGNORVM ET GENTIVM REGEM ELECTVM,

Paternæq; & auitæ virtutis ac gloriæ heredem & æmulum acerrimum:

THEORIÆ HVIVS TOPICÆ DEDICATIONE

Ad honestam animi relaxationem inuitat,

SEQVE REGIÆ IPSIVS MAIESTATI CVM DEVOTA OBSERVANTIA humiliter commendat

NATHAN CHYTRÆVS, IN SPEI

Quam de diuino illius ingenio, & felici regimine omnes boni concepere,

MONVMENTVM.

LECTORI BENEVOLO S. D.

NATHAN CHYTRÆVS.

ANNVS iam agitur penè vigeſimusquintus, cùm qualiacunq; hodœporica mea, vno volumine comprehenſa, vnà cum monumentis quibuſdam, & inſcriptionibus nobilioribus, paſſim à me in variis itineribus obſeruatis & collectis, publicaui: iisque mox diſtractis, alteram eiuſdem opuſculi editionem, priore aliquanto correctiorem & locupletiorem, cœpi adornare. cuius etiam exemplum in officinam heredum Egenolphi imprimendum à me Francofurdiam tum miſſum eſt. Cùm autem ibidem moræ aliquæ, quod hodie optimis quibusque libris ferè contingit, editioni illi interuenirent: placuit tandem typographo, ex conſilio virorum quorundam eruditorum, ſola itinera carminibus deſcripta, ſeorſim prelo ſubiicere: Epigraphas autem illas, peculiari editioni reſeruare. Communicaueram autem tum farraginem illam inſcriptionum viro nobili, optimo & doctiſſimo, D. Iacobo Monauio, patri-

patritio Bratiſlauienſi, amico meo planè ſingulari, cùm is eò ipſo tempore ſuas in Italiam & Galliam peregrinationes adornaret. Verùm paulò pòſt, ſanè non ſine incommodo & dolore noſtro, euenit, vt peſte ad Mœnum ſæuiente, vitam cum morte commutaret vir humaniſſimus, & officii plenus Conradus Albinus, reipub. illius patritius; qui opuſculorum illorum in lucem emittendorum, quidam quaſi ἐργοδιώκτης, ita enim ipſe volebat, Francofurti à me erat conſtitutus. quo extincto, & operis hac in parte ceſſantibus, repoſcere tandem collectanea illa mea volui. quæ quamuis interea ἀνέκδοτα, ſed tamen multis ſui partibus auctiora, inter alias eius generis chartas apud me iacuerint: accidit tamen peropportunè, vt mora iſta planè ἀμεταμέλητος & mihi & opuſculo illi cenſenda eſſe videretur. Paulò enim pòſt itineribus ſuis ex animi ſententia confectis, ſoſpes ad ſuos rediit Monauius: & vt pro communicatione illa mea priori gratum ſe mihi (ea enim eſt viri integerrimi humanitas) oſtenderet; meque munere quàm ſimillimo remuneraretur; & iam tum, & deinceps quoque complures ſubinde eius generis Epigraphas, & tandem etiam anno ſuperiori magnam earum farraginem, partim à ſe ipſo collectam, partim ab amicis hinc inde ſibi communicatam, ad me miſit. qua quidem ego non mediocriter ſum delectatus: &, ſicuti opus erat, & ipſe Monauius petierat, ſtatim earum ἐκλογὴν, cum labore & temporis impendio non exi-

guo, inſtitui: in qua hoc egi, vt ea præcipuè ſeligerem, quæ vel aliquam ſingularem doctrinam, vel ſalutarem in vita admonitionem continerent: vel quæ memorabili alicui hiſtoriæ ſeruirent: aut quæ rari alicuius & obſeruatione digni euentus aut exempli mentionem facerent: aut quæ aliâs aliquid peculiaris ingenii, elegantiæ, ſalis vel acuminis præ ſe ferre viderentur. Cætera vel obſcura, vel etiam nimis vulgaria, vel inſipida, vel obſoleta, & nudis notis, aut tantùm fere nominibus propriis conſtantia, & criticis occaſionem rixandi præbitura, vt plurimùm, dedita opera, prætermiſi. Ad Epigraphas autem à meipſo collectas quantum ſpectat; earum nonnullas, præſertim Pariſienſes, Anglicanas, & Italicas, cùm anno 1565. & duobus ſequentibus αὐτοψίας earum mihi contigiſſet opportunitas, ipſe deſcripſi: nonnullas iam antè ab aliis deſcriptas & mecum communicatas, in vindemiolas meas retuli. Qua in parte non poſſum non celebrare honeſtiſſimi & prudentiſſimi Ioannis Baptiſtæ Haincelii, Patricii & Conſulis tum Auguſtani p. m. ſingularem erga me benignitatem & humanitatem, quam ille mihi anno 1566. Auguſtæ in primis Imperatoris Maximiliani II. Comitiis abundè declarauit: cùm non ſolùm in præſentia virorum clariſſimorum Ioan. Cratonis, Caſp. Peuceri, Hier. VVolfii, & aliorum, eleganter apparato, & ſermonibus optimis condito conuiuio ſubinde me exciperet: verùm etiam (cùm me itineri Italico accin-

ctum tum videret) omnia quæ ipse quondam in eodem itinere memorabilia obseruasset, è chartis & scriniis suis deprompta, candidè admodum & liberaliter mecum communicaret. Cuius certè beneficii cōmoda & fructus in toto deinceps itinere sensi vberrimos, cùm illius indicio, & quid quouis in loco potissimùm inquirendum esset, perspicerem: laboreq; & molestia omnia inuestigandi, & hinc inde conquirendi ac describendi me sentirem subleuari. Postea, cùm itineribus, Parisiensi, Anglico, Veneto, Romano, & Neapolitano feliciter confectis per Heluetiam in Germaniam rediissem; & magnam partem æstatis anni 1567. Misenæ apud optimum doctissimeq; eruditum, & horũ studiorum amantissimum virũ, D. Georgium Fabricium consumerem; & is quoque penè omnium, quæ eò in genere haberet, sine inuidia participem me faceret; opus illud inscriptionũ variarum nō mediocriter auctum est. Sicut interea quoq; in Ducum Venetorum Epitaphiis colligēdis vsui mihi fuit D. Henrici Kelneri liber de vita, moribus & rebus gestis principum Venetorum. Sanctodionysiaca recentiora describenda mihi concessit vir doctiss. & humaniss. D. Petrus Pauo Medicinæ D. & in Academia Leidensi Professor. Palatina ad Rhenum monimēta præcipua, pleraq; elegantissimè descripta, ad me misit nobiliss. D. Paulus Melissus. VVirtebergica verò M. Matthæus Chytræus, frater meus germanus, & Ecclesię Grumbachiensis pastor mihi curauit. Borussica, opera ami-

corum mihi conquisiuit, vir opt. & doctissimus, & hospitii quoq; necessitudine mihi coniunctus, D. Valentinus Schreckius, scholæ Marianæ apud Dantiscanos Rector: qui & ipse in Regiomontanis conquirendis opera doctissimi & humanissimi viri M. Martini VVinteri, Professoris Academiæ Borussicæ fidelissimi vsus est. Viennensibus libenter plura addidissem, sed præter aras sepulcrales inclytæ familiæ Salmensis à V. CL. Nicolao Reusnero editas, nihil eorum hactenus videre mihi licuit. Ad Alpina quantum spectat; pleraque eorum habeo ex Itinerario honesti & eruditi iuuenis Alberti Heinii, CL. I. V. Doctoris, & consulis Reipub. Rostochiensis D. Friderici Heinii filii, disciplinæ olim meæ alumni. Danica magna ex parte refero accepta viro & Mathematico nobilissimo Tychoni Brahæo. Cimbrica, & quidem vt plurimùm in arcibus, palatiis, structuris, & monimentis viri illustris & magnifici D. Henrici Ranzouii vicarii regii obuia, & per Georgium Crusium, Petrumque Lindebergium collecta, ipse herus ad me misit. Megapolitana nonnulla habeo ab amico peruetcri D. Iacobo Bordingo, Cancellario Megap. integerrimo. Reliqua hinc inde mihi descripsit iuuenis probus & eruditus Simon Paulus affinis meus, cuius opera & industria in manus quoque meas peruenerunt huius generis collectanea docti & accurati viri Samuelis Fabricii, non ita pridem Secretarii Megap. qui in suis per Germaniam in Italiam, & aliis quoq;,

quæ

quæ ill. Ioan. Alberti iuſſu confecit, itineribus, ſtudioſus admodum omnis generis Inſcriptionum collector fuit. Sed morte præuentus publici eas iuris facere non potuit. Qui quidem ipſe Fabricii huius labor, leuamento non exiguo futurus eſſet ei, qui talium collectionem meditatur copioſiorem. Polonica, quotquot ferè ſunt, nactus ſum ab honeſto & docto iuuene Bartoldo Weccio, meo olim conuictore. Epigrammata Iulii Cæſaris Scaligeri, nonnullarum clararum vrbium Epigraphis præmiſſa, vnde petita ſint, omnibus liberaliter eruditis, etiam tacente me, conſtat. Reliqua ferè omnia accepta, vt dixi, refero liberalitati D. Georgii Fabricii, & Iacobi Monauii V. Cll. quorum hic quoq; D. Ioannis Henrici I.B.F. Haincelii, patricii Auguſtani, Iohannis Poſthii archiatri Palatini, & Abrahami Ortelii, Coſmographi Antuerpienſis, virorum præſtantiſſimorum doctiſſimorumque hac in parte liberalitatem erga ſe ſingularem non obſcurè apud me prædicat. Quæ omnia eam quoq; ob cauſam prolixiùs hîc cenſui commemoranda, ne quis putaret, me in morem corniculæ Æſopicæ, ornamentis, aut ad Thraſonis Terentiani imitationem, laboribus delectari alienis, partamq; ex iis gloriam ridiculè mihi aſcribere, à qua vanitate ſemper alieniſſimus eſſe ſtudui. Deinde, vt alios quoq; bonos viros, penes quos eleganter hunc theſaurum deinceps quoque augendi & complendi facultas eſt, allicerem, vt ipſi quoq; mantiſſas hac in parte ſuas nequaquam

mihi inuiderent: ſed potiùs liberaliter eas mecum communicarent: idem officii huius ſui præmium, hoc eſt, nominis ſui ex grato animo profectam celebrationem publicam, Deo volente, ſuo tempore à me accepturi.

Non autem opus eſſe exiſtimo, vt harum Inſcriptionum collectanea tibi, beneuole lector, multis verbis commendem; cùm earum euidentiſſimè conſpicua ſit & iucunditas & vtilitas. Nam vt de honeſtate & dignitate huiuſcemodi obſeruationum iam taceam; quid quæſo iucundius eſt, quàm in vno, non nimis magno, libro comprehenſa habere, tot vel virtutum, vel etiam vitiorum cauſa celebratiſſimorum virorum, mulierum, iuuenum, virginum, puerorum nomina, elogia, res geſtas, mortes. cùm vt aliis, ita his quoq; in rebus dulcedo multa cognoſcendi & ſciendi, cæteras omnes ſuauitates longiſſimè ſuperet: affirmante hoc etiam veteri ſententia, alicubi à Cicerone citata, οὐδὲν γλυκύτερον ἢ πάντ᾽ εἰδέναι: præſertim ſi illud τ᾽ ἀγαθὰ, quod Themiſtius addit, non prætermittatur. Quid etiam ſuauius multiplici illa rerum & euentuum diuerſiſſimorum varietate & viciſſitudine? in qua ancipites ſæpè caſus excitant admirationem, lætitiam, ſpem, timorem, moleſtiam, luctum. cui tamen ipſi luctui aliqua, licet cum dolore permixta, voluptas ineſt: lectore hunc vel ſimilem in modum, rerum, quæ narrantur vel deſcribuntur, ideam animo ſuo conceptam efferente:

Hæc

Hæc dicens, faciens, tolerans, viuusq; iacénsve,
Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat:
Hinc lacrymarum acri simul ipse accendor amore.

Quàm item varia variorum in his monumentis studiorum, & institutorum, vanitatisq; adeò ingenii humani exempla sunt? quibus iste hoc, ille alio modo, humo, vt Maro canit, se tollere; & nominis celebritatem, vel, vt ipsi putabant, immortalitatem consequi sunt conati. Quàm variæ ipsis, mortuorum iam, epitaphiis adhuc insunt, sæpe etiam de rebus vitiosis & friuolis gloriationes? quando alius corporis sui formam, aut robur, alius ingenii sui acumen, alius varias peregrinationes, alius eloquentiæ aut fortitudinis suæ vim, alius diuitias & honores suos, alius suam in hostibus etiam sepeliendis humanitatem & pietatem, alius prælia & victorias suas, alius deniq; huius, alius alterius artis vel virtutis iactat præstantiam: quæ tamen à morte immunem eorum præstare potuerunt neminem. Quàm varia quoq; mortis genera repræsentantur? quando alius piè alius impiè, alius domi alius peregrè, alius ab hoste, alius ab amico, alius per insidias, alius per apertam vim, alius præcipitio, alius submersione, alius suspendio, alius veneno, alius laboribus & vigiliis, alius segnitie & ignauia, alius morsu felis aut canis, vel calce equi, alius iuuenis, alius senex, alius sponsus, alius viduus, alius remedium quærendo, alius respuendo, alius cum spe vitæ melioris, alius desperabundus, alius cur moriatur nescius, alius deni-

que αὐτόχειρ, aut alio caſu inaudito & admirando perit. Quos quiden attentè conſiderando, quis nō in occaſionibus huiuſcemodi caſuum vitandis euadat circumſpectior? in imploratione diuini regiminis, & præſidii ſanctorum angelorum petitione ardentior? in pia deniq; & ſeria ad fatalem illam migrationem præparatione accuratior? ſic quoque aut ſimilem in modum ſubinde vna mecum exclamans,

Guttula cùm vitæ mihi ſit tantùm vnica; cur me
Mille necis ſpecies, funera mille premunt?

Qua in parte iucundum quoque eſt videre, quàm diverſo affectu ſuperſtites mortem ſuorum ferant. alii enim iraſcuntur, alii indignantur, alii Deo ipſi maledicere non verentur, alii lamentantur, alii queruntur, alii mortuis blandiuntur, alii æquo animo ſpe reſurrectionis ſe conſolantur, alii mortuis commori, alii ſua morte illorum vitam redimere, vt videtur, cupiunt, atq; ita deinceps. Præterea, cùm totam vitam hominis pii meditationem mortis eſſe debere in confeſſo ſit; quàm vtile erit polyhiſtori, præſertim adoleſcenti, ſi huius generis delicias conſectans, ſubinde in tot funerum, cadauerum, ſepulcrorum, & monumentorum, non ſolùm hominibus, verùm canibus quoq; & equis, imò muſcis quoq; ſubinde exſtructorum, mentionem incidat? quibus ipſe quoque mortalitatis ſuæ admonitus, vitam & mores in tempore incipiat emendare; & criſtas ſuas paulatim magis magiſq; demittere. Iam verò, cùm teſte Horatio, non cuiuis homini contingat

adire

adire Corinthum; quando alius hac, alius alia de causa à peregrinationibus longinquis cogitur abstinere: quid tibi, humanissime lector, in huiuscemodi vita, quam ita vocare liceat, sedentaria, iucundius esse possit, quàm in libro, eoque non nimis ponderoso, vna quasi συνόψει ea omnia aspicere; quorum aliqua saltem ex parte (vix enim vni, vt hæc omnia coràm videat, contigerit) videndorum gratia alii tantos itineris labores suscipiunt, tantos sumptus faciunt, tot, vitæ quoq; nonnunquam, periculis se exponunt. Quod si in regionibus longinquis adeundis & contemplandis, fortè ipse quoq; olim operam aliquam posuisti; non est quòd hanc quoq; ob causam σύνταγμα hoc nostrum, quantumuis aliquando, quod lubens fateor, cùm aliter fieri non posset, ἄτακτον asperneris. Cùm enim plerorumque, præsertim senescentium iam, memoria vacillet; huius & similium librorum indicio, ea, quæ ante multos annos coràm vidisti, in memoriam subinde tibi reuocare, eique altiùs poteris infigere. Sicuti ego ipse, in hac congerie dum versor, haud iniucunda tot rerum, locorum, gentium & vrbium recordatione perfruor. Quinimò etiamsi adolescens adhuc, & quidem satis fortunatus, ac peregrinationum cupidus sis; teq; ipsum hæc & similia suis in locis aliquando contemplaturum esse speres; non tamen idcirco hæc nostra planè tibi despicienda esse putabis. Multa enim cadunt inter calicem supremaq; labra. Et etiamsi omnino peregrinationi illi tuæ nul-

la se obiiciant impedimenta: tamen moras aliquas (cùm non omnia ad diuturnas peregrinationes necessaria statim omnibus obuia sint) interuenire solere notum est, quarum tædium, deliciæ hæ nostræ aliquantulum tibi lenire, teque adeò præparare & instruere poterunt, vt mox maiori cum fructu & emolumento, minoriq; cum molestia tua peregrineris: habens scilicet iam pleraque omnia, in quibus describendis, aliàs tibi non absq; tædio fuisset laborandum. In his igitur ipsis, quod commodo tuo fiat, euoluendis & perlustrandis cùm versaberis; cogitabis te in hortulo, non planè inculto, violas aut rosas iam decerpere: donec paulò pòst in ipso peregrinationis tuę liberiore campo, florescentium tibi iam arborum fructibus maturis, te oblectare, animumq; adeò φιλοθέωρον totum explere possis. Quod vt cum salute animæ & corporis tui fiat, ex animo tibi opto.

Interea de aliis quoque nonnullis amice te censeo monendum, ne præter meritum fortè in reprehensionem tuam incurram. Qua in parte fieri potest, vt Titulus libri huius, delicias lectori pollicens, aliquem nimis fortasse in hoc genere delicatum offendat, præsertim si alicubi in veteris barbariei incidat reliquias, quales sunt quas in Inscriptione monumenti Philippi Decii, Pisis in campo, quem vocant, sancto sepulti, in Elogiis doctorum virorum his verbis exagitat Paulus Iouius: *Octogenario, inquiens, maior interiit, delatusq; est Pisas, ad sepulcrum marmoreum, magno sumptu à se in maximi templi fronte*

constitu-

constitutum, inscriptione adeò inepta, vt si eam supponamus elegantibus ingeniis, non sine pudore boni mortui, ridenda videatur. Quod quidem ipsum tanti viri & historici iudicium, etiamsi verum esse nõ negemus: tamen nos alias ob causas eam ipsam Inscriptionem, quãtumuis ineptam, non censuimus prætermittẽdam. inter quas causas hæc vel prima est, quòd exemplũ insigne contineat vanitatis, positæ in gloriatione de amplis stipendiis, & variis ac splendidis officiis hîc illic nõ sine maximo fructu administratis, maximè si gloriatio illa ne quidem post mortem cesset, quæ huiuscemodi vmbris plané nihil mouetur. Quando igitur in hæc & similia inter legendum incides, cogitabis, si verbis nihil elegantiæ aut leporis insit, fortè res ipsas & sententias tales esse, vt probè examinatæ non planè repudiandæ videantur. Et quidem hæc ipsa barbaries, si cum nostri huius seculi elegantia prorsus exquisita conferatur; aliquid secum afferet voluptatis. Fortè etiam non deerunt, qui antiquas Epigraphas malint, quàm recentes. Quos ego ad complura, & quidem satis ampla, in hoc genere publicè edita relego volumina, interim tamen confirmare minimè dubius, multas in recentibus his Inscriptiones contineri, quæ veteribus, nec bonitate, nec vtilitate, addo etiam acumine & elegantia, cedere debere, id quod res loquetur ipsa, videantur. Fieri etiam potest, vt quædam Epigraphæ minùs emendatè descriptæ in manus nostras peruenerint. In quo quàm facilè sit labi, præsertim scribis, qua-

les pleriq; sunt, non solidè eruditis, qui intelligunt, facilè nobis veniam dabunt. Ordinem quoque Inscriptionum alicubi concinniorem esse potuisse ipse vltrò fateor. Verùm cùm illæ diuersissimis temporibus & occasionibus hinc inde ad me missæ sint; neq; ego semper locorum vbi visuntur, αὐτόπτης esse, in tanta distantia, potuerim; ἀταξίαν quoq; hîc omnem auerruncare non potui. Quòd etiam non omnibus Epitaphiis nomina sepultorum præfixi, consultò id factum est, vt nimirum illa nominis omissione in ipsum epitaphii sensum eo accuratiùs lector intenderet, quod aliàs nomine lecto fortè fuisset præteruolaturus. Quod ipsum in epitaphiis suis video fecisse D. Georgium Fabricium. Reprehendent quoq; forsitan aliqui, quòd in hac Inscriptionum nostrarum editione typographus non vsus sit litteris maiusculis, quas plusculum elegantiæ & dignitatis huiuscemodi monumentis afferre solere, ego quoque non nego. Sed ratio hac in parte habenda fuit peregrinantium, quibus potissimùm laborem hunc nostrum seruire voluimus. Qui sanè ipse labor fine hoc suo excideret; si libri huius chartæ in eam molem excrescerent, quę iter facientes primo aspectu offenderet & à se repelleret. Hæc ferè ea sunt, de quibus te in huius operis vestibulo potissimùm censui præmonendum. Tu ea in bonam partem accipe, & laboribus hisce nostris vtere fruere feliciter. Vale. Brema, Idib. Octobris, anno cIↃ IↃ xcIII.

EIDEM

EIDEM

CANDIDO LECTORI.

CVM hanc Inſcriptionum variarum collectionem abſoluiſſem, eamque iamiam typographo miſſurus eſſem: in manus meas peruenerunt Monumentorum Italiæ libri IV. à viro CL. & multarum rerum peritia & experientia claro Laurentio Schradero recens diuulgati. è quibus ipſis quoq; pauca quædam, inſtituto huic meo accommodata, deſcribi, & huic farragini addi curaui. Sicuti etiam interea temporis Itinerarium mihi ſuum animo promptiſſimo communicauit, vir genere & doctrina nobilis & præſtans, D. Ioachimus Baſſeuitius Conſiliarius Megapol. & regius, dux olim meus, cùm florentibus integer annis in pulcherrima & nobiliſſima vrbe Florentina huiuſcemodi monumentorum φιλοθέωρος eſſem: & nunc quoque Muſarum noſtrarum fautor & patronus integerrimus. Ex quo ſanè ipſo Itinerario Baſſeuitiano non contemnenda ad hanc ἐκλογὴν noſtram maximè Italicarum, Gallicarum & Anglicarum inſcriptionum facta eſt acceſſio. Quod ideo quoque hîc cenſeui indicandum, ne laboris & induſtriæ alienæ fructum mihi vindicare velle, videri alicui parum mihi æquo poſſem. Vale iterum. B. Cal. Septemb. anno 1 5 9 3.

EIDEM.

TE moneant Lector tot in vno funera libro,
Tempore quòd certo tu quoq; funus eris.

**

EIDEM LECTORI S.

DElicias tibi polliceor. res ardua dicis?
Non nego. nec cunctis vna eademq; gula est.
Quod sapit huic; alius mox nauseat. & mihi mirè
Quod placet, hoc poterit displicuisse tibi.
Conuiuas igitur frugi hîc imitabere, qui non
Perdices tantùm, aut Bacchara vina petunt:
Sed panem, & ptisanam, & Nicri quoq; pocula gustant,
Quæ sitis, & faciunt deliciosa fames.
Hæc duo condimenta dapum sunt optima, gratos
Siue animis spectes corporibúsve cibos.
Quin his ex vicibus maior quoq; gratia ferclis
Accedit, sine quîs gaudia cuncta iacent.

Nathan Chytræus.

CONTEMPTORI INSCRIPTIOnum nouarum.

CVr admirator veterum solummodo, temnis
Hæc noua? quondam etiam prisca fuere noua.
Ætatem his concede suam, fientq; vetusta
Hæc etiam, nouitas quæ modò spreta facit.

Nathan Chytræus.

VIta viatoris quasi transitus, omnia finem
Mundus hic immundus quæ veneratur habent.
Transit honos, transit fortuna, pecunia transit,
Mente Deo similis corpore transit homo.
Transiuere patres, simul hinc transibimus omnes;
In cœlo patriam, qui bene transit, habet.

Frid. Widebramus.

AD CLARISS. ET DOCTISS. VIrum Dn. Nathanem Chytræum

EPIGRAMMA.

NOn opus est, Chytræe, tuas post funera laudes
Sculpier in saxo, quod tua membra teget.

Scriba

Scribatur nudum post fata in marmore nomen,
Vt tumuli quondam sit nota certa tui.
Quæ post te viuent vigilis monumenta laboris,
In laudes sat erunt officiosa tuas.

Iohannes Pincier Medicinæ D.
& Professor Herbornæ.

ADMONITIONES ITER FActuris in vniuersum necessariæ.

SIs animo vultuq; humilis, prodesse cuiuis,
Si licet, & nulli sit nocuisse labor.
Sedulus in propriis, aliis aliena relinque;
Prudenterq;, fides cui sit habenda, vide.
Multa audi, dic pauca, tace abdita, disce minori
Parcere, maiori cedere, ferre parem.
Sobrius, & vigil, & verax simul esse memento;
Promtus amare bonos, & tolerare malos.
Inprimis reuerere Deum, qui cernit & audit
Omnia, quem prorsus fallere nemo potest.
Hoc faciens, poteris peregrinos inter vbiq;,
Saluus & in media viuere barbarie.

Nathan Chytræus.

MENANDER.

Ξένῳ μάλιστα συμφέρει τὸ σωφρονεῖν.
Ξένος ὢν ἀπράγμων ἴσθι, καὶ πράξεις καλῶς.
Ξένον δὲ σιγᾶν κρεῖττον, ἢ κεκραγέναι.
Ξένος πεφυκὼς, τοὺς ξενοδόχους σέβου.

ALIVD.

VIrtutes gens quæq; suas, sua crimina in orbe
Cùm terrarum habeat; nilq; omni ex parte beatum
Sit; peregrinantes ne fœdam imitemur arachnen,
Cui rosa materies lethalis pura veneni est.
Quin imitemur apes potius, quæ è flore aconiti
Dulcia mella legunt, è crudo nectar acantho.

Nathan Chytræus.

IN ITINERIB. OBSERVANDORVM ΣΥΝΟΨΙΣ,

INCERTO AVCTORE.

In peregrinationibus obseruanda

- I. Regio; in qua consideranda nomina
  - vetera.
  - recentia.
  - sæpe mutata.
- II. Ditio hominum
  - superiorum.
  - nostrorum.
- III. Nomen vrbis, & ratio nominis, si extet. Item, conditor, amplificator, aut instaurator alicuius loci.
- IIII.
  - 1. Flumina, eaq; aut
    - allabentia.
    - prope distantia.
    - deducta.
  - 2. Mare alluens, aut portus.
  - 3. Montes.
  - 4. Syluæ, nemora, vel si quid aliud insigne.
- V. Opera, & hæc vel
  - publica
    - sacra:
      - Basilicæ.
      - Monasteria.
      - Templa.
    - profana:
      - palatia, arces, fora, armamentaria, propugnacula, turres, & ratio munitionis.
  - priuata, vt quæ in ciuium ædibus sunt insignia veluti horti, picturæ, fontes, statuæ.
- VI. Ratio gubernationis; ad quã pertinent
  - 1. Curia, in qua senatores, & famili[a] ciuium honestæ.
  - 2. Scholæ, vt ratio educationis & institutionis pueritiæ. Item, vi[ri] docti & bibliothecæ.
  - 3. Vulgi mores; quò pertinent, rati[o] victus & vestitus. Item opifici[a]

ITALICA,

ET QVIDEM PRIMO MONVMENTA Romana.

IN VRBEM ROMAM florentem IVL. CÆS. SCALIGERI Epigramma.

Vos septem gemini cœlestia pignora montes,
Vosq; triumphali mœnia structa manu,
Testor, adeste, audite sacri cōmercia cantus:
Et Latios animos in mea vota date.
Vobis, dicturus meritis illustribus vrbes,
Has ego primitias primaq; sacra fero.
Quin te vnam laudans, omnes comprenderit, orbem
Non vrbem, qui te nouerit, ille canet.

ROMA NOVA de seipsa.

INCERTO AVCTORE.

Montibus è septem totum diffusa per orbem
Sideribus quondam proxima Roma fui.
Sub pedibus terras vtroq; à littore pressi:
Atlantem tenuit dextra, sinistra Scytham.
Iuppiter hos etiam disjecit fulmine montes.
Et tumulos iussit corporis esse mei.

Incubuit capiti rupes Tarpeia nostro;
Pressa Quirinali pectora nostra iacent.
Crura Palatinus, geminos hinc inde lacertos,
Collis Auentinus Vimineusq; tenent.
Exquiliæ hinc surgunt, & surgit Cœlius illinc,
Hæc quoq; sunt pedibus facta sepulcra meis.
Sic quæ viua sibi septem circumdedit arces,
Mortua nunc septem contegitur tumulis.

IN EANDEM QVALIS est hodie,

IANI VITALIS PANORMITANI.

Qui Romam in media quæris nouus aduena Roma,
Et Romæ in Roma nil reperis media,
Aspice murorum moles, præruptaq; saxa,
Obrutaq; horrenti vasta theatra situ:
Hæc sunt Roma. viden' vel vt ipsa cadauera tantæ
Vrbis adhuc spirent imperiosa minas?
Vicit vt hæc mundum, visa est se vincere: vicit,
A se non victum ne quid in orbe foret.
Nunc victa in Roma victrix, Roma illa sepulta est,
Atq; eadem victrix victaq; Roma fuit.
Albula Romani restat nunc nominis index,
Quæq; etiam rapidis fertur in æquor aquis.
Disce hinc quid possit fortuna: immota labascunt,
Et quæ perpetuò sunt agitata, manent.

INSCRIPTIONES Romanæ.

IN CAPITOLIO.

S.P.Q.R. Capitolium præcipuè Ioui olim commendatum, nunc DEO vero, cunctorum bonorum

bonorum auctori Iesu Christo, cũ salute communi supplex commendat, atq; tuendum tradit; anno post salutis initium 1568.

IBIDEM.

S.P.Q.R. Maiorum suorum præstantiam vti animo, sic re quãtum licuit imitatus, deformatum iniuriâ temporum Capitolium restituit, Prospero Buccapadutio, Thoma Caualerio curatorib. Anno post v.c. CXƆ XƆƆ CCCXXX.

IBIDEM PVTEI.

Nos vas condidimus, pluuia tu Iuppiter imple,
Præsidibusq; tuæ rupis adesse velis.

In ara Cœli.

Vnum erat imperium mundi, dominator & vnus.
Falleris. at non tu Roma, sed ipse DEVS.
Quem tulit Augusto Cumana puella videndum,
Rector erat primus, ipse secundus erat.
Hic locus est, vbi vidit, vbi rex credidit. Ara
Cœli facta domus regis, & aula DEI.

IN AVLA CVR. SENAT. AD SIGNVM PAVLI III.

PAVLO III. P.M. Quod eius iussu, auspiciis, atq; ære conlato, vrbem situ ac diuerticulis viarum deformem atque imperuiam, disjectis malè positis ædificiis in meliorem formam redegerint, viis, areisq; cum veteribus directis & ampliatis, tum nouis constitutis auxerint, ornauerintque, Latinus Iuuenalis Mamæctus, Hieronymus Mapheus Cur. viar. Vrbe instaurata, officii & memoriæ ergo statuam in Capitolio optumo Pontifici P.P. An. Christi 1543.

ITIDEM IN CAPITOLIO.

S.P.Q.R. monumenta marmorea magistratuum triumphorumq; ab vrbe condita ad tempora Diui Augusti ruderibus in foro egestis eruta, impensa Alexandri Farnesii Cardinalis, Pauli III. Pontif. Max. nep. in Capitolio P.

Marmora præclaros testantia fronte triumphos
Atq; magistratus inclyta Roma tuos,
In medio mansere foro, cùm Roma manebas,
Postq; deos orbi iura secunda dabas.
Ast vbi te indignis fregit fortuna ruinis,
Obruerat titulos alta ruina tuos.
Tamq; diu in tenebris tantis iacuisse videntur
His veluti fato debita temporibus.
Quæ modò Alexander, patria te dignus auoq;
Paulo, inuenta tibi marmora restituit.
Tu Capitolina meliori in sede reponis,
Et legeris magni munere Farnesii.

ALIBI.

Perino Organo Florentino, qui singulari morum suauitate, ac testudinis non imitabili concentu dubium reliquit, amabiliórne esset sua ingenii suauitate, an admirabili artis excellentia clarior: Iacobus Mormita Parmen. amico M. P. Vixit annos XXIX.

D. O. M.

Camillo Vrsino, Pardi F. Manupell. Comiti, Guardiæ Gull. Marchioni Larinatiumq; & Vallesiticianorum regulo inuict. & Parthenopæi regni protonot. integerr. ob singularem

item

tem rei bellicæ virtutem, & eximiam promiſ-
ſorum conſtantiam & fidem Vrſina gente di-
gniſſimam, à Franciſco & Henrico Gallorum
regibus nauium præfectura, ſummisq; benefi-
tiis honeſtato. Victoria Tolfia F. C. coniug.
cariſſ. O. D. S. M. ponend. cur. Vixit annis LXV.
M. X. D. VIII. obiit VI. Kal. April. ∞ D. LII.

IN IPSO FANO S. PETRI.

Huc mulieribus ingredi non licet, niſi vnico
die Lunæ poſt Pentecoſten, quo viciſſim viri
ingredi prohibentur. Qui ſecus faxint, anathe-
ma ſunto.

IN VATICANO.

Hoſtes perpetui Chriſtianæ religionis Tur-
cæ diuturno victoriarum ſucceſſu exultantes,
ibiq; temerè præfidentes, militibus, ducibus,
tormentis, omni denique bellico apparatu ad
terrorem inſtructi, ad Echinadas inſulas, à cō-
muni claſſe, prælio poſt hominum memoriam
maximo, perſpicua diuini ſpiritus ope profli-
gantur. M. D. LXXI.

ITEM.

Claſſes oppoſitæ, Turcarum vna, Chriſtia-
næ ſocietatis altera, inter Pium V. Pontif. Max.
Philippum Hiſpaniarum regem, Venetam
Remp. inito iam fœdere, ingentibus vtrinque
animis concurrunt.

Ibidem depicta eſt cædes Amiralij Gallici, facta in nuptijs regis Nauarræ, cum his inſcriptionibus:

Caſpar Colignus olim Amiralius accepto

vulnere domum defertur Gregorio XIII. Pontif. Max. M. D. LXXII.

In quodam Farnesiorum palatio extant picturæ præstantium ducum Romanorum, cum talibus inscriptionibus:

Inuictæ virtutis imperator: optimi cognomen promeruit.

TRAIANVS.

Magno fortunæ ludibrio, vbiq; victor, indigno vitæ exitu, sepultura caruit

CN. POMP. MAG.

Inueteratæ prudentiæ Dux, cunctando restituit rem

FAB. MAXIMVS.

Æternæ vrbis fundamenta iecit, militarem disciplinam domi restituit, qua imperium feliciter cresceret,

ROMVLVS.

Martium populum religioni addixit, vt pace & bello inuictus euaderet,

NVMA.

Bellator acerrimus opima spolia Ioui Feretrio posuit

M. MARCELLVS.

Vniuersum orbem terrarum hostili cruore repleuit: suo demum sanguine curiam inundauit

CÆSAR DICTATOR.

Iano clauso, finem ciuilibus & externis bellis imposuit

AVGVSTVS.

In

In templo Germanorum S. Mariæ de Anima:

Gewalt/gelt vnd gunst
Bricht recht/trew vnd kunst.

Ibidem

EN QVÒ TANDEM?

Bartholomæo Saliceto Bononiensi, quem ob eius præstãtem in omni genere virtutis animum mirari magis quàm laudare licet, in quo Fides & Religio cum doctrina certabant. Vixit annos LXXVIII. d. X. Alexander Farnes. & Andreas de Valle, S. R. E. Cardd. ac Vianesius Albergatus Bonon. amico incomparabili posuerunt. M. D. XXV.

IBIDEM.

D. O. M. S.

Georgio Sauromanno, equiti Germano, Vratisl. Præposito, Internuncii procuratoris, qui munere primũ apud Leonem X. mox apud Adrianum VI. ac demum Clementem VIII. Pontiff. Maxx. Diui Caroli V. August. nomine, magna fidei, integritatis, ac sapientiæ laude functo, cum amicorum incuria pluribus annis sine monumẽto fuisset, Valentinus Saurmannus ex fratre nepos patrui memoriæ, virtuti, pietatiq; dicauit. An. Dom. M. D. L.

AD TEMPLVM S. MARIÆ de populo.

DE EXVNDATIONE TIBERINA.

Septimus auratum Clemens gestabat Hetruscus
Sorte pedum, huc saliit quom vagus atq; Tyber.
Quippe memor campi, quem non coluere priores,
Amnibus epotis in noua tecta ruit.

Vtq; foret ſpatij implacabilis vltor ademti,
Et Cererem & Bacchum ſuſtulit atq; lares.

Reſtaur. VIII. Id. Octobr. anno M.D.XXX.

FRANCISCO BERRETTÆ Mediolanenſi, ſpectatæ fidei ſingularisque induſtriæ viro, qui dum honeſtè mercaturis faciendis rem quæreret, vitæ iacturam fecit, Anno LI. menſ. IV. dies II.

TVMVLVS BESSARIONIS CARD.

Beſſario epiſcopus Tuſculanus S. R. E. Cardinalis, Patriarcha Conſtantinopolitanus, nobili Græcia ortus oriundusque ſibi viuus poſ. Anno ſalut. M. CCCC. LXVI. ætatis LXXVII.

Τοῦτ᾽ ἔτι Βησσαρίων ζῶν ἄνυσα σώματι σῆμα,
Πνεῦμα δὲ φευξεῖται πρὸς θεὸν ἀθάνατον.

Quod diſtichon Maioranꝰ Salentinꝰ ita vertit:

Beſſarion feci hunc tumulum, qui conderet oſſa,
Venerat vnde olim ſpiritus aſtra petet.

M. ANTON. COLVMNÆ PAREN. P.

Si ſpectas annos; bimum luxere parentes;
Si mentem, iſte ſenex naſcitur & moritur.

IBIDEM.

Si daret annoſam numeroſa pecunia vitam,
Quisq; ſibi diues tempora longa daret.

HONORÆ QVINTERIÆ.

Hæc quicunq; modò ſpirantia molliùs ora
Proſpicit, & cœli nobile laudat opus;
Quàm gemeret, mentis ſi conſpexiſſet Honoræ
Tot bona, naturæ vix reuocanda manu;

Diceret

Diceret &, vitæ comites, probitasq́, fidesq́,
Et pudor, & formæ gratia rara perit.
At tibi Quinteri longum manſurus in æuum,
Stet decor hic Saxi, nec fluiturus honos.

ALEXANDRI PAVONII.

Fidus Alexander iacet hîc Pauonius, is qui
Ipſe amor, ipſa fides, ipſa erat & bonitas.
Fratri ergo inuictæ fidei, bonitatis, amoris,
Hunc Paulus tumulum præbuit, aſtra Deus.

ALIVD.

Demetrio Cabacio Rhallo, Equiti Spartano, qui nullum corporis incommodum expertus, nonageſimum ętatis annum menſ. II. diem XXII. ſuperauit, Manilius ex Thomaide Theodori Bocchali filia ſuſceptus parenti ſanctiſſimo ac b. m. ſibiq; poſ.

Si genitor deflende pius tibi debita natus
Iuſta, ſepulturæ munera ſi apta darem:
Conderer hîc tecum, diſcat ne ſera ſenectus,
Cum genere amiſſam rem patriamq́ mihi.

IBIDEM.

Concordes animos, piasq́ mentes,
Vt dicas licet vnicam fuiſſe,
Commiſti cineres ſequentur, & ſe
Credi corporis vnius iuuabit.

NICOLAI SVDORII

Muſici, qui Arragoniis Regibus quatuor & XXX. annos ſeruiuit. Obiit M. D. V.

Cur te Muſice Muſicus peremit
Sagitta Nicolaë peſtilenti?
Inuidit modulis meis Apollo.

RINALDI SIARAMPÆ.

Siarampa de gente rapit te Roma Rinalde,
Heu facinus! iuuenem tempore, mente ſenem.

Vixit annos XX. menſ. X. dies XII. Obiit nonis Febr. M. L. VI.

IACOBI MENTEBONÆ.

Luca ortus, Sena lege fuit mihi patria, nomen,
Dum vixi Iacobus, mens bona pro genere.
Papa Pius ſedem Papienſem detulit, idem
Cardineo ornauit munere, gente, domo.
Viuite qui legitis, æterna & quærite, non hæc.
In cineres tandem gloria tota redit.

CAMILLI PVERI.

Præcipiti dum currit equo dans frena Camillus,
Vix annos natus decidit octo puer.
Si caſurus erat, molli cecidiſſet in herba,
Heu tenerum ſcelus eſt rumpere ſaxa caput?

HIER. ALEANDRI CARDINALIS BRVNDVSINI.

Hieronymo Aleandro Mottenſi, è comitibus Landri in Carnia, Petræ Piloſæ in Hiſtria oriundo T. T. S. CHRYSOGONI S. R. E. Presbyt. Card. Brunduſino, Philoſophiæ & Theologiæ Doctori, Hebraicæ, Græcæ, Latinæ, aliquotq; aliarum linguarum exoticarum ita exactè docto, vt eas rectè & aptè loqueretur & ſcriberet, mox diuerſis legationibus pro ſummis Pontt. ad omnes ferè Chriſtianos Principes fideliter & diligenter perfuncto, & ideo in tabẽ delapſo, quanti humanam miſeriam fecerit, ſequenti diſticho,

disticho, de se edito, testatum posteris reliquit:

Κάτθανον οὐκ ἀέκων ὅτι παύσομαι ὧν ἐπιμάρτυς
Πολλῶν, ὧν περ ἰδεῖν ἄλγιον ἦν θανάτου.

Quod est:

Excessi è vitæ ærumnis facilisq; lubensq;,
Ne peiora ipsa morte dehinc videam.

Natus est Mottæ in Carnia Anno M. CCCC. LXXIX. Moritur Romæ, Anno Christ. salut. M. D. XLII. ætatis suæ LXII. minus diebus XIII. Hęredes patruo amplissimo & opt. mœstissimi P. C.

GVIDONIS PISANI.

Sedis Apostolicæ Guido Cancellarius, in se
Quàm nihil est mundi gloria, morte probat.
Pisa virum peperit, quem donat Roma sepulcro,
Vix paritura parem, vix fruitura pari.
Huic sine nocte diem, vitam sine morte, quietem
Det sine fine, dies, vita, quiesq; Deus.

EDVARDO CARNO

Britãno, equiti aurato, Iurisconsulto, oratori, summis de rebus Britanniæ Regum ad Imperatores, ad Reges, bisq; ad Romanam & Apostolicam sedem, quarum in altera legatione à Philippo Mariaq; piis regibus missus, oborto deinde post mortem Mariæ in Britannia schismate, spontè patria carens, ob Catholicam fidem cum magna integritatis, veræque pietatis existimatione decessit. Hoc monumentum Galfridus Vachanus, & Thomas Fremannus amici ex test. pos. Obiit M. D. LXI. 14. Cal. Febr.

IOAN. FRANC. POGGIO

Florent. cum virtute ac constantia, morum grauitate, vita integerrimè acta, paterna suaq; laude eloquentiæ ac literarum, Iuris quoque Ciuilis & Pontificii, diuinæq; scripturæ cumulata doctrina, religiosè viuenti, religiosiùs supremo die functo: Vincent. Lucæ Martinus fratris eius gener paren. apud se locum semper adsecuto, opt. merent. pos. Obiit anno Domini M.CCCC.XXII. die XXV. Iunii. Vix. an. LXXIX. menses III.

ALIVD.

Post obitum viuo meliùs, doleoq; medendi
Artibus extremum sæpè fugasse diem.

IBIDEM

ANDREÆ DE CASTRO.

Sis forti atq; animo potens, eundum est.
Nec qua scire licet via, venit mors
Clam per mille modos; en ipse florens
Equi calce feri peremtus hîc sum.
Quare viuito iam benè ac paratus.

ROBERTO PECHAMO

Anglo, equiti aurato, Philippo & Mariæ Angliæ & Hispan. Regibus olim à consiliis, genere, religione, virtute præclaro; qui cùm patriam suam à fide Catholica deficientem aspicere sine summo dolore non posset; relictis omnibus, quæ in vita carissima esse solent, in voluntarium profectus exilium, post sex annos pauperibus (res rari exempli) hæredibus ex testa-

testamento institutis, sanctissimè è vita migrauit. Id. Septemb. M.D.LXIX. ætatis suæ LIV. Thomas Goldoueldus Episcop. Asauens. & Thomas Kirtonus Angli testamenti procuratores pos.

STATII TVMVLVS.

Statius hic situs est, iuuenem quem Cypris ademit,
Præconem AEneæ carmine quòd premeret.

Statio Statii fil. dulciss. Christophora M. pientiss. P. Vix. ann. XXXIII.

CATHARINÆ LANGERIN.

Inualidos æger dum vult curare parentes,
Fata recidiuis implicuere malis.
Tam magno enixam Lucina dolore coëgit
Atram Persephones dira subire domum.
O pietas! ô dij! crudeli sorte licebat
Viuere, sed præstat cum pietate mori.

Catharinæ Langerin, coniugi suauissimæ, elegantia formæ perpaucis, moribus verò atq; viuendi consuetudine nulli fœminarum comparandæ, quam concordiâ mariti, fortunæ bonis, liberisq; fortunatam dixisses. Sed ea omnia, ne quid humani non fluxum caducumq; existimes, mors importuna inopinanti ante tempus eripuit. Moritur anno ætatis suæ XXVII. à salut. Christiana M. CCCC. XCV. pridie Calend. Ianuar. Ioan. Langer maritus, & Ioan. Engel genitor eius, hoc monumentum contra vota statuerunt.

BERNARDINO CORDVBENSI Pontif. Max. disciplinarum omnium cogni-

tione inclyto, cuius ingenium ac differēdi acumen cunctarum gentium gymnasia stupuêre: viro omni virtutum genere ornatissimo, qui vita sacrarum literarum studiis innocentissimè acta, multęq; doctrinæ monimentis posteritati relictis, hominem exuit, anno ætatis LXV. Anno M. CCCC. LXXXV. Gregorius Card. Portuensis bene mer. pos.

PETRO CIACONI

Presbytero Toletano, in quo multiplicis doctrinæ copia, cum vitæ ac morum integritate certabat, qui à Gregor. XIII. Pontif. Max. sanctorum Patrum libris, sacrisque canonibus, & sacrosanctis Bibliis perpurgandis prępositus, in eo munere obeundo, eruditione, iudicio, fide ac diligentia pręstitit: Ecclesia S. Iacobi Hispanorum, qui vrbem colunt, hęres ab eo instituta, monument. hoc P. Vix. ann. LVI. Obiit anno M. D. LXXXI. VII. Calend. Nouemb.

FRANCISCO N.

Iuris Pontificii Doctori; qui cùm in Rom. Curia suis, inter quos magnas fortunas distribuerat, apprimè charus vixisset, à stolido quodam adolescente, quem domi aluerat, pręsentaneo veneno sublatus.

Heu foui in gremio qui me pòst perdidit anguem,
Sed tibi quàm morior, tam benè viuo mihi.

DIDACI DE VALDEZ.

Certa dies nulli est, mors certa, incerta sequentum
Cura, locet tumulum, qui sapit, antè sibi.

CARO-

CAROLO CELSO

Io. f. optimæ ſpei, ſummæq; feſtiuitatis ac ſuauitatis puero, Atalanta Coruaria filio dulciſſimo, multis cum lacrymis poſuit. Vixit ann. VII. dies XV. Obiit Auguſt. M. D. LXV.

Care puer, feſtiue puer, tibi munera mater
Vltima dat, matri quæ dare debueras.

IOAN. BAPTISTÆ FLORENTIOLO PVERORVM FLOSCVLO.

Ne dulces ferres fructus mellite Ioannes,
Decuſſit flores mors inimica tuos.

Vixit annos VI. Obiit X. Calend. Iulii M. D. LXXIII. Simon & Lud. Florentini ciues, & eius parentes mœſtiſſimi, amorib⁹ & delitiis ſuis p. p.

LAVRENTIO VALLÆ

Harum ædium ſacrarum Canonico, Alphonſi Regis, & Pontificis Max. Secretario, Apoſtolicoq; ſcriptori, qui ſua ætate omnes eloquentiâ ſuperauit, Catharina mater filio pientiſſimo poſ. Vixit annos L. Obiit Anno M. CCCC. LXV. Auguſti Calend.

Laurens Valla iacet Romanæ gloria linguæ:
Primus enim docuit qua decet arte loqui.

Aliud eiuſdem ex Trithemio.

Nunc poſtquam manes defunctus Valla petiuit, Sed dubito inferni cum sit modo Valla recessit;
Non audet Pluto verba Latina loqui.
Iuppiter hunc cœli dignatus parte fuiſſet;
Cenſorem linguæ ſed timet ipſe ſuæ.

IVLII SADOLETI.

D. IMM. S. Pietati & memoriæ Iulii Sadoleti Sacerdotis Laurentiani de Collegio Canonicorum, Græcis & Latinis literis ſingulariter eruditi, omnibus optimis & diſciplinis & moribus ita ornati, ut eius ingenium, comitatem, liberalitatem, & ante annos prudentiam nulla ſatis æquare poſſit admiratio, Iacobus Sadoletus fratri concordiſſimo, & ſpe de eo maxima orbatus, multis cum lacrymis poſ. Vixit annos XXVI.

MILITIS.

Transiui intrepidus per mille pericula victor,
Non acies ferri, non fortia mœnia foſſis
Conatus tenuere meos; domat omnia virtus.

IN CRYPTA S. LAVRENTII; de ſepulcris martyrum.

Hæc eſt æterno florens & grata iuuentus,
Sanguine quæ fuſo pulcra trophæa tulit.
Ibant vt ſererent, quæ ſemina pulcra ferebant:
At lacrymis flentes immaduêre genæ.
Nunc demeſſa ſuis portantes farra maniplis,
Lætitia redeunt ſe comitante noua.

IOAN. FONTAINÆ

Belgico, nobili genere; qui dum ad vicum Varronis in Latio inter cohortes Gallicas auxiliares, pro Pont. Max. contra Hiſpanos, fortiter pugnat, & concuſſum tormentis oppid murum tranſcendit, in ipſo irruptionis ardor plumbea traiectus glāde, cum laude occubuit

Arctu

Arcturus Fontaina fratri animosissimo, signis collacrymantibus, pos. Vixit annos XXV. obiit Calend. Aprilis M. D. LVII.

IBIDEM AD STATVAM DEIPARÆ.

Virginitas, partus, discordes tempore longo,
Virginis in gremio fœdera pacis habent.

DOROTHEA TRANSINNA IOAN. BASCALO F.

Care puer, multis mihi parte laboribus, in quo
Spes erat, hanc matrem destituis miseram?
Te sine quod vitæ superest per tædia ducam,
Sed tu cælicolis associate, vale.

CAROL. FRID. DVCIS CLIVENSIS ET IVLIÆ.

Carolus Fridericus, Iuliæ, Cliuiæ & Montium Dux, Marchiæ & Rauenspergi Comes, Rauensteini Dominus, ingenio, ac supra ætatem rerum & linguarum vsu, singularique in Deum pietate clarus, Gregorio XIII. Pontif. Max. ad annum Iubilæum Christiani orbis populos conuocante, post acceptos in auunculi sui Maximiliani secundi Cæsaris Augusti aula, aliisque in locis varios honores, religionis & optimarum disciplinarum studio Romam veniens, magnificentiss. ab eodem Pontif. Max. excipitur, reclusa porta sancta, in solemnibus sacris gladio pileoque de more consecratis ab eodem Pontifice honestatur, omnibus Christianæ pietatis officiis perfunctus, sanctissimi Iubilæi beneficio expiatus, dum ad suos redire

cogitat, graui morbo correptus, in terris, vt cœlo frueretur, esse desiit. Eius funus Pontif. Max. benigna voluntate, qua venientem exceperat, ægrotantem inuiserat, cùm ingens omnium ordinum, collegiorum, sodalitatum frequentia conuenisset, amplissimis exequiis & pompa magnifica, totius vrbis summo mœrore, ac incredibili desiderio celebratũ est. Consummatus in breui expleuit tempora multa: Placita enim erat Deo anima illius. Gulielmus Dux filio dulciss. maiori natu fac. cur. Vix. an. XIX. dies XII. Obiit anno M. D. LXXV. Id. Febr.

IBIDEM.

Si benedicta fui, benedicis & vndiq; si me;
Inter & electos sum benedicta Deo.
Cur me fles fili? morimur non deniq; cuncti?
Non moribunda fui, non moriturus ades?
Fle, fle te miserum, fle, fle tua crimina, fle, fle,
Quòd procul à patria sumq; sepulta mea.
Improba sed si mors nos corpore falce diremit;
Nos animo nunquam dissociabit amor.

ALEXANDRO IVNIO

Antuerpiensi, quod oppidum est in Belgis nobilissimum, honestiss. parentibus nato, Romæ ob virtutem ad honores euecto, & auditoris sacri Palatii munere integerrimè functo, hæred. pos. Vixit annos XXX. menses XI. Obiit V. Calend. Octobr. Anno M. D. LVIII.

Roma peregrino magnos mandarat honores,
Quos immaturo funere mors rapuit.

Disce

Disce meo exemplo virtuti præmia nunquam
Deesse: sed & quouis tempore disce mori.

CONRADI LEBENTHERII VRATISLAVIENSIS.

Primum clara diem tribuit Germania nobis,
Supremum tribuit Roma superba diem.
AEtas, ingenium, mores, & forma fuêre,
Singula quæ fatis est violasse pudor.
Cur hæc tam parui ternæ fecere sorores,
Vt sortis possit quemq; pigere suæ?
Principium vitæ dolor est, dolor exitus ingens,
Et medium labor est; viuere quis cupiat?
At sibi sic facilem Lachesis sinat ire senectam,
Vt nostris requiem manibus ore roges.

De imagine Christi.

Sanguine quæsisti cœlum, nos tartara culpis,
Fac meritis cedant crimina nostra tuis.

SERAPHINO ODVCTIO STRANCIONIO

Medico celeberrimo, vati ingeniosissimo, ac omnino omnium disciplinarum doctrina prædito: vitæ autem integritate ac morum probitate omnibus gratissimo: qui vehementi febre correptus, præscita prædictaque die & hora mortis, constantissimè obiit IX. Calend. Septemb. M. D. XXXVIII. Theophilus filius pientiss. patri opt. pos. Vix. ann. LIIII. mens. II. dies XXIII.

CONIVGIS A MARITO interfectæ.

Immitis ferro secuit mea colla maritus,
Dum propero niuei soluere vincla pedis.
Non culpâ meruisse necem pia numina testor,
Sed iaceo fati sorte peremta mei.
Discite ab exemplo Christianæ, discite patres,
Ne nubat fatuo filia vestra viro.

IN SACELLO PII V.

AD DEXTRAM.

Solymum Turcarum Tyrannum multis insolentem victoriis, ingenti parata classe, Cyproq; expugnata, Christianis extrema minitantem, Pius V. fœdere cum Philippo II. Hisp. Rege ac Repub. Veneta inito, M. Ant. Columnam Pontificiæ classi præficiens, ad Echinadas hostibus XXX. mill. cæsis, X. mill. in potestatem redactis, triremibus CLXXX. captis, XI. demersis, XV. mill. Christianis à seruitute liberatis, precibus & armis deuicit.

AD SINISTRAM.

Galliam, Carolo IX. Rege, perduellium hæreticorumq; nefariis armis vexatam, vt de Regno deque religione actum videretur; Pius V. Sfortiæ Comitis S. Floræ ductu, missis equitum peditumque auxiliaribus copiis, periculo exemit, hostibusq; deletis victoriam reportauit: regi regnum cum religione restituit: signa de hostibus capta ad Lateranensem basilicam suspendit.

ALIVD.

ALIVD.

Petra Petrum tegit hæc, animamq; fouet Petra Christus,
Sic saluum retinet vtraq; petra Petrum.

PHILIPPVS DE LEVIS
Tituli sanctorum Petri & Marcellini, Cardinalis Arelatensis, è Gallia ortus, illustris moribus, virtute illustrior, Romanis Pontificibus & Christianissimis Francorum Regibus magno in precio habitus, in senatum Apostolicum magna probitate adscitus, obiit suo natali, magno sui desiderio relicto, quippe qui corporis & animi bonis præditus, summaq; autoritate pollens, profuit quibus potuit, obfuit nemini. Vixit annos XL. Obiit prid. non. Nouemb. Anno M. CCCC. LXXV.

Duo fratres iacent hîc eodẽ clausi sepulcro, Philippus & Eustachius, primus Cardinalis fuit, sed Archiepiscopus Arelatensis vterque. Sedente Innocentio VIII. Pontif. Max. Eustachius natione Gallus, nobili Leuorum gente Arelatensis Archiepiscopus, hic situs est. O quanta fuit in hoc Antistite fides, pietas, religio, sanctitas, ob quæ eum meritò Pontif. Max. inter sacrosanctos sibi diuinarum ceremoniarum Antistites connumerari voluerit! qui cùm fratrem Philippum S. R. E. Cardinalem, qui iuxta se cubat, vnicè dilexisset in vita, in morte quoque, vt tumulo illi iungeretur, mandauit. Vixit annos XLII. Obiit M. CCCC. LXXXIX. April. XXII.

VBALDINO BANDINELLO Patricio Florentino, Montis Faliſconis Epiſcopo, viro non minùs vita & moribus integerrimo, quàm multiplici rerum ſcientia ornatiſſimo, Franciſca ſoror mœſtiſſima, optimo fratri poſ. Obiit VII. Martii, Anno à Chriſto nato M. D. LI. ætatis verò ſuæ LVII.

ALIVD.

PAVLI IIII. PONTIF. MAX.

IESV Chriſto ſpei & vitæ fidelium.

PAVLO IV. CARRAFÆ PONT. MAX.

Eloquentia, doctrina, ſapientia ſingulari: innocentia, liberalitate, animi magnitudine præſtantiſſ. ſcelerum vindici integerrimo, Catholicæ fidei acerrimo propugnatori:

PIVS V. Pontif. Max. grati & pii animi monumentum poſ. Vixit ann. LXXXIII. menſ. I. dies quindecim. Obiit M. D. LIX. Calend. Septemb. Pontificatus ſui anno V.

LATINÆ BECCALVNÆ.

Religionem ſeruare, liberos alere, rem tueri domeſticam peritiſſimè. quæ cùm Iuliano Lotto ad extremam ætatem ſine lite concors vxor vixit ann. LXXVII. menſ. V. dies III. Nicolaus Lottus matri ſanctiſſ. mœrens poſ. M. CCCC.

IVLIÆ MAFFÆÆ.

Quid gemis heu tanto felicia funera luctu?
Turbantur lacrymis gaudia noſtra tuis.

Parce

Parce precor tristes questus effundere, vixi,
Non erat in fatis longior hora meis.
Immatura perI, sed tu diuturnior annos
Viue meos, coniux optime, viue tuos.

MAFFÆORVM GEMELLORVM.

Vna dies animo similes vultuq; gemellos,
Vna dies fecit funere dissimiles.
AEmula sed nostræ fuerint cùm fata iuuentæ,
Vna meos cineres condet & vrna tuos.

IVLII,

Patria Roma fuit, gens Portia, nomen Iulus,
Mars puerum instituit: Mors iuuenem rapuit.

GABRIELIS TRINISANI.

Lustrandi studio veterum decora alta Quiritum
Veni, pro hospitio Roma dedit tumulum.
Forma, anni, mores, patriæ genus, & pater, & res,
AEqua mihi, mors hæc risit, & abripuit.

ANT. CASTALII.

Grata cum Deo viuenti mors.

Quam viuens potui nunquam gustare quietem,
Mortuus in solida iam statione fruor.
Passio, cura, labor, mors tandem & pugna recessit
Corporea, & solum mens quod auebat, habet.

CANIS.

Parue canis, tibi parua domus, & corpore paruus
Et breuis est tumulus, & breue carmen habe.

IVLII SATVRNI.

Patris erat quondam spes & solamen Iulus,
Nunc desiderium mortuus & lacrymæ.

MARCI MVSVRI CRETENSIS.

Musure ô mansure parum, properata tulisti
Præmia: namq; citò tradita, rapta citò.

BARISELLI.

Hîc iaceo, qui dum Barisellatus almæ vrbis fungor officio, à cruenta morte abripior. noli mihi mortuo maledicere, nequeo in tenebris respondere. Vix. annos L. Marsiola de Capriolis viro, Faustina & Virgilia patri opt. multis cum lacrymis pos.

GEORGII CASTANEÆ.

I, benè fac, medius: Dum iratis vulnera amicis
Esse veto, adsciui per mea damna necem.

LVDOVICO LVCENÆ

Hispano, qui præter cæteras virtutes, quibus longè aliis excelluit, hanc maximè coluit, vt omnibus assiduè benefaceret, & neminem ob id sibi deuinctum esse vellet..

ALIVD.

HORTENSIÆ AGAZARIÆ MELINÆ vxori vnanimi, concordi, dulcissimæ, Petrus Melinus coniux desolatissimus, mœroris sui monumentum pos. Vix. ann. XIX. mens. II.

Méne fugis, nec cara sequor te Hortensia? plus te
Pecco ego. te cogit fatum, ego lege vetor.
Hoc rumpi non posse dei docuere; sed illam,
Si qua via est, frangi posse docebit amor.

PERINO BONACVRTIO

Vaceæ Florent. qui ingenio & arte clarissimus egregios

gregios permultos pictores, plastas ferè omnes superauit; Catharina Penna coniugi, Lavinia Bonacurtia patri, Iosephus Cincius Belga socero carissimo & optimo posuerunt. Vix. ann. XLVI. mens. III. dies XXI. Obiit XIII. Calend. Nouembr. Anno Christi M. D. XLVII.

Certantem cùm te secum natura videret,
Irata in tenebras misit, & ad tumulum.
At tumulus si te tegit, & Perine tenebræ;
Et tenebræ & tumulus non tua facta tegunt.

LACTANTII FVSCI.

Hic vicit sortem, potuit non vincere mortem,
Dum sortem vicit, mortuus occubuit.

ANTONIO DE CERVATTIS, Cæsar-Augustano R. Innocentii Cardinalis Cibo elegantissimo Architriclino, ingenio, industria & fide ad honestũ gradum euecto, multis iam laborib⁹ fatigato, qui dum quietiorem vitam quærit, immatura morte præuentus, quam viuens non inuenit, hîc requiem ducit. Vix. ann. XL. Obiit M. D. XXI.

LAVRENTII FLORENTINI sculptoris.

Roma mihi tumulum tribuit, Florentia vitam.
Nemo alio vellet nasci & obire loco.

Mortuo non obtrectandum.

Larua meum quæ post fatum maledicere gaudes,
In faciem mitis cur tua lingua fuit?

ALIVD.

Mors voluit mundum sub certa lege teneri,
Nam cinis est hodie, qui fuit ignis heri.

IVLII ARSINII.

Quàm bene pro patria Iuli cadis inclyte, si non
Tecum arma & pietas, & caderet patria.

ALIVD.

Vide quid sim, fui quod estis, eritis quod sum.

PONTIÆ.

Pontia Titi Pontii filia hîc sum, quæ duobus natis veneno absumptis, auaritię opus, ipsa mihi mortem consciui. Tu quisquis es, qui huc transis, si pius es, à me oculos auerte.

ATHEI.

Vixi. & vltra vitam nil credidi. quò vadam nescio. inuitus morior. Valete posteri.

SVB TRVNCO MARCIDO ET florido simul.

Aspice quàm subitò marcet quod floruit antè.
Aspice quàm subitò quod fuit antè cadit.

IN MARIÆ S. ANGELI.

Quod fuit Idolum, nunc templum est Virginis, auctor
Est Pius ipse pater: Dæmones aufugite.

Ibidem in Xenodochio.

Hospes disce nouum mortis genus, improba felis,
Dum teneo, digitum mordet, & intereo.

ALIBI.

Cadauer.

Prius ſperma fœtidum;
Vixi domus ſtercorum;
Denatus eſca vermium.
Speculum peregrinationis humanæ.

N TEMPLO S. PETRI IN VATICANO.

Antonius Cardinalis S. Praxedis, mortem ɔræ oculis ſemper habens, viuus ſibi poſuit. Anno Domini M. D. I.

IN TEMPLO GERMANORVM.

Scis remeare datum nulli poſt iuſta: daretur
Si mihi, ſim nullus, ſi remeare velim.
AEtates omnes defunctum ſera vocauit
Mors: reliquum vitæ quid niſi pœna fuit?
Sanctè ſi Muſas colui, fortaſſe ſepultus,
Vita inter viuos nunc meliore fruor.

IN BAPTISTERIO CONSTANTINI Magni, quod eſt in templo Lateranenſi.

Inſons eſſe volens iſto mundare lauacro,
Seu patrio premeris crimine, ſeu proprio.

IN BELVEDERE SEV HORTIS PAPÆ.

PIVS IV. Medices Mediolanenſis Pontif. Max. quò commodiores, honeſtioresque ſibi ucceſſoribusque hortos Vaticanos redderet, :omplures aulas, cubicula & ſcalas, circum ſu- ɔraq; hemicyclum, pleraq; à fundamentis ex- ruxit: quaſdam in veterem formam reſtituit, tq; exornauit ann. ſal. M. D. LXII. Pontif. ſui ınn. III. Kalend. Ian. abſoluit.

IBIDEM.

PIVS IV. Medices Mediolanens. Pontif. Max. hanc in nemore palatii apostolici aream, porticum, fontem, ædificiumq; construxit, vsuiq; suo & succedentium sibi Pontificum dedicauit. Ann. sal. M. D. LXI.

IN DOMO INQVISITIONIS.

PIVS V. Pontif. Max. congregationis sanctæ Inquisitionis domum hanc, quò hæreticæ prauitatis sectatores cautiùs coërcerentur, à fundamentis in augmẽtum Catholicæ religionis erexit. Anno M. D. LXIX.

AD S. CRVCIS IN HIERVSALEM.

Vita prior mortem, sed mors tibi prima secundam
Vitam, quæ nunquam est interitura, dedit.

Ibidem.

AD S. SEBASTIANI.

Hic est locus sanctissimus, in quo est summa & vera remissio omnium peccatorum, & splendor & lux perpetua, & sine fine lætitia, quam Christi martyr Sebastianus promeruit: Et virtute sacrificii liberatur anima.

IN S. SABINÆ.

I nunc, & rebus fidas Romane secundis,
Cuncta breui cùm sint interitura die.
Orbis delicias & Titum & Vespasianum
Terrarum dominos hæc capit vrna duos.

IN FORO TRAIANI.

CLAVDIO CLAVDIANO V.C. Tribuno & Notarior. inter cæteras ingentes artes prægloriosissimo-

gloriosiss. Poëtarum. licet ad memoriam sempiternam carmina ab eodem scripta sufficiant: attamen testimonii gratiâ ob iudicii sui fidem D. D. N. N. Arcadius & Honorius feliciss. ac doctissimi Impp. Senatu petente, statuam in foro Diui Traiani erigi collocariq; iusserunt.

AD S. MARIAM DE POPVLO.

Barbariem Hermolaos Latio qui depulit omnem,
Barbarus heic situs est: vtraq; lingua gemit.
Vrbs Venetum vitam, mortem dedit inclyta Roma.
Non potuit nasci clarius, atq; mori.

In Martis æde.

Martyrii virgo gestans Martina coronam,
Eiecto hinc Martis nomine templa tenet.

IN TEMPLO D. PETRI AD VINCVLA.

D. O. M. S.

IACOBO SADOLETO Episcopo Carpentoractis S. R. S. Presb. Card. viro morum grauitate, prudentia, & vitæ integritate præstantissimo, doctrina & eloquentia, cum iis quos mirata est antiquitas comparando, Paulus Sadoletus Episc. Carpentoractis, & Camillus Sadoletus fratrum filii mœstissimi, multis cum lacrymis patruo B. M. pro tempore posuerunt.

Auari patris & filii.

Qui, dum vita data est, semper viuebat auarus,
Hæredi parcens, inuidus ipse sibi,
Heîc accumbentem sculpi genialiter arte
Se iussit docta post sua fata manu:

Vt saltem recubans in morte quiescere posset,
Securaq; iacens ille quiete frui.
Filius à dextra residet, qui castra secutus,
Occidit ante patris funera mœsta sui.
Sed quid defunctis prodest genialis imago?
Hoc potius ritu viuere debuerant.

ALIBI.

M. Canulcius Zosinus vix. ann. XXXVIII. Fecit patronus lib. benemerenti. Hic in vita sua nulli maledixit: sine voluntate patroni nihil fecit: multum ponderis auri arg. penes eum semper fuit: concupiuit ex eo nihil vnquam. Hic armorum cælatura omnes vicit, &c.

AD IO. LATERAN.

PIVS V. P. M. signa de Caroli IX. C. G. R. perduellibus, iisdemque Ecclesiæ hostibus, à Sfortia Comite S. Floræ Pontificii auxiliarii exercitus duce capta, relataq; in principe Ecclesiarum Basilica suspendit: & omnipotenti DEO tantæ victoriæ auctori dicauit, ann. 1570.

ALIBI.

FELIX NIMIVM PRIOR ÆTAS.

OMNIS ÆTAS DE SVO TEMPORE CONQVESTA EST.

NVLLI PRÆCLVSA EST VIRTVS, omnibus patet, non quærit donum, non censum, sed nudo homine contenta est.

AD PORTAM MAIOREM.

Heus viator miraculum! Heîc vir & vxor
on litigant. Quæres, qui ſumus? non dicam.
.t ehodum ipſa dico. Hic Belbius Ebrius, me
briam nuncupat. non dico amplius. Ohe
oniux: & iam defuncta garris?

IN LAVRENTII CAMPO MARTIO.

Comenſis Caſanoua, dum priores
Et duces canit, & canit poëtas
Præcurtis Epigrammatis: perennem
Ac longam ſibi gloriam parauit.

IN VIA FLAMINIA SVPRA FONTEM
Lymphæ matri ſacrum.

Si humano ingenio perpetuò viatoribus pa-
ri vina potuiſſent, non amœnum, quem cer-
itis, fontem C. Lepidus magna impenſa adau-
ſſet. Pota felix.

IN ARCV S. VITI.

Gallieno clementiſſimo Principi, cuius in-
cta virtus ſola pietate ſuperata eſt: Aurelius
ictor dedicatiſſimus numini maieſtatiq; eius.

IN ARCV TRIVMPHALI CON-
ſtantini Imp.

Imp. Cæſ. Fl. Conſtantino Max. P. F. Aug.
P. Q. R. quod inſtinctu diuinitatis, mētis ma-
itudine, cum excercitu ſuo tam de Tyranno,
àm de omni eius factione, vno tempore iu-
s Remp. vltus eſt armis, arcum triumphis in-
nem dicauit

Liberatori Vrbis:
Fundatori Quietis.

ALIBI IN TVMVLO.

Vixi quemadmodum volui: quare mortuus ſim, neſcio.

AD S. PETRI IN VATICANO.

Gregor. XIII. P. M. hanc ſanctam portam à Iulio III. anno 1550. apertam & clauſam, aperuit & clauſit Anno Iobelæ 1575.

PORTÆ COELIMONTANÆ.

Gregor. XIII. P. M. publicæ vtilitati, & vrbis ornamento viam Campanam conſtrauit, portam exſtruxit. An. 1574. Pontif. III.

IN MARIÆ MAIORIS.

Xyſti IV. P. M. An. IIX. Stephano qui vixit an. XXIIX. Platina fr. bene merenti P. ſibiq; ac poſteris. Quiſquis es, ſi pius, Platinam & ſuos ne vexes; anguſtè iacent, & ſoli volunt eſſe.

IN BIBLIOTHECA VATICANA MANV Henrici IIX. *regis Angliæ libro de ſept. Sacramen. contra Lutherum hæc verba inſcripta leguntur:*

Anglorum rex Henricus, Leoni Decimo mittit hoc opus, & fidei teſtem, & amicitiæ.

PORTÆ POPVLI.

Paulus III. P. M. portam in hanc amplitudinem extulit, viam Flaminiam ſtrauit.

IN PANTHEO.

D. O. M. Raphaëli ſancto Io. F. Vrbinati pictori eminentiſſ. veterumque æmulo. cuius ſpirante

pirantes propè imagines si contemplere, na-
uræ atq; artis fœdus facilè inspexeris. Iulii II.
Leon. x. PP. MM. picturæ & architecturæ
peribus gloriam auxit. Vix. ann. 37. integrè
ntegros. Quo die natus est, eo esse desiit. 8. Id.
pril. 1520.

Ille hic est Raphaël, timuit quo sospite vinci
Rerum magna parens, & moriente mori.

TABVLÆ IN LATIO REPERTÆ.

Pompeius Sicilia recuperata, Africa tota sub-
ta, Magni nomine inde capto, ad solis occa-
s trāsgressus, erectis in Pyrenęo trophęis, op-
d. DCCC. LXXXVI. ab Alpib. ad fines Hispa-
æ * redactis, Sertorium domuit, bello ciuili
stincto, iterum triumphales currus Eques
omanus indixit. Deinde ad tota maria, & so-
ortus missus, non seipsum tantùm, sed pa-
iam coronauit.

IN BIBLIOTHECA VATICANA.

Vti vnicum bonum scientia est: ita inscitia
alum.
Dormiens homo, nullius est precii.

D. O. M.

Raphaëli Macconio Romano corporis ve-
ıstate, ingenii acumine, morum elegantia,
onarum artium studiis exornato, Musarum
nicitiæq; cultori, principibus viris grato. qui
ibus carus, desiderio sui apud omnes relicto;
biit d. 17. Octobris, An. Dn. 1563. Vix. an. 38.
. XI. d. 23. Horatius Mutius Romanus ami-
dulciss. ex testam. Monum. P.

D. O. M.

Antonio Sabello, qui in omnibus fortunæ euentibus totus ex se pendens, aureaq; mediocritate contentus, suos non minus virtutum suarum exemplo, quàm beneficiis honestauit: Steph. & Raph. Frs. mœstiss. P. P. B. an. 71. m. 5. d. 7. ☉. 2. Iulii 1572.

D. O. M.

Constantino Rhallo Veneto, qui maioribus opulentiss. ac potentiss. editus in summa commutatione fortunę summam animi æquitatem: in summa integritate vitæ placidiss. mores: in summa eruditione parem modestiam, perpetuò retinuit: Polydorus Rhallus F. dolore confectus P. B. an. 68. m. 3. d. 9. ☉. Id. Septemb. ann. 1573. ἵνα θανὼν βιώσειεν, ἐβίωσεν ὡς θανούμενος.

IN VATICANO.

SIXTVS V. P. P. M. Bibliothecam Apostolicam, S.mis prioribus illis Pontificibus, qui B. Petri vocem audierunt, in ipsis adhuc surgentis Ecclesiæ primordiis inchoatam, pace Ecclesiæ reddita, Laterani institutam, à posterioribus deinde in Vaticanum, vt ad vsus Pontificios paratior esset, translatam, ibique à Nicolao V. auctam, à Sixto IIII. insigniter excultam, quò fidei nostræ, & veterum Ecclesiasticę disciplinę rituum documenta omnibus linguis expressa, & aliorum multiplex sacrorum copia librorum conseruaretur; ad puram & incorruptam fidei & doctrinę veritatem, perpetua successione in nos deriuandam, toto terrarum orbe celeber-

:berrimam, cùm loco depreſſo, obſcuro & in-
ılubri ſita eſſet, aula perampla veſtibulo, cu-
iculis circùm & infra, ſcalis, porticibus, toto-
ue ædificio à fundamentis extructo, ſubſelliis,
luteiſq; directis, libris diſpoſitis, in hunc edi-
ım, perlucidum, ſalubrem, magis opportu-
um locum extulit, picturis illuſtribus vndiq;
rnauit, liberalibusq; doctrinis, & publicæ ſtu-
iorũ vtilitati dicauit. Anno M.D.LXXXVIII.
ontificatus ſui IV.

IBIDEM IN ALIO LAPIDE.

SIXTI V. P. P.M. perpetuo hoc decreto, de
bris Vaticanæ Bibliothecæ conſeruandis, quę
ıfrà ſunt ſcripta hunc in modum ſancita ſun-
ɔ, inuiolateq; obſeruantor.

Nemini libros, codices, volumina huius Va-
canæ Bibliothecæ ex ea auferendi, extrahen-
, aliòve aſportandi, non Bibliothecario, neq;
ıſtodibus ſcribiſq;, neq; quibuſuis aliis cuiuſ-
is ordinis & dignitatis, niſi de licentia ſummi
om. Pontificis ſcripta manu, facultas eſto. Si
ıis ſecus fecerit, libros partémve aliquam abſ-
ılerit, extraxerit, clepſerit, rapſeritque, con-
rpſerit, corruperit dolo malo; illico à fide-
ım communione eiectus, maledictus, ana-
ıematis vinculo colligatus eſto. à quoquam,
ræterquam Rom. P. P ne abſoluitor.

IN OBELISCO AREÆ S. PETRI.

Chriſtus vincit, Chriſtus regnat, Chriſtus
ıperat, Chriſtus ab omni malo plebem ſuam
efendit.

IN PEDE EIVSDEM OBELISCI.

Si lapis est vnus; dic qua fiet arte leuatus?
Quod si sunt plures; dic vbi congeries?

IN GVTTVRNIO APVD S. STEPHANVM.

Prius ablue mentem.

IN CONCLAVI PONTIFICIO.

Alexander Farnesius, Octauii f. Parmæ ac Placentiæ Dux tertius, prouinciam nactus Belgicam; Philippi Hispaniarum Regis imperia detrectantem, Mastricchum vrbem munitissimam expugnauit: Bironium Gallum, diuersarum partium Ducem collatis signis prælio vicit: Duncercham, Gandauum, Brugas, Hypras, Teremundam, Bruxellas, aliaq; plurima Belgii oppida aut vi cepit, aut ad deditionem compulit. Antuerpiam nullis humanis viribus expugnabilem, ingenti ad Scaldim fluuium operum magnitudine circummunitam in deditionem accepit: Nouesium receptum Coloniensi Archiepiscopo reddidit: Belgas omnes, qui continentem incolunt, in Philippi Regis potestatem, & ad Ecclesiæ Rom. obedientiam reduxit. Hasce ob res, aliasq; fortiter gestas, à S. P. Q. R. summus Imperator, elogio propè maiorum triumphos, quorum gloriam aut vicit, aut certè æquauit, ornatus est. Achille Cibo, Octauiano Crescentino Coss. Vlixe Lanserinio Gallo, Lamentio Mancino Cap. Reg. Priore.

EREMI-

EREMITA AD CVPIDINEM, QVEM humeris portat.

In syluis habitans ab amoris carcere liber
Credideram demens viuere posse diu.
Sed Deus ille potens hominum confundere mentem,
Hunc vt amem nolens vult, humerisq; feram.

SATVRNVS.

Cùm solus rapiat fugientibus omnia seclis,
Cur tamen hunc virtus temnere sola potest?

AQVILA IOVIS.

Tela, suosq; Ioui volucris portauit amores:
Nec manus hæc semper fulmina sæua iacit.

MARS.

Mars & Relligio iure hîc sua regna locarunt:
Quàm benè Roma colit, tam benè bella gerit.

APOLLO.

Qui placidus cantu & metuendus arundinis ictu es
Non calamis, sed nunc vtere Phœbe lyra.

VENVS.

Exere candidulum risu Venus aurea dentem,
Vt maria & placidi sint sine nube dies.

MERCVRIVS.

Vt iungor, noceo aut prosum Thegeaticus ales.
Quid facit hospitium, sitne bonum anne malum?

IN VILLA ARCHIEPISCOPI Neapolitani.

Villam perpetuæ salubritatis
Suburbi modo montis Esquilini,

Oliuerius ille Cardinalis,
Doctæ clara Neapolis propago,
Hanc Caraffa pius suis amicis
Dicat omnibus, hospites venite.

HADRIANO VI. PONT. MAX. ex Traiecto insigni inferioris Germaniæ vrbe, qui dum rerum humanarum maximè auersatur splendorem; vltrò à proceribus ob incomparabilem sacrarum disciplinarum scientiam, ac propè diuinam castissimi animi moderationem, Carolo v. Cæs. Augusto præceptor, Ecclesiæ Dertusensis Antistes, sacri senatus patribus collega, Hispaniarum Regis præses, Reipub. deniq; Christianæ diuinitus Pontifex absens adscitus. Vixit annos LXIV. mens. VI. dies XIII. Decessit XIIX. Calend. Octobr. Anno à partu virginis M.D.XXIII. Pontificatus sui anno II. Wilhelmus Enkenuort illius benignitate & auspiciis tit. S. Ioannis & Pauli Presbyter, Cardinalis Dertusens. faciund. curau.

BLONDO FLAVIO Foroliuiensi historico celebri, multorum Pontif. Rom. Secretario fidelissimo, Blondi quinque filii patri benemerenti vnanimes posuêre. Vixit an. LXXI. Obiit prid. Non. Iun. Anno salutis Christi M. CCC. LXIII. Pio Pontif. Max. sibi natisq; fauente.

EPIGRAMMA VETVSTISSIMVM IN capite pontis Iudæorum.

Hospes quod deico paululum est, asta ac pellege;
Heic est sepulcrum haud pulchrum pulchraï fœminæ,

Nomen

Nomen parentes nominarunt Claudiam,
Suom maritum corde dilexit souo.
Gnatos duos creauit; horum alterum
In terra linquit; alium sub terra locat.
Sermone lepido, tum autem incessu commodo,
Domum seruauit, lanam fecit. dixi, abei.

ALIBI.

Cilnia Campetia, H. F. in qua fuit inimitabilis castitas, probissima verecundia, incomparabilis innocentia. perpetua quiescit in pace. q. vixit an. XVIII. m. XI. dies XXI.

AD PONTEM S. ANGELI.

Qui colitis Cybelen, & qui Phryga plangitis Atyn
Dum vacat, & tacita Dindyma voce silent;
Flete meos cineres, non est alienus in illis
Hector, & hoc tumulo Mygdonis vmbra tegor.
Ille ego qui magni paruus cognominis hæres,
Corpore in exiguo res numerosa fui.
Flectere doctus equos: nitida certare palæstra,
Ferre iocos, astu fallere, nosse fidem.
At tibi dent superi quantum Domitilla mereris,
Quæ facis exigua ne iaceamus humo.

IN ACIE FLORAE, IN AREA DOMVS cuiusdam, Matthiæ Hungariæ regi armato & equestri, Turcorumq; turbam calcanti, Scaramella Elogium hoc addidit.

Matthiæ Coruino Hungariæ & Bohemiæ Regi, pio, felici, semper inuicto.

Quòd virtute & armis Turcorum impetus fregerit, atq; alias bellicosiss. vicerit nationes,

ac fusis fugatisque sæpè hostibus, insignibus victoriis triumphos maximos sit consecutus: quòd Remp. Christianam felicitate, ac sapientia sua vel bello vel pace confirmauerit, & Imperatoriis regiisq; virtutibus Romani generis specimen dederit, ætate nostra clarissimum ad cumulũ immortalis gloriæ eius & vestri, Quirites, sanguinis ornamentum.

Ch. Scaramella.

EPITAPHIVM CANIS.

Longo ac fido amore probatus domino, senio confectus: seruata stirpe: hîc iaceo. Hoc me honore sepulchri herus dignatus est. Rubinio Catulo.

Alibi.

Decipimur votis: & tempore fallimur: & mors
Irridet curas: anxia vita nihil.

In fronte Palatii Ducis Valentini.

Stet domus hæc, donec fluctus formica marinos
Ebibat, & totum testudo perambulet orbem.

Ad S. Clementem.

In me, qui legis hæc, cognosce quàm breue posse
Est hominis: potui dum, quod es, ipse fui.
A modo nil possum: quia tantùm puluis & os sum.
Sic tu nil poteris, quando sepultus eris.

Vera felicitas.

Iugera non faciunt felicem plurima, frater,
Non Tergestini dulcia musta soli.
Non Tyriæ vestes, auri non pondera flaui,
Non ebur, aut gemmæ, non iuuenile decus.

Non

Non dulcis nati soboles, non bellula coniunx,
Non tenuisse sua sceptra superba manu.
Noueris & rerum caussas licet, astra, poliq́;
Et nostro quicquid sub Ioue mundus habet.
At mea, si quæris, quæ sit sententia, frater,
Dicam: vis felix viuere? viue DEO.

In Regem Romanorvm.

Credula versutos odit Germania Gallos,
Et queritur læsam proditione fidem.
Sed tu si rebus melius Romane caueres,
Non totiens Gallus vinceret insidiis.
Quod quæso scelus est, si, quæ tu negligis, ille
Occupet, & vacuis det sua iura bonis?
Tu ludis, potas, saltas ad tympana, dormis:
Hic vigilat, vincit, stat, meditatur, agit.
Ergo tibi studium Veneris, Bacchiq́; teneto;
Hunc magis hastatæ Palladis arma iuuant.

Valerii Cordi.

Noscere Pæonias herbas, viresq́; medendi,
Iam natura homini facta nouerca negat.
Inuidiosa Macri rapuit monimenta vetustas,
Nunc etiam Cordum mors violenta tulit.
Hunc exstinctum igitur vitæ florentibus annis
Tam procul à patria, crimen Apollo tuum est.
Lilia sic violæq́; cadunt, absynthia florent,
Quanta eheu rebus damna parata bonis!
Italia huic tumulum, tribuit Germania vitam;
Quid poterat nasci clarius atq́; mori?

Obiit M. D. XLIV. VII. Kalend. Octobr.
ora V. noctis.

Ingenio superest Cordus, mens ipsa recepta est
Cœlo; quod terræ est, maxima Roma tenet.

HIERONYMI BRVTII.

Exiguum vitæ curriculum mortalibus natura largita est, gloriam verò sempiternam. optanda ergo mors, quã immortalitas sequatur.

ALIVD.

Viuite mortales, curæ; quot viuitis annis
Non sit, sed vobis quàm benè vita fluat.

Aliud.

SALVATOR LOQVITVR.

Si pro te proprium peccator fundo cruorem,
Te saltem lacrymas fundere ne pigeat.

MARITI ET VXORIS.

Hîc iaceo sanctum dederat cui gratia nomen,
Oßibus est vxor contumulata meis.
Vita duos olim tenuit concorditer vna,
Vna quoq; exstinctos occulit vrna duos.

FRANCISCI PVCCII FLORENTINI.

Inueni portum, spes & fortuna valete,
Nil mihi vobiscum, ludite nunc alios.

ALIVD.

Nil vixisse iuuat quenquam post fata, sed illud
Et stabile & gratum est, viuere cum superis.

TVMVLVS ROBERTI VRSINI.

Robertus iacet hîc Vrsinæ gloria gentis,
Roboris inuicti militiæq; decus.

Da lacrymas, legis hæc quicunq; viriliter illi,
Non licuit tanto quod cecidisse viro.
Nam non pugnando iugulauit Martius ardor
Heroëm, in mediis millibus, inq; acie:
Degeneri fraude est sed circumuentus ab hoste,
Prô facinus media fossus in vrbe perit.
Cui tumulum hunc vxor posuit mœstißima, saltem
Leniat vt casus hac pietate suos.

IN VATICANI PALATII PORticu tertiâ & summâ; seu vt ipse auctor P. M. Pius IV. appellat, ambulatione, graphicè descriptis præcipuis Europæ prouinciis, addita leguntur hæc Epigrammata:

ISLANDIA, *insula, quam veteres Thulen nominauere.*

Albium insula BRITANNIA, *siue* ANGLIA: *cuius ambitus est 1720. m. p. Latus quod contra Galliam est 320. quod vergit ad occidentem 800. tertium ad orientem 600. Temperatior est Galliâ: remißioribus rigoribus caloribusq;. Sedes habet Archiepiscopales duas, Cantuariensem & Eboracensem: Episcopales* XIX.

SCOTIA, *ab Anglia diuiditur angusto freto, & Solueo amne, ab occidente: ab oriente flumine Tmeda & monte Cheuiota. Archiepiscopatus habet duos, S. Andreæ & Blascuensem: Episcopatus* XIII.

HIBERNIA *siue* IRLANDIA: *dimidio minor quàm Britannia est, adeò læto pabulo, vt pecora, nisi æstate interdum à pastibus arceantur, periculum sit ne pinguedine moriantur. Animal noxiū neq; gignit, neq;*

inuectum nutrit: apibus caret; quamuis in ea sit mira cœli temperies, & fertilitas terræ insignis. Episcopatus habet 50.

CELTIBERIA, HESPERIA, *siue* HISPANIA, *omni rerum copia abundat, quæ sunt & ad ornandam vitam, & ad tuendam necessariæ: equis atque metallis diues: nihil habet otiosum: quidquid fruges non fert, aptum est pecori alendo: quod aridum atque sterile, rudentum materiem nauticis sumministrat: viros alit religionis Christianæ obseruantissimos: à quibus indies latissimè propagatur. In ea sunt sedes Archiepiscopales* IX. *Episcopales 46. In cœnobium B. Iusti Castiliæ veteris, Carolus* V. *Imperat. post tot partas victorias, prouinciarum, regnorum, & Imperii ipsius, omniúq; rerum humanarum cura relicta, cœlestis meditationis studio, se conferens, ad sempiterni regni possessionem migrauit.*

CELTOGALATIA, GALLIA, *cuius virtus Romanis aliàs terrori: eadem post Euangelium receptum, Ecclesiæ Romanæ periclitanti sæpe auxilio fuit: quamobrem eius reges continenter à Pontt. Maxx. honoris ergò Christianissimi sunt appellati. Viros genuit, qui gloria rerum gestarum, opum abundantia, & doctrinarum monumentis clarissimi semper exstitere. Solum habet ita fœcundum, vt nulla in re cedat florentissimæ Italiæ. Sedes eius Archiepiscopales sunt* XII. *Episcopales* XCVII.

ITALIA, *prouinciarum omnium pulcherrima, saluberrima, fructuosissima, viris, doctrinis, armis, frugibus, metallis, rebus omnibus ad colendam vitam necessariis florentissima: olim regina gentium, nunc religionis Christianæ, Pontificumq; sedes, atque vnicum ferè*

virtutis

rtutis perfugium. Longitudine ab Augusta Prætoria, l Rhegium Iulium, decies centena viginti m.p. Lati- ıdo vbi plurimum 200. vbi minimum 136. Ambitu à ıro ad Arsiam quadragies centena m.p.

CORSICA, *patet ambitu 322. m.p.*

SARDINIA, *fertilis, sed soli, quàm cœli melio- : patet longitudine 140. m.p. latitudine 40. ambitu 2.*

SICILIA, *olim horreum pop. Rom. patet ambitu). m.p.*

GRÆCIA, *quæ nullam olim ex iis rebus deside ra- , quæ natura, ingenio, fortuna, mortalibus contin- nt: quæ feras gentes ductis coloniis, moribus, & sin- lari vitæ mansuetudine humaniores reddidit: exte- nationes virtute perdomitas, sibi parêre coëgit: nũc ı suis dißidiis, prauisq; consiliis afflicta, barbarißimæ rcarum nationi, non sine totius Ecclesiæ dolore ac nno, ita seruire cogitur, vt antiquæ libertatis atq; nitatis imaginem omninò nullam hodie retineat.*

ASIA MINOR, *olim opibus, deliciisq; adfluens,* ıc ANATOLIA, *Turcarum imperio subiecta.*

IVDÆA *siue* CANANÆA & PALÆSTINA, *a lacte & melle fluens, Christum nobis filium* DEI *generis humani redemtorem ex Bethlehem Iuda t.*

GERMANIA, *vetustate gentis, hominum nu- o, rei militaris disciplina, ingeniorum solertia, cœli britate, pecoris & metallorum copia, iis erga sedem stolicam meritis excellens, vt creandi Imperatoris summo Pontif. acceperit, opemq; Christianæ Rei- maxumam afferre posse videatur.*

VNGA-

VNGARIA, *olim Pannonia inferior, præstans agri fertilitate, auri copia, virorum fortitudine, à Christianis regibus 30. perpetua succeßione possessa.*

POLONIA, *olim Sarmatia, religione, humanitate, scientia bonarum artium insignis: pascuis idonea: melle & sale foßili abundans.*

SCANDIA, *à nonnullis ob magnitudinem incompertam, alter orbis terrarum, & officina gentium denominata.*

MOSCOVIA, *regio plana, & nemorosa, paludibus referta, fluminibus irrigua.*

SCYTHÆ, *nunc* TARTARI, *equitandi & sagittandi peritia clari: munitas vrbes pauci incolunt: plaustra tentoriaq; animalium coriis cooperta pro domibus habent.*

GRONLANDIA, *terra semper virens.*

BIARMIA, *pascuis læta: iugalium ceruorum curribus vtitur, quorum incredibili celeritate iuga rigentia gelu superantur. In ea tanta est piscium & ferarum copia, vt panis vsum non magnopere desideret.*

SCRIFINII, *calceis ex ligno longis, per cacumina montium niuosa feras adsequuntur, ex quorum pellibus indumenta sibi parant. Frumenti vsum non quæritant: cùm pisces sole & aëre exsiccati, carnesq; ferarum atq; auium crudæ, victum præbeant.*

IN PALATIO CONSERVATORVM.

Opt. Principi LEONI X. Med. P. M. ob restitutam instauratamque vrbem: aucta sacra, bonasq; artes: adscitos patres: sublatum vectigal: datumq; congiarium.

IBIDEM.

IBIDEM.

GREGORIO XIII. P. M. opt. Principi, Hu-
oni Buoncompagno Bononiensi, qui Roma-
os magistratus, & Ecclesiasticam dignitatem,
ıstitiam & pietatem colens, ad Pontificiam
edem euectus, vniuersam Remp. Christianam
ımma prudentia & charitate moderatur.

SALÆ REGIÆ.

PETRVS ARRAGONIÆ rex ad Vrbem pro-
ectus Innocentio III. P. M. regnũ Arragoniæ
efert: constituta annui tributi perpetua pen-
one: obedientiam simul, & defensionem sedi
postolicæ pollicitus.

CAROLVS MAGNVS in patrimonii pos-
ssionem Rom. ecclesiam restituit.

GREGORIVS XI. patria Lemouicensis: ad-
ıirabili doctrina, humanitate, innocentia, vt
aliæ seditionibus laboranti mederetur: & po-
ulos ab Ecclesia crebrò desciscentes, ad obe-
entiam reuocaret; sedem Pontificiam, diui-
o numine permotus, Auenione Romam post
ı. 70. reducit: sui Pontificatus an. 7. hum. sa-
tis 1376.

Γεώργιος ὀυσάειος ἀρετῆνος ἐποίει.

Festina lentè.

ITEM SVB ALIIS TABVLIS PICTIS.

ALEXANDER PAPA III. *Friderici I. Im-
ratoris iram & impetum fugiens, abdidit se Vene-
is. Cognitum & à Senatu perhonorificè susceptum,
tone Imperatoris filio nauali prælio à Venetis victo*

captoq́; Fridericus pace facta supplex adorat, fidem & obedientiam pollicitus. Ita Pontifici sua dignitas, Venetæ Reipub. beneficio restituta. An. 1177.

OTHO I. *Imperator, deuictis Berengario & Rodulfo filio tyrannis, prouincias ab illis occupatas Ecclesiæ restituit.*

CAROLVS V. *Imp. Tunetum à Turcis occupatum, pari virtute & felicitate recipit. Paulo III. P. M. 1535.*

GREGORIVS VII. *Henricum Imp. malè de Ecclesia merentem, postea supplicem & pœnitentem absoluit.*

GREG. II. *Germaniæ magna parte ad veri DEI cultum traducta, Aridperti Longobardor. R. donatione per Luitprandum successorem confirmata, anno summi Pont. 17. decessit.*

GREG. IX. *Friderico Imp. Ecclesiam oppugnanti sacris interdicit.*

IN ALIIS TABVLIS PICTIS

Colignii & sociorum cædes.

Rex Colignii necem probat.

Aula hæc Pauli III. iussu ornari cœpta: & Pior. postea IV. & V. studio aucta: Anno Greg. XIII. primo: ad finem perducta est 1573.

CAMERARVM QVARVMDAM PONtificialium *inscriptiones.*

Adlocutio, qua diuinitus impulsi Constantiniani victoriam peperêre.

C. Val. Aurel. Constantini victoria aduersus Maxentium: qua Christianæ opes firmatæ.

Laua-

Lauacrum renaſcentis vitæ C. Val. Con-
antini.

Hodie ſalus Vrbi & Imperio facta eſt.

Clem. VII. P. M. à Leone X. cœptum con-
ummauit. 1524.

Iam tãdem Chriſtum liberè profiteri licet.

Eccleſiæ dos à Conſtantino tributa.

Cauſarum cognitio. Natura rerum, ad
naginem Salomonis.

Studia liberal. artium, vbi Phœbus & Mi-
erua.

Ius ſuum vnicuiq; tribuit Iuriſprudentia.

Diuinarum rerum notitia, Trinitas, The-
ogia.

Numine afflatur (Poëſis) Phyſica, Ethica.

Ferdinandus rex Catholicus, Chriſtiani
nperii propagator.

Pipinus Pius, primus amplificandæ Eccle-
æ viam aperuit, Exarchatu Rauennate, & aliis
urimis exſtirpato.

Lotharius Imperat. Pontificiæ libertatis
ertor.

Nefas eſt, vbi Rex regũ Chriſtus ſpineam
ronam tulit, Chriſtianũ hominem auream
ſtare.

Rodulfus rex ſub Leone IV. Pont. Britan-
um beato Petro facit vectigalem.

Carolus Magnus Romanæ Eccleſiæ enſis
peusq;.

DEI, non hominum, eſt Epiſcopos iudi-
e.

Ibidem Gregorii XIII. *Symbola ſunt armis, no-*

mini & officio congruentia. VIGILAT. Felix præsagium. A quo, & ad quem. Non cõmouebitur.

ADRIANI VI. PONTIF. ex Guicciardino.

Hadrianus sextus hîc situs est, qui nihil sibi infelicius in vita duxit, quàm quòd imperaret.

IN PONTE IANICVLI, QVI nunc Xystus dicitur, ad sinistram.

Anno 1475. Qui transis Xysti quarti beneficio, Deum roga, vt P. O. M. nobis saluet ac sospitet. Bene vale, quisquis es, vbi hæc precatus fueris.

Ad dextram.

Ad vtilitatem Po. Ro. peregrinæq; multitudinis ad Iubileum venturæ, pontem hũc, quem meritò ruptum vocant, à fundamentis, magna cura & impensa, restituit, Xystumq; suo de nomine appellari voluit.

CHRISTO SERVATORI.

BERNARDINO CAPELLO Basilicæ Vaticanæ Canonico, doctrina, integritate & morum suauitate insigni, Marius Mafæus Volaterranus, & Iacobus Sadoletus ex testamento curatores, amico M. pos. Vix. an. LXII. mens. VI. Obiit an. sal. M. D. XXXII.

IN CRYPTA S. SEBASTIANI.

Visit et hîc pia mens sanctorum busta frequenter,
In Christo quorum gloria perpes erit.

IN

IN PANCRATII AD SVGGESTVM.

Qui legit attendat, ad quid ſacra pagina tendat;
Ad culmen cœli trahit omnes voce fideli.

IN S. AVGVSTINI.

Τὸν θάνατον τί φοβεῖσθε τὸν ἡσυχίης γενετῆρα;

In ſepulcro Platinæ, ad S.Mariam maiorem.

Θάρσει ἄδελφε. καλῶς θνήσκων, πάλιν φύεται.

Vrnæ inſcriptum in hoſpital. Saluatoris.

Ἡδὺς βίος, τὸ ζῆν γλυκύ, τὸ θανεῖν ὑποψία.

EXTRA FLAMINIAM IN VINEA Iul. III.

DEO ET LOCI DOMINIS volentibus.

Hoc in ſuburbano omnium, ſi non quot in
rbis, at quot in vrbis ſunt ambitu pulcerri-
no, ad honeſtam potiſſimè voluptatem facto:
oneſtè voluptuarier cunctis fas honeſtis eſto.
ed ne fortè quis gratis ingratus ſiet: iuſſa hæc-
e ante omnia omnes capeſſunto. Quó vis
uiſq; ambulanto, vbi vis quieſcunto, verùm
oc citra ſomnum; circum ſepta illud. Paſſim
uidlibet luſtranto; aſt ne hilum quidem vſ-
uam attingunto: qui ſecus faxint, quidquám-
e clepſerint aut rapſerint, non iam vt honeſti
ioribus, ſed vt furtis onuſti in crucem peſſu-
iam arcentor. Ollis verò qui florũ, frondium,
omorum, olerum aliquid petierint; villici,
ro anni tempore, pro rerum copia & inopia,

proq; merito cuiusq; largiuntor. Aquam hanc, quòd virgo est, ne temeranto: sitimq; fistulis, non flumine; poculis, non osculo aut volis extinguunto. Piscium lusu oblectantor, cantu auium mulcentor, at ne quem interturbent interim cauento. Signa, statuas, lapides, picturas, & cætera totius operis miracula, quàm diu lubet, obtuentor. dum ne nimio stupore in ea vortantor. Si cui quid tamen haud ita mirum videbitur; eorum causa, quæ nemo mirari satis quiuit, æquo potius silentio, quàm sermonibus iniquis, præterito. Dehinc proxumo in templo Deo ac Diuo Andreæ gratias agunto: vitamq; & salutem Iulio III. Pont. Max. Balduino eius fratri, & eorum familiæ vniuersæ plurimam & æuiternam precantor. Huic autem suburbano speciem atque amplitudinem pulchriorem indies maioremq;, ac in eo quidquid inest felix faustumq; perpetuum optanto.

Hisce actis valento, & salui abeunto.

IN PONTE VIAE SALARIAE extra vrbem.

Imperante D. piissimo ac triumphali semper Iustiniano P. P. Aug. Anno XXXIX. Narses vir gloriosiss. ex Præposito sacri Palatii Excoss. atque Patricius, post victoriam Gothicam, ipsis eorum Regibus celeritate mirabili, conflictu publico superatis atq; prostratis, libertate vrbis Romę ac totius Italiæ restituta, pontem vię Salariæ vsque ad aquam à nefandissimo Totyla tyranno destructum, purgato fluminis alueo,

in

n meliorem ſtatum, quàm quondam fuerat,
enouauit.

VILLÆ IVLIÆ EPIGRAPHE.

Iulii III. Pontif. Max. auſpicio, Balduinus
ius frater, hoc ſuburbanũ prope Flaminiam,
Antonio patruo Cardinale, olim animi
uſſa comparatum; ſyluis, hortis, vinetiſque
ntiguis, & quibuſvis plantarum generibus
umero penè infinito à ſe auctum: nouoq; ac
olitiore cultu, nullo non loco directum atq;
uſtartum: aqua virgine, & fontibus ſaluber-
mis & latebris terræ inacceſſis, non minus ad
mmune omnium, quàm ad priuatum com-
odum eductis: vndique irriguum factum ſa-
entibus, piſcina, auiario, atq; hoc quaſi thea-
o, admirabili picturarum, ſtatuarum, emble-
atum ſplendore conſtructiſſ. temploq; im-
imis DEO Opt. Max. ac Diuo Andreæ ab ipſo
lio Pontifice erecto, atq; dicato; ſibi, Inno-
ntio Cardinali, & Fabiano Comiti, filiis &
rum poſteris, in ampliorem & auctiorem
rmam redegit. Prædium autem hoc ipſum,
quidquid vſpiam in eo ortum, cultum, ſtru-
im, ampliatum, ornatum, vel in præſenti eſt,
l erit in poſterum: ſiue totum, ſiue aliqua ex
rte: cuiusq; modi, & quantula ea cunq; fue-
: præter ipſos fructus: vti nullo prorſus pre-
, nullo pacto, nullo iure, cuiquam vnquam
cui vendi, obligari, donari, alióve quouis
odo alienari poſſit teſtamẽto in perpetuum
eodem Balduino omnibus eſt interdictum.
de nomine exeat familiæ ſuæ.

ADESPOTVM.

Papa PIVS *moritur Quintus. res mira, tot inter*
Pontifices tantùm quinq; fuisse pios.

PAPINIANI I. C. EX SARCOPHAGO.

Æmilio P. Papiniano præf. præt. I.C. qui vixit ann. 36. mens. IV. d. X. Papinianus Hostilius, Eugenia Gracilis parentes, heu turbato ordine, filio opt. F. F.

EIVSDEM ALIVD EX VRNA ARGENTEA.

Æmilii Papiniani I. C. & præt. præf. requiescunt heîc ossa. Cui infelix pater & mater sacrum F. F. mortuo.

ANGELI VADI.

Ipse quod es, lector, fuimus nos, tu quoq; fies
Quod sumus; hoc melior sors mea, quàm tua sors.

D. M.

Viuite qui legitis, cœlestia quærite. nostra hæc
In cineres tandem gloria tota redit.

AD IMAGINEM NYMPHÆ DORMIENTIS.

Huius Nympha loci sacri custodia fontis
Dormio, dùm blandæ sentio murmur aquæ.
Parce meũ, quisquis tangis caua murmura, somnũ
Rumpere; siue bibas, siue lauêre, tace.

IN ANTONINII IMP. STAtuam equestrem.

Paulus III. P. M. statuam æneam equestrem à S.P.Q.R. M. Antonino Pio etiam tum viuenti statutam, variis dein vrbis casibus euersam, & à Sixto IIII. P. M. ad Lateranensem Basilicam repositam, vt memoriæ optimi principis con-

onsuleret, patriæq; decora atque ornamenta
estitueret, ex humiliori loco in aream Capito-
inam transtulit atq; dicauit.

N MARMORE, QVOD EST AD *dextram introeuntibus Capitolium.*

Triumphali gentilium pompa, Augustorum
onori reddi solita, ad deuotum Christianę re-
gionis cultũ redacta, DEI genitricis Virginis
esto die, dum Christi saluatoris nostri mirabile
mulacrum ex Laterano in Esquilias ad Mariæ
atris maiorem ædem quotannis ingẽti plau-
u, solenniq; processione defertur, pro senatus,
nagistratuumq;, & totius equestris ordinis di-
nitate, populiq; & plebis obseruãtia; néve vlla
osthac inter plebeia collegia contentio fiat,
ecretũ est, vt hoc statuto ordine vniuersi cum
uis facu lis, thalamisq;, & lumininarib⁹ sacram
naginem, qua iter fecerit, comitentur, ea ra-
one, vt qui proximiores simulacro sint, di-
niores habeantur. Aquarii iter auspicentur,
ost fornacarii, molendinarii, muliones, ligna-
i, vinarii, caupones, salsamentarii, candelarii
x seuo, piscatores, piscarii, vinitores, olitores-
ue, pistores furnariiq;, pellipari, figuli, stabu-
rii, ergastuli lignorũ, mercimoniarii, sellarii,
oriarii, tonsores, calcearii, lanii, sutores sarto-
esq;, fabri lignarii, fabri ferrarii, aurifices aro-
atarii, lanifices fullonesque, mercatores pan-
orum, agricultores, boarii, thalamus Rom.
ci. Si quis ergo secus fecerit, XXV. aureorum
œna multetur.

Ad imaginem Floræ.

Firmum corporis robur, castasq; mensarum delicias, & beatam animi securitatem amatoribus meis promitto.

Ad effigiem Genii.

Quis tu læte puer? Genius. cur dextera aristas,
Læua vuas, vertex cúrve papauer habent?
Hæc tria dona Deûm, Cereris, Bacchi atq; Soporis.
Namq; his mortales viuitis, & Genio.

In domo quadam transtyberina.

Roma vetus, veteres dum te rexere Quirites,
Nec bonus immunis, nec malus vllus erat.
Defunctis patribus successit praua iuuentus,
Quorum consilio præcipitata ruis.

In Hospitali S. Mariæ de consolatione.

Sceletos Viatori.

Carnibus orba suis cur sint hæc, fortè requiris,
Iuncta tamen iusto corporis ossa situ?
Sic mandata dedi viuens Antonia quondam,
Et moriens eadém iussa suprema dedi.
Vt sceletos fierem, medici quò discere possent,
Quanta forent, quot, quo qualibet ossa loco.
Quod iussi, fecit Gisbertus, gratia magna
Huic maneat, satis est lux mihi perpetua.

Ibidem.

Quod hoc vides, amice, corpus sine corpore, ne stupeas aut damnes quisquis es. Testamento sic ipsa caui, vt hoc, quod cernis, fierem, Philo-

hilosophis ac Medicis sacrum. Horum si es de
umero; sacro legato vtitor. Sin prophanus,
doctus; hinc ocyus abscedito.

In S. Io. Lateran.

Omnia si lustres alienæ climata terræ,
Non est in toto sanctior orbe locus.

In Castello S. Angeli sev
mole Adriani.

Quæ olim intra hanc arcem collapsa, impeta, fœdata erant, ea nunc à Paulo III. P.M. ad
olidam firmitatem, commodam vtilitatem,
btilem venustatem exstructa, disposita, or-
ata conspiciuntur.

nte D. Pavli via Ostiensi, ad
portam, quæ anno Iubilęo aperitur.

Præterit vt ventus princeps seu rex opulentus,
Et nos, vt fumus, puluis & vmbra sumus.
Tot tantisq; bonis pollens Petrus ecce Leonis,
Respice quàm modico nunc tegitur tumulo.
Vir fuit immensus, quem proles, gloria, census
Sustulit in vita, non sit vt alter ita.
Legum seruator, patriæ decus, vrbis amator
Exstruxit, celsis turribus astra poli.
Omnia præclara mors obtenebrauit amara;
Nominis ergo DEI gratia parcat ei.
Iunius in mundo fulgebat sole secundo,
Separat hunc nobis cùm polus atq; lapis.

In circvitv molis Adriani.

E Libya venit Romanas victor ad arces
Cæsar, & in niueis aureus iuit equis.

Ille triumphauit, ſed tu plus Paule triumphas;
Victor namq; tuis oſcula dat pedibus.

Franchinus F.

IN MONTE CABALLINO.
Thermarum Conſtantini.

Petronius Perenna, Magnus Quadrantinus, V. CL. III. præfect. vrbi, thermas Conſtantinas longa iniuria, & abolendæ ciuilis vel potius fatalis cladis vaſtatione vehementer afflictas, ita vt agnitione ſui ex omni parte perdita, deſperationem cunctis reparations afferrent, deputato ab ampliſſ. * paruo ſumptu, quantum pub. patiebantur anguſtiæ, ab extremo * vindicauit, & prouiſione longiſſima in priſtinam faciem ſplendoremq; reſtituit.

SVPRA PORTAM ANGELICAM.

Qui Rempublicam vult eſſe ſaluam, nos ſequatur.

ALIBI.

Fortia agere & pati, Romanum eſt.

IN HORTIS CARDINALIS VRBINI.

Epitaphium canis.

Quod potui, poſui tibi fida catella ſepulchrum,
Digna magis cœli munere quàm tumuli.

ITEM.

Candenti è lapide hæc tibi conuenit vrna: fuiſti
Candida tota pilo, candida tota fide.

Si

cœlum, vt quondam, canibus patet; haud tua terras
Incendet, ſed ver ſtella perenne dabit.

Titæ Catellæ blandiſſ.

Antonius Theobaldæus.

ALIBI.

Senum vita	Iuuenum mors
Publicum auget	Priuatum diſſipat.

Nefandum, Remp. habere quæſtui.
Præmia magiſtratui honor & gloria.
Seruata pace, reſtituta feliciter.
Præferre patriam liberis regentem decet.
Conſtantia ciuium arx eſt munitiſſima.
Florente repub. omnia ſuppetunt.
Benè geſtorum memoria non ſeneſcit.
Virtutes ſibi vera ornamenta.
Dux bonorum omnium veritas.
Frugalitas commune præſidium.
Fama virtutum tuba perennis.
Modeſtè veniendum, honeſtè recedendum.

LEGES CONVIVALES ROMÆ alicunde deſcriptæ.

BONO GENIO, GRATIIS Hilaritatiq́ȝ.

Qui hæc læta propitiaque vitæ humanæ nu-ⁿina colant venerenturq́;, ſtatisq; item ſolen-ibus hîc ſacra faciant, ſodales, viri probi, atq; legantes duodecim eleguntor: ſingulis faſcia andida eſto, cui hoc ſymbolum aureis litteris ntextum ſiet, BONVS GENIVS, LIBERTA-IS FILIVS.

Horum ritè electorum ſacrum collegium eſto, appellantorq; LIBERI GENIALES. His poteſtas ſiet collegii ſupplendi augendiq; : nec lectiſſimæ fœminæ repudiantor.

Eruditi, hilares, honeſti, faciles adſciſcuntor. quisquis idiota, triſtis, inurbanus, durus; procul eſto.

Cumq; indictum coactumq; ſit liberorum collegium; iocis, riſu, ſalibus, cantu, ſaltatione, feſtaq; hilaritate & honeſta libertate ſacra celebrantor.

Omnis calamitatum memoria, miſerorum curæ, ægrorum dolores, rixę Lapitharum, contentiones amarulentæ, dira fatalis horæ præſenſio, & cladium futurarum mala omina, prodigiaq; & portenta procul ſunto.

Vnus amatoriis litibus, querelis, atq; ſuſpiriis liber locus ſit. lugere, lamentari, referre amoris incommoda, ab ingenioque ſodalium opem implorare, cuiq; ius eſto.

Epulæ non ferculorum copia, varietáteq;, ſed obſoniorum bellariorumq; delectu exquiſito, & ciuili ſemper ſumtu parantor.

Pueri Baccho, menſæq; præpoſiti, in verrendo, refrigerandoque ſolo, locis ad vmbram exquirendis diligentes ſunto. mappæ candidæ, mantilia turbinatim ſcitè complicata, virentibus foliis, & floribus conſperguntor. Obſonator peritus gulæ, cocus induſtria inſignis, ſtructor expeditus, lagenarum præfectus non inſulsè bibax, miniſtri à dapibus oculati, celeres, muti;

iuti; à poculis autem auriti, honesti & elegan-
es ſunto.

Argentum, ſtannum, fictilia, egregiè terſa
pponuntor; calices, variaq; pocula, ſplendida,
orantiaq; adferuntor; vina puris fontibus, &
uteis refrigerantor. Glacies autem, & Alpinæ
iues, diri ſalutis hoſtes, non accerſuntor.

In diſcubitu ætati honos eſto: matronis ca-
is, ſi adſint, aut elegantibus puellis, ſi quis ad-
uxerit, iuxta quem volent, diſcumbendi po-
ſtas eſto.

Coronati omnes, vti quiſq; volet, roſa, flo-
bus, myrto, hedera, lauro, iucundiſſimè epu-
ntor.

Moderatis poculis ſodales prouocare fas
to. certamina autem ad æquales hauſtus in-
rdicta ſunto.

Singulo quoq; epulo ſinguli ex collegio de-
ripti annulos in vrnam deponunto. Pueri
anu ſorte annulus vnus tollatur: is cuius fue-
, ſequentis ſympoſii princeps eſto. Ei autem
ım placuerit, & quando voluerit, epuli ſum-
m, diem, locum, apparatum indicere fas ſiet.
ui non paruerit, vt prophanus è collegio ex-
ıditor.

Sodalibus ius ſit, vmbram ducere, quam
isq; volet, neq; eam, ſiue ſit morio frigidus,
l ineptus ſcurra, vel poëta inſulſus, arcere
eſto.

Qui ſanctis puriſq; legibus contrà ierit,
plicis epuli pœna multator.

Poteſtas autem libera ſit declamandi, diſ-

putandi de toto liberalium artium negotio, & earum præſertim litterarum, quæ vno humanarum nomine continentur. Remotis menſis, ablegataque extrorſum familia, ſympoſii princeps quæſtionem ſodalium cenſuræ definiendam proponito: reſpondentes conſeſſus ordine ſubſequuntor. Inprimis de ſuperis loqui, & de exquiſita Chriſtianę fidei ratione diſſerere, potis & ſaturis nefas eſto: cùm id ad ieiunos & ſobrios religioſè pertineat.

De munere verò militari, de prouocatoriis legibus ad ſingularē certamen, de ſtatu actioneq; veræ nobilitatis, de officio viri elegantis, de pręſcripto iure libertatis matronarum & viduarum, de zelotypia, amatoriiſque obſequiis certa ratione terminandis: poſtremò de præſtantia ciuilis cultus, & ratione domeſticæ diſciplinæ, & de finibus vrbanæ voluptatis, diſſerere fas eſto.

EXTRA VRBEM VIA NVMENTANA *in templo Agnetis à filia Imp. Conſtantini olim exſtructo.*

Conſtantina Deum venerans, Chriſtoq; dicata,
Sacrauit templum victricis virginis Hagnes.
Chriſti nomen enim celebratur ſedibus iſtis,
Tartaream ſolus potuit qui vincere mortem:
Inuictum ſolus cœlis inferre triumphum.

TIBVRI

TIBVRI.

IN PORTA.

VBi Iustitia, ibi Concordia.

IN ARCE.

Grata bonis, inuisa malis, inimica superbis
Sum tibi Tybur, enim sic Pius instituit.

NEAPOLITANA.

IN NEAPOLIN I. CÆSAR SCALIGER.

PArthenope varii statuit discrimina mundi:
Quæ tria diuersó tempore secla dedit.
Aurea Pythagoras communis commoda vitæ,
Et docuit Sophiæ Græcia magna procos.
Altera succedens studiorum mollior ætas,
Admisit Musas debiliore sono.
Tertia vulnifici quæsiuit præmia ferri:
Atq; equitum potuit sola tenere decus.
Sic ex priuata & serua regina supersum;
Roma, quod est, fueram: quæ modò sum, quod eras.

INSCRIPTIONES.

IN FINIBVS REGNI NEAPOLItani ad fontem quendam.

Philippo II. Catholico regnante, PERAF. ALCALÆ Dux pro rege. Hospes, hîc sunt fines regni Neapolitani. Si amicus adueneris; pacata inuenies omnia: & malis moribus pulsis, bonas leges. M. D. LXVIII.

MOLÆ, OLIM FORMIIS, IN PORTA.

Phil. II. Cath. regnante, Peraf. Alcalæ Dux pro rege. Si quis aquam & pontes contempletur, naturam & artem pulchritudine certantes ita

diiudicet, vt neutri, quod suum est, deficiat.

IN PORTA GLANICI FL. QVI & Lyris, nunc il Garigliano.

Phil. II. Catholico regnante, Peraf. Alcalæ ux pro rege. Ponte exstructo, via munita, ce- ritatem Appiæ & Flaminiæ magnificentia ngè superans. CIↃ IↃ LXVIII.

PONTIS VVLTVRNI.

Phil. II. Cath. regnante Peraf. Alcalæ Dux o rege. Et hoc auctori nihil vnquam humile, hil angustum in omni vita cogitanti, monu- entum debetur. M. D. LXVIII.

N ADITV CRYPTAE PVTEO- *æ, prope Neapolin per montem Pausilypum itineris gratia excauatæ, cippus est erectus triangula- ris, cum triplici inscripti- one.*

In latere meridion. HAC ROMAM.
In latere Boreali: ISTAC PVTEOLOS.

In tertio latere.

Philippo II. Cathol. regnante Peraf. Alcalæ ux pro rege: qui vias fecit à Neapoli ad Bru- s, ad Appulos, ad Samnites, ad Latinos, ope- amplissimo: hãc quoq; viam, cuiuis antè dif- lem, arctam, interruptam, cùm iter eius ad re direxisset, vastaq; scopulorum immani- e cõstrata, nouam aperuisset, Puteolos, mul- breuiorem, perpetuam, illustrem, atque la- n perduxit. M. D. LXVIII.

IBIDEM.

Cuius opera pulcherrimæ viæ, eius & prouidentia tutiſſimæ.

IN PONTE VICINO.

Philippo Hiſpaniæ rege imperante Petrus Afan, Alchalenſium Princeps, conſtituta ſanctis legibus ciuitate, viam hanc abſciſſis montibus facilem ac tutiſſimam reddidit. M. D. LXI.

NEAPOLI

IN MONASTERIO MONTIS OLIVETI.

Antonius de Alexandro Iuriſconſultus, ad ſuas & ſuorum reliquias, quouſq; omnes reſurgamus, reponendas, ſacellum hoc cõſtruxit, & redemtori noſtro dicauit. M. CCCC. LXXXXI.

Quo loco, quóve tempore fiat hęc migratio, quid intereſt? Vndiq; Chriſti fidelibus ad cœleſtia regna patet aditus. Sequentur autem me haud dubiè, quicunq; non præceſſerint.

ALIVD IBIDEM.

Qui fuit Alfonſi quondam pars maxima regni,
Marinus hac modica nunc tumulatur humo.
Nil niſi diuinum ſtabile eſt, humana laborant.

TIBI COELI REGINA.

Galeacius Caracciolus, cui bona multa contuliſti, à quo item mala abruncaſti plurima, ſacellum marmoreum, cum ſignis & omni cultu gratus libensq́ue dedico, & tanquam decumam ſoluo. Anno poſt editam à te ſalutem M. D. XVI. VIII. Id. Ian.

Galea-

Galeacio Caracciolo, qui sub regibus Arra-
neis egregiam sæpius in bello operam naua-
t: quiq; in expugnatione Hydruntina aduer-
s Turcas regiis signis præfuit. Vixit an. LVII.
icolaus Anton. parenti optimo fecit.

EX ALTERA PARTE.

Nicol. Anton. Galeacii fil. Caracciolus Vici
archio, & Cæsaris à latere Consiliarius, sibi
iens, & Iuliæ Laganissę coniugi incompara-
i. M. D. XLIIII.

AD INTROITVM EIVSDEM SACELLI.

mnia Domine tua sunt, & quæ de manu ac-
cepimus tua, reddimus tibi.

Nicolaus Antonius Vici Marchio: sacellum
c à Galeacio patre inchoatum, omnibus suis
rtibus expletum, lętus obtulit, dedicauitque
artu Virginis ann. M. D. LXVIII. mens.
imo, die VI.

DIVVS LADISLAVS.

Qui populos bello tumidos, qui clade tyrannos
Percúlit intrepidus victor terraq; mariq;
Lux Italum, regni splendor clarissimus hîc est.
Cui tanto, heu, lacrymæ soror Illustrissima fratri
Rex Ladislaus, decus altum & gloria regum,
Defuncto pulcrum dedit hoc regina Ioanna,
Vtraq; sculpta sedens, maiestas vltima regum
Francorum, soboles Caroli ab origine primi.

D. O. M.

Scipioni Antonii fil. Sumæ, Caroli V. à late-
Consiliario, in administranda iustitia, in

prouinciis regendis, in rebus bellicis expediendis, integritate, prudentia, & fide. Vixit anno. LXIII. menſ. III. Obiit à partu Virginis M. D LII. XVII. Kl. Nouembr. Hippolyta Mom fortia marito optimo.

In templo S. Mariæ.

Aſturis vngue Leo pullum rapiens aquilinum,
Hîc deplumauit acephalumq; dedit.

Alivd ad Claræ.

Hîc iacet Princeps illuſtris Dominus Carolus, primogenitus ſereniſſimi domini noſtri, Domini Roberti, Dei gratia Hieruſalem & Siciliæ regis inclyti, Dux Calabriç, ac prçfati Domini noſtri Regis Vicarius generalis. Anno M. CCC. XXIV.

Victoriæ Capiciæ, vxori integerrimæ. Ne quos ſingularis amor, & mirabilis concordia coniunxit, vel mors ipſa diuideret tumulo: hîc coniugis cineres expectant viri. Iulius Cæſar Sconditus poſ.

Ad S. Mariæ de porta nova.

Quàm prçpoſterè res ſeſe humanæ habẽt! cuius mihi dulciſſimas manus oculos priùs claudere fas fuit, infeliciſſ. parens filium hîc antè condidi meum. Ademit importuna mors ſeni baculum, cui defeſſa iam adnitens ætas annos alleuaret ſuos. nunc antè me mors aſſequetur, quàm hæ lacrymæ deſerant.

Carolus Morimini Ioanni F. B. M. poſ. Vixit an. XXVII. m. I. d. VIII. M. CCCC. LXXXIII.

Ad

AD S. GEORGII.

Orbitatis miseræ miserere hoſpes.
Vnica parentum ſpes, vnica lux,
Egregia forma, rara indole puer,
Triennio vix exacto, hîc è ſuorum
Complexu raptus clauditur.
En rerum humanarum conditio!

IBIDEM.

Indulgens natura fuit, ſors cruda puellæ,
Quæ iacet hîc, primo rapta puerperio.
Et decor, & lepidi mores, & dulcia linguæ
Flumina, & ætatis flos, pietatis amor,
Decretum duri nequierunt vincere fati,
Ante diem bona tot ſuſtulit vna dies.
Talis ad Elyſios abiit Catharina receſſus;
Lucifer vt viſus nube adopertus abit.
Perpetuas liquit lacrymas vtriq; parenti,
Perpetuò extinctam ſexus vterq; dolet.

Auete parentes opt. Tomaſio Duro, rari xempli Patritio: & Iuliæ Rotæ genere, & relione inſigni: Filii collacrymantes facere curepti. An. M. D. XXXVI.

Felices, quibus vna fuit mens ſemper; & vna
Quos tulit hora ſimul; quos lapis vnus habet.

MICH. AMIDEVS CIVIS NEAP.

Cùm fex, cùm limus, cùm res viliſſima ſimus,
Vnde ſuperbimus, ſi ad terram terra redimus?

VIRGINIS MATRIS.

Partus & integritas diſcordes tempore longo,
Virginis in gremio fœdera pacis habent.

Hoſpes legas, ne lugeas rogo.
Illa Iſabella Ricchiſentia Cardonia
Neap. pro Regina iacet hîc.
Quam ſi oculis in terris vidiſſe viuentem
Summa fuit beatitudo:
Quanto feliciores erunt, quibus animo
In cœlis eandem (quînam mori potuit?)
Contemplari contigerit!
Credendum eſt eius formam, & virtutem
Animæ ad æternam gloriam fuiſſe comites.
Occidit aurora oriente, æt. ſuæ
Ann. XXXVI. V. Mart.

LVCRETIA EBVLA.

Perpetuus mariti dolor hîc ſita eſt.
Ioannes Vincentius Loffredus
Coniugi dulciſſimæ fecit. Voluit idem
Huc eius inferri cineres; vt cum ea
Semper vnâ eſſe poſſe mortuo ſaltem
Liceat, id quod viuo non licuit.
Hinc pauperum cadauera non arceantur.

IBIDEM.

Si genus, pulchritudo, ingenium, ſi parentum amor,
Pietas, labor, ac diligentia mortales aſſerere poſſent
Ab impetu furentis mortis; Portia Pignatella, infelix
Mater, inuitaq; ſuperſtes, nunquam Lucretiæ
Caracciolę nobile cadauer, lacrymans, ſacro ſpiritui, hoc tumulo condidiſſet.

Vixit

Vixit annos XXIIII. m. XI. d. XXVI.
Deceſſit à partu Virg. An. M. D. LII.

D. O. M.

O mortalem variam inſtabilemq; fortunam!

Ioan. Boot Antuerpiæ naſcitur: vt pruden-ior fieret, luſtrat Europam: Tandem Neapo-, dum legibus operam nauat, atq; officioſiſſi-iè negotiatur: maiorum ſplendore nobilis; dei, pietate, ac ſingulari integritate longè no-ilior: in ipſo ætatis flore moritur: Antonius atrüelis; quem viuum ſeruare non potuit, hic x teſtamento condito cadauere, piis lacrymis d ſuperos conſcendentem proſecutus eſt. De-eſſit à partu Virgineo M. D. LVII. d. XXIIII. ebr.

IBIDEM.

Antonius Amabilis Protonot. Apoſto. & Canonicus Neap. de ſuo nihil aliud, quàm tan-ulum marmoris ſibi reliquit.

An. ſal. M. D. LII.

IN S. IOSEPHI.

Sic mors ipſa, cùm venerit, vincitur,
Si, priùs quàm veniat, ſemper timeatur.

Anno M. D. XXI.

IBIDEM.

Hîc ęquis paſſibus patrem ſecutus, ęquè eni-uiſſet: ni mors immatura tantam gloriæ ex-ectationem intercepiſſet.

Quæ mihi debebas ſupremæ munera vitæ,
Infelix ſoluo nunc tibi, nate, prior.

(Fortuna inconſtans, lex & variabilis aui)
Debueras cineri iam ſupereſſe meo.
Hæc dat matris amor rapti ſolamina nati,
Inuida cui Lacheſis tam breue nectit opus.
Nate iaces viuo, contra mea vota, ſuperſtes.
Vox gemitus poſthac, lux mihi erunt tenebræ.

Maria Ayerba Ferdinando Termucanorum Duci, filio dulciſſimo, perpetuò mœrens poſuit. M. D. XXXI.

IBIDEM.

Baldaſſari Richæ, fratri concordiſſ.
Caſpar natu maior ſuperſtes
Commune marmor poſuit, vt quos vita coniunctiſſimos tenuit, mors indiuiſos cuſtodiret. Ann. S. M. D. XVIII.
Obiit annum agens XXVII. XXI. Decemb.

ALIVD.

Ioannes Orbinus hîc ſitus eſt. Qui ſummo corporis atq; animi vigore bella gerendo, Cæſari victorias, Hiſpaniæ decus, & ſibi nomen cum immortali gloria comparauit.
Anno ſal. M. D. XXXI.
Rodoricus Ripalta amicus benemerenti poſ.

AD S. SEVERINI.

Hîc oſſa quieſcunt Iacobi Sanſeuerini, Comitis Saponariæ, veneno miſerè, ob auaritiam, necati, cum duobus miſeris fratribus, eodem fato, eadem hora commorientibus.

IBIDEM.

Iacet hîc Sigiſmundus Sanſeuerinus, veneno im-

o impiè absumptus, qui eodem fato, eodem
empore, pereuntes germanos fratres nec al-
oqui, nec cernere potuit.

IBIDEM.

Hic situs est Ascanius Sanseuerinus, cui, ob-
unti eodem veneno iniquè atq; impiè, com-
orientes fratres nec alloqui, nec videre qui-
em licuit.

IBIDEM.

Hospes miserrimæ miserrimam defleas or-
tatem. En illa Hippolyta Montia, post natas
eminas infeliciss. quæ Vgoni Sanseuerino cō-
gi tres maximæ expectationis F. F. F. peperi.
Qui venenatis poculis (vicit in familia (proh
elus) pietatem cupiditas, timorem audacia,
rationem amentia) vnà in miseror. comple-
ib. parentum miserabiliter illico exspirarunt.
ir, ægritudine sensim obrepente, paucis pòst
nnis, in his etiam manibus exspirauit. Ego tot
iperstes funeribus, cuius requies in tenebris,
olamen in lacrymis & cura omnis in morte
ollocatur, quos vides separatim tumulos, ob
terni doloris monumētum, & in memoriam
osui illorum sempiternam. An. 1547.

AD S. SEVERINI.

Dum facio infelix æterno funera fletu;
Creuerunt lacrymis hæc monumenta meis.
Quis, nisi mollissem tristissima corda, rigerem
Ipsa etiam, hoc toto corpore facta silex.

Guidonii Ferramoscæ Comiti Mignanio

coniugi O. M. Iſabella Caſtriota infelix contra votum P.

IN TEMPLO MONTIS OLIVETI.

Qui legis hęc, ſummiſſiùs legas, ne dormientem excites. Rege Ferdinando orta Maria Arragonea hîc clauſa eſt. Nupſit Antonio Piccolomineo Amalfę Duci ſtrenuo, cui reliquit tres filias, pignus amoris mutui. Puellam quieſcere credibile eſt, quæ mori digna non fuit. Vixit ann. viginti. Anno Domini M. CCCC. LX.

IBIDEM.

Quis iacet hoc gelido ſub marmore? maxumus ille
Piſcator; belli gloria, pacis honos.
Nunquid & hîc piſces cepit? non. ergo quid? vrbes,
Magnanimos reges, oppida, regna, duces.
Dic quibus hæc cepit Piſcator retibus? alto
Conſilio, intrepido corde, alacriq; manu.
Qui tantũ rapuere Ducem? duo numina, Mars, Mors.
Vt raperent quisnam compulit? Inuidia.
Nil nocuere ipſi. viuit nam Fama ſuperſtes,
Quæ Martem & Mortem vincit, & Inuidiam.

Auctor Arioſtus, vt aiunt.

IBID. AD PORTAM SACELLI.

Quam capit hic tumulus, Cæcilia Ianuaria inter præcipua vrbis ornamenta, venuſtatis atque pudicitiæ exemplum, hîc ab Iulio Ianuario marito miſerabili, donec eius cineres commodiori, & vtriq; ſolùm communi ſepulcro deponantur, ſita eſt. Elata ex abortu, cunctis collacrymantib. Anno ab ortu ſalutis M. D. XXX. XVI. Calend. April.

ITEM.

ITEM.

Hiſabellæ Oriliæ, cui nunquam vel tantil-
ım querelarum dedimus; ſuperſtites nouem
lii, matri optimæ. Vixit ann. LVII. Obiit
. D. XXXVII.

HOSPES MIRARE SEPVLTI fidem.

Hîc, dum arcis Parthenopeæ à Diuo Alfon-
› Arragoneo pręfectus, claſſica & terreſtri ob-
dione premeretur, ne fidē pollueret, exhau-
o iam ærario, imminentia capitis pericula
›onte negligens, fœdum mularum & canum
um non reſpuit; quin duobus fratribus capti-
is ab hoſte oppoſitis, ne tormētorum ictus in-
ebeſcerent, ſocio ſanguini fortitudinem prę-
rens, à propoſito non eſt abductus. Deinceps
ıortuo rege inclyto Ferdinando, vberrima
ıultorum frangendæ fidei præmia ludibrio
abuit.

FLEBILE AMICI OBSEQVIVM.

Pierides tumulo violas, Venus alma hyacinthos,
Balſama dant Charites, cinnama ſpargit Amor,
Phœbus odoratas laurus, Mars ipſe amaranthos,
Nos lacrymas raræ munus amicitiæ.

Alexandri Nouolariæ Comitis, iuuenis
proh dolor) & bellicis & litterariis dotibus
rnatiſſ. oſſa hîc quieſcunt pro tempore. Vixit
ın. P. M. XXXIII.

Hic tantùm mortem doluit, quòd in acie
on cecidiſſet. quibus notus ſat, miſerè deplo-
ndus. Anno M. D. XXX. non. Auguſti.

IBIDEM.

Qui legis, mortem incuſato, quæ tot venuſtatis ornamenta, tot gratiarum elegantias, tot pudicitiæ floſculos in vna Portia Caracciola germinantes acerbiſſimè ſepeliuit. Iſabella ſoror Caſtrouillari Dux hanc illi vrnam, immortalium cauſſam lacrymarum, erexit. M. D. L.

Quisquis me nunc calcas viuus, cogita, ſi ſapis, idem te mox futurum.

IBIDEM.

Marianum Alaneum, Bucclanici Comitem, domi militiaq; clariſſimum, & Katharinellam Vrſinam pudicitia inſignem, coniuges in vita concordiſſimos, ne mors quidem ipſa diſiunxit. Liberi pientiſſimi, vt parentes optimi iunctim, ſicut optauerant, conderentur, curauere. M. CCCC. LXXVII.

ALIVD.

Huic virtus gloriam, gloria immortalitatem comparauit. M. CCCC. LXX.

ALIVD.

Flos tener hîc languet, qui ni cecidiſſet; vt vrna &
Nomine, ſic magna laude niteret aui.

ALIVD.

Mortales, an ſcimus quid futura nobis dies promittat? natalem, & locum, & diem ſcimus; ſepulturæ neſcimus. Blancina mihi nomen eſt, Barcellona patria; hæc dum bello grauiùs premitur, ipſa liberos vt viſerem, Neapolin profecta ſum; vbi dum quinquennium exigo, ſupremus

nus mihi dies affuit; condi hîc volui, nemi-
nemq; ſepulcro huic inferri caui, nullius me-
cum cineres miſceri paſſura.

Blancina Barcellonenſis hîc poſita eſt, quæ
obiit XXVIII. Iulii. M. CCCC. LXIX. Vixit
an. LXXX. quorum LX. ſine querela exegit
cum Iacobo Ferraro coniuge concordiſſimo.
o. fil. poſuit.

Hîc Terra tegit Terram.

IBIDEM.

Quid me felicem vani dixere parentes,
Si mihi morte fuit vita moleſta magis?
Nil bene ſucceſſit. patrias moriturus ad oras
Dum propero, hîc ſepelit Parthenopea ſenem.

ALIVD.

Rodoricus Mendotia Angelæ-Mariæ filiæ
cariſſimæ, cuius nuptiarum ſpem præ maturo
funere finiuit, hoc monumentum poſuit, ei ſu-
perſtes ipſe, cuius parentalia exſpectabat. Vixit
an. VII. M. D. XLIIII.

AD CATHARINÆ A FORMELLO.

Loiſius Acciapaccia Eques Neapolitanus,
pedeſtrium copiarum ductor, ſedem hanc ſibi
parauit, ne cui, vel in re parua, moleſtus eſſet,
et idem moriens faceret, quod viuus fecit. M.
. LII.

IBIDEM.

Conſtantinus Caſtriotus hîc tegitur, ſan-
guine & cognatione regum ac Cæſarea clarus;
morum candore inſignis; dignitate Pontifex

Eſernienſis; dum probè viuit; intempeſtiu[e] moritur. Andronica Cominata auia paterna nepoti optimo poſuit. M. D.

IBIDEM.

Araldo de montibus, cui verbum nullum vnquam ex ore excidit, vnde quiſquam poſſet offendi; Pompeius de montibus patrueli optimo, & homini rariſſimo, memoriæ cauſſa. Anno à partu Virgineo M. D. LVII.

IN DOMINICI.

Ad enſem Marchionis Peſcariæ.

Peſcario Marti debetur Martius enſis.
Barbara adeſt: tutus medios potes ire per hoſtes.

AD S. CRVCEM.

Hîc iacet ſummę humilitatis exemplar, corpus venerabilis memoriæ ſanctę ſororis Claræ, olim Dominæ ſanciæ, Reginæ Hieruſalem, & Siciliæ, relictæ claræ memoriæ ſereniſſimi domini Roberti, Hieruſalem & Siciliæ regis, quæ poſt obitum eiuſdem regis viri ſui, agens viduitatis debitæ annum, deinde tranſitoria pro æternis commutans, ac induens in eius corpore, pro amore Chriſti, voluntariam paupertatem, bonis ſuis omnibus in alimoniam pauperum diſtributis, hoc celebre monaſterium Sanctæ Crucis, opus manuum ſuarũ, ſub ordinis obedientia eſt ingreſſa, anno Domini milleſimo, trecenteſimo, quadrageſimo quarto, die XXI. Ianuarii, duodecimæ Indict. in quo vitam beatam ducens, ſecundùm regulam beati Franciſci

patris

ıtris pauperum; tandem vitæ ſuæ terminum
ligiosè conſummauit. Anno Domini M.
C C. XXXXV. die XXVIII. Iulii, tertiædecimæ Indict. ſequenti verò die factis exſequiis
mulatur.

AD S. LAVRENTIVM.

IOANNI FRANCISCO
PIGNONO,

quo tot virtutum flores enitebant, vt immortales poſteris fructus pollicerentur, ſed taen (eheu) ſpem fructuum rapidus Auſter ilii- ad terram decuſſit. Aurelius & Cæcilia Vrſi- parentes certatim collacrymātes, filio quàm riſſ. ob egregias dotes poſſ. Elatus quieſcen- quàm mortuo ſimilior. Ann. agens XIIII.
D. XLVIII.

IBIDEM.

Ioannes Baptiſta Villanus. Quam viuus neiit, mortuus inuenit requiem. M. D. LV.

IN S. AVGVSTINI.

Quot lacrymas moriens liquiſti, filia, matri,
Tot tibi dent ſuperi gaudia perpetuo.
Ter conata ſequi, ter ſpiritus hæſerat ori,
Quod volui, haud potui, te moriente mori.
Solamen ſi quod miſeræ eſt, inſomnia præſtant,
Quum triſtem in ſomnis ludit imago animam.

Claudiæ Gaglianæ fœminæ rariſſ. Quæ vixit nos XIX. menſes X. dies IV. Angela Ferola mater infeliciſſ. F. Quam tunc dolor eſtinus deſeret, quum clemens mors illam quetur.

IBIDEM.

Antonius Corradius Aquinatium Ponti-
fex, nobilitate clarus, virtute clarior, pietate a
religione clariſſimus, hîc ſitus eſt. Daria-Gre-
goria de Aquino leuiro benemerenti ex ſu
poſ. Ann. ab ortu ſalutis M. D. XXXIIII.

IBIDEM.

Dioneus fui Tornaquintius, Ann. vixi vi
XVIIII. vitę inſtabilitatis exemplũ. M. D. XIII

IBIDEM.

Flere tuum licuit, frater dulciſſime, funus:
Addere perpetuas non licuit lacrymas.

Paulo Fontanæ Auguſtiniano Theologo
Concionatori ætatis ſuæ eloquentiſſ. qui vixi
ann. XXXIIII. menſ. IIII. d. VII. Micha
Fontana frat. opt. ac B. M. ob pietatem poſui
Obiit Ann. Chriſti M. D. XXIIII. Augu
XXVI.

Sub hoc Epitaphio picta eſt aquila; tenens librum
magnum apertum, adiectis verbis ſeqq.

Paulum verò Neapolit. Eremit. in quo po
tiſſimùm laudum genere collocem, non inue
nio. Nam ſi probitatem, ſi ſtudia, humanita
tem, liberalitatem, gratiam ſpectem; nemin
ſecundus apparebit. Si dicendi peritiam, facun
diam, promptitudinem, modulatiſſ. vocem
aptiſſ. geſtus, concinnos flores, luculenta ver
ba, beatam memoriam, feruentiſſ. hortationes
propheticum furorem: primum in ſua ætat
locum facilè obtinebit. cuius perennem atqu
beatiſſ

atiss. eloquētiæ fontem toties Vrbs ipsa Ro-
a, Venetorum Senatus, Ianua, Panhormus,
cilia, Regnum Apuliæ, & quod rariss. est, pa-
a Neapolis, maximo plausu pluries est admi-
ta: quem in medio fortunarum cursu, vt desi-
rabiliorem nobis, sic & feliciorem sibi, mors
sa abstulit, finem quoq; tantorum laborum
volenti, & plurimum exoptanti præstitit.

IBIDEM.

Tibi Deipara Virgo, sacroq; sancto partui
o, Bernardus Summaia, & Lucretia de Gon-
concordissimo animo, sacellum cum ara, tu-
ulo, ac omni cultu dedicamus. M. D. XLIII.

IBIDEM.

Ferdinādus Celentanus Neap. videns mor-
les omnes, hunc suis, ac vxoris Aureliæ Ser-
llæ, posterûmq; ossibus quietis locum in vita
rauit. Anno Domini M. D. LI.

IBIDEM.

Annibal Marzanus Cæs. à rationibus, Morti
ie serotinæ, siue acerbę, pusillo marmore ob-
tit.

ALIVD.

Nata, eheu miserum, misero mihi nata parenti,
Vnicus vt fieres vnica nata dolor.
Nam tibi dumq; virū, tædas, thalamumq; parabam,
Funera & inferias anxius ecce paro.
Debuimus tecum poni materq; paterq;,
Vt tribus hæc miseris vrna parata foret.
At nos perpetui gemitus, tu nata sepulcri
Esto hæres, vbi sic impia fata volunt.

Antoniæ fil. chariſſ. quæ Hieronymo Granatæ iuueni ornatiſſ. deſtinata vxor ann. nondum impleuerat XIIII.

Ioan. Gaudinus & Eleonora Boſſa parentes infeliciſſ. poſ. Rapta ex eorum complexibus, An. ſal. M. D. XXX. prid. Cald. Ian.

ALIBI.

Hoſpes eram mundo, per mundum ſemper eundo.
Nunc ſuprema dies fit mihi ſumma quies.

D. O. M.

Subſiſte parumper viator, ſi placet, & quis hoc tegatur tumulo, lege. fuit is Iohannes ille Waltherus ab Hirnhaim Germanus, inter equeſtris ordinis viros miles fortiſſ. qui Carolum V. Imp. Auguſtum in omni fortuna ſecutus, à conſiliis illi, à legationibus & præcipuis muniis bellicis fidelem & ſtrenuã operam præſtitit. Idem eius filio Philippo Hiſp. & Angliæ Regi præſtiturus VI. mill. Germanorum in hoc regnum duxit; ſed eodem die, quo in Hernicis pax bello, morbus vitæ illius finem impoſuit. Ergo tu quiſquis es miles, qui hæc legeris, fato tuo ne terrere, ſed cogita, ſummos etiam duces ſæpe extra bellum occumbere. Obiit XVIII. Aug. Ann. M. D. LVII.

Henricus à Pappenhaim Sac. Rom. Imp. hæreditarius Marſchalcus, militum tribunus, auunculo benemerito gratitudinis ergò cum lacrymis P. F.

Hans Walther von Hirnhaim bin ich genant/
Mit ehren führt ich mein Ritterſtandt/

Des

Des Keyser Carls Raht vnd Oberster ich was/
Seins sohns Philipsen gleicher maß.
Dann ich sein land vnd leut zu verfechten/
Zog hiereyn mit sechs tausent landsknechten.
Als aber der Krieg in frid verwendt/
Hab ich zu Innenzal mein leben geendt:
Der Cörper ist hie zur erden bestat/
Mein seel in gnad Gott aufgenommen hat.

D. O. M.

LACT. LVCAITIVS CAVSID.

piritum Deo,	Probitatem famæ,
rolem naturæ,	Nefas Herebo,
abores sorti,	Ossaq; sepulcro.

Sibi viuens ac posteris D.

ALIVD.

uid? Omnia.	Si nihil; cur omnia?
uid omnia? Nihil.	Nihil; vt omnia.

AD S. LAVRENTII.

ospes quid sim, vides. Quid fuerim, nosti.
aturus ipse quid sis, cogita.

Inferri sancto manes quia turpe putaui,
Idcirco ante fores conditus hîc iaceo.

Erricus Rud. Eq. Neap. viuus sibi posuit, ne
: sepulcro sollicitus heres esset, néve viuorum
egligentia obesset mortuo.

IN S. IOAN. DE CARBONARA.

Lucretia de Baucis, Comitissa Burgentiæ &
agiani Ducissa, videns defunctorum curam
iduo deleri, ne posteris vlla sui relinquatur,
uens hoc sibi posuit.

In S. Petri.

Apud Devm nihil operoſa humilitate ſublimius:

„ Nullum theatrum virtuti cōſcientia maius.

Alivd.

Hîc requieſcit ſanctæ memoriæ excellentiſſima Domina Maria, Dei gratia Ieruſalem, Siciliæ, Vngariæq; Regina, Magnifici Principis quondam Stephani, Dei gratia Regis Vngariæ fil. ac relicta vidua claræ memoriæ inclyti Principis D. Caroli ſecundi, & mater sereniſſimi Principis ac Dn. Domini Roberti, dictorum regnorum Regum Illuſtrium. quæ obiit anno Domini 1323. indict. 16. die 25. menſis Martii: cuius anima requieſcit in pace.

D. M.

Iniice, ſi pietas vſquam eſt, ſuſpiria, & imple
Mecum hoſpes lacrymis marmoris hoc vacuum:
Nam formæ exemplum periit cùm obiit mea Lyda,
Quam petiere homines, & petiere Dii.

Alivd.

Verna puer, puer ô mi verna quis? ah quis ab aura
In tenebras rapuit perditus. heu morerer,
Ni tecum aſſiduè loquerer, ni ſæpè iocando
Fallerer, hinc te dum continuò adſpicio.
Semper ero tecum, & ſi me ſopor occupet, vmbram
Te vmbra petā. ergo vnquā ne metue abs te abeā.

IN COENACVLO MONACHO-*rum montis Oliueti.*

Alphonſo Arragoniæ Regi iuſtiſſimo, inuictiſſimo, munificentiſſimo, Oliuetus ordo, ob ſingu-

ngularem ergà se beneficentiam, qui cùm
ic coniunctiss. vixit, vt regia maiestate depo-
ta, cum eis vnà cibum caperet, ministris, dein-
e mensarum ministraret, lectitaretq;. F. C.

IN DOMO ALEMANNI CIVIS
Neap. inscriptio lapidis antiqui.

M. Μάριος ἐπίκλητος τῇ τύχῃ
τῆς νέας πόλεως ἀνέθηκεν χαριστήριον.

Ad S. Petri.

Post Iesu Christi resurrectionem, & ad cœ-
s ascensionem anno vigesimo, Beatus Petrus
postolus Neapolim veniens, prima iecit fun-
amenta præsentis Ecclesię, ab eodem nuncu-
atæ, & ad memoriam posteritatis extabat ti-
ılus marmoreo lapide inscriptus parieti cam-
ınarum confabricatus, qui exercitu barba-
co Neapolitanum agrum peruagante inter-
ptus est.

Idem Apostolorum princeps eandem Ec-
esiam per seipsum consecrauit, & in huius de-
cationis memoriam extat lapis marmoreus,
ræcis litteris exsculptus, qui in dextro cornu
aioris altaris conditur.

Ibidem.

Gumbertus Dei gratia Marchio Brande-
ırg. Stetin. Pomer. Cassuborum & Slauorum
ux, Burggrafius Norinbergæ, & Princeps
ugen. qui obiit Mercurii, D. Ioh. Bapt. 24.
nii. Anno 1528.

CAROLI MORIMINI.

Fui, non ſum. eſtis, non eritis. nemo im-
mortalis.

Somno & ſecuritati æternæ Carolo Mori-
mini patri opt. Troianus & Henricus F. virtu-
tis & amoris cauſa.

*IN TEMPLO S. MA-
riæ nouæ.*

Oſſibus & memoriæ Petri Nauarræ Canta-
bri, ſolerti in expugnandis vrbibus arte clariſſi-
mi, Conſaluus, Ferdinandus Ludouici filius,
Magni Conſalui nepotes, Sueſſæ Princeps, Du-
cum Gallorum partes ſecutũ pio ſepulcri mu-
nere honeſtauit, cùm hoc in ſe habeat præclara
virtus, vt etiam in hoſte ſit admirabilis.

IBIDEM.

Odetto Fuccio Lautrecho Conſaluus Fer-
dinandus Ludouici Cordubani F. Magni Con-
ſalui nepos, cùm eius oſſa, quamuis hoſtis, vt
belli fortuna tulerat, ſine honore iacere com-
periſſet; humanarũ miſeriarum memor Gallo
duci Hiſpanus Princeps in auito ſacello P.

IN IO. EVANGELISTÆ.

Angelo Papacodæ, Fran. Filio Martoranen-
ſi Epiſcopo, viro ornatiſſimo, qui in non ma-
gnis opibus magnum exercens animum, nulla
magis in re, quàm aliorum leuanda inopia ſuis
bonis vſus eſt. Hæredes B. M. P. Deceſſit ex
mortalib. an. nat. 66. ab ortu mundi rediuiui
1537.

IN

In S. Mariæ.

In mundo spes nulla boni, spes nulla salutis.
—Vna salus seruire DEO. sunt cætera fraudes.

In vestibvlo ædivm principis Magdalonii.

Huc quicunq; venis fauste & benè veneris hospes,
Comiter in nostra suscipiere domo.

Svpra caminvm.

Si propiùs steteris, flagras: si longiùs, alges.

In monte Pizofalconio.

Andreas Carrafas, S. Seuerinæ Comes, vil-
lam hîc struxit, Carrafanamq; appellauit; Luc-
ullum imitatus parili animo, licet opibus im-
par, atq; ita sanxit. Delicati iuuenes huc ne ac-
cedunto. emeriti senes, nec inglorii, honesta
quiete hîc fruuntor. Viri docti boniq; ingenia
hîc exercento. Qui è Carrafa gentilitate fuerit,
qui sanctiones hasce non seruauerit, suburba-
ni huius exhæres esto, proximiorq; succedito.
Anno M. D. XII.

In mvro horti Capellæ.

Exercitivm est humanæ vitæ conserua-
tio: caloris naturalis lima: excitatio dormien-
tis: naturæ virtutum corroboratio: superflui-
tatum consumptio: ocio inimicum: temporis
lucrum: iuuentutis debitum, & senectutis gau-
dium.

Ille ergo solus ab exercitio abstineat, qui
utriusq; sanitatis beneficio vult carere.

IN CASTELLO EREMI.

Hîc à Toleto cognomine Petrus humatus,
Vir vita & studiis, clarus & ingenio.
Seruandæ huic primùm quem rex præfecerat arci,
Vt munita foret rupibus, arte, fide.
Seruata hæc annos ter senos, nomen & ossa
Huius perpetuò seruet & omne decus.

Vixit annos LXI, obiit anno M. D. LIX. D. Sophia Mogoran. vxor P. vt vir iusserat.

IN LEVCOPETRA VILLA ante ingressum.

Hospes, etsi properas, ne sis impius, præteriens hoc ędificium venerator. Hîc enim Carolus V. Rom. Imp. à debellata Africa veniens, triduum in liberali Leucopetræ gremio consumpsit. florem spargito, & vale. Anno M. D. XXXV.

IN TVRRI.

Vt diurno lusu defessus Pan, Satyris Nymphisq; comitantibus, cum Musis simul tutus à pręedonibus noctu quiescceret: Bernardus Martiranus Patritius Cosentinus, Regni Neapolitani sub Carolo Cæsare V. Secretarius, propugnaculum hoc erexit. Anno M. D. XXXII.

SACELLVM IOANNIS IOVIANI Pontani videtur Neapoli ad templum S. Mariæ maioris, extrinsecus grauissimis hisce sententiis conspicuum.

In magnis opibus, vt admodum difficile sic admodum pulcrum est, seipsum continere.

In

.n vtraq; fortuna ipsius fortunę memor esto. „
Serò pœnitet, quanquam citò pœnitet, qui re dubia nimis citò decernit.
Integritate fides alitur: fide verò amicitia.
Nec temeritas semper felix, nec prudentia ›iq; tuta.
Hominem esse se haud meminit, qui nun-.am iniuriarum obliuiscitur.
Frustra leges prætereunt, quem non absol-rit conscientia.
In omni vitæ genere primùm est seipsum ›scere. „

IN EODEM SACELLO *ara dedicatio.*

Tibi, DEVS Optime Maxime, aram hanc de-:at Ioannes Iouianus, nec tecum paciscitur, sibi, liberis posterisque suis benefaxis: cùm se volens libensque grauitò benefacias cun-is: sed quia tibi ab omnib⁹ debeantur omnia.

EPITAPHIVM IPSIVS PONTANI.

Viuus domum hanc mihi paraui,
Quâ quiescerem mortuus.
Noli obsecro iniuriam mortuo facere,
Quam viuus fecerim nemini.
Sum enim Ioannes Iouianus Pontanus,
Quem amauerunt bonæ Musæ,
Suspexerunt viri probi,
Honestarunt Reges, Domini.
Scis iam qui sim, aut qui potius fuerim.
Ego verò te hospes in tenebris noscere nequeo,
Sed teipsum vt noscas rogo. Vale.

IBIDEM.

PETRO COMPATRI VIRO OFFI*ciosiss. constantem ob amicitiam, Io. Pontanus.*

Quid agam, requiris? tabesco. Scire quid sim, cupis? fui. Vitæ quę fuerint condimenta, rogas? Labor, dolor, ægritudo, luctus, seruire superbis dominis: iugum ferre superstitionis: quos charos habeas, sepelire: patriæ videre excidium: nam vxoris molestiam nunquam sensi.

HADRIANÆ SAXONÆ.

Illa tori bene fida comes custosq; pudici,
Cuiq; & acus placuit, cui placuere coli.
Quæq; focum castosq; lares seruauit, & aræ
Et thura, & lacrymas, & pia serta dedit.
In prolem studiosa parens, & amabilis vni,
Quæ studuit caro casta placere viro:
Hîc posita est Ariadna, rosæ violæq; nitescant.
Quâ posita est Syrio spiret odore locus.
Vrna crocum dominæ fundat, destillet amomum
Ad tumulum, & cineri spica Cilissa fluat.

Quinquennio postquam vxor abiisti, dedicata priùs ædicula, monimentum hoc tibi statui, tecũ cotidianus vt loquerer, nec si mihi nõ respondes, respondebit desideriũ tui, per quod ipsa semper mecum es: aut obmutescet memoria, per quam ipse tecum loquor. Haue igitur mea Hadriana. Vbi enim ossa mea tuis miscuero, vterq; simul bene valebimus. Viuens tecum vixi annos XXIX. dies XXIX. Victurus pòst mortuus æternitatem æternam.

Ioan-

Ioannes Iouianus Pontanus Hadrianæ Sanæ, vxori optimæ, ac bene merentiss. posæ vixit annos XLVI. mens. VI. Obiit Kalend. art. Anno M. CCCC. XC.

L. FRANCISCO, IOAN. PONtani F.

Has aras pater ipse DEO, templumq́; parabam,
Quo tu nate meos contegeres cineres.
Heu fati vis læua, & lex variabilis æui;
Nam pater ipse tuos nate struo tumulos.
Inferias puero senior, natoq́; sepulcrum
Pono parens. heu quid sidera dura parant?
Sed quodcunq; parant, breue sit. namq; optima vitæ
Pars exacta mihi est; cætera funus erunt.
Hoc tibi pro tabulis statuo. pater ipse dolorum
Hæres, tu tumulos pro patrimonio habe.

Vixit annos XXIX. m.V. d.III.
L.Francisco F.Pontanus pater, anno Christi . CCCCIIC. d. XXIII. Aug. P.

LVCILII EIVSDEM PONTANI FILII.

Lucili tibi lux nomen dedit, & dedit ipsa
Mater stella tibi stellaq́; luxq́; simul.
Eripuit nox atra, nigræ eripuere tenebræ.
Vixisti vix quot littera prima notat.
Hósne dies breuè támne tibi lux fulsit, & auræ
Maternum in nimbis sic tenuere iubar?
Infelix fatum! puer heu male felix! heu quòd
Nec puer es, nec lux, nec nisi inane. quid es?
Floreat ad pueri tumulum Ver, halet & vrna
Lucili, & cineri spiret inustus odor.

Dies L. non impleſti fili. ô breue naturæ ſpecimen! æternus parentũ mœror, ac deſiderium

Has Luci tibi & inferias, & munera ſoluo
Annua vota piis, heu mihi, cum lacrymis.
Hæc Luci tibi & ad tumulos poſitumq́ pheretrum
Dona pater multis diluo cum lacrymis.
Hæc dona inferiasq́, heu, heu, hunc nate capillum,
Incanasq́ comas accipe, & has lacrymas.
His lacrymis, his te inferiis, hoc munere condo.
Nate vale æternùm, ô & valeant tumuli.
Quin & hient tumuli, & tellus hiet, & tibi meme
Reddat, & vna duos vrna tegat cineres.

Pontanus pater L. Fran. F. infelici.

L. MARTIÆ FILIÆ.

Liquiſti patrem in tenebris, mea Lucia, poſtquam
E luce in tenebras filia rapta mihi es.
Sed neq́ tu in tenebras rapta es, quin ipſa tenebras
Liquiſti, & medio lucida ſole micas.
Cœlo te nata aſpicio, num nata parentem
Aſpicis? an fingit hæc tibi vana pater?
Solamen mortis miſeræ, te nata ſepulcrum
Hoc tegit, haud cineri ſenſus ineſſe poteſt.
Si qua tamen de te ſuperat pars, nata, fatere
Felicem quòd te prima iuuenta rapit.
At nos in tenebris vitam luctuq́ trahemus.
Hoc precium patri, filia, quod genui.

Muſæ, filia, luxerunt te in obitu: at lapide in hoc luget te pater tuus, quem liquiſti in ſqualore, cruciatu, gemitu. Heu, heu filia, quòd nec morienti pater affui, qui mortis cordolium tibi demerem: nec ſorores, quæ ingemiſcenti colla-

›llacrymarentur misellæ. nec frater singulti-
ıs, qui sitienti ministraret aquulam. non ma-
r ipsa, quæ collo implicita, ore animulam ex-
peret infelicissima. Hoc tamen felix, quòd
ıud multos post annos te reuisit, tecumque
ınc cubat. Ast ego felicior, qui breui cum
roq; edormiscam, eodem in conditorio. Va-
filia, matriq; frigescenti cineres interim cal-
ce, vt post etiam refocilles meos. Ioan. Iouia-
ıs Pontanus L. Martiæ filiæ dulciss. P. quæ vi-
t annos XIIII. m. VII. d. XII.

Iacobus de sancto Nazario, Sannazarius di-
us, mutato postea cognomento, se Actium
ncerum nominauit. Is in Mergillina, latere
ıusilypi promontorii, qua Neapolin respicit,
mplum exstruxit, cui nomen imposuit S. Ma-
æ de partu, vbi hoc distichon ad imaginem
rucifixi legitur:

Virginis intactæ partus, celsiq; Tonantis
Vnicus, vt viuas, pertulit ipse mori.

OST ARAM MONVMENTVM ACTII
narmoreum longè pulcherrimum est, cui
imposita ipsius imago, cum tali
inscriptione:

Actius hic situs est: cineres gaudete sepulti.
Nam vaga post obitus vmbra dolore caret.

ITEM.

Da sacro cineri flores, hic ille Maroni,
Sincerus Musa proximus vt tumulo.

Vixit annos LXXII. Obiit M. D. XXX.

IBIDEM.

Fabricio Manlio nobili Barolitano, magn spei iuueni, Camillus pater munus lacrymab le. Hîc adeó Mergillinam adamauit, vt ad ea infirmus ferri, in ea mori, in ea ſepeliri volu rit. An. 1566. Ob. an. 1561.

VIRGILII SEPVLCHRVM NO procul inde, ſupra aditum, ſiue introitum Cryptæ Pu teolanæ, per montem Pauſilypum itineris gratia acta olim conſpiciebatur: nunc hi verſiculi recens candido marmori inſculpti ibidem leguntur:

Qui cineres? tumuli hæc veſtigia, conditur olim
Ille hoc, qui cecinit paſcua, rura, duces.

IN CASTELLO EREMI, IN TEM plo è regione arcis nouæ.

Petrus Toletus Friderici Ducis filius, Marchio Villæ Franchę, Regni Neap. Prorex, Turcarum omniumq; hoſtium ſpe ſublata: reſtituta iuſtitia: vrbe mœniis, arce foroq; aucta, munita, exornata: deniq; toto regno diuitiis ac hilari ſecuritate repleto, monumentum virens, in Eccleſia dotata, & à fundamentis erecta Pon. Mand. Vix. ann. 73. rexit XXI. Obiit 1553. 6. Kal. Febr.

AD MARIÆ DE CONSOLAT.

Fui vt es: eris vt ſum.

ANONYMI.

Hæc ſatis in tumulo. fragilem te noueris eſſe:
Mors certa eſt, tempus perbreue, vita nihil.

RAYMVN-

RAYMVNDO VRSINO,
centri Comiti, morum suauitate, candoreq;
imi claro & insigni, Faustina Carafa coniux
œstiss. quod nollet, id volens præstitit. O re-
m humanarum inconstans exitus! Vixit an-
os XLVII. Obiit M. D. LIX.

)AN. ANTON. CARACCIOLVS
ppidi Comes, annum agens LX. locum de-
git sepulcro ad parentum pedes, quos & vi-
s & mortuos obseruandos nouit.

IN S. IOANNE MAIORE,
TOMASII DVRI ET IVLIRROTÆ
coniugum.

Felices, quibus vna fuit mens semper, & vna
Quos tulit hora simul, quos lapis vnus habet.

IVLIVS FELTRIVS
am, anno Christ. salutis M. D. XXVIII. Mar-
die IV. & XX. fabulam clausi meam.

ANDREÆ ALEXII.
Quæ miser imposui lugubria saxa sepulcro,
Mi pater, innumeris accipe pro meritis.
Quod si marmoream licuisset sumere formam,
Te natus tegeret non alio lapide.
Incisæq; notæ legerentur; gratus Alexis
Reddidit ossa patri, fitq; patri tumulus.
Andreæ Simonis fil. Alexio Antonio, fratri
ssimo, qui nemini vnquam iniurius, prodes-
emper studuit. Vix. ann. LXXV. perpetua
n valetudine.

IOAN. BAPTISTA VILLANVS.
uã viuus nequiuit, mortuus inuenit requiem.

ANONYMI.

Quisquis es, hoc te ſepultus rogat, ſua n moueas ſeu inquietes oſſa, vt qui viuus nunqu quieuit, ſaltem quieſcat mortuus.

IN VICARIA

AD INSIGNIA CAROLI V.

Carolo v. Cæſare Auguſto inuictiſſ. impe- rante, Petrus Toledus Marchio Villę Franchę, huius regni Prorex iuris vindex ſanctiſſimus, poſt fugatos Turcas, arcem in Curiam reda- ctam Iuſtitiæ dedicauit, conſiliaq; omnia hoc in loco, cum magno totius regni commodo, conſtituit, Anno à partu Virgineo M. D. XL.

IN AVLA MAGNA AD IMAGINEM Iuſtitiæ cæcæ, dextrâ gladium, ſiniſtrâ ſtate- ram tenentis.

Cùm æterni tribunal iudicis illum reum non habeat, quem iniuſtè reus condemnat; teſtan- te Propheta, nec damnabit illum, cùm iudica- bit ei: caueant Iudices, & prudenter attendant, vt in cauſarũ proceſſibus, nil vindicet odium, vel fauor vſurpet. timor exulet, & pręmium aut expectatio præmii iuſtitiam non euertat: ſed ſtateram geſtent in manibus, lances appendant æquo libramine; vt in omnibus quæ in cauſis agenda fuerint, pręſertim in concipiendis ſen- tentiis & ferendis, præ oculis habeant ſolum Deum, qui ſit laudabilis & glorioſus per infini- ta ſæcula ſæculorum.

IBIDEM.

IBIDEM.

Ne quid facias hodie, quod cras te pœniteat.

ITEM.

NATVRA DEFICIT, FORTVNA MVTATVR, DEVS OMNIA CERNIT.

Ad imagines Imperatorum in cistella conditas.

Olim Cæsaribus quibus ingens non satis orbis
Extitit, hac modica est sub breuitate locus.

Ab altera parte hoc.

E luce in tenebras rapuit quos improba mors, nunc
In lucem è tenebris porrigit arca viros.

ALIVD.

I. V. D. M.

Crispe, fili lepidissime, heu heu orcus cùm te
rauit, delitium omne mihi abstulit: bacu-
n, exsuctis medullis edentulæ senectutis, se-
it: spem nepotū abstraxit secum maximam.
tanta demum orbitate desolata supersum, vt
qui secus sentiunt, manes vetuissent, viuum
: tecum contumulassent. Vix. annos XII.
ispus pater infelicissimus, F. & sibi, & suis li-
rtis libertabusq; posterisq; ipſ.

IN CASTELLO NOVO.

Alfonsus regum Princeps hanc condidit
em.

Alfonsus rex Hispanus, Siculus, Italicus,
is, clemens, inuictus.

Ad annvnciatæ.

Simon Grachila Venuſinorum Pontifex D
mum hoſpitalitate ſacroſanctam ex aſſe hær
dem fecit, cauitq; vt ſi filii fratrum, poſteriq
eorum bonis artibus ſtuduerint, hæredes pr
ſemiſſe ſunto. Sin minus; ex eodem ſemiſ
quæq; eorum fœmina maturior nubito: & r
liqua ſtipulatione, omniq; cura de ſe mortu
viuos leuauit. An. 1563.

Ad Mariæ montis Virginei.

Matthæus de Afflicto, nobilis Neap. ad ex
tremam ſenectutem integra & animi & corpo
ris valetudine peruenit. Sub v. Neapolitano
rum regib. ſe fidelem Conſiliarium geſſit: vtr
uſq; Iuris peritiſſ. de Feudis, de Regni conſti
tutionibus copioſiſſimè ſcripſit. Multa ſcitiſ
Conſilia reliquit. Annum agens ferè 80. natur
conceſſit.

Ad S. Ioan. Maioris.

Cùm ſpeculum cernis, cur non mortalia ſpernis?
Tali namq; domo clauditur omnis homo.

In Archiepiscopi.

Oliuerius Caraffa, Epiſcopus Hoſtienſi
S. R. E. Cardinalis, Neap. Diuo Ianuario Mar-
tyri Pontificique, Neapolitanorum patrono,
Sarcophagum hunc dedicauit, ſacellumq; mar-
moribus miro opere conſtruxit ornauitq;, ad-
ditis ei ſacerdotibus, qui quotidie Deo ſacri-
ficent, quib. dotem perpetui prouentus con-
ſtituit. Ius patronatus ſacelli gentilium eſſe vo-

luit

t. Inprimis DEI honorem, & laudem ſan-
rum quæſiuit. Fauete animis, & auctori
ces fundite. An. ſal. 1551.

Hoc fac, & viues.

IBIDEM.

Si dolor eſt, cui carus obit virq́; optimus idem
Omnibus, & qui plus millibus vnus amet:
Is meus eſt: mihi dum genitor dulciſsimus eheu
Antiquæ exemplar ſimplicitatis obit.
Æternùm cineres patris heu manesq́; valete.
Linquor ego: vobis parta quies ſtabilis.

Franc. Vopiſco vita defuncto octo-
genario. Anno ſal. Chriſtianæ
M. D.

IN MONTE OLIVETI.

Vt moriens viueret: *Vixit vt moriturus.*

Io. Paulus Raynaldi Vaxalli F. ex nobilitate
ap. Auerſanus antiſtes, cùm Diui Pauli pa-
monium templumq; piè ac ſanctè auxiſſet
oraſſetque, & monumentum ſibi conſtrui
iſſet: paterna pietate ductus, ſepulcrum hoc
ens faciundum curauit: & in eo vita functus
di voluit. An. Chriſti M. D.

ITEM.

Pyrrhus Peſtius V. I. D. & Catharina Scuria
iuges Auguſtino F. ſibi & poſteris poſuere.
n. ſal. M. D. XXV. Hic vt Alfonſo Picco-
nineo Amalfię Duci perpetuó deditus: mo-
ns procul abeſſe noluit.

ITEM.

Ioannes de Cabaniglis Troiæ Comes, f
acerbitate luctus perpetuus, quib. meritò m
xima erat ſpes. Θ. An. M. CCCC. LXXXIII.
An. XXX.

TENDIMVS HVC OMNES.

Hoſpes, quem cernis lapidem, Ioanni Rib
rio equ. Iſpalienſi, ſingulariſſ. viro exempl
ductori ſtrenuo: & caſtrorum præf. ſolerti
Conſaluus Riberius profuſiſſimis lacrymis, o
conſanguineã charitatem Poſ. B. Ann. L. Quo
XX. Ferdin. Cath. regis auſpiciis, reliquos i
Car. Cæſ. obſequiis expendit. A virginis part
M. D. XXX. v. Idus Decemb.

M. S.

Hugoni Pepulo Comiti Bononienſi: Qu
cùm ad familiæ dignitatem & ſplendorem no
domeſticas tantùm virtutes; ſed & bellicæ lau-
dis decus adiunxiſſet: in maximis expeditioni-
bus conſilio atque animi magnitudine proxi-
mum ſibi ſummis imperiis gradum, & inſign
apud cunctas Europę nationes nomen meruit
florente gloria & ætate ſua exſtincto Philippu
Pepulus Comes, fratri D. S. O. M. mœrens P.
B. ann. XLIII. m. IV. d. XX. Θ. Capuæ. v. Kal
Septembr. M. D. XXVIII.

*O ſemper inimica & inuida proficiſcendi ad
ſummam gloriam virtuti Mors!*

Tibi Chriſte D. O. M. æterni DEI F. de
morte deuicta triumphanti, & de eadem nobis
trium-

umphaturis exemplum relinquenti: M. Ant.
aza tanti beneficii ob memoriam dicauit.
D. LXVIII.

D. O. M. Ferdinandus Manlius Neap.
imp. architectus. Qui Petri Toleti Neapo-
ani Proregis auspicio regiis ædibus extruen-
: plateis sternendis: cryptæ aperiendæ: viis
pontibus in ampliorem formam restituen-
: palustribusque aquis deducendis præfuit.
ius elaboratum industria, vt tutius viatori-
s iter, loci colonis salubriores essent: Timo-
eo Encyclio Mathemat. pietatis rariss. filio.
ui vixit ann. XIX. m. VI. d. V. sibi, ac suis vi-
ns fecit. A Christo nato M. D. LIII.

ALIBI.

Improba mors nostris, heu, semper & obuia rebus!
Dum rex magnanimus totum spe concipit orbem,
En moritur: saxo tegitur rex inclytus isto:
Libera sidereum mens ipsa petiuit Olympum.

DIVVS LADISLAVS.

Miraris niueis pendentia saxa columnis
Hospes, & hunc acri qui sedet altus equo?
Quid si animos roburq; Ducis, præclaraq; nosses
Pectora, & inuictas dura per arma manus.
Hic Capitolinis deiecit sedibus hostem,
Bisq; triumphata victor ab vrbe redit.
Italiamq; omnem bello concussit & armis:
Intulit Hetrusco signa tremenda mari.
Néve foret Latio tantùm diademate felix,
Ante suos vidit Gallica sceptra pedes.

Cumq; rebellantem preßisset pontibus Arnum,
Mors vetuit sextam claudere Olympiadem.
I nunc regna para, fastusq; attolle superbos:
Mors etiam magnos obruit atra DEOS.

ALIVD.

Nil mihi, nî titulus, summo de culmine deerat
Regina morbis inualida & senio.
Fœcunda populos proceresq; in pace tuebar:
Pro dominæ imperio nullius arma timens.
Sed me idem liuor, qui te, fortißime Cæsar,
Sopitum extinxit nocte iuuante dolos.
Non me, sed totum laceras manus impia regnum,
Parthenopeq; suum perdidit alma decus.

Ioanni Caracciolo, Auellini Comiti, Venusii Duci, ac Regni magno Senescalco & moderatori, Traianus filius Malphiæ Dux, parenti de se deq; patria optimè merito, erigendum curauit.

ANTONIO SEREPANDO Sacerdotiis commodioribus honestè functo, cuius fide atque doctrina in scribendis Epistolis Elisius Cardinalis Arragonius vsus fuerat, vni mortalium maximè amicorum caussa nato. Qui vixit an. XLV. m. XI. d. XV. Iacobus fratri opt. F. C. An. sal. M. D. XXXVIIII.

FRANCISCO PVCCIO.

Quòd bonarum artium sibi magister fuisset: Antonius Seripandus ex testamento f. iussit.

IANO PARRHASIO.

Quòd sibi socius in re litteraria fuisset:

Anto-

Antonius Seripandus testamento F. iussit.

ALIVD.

Virtutum Ausoniæ, Martis flos, gloria, fulmen:
oc Ferrandus olet, colitur, tumuloq; refulget.
uida quem Lachesis telo demersit acerbo:
iam nunc cœlos, aurataq; sidera calcat.

ALIVD.

Ant. Rota, & Lucretia Brancia: viui sibi I. H. P P. vt qua vixere concordia, & mortui uoq; vnâ quiescerent; néve eorum inquieta- ntur ossa, cauerunt ne quis omnino monu- ientum sequatur. Bene viuant boni coniuges: enè etiam moriantur. M. CCCC. LXXXVII.

ALIVD.

Ia. Brancatius Arechi F. humi sepulturæ ocum delegit: cauitque, vt si quis in sublimi ondi maluerit, tanquam exhæres, iure sacelli xcidat. M. D. L.

ALIVD.

Ossibus & memoriæ Bernardini Caraffæ, piscopi & Comitis Theatini, Patriachæ Ale- andrini, positum: Hieron. Caraffa fratri vna- imi, cum lacrymis F. Vixit ann. XXXIII. orte iudicante, satis eum vixisse diu, cui nihil l vllam vel virtutis, vel prudētiæ, litterarúm- laudem addi posset vlterius. Contrà graui- r conquerente Fortuna; ereptam sibi facul- tem ampliss. honoris, quem iam illi deferen- um apparauerat. Fato functus est: à S. Chri- ianæ M. D. V.

AD S. DOMINICVM.

Viuit adhuc, quamuis defunctum ostendat imago.
Discat quisq; suum viuere post tumulum.

EPITAPHIA REGVM ARRAGONIÆ.

Inclytus Alfonsus, qui regibus ortus Hiberis
Hic regnum Ausoniæ primus adeptus, adest.
Obiit M. CCCC. LVIII

Ferrandus senior, qui condidit aurea secla,
Hic felix Italûm viuit in ore virûm.
Obiit M. CCCC. XCIII.

Ferrandum mors sæua diu fugis arma gerentem,
Mox positis, quænam gloria? fraude necas.
Obiit M. CCCC. XCVIII.

Hospes reginam Ioannam suspice natam:
Et cole, quæ meruit post sua fata coli.
Obiit M. D. XVIII.

ALIVD.

Hic Isabella iacet, centum sata sanguine regum,
Qua cum maiestas Itala prisca iacet.
Et quæ lustrabat radiis regalibus orbem,
Occidit: inq; alio nunc agit orbe diem.
Obiit M. D. XXIIII.

ALIVD.

Dormis, an vigilas, Antoni? sector vtrumq;.
Ossa quidem primum; virtutis fama secundum.
Sanguine quo cretus? genitor quis? quidq; moraris?
Stirpis Arragoniæ; Ferrandus; iudicis horam.

ALIVD.

ALIVD.

Auſpice me Latias Alphonſus venit in oras
Rex pius: vt pacem redderet Antoniæ.
Natorum hoc pietas ſtruxit mihi grata ſepulcrum,
Carrafæ dedit hæc munera militiæ.

IBIDEM CHEIRONIPTRI
Epigramma.

Ne te multa Ceres maculet, blandúsve Bimater,
Qui petis hinc laticem, præmonuiſſe velim.

IO. FRANCISCO ROTÆ
Equiti pulcherrimè interemto: Quòd ad
ɔethum flumen, pro patria armis ſumptis,
dios inter hoſtes viam ſibi virtute, moriens
ːruiſſet. Fratris in egregii memoriam Poſ.
ɔlicis elatò lacrymis. M. D. XXVII.

ALIVD.

Portia Capicia, viua gaudium, mortua ma-
. gemitus, heîc ſita eſt. Bernardinus Rota,
ˈpetuò mœrens, perpetuò lacrymans. Proh
ːor, quàm fuit cariſſ.

ALIVD.

Placito Sangrio Equiti opt. ob fidem in gra-
ˈ. rebus domi militiæq; probatam Alfonſo
ˈerdinando Neapolitanor. regg. inter pri-
s maximè accepto, Bernardinus F. officii &
ɪitæ pietat. non immemor P. Obiit M.CCCC.
XXX.

ALIVD.

ˀro pueris (ideo noſtrum non pegma quieſcit)
E lacrymis pietas ſuſtulit oſſa patris.

PHOENIX.

Vt se reseminet ales.

Hic labor extremus.

Ioan. Bapt. ex patricia Ducum fam. non m
nus apud reges Arragon. amore, gloria, quà
fidei præstantia clariss. Antonia Tomacel
mutuæ charitatis caussa vnicum tot lacrym
rum solatium, viro opt. monumentum ex su
P. cauitq; ne præter se quisquam inferatur.
cui puellula nupserat, & quicum sine iurg
semper vixerat; post fata quoq; perpetuò co
puletur. Interceptus mortalitate ann. ager
LXII. m. IX. dies XIV. v. Kal. Octob. à Virg
neo partu M. D. XIX.

ALIVD.

Par vitæ religiosus exitus. Francisco Caraf
Equiti Neapol. insigni, Christ. religionis ol
seruantiss. qui summa omnium mortalium b
neuolentia ac veneratione ætatis an. agens 8
obiit, de senio nunquam questus. Oliueri
Carafa Neap. parenti optimo pos.

ALIVD.

Siste hîc coniux dulciss. vt nos vel humus n
quaquam separet, sed vna tandem nos teg
vrna. Ioannellæ Maramaldæ coniugi opt. Cu
qua vixit ann. XXI. m. VII. & d. IIX. Nihil
ea nisi mortem doliturus Ioan. Antonius Mu
scettola, indefesso mœrore P.

ALIVD.

Io. Antonio Muscettolæ patricio Neap. do
mi forisq; clariss. Carolo V. Cæsari à consili

interio

terioribus. cuius præter omnium diſciplina-
m cognomentum, eloquentiam, & in nego-
; dexteritatem æquare nemo potuit. Qui ter
Clementem VII. P. M. magnis de rebus le-
ıtione pro Cæſ. obita: ne debitos iamq; ob-
:os virtutibus ſuis honores adiret, mors im-
ırtuna obſtitit. Moritur an. M. D. XXXII.
amillus frater B. M. F. vixit ann. XLVII.

ALIVD.

D. S. S.

Onuſtus auo Ianus hic Aniſius
Quærens melius iter, reliquit ſarcinam:
Qua prægrauato nulla conceſſa eſt quies.
Tum ſi qua fulſit; cum Camœnis hæc ſtetit,
Quæ mox faceſſiuere plus negotii.

H. M. H. N. S.

Hoc de ſuo ſumpſit. Sacrum eſt. Ne tangito.

ALIVD.

B. D. S. S. Petro & Dionyſio Pandolfinis:
ıi primo ætatis flore Troiæ in Daunis fati
erbitate rapti ſunt. Ferdinandus Epiſcopus
roianus, ſolus tantæ fam. ſuperſtes; vt cum
ındolfo auo paterno ſuo, eodem in tumulo
ınquieſcerent, Frater fratribus dulciſſ. cum
œrore & lacrymis poſuit. An. M. D. XXXIV.

ALIVD.

Loiſia de Penna, Raphaëlis F. Santii Vita-
ıni vxor, multarum fam. auia, proauia. Ne id
:gotii poſteris relinqueret, viuẽs curauit. Vi-
t ann. huc vſq; LXXX. An. ſal. M. D. XXXVI.
: IX. Septemb.

ALIVD.

Petrus de Iccis Hispanus, genere insignis Equitum signifer. Qui quinq; lustris in belli Italicis, pro Carolo V. Imperatore strenuè & summa cum fide militauit:& ob suam virtutem Borbonum oppidum in præmii partem accepit. dum quietam vitam viuere putarat; DEI iussu ad cœlum, vbi vera captatur quies, ascendit. d. VI. Febr. M. D. XXXV. ætatis suæ annorum XXXIX. mens. IIX. d. XI.

ALIVD.

Herrico Pandono Borianensium Duci, Venafriq; Dn. & Catharinæ Aquęuiuæ, coniugibus concordiss. Hippolyta Ferdinandi Regis Arragonei neptis, filio, nuruiq; infeliciss. contra votum superstes infelicior, æterno mœrore posuit. An. à partu Virginis M. D. XXXI.

AD S. ANELLVM.

Cuius corpus hac sub ara conditum, piè venerantur Neap. Anno D L. XXVI. 18. Kal. Ian. regnante Mauritio Tiberio Aug. & beato Gregorio Romanæ sedis Pont. Max. necnon Fortunato Episcopo Neap. beatus Anellus ad cœlestia regna migrauit.

IBIDEM.

Quæ miser imposui lugubria saxa sepulcro,
Mi pater innumeris accipe pro meritis.
Quod si marmoream licuisset fundere formam;
Te natus tegeret non alio lapide:

Incisaq;

Incisæq; notæ legerentur; Gratus Alexis
Reddidit ossa patri, sitq; patri tumulus.

Andreæ Simonis F. Alexio, Antonius patri
issf. Qui nemini vnquam iniurius, prodesse
mper studuit. Vixit ann. 75. perpetua cum
letudine.

ALIVD.

Iulius Feltrius eram. An. Christ. sal. 1528.
artii die quarto & vigesimo: Fabulam clusi
eam.

ALIVD.

Camillus Toccus Neap. ex nobili Tocco-
m fam. viuens mortis memor, suos poster. q.
orum cineres diem Domini heîc expectare
rauit. An. sal. M. D. LIII.

ALIVD.

Clementi Gattulæ Physico insigni, ac pro-
medico, cunctis regg. Arragoneis, Alexan-
o VI. Pontif. Max. Galeatioq; Duci Medio-
ni ob amorem singularisq; doctrinæ elegan-
m acceptiss. Anellus frater & hæres. Vixit
. ann. sine vxoris molestia.

ALIVD.

Nicol. Franciscus Cecinus Parthenopæus
. quàm sit labilis vita memor: ne in mor-
um etiam vis fati sæuiret: viuens heîc suos ci-
res, quoad surrexerit, deponi curauit: cùm
onsulti sit, superstiti sepulturæ curam re-
nere.

ALIVD.

Fides, probitas, pudor, hiis cineribus per-

petuò comites, communem heîc æternitate
exſpectant. Bartholemæo Paccio, Nicolao M
dici, & Beatrici eius F. ciuibus Neapol. ex vet
ſtiſſ. Florentiæ familiis: Nicol. Anellus Pacciu
Art. & Med. Doctor, patri, auo, & matri c
debitam pietatem, ſibi ac poſteris P. An. à De
homine M. D. LX.

ALIVD.

Nicolao Gondino Florentino, eximiæ vi
tutis & probitatis iuueni, cuius immatura
mortem nemo bonus non doluit: Iulian
octogenarius pater, opt. F. lacrymans P. Obi
Ann. ſal. 1499. Septemb. 13. Vixit ann. 2
m. 7. d. 25.

ALIVD.

Bartholemæus Solarius: duplicem ſortitu
patriam, alteram naturæ Genuam: alteram iu
ris Neapolim: mortalitatis memor, hoc ſibi
ſuis viuens monim. exſtruxit. An. ſal. 1553.

ALIVD.

Siſte hoſpes: quàm incertæ hominum ſede
Florentia ortum dedit: Parthenope exſtin
ctum fouet. Mercaturam exercui. Hei mih
non opes, non pietas fatum placauere. Con
ſtantia amantiſſima coniuge, & Ferdinand
nato vnico impub. ſuperſtitibus. Obiit an. ſa
1490. Franciſco Naccio Florent. mercato
Ferdinãdus F. patri piẽtiſſ. Vix. an. 52. m. 4. d. 6

ALIVD.

Nil meum. quod debui reddidi. D. O. M. ſa
crum. Colutius Coppula patricius Neap. Iuri
Ciuilis ac Pontificii in iuuẽta donatus inſigni
bus

is: cuius patrocinium omnis ſexus, omnis
do in cauſis optauit: Hoc ſibi ſuisq́, poſteris
uus ſepulcri memor P. An. ſal. 1521.

T VIVAS VIGILA: HIC EXITVS OMNES.
ONGARVM HÆC META VIARVM.
Vito Piſanello, ex antiqua orto familia: vt-
te cui Piſæ in Achaia, vnde ea eſt, cognomen
didere. Federici regis, à ſecretis intimo: atq;
atere Conſiliario: & miſerrimis temporibus
orum, itinerum, periculorumq; ſocio. Dein
rdinando regi Catholico, ob raram aduerſis
rebus fidem, Gallis regnum inuadentibus,
ceptiſſ. Qui poſt receptam Neapolim, an.
ens 73. in eius gremio mortalitatem exple-
t. Andr. Franciſcus, & Mutius Neapp. auo
t. ac benè merenti teſtimonium amoris &
etatis exſoluerunt. Funeratus Idib. Dec. 1528.

ALIVD.

Iac. Roſcio Piſtorienſi, Palatinis honoribus,
equeſtri dignitate functo, ſecundaq; fortuna
nper vſo: Io. Roſcius patri ſanctiſſ. & Lucre-
Gambacurta ſocero indulgentiſſ. P.P. & ſibi
ſterisq; ſuis.

ALIVD.

D.O.M. S. Galeatius Bricii F. Iuſtinianus,
ef. clariſſ. Baptiſtæ fratri pientiſſ. ac b.m. ſibi-
e viuens P. vt ita mortis ſimul ſoporem dor-
ant: ſicut vitæ concorditer excubias vigila-
nt. Et ne viator aberres; ſe duplici iactant
tria. Dulcis Genua genuit, pulcra Parthe-
pe tenet. Karolo v. Imp. H. M. H. N. S.

ALIVD.

Bernardina Franſa, mihi, & meis feci. C
domus: ſecura quies: nil quærimus vltra. 1

ALIVD.

Iſotta Bautia, Pyrrho Bautio Altimuri P
cipe, atq; Maria Vrſina, parentibus inclitis
nita: Petri Geuaræ, magni regni huius Se
ſchalci vxor, priſca matronar. virtute orna
mortale ſui dimidium Sacello in hoc auito
ponendum viuens cur. Cœleſtem ad patri
ſpe ſumma & fide ducibus migratura. Q
non æui longinqua vetuſtas, fortuna obſeq
te, mutat? Principatus ad alienos ſors tran
lit: Domina titulos ſeruauit inanes: at fœm
Princeps, licet tot claris orbata & titulis & f
tunis; bona tamen animi ſanctiſſima ſecum
tinuit. Vix. ann. 70. Anno Theogoniæ 15

IN HORTIS PALATIO PRO
regis proximis.

Bernardinus Rota Muſis hortos dedic.
tus eas hilari huiuſce cœli poſitione allicere
que ita fortaſſis amicas fore. 1555.

IN HORTIS ANTIQVI PALATII.

Alfonſus Ferd. regis F. Arragonius, Dux
labriæ, Genio domum hanc, cum fonte & b
neo, dicauit: hippodromum conſtituit: ge
tiones hortis adiecit: quas myrtis citrioru
nemoribus exornatas, Saluti Soſpitæ, atq;
luptati perpet. conſecr.

LA

LAPIDIS CESSIONIS BONO-
rum inscriptio.

Don.Petrus de Toleto, Marchio Villæ Fran-
æ, Cæs. & Cath. M. in præsenti regno Vice-
x, Locū-tenens, generalis Capitaneus, Prin-
ps iustiss. Excellenti milite, V.I.D. Ferdinan-
Figuerosa, Patritio Hispano Regente, ma-
am curiam Vicariæ curante, ad illor. morem
olendum, qui clam, nemine spectante, bo-
s cedebant, hunc locum erigendum manda-
: vt qui eo posthac beneficio vti volent, sæ-
us heic iterato spectaculo, id commodum
agno cum opprobrio compensent. Anno
omini 1553.

MVLIER MARMOREA.

Quid me miraris duro de marmore factam?
Respice te potius, vermibus esca manes.

ALIBI.

Martia Capece pudoris ac venustatis rariss.
cus, hîc requiescit. Quæ scalarum lapsu, heu,
pite defesso, luctantem diu animam tandem
spirauit. Quis lacrymas, quis eiulatus com-
imat? legens puellam formosiss. tam dirè,
m infaustè mortem obiisse. Vincentius Ca-
ce maritus, qui cùm nondum annum exegit,
cum hoc doloris testimonium pos. Vixit an.
x. m. III. d. x. M. D. XLVI.

PETRO BRANCATIO. FVSI F.

Hic bello Ferrariensi, suscepta aduersum
enetos expeditione, Alfonsum, Ducem Ca-
briæ, cuius contubernalis erat, secutus, agro

Brixienſi toto fermè capto; dum arx Mo
clari oppugnatur ; colubrina ictus inte
Corpus Neapolim fratris opera relatum,&
ſitum eſt. Marinus Brancatius, qui eo in b
cum primis præfuit, fratri obtemperantiſſi
ſuaq; familia & patria dignis moribus prædi
ac benè merenti, faciundum cur. An. M. C C C
LXXXII.

ALIVD.

Petrus Summontius bon. litterarum cul
obſeruantiſſ. qui vix. ann. 63. m. 4. d. 4. h
ſibi & Reinaldo patri dulciſſ. poſteriſque
omnibus, de ſuo ponendum cur.

AD S. PAVLI MAIORIS.

Piiſſ. ac venerabili Dn. noſtræ Helenæ A
guſtæ, matri Dn. noſtri victoris ſemper A
Conſtantini, & auiæ Dnn. noſtror. beatiſſ. C
ordo, & pop. Neapolitanus.

ALIVD.

Nate patris matrisq; amor, & ſuprema volupta
En tibi, quæ nobis te dare ſors vetuit,
Buſta damus, triſtesq; notas, hinc inuida quando
Mors immaturo funere te rapuit.

Andreæ F. dulciſſ. qui vixit ann. 6. m. 2. d.
Robertus Bonifacius, & Lucretia Cicara p
rentes : ob raram indolem.

ALIVD.

Liquiſti gemitum miſeræ lacrymasq; parenti,
Pro quibus infelix hunc tibi dat tumulum.

Io. Baptiſtæ Cicaro : in quo vetuſta & no
lis Cicarorum familia eſſe deſiit: Marcella m

ter i

infelicissima memoriæ causa, contra votum
tatis P. Vixit ann. 22. m. 9. d. 29. Decessit sal.
. 1504. pr. Cal. Decembris.

D. O. M.

Scipionis Antonii F. summo Imp. Caroli v.
tere Consiliario, in administranda iustitia,
regendis prouinciis, in rebus bellicis expedi-
dis integritate, prudentia, fideque claro B.
n. * m. 3. ☉. à partu Virg. 1552. 17. Kl. Nouemb.
ppolyta Monfortia marito optimo.

ALIVD.

o. Baptista Solanus Valentinus, vir tam Ma-
matisis, quàm Philosophia apprimè erudi-
, dum ophthalmiam ex assiduis studiis con-
ctam curare studet; remedium quærens in
ortem incurrit. an. ætat. suæ xxx. Obiit an.
omini 45. v. Kl. April. h. 3. M. H. M. F. C.
Aluarus Quadra Episcopus Venusinus.

ALIVD.

AEtas, forma, genus, nos heîc cum corpore liquit
In terris, & opes, corporis exuuias.
Ast animam, comites quæ semper in orbe fuere,
Lucida virtutum duxit ad astra chorus.
Tres nati coniux ex me tibi care supersunt,
Immatura duos mors tulit: ipsa sequor.

ALIVD.

rancisco cognomento de Colle, Equiti au-
stali, Hieronymus pater, regens Cancella-
m, & circa latus regius Consil. dolens contra
tum P. regnante inuictiss. Car. v. Rom. Imp.
nper Aug. An. sal. 1537. Fui vt es; eris vt sum.

ALIVD.

Ecce superbientis naturæ, qualis sit mox turus casus. Quisquis me nunc calcas viuus; c gita, si sapis, idem te mox futurum.

PONTIS MAGDALENAE supra Sebethum.

Siue hospes, siue inquilinus viator es, be adsis. quem vides pontem collata prouinci lium populor. pecunia, publicæ commodita restituit, Bernardino Mendotio, Princi optimo, auspice: dum regno Philippi Austri regis nostri inclyti, nomine, summa omniu beneuolentia præfuit. Transi felix, & vter 1555.

IN HORTO SECRETO PRO- regis in columna.

Petrus Toletus Hispanus, Marchio Vill Franchæ, Neapoli Prorex, nouam cum hip podromo porticum nouæ arci primis regend auspiciis addendam curauit, Caroli v. Imp. & futuror. regum proregumq; commoditati: vr bis decori: documento demum magni animi & in nitidiorem formam splendoremq; suum cuncta reditura pollicentis. Ann. 1533.

PORTAE PALATII MARCH. de Vico.

Nicol. Antonius Caracciolus Vici Marchio, & Cæsaris à latere Consiliarius, has Genio æ- deis, Gratiis hortos, Nymphis fontes, nemora Faunis, & totius loci venustatem Sebetho & Sireni-

enibus dedicauit, ad vitæ oblectamentum
q; secessum, & perpetuam amicorum iucun-
atem. An. 1543.

IN CASTELLO EREMIANO.

Ecce triumphator vincens verbo omnia Christus,
Sic agit hostiles ad tristia tartara turbas.

I MAXIMO TORMENTO MVRALI,
d olim Ducis Saxoniæ fuit, & iam Neapoli in eodem
Castello Eremiano conspicitur, hæc Germanica
legitur inscriptio:

All andre Herrschaft ist von Gott/
Zu hülff dem menschen in der not/
Ohn Satan vnd sein Bäpstlich rot/
Sind herrn zu stiften sünd vnd tod.
Der Bapst heist recht der wilde Man/
Der durch sein falsches schalckes ban
All vnglück hat gerichtet an/
Das Gott vnd mensch nicht leiden kan.

PALATII CVIVSDAM SVBVRBANI.

Non hoc ista sibi tempus spectacula poscit.

N ÆDIBVS ADRIANI SPEDAFARRÆ.

Æternæ memoriæ facti. Glaphyra Cl. Lusci
adfecta adeo cineribus Cl. Fausti mariti heu
iiſ. vt ad alium transire nunquam voluerim:
i fortuna præpotens, constantiæ semper ini-
ca, surdo discrimine pudicitiæ placidam rui-
minabatur; & viridis ætas fidē coniugii vio-
e impellebat: inter vtrasq; tamen fluctuans
lier mensibus 7. d. 3. nō tam corpus cœlebs,

quàm animum pudicum ſeruaui. Et ne à ta
torum domeſtica hoſtium pugna contin
augeſcente vincerer, procorũ petulantem tu
bam fugiens, viuam me condidi monument
At poſteri, ſi inuidetis, imitamini: ſi quis ve
probauerit; probetur. Sin improbauerit; in
probum ſe eſſe ſciuerit. Vale mors. Salue vi
perpet. Vixi ann. XVI.

ARCIS.

Imp. Car. V. inuictiſſ. Cæſar. Aug. iuſſu, P
trus Toletanus Villæ Francæ Marchio, reg
Neap. Prorex iuſtiſſ. cuius auſpiciis placida p
ce quieſcitur, Pyrrhi Aloyſii ſcribæ cura, arce
hãc à fundamentis incoatam, Io. Iacobi Acha
ſolertia & arbitrio perficiendã mandauit. 154

ALIVD.

Fabium & Decium FF. opt. ſummæq; ſp
aduleſcenteis en infelix ſepelio Aſcanius San
ctinus pater: quibus vtinam commori potui
ſem: quando præmori non potui. Heu mihi
Non ſemel hæc miſero, ob filiorum præcox in
genium, animus præſagiuit mala.

ALIVD.

O beatam coniugem, cui caros liberos i
cœlis viſere, in terris amplecti licet! Iam quo
optaſti habes. Æternùm fruere. Beatrici Caua
leriæ coniugi rariſſ. Aſcanius Sanctinus perpe
tuò mœrens P.

IN BIBLIOTHECA MONTIS OLIVET

Piis ad DEI cultum ſtudiis, ne vel hora fru
ſtra teratur.

I

IN EPISCOPIO.

Alfonſo Carafæ S.R.E.Card.Archiep.Nea-
olitano, adulescenti non minus ſua virtute,
uàm ſplendore maiorum claro: patrui Pauli
/. P.M. religionem & integritatem referenti:
. ſapientia prædito, vt in ſecundis rebus ſum-
am eius temperantiam, miram in aduerſis
onſtantiam omnes laudauerint. PIVS V. P.
.. P.B. an. 25. d. xv. ⊙. An. ſal. 1565. 4. Kl. Sept.

Blaſius Marſicanus virtutem in infirmitate
erficiens; vitam lubẽs cum morte cõmutauit:
orpus heîc quieſcere tandem voluit: donec il-
d incorruptibile, & non amplius infirmum
duerit.

IOANNIS ALEFELDII EQVITIS
Cimbri an. 1581. exſtincti.

Defunctus loquitur.

Eſt huius vitæ curſus labyrinthus, in ipſum
Ex vtero intraui, morte vorante, abii.
Erraui hîc quantum DEVS *& mea fata volebant,*
Luſtraq; tranſmiſi quinq;, dieſq; decem.
Nobilibus tribui ſtudiis hæc tempora vitæ,
Vt ſic nobilior nobilis ipſe forem.
Nunc iaceo, patriæ longè tumulatus ab oris,
Iudicis exſpectans acta ſuprema DEI.
Cimbrica me genuit tellus arctoa, ſub auſtro
Parthenope rapuit, Parthenopeq; tenet.

Fratri cariſſ. Baltazar de Alefelt
C. L. P.

VENETIAE.

IN VENETIAS I. CÆS. SCALIGER.

PEruia barbaricis tellus OEnotria turmis
Pertulit impositi pondera dira iugi.
Ipsa suos fleuit populares Roma Quirites:
Sensit & indomitæ noxia tela manus.
Haud tulit hoc Genius: cuius fatalibus ausis
Tutior in medio Roma renata mari est.
Clara virûm virtus animo: insatiata cupido
Imperii: vastæ non numerantur opes.
Iuppiter, haud temerè tua sunt ita dissita cœli
Mœnia. si possunt tangere; parte cares.

IN EASDEM SANNAZARIVS.

Viderat Adriacis Venetam Neptunus in oris
Stare vrbem, & toto ponere iura mari.
Non mihi Tarpeias, quantumuis, Iuppiter, arces
Obiice, & illa tui mœnia Martis, ait.
Si pelago Tybrin præfers; vrbem aspice vtramq;.
Illam homines, dices, hanc posuisse Deos.

INSCRIPTIONES VENETÆ.

AD MONIMENTVM SEPVLCRI SERVAtoris, quod simile perhibent Hierosolymitano.

Hoc mirum spectetur opus compagibus auctum,
Rupibus artifici saxa reuulsa manu.

Gens

;ens Mausoleum sileat vesana sepulcrum,
Quod fuit & Domini Martia Roma tui.
lla duo congesta viris monumenta fuere;
Hoc Christo tanta mole paratur opus.
uanto homini superũ præstat rex summus & auctor,
Tanto hoc est aliis clarius & melius.

In crypta eivsdem.

Quis iacet hic? rerum Dominus. cur mersus acerbo
Funere? quo lectis gentibus astra daret.

Armamentarii Veneti.

Felix ciuitas, quæ tempore pacis de bello
;itas.

vestibvlo templi D. Marci Vitalis Falerii Ducis Veneti xxxi. Epitaphium.

Moribus insignis, titulis celeberrime dignis,
tor honestatis, dux omnimodæ probitatis,
ommune bonus, bona semper ad omnia pronus,
lica conseruans, meliora bonis coaceruans,
n veterum gesta renouans, plus reddis honesta,
nctaq; iucunde faciens das semper abunde,
ieret plenus quicunq; veniret egenus,
quoq; longinquos refouens, quã carne propinquos,
a fuit cuius patriæ tremor hostibus huius,
dens tranquillos, hos linguâ, viribus illos,
ius erat scire populos pro pace subire,
quocunq; fores expendia siue labores
retis legum muniens : : : : : regum,
fieres horum Rex, & corrector eorum,
na super cedros cuius dedit ire Faledros,

Christi natalis peragis dum festa vitalis,
Duceris ad funus, factus dolor omnibus vnus.

IN DIVI MARCI ÆDIS VESTIBVLO
Barthol. Gradonici Ducis LII.

Moribus insignis, recti basis, indole clarus,
Clarior & meritis, patrii seruator honoris,
Clauditur hoc tumulo, Gradenigus Bartholemæus,
Dux fuit is Venetûm, quarto defunctus in anno.

IN VESTIBVLO DIVI GEORGII.

Terror Græcorum iacet hîc, & laus Venetorum,
Dominicus Michaël, quem tenet Hemanuel.
Dux probus & fortis, quem totus adhuc colit orbis,
Prudens consilio, summus & ingenio.
Istius acta viri declarat captio Tyri,
Interitu Syriæ mœror & Hungariæ.
Qui fecit Venetos in pace manere quietos,
Donec enim viuit, patria tuta fuit.
Quisquis ad hoc pulcrum venies spectare sepulcrum,
Cernuus ante Deum flectere propter eum.

Anno Domini M. C. XXVIII. Indictione VII. obiit Dominicus Michaël Dux Venetiæ.

Ibidem
SEBASTIANI ZIANI DVCIS VENETI XXXVIII.

Hic Dux egregius, sapiens, diues, cinerescit,
Viuit cum Christo, mundo sua fama nitescit,
Sebastianus vocitatus in orbe Zianus,
Cùm Papa, Princeps, Clerus, plebs hunc recolebant,
Iustus, purus, castus, mitis, cuiq; placebat,

Consilio

silio pollens, bona plantans, & mala tollens,
ur amicorum, patriæ lux, spes miserorum,
los cunctorum, Dux electus Venetorum,
os coniunxit gladios, & more refulsit,
quium, sensus, bonitas, clementia census
parebant, nulla virtute carebat.

Obiit anno Domini M. C. LXXVIII.
mense Aprili.

IN GEMELLORVM AEDE
LAVRENTII TEPVLI DVCIS XLV.

Quos, natura pares studiis, virtutibus, arte,
dit illustres, genitor natusq́; sepulti
c sub rupe Duces Venetûm, clarissima proles
upula, collatis dedit hos celebranda triumphis.
nnia præsentis donauit prædia templi,
x Iacobus valido fixit moderamine leges
bis, & ingratum redimens certamine Iadram,
lmatiosq́; dedit patriæ post Marte subactos.
aiorum pelago maculauit sanguine classes,
scipit oblatos Princeps Laurentius Istros,
domuit rigidos ingenti strage cadentes
noniæ populos, huic subdita Seruia cessit.
ndauere vias pacis, fortiq́; relicta
, superos sacris petierunt mentibus ambo.

Dominus Iacobus obiit M. CC. LI.
Dominus Laurentius obiit M. CC. LXXVIII.

Ibidem
IO. DANDVLI DVCIS XLVII.

ndalei generis magna virtute Ioannem
Hæc breuis illustrem continet vrna Ducem:

Claruit in magnis eius sapientia rebus,
Quem monstrauerunt ardua facta probum.
Consilio pollens, sensu maturus, acutus,
Ingenio prudens, eloquioq; potens.
Præ cunctis patriam summo dilexit amore,
Illius ad regimen prouidus atq; vigil.
Anni dum Christi currebant mille ducenti,
Octoginta nouem, spiritus astra petit,
Qui defunctorum fruitur suffragio luce
Decedens mundo consociatur eis.

Ibidem

MICHAELIS MAVROCENI DVCIS LX

Inclyta vitalis Michaël, quem duxit in auras
Maurocena domus Venetûm Dux, ciuibus ingens
Spes erat, alta parans, intercipit ardua fatum
Cœpta Ducis, virtute potens, fuit ensis acutus
Iustitiæ, heu moriens patriæ per secula luctus,
Qua cinis est iacet hîc, mens gaudet, fama coruscat.
M. CCC. LXXXII. die XVI. Octob.
fuit sepultus, ducauit mens. IV. d. V.

Ibidem

ANTONII VENERII DVCIS LXI.

Quisquis ad insignem tumulum tua lumina flectis,
Ingentem, cuius cineres hæc marmora seruant,
Contemplare Ducem, Princeps hic ille per omnem
Venerius fama volitans Antonius orbem,
Qui tribus hanc vrbem lustris, totidemq; per annos
Rexerat, æternis muniens ea tempora factis.
Trauisina suæ castella & mœnia matri
Reddita, Dyrrachium Corcyraq; & oppida forti

Plurima

rima parta manu, pœnas sibi sumpsit ab illo
em genuit, nomen metuit dum perdere iusti.
'us vt clarum micuit clementia sydus,
ldidit Vngaricæ Reginæ sceptra suorum
bta dolis, ne triste iugum Furlane subires,
stitit: Italicam pacauit multa per oram
rbida: post terris abiens sese intulit astris,
lle quadringentis Christi cedentibus annis,
litit atra dies vigesima trina Nouembris.

Ibidem

PASCALIS MARIPETRI DVC. LXV.

Paschalis Maripetrus P. maximis Reip. Se-toribus bonitate & eloquentia semper par, igionis ac rerum vsu nulli secundus, & cùm laudibus in ciuitate excelleret, in locũ Fran-ci Foscari, adhuc viuentis, à patribus suffe-is, quod antea domi debilitatum erat, sua thoritate in pristinum statum diuinitùs re-tuit. Vixit in Princip. annos IIII. menses . dies VI. Obiit M. CD. LXI.

Ibidem

:TRI MOCENICI DVCIS LXIX.

Ex hostium manubiis.

Petro Mocenigo, Leonhardi F. omnibus n minus optimi quàm eloquentissimi Sena-ris muneribus domi forisque functo, maris peratori: qui Asia à faucibus Hellesponti q; in Syriam ferro igniq; vastata, Caraman-regibus, Venetorum sociis, ab Othomanno pressis, regno restituto, piratis vndiq; subla-, Cypro à coniuratis non minori celeritate

quàm prudentia recepta, Scodra ductu & a
spiciis suis obsidione liberata; cùm Rempu
feliciter gessisset; absens D. Marci procurato
inde Dux, grato patrum consensu, creatus es
Ioannes tertius ab hoc Dux, & Nicolaus Mo
cenigi fratres pientissimi B. M. D.

Vixit annos LXX. mens. I. dies XX. Obi
non sine summo populi gemitu
Ducatus sui anno primo, mense se
cundo, die decimaquinta. Ann
salutis M. CCCC. LXXVI.

Ibidem

IOAN. MOCENICI DVCIS LXXI.

Dux Ioannes Mocenigus, Thomæ patrui, &
Petri fratris Ducum secutus vestigia, bellum
Ferrariense inuitus gessit, & Rodigii peninsu-
lam adiecit Imperio, pacem coluit, Remp. Ve-
netam administrauit iustitia, probitate & pru-
dentia, Dux opt. & amantiss. Reip. habitus est.
L. F. P.

Obiit Anno M. CD. LXXXV. Vixit
annos LXXVI. Dux annos VII.
menses VI.

Ibidem

THOMÆ MOCENICI DVCIS LXIII.

Hæc breuis illustri Moceniga ab origine Thomam
Magnanimũ tenet vrna Ducem, grauis iste, modestus,
Iustitiæ princepsq; fuit, decus ipse Senatus
Æternos Venetum titulos super astra locauit.
Hic Teucrûm tumidam deleuit in æquore classem,
Oppida Taruisi, Cenetæ, Feltriq; redemit,

Vnga-

aricam domuit rabiem, patriamq; subegit,
e Foriiulli, Catarum, Spalatumq; Tragunam,
uora piratis patefecit clausa peremptis,
na polum subiit patriis mens fessa triumphis.

IBIDEM.

Nicolao Vrsino, Nolæ Petilianiq; Principi
ıgè clarissimo, Senensium, Florentini po-
i, Sixti, Innocentii, Alexandri Pontif. Max.
rdinandi Alphonsiq; iunioris Reg. Neapo-
Imperat. felicissimo, Venetæ demum Rei-
blicæ per XV. annos magnis clarissimisque
ous gestis, nouissimè à grauissima omnium
sidione Patauio conseruato, virtutis ac fidei
gularis, Senatus V. M. H. P. P. Obiit ætatis
VIII. M. D. IX.

IN EODEM FANO.

Imperator, Ductor, eques, milesq; : Diony-
Naldi conduntur hîc ossa. Hîc iuniorem
rdinandum, regno à Gallis pulsum, restituit:
orent. rempub. peditatui præf. pec. ornauit.
netis dignitatem Imperii sustinuit, fide ac
titudine incomparabili, inter alios Duces
litum præfectus, Patauium seruauit. Mo-
ns ex nimiis vigiliis, hoc virtutis suæ perpe-
m monumentum, clarissimo Lauredano
ncipe, ex amplissimi Senatus authoritate
ruit. Obiit æt. anno XLV. Anno M. D. X.

IBIDEM.

eonhardum Pratum, militem fortissimum,

& ex prouocatione ſemper victorem, præ[illegible]
ctum Ferdinandi Iunioris & Federici Regu[illegible]
Neapolitanorum, ob virtutem terreſtrib[illegible]
naualibusque præliis feliciſſimum, magnis cl[illegible]
riſſimisq; rebus pro Veneta Repub. geſtis, p[illegible]
gnantem ab hoſte cæſum, Leonhardus Laur[illegible]
danus Princeps, & ampliſſimus ordo Senat[illegible]
rius, prudentiæ & fortitudinis ergò ſtatua [illegible]
equeſtri donandum cenſuit.

IN MONASTERIO FRATRVM *B. Franciſci.*

FRANCISCI DANDVLI DVCIS LI.

Laudibus innumeris meritisq; parentibus iſte
Franciſcus virtute nitens clariſſima proles,
Dandula quem genuit, patriæ venerabilis huius
Dux fuit illuſtris, qui libertatis amator
Edomuit faſtus tumidos, & vincla reſoluit,
Marchia, quæ dudum nimium quoq; preſſa iacebat,
Teruiſina quidem vicinaq; caſtra ſalinis
Attentata ruit, clarus dum rexit habenas,
Quaq; decus terraq; mari ſucceſſibus auxit.
Hic Venetûm patriam hoſti magis eſſe timendam
Fecit: at vndeno ſolii præſignis in anno
Deceſſit felix, domini tunc mille trecentos
Ter denosq; nouem Phœbus deuoluerat annos,
Luxq; Nouembris erat cunctis celeberrima Diuis.

Ibidem

MICHAELIS STENI DVCIS LXII.

Hîc iacet armipotens Paulus de ſtirpe Sabellus,
Incolumi quo Roma parens gauderet alumno,

Ha[illegible]

ſibi ad extremum ſtatuebat ſemina priſcæ
ita virtutis, non hic Scipionibus impar,
Fabiis virtute fuit belloq; domiq;.
nus erat vir Marte ferox, prudensq; togatis
ſiliis; hic Appuliæ victricia campis
ina direxit Caroli ſub nomine regis.
ùm Dux Ligurum Galeatz, iuſtiſſimus heros,
cit in Italia, multa cum laude ſub illo
tulit arma, acies ſtrauit, terrasq; ſubegit.
quam cùm Veneti virtus animoſa Senatus
rigeram delere domum cupit; obſidet vrbem
ineam belli ductor, caſtrisq; locatis
aſſanellum, cùm iam propè victor haberet
ıanibus Patauum, melioris adaucta triumphi
dia, peſte ſuum eſt corpus rapiente vocatus,
bus adorato Chriſti dum voluit ab ortu
ra ducenta vnum & centum quater aureus annos,
iaq; Octobris lux infauſtiſſima fulget.

Ibidem

FRANC. FOSCARI DVC. LXIV.

Accipite ciues Franciſci Foſcari veſtri Ducis
ginem. Ingenio, memoria, eloquentia, ad-
iuſtitia, fortitudine animi, ſi nihil amplius,
è ſummorum principum gloriam æmulari
tendi: Pietati erga patriam meæ ſatisfeci
ıquam: Maxima bella pro veſtra ſalute &
nitate, terra marique, per annos plus quàm
inta geſſi; ſumma felicitate confeci: laban-
ı ſuffulſi Italiæ libertatem: turbatores quie-
compeſcui: Brixiam, Bergomum, Rauen-
n, Cremam, imperio adiunxi veſtro: omni-

bus ornamentis patriam auxi: pace vobis p
ta, Italia in tranquillum fœdere redacta, p
tot labores exhaustos, ætatis anno 84, Ducat
quarto supra tricesimum, salutisq; M. CCC
LVII. Kal. Nouemb. ad æternam requiem co
migraui. Vos iustitiam & concordiam, q
sempiternum hoc sit imperium, conseruate

Ibidem:

NICOL. THRONI DVCIS LXVII.

Nicolaus Thronus, optimus ciuis, optim
Senator, optimus Aristocratiæ Princeps fui
Quo felicissimo Duce florentissima Veneto
rum Resp. Cyprum Imperio asciuit, cum Reg
Parthorum contra Turchum socia arma co
iunxit, fraudatam pecuniam viua illius effigi
resignauit. cuius innocentissimis manibus hā
meritam diuini operis molem Philippus filiu
perenni æternitate posuit.

Ibidem:

M. ANTONII TRIVISANI DVCIS
LXXIX.

Ossa Marci Antonii Triuisani Principis. Vi-
xit annos LXXIX. in principatu I. M. D. LIV.

D. Opt. Max.

Marcus Antonius Triuisanus P. integer vi-
tæ, & paterna virtute ac gloria semper clarus,
omnibus honoribus egregiè perfunctus, à pa-
tribus, inuito ipsius genio, Princeps coopta-
tus, cùm annum Remp. sanctè gubernasset, re-
ligionis amantissimus, dum sacris in imaginum
aula

i intereſſet; nulla ęgritudine flexis genibus, remio patrum moriens migrauit in cœlum tiſſimus. M. D. LVI. Octobris.

BOMBARDA TRIVM FISTVLARVM.

Cerberus euomitat triplici de gutture flammas,
Sulfura, ſal, nitrum, fulmina, bella, globos.

AD MICHAELIS.

ector parum ſubſiſte: rem miram leges.
Euſebii Hiſpani monachi corpus ſitum eſt,
ndecunq; qui fuit doctiſſimus:
raq; vitæ exemplar admirabile.
bo laborans ſedecim totas dies,
is bibens nil prorſus, & vſq; ſuos monens,
m adiit. hoc ſcires volebam. abi & vale.

Anno Domini M. D. I. X. Februar.
ætatis ſuæ L I. ſacræ militiæ X V I I.

A. COCCII SABELLICI TVMVLVS.

m non res hominum, non omnis ceperat ætas,
Scribentem capit hæc Coccion vrna breuis.

IOSAPHATO:

Scientiæ bonorum amico, vitiorum hoſti rimo, qui eloquentiam verè Romanam iasq; artes Venetam iuuentutem per mul- annos docuit; ac tandem pietate ac inno- tia clarus, annum agens quintum & octo- mum, ex nullo niſi ſenectutis & oculorum ecillitatis morbo infirmus, placidè cum fa- iaribus loquens, naturæ conceſſit: filii in- entiſſimi poſuere.

AD ARAM PIETATIS.

Si quis Miſſam ad hoc altare fieri curab plenariam peccatorum remiſſionem con quetur. Si verò pro defuncti alicuius anima idem altare legatur miſſa; ſtatim in ipſo actu celebratione miſſæ anima defuncti ex purg torio in cœlum aſcendet & ſaluabitur.

Nihil certius.

PIERIO VALERIANO BOLZANIO

Bellunenſi; eius ſi negotia diu apud ſumm Pontifices curata noris; nihil eum vnquam l gere, nedum ſcribere potuiſſe dicas: ſin qu multa, tam docta ſcripſerit, inſpicias; nulli ho minum otia quietiora contigiſſe iudices. Ioa nes Cornelius Fantini patricii Veneti F. & fr tres locum amico ſuo intimo vnanimes con ceſſ.

SEBASTIANI FOSCARINI.

Accipite Veneti ciues, quod eſt optimum i rebus humanis, humanas res contemnere. Vi xi Reipub. quamdiu potui, mihi certè parum & hîc vno ictu extincto.

ANTE PALATIVM DVCIS.

Henricus III. Galliæ Rex, & I. Poloniæ Chri ſtianiſſ. accepto de immatura Caroli IX. Galli Regis fratris coniunctiſſimi morte triſti nun cio; è Polonia in patriam, ad ineundũ regnum hæreditarium properans, Venetias anno ſalu tis M. D. LXXIII. XIIII. Calend. Auguſt. ac

ceſſit

ſit: atq; ab Aloyſio Mocenigo Ser.mo Vene-
um Principe, & omnibus huiuſce Reipub.
linibus, non modò propter veteris amicitiæ
eſſitudinem; verùm etiam ob ſingularem
ipſius eximia virtute atq; animi magnitudi-
opinionem, magnificentiſſ. poſt hominum
moriam apparatu, atq; alacri Italiæ propè
uerſæ, ſummorumq; Principum præſertim
ncurſu, exceptus eſt. Ad cuius rei memoriam
npiternam, Senatus hoc monumentum fieri
auit, Arnoldo Ferrerio ſecretioris eius con-
i participe: Regio apud Rempub. Legato id
am poſtulante.

AD CISTERNAM.

Parcior è cœlo quum quis deſcenderit imber,
Hic erit ingenti quod leuet ora ſiti:
Nec tantùm hoc hominum potuit ſolertia; verùm
In medio dulces æquore ſeruat aquas.

IN PALATIO CONSILII MAGNI.

Omnibus qui patriam conſeruarint, adiu-
rint, auxerint, certum eſt, eſſe in cœlo defi-
um locum, vbi beati æuo ſempiterno fruan-
. quod quidem in terris fiat acceptius, quàm
ncilia cœtusq; hominum iure ſociati, qui ci-
ates appellantur, hac etiam in Rectores &
nſeruatores cœlo profecti illuc reuertantur.
erſamini igitur vitia, colite virtutes; ad re-
s opes animum ſubleuate; humiles preces in
celſo porrigite. Magna vobis eſt, ſi diſſimu-
e non velitis, neceſſitas inclytæ probitatis,

cùm ante oculos agitis Iudicis cuncta cern
tis.

AD TRIBVNAL TRIVMVI-
rorum rei aquariæ.

Venetorum vrbs, diuina disponente pro
dentia, in aquis fundata, aquarum ambitu c
cumsepta, aquis pro muro munitur. Quisq
ergo quomodocunq; detrimentum aquis p
blicis inferre ausus fuerit; & patriæ hostis iu
cetur; nec minore plectatur pœna, quàm q
sanctos muros patriæ violasset. Huius edicti i
ratum perpetuumq; esto.

IN SEBASTIANI.

Nicolaus Crassus forum primùm, nauig
tionem deinde secutus, ab aduersa fortuna fo
tunis omnibus spoliatus, ad forum iterum r
uersus, hunc postremò locum laborum omn
um & miseriarum quietem sibi & post. P. M.
LXIII.

ALIVD.

Si inuenire quemquã est ad vnguem factu
hominẽ, vnus is fuit Antonius Colb. Norem
bergensis, addictus nulli, quicquid toto orb
funditur, vno penè in cubiculo coëgit, nihil
non egit, dum tandem egit animam. anno æt
tis LXXI. m. VII. d. II. Salutis verò M. D. XL
IIII. Nouemb.

IN ÆDIBVS PHILOLOGIANIS.

Θῶμας Φιλόλογος ὁ ῥαυεννάτης, ὁ τὰ τῆς οἰκουμένη
γυμνάσια βονωνίας, ῥώμης, πατανίου σοφίᾳ λαμπρυνα
ἀνήγειρεν. ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου Ζ Ξ Β.

Thoma

Thomas Philologus Rauennas Physicus, e honestis laboribus parto, ædeis primùm duæ virtuti; post has Senatus permissu pie- :i erigi fecit: illas animi, has etiam corporis onumenta.

Anno Mundi VI M. DCC. LIIII.
Iesu Christi M. D. LIIII.
Vrbis M. C. XXXIV.

IN DIVI MARCI.
Lancini Curtii.

En virtutem mortis insciam,
Viuet Lancinus Curtius
Secula per omnia.
Tantum possunt Camœnæ.

:CVVM TRIVMPH. TITVLI, QVIB. excipiebatur Henr. III. Franciæ & Poloniæ Rex, à Senatu Veneto.

TERVIGII.

agnis auspiciis	Fort loing encores.
eliori fortuna	Trop peu.
ono euentu	Vn peu plus pres.

Nec rerum metas, nec tempora pono.

Fiant perpetui dies tui: & regnum tuum non :ipiat alter.

ENETIIS ARCVI TRIVMPHALI d Lio anno 1574. in honorem regis Galliæ & Poloniæ eò tum aduentantis hæc inscripta fuere:

FORIS:

HENRICO III. Franciæ atque Poloniæ gi Christianiss. & inuictiss. Christianæ reli-

gionis acerrimo propugnatori aduenien
Venetiarum Resp. ad veteris beneuolentiæ
que obseruantiæ declarationem.

A TERGO.

Henrico III. Franciæ atq; Poloniæ regi o
atq; fortiss. hospiti incomparabili: Venet
resp. ob eius aduentum feliciss.

PATAVII.

Condæum cum Admirallio & hæreticis L
tetiam obsidentem, & fidei dogmata resci
dentem, Henricus cum rege fratre fugat, pr
sternit, vincit.

Ad Passachum, occupantibus & diripien
bus Engolismum & Pictauios, hostibus occu
rit Henricus: manus conserit: victor euad
Condæus occumbit.

Henrico M. Franciæ Poloniæq; regi Ch
stianiss. hæreticis fidei hostibus superatis:
magnitudinem rerum gestarum: iussu ser. re
Ven. Patauina ciuitas b. m. p.

Admirallium magnis viribus bellum resta
rantem ad Moncontur, Henricus aggredit
parua manu: & aduerso casu equo excussu
mox humo sublatus, hostem vincit: cædit: v
bem recipit.

Ne belli gloriam partam obscuret Henricu
Guisios & Admirallios contendentes, & se
cædentes, vetat comprehendere.

Henric

Henrico Franciæ III. & Poloniæ regi: reli-
nis vindici: ser. reip. Ven. decreto Pat. ci-
as P. C.

TARVISII.

AVrelii Augurelli imago est quam vides,
Vni vacantis litterarum serio
Studio, & ioco so, dispari cura tamen:
Hoc, vt vegetior sic fieret ad seria:
Illo, vt iocosis vteretur firmior.

FLORENTINA.

IN FLORENTIAM I. CÆS. SCALIGER.

PArua fluentisonis aggesta Fluentia ripis
Mollia de nitido nomina Flore capit.
Fæsula regnabat: verùm meliora sequutus
Martius antiquas detulit amnis opes:
Diuitias Hera: Mercurius discrimina linguæ:
Mercurius varias ire redire vias:
Ambitiosa, ferox, bellacia, flammea, Mauors
Pectora, magnificam docta Minerua manum:
Iuppiter ostendit cœlestes mentibus aulas:
Sirenum tribuit dulcis Apollo sonum.
Vera vetus Romæ soboles, aliena requiris:
Mutua quæ proprias vertis ad arma manus.

INSCRIPTIONES.

IN S. MARIAE REPARATAE.

Ad perpetuam rei memoriam.

Generali Concilio Florentiæ celebrato, po[st] longas disputationes vnio Græcorum facta e[st] in hac ipsa Ecclesia, die VI. Iulii, Anno 143[9] Præsidente eidem Concilio Eugenio P.P. IIII cum Latinis Episcopis & Prælatis: & Imp. Con stantinopolitano, cum Episcopis & Prælatis a Proceribus Græcorũ in copioso numero, sub latisq; erroribus, in vnam eandemq; rectam fi dem, quã Romana tenet Ecclesia, consenserũ

Ibide[m]

Ibidem ad læuam.

Ob insignem magnificentiam ciuitatis &
pli, Eugenius P. P. IV. omni solemnitate
bita dedicauit, die 25. Martii, anno 1436.
is dedicationis gratiâ Pons ligneus insigni
gnificentia & ornatu factus est ab Ecclesia
lariæ nouellæ, vbi P.P. inhabitabat, vsq; ad
lesiam hanc, per quem veniens Pontifex
i Cardinalibus & Episcopis, cæterisq; pro-
bus, pontificali habitu ad dedicandum ac-
t. Tanta enim multitudo ad spectandum
uenerat, vt præ nimia turba vias obsidente,
per Pontem commodè transire Pontifex
i potuerit.

AD MARIÆ DE FLORE.

lle ego sum per quem pictura extincta reuixit,
Cui quàm recta manus tam fuit & facilis.
Jaturæ deerat nostræ quod defuit arti,
Plus licuit nulli pingere nec meliùs.
Miraris turrim egregiam sacro ære sonantem,
Hæc quoq; de modulo creuit ad astra meo.
Deniq; sum Iottus, quid opus fuit ista referre?
Hoc nomen longi carminis instar erat.

Obiit anno 1336. ciues P.P.B.M. Anno 1490.

TVMVLVS VERII MEDICIS.

Verius Medices, Eques opibus & gentis no-
tate clarus, sed & probitate & publicæ quie-
tudio clarior, hac quiescit humo. Locus
iti honoris ergo vni & viuenti datus opt.
. Vixit annos LXXII. m. 8. d. 20. Obiit
no salutis M. CCC. VC.

AD LAVRENTII.

Ossa Cosmi magni Ducis Hetruriæ in pus
lo hoc busto pro tempore deposita sunt, in q
& Eleonoræ vxoris sita erant: vt simul hone
tumulo condantur, vti in vita semper mutu
amore iuncti fuere.

ITEM.

Petro & Iohanni de Medicis Cosmi P. P.
H. M. H. N. S. Laurentius & Iulius Petri F.
P.P. patri, patruo, Anno 1471. Petrus vixit a
nos 53. m. 5. d. 15. Ioannes ann. 42. m. 4. d. 24

ITEM.

Cosmus de Medicis hîc situs est, decreto p
blico pater patriæ. Vixit annos 75. m. 3. d. 20

IN S. MARIA NOVA SVB imagine Christi.

Vinctus, inops, moriens vera te morte redemi,
Hospes adorato numine gratus abi.

IN S. MARCI.

Ioannes iacet hîc Mirandula. cætera norunt
Et Tagus & Ganges, forsan & Antipodes.

Ob. Anno salutis 1494. vixit annos 32. Hi
ronymus Beneuenius, ne disiunctus postmo
tem locus ossa separet, quorum animos in vi
coniunxit amor, hac humo supposita poni c
rauit. Anno S. 1542. Vixit annos 89. m. 6.

ANTE PORTAM ARCIS.

Quod faustum felixq; sit: Carolus v. Ro
Im

p. ex Africa rediens, cùm Alexandrum Me-
es Florentinorum Ducem, generum suum,
tructa iam reliqua arce, turris huius funda-
enta locantem reperisset, primùm victrici
nu lapidem ponere non dedignatus est. An-
1536.

In S. Lavrentii.

Pauli Iouii Nouocomensis, Episcopi Nuce-
ni, historiarum scriptoris celeberrimi, hîc
posita sunt ossa, donec eximia eius virtute
gnum erigatur sepulcrum. Vixit annos
VIII. m. VII. d. XXIII. Obiit 3. Id. Decemb.
nno 52.

Heîc latet heu Iouius, Romanæ gloria linguæ,
Par cui non Crispus, non Patauinus erat.

Ibidem hodie legitur:

Paulo Iouio Nouocomen. Episcopo Nuce-
no, historiarum sui temporis scriptori, sepul-
um, quod sibi testamento decreuerat, poste-
eius integra fide posuerunt, indulgētiâ maxx.
ucum Cosmi & Francisci Hetruriæ Ducum.
nno 1574.

Ibidem:

D. O. M.

Antonii Ciofii imago hæc est, Iurisconsulti
eberrimi, atq; omni polita doctrina exculti.
umq; Ius spacio 30. annorum Pisis voce sub-
ter interpretatus est, quod etiam scriptis
s acuminis & elegantię plenis illustrauit. Im-
tura viri subitaq; mors ingentem dolorem

attulit familiaribus & studiosis scientię Legu
orbatis repentè & recondita magni Docto
eruditione, & morum suauitate singulari.

Iulianus frater monumentum hoc, loco im
trato à Magno Duce Francisco, sum
amatore ipsius, honoris hominis caussa
truendum curauit. Vixit annos 55. m
ses 10. dies 3. Obiit Pisis 6. Cal. Ian. 15

TVMVLVS MARSILII FICINI.

En hospes, hic est Marsilius Sophiæ pater,
Platonicum qui dogma culpa temporum
Situ obrutum illustrans, & Atticum decus
Seruans, Latio dedit fores primus sacras,
Diuinæ aperiens mentis actus numine.
Vixit beatus ante Cosmæ munere,
Laurią; Medicis. nunc reuixit publico.

S. P. Q. F. Anno 1521.

AD MARIÆ DE FLORE.

Quantum Philippus de Burnebesco Arc
tectus arte Dædalea valuerit, cùm huius ce
berrimi mira testudo templi, tum plures m
chinæ diuino ingenio ab eo adinuentæ doc
menta esse possunt: quapropter ob exim
animi sui dotes, singularesq; virtutes, x v. C
Maias Anno 1444. eius B. M. corpus in h
humo, superstita grata patria sepeliri iussit.

IN PALATIO DVCIS, STATVA ES
antiqua Appii Claudii, inuenta Aretii, cum
tali inscriptione:

APPIVS CLAVDIVS C. F. CÆCVS, CE
SO

R, Cos. BIS DICTATOR, Interrex III. Pr. Æd. Cur. II. Q. Tri. Mil. III. Complura pida de Samnitibus cepit, Sabinorum & scorum exercitum fudit, pacem fieri cum rrho rege prohibuit. in Censura viam Ap- m strauit: & aquam in vrbem adduxit: ædem llonæ fecit.

MONSTRI.

Hac Petrus Paulusq; vno sub corpore bini
Fabrica naturæ mira iacemus humo.

AD RIPAM ARNI, INFRA novum palatium.

Ossa equi Caroli Capelli legati Veneti.

Non ingratus herus sonipes memorande sepulchrum
Hoc tibi pro meritis, hæc monumenta dedit.

Obsessa vrbe anno 1530. 3. Id. Martii.

EPIGRAMMA BIBLIOTHE- cæ Medicea.

Deo, præsidib. familiæ. Diuus Clemens VII. edices P. M. libris opt. studio maior. & suo diq; conquisitis, bibliothecam ad ornamen- n patriæ ciuiumq; suorum vtilitatem d. d.

Hanc bibliothecam Cos. Med. Tuscorum gnus Dux perficiundam curauit. Anno Do D. LXXI. III. Id. Iulii.

ITEM.

Cosmus in has ædes meliora volumina κόσμου
Transtulit, & primas quas habet orbis opes.
Sic genuit tandem sterili de nomine Cosmus,
Rem sibi tum mundo cœlitibusq; parem.

IN CALCE PANDECTARVM *Florentinarum legitur:*

Ego Marsilius Ficinus interfui, dum hoc periretur opus: idq; manu propria scripsi 9. April. Anno D. 1496. Petro Bernhardo Bernhardis sedente Vexillifero Iustitiæ.

IN SACELLO PALATII *aureis literis.*

1. Animo proprio iram furoremque seda atq; restinguere, magnæ victoriosæq; forti dinis est.

2. Quod non licet concupisci, non licet i tueri.

3. Impunitatis spes maxima peccandi il cebra.

4. Magna in vtramq; partem conscient vis.

5. Vltra hominem quemq; prouehere s probitas potest.

6. Euangelium inuenit sibi domum, & l ges locum vbi quiescunt.

7. Concordiâ res paruæ crescunt, discord etiam maximæ dilabuntur.

8. Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, & q DEI Deo.

9. Omne regnum in se diuisum desolabitu & domus supra domum cadet.

10. Hoc est pæceptum meum, vt diligatis v inuicem, sicut dilexi vos.

11. Virtus est vitium fugere, & sapientia p ma stultitiâ caruisse.

12, O pr

.. O præclara operum & opum mortalium titudo! quam cùm adeptus fueris, ſecurus deſiſtis.

,. Gaudia pelle, pelle timorem, ſpemq; fu- o, nec dolor adſit; nubila mens eſt, vinctaq; ıis, hæc vbi regnant.

IOAN. AVSTRIACAE MAGNAE *Duciſſæ Hetruriæ.*

Hoc tumulo depoſita ſunt oſſa ſereniſſimæ nnæ Auſtriacæ, Franciſci Medices Magni uriæ Ducis vxoris, cum tribus filiabus ini- ɔ fato ante omnia præreptis, cùm filiolo, qui ùs mortuus erat; cùm illa quondam vitales as carperet, mœrens ad tempus poſuit.

AD MARIÆ NOVELLÆ.

Sub horologio.

Sic fluit occultè, ſic multos decipit ætas,
Sic venit ad finem quidquid in orbe manet.
Heu heu præteritum non eſt reuocabile tempus,
Heu propiùs tacito mors venit ipſa pede.

PARICÆ MEDICEÆ.

Pudicitia atq; prudentia non minus quàm ıguine claræ incomparabili coniugi, Philip- s Strozzius mœrens, decem liberis collacry- ıntibus, pro tempore poſuit. Vixit annos VIII. menſ. VIII.

IN PORTA CIVITATIS.

Carolus V. Cæſar Aug. cùm inſigni omnium ıriſtianorum beneficio immanem archipi- :am regno Tunetano pepuliſſet fugaſſetq;

Siculo, Neapolitano ſuis regnis conſtitu
Roma profectus Florentiam, hanc por
cum magna pompa ingreſſus, populo cun
præ lætitia geſtiente, ab Alexandro Medice
uitatis Duce, cui Margaritam filiam deſpon
rat, illuſtri apparatu, Regaliq; hoſpitio Me
ceas in ædes acceptus eſt, Anno Domini M.
XXXV. Id. Maii.

IN S. MARCI.

ANGELI POLITIANI.

Politianus in hoc tumulo iacet Angelus, vnum
Qui caput & linguas, res noua, tres habuit.
Obiit an. 1509. Septemb. 24.

Angelus hic clauſit cineres varia arte politus,
Vt vix inueniat Auſonis ora parem.

PONTIFICIS IN CONCILI
Conſtantienſi deiecti.

Balthaſar Coſſa, olim Ioannes XXIII. ob
Florentiæ, anno Domini 1419. XI. Kal. Ianu

Antonio Strozzæ, Cæſarei ſacriq; Iuris co
ſultiſſ. ac de Rep. bene merito, Antonia Veſp
tia vxor P. vixit annos 68. obiit 4. Id. Ian. 15

AD PORTICVM MERCATORVM.

Coſmus Medices Florentiæ Dux, publi
magnificentiæ & ſalubritatis ergò porticu
tranſuerſo columnarum ordine vndique pe
meabilem, aduerſus cœli contumeliam nego
tiantibus in foro ciuibus ſuis extruxit. 1548

A

AD S. FRANCISCVM SVB EFFIGIE
Marcelli Virgilii.

Suprema nomen hoc solo
Tantùm voluntas iusserat
Poni, sed hanc statuam pius
Erexit hæres, nescius
Famæ futurum & gloriæ
Aut nomen, aut nihil satis.

IN LAPIDE SEPVLCRI.

Marcellus Virgilius Reip. Florent. Secreta-
, sibi, vxoriq; suæ, & posteris posuit. Vixit
LVI. menses VI. dies XXVII. Obiit V. Cal.
cemb. An. M. D. XXI.

LAPIS ANTIQVVS INTEGER apud nobilem quendam Florentinum.

Q. Fab. Maximus, Dictator. bis Cos. v. Cen-
interrex. II. æd. cur. Q. II. TR. Mill. II. Pon-
x, augur. primo consulatu Ligures subegit,
is triumphauit. tertio & quarto Hanniba-
compluribus victoriis ferocem subseque-
coercuit; Dictator Magistro equitum Mi-
io, quo ius populus imperiū cum Dictato-
mperio æquauerat, & exercitui profligato
uenit, & eo nomine ab exercitu Minuciano
er appellatus est. Consul quintùm Taren-
i cepit, triumphauit. Dux ætatis suæ cautis-
us, & rei militaris peritissimus habitus est.
nceps in Senatum duobus lustris lectus est.

ALIVD.

Zenobius Episcopus hîc situs erat, qu
cœlites relato, sepulcrum ad sacerdotes te
huius transiit, quod Cosmus Med. II. Dux m
moreo pauimento instaurari curauit.

Quiescimus, domum hanc cùm adimus v
mam.

ALIVD.

Si tibi quos patria & virtus Lape maxime fasc
Tradidit, exilio perdidit inuidia;
At tua non odium, non mors, non tempora possu
Perdere quæ reparat nomina clara Nepos.

PROPE TEMPL. S. CRVCIS.

Henricus IV. Roma rediens coronatus,
festus Florentinis, quòd coronationi suæ
stitissent, rogatus ab exulibus, quorum pr
ceps erat Dantes Poëta, vrbem obsedit, ab
parte quæ est ad septentrionem: atq; cùm
disset ædificiis intentam ciuitatem (præci
autem id testatur palatium Cocchiorum, qu
noctu etiam struebatur funalibus accens
post quadragesimum diem soluta obsidio
discessit. 1313. Kal. Octob.

AD ANGELI.

Hîc condita sunt corpora sanctorum M
tyrum Proti, Hiacynthi & Nemesii. Clariss.
ri Cosmus & Laurentius fratres neglectas
sanctorum reliquias Martyrum, religioso s
dio, & fidelissima pietate suis sumtibus his a
reis loculis condendas colendasq; locarunt.

VE

VERSUS,

n aditu montis Fesulani, in quodam con-
claui manu Politiani scripti:

Misero quello, chi da persona vile
Nasce di cor magnanimo & gentile!

LAPIDIS IN ADSCENSV FESVLANI.

Super hanc, vt fertur, petram, ab infide-
us Fesulanis decollabantur Christi Marty-
: ob hanc ergo deuotionem & reuerentiam
collocata fuit. Anno Domini M. D. LXVI.

AD S. MARIAM NOVELLAM.

ὥσηφ ἐλέει θῦ Αρχιεπίσκοπος Κωνσαντινοπόλεως;
ἴς ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ecclesiæ antistes fueram qui magnus Eoæ,
Hîc iaceo magnus relligione Ioseph.
Hoc vnum optabam miro inflammatus amore,
Vnus vt Europæ cultus & vna fides.
Italiam petii, fœdus percussimus vnum:
Iunctaq; Romanæ est, me duce, Graia fides.
Nec mora, decubui, nunc me Florentia seruat,
Qua tunc concilium floruit vrbe sacrum.
Felix qui tanto donarer munere viuens,
Qui morerer voti compos & ipse mei.

ALIVD.

Hugoni Ottonis III. Imp. affini ac Comiti,
archioni Brandeburgensi, Hetruriæq; præ-
cto, qui D. Benedicto hæc olim, & sex alia
nobia condidit. Pii huius loci Monachi de se
ne merito sepulcrum vetustate attritum in-

ſtaurarunt. Anno ſalutis 1481. H. M. H. N
Obiit anno ſalutis M. LXII. Cal. Ianuar.

AD S. CRVCIS.

Siſte, vides magnum quæ ſeruant marmora vate
Ingenio cuius non ſatis orbis erat.
Quæ natura, polus, quæ mos ferat, omnia nouit:
Carolus ætatis gloria magna ſuæ.
Auſoniæ & Graiæ crines nunc ſoluite Muſæ,
Occidit heu veſtri fama decuſq; chori.

IBIDEM.

Poſtquam Leonhardus è vita migrauit: h
ſtoria luget: eloquentia muta eſt: feruntq; M
ſas tum Græcas tum Latinas lacrymas tene
non potuiſſe.

IBIDEM.

Michaëli Angelo Bonarotio, è vetuſta S
moniorum familia: ſculptori, pictori, & arch
tecto: fama omnibus notiſſimo, Leonhard
patruo amantiſſ. deq; ſe opt. merito, tranſlat
Roma eius oſſibus, atq; in hoc templo maio
ſuorum ſepulcro conditis: cohortante ſereni
Coſmo Medices magno Hetruriæ Duce, P. C
Anno ſalutis 1570. Vixit ann. 88. m. 11. d. 15.

AD ANNVNCIATÆ.

Ludouicus Gonzaga II. Marchio Mantua
Petro Tonalio, ſuiſq; poſteris, ob ſummam i
eum beneuolentiam, eiuſq; in templo, quo
cerni

nis, ædificando diligentiam, ſepulchrum conceſſit. Anno 1477.

IN FORO.

IVDITHÆ.

Exemplum ſalutis pub. 1 4 9 5.

MERCVRII.

Quo vincas, clypeum do tibi caſta ſoror.

MINERVÆ.

Tuta Ioue, ac tanto pignore læta fruar.

CVPIDINIS.

Fratris vt arma geras, nudus ad aſtra volo.

MARTIS.

Te, fili, ſi quis læſerit, vltor ero.

Beneuenutus Cellinus ciuis Flor. F. Anno 1553.

IN PALATII VESTIBVLO.

ngreſſa auſpiciis hanc vrbem, diisq; ſecundis
aris inuicti Auguſti pulcherrima proles:
ac iiſdem ſubeas hæc limina & aurea tecta.
entu ecce tuo lætantur, & omnia rident.
redimita oleæ crines pax alma corona,
cura quies, & cætera numina læto
ultu accipiunt venientem, & fronte ſerena.
nes & votis optant, & voce precantur,
elix, adſisq; tuo cum coniuge virgo:
ernum imperium vigeat, nomenq; decusq;.

IN AVLA PALATII MAGNA, QV *dam quasi Chronologia est rerum à Florentinis gestarum.*

A Christo nato 1010. Fæsulæ in partem bis adscitæ.

Anno dn. 1306. Muscelana prætura nob

Anno sal. 1403. Flaminia nostræ ditio

Anno sal. 1440. Puppium Causentini a caput.

Anno dn. 1342. Piscia oppidum adeò fid

Anno sal. 1350. Pratum oppidum specie signe.

Anno dn. 1369. Prætura Arnensis inferi

Anno dn. 1331. Pistorium vrbs socia nobi

Post partum Christi an. 400. Florentia, G thorum impetu fortissimo retuso, Rom. vict riam præbet.

Anno ante Christum natum 20. Tribus c ptæ. Florentia Romanor. colonia à triu uiris deducitur.

Post partum virginis 1265. Florentini ci à Clemente IV. Ecclesiæ defensores appella tur.

XXIV. Ciuitates Hetruriæ. Optimo Prin pi: constituta ciuitate: aucto imperio: & pa ta Hetruria: S. P. Q. F. Opus iussu Cosmi c ptum: à Christi ortu 1563. Perfectum à ma ria, à pictura, à reliquo ornatu: ann. duob. me sibus tribus.

Anno 1433. post ortum Christum, Eugen

IV. Po

ont. Max. vrbe ſedeq; pulſo: refugium eſt
um.
ſt ortum Chriſtum Anno 1283. Ciuibus,
us, imperio florens, latiori pomerio cin-
.
ſt partum Virginis an. 1010. Florentia
ilarum ruinis.
nno ſal. 1254. Volaterra, Tuſciæ vrbs ce-
rrima.
nno ſal. 1338. Geminianum & Collis op-
.
nno dn. 1376. Certaldenſis prætura amœ-

nno ſal. 1197. Ager Clantius, & eius op-
.
oſt partum Virginis 1509. Piſani commea-
ſpe excluduntur.
n. à Chriſti ortu 1498. Veneti Piſarum de-
ſores victi.
um. ſal. an. 1500. Galli auxiliares repel-
tur.
An. dn. 1509. Tandem læta victoria venit.
An. dn. 1499. Vicum Florentinum milites
impunt.
A partu Virg. 1495. Cæſena vi ſolida expu-
atur.
A Chriſto nato 1494. S.P.Q.F. Piſanis re-
llibus magno animo bellum indicit.
Ab hum. gen. ſalut. 1553. Prælium acre ad
onaſterium.
Ab hum. gen. ſal. 1553. Bellum cogitantes
æuenit.

Post partum virg. 1554. Cassili oppidi exp
gnatio.

Post partum virg. 1555. Exitus victis victo
busq; felix.

Post partum virg. 1554. Mons Regionius
expugnatur.

Post partum virg. 1554. Galli rebellesq; pr
lio cedunt.

Post partum virg. 1555. Publici hostes ter
arcentur.

Anno sal. 1440. Burgum Vmbriæ vrbs
Anglaria.

Anno sal. 1297. Prætura Arnensis superio

Anno sal. 1412. Cortana Pollitianumq; op
pida clara.

Anno sal. 1381. Aretium nobilis Hetruri
vrbs.

IN AVLA SVPERIORI AD
imagines Heroum.

Natis exemplum Decius. sum victima Romæ.
Scipio sum. vici Hannibalem, Pœnosq; subegi.
Sum Cicero. tremuit nostras Catilina secures.
Brutus ego assertor patriæ, regumq; fugator.
Vro manum spretis errantem Scæuola flammis.
Hoste fero cæso victricia signa Camillus.

REGIS DAVIDIS VETV-
stiss. statuæ.

Contra hostes patriæ terribilissimos, forti-
ter dimicantibus, Deus victoriam præstat.

IN

IN PALATIO PYTHIO.

ublicæ commoditati.

Ibidem muli epitaphium.

ēticam, lapides & marmora, ligna, columnas
Vexit, conduxit, traxit, & iſta tulit.

AD S. SPIRITVM.

Ioc quod vides Sacellum variis nobilibus
moribus ab Ægypto vſq; Angliaq; addu-
conſtructum, Baptiſta Caualcantes, Tho-
F. religionis ergo, maxumis cum ſumtibus
icandum curauit. Anno Domini 1562.

IBIDEM.

Thomæ Caualcanti, ciui Florentino. Qui
ı ſummæ nobilitati ſummas diuitias addi-
et, non ſolùm mercaturam ſingulari fide,
etiam Rempub. ſingulari prudentia geſſit.
nque ann. 74. expleuiſſet, Florent. 11. Kal.
inct. vitam cum morte commutauit. An.
.1560. Baptiſta f. parenti opt. cariſſ. P.C.

AD CARMELITAS.

liano Piſtoro Pratenſi, Carmelitæ, ſuo Pro-
ciali optimè merito, lugentes poſuere. Qui
ntum in Phyſica ac mathematicis diſcipli-
omnibus, præcipuè in Aſtrologia valuerit;
ı Senæ, Piſa, aut Florentia tantùm, vbi an-
non minus 22. profeſſus eſt; verùm totus
arum orbis agnouit. Vixit an. 64. menſes 5.
s 11. ☉. 7. Xbr. 1556.

AD MARIAE DE FLORE, IN
circo medii fani.

Syluester Medices H. A. D. Q. qui ita de
pub. domi forisq; meritus est, vt & equestri
dine, & ampliss. donis & loco sepulturæ, ma
mo consensu ciuitatis decoratus sit. Anno
1388. Vixit annos 62. menses 8. d. 12.

IBIDEM.

Ad effigiem Dantis.

Qui cœlum cecinit mediumq; imumq; tribunal,
Lustrauitq; animo cuncta Poëta suo,
Doctus adest Dantes, sua quem Florentia sæpe
Sensit consiliis ac pietate patrem.
Nil potuit tanto mors sæua nocere poëtæ,
Quem viuum virtus, carmen, imago facit.

ALIVD.

Multum profectò debet Musica Anton
Squarcialupo Organistæ. Is enim ita arti gr
tiam adiunxit, vt quartam sibi viderentur Ch
rites Musicam adsciuisse sororem. Florenti
ciuitas grati animi officium rata eius mem
riam propagare, cuius manus sæpè mortales i
dulcem admirationem duxerat. Ciui suo M. I

AD D. MARCI.

D. O. M. Antonio Vidotto, ob pacem inte
Anglor. & Francor. Reges confectam, ab Edo
ardo VI. equestrem gradum, ab vtrisq; insigni
munera consecuto, in patria ab opt. Duce Co
mo in 48. virorum numerum cooptato: Vola
terr

is demum prætura & vita functa, gentiles ,absentibus filiis P.P.Θ.4.Kl. Decemb.an-555. Vix.an. 63. m. 6.

IBIDEM.

o. Maria Panlotius heîc situs est domo lu-ri, I. C. celeberrimus. qui cùm operam diu assetDuci Vrbinati principi suo, & in aliis ię vrbibus plurimorum controuersias sum- cum laude diiudicasset: accersitus postre-m à Cosmo Medice Duce Florentinorum enens. primùm in IV. Rotæ Iudicibus fuit: nde causis audiendis præpositus. eo in mu-e cùm valde probatus foret omnibus, vi-amisit. Antonia Berna mœrens, coniugi iss. P.Θ. 4.Kl. Ian. Anno Domini 1565. Vi-an. 62.m.2.d.20.

AD ANNVNCIATAM.

Angelus Martius Assisiensis Episcopus, ac . à secretis augustæ Medicum domus, illius-e alumnus, & in eam ob probitatem fidem-e adscitus, hoc sibi viuens sepulchrum con-it, defunctus vt sibi viuat, cùm ante mortem icis vixisset. Anno 70.Θ.an. dn.1546.

BIDEM XENODOCHII EPIGRAPHE.

Virginis intactæ cùm veneris ante figuram,
Prætereundo caue, ne sileatur Aue.

IN LAVRENTII.

Si merita in patriam, si gloria, sanguis, in omni
Larga manus, nigra libera morte forent:

Viueret heu patriæ casta cum coniuge felix,
Auxilium miseris, portus, & aura, suis.
Omnia sed quando superantur morte; Ioannes
Hoc mausoleo, tuq; Picarda iaces.
Ergo senex mœret, iuuenis, puer, omnis & ætas,
Orba parente suo patria mœsta gemit.

Cosmus & Laurentius de Medicis, Io
ni Auerrardi F. & Picardę Adouard
carissimis parentibus, hoc sepulchr
faciundum curarunt. Obiit aut
Ioan. x. Cal. Mart. M. CCCC. XXVI
Picarda verò XIII. Cal. Maias, qu
quennium pòst è vita migrauit.

In Mariæ Annunciatæ.

Quod nouisse iuuabit, perlegant omnes.

Leo x. Pont. Max. Florentinus, pius in D
param virginem, ac benignus in patriam, Di
Annunciatæ sacellum, magno quondam ær
maioribus suis familiæ Mediceæ in hac æ
constructum, miraculorum, & cœlestium gr
tiarum copia toto orbe celebratissimum, Po
tificiis donis perpetuò honestaturus, simulq
ad ipsam confluentium saluti pientissimè co
sulens, motu proprio, Christicolis vniuers
cõfessis sacellum visitantibus qualibet die Sa
bati, mille annos & totidẽ quadragenas, & si
gulis eiusdem Virginis, nec nõ Natiuitatis Do
mini celebritatibus, ac Veneris, Sabbatiq; die
bus maioris hebdomadę duo annorum, & qua
dragena

enarum millia de iniunctis eis pœnitentiis
stolica auctoritate relaxat: omnium insu-
quæ in eo fundentur, precum participes
lecernit, qui sua, vel aliena manu, si ritè im-
antur, pro defunctorum etiam expiatione
nihil prædictæ aræ piè erogare curauerint.
rursus peccatorum plenariam indulgen-
ı per se, vel alium, verè scilicet impeditis,
antibus idem sacellum à primis vesperis,
e tota natiuitatis eiusdem Diuę Mariæ, pro
ltate tamen facta oblatione priori loci, &
ɔ decernendis fratribus, potestate concessa
us octo absoluendi quoscunque, ab exces-
s omnibus, iis, quæ in bulla cœnæ Domini
tinentur, exceptis, & præter quatuor com-
:andi quæcunque vota hoc absolutionis
éficio gaudent, eodem tempore accersito
e Sacerdote, qui à personali sacelli visita-
ɩe legitimè præpediuntur, sua tamen ad id
ıera dirigentes: eâdem in peregrinos Prior
ur facultate, iis etiam porrecto Euchari-
Sacramento, quotiens oportuerit. Quæ
sti, ea non abolenda concessit Leo perpe-
duratura, Anno Christianæ salutis M. D.
II. sexto Cal. Maii.

Ad imvm Arnipontem in
arcu triumph.

uæ tam præclara nascetur stirpe parentum
Inclyta progenies digna atauisq; suis.
etrusca attollet quantis se gloria rebus,
Coniugio Austriacæ Mediceæq; domus.

Viuite felices. non est spes irrita. namq;
Diuina Charites talia voce canunt.

SVPRA MAGNAM PALATII P
tam ad sponsam Austriacam.

Ingredere opt. auspiciis fortunatas a
tuas, augusta virgo, & præstantiss. sponsi a
re, clarissimique Ducis sapientia, cum boni
mnibus deliciisq; summa animi securitate
felix & læta perfruere, & diuinæ tuæ virtu
suauitatis, fœcunditatis fructibus publicam
laritatem confirma.

IN AVLA MAGNA EIVS-
dem palatii.

Has ædes, atque aulam hanc, tecto elati
aditu, luminib. picturis, ornatuq; augusti
in ampliorem formam decoratam, dedit C
mus Medices illustriss. Florent. & Senar. D
ex descriptione atque artificio Georgii Va
Aretini pictoris atq; architecti. 1565.

AD MARIÆ. EPITAPHIVM SEVERI
Norbii Equitis aurati, Dani.

Oceanum hostili toties qui sanguine tinxit
A gelidæ Thyles littore ad vsq; Cronum,
Quem non immeritò Sclaui, Suediq; Gothiq;,
Vandaliæq; vrbes extimuere ducem:
Norbius Etrusco iacet hîc Seuerinus in antro,
A Florentina missus in astra pila.
Barbarus ille nequit captiuum extinguere Mos
Mergere non mediis Ennosigæus aquis.

Deb

buit in Latio, velut orbis in arce perire,
Tanta viri vt virtus vndiq; nota foret.

IN CARTHVSIANO.

natus nomen, patria est Florentia, gens mî
Acciaiola domus. clarus eram eloquio.
ancorum ad regem patriæ dum orator abirem,
In Ducis anguigeri mœnibus occubui.
c vitam impendi patriæ, quæ me inde relatum
Inter majorum nunc cineres sepelit.

IN CECINIANO:
Aonii Palearii.

uem Thuscus Cecinna olim possederat agrum,
Insignem latè frugibus & pecore,
ernicus Aonius longo pòst tempore cultu
Longè auctum antiquo restituit genio.

FONTIS AGANIPPES.

Quem pellucidula manantem cernitis vnda,
Fons hic muscosis obsitus iret aquis,
Si Thuscos properè colles visura tulisset
Cecinnæ campis Hernica Nais opem.
Deduxit riuos, ne quisquam diceret hortos
Hesperidum posthac esse, sed Aonidum.

FERRARIENSIA.

IN FERRARIAM I. CÆS.

SCALIGER.

INclyta quæ patulo fruitur Ferraria cœlo,
Reginas rerum lumine ditat aquas.
Aurea nobilitas: studiorum nobilis otii
Ingenia: audaci pectore prompta manus:
Magnanimiq; duces, genus alto à sanguine diuûm:
Perfugium profugis mœnia sancta viris.
Vos me luctificæ redeuntem è stragis aceruis,
Quos vetus ex ima sede Rauenna gemit,
Germano in pugna amisso, fortiq; parente,
Quo matri victæ vita dolore fugit,
Ornatum elogiis, decoratum nomine regum,
Auctum Felsinea restituistis ope.
Saluete heroës, & quæ sanctissima tellus,
Fratrisq; ac matris, & patris ossa tegis.

INSCRIPTIONES.

IN ASYLO.

MEMORIÆ D. HERCVLIS
ESTHENSIS DVCIS II.

Hic Alphonso Neapolitanorum regi, o
egregiam indolem, charissimus, cum Galeati
Pandono viro illustri ac fortissimo, vixdũ ado
lescens, non sine maxima laude singulari certa
mine depugnauit: ad Molinellam Venetorum
exercitum hostili impetu grauiter laborantem
virtute sua conseruauit: neq; prius acriter pu-
gnare destitit, quã repulsis hostibus, plumbea
glande

de dextrũ pedem saucius, ex prælio disce-
coactus est. Multa, imperiũ adeptus, ad vr-
rnatũ excogitauit perfecitq;. Aulã regiam
odiorem pulcrioremq; reddidit: innume-
omos, noua fora, publicas porticus mar-
eis columnis insignes, castelli veteris molẽ
ridẽ inchoatam celeriter & exactè cõsum-
it. Belliguardi palatiũ auxit atq; exornauit.
orem incẽdio consumptũ restituit: arcem
i ad Eridanũ positam meliori structura &
nis hortis additis, multo decentiorem re-
; aqua ex Padi alueo plumbeis fistulis in vr-
traducta, perennes fontes instituit. Tem-
erme omnibus instauratis, atq; ad amplio-
& augustiorẽ formã redactis, noua posuit:
omnia præclaris muneribus ditauit. Palu-
agros ad culturam redegit: antiquorũ Co-
dias, ac veteris scenæ modos actusq; retulit:
imaq; ad spectatorũ hilaritatem, inusitato
ptuosoq; paratu, actibus interposuit. Hũc
um vrbis ambitũ in septẽtrionem vergen-
, antiquę vrbi addidit: crebrisq; propugna-
turritis, & inexpugnabilibus muris, lata ac
ipiti fossa, lateritiis pontibus super cõstru-
celerrimè cõmuniuit. Tot magnificis ope-
s breui perfectis, tot publicè priuatimque
tis beneficiis, tot clariss. virtutum ratione
ta, Augusti & P.P. nomen merenti, S.P.Q.
ariensis, hanc equestrem statuam viuenti
ere. ad quam si quis intra ambitum xx. P.
ugientibus vim attulerit, se læsæ maiestatis
en incurrisse non ignoret.

APVD CARMELITAS.

IOHAN. MANARDO FE-
RARIENSI, VIRO VNI OMNIVVM IN-
gerrimo ac ſanctiſſ. Philoſopho & Me-
dico doctiſſimo:

Qui annos P. M. LX. continenter tum
cendo & ſcribendo, tũ innocentiſſimè med
do, omnem medicinam ex arce bonarum li
rarum fœdè prolapſam, & in barbariæ pote
tem ac ditionem redactam, proſtratis ac pro
gatis hoſtium copiis, identidem vt Hydra
naſcentibus, in antiquum priſtinumq; ſtatu
ac nitorem reſtituit: lauream omnium bon
rum conſenſu adeptus, IV. & LXX. annũ age
omnibus omnium ordinum ſui deſiderium r
linquens, humili ſe hoc Sarcophago cõdi iuſſ

Iulia Manarda vxor, quod ab eo optabat,
poſuit.

Hæc breuis exuuias magni capit vrna Manardi.
Nam virtus latè docta per ora volat.
Mens pia cum ſuperis cœli colit aurea templa,
Hinc hoſpes vitæ ſint documenta tuæ.

An. M. D. XXXVI. m. Marti

IN TVRRI S. GEORGII.

Ferraria parta pace Anno 1485. cùm à Cle-
mente V. ſibi metueret Hercules, turrim iſta
ex fundamento deſtrui mandauit, ne hoſtiu
bombardis pro inferendo vrbi damno vſui eſ-
ſet. in qua re cùm laborari cœptum eſſet, muta-
to con-

nſilio Ducis, mox ab incepto opere ceſ-
e eſt.

Ex eo tamen, quod iam demolitum erat, turris
ad alteram partem inclinare cœpit, vt
hodie quoq; inclinata cernitur.

IN MVRO HORTI.

ſte viator iter, volucrem qui comprimis axem,
Quadrupedem flectas, veraq; ſcripta lege.
aulo III. Pontif. Max. iter hac faciente, &
l.mo Hercule II. Senatuq; & populo Fer-
ːnſi, certantibus omnibus ſtudiis excepto,
olitus paries IX. Cal. Maii, inſtauratus au-
III. Cal. Iulii, vt iter ad Eccleſiam pateret
tifici.

IN FERRARIAM TERRÆ
motib. concuſſam.

ἀδέσποτον.

elſinia imperio terræ, Brabantia Nerei
Clara ſtetit, cœlo Roma ſuperbit adhuc.
cce maris dominam Brabanti nominis vrbem
Obruit inſani fluctibus ira freti.
t quæ Felſiniæ ſteterat telluris ocellus,
Hanc labefacta ſuo pondere terra premit.
xitium eſt vtriq; ſuum terraq; mariq;,
At tibi de cœlo Roma ruina venit.

IN ÆDE S. STEPHANI.

DE RESTAVRAT. ECCLESIAE.

Cùm anno M.D.LXX. die XVII. Nouembris
ia noctis hora, quam maximus terræ motus

hanc præclarissimã vrbem ita conquassasset,
eius fortissima mœnia, munitissimas arces, a
palatia, religiosa templa, sacratas turres,
mnesque ferè ædes omnino euertisset & pr
strasset, vnà cum maximo ciuium damno, a
acerba clade, adeò vt omnes maximo me
perterriti, relictis caris & ornatis domibus, c
terisq; suis bonis, in lugubria cœmiteria, in l
tosos hortos, atque demum relicta ipsa vrbe
syluestres agros, in pauperibus tuguriis, in h
milibus tentoriis tota hieme prægelida & asp
ra degentes, passim diffugerent: hoc sacru
Diui Stephani templum ipso terræ motu sci
sum, fractum atq; ferè collapsum, piissimi P
rochiani, & Reuerendus Vinutius Segantus i
lius Rector, Dei & ipsius Diui Stephani prot
ctoris auspiciis, in pristinum statum ipso etia
terrę motu nondum cessante restitui curarun
Anno M. D. LXXI. die XVIII. Septembris.

FRANCISCI SACRATI.

Hac eques insignis tegeris Francisce sub vrna,
Sacratæ quondam firma columna domus.
Morte tua doluit princeps, populusq;, patresq;,
Et pudor, & socia cum probitate fides.
Hoc memores nati clauserunt membra sepulcro,
At pia sydereas incolit vmbra domos.

HIERON. SAVANAROLÆ.

Dum fera flamma tuos Hieronyme pascitur artus,
Relligio sanctas dilaniata comas
Fleuit, & ô, dixit, crudeles parcite flammæ,
Parcite, sunt isto viscera nostra rogo.

ANNVS

ANNVS MARTYRII.

ncera taxat cultus vbi voce Baalis,
Interit igniuomis Sauanarola rogis.
Vix.ann.Domini M.CCC.XCVIII.

DOMINICI BONDII.

Qui à prima adolescentia Græcis Latinisq;
is peritissimè imbutus, ingenii atq; indu-
laude semper claruit: Philosophiam verò
licinamq; Ferrariæ multos annos publicè
itendo, acutissimè, diligentissimè, atq; in-
rrimè cum omnium fauore docuit ac exer-
,de vniuersa autorum antiquitate, vt de sua
ismet ętate, optimè meritus, nisi forte nul-
ntæ eruditionis superstite monumēto am-
onis etiam aliquid in modestissimo viro
derare possit posteritas.

Ii domus hæc requies curarum sola mearum:
Omnibus vna meis certa medela malis.

PETRVS MONFERRATVS
noraria potestatis accensus, dum operam
bus pestilentia laborantibus præbet; noctu
i calce ictus in abdomine, magnum suæ se-
tatis desiderium populo & Decurionibus
rariensibus reliquit, Ioan. Hieronymus pa-
em optimum lugens, pos. Anno salutis
D. XXVIII.

PICTORIS CVIVSDAM.

ccubat hîc proles pictoria: væ tibi, mundum
Et sua quisquis amas; huc nihil inde feres.
Huc nihil inde feres, guttam hic à paupere diues
Poscit aquæ; mundum væ tibi quisquis amas.

BAPTISTÆ STABILINI.

Hîc Baptista iacet Stabilinus marmore, viuus
Nunquam quieuit, at quiescit mortuus.

H. M. H. N. S.

HIERONYMI BELLACVMBÆ.

Vale anima candidissima. vale tuorum p-
rentum, quos dolore & luctu conficis, æte
num desiderium. vale & huius patrię, quam t
hinc migratione miserabiliter orbasti, & M
sarum, & huius ætatis immortale decus. Va
animula blandula, & in numerum deorum ta
breui vitæ spacio recepta. Vale rursus, & si an
mæ vllus est sensus; donec recto ordine te, sic
ut natura concedet, assequemur; nostri m
mor.

SIGISMVNDVS LOCA-
TELLVS

Ferrariensis, equis omni nationum artifici
instituendis artifex totius Italiæ suo æuo pri
marius, Federiciq; Grisonii, artis eius inuen
toris primi, discipulus, qui huiusce peritiæ sin
gularis ergò Francisco Atestino antea, Al
phonso secundo deinde duci serenissimo, vni
uersæq; principis familiæ, ac primariæ nobili
tati acceptissimus, nobiles multo numero ado
lescentes, equos innumeros ea disciplina do-
ctos fecit: egregiaq; munera è vicinis remoti-
que regionibus reportauit: à multis exteris
Principibus, ac Suecorum rege ingentibus prę-
miis inuitatus. Vir insigni animi tranquilitate

p.triam

am omnibus prætulit, atq; ætatis suæ L X. diem nouissimum operiturus, hoc se tu- condidit. M. D. LXXXII. Mense Maio.

FRATRIS AVGVSTINI, Richini.

ens veni in terras, & flens discedo, fuitq;
Dum vixi, fletus, vita, dolor, gemitus.

DE TERRÆ MOTV ALOYSIVS Luisinus.

iluuium, terræ motus, contagia, paßim
Bella, fames: mundi quid reliquum exitio est?
nis & ipse propè est. vnde hæc? ex arce Tonantis:
Tot mala quid mundo congerit? Impietas.
nne salutis adhuc spes vlla est? vnica. Quisnam
Porriget hanc? pietas. hæc vbi? nullus habet.
uid stas munde? rue, vt pietas est nulla, ruentem
Sic video: auxilium numina læsa negant.

IN DOMINICANO.

ebastiano Clarignano acerrimi ingenii vi- & in scena, siue risus vrbanos moueret, seu igico fletu pulpita quateret, Cynthius Io- ies-Baptista Gyraldus amicus amico opti- ac bene merenti posuit. Vixit annos L X I V. ns. VIII. Obiit anno M. D. LI. III. Non. tilis.

e, Rosci, extincto periit res Comica, teq;
AEsope extincto regia scena perit.
Ambas Monsfalcus Stygiis reuocarat ab vmbris,
Et dederat vita nobiliore frui.
Nunc ipso erepto prorsus periere, nec vlla est
Spes reliqua, amissas demere posse neci.

Melpomene hinc Tragico flet tristia fata beatu,
Et laniata sinus mœsta Talia gemit:
Cynthius occasum veteris miseratus amici,
Supremos cineres condidit hoc tumulo.

NICOLAI LEONICENI.

Nicolao Leoniceno Vicentino, qui sibi Fe-rariam patriam maluit, vbi annos LX. Italos prouinciales magna celebritate Græcè & La-nè instituit, continua serie apud principes E-stenses magno in honore habitus, vnus om-magis pectore quã lingua Philosophiam pr-fessus, rerum naturæ abditissimarum experie-tissimus. qui primus herbariam penè desitan & syluam rei medicæ injuria temporum negl-genter habitam, in disquisitionem, magna sp mortalium, reuocauit: in barbaros condito-pertinaciter stylũ perstrinxit: & studio verita-cum omni antiquitate acerrimè depugnauit.

Annos natus VI. & XC. cùm iam æternis mo-numentis in arcem immortalitatis sibi gradu-fecisset, homo esse desiit. Alfonsus Estens-Dux III. & S.P.Q. Fer. B. M. posuere. 6. Id Iun. Anno 1524. Bonauentura Pistophilo gra-to ipsius discipulo procurante.

IN S. DOMINICI.

Tria cũ maxima haberet Beatrix Iocula cla-riss. Sigismundi Salimbeni filia; generosum spi-ritum: constãtissimam fidem: & castiss. corpus: aliud in beatorum sedes; aliud in cari coniugis Albertini ex nobili Ioculorum gente pectus migrauit: qui cum summo voluntatis & consi-

liorum

n tenore vixerat: quod tertium erat, hîc
: vides, non sine magno omnium dolore
iderio. vbi & amantiss. maritus, cùm supe-
um fuerit, eximiæ beneuolentiæ gratia,
uiescit. Anno sal. hum. M. D. XL.

IN SVMMO TEMPLO.

TVMVLVS LILII GYRALDI.

ospes astas? tymbiũ
Gyraldi Lilii,
næ vtramq; paginam
rtulit, sed pessima
Est vsus altera, nihil
Opis ferente Apolline.
Nil scire refert amplius,
Tua aut sua. in tuã rẽ abi.

Lilius Gyraldus Prot. Apost. mortalitatis memor, annum agens LXXII.
V. S. P. C. Anno M. D. L.

COENOBIO DOMINICANORVM
upra ostium Bibliothecæ ad Cœlii Calcagnini tumulum.

INGREDIENTIBVS.

œlius Calcagninus Ap. S. protonot. viuus
osuit. Hoc scilicet deerat temeritati hu-
æ, vt eorum curam susciperet, quæ neque
neq; mortuis essent profutura.

EXEVNTIBVS.

ùm Cœlius Calcagninus nihil magis opta-
, quàm de omnibus, pro fortunæ captu,
mè mereri: decedens Bibliothecam, in qua
ò maximam ætatis partem egit, in suorum
i gratiam publicauit, & in ea se condi man-
t. Tu quisquis es, rogo, vt hominis B. M.

manibus Deum propicium preceris. Ex di-
turno studio inprimis hoc didicit, MORTAL
CONTEMNERE: ET IGNORANTIA
SVAM NON IGNORARE.

AD DOMINICI.

Cæsar, Alexander, tumulo Traianus in isto
Clauduntur, nec tres clausos tenet vrna, sed vnum,
Scilicet Estensem, sublatum in sidera Borsum,
Cuius erant mores tantorum in pectore regum.

IANI PANNONII, EPISCOPI QVINQ-
ecclesiensis, Poëtæ celeberrimi.

Hic situs est Ianus, patrium qui primus ad Istrum
Duxit laurigeras ex Helicone Deas.
Hunc saltem titulum liuor permitte sepulto,
Inuidiæ non est in monumenta locus.

IN TEMPLO CATHEDRALI.

Ludouici Ariosti humantur ossa
Sub hoc marmore, seu sub hac humo, seu
Sub quicquid voluit benignus hæres,
Siue hærede benignior comes, seu
Opportunius incidens viator.
Nam scire haud potuit futura. sed nec
Tanti erat vacuum sibi cadauer,
Vt vrnam cuperet parare viuus.
Viuens ista tamen sibi parauit,
Quæ scribi voluit suo sepulcro,
Olim si quod haberet is sepulchrum.
Ne cùm spiritus hoc breui peracto
Præscripto spacio misellus, artus
Quos ægrè antè reliquerat, reposcet,

HA-

Hac & hac cinerem hunc & hunc refellens,
Dum noscat proprium, diu vagetur.

AD BENEDICTI.

udouico Ariosto, Poëtæ patritio Ferrari-
Augustinus Mustus tanto viro, ac de se be-
ıerenti, tumulum & effigiem marmor. ære
prio P. C. An. S. 1573. Alphonso II. Duce.
an. LXIX. Obiit anno 1533.

Heîc Ariostus est situs, qui Comico
Aureîs theatri sparsit vrbanas sale:
Satyraq; mores strinxit acer improbos.
Heroa culto qui furentem carmine,
Ducumq; curas cecinit atq; prælia.
Vates corona dignus vnus triplici.
Cui trina constant, quæ fuere vatibus
Graiis, Latinis, virq; Hetruscis singula.

AD MARIÆ DE PORTA.

Catharina Aurichalca, nec mulier, nec vir,
ndrogyna potius. quæ cùm ter modò mater
t, heîc, ô rem miseram, iacet. cuius quidem
ninis memoriam cupidus eius vir ampliss.
nimentis consecrare, in sui nomine, suisq;
edibus, hoc commune statuit condi sepul-
n. XII. Kl. Apr. An. 1550.

AD CARMELITARVM.

Angeli Gambilionis de Aretio, perspica-
n ingeniorum alumno, oriundi: perplexa-
LL. enodatoris interpretisque: fama noti
er æthera: summis ac infimis gratissimi in-
itate, comitate graui, genere, diuitiis b.

modo partis, numerosa & ingenua liberor
sobole ornatiss. viridi senecta religiosissimè
tincti, ossa hîc molliter quiescunt.

AD AVGVSTINI.

Sub vnius eiusdemq; matronæ duplici effigie, Forti dinis vna, altera Iustitiæ, epigramma hoc mysticum legitur:

Quæ sunt, pro his quæ non sunt: quæ si sent, pro his quæ cùm sint, non sunt: quæ v dentur esse, pro his quæ clam sunt. In cau sunt, vt, qui estis, sitis.

IN BENEDICTI.

Franciscus Tombesius Principum Atest norum, Herculis & Alfonsi, vtriusq; secund Procurator generalis, Ioannes Baptista Fabr cius, qui Iacobi, viri olim summæ fidei ac pro bitatis F. sibi posterisq; suis legitimis, nec no & vxori viuens fieri curauit, moris & morti ergò. Anno salutis M. D. LXI.

IN PAVLI.

Aliud.

Hunc tibi consensu tumulum Ferraria magno
Pro meritis posuit, clare Guarine, tuis.
Tu pater eloquii, geminæ tu gloria linguæ,
Præcipuus iuuenum tu moderator eras.
Te duce nostra vigens studiis florentibus ætas
Pierio priscis certat honore viris.
Nec Verona minus tali se iactat alumno,
Quàm veteres celebri nomine tollit auos?
Primus & extremus te nouerat orbis, & vltra
Humanum virtus se tulit ista gradum.

At

nos hic senio resolutos condimus artus,
Candida sydereas incolit vmbra domos.

Obiit anno Saluatoris M. CCCC. LXXI. die IIII. Decembris.

IN FRANCISCI.

Aliud.

llino Episcopo Comaclensi, vtriusq; Iu-
octori, Comiti Palatino, & Equestri or-
nsigni, amplissimis Germaniæ, Galliæ &
anæ Curiæ legationibus honorificè, & ad
functo; & illustrissimis Atestinæ familiæ
bus præcipuè carissimo. qui tanta libera-
in pauperes suas opes effudit, vt in acqui-
s moderatiorne fuerit, an in elargiendis
nperantior, difficile sit cognitu; & quem,
s natum LXXXII. vitam sanè, si ad labo-
imis diuturnam, si verò ad eius virtutem,
triæ desiderium spectes, perbreuem, mors
oba nobis eripuit: superstites pietatis ergò
erunt. Obiit autem XII. Cal. Ianuarii,
. LIX.

IBIDEM.

erardo Sarraceno Iurisconsulto, maxima
Alfonsum Ferrariæ Ducem autoritate, &
isco eius filio, item Iurisconsulto, tanta
o nominis celebritate, vt litigatores a-
le eo sibi patrono cooptando, quàm de
ipsa disceptaret. Vixit annos LVI. Gerar-
Opizzo fratres, auo & patri monumen-
oc, qualecunque est, faciundum curaue-

runt, magnificentiùs curaturi, si eis suam i
rum pietatem magis, quàm paternum te
mentum exequi licuisset. Anno M. D. L
XIII. Cal. Apr.

IN MARIÆ DE VA.

Exteriùs.

Quis fuerim, quid egerim, qui monum
tum posuerint, si tua scire refert viator, hai
dem ingressus scito: manibus bona prec
sicq; viue, vt &, cùm vixeris, viuas. Ex bonis
functi positum, qui in interiori pariete se
tus est.

Interiùs.

D. O. M.

Iacobo Cagnacino I. C. qui post perfun
in patria summa æquitate Magistratus, ad
bliceque docendi munus, magna sui nom
gloria, doctrinæ ergò accersitus Ticinũ, mo
præuentus obiit, anno M. D. L. Amici B. M
curarunt.

IN ÆDE SACRA SANCTÆ
Mariæ in monte.

AEnigma.

Quæ sunt, pro his quæ nõ sunt, quæ si esse
pro his quæ cùm sint, non sunt quæ vident
esse, pro his quæ clam sunt,
In causa sunt, vt, quod estis, sitis.

VRB

VRBINATIA.

IN PALATIO.

EDERICVS Vrbini Dux, Montis Ferre-
rii ac Durantis Comes, S. Rom. Ecclesiæ
falonerius, atq; confœderationis Impera-
ıanc domum à fundamentis erectam, glo-
 posteritati suæ ædificauit, qui bello plu-
depugnauit: sexies signa contulit: octies
em profligauit: omniumq; præliorum vi-
ditionem auxit: eiusdem iustitia, clemen-
iberalitas & religio, pace victorias æqua-
: ornaruntq;.

ARMAMENTARIO DVCIS VRBINATIS.

Ensis loquitur.

on quella, che difende la ragione.
Non ti fidar di me, s'il cor ti manca.

IN BIBLIOTHECA
Ducis Vrbini.

Sint tibi diuitiæ, sint aurea vasa, talenta
lurima, seruorum turbæ, gemmæq; nitentes:
int vestes variæ, preciosa monilia, torques:
totum hæc longè superat præclara supellex.
nt aurati etiam niueo de marmore postes:
variis placeant penetralia picta figuris:
nt quoq; Troianis circundata mœnia pannis,
t miro flagrent viridaria culta decore;

Extra intraq; domus regali fulgida luxu:
Res equidem mutæ; sed Bibliotheca pacata
Iussa loqui, facunda nimis; vel iussa tacere,
Est prodesse potens & delectare legentem.
Tempora & ipsa docet, venturaq; plurima pan
Explicat & cunctos cœli terræq; labores.

IN MVSÆO DVCIS.

Federicus Monfelinus, Dux Vrbini, Mo
Feretrii & Durantis Comes, sereniſſimi r
Siciliæ Capitaneus generalis, ſanctæque E.
Confalonerius. M. CCCC. LXXVI.

AD IMAGINES PRAESTAN-tium virorum.

PLATONI

Athenienſi, humanæ diuinæque Philoſop
antiſtiti celeberrimo Fed. dicauit ex ob
uantia.

ARISTOTELI

Stagiritæ, ob Philoſophiam ritè exactéq;
ditam, Fed. poſuit ex gratitudine.

CL. PTOLEMÆO

Alexandrino, ob certam aſtrorum dimen
nem, inductásq; orbi terrarum lineas, vigi
laboriq; æterno, Fed. dedic.

M. TVLLIO

Ciceroni, ob diſciplinarum varietatem, el
quentiæq; regnum, Fed. D. P. P. P. ex perſ
ſione.

L. BOETHIO.

Ob cuius commentationes Latini M. V

ror

Scholas non deſiderant. Fed. Vrbin. Prin. P.

L. ANNÆO SENECÆ

luben. cuius præceptis animus liberatur
ırbationibus, excoliturque tranquillitas.
ercxit.

HOMERO

næo, cuius poëſin ob diuinam diſciplina-
varietatem, omnis ætas admirata eſt; aſſe-
nemo poſt. Gratitudo P.

D. AVGVSTINO.

ɔ ſublimem doctrinam, cœleſtiumque re-
ndagatione luculentiſſ. poſt. edocti. F. C.

MOSÆ

ɔ, ob populum ſeruatum, diuinisque ani-
m legibus, poſteritas Chriſtiana poſuit.

SOLOMONI.

ɔ inſigne ſapientiæ cognomen. Fed. ho-
diuino P. C.

D. THOMÆ

nati, cuius diuinitas Philoſophiæ Theo-
q; commentationibus ornata eſt, dicat
rtutem egregiam.

SCOTO.

ɔ ſublimes cogitationes, cœleſtiumq; re-
ſſertationes accuratiſſimas, Fed. doctori
ſimo P.

PIO

do, P. M. ob Imperium auctum armis, or-
nq; eloquentiæ ſignis. Fed. poſuit, ma-
dini animi, laboribusq; aſſiduis.

BESSARIONI

Græci Latinique conuentus pacificatori summam grauitatem, doctrinæque excel tiam Fed. amico sapientiss. optimoq; posu

ALBERTO

Magno, ob res naturales, æmulatione Ar telica perquisitas, immensis voluminibus. steritatis curæ sanctissimæ B. M. P.

XYSTO

Quarto, P. M. ob Philosophiæ Theologia scientiam ad Pontificatum traducto. dicat nignitati immortali.

DANTI

Antigerio, ob propagatos numeros, poëtic que varia doctrina populo perscriptam. po B. M.

P. VIRGILIO

Maroni, ob illustrata numeris Heroicis Ro norum incunabula, imperiiq; poësos diuin tem. Fed. dedit furori sublimi.

EVCLIDI

Megarensi, ob comprehensa terræ spacia lin centroq;, Fed. dedit, inuento exactiss.

VICTORINO

Feltrensi, ob humanitatem, litteris exempl traditam, Fed. præceptori sanctiss. P.

SOLONI.

Ob legibus Atheniensibus traditas, Ro tabularum seminario sanctissimo, Fed. P. studio bene instituendorum ciuium.

BA

BARTHOLO

nati, acutiſſimo legum interpreti, ęquiſſi-
, Fed. poſuit, ex merito & iuſtitia.

HIPPOCRATI

ob ſalubritatem humano generi datam,
busq; demonſtratam comprehenſioni-
ona poſteritatis valetudo dicat.

PETRO

io, medicorum arbitro æquiſſimo ob re-
orum diſciplinarum ſtudium inſigne
P. Cur.

D. GREGORIO.

cœlum relato, ob morum ſanctitatem, li-
um quoque elegantia teſtatam, gratitudo
ſtiana memor erexit.

D. HIERONYMO.

b fidei Chriſtianæ præcepta, doctrina ele-
q; illuſtrata, Fed. æternitatis gratia poſuit.

D. AMBROSIO.

b ſpretos faſces conſulares, ſuſceptumque
iſtianum nomen, & ornatam Latini ſer-
is iucunditatem, Fed. P.

MONVMENTA FR. PETRARCHÆ.

b acerrimum ingenium, ſuauiſſimæq; in-
iitatis doctrinam, poſteritatis lętitia, luſus-
dicauêre. B. M.

ANTE INGRESSVM SACELLI.

na vides paruo diſcrimine iuncta ſacello,
Altera pars Muſis, altera ſacra DEO *eſt.*

MANTVANA.

IN MANTVAM IVL. CÆS[...] SCALIGER.

Maxima cùm veteri turgeret Hetruria regno,
Sceptraq; terrarum iungeret aucta mari:
Mole noua tumuit, soliisq; excreuit auitis,
Vt premeret forti iura aliena pede.
Inde est in superas deducta colonia terras:
Non tamen his potuit Mantua tota dari.
Clara viris, felix ducibus, diuo inclyta cycno,
Quem vitreis aluit Mintias Andis aquis.
Mantua diues auis, magno non cesserit orbi,
Tota tamen parte hac vincitur ipsa sui.

INSCRIPTIONES MANTVANÆ.

IN HORTIS DVCIS.

Plurimum facere, minimum loqui.
Ignem gladio ne fodias.
Tace, quod taceri vis.
Tempus nosce.
Aura faue.
Amor non imperatur.
Si vis amari, ama.
Nec spe, nec metu.
Feras, non culpes, quod mutari non potest.

I[...]

PRIVATI CVIVSDAM DOMO
ad imagines clarorum virorum.

M. CVRIVS.

æſtat locupletibus imperare, quàm fieri
›letem.

FAB. MAXIMVS.

on minùs cunctatione, quàm celeritate
:s deuincuntur.

ALEX. MAGNVS.

irum diu fidelem criminanti, non facilè
endum.

T. VESPASIANVS.

iberalis pro facultate ſubſtantiæ ſuæ me-
ibus libenter impertitur.

A. CECIN. I. CÆSAR.

ola clementia principes Deo facit æquales.

EPAMINONDAS.

'erè naſcitur, qui ſic pro patria moritur.

N. POMPEIVS ET TIGRANES REX.

'ulchrum eſt regem vincere,
'ulchrius verò facere.

AD FRANCISCI.

i neq; fata queunt animos ſeiungere amicos;
AEternùm heic Blança eſt Iulius & Probitas.

D. O. M.

i fata venderent aut permutarent animas;
um Gonzagam probitas redimeret,
xor vita permutaret propria.

At quia neutrum licet; probitas raptum luget.
En vxor Biancha amoris æquè ac doloris
Hoc illi monumentum viuens collocat.

Kl. Ian. An. 1531.

IN TEMPLO CATHEDRALI.

Aduentare mihi extremam dum ſuſpicor horam;
Oßibus hac poſui viuus in æde domum.

IN IMAGINEM RESVRGENTIS.

Nos quoq; qui ſolus ſuperata morte reuixit,
Sumpturos carnem rurſus & oſſa monet.

IN PALATIO FERRANDI
Gonzagæ.

Catella Viola Lucinam infeliciter expert hîc ſita ſum: Hoc luſus, hoc fides meruit m numentum. Quid mirare? Fides ipſa canes c li incolas facit.

D. O. M.

Nazario Scopulo Iuriſconſ. Equiti ſac. L ter. Pal. ac Cæſar. aulæ, & Imp. Conſ. Comi Palatino, qui cum Triden. Bon. Flor. ampliſ magiſtratib. functus eſſet, Mantuæ demum ſu Fed. Fran. Gul: q; Principib. Senat. & audi XL. annos de Iure reſpondit, atq; adeò integer rimè & ſanctiſſ. munus obiuit, vt maximum d ſiderium ſui nemini non reliquerit. Anton. Pa raſia coniugi car. P.C. Anno ſal. M. D. LXI Natus Prid. Kl. Mart. M. CCCC. LXXXVII Obiit VI. Id. Febr. M. D. LXVIII.

LÆLI

LÆLIO CAPILVPO
Benedicti F.

antua te Læli meritò se iactat alumno.
Nam Maro qua sonuit tu quoq; voce sonas.
tua sint quamuis ex omni parte Maronis
Carmina; non eadem quæ canit ille canis.
on igitur mirum si te modò Mantua ademptum
Certatim spargit floribus & lacrymis.

Vix. annos LXII. dies XV. Θ.
An. M.D. LX. III. Ian.

AD FRANCISCI.
D. O. M.

Fatis Hippolyto impiis adempto
Maximo Altericæ domus honore,
Consulto egregio vtriusq; Iuris,
Oratoreq; & optimo Poëta,
Deplorat pater, ingemunt clientes:
Silet Manto, Aonidesq; lacrymantur.

Qui obiit anno sal. M. D. LXIX.
Ætat. suæ XXXVIII.

IN FRANCISCI.

Annibal Constantius Neapol. eques, præsi- equestri Principis præfectus, sibi ac Scipio- Calderino, qui sæpius Ordin. duxit, viuens undum curauit, ne quos beniuolentiæ cha- s, in vita arctiss. vinculo coniunxerat, in rte diiungerentur.

ALIVD.

Hospes Alexander triplici clarissimus ære
Hîc cubat, hic sacer est manib. iste locus.

Siue sonum malles, siue instrumenta sonora;
Nec melior psaltes, nec faber vllus erat.
Regia nemo pari tornabat vasa decore,
Siue æs, seu gemmas, siue tenebat ebur.
Maiori superos nemo pietate colebat.
Qui legis ergò piæ dic pia verba animæ.

NB

In D. Francisci.

Quæso anima fidelis, Ah quid respondere velis, Chri-sto venturo de cœlis,

Cùm à te poscet rationem, Ob boni omißionem, E[t] mali commißionem?

Dies illa dies iræ, Quam conemur præuenire, Ob-uiamq; Deo ire

Seria contritione, Gratiæ apprehēsione, Vitæ emen-datione.

Dies iræ dies illa, Soluet seclum in fauilla, Teste Da-uid cum Sibylla.

Quantus tremor est futurus, Quando iudex est ven-turus, Cuncta strictè discussurus?

Tuba mirum spargens sonum, Per sepulchra regio-num, Coget omnes ante thronum.

Mors stupebit & natura, Cùm resurget creatura, Iudicanti responsura.

Liber scriptus proferetur, In quo totum continetur, Vnde mundus iudicetur.

Iudex ergo cùm sedebit, Quidquid latet, apparebit, Nil inultum remanebit.

Quid sum miser tum dicturus? Quem patronum ro-gaturus? Cùm nec iustus sit securus.

Rex tremendæ maiestatis, Qui saluandos saluas gra-tis, Salua me fons pietatis.

Recorda-

ecordare Iesu pie, Ne me perdas illa die, Quòd sum
i tuæ viæ.
uærens me sedisti lassus, Redemisti cruce passus,
us labor ne sit cassus.
iste Iudex vltionis, Donum fac remißionis, Ante
rationis.
ngemisco verè reus, Culpâ rubet vultus meus, Sup-
nti parce Deus.
Qui Mariam absoluisti, Et latronem exaudisti, Mihi
spem dedisti.
reces meæ non sunt dignæ, Sed tu bone fac benignè,
erenni cremer igne.
nter oues locum præsta, Et ab hœdis me sequestra,
uens me parte dextra.
Confutatis maledictis, Flammis acribus addictis,
a me cum benedictis.
Vt consors beatitatis, Viuam cum iustificatis, In
m æternitatis.

AD BENEDICTI.

MATILDIS COMITISSA FVNDATRIX.

Siquid est, à Deo est.

Stirpe, opibus, forma, gestis, & nomine quondam
Inclyta Matildis heic iacet, astra tenens.

IN SVMMO TEMPLO.

Donec immortalitatē producat Cæsar An-
us, sui reliquum huc asseruandum dedit.

AD FRANCISCI.

Antonio Grado Medico, Lucia Grota, de
o nihil nisi mortem questa, inuita superstes

coniugi b. m. & ſibi F. vix. ann. 62. m. 5. d. 7. I
matrimonio fuit ann. 33. d. 14. ſine diſcordia.

PETRI POMPONATII
Mantuani.

D. M.

Hîc ſepultus iaceo: Quare? neſcio. nec, ſ
ſcis aut neſcis, curo. Si vales, bene eſt. viuen
valui. Fortaſſe nunc valeo. Si, aut non; dicer
nequeo.

ALBERTINO PAVESIO
Ingenuis artibus erudito Ludouicus filio p.

Intempeſta mihi cur te mors abſtulit? heu heu
Debueras oculos claudere nate meos.

IN BARBARÆ.

Amici mei omnes deſinite luctu quietem
nunc meam rumpere. Vixi namq; vt morerer:
mortua ſum vt viuerem: vobiſcum victura de-
mum, cùm mortua mors fuerit. Dominicæ
vxori dilectiſſ. Vincentius de Ferratis, & filii
matri bene merenti poſ. Anno M. D. LV.

FRANCISCI GISVLPHI
Ex antiquiſſimo Longobardorum ſanguine
hîc oſſa clauduntur, donec immutatio veniat,
& corruptibile hoc incorruptibile induat,
& mortale immortali-
tatem.

PATA-

PATAVINA.

IN PATAVIVM IVL. CÆS. Scaliger.

HVc antiqua deûm domus Ilium, & inclyta bello
Robora, Dardanios exposuere Lares.
[illegible]epti patrias, non victi, amisimus oras.
Perpetuis res est Græca valere dolis.
[illegible]vicere, suos ideo amisere penates:
Ast noua sunt profugis regna parata viris.
[illegible]na decent Teucros, vafros sapientia Graios:
Victis Euganeis pectus vtrumq; dedi.
[illegible]na vides Veneto Phrygiis maiora ruinis:
Atticaq; à Patauo pectore terra capit.

INSCRIPTIONES.

Svpra tribvnal Cvriæ.

Excute manus ab omni munere: partes pa-[illegible]nter audi: benignè responde: iustè iudica.

Ibidem ad imaginem Leonis, cui homo supplex.

Parcere subiectis scit nobilis ira leonis;
Tu quoq; fac simile, quisquis regnabis in orbe.

IDEM SVNT IMAGINES PRAE-*cipuarum virtutum cum his inscriptionibus:*

Prudentiæ imago inter circinũ & speculum:

Conſcia præteriti, præſens aduerto; futurum
Præuideo, humano dominans prudentia ſenſu.

Iuſtitia inter gladium & bilancem.

Reddo cuiq; ſuum, ſanctis & legibus omne
Concilio mortale genus, ne crimine viuat.

Fortitudo inter clauam bellicam & columnam.

Conſtans aduerſis, caſu frenata ſecundo,
Magna paro excelſis animis, & fortibus auſis.

Temperantia inter binas menſuras.

Contineo motus animi: tempusq; locumq;,
Et moderata, modum cunctos diſtinguo per actus.

Fides inter crucem & calicem.

Sacra fides ſedeo, magnæ Deitatis alumna,
Vna ſalus animis, & claro præuia cœlo.

Spes ad ancoram.

Spes ego diuinis aſpiro nutibus, altis
Inclyta propoſitis, certò ventura figurans.

Charitas inter roſas & pateram.

Cura Deûm, & cara homines dilectio pacis
Nuncia complector, flagranti pectore viuens.

COMMVNE, SVB IMAGINE VIRI LACERI & cruenti, cui ab vtroq; latere tres aſtant ipſum ſpoliantes & dilaniantes, additi verſus:

Sic me dilacerat, ſic me genus omne cruentat,
Heu nulla hos pietas, nulla hos clementia tentat.

IBIDEM:

IBIDEM:

Conseruatio ciuitatis, vnio.

Et in cippo erecto:

Lapis ignominiæ & cessionis bonorum.

EADEM CVRIA T. LIVII CA-
videtur, sine barba, collapsis genis, fronte rotunda,
neis rectis, auriculis longiusculis, naso acumina-
to, cum inscriptione antiqua &
recentiori.

V. F. T. Liuius, Liuiæ, T. F. quartæ
onis, halys concordalis, Pataui, sibi & suis
nibus.

DELPH. PET.	MATTH.
DELPH. FIL.	M. DAND. F.

Ossa tuúmq; caput ciues tibi maxime Liui
Prompto animo hîc omnes composuere tui.
Tu famam æternam Romæ patriæq; dedisti,
Huic oriens, illi fortia facta canens.
At tibi dat patria hæc; &, si maiora liceret,
Hoc totus stares aureus ipse loco.

Titus Liuius, IV. Imp. Tib. Cæsaris anno,
i excessit, ætatis verò suæ LXXVI.

PRÆTOR.	EQ. PRÆF.
IVST.	OPT.

IBIDEM.

nclyto Alphonso Arragonum regi, studio-
i fautori, Reip. Venetæ fœderato, Antonio
ormita Poëta, legato suo orante, & Mat-
o Victurio, huius vrbis prætore constan-

tiſſimo intercedente, ex hiſtoriarum pare
T. Liuii oſſibus, quæ hoc tumulo condun
Brachium Pataui ciues in munus conceſſ
anno Chriſti milleſimo quadringentiſſi
quinquageſimo primo. XIV. Kal. Septemb

In globo alicubi dependente.

Maxilla & lingua T. Liuii in hoc globo co
tinentur.

ITEM:

O S S A

T. Liuii Patauini, vnius omnium mortali
iudicio digni, cuius propè inuicto calamo,
uicti Pop. Rom. res geſtæ conſcriberentur.

---

*SVB NOVA T. LIVII IMA-
gine hoc elogium eſt.*

T. Liuius Patauinus, hiſtoricorum Lati
nominis facilè princeps, cuius lacteam eloqu
tiam ætas illa, quæ virtute pariter ac eruditio
florebat, adeò admirata eſt, vt multi Romar
non vt vrbem rerum pulcherrimam, aut vrb
& orbis dominum Octauianum; ſed vt hu
vnum inuiſerent, audirentq;, à Gadibus pr
fecti ſint. Hic res omnes, quas populus Rom
nus pace belloq; geſſit, quatuordecim Dec
dibus, mira ſtyli facilitate complexus, ſibi ac pa
triæ gloriam peperit ſempiternam.

*LIBRO QVEM IN MANV
tenet Liuius, inſcriptum eſt.*

Paruus ignis, magnũ ſæpè ſuſcitat incendium

IBIDEM

IBIDEM.

AVLVS PATAVINVS, Iuriſconſultorum
ſſimus, huius vrbis decus æternũ, Alexan-
Mammeæ temporibus floruit, ad prætu-
, præfecturam, conſulatumque euectus.
1sq; ſapientiã tanti fecit Iuſtinianus Impe-
r, vt nulla Ciuilis Iuris particula huius le-
s non decoretur, qui ſplendore famæ im-
talis, oculis poſteritatis admirandus, inſi-
magine hac meritò decoratur.

PRAETORIO PATAVINO, SVB imagine C. Valerii Flacci.

. Valerius Flaccus, Patauinus, carmine he-
o labores Argonautarum decantauit, quod
; fato præuentus imperfectum inemenda-
q; reliquit; cùm ſui magno deſiderio illo-
temporum ſtudioſis; imò vel teſtimonio
ii Quintiliani, conquerentis, nuper in Va-
o Flacco multum amiſſum eſſe. nec tacuit
'alerius Martialis, Tellurem Aponam non
us gaudere Stella & Flacco, quàm ſuo Li-
ad quem etiam ſcribens, alumnum & ſpem
Atenorei eum appellat. Floruit ſub Veſpa-
o & Tito, peruenit & ad imperium Domi-
, eo genere carminis, ætatis ſuæ nemini ſe-
lus.

IBIDEM.

. Aſconius Pædianus Patauinus, Orator,
. T. Ciceronis orationes ſcriptor egregius,
n Laurentius Valla, vir doctiſſimus, Aul.

Gellio doctiorem dicere non dubitauit. I
raq; alia scripsit, ex testimonio virorum doct
rum, quæ à studiosis linguæ Latinæ desider
tur.

ASINIVS STELLA
Patauinus, columbam in deliciis amicæ Ian
dis, elegiaco versu defleuit. quo genere carn
nis adeò excelluit, vt Marcus Valerius Mart
lis, ipsum Val. Catullo anteferre sit ausus, i
Epigrammate affirmans Stellam tanto ma
rem Catullo, quanto passere maior est colu
ba. Papinius etiam Statius iure sodalitii s
iunctus, elegantissimo Epithalamio suas cu
Violantilla nuptias celebrauit, quibus non
Musæ cum Elegia non abfuerunt. Opus E
giarum, fatorum inuidia desideratur. Flor
temporibus Domitiani, nec de ipso aliud co
pertum haberi potest.

IN TEMPLO FRANCISCANORVM.

CHRISTOPHORO LONGOLIO Rom
nam ciuitatem propter insignem in studiis
terarum præstantiam adepto, summo ingeni
incredibili industria, omnibus bonis artib
prædito, supra iuuentæ annos: in qua extinct
est magno cum Italiæ dolore, cui ingente
spem sui nominis excitauerat.

P. Bembus, amico atq; hospiti posui

Te iuuenem rapuere Deæ fatalia nentes
Stamina, cùm scirent moriturum tempore nullo,
Longoli, tibi si canos seniumq; dedissent.

A

AD LAVRENTII.

:lytus Antenor, patriam vox nisa quietem,
Transtulit huc Henetûm Dardanidumq; fugas.
pulit Euganeos, Patauinam condidit vrbem,
Quem tenet hîc humili marmore cæsa domus.

Ibidem tumulus

[.]. LOVATI PADVANI, MILITIS,
Iudicis & poëtæ.

quod es, antè fui, quid sim post fata, requiris?
Quod sum, quicquid id est, tu quoq; lector eris.
nea pars cœlo, cæsæ pars ossea rupi,
Lectori cessit nomen inane Lupi.

D. M.

ors mortis, morti, mortem si morte dedisset;
ìret in terris, aut integer astra petisset:
uia dissolui fuerat sic iuncta necesse;
enet saxum, proprio mens gaudet in esse.

V. F.

biit anno nati Christi 1309. septimo die
nte Martio.

IN DOMO MANTVÆ I. C.

ui renidet hortus vndiquaq; flosculis,
umq; nullis depositum dotibus
lere patitur; is præpostere facit.

IN HORTI MEDICI VESTIBVLO.

Portam hanc decumanã ne pulsato ante
Marci Euangelistę, nec ante horam XXII.
. Per decumanam ingressus, extra decu-
am ne declinato.

III. In viridario ſcapum ne confring néve florem decerpito, ne ſemen fructu ſuſtollito, radicem ne effodito.

IV. Stirpem puſillam, ſuccreſcentemq attrectato: néve areolas conculcato.

V. Viridarii iniuria ne afficiuntor.

VI. Nihil inuito præfecto attentato.

VII. Qui ſecus faxit, ære, carcere, exſ mulctator.

Ad Eremitanorvm.

Heu paſcor à latere.
Heu lactor ab vbere.
Poſitus in medio,
Quò me vertam neſcio.

AD FRANCISCANOS.

Messiæ hoc est.

Sum quod eram: nec erã quod ſum: nũc dicor vtrum

Alibi hoc:

Cenſum ne ſuperet ſumptus.

Epitaphivm Hectoris Pyrgoteli.

Virtuti æquales annos quia Parca putauit,
Te rapuit iuuenem, dum putat eſſe ſenem.
Pectore ſeruabas memori crinitus Apollo
Ad medicam quicquid contulit vnus opem.
Sed quia temporibus ſuperis neq; ſubdita virtus;
Hector eris, donec lumina Solis erunt.

D. M.

Franciſci Curtii Ticinenſis Iuris interpreti

Vix

annos LXX. Ius professus Ticini & Pata-

Solius temporis honesta auaritia.

ALIVD.

o. Baptistæ Amyco Cosentino, qui cùm
es omnium liberalium artium disciplinas
ingenio, solerti industria, incredibili stu-
Latinè, Græcè atq; Hebraicè feliciter per-
sset; ipso adolescentiæ, suorumque labo-
& vigiliarum cursu penè confecto, à sica-
noto, literarum, vt putatur, virtutisq; in-
interfectus est. N. F. amico opt. studioss.
ibus, totaque ciuitate Patauina mœrente,
ss. P. Anno M. D. XXXVIII.

æmia quæ referunt aliis, vitamq; perennem
Virtutes: vni huic causa fuere necis.

In imaginem Sirenum canentium.

udia qui nunquam quæris peritura, loquaces
Has fuge, quæ dulci tristia voce parant.

VMVLVS IACOBI VENETI
Architecti.

cobo Veneto, horologii miræ pulcritu-
, cum totius cœli cursu, magistro, æstuariis
uriendis, fluminibus regendis, multum à
cipe & patribus exhibito, quem ciuitas v-
rsa faciebat plurimi: viro ingenii magni
q; Io. Paul. F. Patri B.M.P. M.D.XXXIII.

uicquid habes hodie, cras te fortasse relinquet,
Aut modò dum loqueris desinet esse tuum.

In D. Sophiæ tvmvlvs Elisabet
Bonfiæ in partu vnâ cum fœtu extinctæ.

Insigni probitate iaces fidißima coniux,
Elisabetha meæ maxima pars animæ.
Mors tulit vna duos: te prima parte iuuentæ,
Et nondum natum morte necat puerum.
Quid moror infelix? cur non & vestra secutus
Fata cado, eheu bis virq; paterq; miser?
Bonfius extremum vobis hæc munera tristis,
Et pater & coniux reddit Aloysius.

In æde servorvm Mariæ.

TVMVLVS PAVLI DE CASTRO I.C.

Paulus de Castro I. C. disertiss. maximæ au-thoritatis apud omnes habitus; quod Floren-tia testatur, cuius ius municipale innouauit, in ea coniugatus Petræ vxori, Vicariatus offi-cium in spiritualibus Rom.Pont.decreto exer-cuit, vbi etiam in Bononiensi & Patauin. Gymnasiis publicè profitendo floruit, æter-namque sibi gloriam comparauit, relinquens consiliorum & in Iure volumina plurima edi-ta quæ inter manus versantur, & ipsius Angel. filius, clarus ingenio, amborum Iurium tene-ns fastigia, XL. annos Pataui Iura docuit, eoq; Ni-colaus Canonicus Paduanus, qui ab his proces-sit, vtramq; & ipse parentum virtutem ade-ptus, hoc immortalitatis opus
ipsis
Consecrauit anno M. CCCC. XCII.
Paulo De Castro auo, & Angelo patri,
Nicolaus suo ære donauit. 1499.

IN D. PETRI.

olfgango Schurfio Germano, adolescenti mo, quem nō sine magno dolore suorum, ius præclaram spem nominis sui excitauenors immatura sustulit: Sebastianus Zot- Pernegk, studiorum socio, de se B. M. P. III. Non. Sext. Anno 1537.

IN S. MARIAE.

FRANC. CASSANI MEDICI.

ic dedit antiquæ quod erat mortale parenti,
Cassanus medicæ maximus artis honor.
Pedemontanæ tantum decus attulit oræ,
Quantum olim Cois ciuibus Hippocrates.
se senescenti inferior, sed magnus Apollo
Dum timet, heu cœlo maluit esse parem.
onditur hîc corpus, terreno carcere liber
Spiritus astra colit, fama per ora volat.

Ob. anno M. D. XLI. XX. Octob.

assanus liquit corpus mortale sepulcro,
At laus præstantis non peritura viri est.

IN SANCT. ANTONII.

TVMVLVS GABRIELIS FALLOPII Mutinensis.

allopi hoc tumulo solus non conderis, vnâ
Est pariter tecum nostra sepulta domus.

Gabrieli Fallopio Mutinensi, viro omnium trinarum, tum præcipuè vtriusq; Medicinæ libus ornatissimo; eidemq; stirpium & Aomiæ publica professione clarissimo, Fran-

ciſcus Fallopius Canonicus Mutinenſis, pa
eius patruelis, mœſtiſſimus, pro tempore,
ſuit. Vixit annos XXXIX. Obiit VII. Id. Oc
M. D. LXII.

Ad imaginem P. Bembi.

Petri Bembi Cardinalis imaginem Hie
nymus Quirinus Iſmerii F. in publico pon
dam curauit: vt cuius ingenii monumenta
terna ſint, eius corporis quoq; memoria n
poſteris deſideretur. Vixit annos 76. m. 7. d.
Obiit 15. Kal. Februarii. Anno 1547.

RAPHAELIS FVLGOSII IVRIS-
conſulti.

Fulgoſus Raphaël virtutum iaſpis, vtroq;
Iure ſtupor, tantus qui fama, quantus & orbis
Scriptis morte vacat, tam paruo clauditur antro.

EIDEM.

Emeritæ prædigna gerens cognomina laudis
Fulgoſus Raphaël conditur hoc tumulo.
Conſuluit nemo melius, fulſitq; docendo
Cæſareas Leges, Iuraq; Pontificum.
Claruit eloquio, quem blanda Placentia forma,
Et genere inſignem, mente piumq; dedit.
Cuius anima in pace quieſcat.

LEONICI THOMAEI.

Leonico Thomęo Veneto, mitioribus in l
teris, pangendisq; carminibus, ingenio amab
li, Philoſophiæ verò in ſtudiis, & Academic
Peripateticaq; doctrina præſtanti. Nam & Ar
ſtotelico

licos libros Græco ſermone Patauii pri-
omnium docuit publicè, ſcholamq́; illam
is Latinis interpretib. inculcatam, perpo-
&. Platonis maieſtatem noſtris homini-
am propè abditam reſtituit: multaq́; præ-
ſcripſit, multa interpretatus eſt, multos
s viros erudiit. Præter virtutem bonasque
, tota in vita nullius rei appetens. Vixit
m annos LXXV. m. I. d. XVII.

P. Bembus amico incomparabili P. C.
aſcripto carmine ꝙ ſibi viuus fecerat.

ῦν ὄγλως ἀδεὴς καὶ ἄελπις ὑπὸ πλάκι τῇδε
Ὕπνον ἐκοιμήθην πᾶσιν ὀφειλόμενον.

ALIVD.

Ienrico à Cram, Germano, Saxoni, ex no-
familia, ſummæ pietatis, raræq́; modeſtiæ
leſcenti continentiſſimo, ingenio humano
ı omnes, & præcipuè pauperes liberali,
imarum artium cognitione, & Iuris Ciuilis
tia ita inſtructo, vt ſuis magno decori eſſet,
p. ornamento maximo futurus. Poſtquam
oluto penè ſtudiorum curſu, in ipſo reditu
ſuos, acerbiſſima febri oppreſſus, animam
o, corpus terræ, amicis ſummo ſui deſiderio
cto reddidiſſet; Aſcanius frater pientiſſi-
s, cum ſorore mœſtiſſima poſuêre. Ob. an-
M. D. XLV. Octob. XXIX. Vixit annos
Procurabãt Bartholdus à Mandeſlo, Conr.
us, & Næuius.

ſpes fallaces, curæ vaniq́; labores!
Omnia mors abolet, anxia vita nihil.

Disce mori, nec te ludat spes vana iuuentæ.
Nam nescis statuant quem tibi fata diem.

FORMVLA DEDICATIONIS AR *antiqua, prope pontem D. Benedicti, vbi etiam are lustrium virorum Andreæ Naugerii, & Hierony mi Fracastorii imagines conspiciuntur.*

L. Ælio Cæsare Imp. P. C. Ælio. P. E. Balbi Vibullio. Pio. Coss. VII. Idus Octobres. C Domitius. Valens. II. Vir. I. D. Præeunte Iulio. Seuero. Pontific. legem dixit in ea verb quæ infrà dicta sunt.

Iuppiter Optime Maxime. Quandoq; ti hodie Aram dabo dedicaboq;: ollis legibus, lisq; regionibus dabo dedicaboq;, quas hîc h die palam dixero, vt infimum solum huius A est, si quis hic hostia sacrũ faxit, quod magme tum nec protollat, idcirco tamẽ probè factu esto. CE. RA. Leges huic Aræ eædem sunto, q aræ Dianę sunt in Auentino monte dictę, hi legibus, hisce regionibus, sicuti dixi, hanc ti aram Iuppiter opt. max. dico dedicoque, vti volens propitius mihi, collegisq; meis, dec rionibus, colonis, incolis Coloniæ Martię Iul Salonæ, coniugibus liberisq; nostris.

IN PORTA OMNIVM SANCTORVM.

M. ANTONIO LAVREDANO
Præfecto.

Hanc antiquissimã vrbem, literarũ omniu asylum, cuius agrum fertilitatis sumen natu

ef

oluit, Antenor condidit. anno ante Chri-
uentum CC. XVIII. Senatus autem Vene-
is belli propugnaculis ornauit, Leonardo
edano Duce Venetorum inuictissimo,
Principatus varias fortunæ vices fortiter
rauit. Anno Christi natalis M. D. XVIII.

Ibidem legitur.

ardiùs Deo videtur veniam peccatori da-
quàm peccatori veniam accipere.

AD VIRGINEM MARIAM.

asceris ô cæli iubar, ô spes vnica mundi,
Nasceris vt victo dæmone regnet homo.
ecum omnis pietas, tecum omnis gratia virgo
Est nata, ex te omnis, quam miser opto, salus.
ulpa mea heu magna est, tua maior gratia; verè
Dulcis amor, pendes in cruce vita mea.
t nasci pro me voluisti conditor orbis;
Orbis ita assertor vis patiendo mori.

PITAPHIVM REINERII ARSENDI,
qui fuit Bartoli præceptor.

ucia quem genuit Reinerius alma quiescit
saxo legalis apex, venerabile numen.
ibus in mundo, Iuris summusq; Monarcha;
m consilium dubiis, rationis amicus.
pereunte perit legum veneranda potestas:
us strata iacet cœlo viduata paterno.
huc verte oculos, lacrymas hîc funde benigno
s studiosa patri. quia vix, hanc passa ruinam,
tantum seclo damnum releuare futuro
npos eris, natumq; fleas Arsenda propago.

AD S. ANTONIVM IN LAPI-
de Lydio.

Hanc Alexandri Contareni Venetæ Cl
cum summa potestate fortissimi Legati, D
Marci procuratoris, quem nec venti in peri
losissimis Reipub. temporibus retardarunt
quam, & Hariadenus Barbarossa Othoma
cæ classis Imperator potentiss. sæpè timuit: t
admirabili artificio ductam effigiem, magni
dicem animi, præclarumque totius maritir
disciplinæ simulacrum, vt posteritas haber
quod instar immortalitatis ac gloriæ vnicè c
leret; nec quicquam Patauino splendori de
set: Petrus & Randulphus frat. op. p. Vixit
LXVII. dies VIII. Obiit Kal. April. M. D. LI

IBIDEM.

Francisco Robortello Vtinensi, Rhetori-
artis moralisq; Philosophiæ Professori clariss
mo, qui in florentissimis quibusq; Italiæ Gyn
nasiis magna famæ celebritate triginta tot
annos publicè docuit. Natio Germanica pr
ceptori bene merito, in perpetuam grati anin
memoriam vnanimis P. Vixit annos L. men
ses VI. dies IX. Obiit XV. Kal. April. M. D. LXVI
Consiliario Carolo Frolich à Frolichsberg
Procuratoribus Georgio Rotmairo, &
Hugone Iacobi Roterdamo.

D. O. M.

Nobilissimo Iuueni Alexandro Tertio Ber
gomat

ati, summæ in Deum pietatis, Legumq; ac
rarum virtutum omnium studiosissimo,
sui expectatione relicta: Ludouicus Ter-
Iureconsultus, ac Ludouica Tertia mœstis-
parentes posuerunt. Vixit annos XXIII.
ses V. & dies III. sanctissimè obiit in Do-
i DEI Iesu inuocatione, XXIV. Martii, ho-
XII. M. D. LXX. ea fuit sacra dies Domi-
passionis.

ALIVD.

HIERONYMO LOSETTO Bergomensi,
m repente ornatum Doctoris insignibus
s inuida eripuit, ne optimo Iuuenis inge-
arte medica sibi obsisteret. Ioh. Bapt. pater
stiss. P.

Vixit annos XXVIII. m. I. d. VIII.
Obiit ann. M. D. LXXII.

D. O. M.

Anton. Bona Nob. Ragusin. cùm per ali-
t annos in celeberrimis Italiæ Gymnasiis,
losophiæ maxima ciuium suorum spe ope-
dedisset; fortunæ, corporis & animi doti-
ornatissimus, atq; vnicum matris solatium,
te immatura sublatus est. prid. Id. Maii.
D. LVIII. annos natus XXI. menses IX.
XIX.

ALIVD.

Illustri & probatiss. Iuueni Aloysio Vici
niti; cùm propediem multis ac magnis

virtuti suæ ac studiis debitis honoribus de-
randus honestandusque videretur; præmat[ura]
morte surrepto, Ioan. Gaspar pater mœren[s].
Obiit anno ætatis suæ XXIII. VII. Cal. Ap[ril.]
M. D. LXIII.

S. D. G.

Non sum Vlysses Venturius, sed fui, & er[o].
Nec Senæ amplius, nec Roma, sed cœlum p[a]-
tria est. Eques fui D. Pauli, in equitem nu[nc]
Christi commutatus. Quos non conspectur[us]
in terris dereliqui mœstissimos, expectabo c[on]-
specturus in cœlis lętissimos. Iure Cæsareo s[u]-
pra ætatem fui ornatissimus: cupiensque eiu[s]
scrutari originem; ad naturã accessi, primamq[ue]
eius impleui legem: Orta moriantur: idq; fec[i]
Anno sal. M. D. LXX. Ætatis verò XXIII.

D. O. M.

Philippus de Gregoriis Siculus, claro inter
Messanẽses genere natus, V. I. D. iuuenis egre-
gia doctrina, summa suauitate morum, omni-
bus naturę fortunęq; bonis cumulatissimus hic
situs est. Qui cùm à præstantissimę vtriusq; lau-
dis fastigio ob diuinũ, quo pollebat, ingenium,
proximè abesset, fati importunitate omnibus
lugentibus, ętate florente sublatus. Vixit annos
XXIX. menses III. dies V.

D. O. M.

Ianua gloriæ virtus est; per hanc ingressus
Io. Paulus Conradus ętate adolescens; morum
integri-

itate & ſtudiorum maturitate ſenex, citò
ſſecutus eſt. Propterea Talleacotio ſui
is patria derelicto, Patauium ſtudiorum
nilium patriam attingens, in eoq; impu-
non niſi purum repetiturus, exuens, in
m æternę glorię euolauit. Præcox inge-
præcocia cuncta ſunt ſubſecuta. Diu-
orem tamen hâc in terris memoriam fieri
opertius mœſtiſſimus curauit. Sexto Kal.
br. hora XXIII. ſatisfecit naturæ M. D.
X.

D. O. M.

exandro Sirenæ Fulginati generis nobili-
c morum elegantia ac probitate ornatiſſi-
aliarumque bonarum artium, ac potiſſi-
Latinæ Hetruſcæq; Poëticæ peritiſſimo.
quo totius Sirenæ familię, cuius vnicum
ermen, ſpes omnis extincta eſt. Baptiſta
a, & Columna Pontana parentes mœſtiſſ.
to heu naturæ ordine filio optimo & dul-
io P. C. Vixit annos XXV. menſes V. dies
. Obiit III. Non. Febr. M. D. LXIV.

Lactantius Brunas & Io. Bapt.
Elmus procurabant.

IN FRANCISCI.

D. O. M.

raſmo à Kretchovv, Polono Palatinidæ
ten. Caſtellano Gneſnen. Piſdren. &c.
nn. ætatis ſuæ quinquag. obiit Patauii,
aii XVI. M. D. LIIX. Amici P.P.

Hic te Cretcoui mors & tua fata manebant;
Cùm terras omnes, & cùm maria omnia circum
Lustrares, nullo defessus membra labore.
Te rapidus Ganges, gelidæq; Borysthenis vndæ,
Te Tagus & Rhenus, te ripa binominis Istri,
Et septemgemini nouerunt ostia Nili.
Nunc concessisti magnum visurus Olympum,
Aethereasq; domos, vbi Diis immistus inanes
Et curas, & spes hominum, lamentaq; rides.

Et hoc de consensu nobilium de La-
zarotis, & ex eorum liberalitate.

IBIDEM.

Lazaro Bonamico Bassanensi, in quo vn
totius antiquitatis memoriam, eruditionem
iudicium & eloquentiam sibi redditam putam
Europa, per annos XX. & I. Patauii admirata est
Catharina coniunx, & Lucretia senis animula
benemerenti posuere. Vixit annos LXXII
Obiit III. Id. Febr. M. D. LII.

APVD EREMITANOS, VBI GERMA-
nicæ nationis sepulcretum.

Ne plores hic amissos Germania natos,
Tempore quemq; suo fata locusq; manent.
Felices, ne conspiciant incendia mundi,
Ante mori summum qui potuere diem.
Cùm nutante breui cœlum dabit axe ruinam:
Et tandem falsum non sinet esse Deum.

Anno Domini M. D. LXI.
Consiliario Nicolao Ribeysen. Pro
curatoribus Melchiore Haintze
& Carolo Bambergo.

A

AD FRANCISCI.

lieronymo Cagnolo Vercellensi, viro opti-
,& in Iuris Ciuilis scientia inter nostræ æta-
lo&tores eminentiss. & propterea Taurini
nũ, deinde Patauii, maiori stipendio quàm
squam alius Ius Ciuile magna cum laude
; omnium admiratione professo, nob. gen.
)ucis Sabaudię munere Senatorio & Eque-
dignitate perfuncto. fil. summa erga talem
rem pietate hoc mon. pos. Vix. ann. LIX.
iit Kal. Februarii M. D. LI.

ALIVD.

Zacharias Delphin. præfectus Ci. pat. bello
oranti, in ipso hostium concursu animi ma-
itudine adductus, magistratum alacriter in-
essus: mox accedens collega Petrus Balbi,
nctæ ciuitati velut duo lumina fulserunt: sub
:umq; accuratissima administratione, discus-
& feliciter fugatis tenebris, quibus vrbs pre-
:batur, confœderati exercitus Pontificis, Im-
ratoris, regis Gallorum & Hispanorum ciui-
; acerrima obsidione liberata est. M. D. IX.

ALIVD.

Petrus Aponus Pat. Philosophiæ Medicinæ-
e scientissimus, ob idq; conciliatoris nomen
eptus: astrologiæ verò adeò peritus, vt in
agiæ suspicionem inciderit, falsoq; de hæresi
stulatus, absolutus fuerit.

O

ALIVD.

Albertus Pata: Eremitanæ religionis ſplen-
dor, continentiſſ. vitæ, ſumpta Pariſiis inſu-
magiſtrali, in Theologia tantũ profecit & pro-
fuit, vt Paulum, Moſen, Euangelia, ac libro-
ſententiarum laudatiſſimè expoſuerit: facun-
diſſimus ea ætate concionator. immortali me-
moriæ optimo iure datur.

ALIVD AD S. ANTONII.

Dux bello inſignis, dux & victricibus armis
Inclytus, atq; animis Gattamelata fui.
Narnia me genuit, media de gente, meoq;
Imperio Venetum ſceptra ſuperba tuli.
Munere me digno & ſtatua decorauit equeſtri
Ordo ſenatorum, noſtraq; pura fides.

Ibidem.

ALVAROTORVM MONVMENTVM.

Amice qui iſtac tranſis, etſi properas, lapi-
hic te rogat, vt pauliſper inhæreas, & hæc ſcri-
pta legas. Hac in Baſilica beati Ioan. Baptiſta
ſunt Iacobi Aluarotti inſita oſſa. qui dum vixi
ſuo ſtudio & doctrina poſt ſuſceptas doctrina-
les infulas, cõmentarios vtiles, cum Reperto-
rio, in Ius Feudale formauit, eosq; veneranda
vniuerſitati Iuriſtarum donauit. Volui vt iſta
non ignores, & pro anima ipſius ores.

Θ. 18. Iulii M. CCCC. LIII.

IBIDEM.

Hoc Aicardinus ſitus Aluarotus in antro,
Ingentes meritis tam breuis vrna capit.

Ho

Hos fratres ex vtroque parente nobiles, ge-
re de Aluarotis, ambos d d. & qui Ius C. in h.
ıdio, gloria ingenti docuerũt, vt idem quon-
m venter, ita vnus nunc tumulus habet.

ALIVD.

Marino Zabarellæ summo I.C. maximeque
emorando, & od id indigno cuius sepul-
um tam diu malè neglectum ignoraretur,
ata agnatorum posteritas H. M. B. M. resti-
it. Θ.14 27.

AD S. SOPHIÆ.

Andreæ Taurello Fanensi, patre Lælio I C.
atre Lia Marcolina Fanensibus, qui dum Pa-
ui honesto studio operam nauat; ab amico
am hoste, nulla causa interemptus est, an-
ım agens XXI. m. II. d. 27. fratri frater mœ-
ſſ. P. C.

AD S. IVSTINAM.

Nihil dulcius bene impensi temporis me-
oria.

Sub Meleagro moriente.

Nuper victor apri, moriturus stipite tantum
Igne dato, en, pereo matre iubente, focum.

Mater Coriolani venit in castra filii, dicens: Sine,
riusquam complexum accipiam, sciam an ad
ostem, an ad filium; captiua materne in castris
uis sim?

[Sub Cleopatra admouente vberib. aspidem.]

Delicias Cleopatra tuas ferus abstulit aspis.

Patientia eſt ornamentum, cuſtodia & pro-
tectio vitæ.

Et vltorem vltus eſt Dauid, & vlti morte
lacrymatus eſt Dauid.

Sapientior eſt, qui quod nouit abſcondit,
quàm qui propalat quod neſcit.

Blatta ſua ſponte lumini inuolando com-
buritur. *& additur hoc ſcriptum:* Non ſecus
" tactu muliebri corda virorum.

IN INGRESSV EIVSDEM MO-
*naſterii legitur hæc ſententia Bernardi, in
appenſa parieti tabula:*

Bonum eſt nos hîc eſſe, quia homo viuit pu-
riùs, cadit rariùs, ſurgit velociùs, incedit cau-
tiùs, quieſcit ſecuriùs, moritur feliciùs, purga-
tur citiùs, & præmiatur copioſiùs.

IN S. LVCIÆ.

Lucida lucenti luceſcis Lucia luce.
Mens mea luceſcat Lucia luce tua.

EPITAPHIVM SCIPIONIS.

[*Scipionis Africani ſepulcrũ & ſtatua olim Linterni in
Campania fuiſſe dicuntur; cuius rei nulla ibidem
iam ſunt veſtigia, niſi quòd Epitaphium adhuc ce-
lebre eſt, quod Patauii in domo Prætoris ſub eiuſ-
dem imagine legitur:*]

Deuicto

ıicto Hannibale, capta Carthagine, & aucto
mperio, hos cineres marmore tectus habes.
non Europe, non obstitit Africa quondam.
Respice res hominum; quàm breuis vrna premit!

IN. EREMITARVM.

D. O. M.

Theodoro Moller, nobili Germano, ex ımbriuiis oriundo. Qui summa ingenii felicate, doctrinarum orbe ante annos absoluto, m Iurisprudētiæ sacris initiatus, magna Germaniæ & Galliæ parte peragrata, excellentis ctrinæ & singularis iudicii rectitudine, viros incipes in sui amorem & beneuolētiam certim adduxisset; in Italiam profectus, dum infesso conatu studiorum metam cōsequi pro:rat, immatura morte præuentus, ingenti paiæ, familiæ & amicis sui desiderio relicto, feciter decedit. IOACHIMVS I. C. EBERARDVS Reip. Gambr. Cos. Heinricus D. & ›hannes VV. Ampliss. FRS. Germani, desideıtiss. FRI. hoc amoris & pietatis extremum fficium exoluerunt. Vixit ann. XXIIX. m. II. XXIV. Moritur an. nouiss. temp. M. IↃ. LXIIV. 'onsobrino S. B. merito Eberhard. Tvvcrengh. procur. M. IↃ. LXXV.

PETRO BAROTIO

ʙellunensi, primùm Antistiti, Pontifici dein Patauino, sanctimoniæ, pietatis, eruditionis, ʙeneficentiæ incomparabilis, Senat. Venet. M. H. F. curauit.

Is Barotius cùm pertinaciter vrgeretur ad condendum teſtamentum tale condidit:

Ego Petrus Barotius Epiſc. Patauinus, relinquo animam meam Deó: corpus terræ: facultates verò quaſcunque poſſidebam, ſi quæ reſtant, relinquo, quibus de iure debentur.

Rolando & Aycardæ indolis optimæ, Rolandinus Placiola, filiis ſarcophagum.

Præter amare Deum, cùm cætera deleat ætas;
Hîc ſere, quod plena poſtmodo falce metas.

MARCI GRYBBIÆ.

Si vel nobilitas, vel opes; probitásve, fidésve,
Prima vel immunis morte iuuenta foret;
Qui iacet hic longos ſupereſſet Neſtoris annos,
Conditus anguſta Grybbia Marcus humo.
Sed quod cuncta rapit nulli euitabile fatum,
Si tuus es hodie, cras meus, inquit, eris.

IACOBO ROSEO,

Theologo Minoritæ, patria Dandaco, natione Siculo, animi candore, Chriſtianæ religionis ſtudio, morum integritate, doctrina, prudentia, & charitate inſigni, qui variis laboribus, ærumnis, & morbis in Concilio Tridentino confectus, hîc tandem, quod ſemper optauerat, obdormiuit in Domino. Cornelius Muſſus Placentinus, Epiſcopus Bitontinus, illi vni proximè & ſecundùm Deum, virtutes, honores, fortunas, omniaq; deniq; accepta referens, tanq̃ patri de ſe optimè merito, perpetuũ ſanctiſſi-

ctissimę educationis monumentum posuit.

Mortali optasset tecum Cornelius vnâ
Carcere ad ætherias Rosa redire domos:
Non licuit. quando ergo tibi summa omnia debet,
Formasti enixu quem pater ipse pio.
Cùm nunquam posset meritas tibi reddere grates,
Virtutis tantæ tempus in omne memor:
Hunc tumulũ extruxit, morientem fleuit, acerbum
Vulnus adhuc animo nocte dieq; gerit.

Vix. ann. LXXV. m. X. Obiit anno Domini D. XLVII. Calend. Iunii.

IOAN. LVDOVIC. GREMPIO

Freudenstein Germano, eximiæ virtutis & obilitatis, nec non singularis eruditionis iuni, qui cùm Alsatia patria sua dulcissima relia, præcipuas ferè totius Galliæ Italiæq; vrbes erlustrasset; ardentissima tandem febre in itiere correptus, hîc Patauii in fata concessit. Vit ann. XXIV. Obiit M. D. LXXVIII. Ludouic. remp. pater I.V.D. filio vnico, & longè cariss. I.P.C.

PIERIO VALERIANO

ellunensi, Poëtę, Rhetoriq; amplissimo, cuius a vmbra non pœnitendũ hîc tumulum sorti. est. Nam vt optabilis in patria, ita speciosius atauii supremi officii decus fato amissum, virite recuperauit. Petrus Carrarius, ac Ioannes aptista Rota, Patauini, vnanimes, grato hoiti pos.

Pieridas dum Pierius sectatur, & Orci
Nil timet insidias, hunc fera mors rapuit.

Illa necem, æternæ ostentant hæ munera vitæ,
Hinc medius vitæ Pieriusq; neci.
Abstulit hæc annos tristes: at præmia laudum
Atq; animam hæ seruant, inuida mors moritu

IN BASILICA D. IOANNIS
Præcursoris in viridario.

LAZARI BONAMICI.

Quantum ager Arpinas Ciceroni, atq; inclyta quant
Palladis vrbs debet Socratis ingenio:
Bassani & Pataui debent tibi mœnia tantum
Lazare, quando illis vnius vtrumq; refers.

Lazari Bonamici, Catharinæq; vxoris cari in secundum Redemtoris aduentum quie sedes. D. H. M. D. M. A. Obiit M. D. L ætat. LXX.

FRANCISCO CVRTIO Ticinensi, solius temporis honesta auaritia ex tincto, vix. annos LXX. Ius professus Patauii Ticini.

DVORVM IVVENVM GALLI & Poloni.

Siste, legas iuuenum crudelia fata duorum,
Alter aqua periit turpiter, alter equo.
M. D. XXXIX.

ALIVD.

M. Mantua Benauid. Patauinus I. C. Ioan Petri filius ex præsentibus futura prospicien præter cætera monumentum hoc S. V. P. C mense Maio M. D. XLVI.

In

In Cathedrali.

Francisco Zabarellæ Florentiæ Archiepi-
o, viro optimo: vrbi atq; orbi gratissimo;
ni humaniq; Iuris interpreti præstantissi-
in Cardinalium Collegium, ob summam
entiam cooptato: ac eorundẽ animis Pon-
i propè Max. Ioan. XXIII. eius Senatu ab-
to, ante Martinum V. ob singularem pro-
tem, in Constantien. Concilio destinato:
nnes Iacobi viri clarissimi filius id moni-
nti ponendum curauit. Vixit annos 78.
iit Constantiæ, Anno 1417.

Isabethæ Bonfiæ.

nsigni probitate iaces fidißima coniux
Isabetha, meæ maxima pars animæ.
Mors tulit vna duos; te prima parte iuuentæ,
Et nondum natum ventre necat puerum.
Quid moror, infelix? cur non & vestra secutus
Fata, cado? eheu bis virq; paterq; miser.
Bonfius extremum vobis hæc munera tristis
Et pater, & coniux, reddit Aloysius.

Cassani Medici.

Hic dedit antiquæ quod erat mortale parenti
Cassanus medicæ maximus artis honos.
Is Pedemontanæ tantum decus attulit oræ;
Quantum olim Cois ciuibus Hippocrates.
Ecce senescenti inferior, sed magnus Apollo
Dum timet, heu cœlo maluit esse parem.
Conditur hîc corpus, terreno carcere liber
Spiritus astra colit, fama per ora volat.

M. D. XLI. die Octob. XX.

Portitori Plutoni, & Proserpinæ hanc I[illegible]
C. F. Maxima felix domini tormentum. Sa[illegible]
animula dulcis, animula suauis, animula
deorum numerum recepta, vnde tale, quan[illegible]
tale, & cui tale? Vix. an. LIX. mens. VI. dies X[illegible]
hora noct. IX. T. Scibonius Barbula coniu[illegible]
incomparabili benem. P. C.

ALIVD.

Nicolaus Catarus vir optimus, in amicos o[illegible]
ciosissimus, rei bellicæ ita peritus, vt exempl[illegible]
desit, & in Remp. Venetam adeò fidelis, vt pa[illegible]
rem fortassis aliquem, superiorem verò habu[illegible]
rit neminem. Is Veneto Senatui, sub cuius Im[illegible]
perio per XL. annos militauit, adeò carus fui[illegible]
vt nec pace, nec bello ab expeditione vnquam
vacuus fuerit: & vbi maius periculum instaret
ibi fuit præsidio: Cùm summis militaribus ho[illegible]
noribus functus esset, obiit à Christi natali di[illegible]
M. D. XL. Ætatis autem suæ LXXVII.
Brixiæ oppido
Huius cineres, & ossa hunc in locum ab An-
tonio filio Iureconsulto relata.

SVPRA FORES PRÆTORII.

Dant Bernarde tibi duo munera Teutones; illud
Quod patet è saxo, quod latet ex animo est.
Mors veniet saxis. animus haud. ergo fatiscat
Hæc nota, mens semper grata superstes erit.
Germanica natio anno
M. D. LXXXIV. p.

Maximum

aximum malorum est, si vitam diligit is, ita dignum nescit aliquid agere.

SCRIPTIONES ARCVVM TRIVMPHALIVM.

In ingressu arcus.

Mariæ Austriæ Rom. Imperat. Piæ, Aug. ûm Imppp. Caroli v. filiæ, Ferdinandi I. ii, Maximil. II. coniugi, Sen. Ven. maiesta-gò.

In exitu.

Mariæ Rom. Imp. Piæ Aug. Rudolphi II. . matri, Philippi II. Hispan. Omn. Sicilia-, Algar. Indiar. Max. Regis sorori, Sen. . honoris ac dilectionis ergò.

In prima facie secundi arcus.

Sublimi Regum & Imperatorum natæ, so-, nurui, coniugi & parenti, Præsidentes Di-ntonii exiguis viribus hæc humilia erexere phæa.

In secunda facie.

Exultat Diuus Antonius aduentu serenissi-luminis in vrbem hanc, mox Hispaniam m patriam illustraturi; & sui gaudii hæc ex-na edit signa.

In prima fronte tertii arcus.

Mariæ Austriæ, reginæ piæ, Catholicæ, Im-atrici semper Augustæ, Respub. Ven. pro-atis ac amplitudinis caussa.

In posteriore parte.

Reginæ Christianissimę Imp. Regum Im[illegible] rator: longo & perpetuo ordine filiæ, ne[illegible] nurui, coniugi, matri, sorori, Respub. Ven. [illegible]ligionis ac dignitatis caussa.

IN VICINIA PATAVII.

In pago Arquato non ita procul ab vrbe Patauio, vi[illegible] tur in cœmiterio Francisci Petrarchæ sepulcrum m[illegible] moreum, quatuor columnis sustentatum, & supe[illegible] riùs eiusdem imago ex ære, cui inferiùs hæc sunt inscripta:

Fr. Petr. Paul. Valdezucus Pat. poëmatu[illegible] eius admirat. æd. agrorum possessor, hanc ef[illegible] giem P. anno M. D. XLVII. Idib. Septem[illegible] Manfredino Comite Vicario.

Eiusdem

EPITAPHIVM.

Viro insigni Francisco Petrarchæ, Poë[illegible] Laureato, Franciscolus de Borsano Mediol[illegible] nensis gener, indiuidua conuersatione, amor[illegible] propinquitate & successione, Memoria.

Inferiùs hi versus tres marmori incisi:

Frigida Francisci lapis hic tenet ossa Petrarchæ.
Suscipe virgo parens animam, sate virgine parce.
Fessaq; iam terris cœli requiescat in arce.

Moritur anno M. CCC. LXXIV. XIX. Iulii.

IBIDEM

IBIDEM.

anti Aldigerio, Francisco Petrarchæ, & Io-
i Boccatio, viris ingenio, eloquentiaq; cla-
mis, Italicæ linguæ parentibus, vt quorum
pora mors & fortuna seiunxerat, nomina
em simul collecta permanerent: Iohannes
uius Canonicus Cenetensis, huius Basilicæ
or; in sui erga eos amoris obseruantiæque
imonium posuit. M. D. XXIV.

Ibidem in aditu horti.

mpunè hinc Cererem sumas, impunè Lyæum.
Intactas habeat dum mea laurus opes.

Inscriptio fontis, ibidem.

Fonti nomen inest, hospes venerare liquorem,
Vnde bibens cecinit digna Petrarcha Deis.

MONTERTONÆ NON PROCVL
à thermis Aponensibus.

Tristis eram, longo tenuit me Gallia bello.
Nulla erat in medico, spes neq; multa Deo.
Corripuit custos audacter me meus. heus tu
Consule te, & mentem. volue nefande tuam.
Virgo tuis poterit succurrere maxima votis.
Cur dubitas teneras soluere durè preces?
Filia, sponsa patris, mater spes vnica nostra,
Oranti priscam restituet faciem.
Tunc ego singultu & lacrymis pia vota resolui.
Suscepit voces diua Virago meas.
Lætus ago ingentes pro tanto munere grates
Virgo tibi, vita sola medela mea.

BONONIENSIA.

IN BONONIAM I. CÆSA
S C A L I G E R.

POst diras rerum clades, Fatiq; superba
Imperia, & Martis quæ fera iussa tuli,
Hîc primùm meq; atq; alios cognoscere cœpi:
Deposuiq; animi barbara sceptra mali;
Et didici, quàm non fueram, quàm deinde futurus:
Quem bona abortiuum sic tuerere parens.
Quæ causas, quæ cunctarum primordia rerum,
Quæ diuini operis prima elementa doces.
Cœlestesq; plagas, & sancta commoda vitæ,
Et si qua è numeris nata figura latet.
Cùm reliquas superes diuinis legibus vrbes:
Non sulci omnigeno germine cedit honos.
Arma viris connata: animus conterminus astris:
Atq; ardens vitæ stat melioris amor.
Si ciues dederas, si magna Hetruria leges:
Accipe, quæ possis dicere: reddo libens.

INSCRIPTIONES
BONONIENSES.

EPITOME PRIVILEGII THEO-*dosii Imp. in templis D.D. Petronii & Dominici lapidi incisa.*

Ne bonæ artes, cunctaq; disciplinarum dogmata depereant; cùm mores, sanitas, iudicia, cæteraq; id genus optimis doctrinis gubernentur:

NOS THEODOSIVS Dei gratia Rom.
. Augustus, commoditate & fertilitate loci
i, v. ac XX. mensium pensitato consilio, in-
itatis nostræ solio sedentes, generali Chri-
orum conuocato concilio, summo Ponti-
Cœlestino, Cardinalibus XII, Archiepisco-
Episcopisq; innumeris, aliisq; in variis di-
tatibus constitutis Principibus ac Ducibus
ristianis, Balduino quoq; Flādren. ac Gual-
o Pictauien. Comitibus legatis, quorum al-
Ludouici Franciæ, alter Philippi Angliæ re-
n, illis arduis negotiis addictis vicem gesse-
sedente etiam centum Senatorum collegio,
NONIAM omnium scientiarum fontem,
anorum nostrorum armarium, perennem
dii sedem fore, hac inuiolabili indulgentia
ernimus, volentes insuper, vt omnes sen-
tiæ, à iudicibus qui in alma hac ciuitate per
inquennium saltem non studuerint, latæ,
llæ penitus existant: & si quis ad magistratus
motus dignitatem, ab alio quàm ab Archi-
cono Bononiensi librum magistralem sus-
erit; quāquam id quarumlibet facultatum
riti præstiterint, approbauerintque; eum au-
oritate nostra omni dignitate priuamus. Si
is verò Scholasticos ad studium hoc euntes
euntésve ausu temerario offenderit; capite
niatur. Hoc ni Præses exequatur, eâdem il-
n pœna affici iubemus. Huius autem sacræ
nstitutionis exemplar, Bullâ aureâ maiestatis
stræ munitū, manuq; Ciceronis curiæ nostræ
tarii scriptum, ad perpetuā rei memoriam,

Petronio Episcopo Bononiensi, ex Cæsa
Constãtinopolitanorum sanguine orto, i
summis precibus efflagitanti ac procura
gubernandum, custodiendum, omnibusq;
ribus exequendum tradimus ac concedim
Romæ in Capitolio, Anno Dominicæ nat
tatis. CCCC. XXIII. die IX. Maii.

Ioan. Franciscus Aldrouandus VII. Dictato
ære pub. P. 1510. prid. Kal. Martii.

IN ALIA TABVLA AENEA.

CHRISTO OPT. MAX.

Viator, quisquis es, siste gradum, & qu
scriptum est perlege: vbi perlegeris; pens
Hoc is cuius causa scriptum est, fieri rogat.

Orto inter Bononienses & Mutinenses b
lo, Cæsar Fridericus II. Rom. Imp. filium He
tium Sardiniæ ac Galuriæ insularum rege
Mutinensibus suppetias ferre mãdauit, qui i
to apud D. Ambrosii pontem certamine, à B
nonienfibus capitur, nullaq; re, vt dimittatu
impetrat, cùm pater minis, dein precibus
precio deprecatoribus vteretur; cùm tantu
auri pro redimendo filio polliceretur, quãtu
ad mœnia Bononiæ circulo aureo cingen
sufficeret; sic captiuus XXII. annos, menses I
dies XVI. tenetur, aliturq; regio more, publi
Bononiensium impensa. sic defunctus magn
ficentiss. ac pientiss. funeratus hîc tumulatu
Prȩterea simulacrum hoc in perpetuum, & ho
sti, & captiuo monimentum S. P. Q. B. posui
Ann

no ſalut. M. CC. LXXII. II. Id. Martii. Hoc
ebam vt ſcires. abi & vale.

Poſitum ære pub. Ioan. Franciſco Aldrouando Dictatore.

MONVMENTVM GRATIANI *Decretalium compilatoris.*

Gratiani Cluſini Cæſarei Iuris & Pontificii
ıcleatoris propè diuini, qui Monachus in
ırtyrum Felicis & Naboris æde abſolutiſſ.
dem opus decretorum, anno gratiæ M. C. L I.
npilauit, monimentum, quod illic carie obduerat, hîc magnificentius renouatum eſt.
ın. Franciſcus Aldrouandus Bononienſis
I. Dictator ære publico inſtaurauit. Anno
ıt. 1498. Idib. Iunii, Iohanne Bentiuolo II.
P. Remp. feliciter gubernante.

IN S. FRANCISCI.

Franciſcus iacet hoc Giſelerus marmore, cuius
Nulla vnquam in ſanctis lis periit manibus.
Perdidit hanc vnam tantum, quam ferrea mouit
Atropos. aſt extra lis fuit iſta forum.

TVMVLVS SALICETI I.C.

Hoc tumulo legalis apex, dulciſſimus ore,
patriæ lux alma ſuæ, pietatis amator,
litiæq́; ſacræ clypeus, baculusq́; cadentum,
i iuuenis multoq́; etiam venerabilis æuo
ıcuit, ſuperauit eum nec pœna laboris
ribendo & pariter Iuris nucleando tenebras,
Saliceto requieſcit Bartholemeus.

Ob. an. 1412. die 25. menſ. Decembris.

P

AD S. GERVASII.

TVMVLVS AZONIS I.C.

Azoni Iurisconsultorum numini, Anno gr
tiæ M. CC. hîc tumulato, in sepulcro vetust
collapso, ac inter rudera vix agnito, Ioan. Fra
ciscus Aldrouandus Dictator & Coss. Bonon
ensis, pub. impensa conciui suo B. M. mem
riam posuit. Anno sal. 1496. v. Id. Octob.

IN PALATIO BONONIENSI.

CLEMENTIS VII. PONTIF. MAX. E
Caroli V. Cæs. Imp. vnanimitas, stabile firmamentum.

Clemens VII. P. M. vt Christianæ Reip. st
tum reformaret, cum Carolo V. Cæs. Imp. B
noniæ congressus est. In hâc vrbem Cęsar No
Nouemb. anno Christi 1529. introiit, pro tem
pli foribus, de more, Pontificem M. adoraui
eius authoritate & consilio, cùm restituto i
auitum regnum Francisco Sfortia, ac Venet
pace data, cunctæ Italiæ otium ac tranquillit
tem diu optatam reddidisset, Imperii corona
hoc pompæ ordine accepit. Fenestra hęc ad de
xtram fuit porta prætoria, ea ingressus Cæs
per pontem sublicium, in ędem D. Petronii de
ductus, sacris ritè peractis, à Pont. Max. aurea
coronam, & Imperii cætera insignia accepi
Inde cum eo triumphans, exercitu ornatissim
præeunte, vrbem perlustrauit, cùm ambo i
eodem prætorio, totam hyemem coniunctissi
mè de summa rerum deliberantes, egissent. Cę
sar pos

poſt ſuum aduentum menſe v. in Germani-
, ad tumultus impiorum ciuium ſedandos,
bellum Turcicum cum Ferdinando fratre
nnonię rege apparandũ, profectus eſt. Huius
monumentum hoc, Innocentio Cibo Car-
alelegato auctore, Vberto Gambara vrbis
efecto, referente S. P. Q. B. extare voluit.
on. Nouemb. 1530.

IN MONASTERIO D. VICTO-
ris extra vrbem.

VGOLINI ANTIQVI LL. GLOSS.
Epitaphium.

Tranſiit vt viuat mundanæ legis alumnus,
Mors ſit ei requies, vltima vita DEVS.
Vrbis honor, mundi ſpeculum, iacet hîc Vgolinus;
Spiritus aſtra tenet, corpora ſignat humus.
Cui fortuna manum reuocans conceſſa tetendit,
Cui lex vberiùs vbera plena dedit,
Mens legum cecidit, reliqui latitant Phariſæi,
Chriſtus qui nouit parcere, parcat ei.
Mens reſpondebat veraci conſona linguæ,
Et par effectus cordis & oris erat.
Fraudis, nequitiæ, liuoris & ambitionis
Inter conciues vnicus hoſtis erat.
Mors voluit mundum ſub certa lege teneri.
Nam cinis eſt hodie, qui fuit ignis heri.
An. Dn. M. C. LXVIII.

Extra portam S. Mariæ Annunciatæ.

Si tibi pulcra domus, ſi ſplendida menſa; quid inde?
ſpecies auri, argenti quoq; maſſa; quid inde?
tibi ſponſa decens, ſi ſit generoſa; quid inde?

Si tibi ſint nati, ſi prædia magna; quid inde?
Si fueris pulcer, fortis, diuésve; quid inde?
Si longus ſeruorum inſeruiat ordo; quid inde?
Si doceas alios in qualibet arte; quid inde?
Si faueat mundus, ſi proſpera cuncta; quid inde?
Si Prior aut Abbas, ſi Rex, ſi Papa; quid inde?
Si rota fortunæ te tollat ad aſtra; quid inde?
Annos ſi felix regnes per mille; quid inde?
Tam citò, tam citò prætereunt hæc, vt nihil inde.
Sola manet virtus, qua glorificabimur inde.
Ergo DEO ſerui, quia tot tibi prouenit inde,
Quot feciſſe voles in tempore quo morieris;
Hoc facias iuuenis, dum corpore ſanus haberis.

Ad Dominici.

Tu quicunq; ſagax veterum monumenta reuoluis,
Te ſi fortè mei nominis ardor habet;
Hæc lege: Ianus eram dictus cognomine Volſus,
Arctooq; meum claruit orbe genus.
Limpergo fueram, quod Chiron iuſtus Achilli,
Et quod Pellæo Stagiritanus erat.
Ad Romam admiſſæ dum fortè piacula labis
Accepturus eo, contegor hoc tumulo.

Georg. Limperger, Dei gratia Epiſcopu Bambergenſis, Ioanni Voltz præceptori ſu hoc ſepulcrum poſuit.

Ad Petri.

Viator ſi cupis ſcire qui ſim? Iohannes Plateus Ciuilis Pontificiiq; Iuris cultor & ſcriptor Monumentum enim vetuſtate corruptum deſtructumque, renouatum decreto Cardinali Iulian.

liani Reueren. Bonon. Episcopi ac Principis,
tutum bonorumque virorum fautoris, cui
nonia patria debet permaxima. Conciues
ei rogatos vos volo, vt pacẽ habeatis: Deum
nete, dateq; illi honorem, iustitiam colentes,
uersa prospera tolerate, & bene erit.

Procurante Francisco Guidizono Cardinalis familiari, An. sal. 1502. 13. Cal. Febr.

D. M.

Ælia Lælia Crispis, nec vir, nec mulier, nec
ndrogyna, nec puella, nec iuuenis, nec anus,
ec casta, nec meretrix, nec pudica, sed omnia.
ublata neque fame, neq; ferro, neq; veneno,
ec igne, nec peste, sed omnibus. Nec cœlo,
ec aquis, nec terris, sed vbiq; iacet. Lucius A-
atho Priscius, nec maritus, nec amator, neque
ecessarius, neq; mœrens, neque gaudens, neq;
ens, hãc nec molem, nec pyramidem, neq; se-
ulcrum, sed omnia scit, & nescit cui posuerit.

Hoc est sepulcrum intus cadauer non ha-
ens: hoc est cadauer extra sepulcrum non ha-
ens. Sed cadauer idem est, & sepulcrum sibi.

[NB. In hoc Epitaphium commentarios scripse-runt Ioan. Turius Brugensis & Ricardus Vitus, editos Patauii apud Laur. Pasquatum.]

EPITAPHIVM IO. BRANDI
Hildesiensis.

Cœlum animam Brandi, nomen Germania seruat,
Quod mortale fuit conditur hoc tumulo.

In Collegio.

I. Cæs. Arantio Bonon. Philoſopho & Me
erudito: qui hum. corp. anatomen maxim
ſtudiorū concurſu & plauſu primus poſt exæ
aca. publicè eſt profeſſus.

In Procvli Gasparis Contareni

Contarene tuo docuiſti Magne libello,
Extinctis animas viuere corporibus.
Ergò iure tui viuunt monimenta libelli,
Et viuent ſeclis innumerabilibus.

In Coenobio S. Dominici, Hiero
nymi Boraginei Lubecenſis, Phyſici Ger-
mani, ad lectorem querela.

Me Lubeca tulit, docuit Germania linguas,
Ad ſtudia huc miſſum mors truculenta rapit.
Non ferrum, non vlla Venus, Bacchusq́; peremit,
Sed ſtudii nimius proh dolor hauſit amor.
Nam dum Phœbe tuas æſtiuis ſolibus herbas
Perſequor, inuaſit pectora ſæua febris.
Iam ter fortè nouem, ſtudio quæ vita peracta eſt,
Annos attigeram, cùm rapit hora nocens:
Ah tua, qui fueras medicus, veſtigia fruſtra
Inſequor, ô genitor, cùm necer ante diem.
O patria, ô germana vale ſoror vna relicta,
Quæ fueras: hac me mors tumulauit humo.
An. ſal. M. D. XXXV. d. 27. Aug.

D. O. M.

Thomæ Claricino Gammaro, Canonico ad
S. Petronium, ſumma virtute, pluribus bonis
artibus prædito. nam ad Philoſophorum & Iu-
riſcon-

:onsultorum disciplinas, quibus in omnibus
:ellebat, pingendi, sculpendi & excudendi,
que ex omni materia fingendi, & præter has
gnoscendi ex inspectione vultus, hominum
ores vitasq; incredibilem peritiam adiunxe-
. qui obiit an. LXXI. m. VIII. d. I. & Diamen-
vxori, cum qua annos XXXX. amantissimè
iiunctissimeq; vixerat. P. Claricinus Gam-
rus dupliciter mœrens, fratri & coniugi be-
meritis P. M. D. XXVI.

Petro Flisco splendidissimis natalibus orto,
nuuiæ Comiti, Iuris Ciuilis Pontificiique
nsultissimo, multijugis animi & corporis
tibus ornato, in primo iuuentæ flore extin-
, fratres pietatis ergò monumentum hoc
arunt. An. Dn. M. CCCC. LXXXXII.
Hominum luxus, fastus, delitiæ, quæ vitam
alem esse non sinunt, hem quò redeunt!

Sub monimento Isotæ Calderinæ.

Regi, cui omnia viuunt, sacrum.

AD S. MARTINVM.

Philippo Beroaldo seniori, ciui Bonon. viro
nium, quos ætas sua tulit, eruditissimo atq;
quentissimo, eidemq; humaniores litteras
mæ, Lutetiæ atq; in patria, summa cum in-
nii laude, atq; audientiũ admiratione ꝑfesso,
il. & Vinc. filii hęredes, ex ipsius testam. P.P.
I nunc & vigila, noctesq; absume legendo.
O hominum curæ, cœptaq; vana nimis!
Vixit ann. LI. m. VIII. Obiit an. M. D. IIII.

AD PROCVLI.

Si procul à Proclo Proculi campana fuisset,
Tunc procul à Proclo Proculus ipse foret.

IN SCHOLA HISPANORVM.

Ægidius Albornatius sanctæ R. E. Cardi-
lis primas Hispaniarum, totius Italiæ legat
qui sedem Romanam diu Auenioni exula
tem Italiæ restituit, hasce ædes publicæ iuue
tutis Hispanæ commodo construi iussit; qu
Ferdinandus Hispalensis presul à fundamen
perfecit, anno post C.N. 1365.

Theodoro Portæ eq. Bonon. qui Caroli
Imp. August. deinde Pauli III. Pontif. Max. a
spiciis mira virtutis & prudentiæ indole cū
pedestres tùm equestres ord. duxit, postrem
sub Iulio III. in obsidione Mirandulana ic
glandis sublato: hæredes P.P. M. D. LII. Vi
annos XXXII. Occubuit XVII. Cal. Ianuar
An. M. D. LI.

AD S. DOMINICVM.

D. O. M.

Ioanni Crotto Monferrato, Pont. Cæsq. I
ris Monarchę, qui diu Bononiæ floruit in vtr
quę palæstra. Inde Pisas euocatus, deserti iam
pridem Gymnasii restaurator, fato concessi
Magdalena Landa viri B. M. ossa referens, ær
proprio hoc monumẽtum faciendum curaui

Scopus vitæ, Christus.

D. C

D. O. M.

Qui vixit bene, mortuus beatè.
Nox mea lux animi eſt.
Ampliſſimi ordinis ſimul nomen magiſtra-
merui.
Aſtreæ heîc ratio decens laborq;.

DEO TRINO ET VNI.

Pyramidem & ſepulcrum vetuſtate corru-
ım, quæ Albertus genitori ſuo Odofredo
gum parenti, Anno ſal. M. CC. LXV. II. Non.
ɔt. defuncto poſuerat, Laurentius Odofre-
s Dominici filius, Odofredi poſterior, Al-
rtiq; trinepos, ſua impenſa in meliorem fa-
m opere & cultu ſplendidiore reſtituit. An-
, Gratiæ M. CCCC. XCVII. Kal. Sept.

ALIVD.

Hîc ſita ſunt oſſa Marci Antonii Flaminii
ɔrocornelienſis, de vtraq; lingua bene meri-
. Vixit an. menſ. Obiit anno

ALIVD.

Hieronymo Priuidello Regienſi, Iurecon-
ılto clariſſimo, ab impio ſicario iniuſtiſſimè
ansfixo, fratres mœſtiſſimi poſuere. Oct. Id.
ouemb.

Martini Sulimanni, cuius præclara in Iure
pera extant, humana hîc oſſa quieſcunt: lapi-
ea hæc memoria illi poſita eſt. Anno ſalutis
. D. XXVI.

D. O. S.

Ioannis de Imola, Pontif. Cæſ: q. Iuriſc
ſulti oſſa, in ſuppoſito Geriſendorum ſepul
requieſcunt.

Minus Geriſendus LL. & ipſe interp
amicæ ſuæ coniugi fecit.

ALIVD.

Ludouico Bolognino Iuriſc. & Equiti:
cùm Bononiæ Ferrariæq; Iura interpretat
& ab Innocent. VIII. Pont. Carolo Gallor
VIII. Rege, Ludouico Mar. Sfort. Inſub. D
ad reſpondendum ſibi de iure aſſcitus, Flore
tiæq; litibus iudicandis V. vir & prætor fuiſ
ab Alexandro VII. Pontif. XL. viratũ adept
ab eoq; legatus ad Ludouic. Franc. XII. Rege
Romam legationem attuliſſet: Bonon. redie
An. LXI. ætat. An. M. D. VIII. Florent
obiit. Bartol. Eq. & Senat. Bon. f. patri, Ioa
Mar. Eq. patruo F. CC. M. D. LIII.

Omnia mea mecum porto	Vix ſola fama remanet.

D. O. M.

Iacobo Bonio Iuriſconſulto clariſſ. Ponti
ficii Senat. Aduocato eloquentiſſ. ad Alex. V
Iulii II. Leo. X. Pontif. Max. legation. munere
cum Senatoria poteſtate, vera cum laude per
functo, cui porrò Card. Coll. S.P.Q.R. memo
res eius inclytæ iuſtitiæ comitatisq; iterum Se
nat. pot. Adriani VI. iuſſu mandand. cur. ſe
ipſ

morte præuentus inenarrabile sui deside-
ı reliquit. M. D. XXII. Vixit annos 67.
ſ. 10. dies 16. Vincent. Prot. Apoſt. & Io.
da Iuriſcon. patri dulciſſ. pp.

IN PHILIPP. BEROALDI
ſepulcro.

) literæ, ô cantus, ô Apollines. vobis in po-
um heu quid fiet?

BAPT. BARTHOLOM. CLARICINI
liàs de Gambaro, viuens ſibi poſteriſque
uit M. D. LXXVI.

)ui ſpeculum hoc cernis, cur non mortalia ſpernis?
Tali namq; domo clauditur omnis homo.

PETRVS CLARITIANVS
ambarus, pro ſe & ſuis poſteris viuens P.
. D. LIII. Perpetuæ dormitionis domus.

S. DOMINICVS LOQVITVR:

Hæc ſunt, ô filii, quæ vobis hæreditario iure
nquo. Charitatem habete, humilitatem
uate, paupertatem voluntariam poſſidete,
vt carnis munditia in vobis immaculata per-
neat; ſuſpecta fœminarum omnium con-
tia euitate. Feliciter deceſſit S. Dominicus
n. Auguſti. M. CC. XXI.

CÆSAR NAPÆVS,
atthęi filius, viuens ſibi poſteriſq; ſuis & con-
gi f. Anno M. CCCC. XCIIII. Cal. Iulii. Peto
: quis nos inquietet, aliterve ponat, neque
mmutet, neve etiam alius inferatur, vt die
nſoria hîc vnâ reſurgamus. quid ad vos?

IN SCHOLA PVBLICA BONON.

Gregor. XIII. Pont. Max. annuarum reu-
lutionum feliciſſimo reſtauratori:

Tempora qui ſeros Phœbi referentia gyros
Toto, ſancte ſenex, orbe venire facis,
Scilicet vt redeat nunquam reuocabilis annus,
Atq; ſuum teneant feſta ſacrata diem:
Næ tu cœlicolis gratum, atq; perutile nobis,
Immortale tibi conficis autor opus.

Sub felicibus auſpiciis magnificorum
D.D. Ioannis-Baptiſtæ Bergarotti Parmen-
& Domini Viti Antonii, Horatii de Cur
Murſonenſis, Vniuerſitatis patronorum m
dicorumq; priorum meritiſſimorum die xx
menſ. Decembr. Anno Domini M. D. LXXX

IN AVDITORIO MAGNO
Iuriſconſultorum.

Principem Gymnaſii claſſem, vrbis orna-
mento, ciuitatis ſplendori, & poſteris incita-
mento, conſiliariis bene geſtæ adminiſtratio-
nis memoriæ relinquendæ, ac bene meritis
officiis deuinctos oſtendendi ſtudio; eorun-
dem generis, nominis & honoris inſignibu
placuit exornari. Anno ab ortu Chriſti M. D
LXIX. Pii V. Pont. Max.

ITEM.

Vniuerſitas Legum ſtudioſa, veterem huius
Auditorii dignitatem animo repetens, atq; ei-
dem in poſterum, quoad poſſit, conſulere cu-
piens;

s; nouis his insignium suorum ornamen-
ɔhonestandum curarunt, Annuente Dn.
ne-Baptista Saluago Genuense Vniuersi-
Priore dignissimo. Anno à Christo nato
ɔ. LXXI. Gregor. XIII. Pont. Max.

IN AVDITORIO IVRIS-*sult.* III.

ononien. Gymnasii adolescentes nobilis-
, vtramq; Iuristarum Vniuersitatem consi-
rudentia & fidelitate gubernantes, sui præ-
oris nomen honorificè illustrare, harum
ım splendorem magnificentiùs augere, be-
gestæ administrationis memoriam relin-
re, ac eiusdem muneris vicarios ad hone-
ı æmulationem excitare studentes, ad clas-
hanc publicam suæ familiæ ac nobilitatis
ginibus publicis exornandam, æs publicum
gari iusserunt. Anno Dom. M.D.LXXVII.

N MEDICORVM AVDITORIO.

D. O. M.

Gaspari Talcacotio ciui Bononien. Philo-
ho ac Medico ætatis nostræ celeberrimo,
ı vniuersam humani corporis anatomen in
tissimor. virorum frequentiss. conuentu
licè administratam, facundia, methodo ac
trina admirabili explicarit; eiusq; incom-
tas adhuc partes in lucem prodiderit; animi
ti & perpetuæ memoriæ ergò Lect. mediciq;
. ordinariæ anatomes ab illo administratæ
numentum.

In Avditorio inferiori.

SVMMA PRIVILEGII AB IMP. CA
Fl. Theodosio iuniore Aug. Gymnasio Bononiæ concessi.

Qui Prætor, Iudéxve quinquennio in B nonien. Gymnasio studiorum caussa non c sumpto, ad iudicandum accesserit, eius decr sententiáve irrita sunto.

Qui Doctor in ordinem ascitus, libr maioris Ecclesiæ Archidiacono non accep fuerit; eius dignitas, licet peritorum omniu suffragiis comprobata, prorsus nulla esto.

Qui Scholarem aliquem ad Gymnasiu Bononiense pergentem manu verbóve offe derit, capitis reus esto.

Qui Magistratus, prout Magistratus, ini riam scholari illatam persequi prætermiseri eâdem pœna tenetor. Anno Domini M. LXVII.

Qui honestissimi huius consilii particip erunt facti, inprimis operam dent, vt iura, in stituta, mores, consuetudinesque omnes, qu ad huius Scholæ commoda authoritatemqu tuendam pertineant, summa cura custodian tur.

Rectori Scholæ maximus idemq; meritu honos ab omnibus habeatur.

Legitimi publicarum professionum dies di ligentissimè obeantur.

Professorum ipsorum dignitas quàm maximè obseruetur.

Inte

ıter Scholasticorum nationes æterna piaq;
concordiaq; conseruetur.
.xornatus, ad vrbis & Scholę dignitatem, ex
ıoritate eorum quorum insignia circum-
a sunt, & ex totius consilii, locus esto. Anno
nini M. D. LXVII.

IN ALIO AVDITORIO.

ste pares, & ob hoc concordes viuite, cùm vos
: decor, & studium, & munus sociarit, & ætas.

IN PORTICV INFERIORI.

D. O. M.

Ioderatoribus optimis assidua cogitatione
ıntibus, vt inclytæ huius Academiæ splen-
& dignitas, ad vtilitatem iuuentutis ex cun-
regionibus studiorum gratiâ confluentis,
ementum accipiat; Priorum, ac Consilii V-
ersitatis Philosophorum & Medicorum il-
iutinam Maiestatis felicitatem, sibique pa-
:inium precati, exiguam hanc, sed quam
imbecillitate sua possunt, maximam grati
ni significationē memores officiorum p p.
rocurante hanc memoriam Magnifico ac
erosо viro D. Iosepho Zacconio de Fano
ore dignissimo. Anno Domini M. D.
xxIII. die xxIV. Decembris.

N AVDITORIO INFERIORI.

I.

Magister esto diligens, doctus, vigil,
Veriq; amator, & alieni commodi:

Auditor at tu ſis laboris appetens,
Magiſtri amator, & imitator ſedulus.

II.

Conſultor hîc vtcunque tempus poſtulat
Adeſto, ſemper publicum negotium
Curato, agendum quid ſit in præſentia
Videto, longè prouidens in poſterum
Caueto, partes ſic tuas tuebere.

ANTE CONCLAVE
Decemvirorum.

Priuatorum obliti, publica curate.

ALIBI.

GREGOR. XIII.

Ad ſummum Pontificatum ob maximas [...]
tutes euecto, Reipub. Chriſtianę bono ac p[...]
ſplendori nato, ciui optimè merito, S. P.
Bon. ſtatuam hanc erigendam curauit, qu[...]
iuſſu Pontificis Petrus Donatus Cæſius Car[...]
legatus hîc collocandam, fulcroque muni[...]
dam, decreto interpoſito, ſanxit; Anno Do[...]
nicæ Natiuitatis M. D. LXXX. menſe Oct[...]

IN PRAEDIO EXTRA VRBEM.

Achilles Alexandri fil. Volta à Clemen. v[...]
Pontif. Max. in collegium fratrum gaudenti[...]
cooptatus, domum ad ædem Mariæ cum p[...]
ticu & viridariis, item hortum & ambulatio[...]
cum Ornithone & Leporario, nec non aq[...]
ſalientibus & piſcina ad reuocandam Colle[...]
memoriam, fratrum cõmoditati fecit aſſign[...]
uitque. M. D. L.

AN[...]

ANTE HORTVM QVENDAM.

[V]rbs habeat curas; qui me mihi reddit agellus,
Exigit ingenuis gaudia mixta iocis.

ANTE ALIVM.

[H]ortule fac placeas, fac hortule dulcis inemptas
Vt fundat domino libera mensa dapes.

ANTE ALIVM.

[H]as ædes genio sacrauimus, vtere quisquis
Hospes es, at lingua & moribus esto probis.
[V]ti cuiq; suis licet. hæc ne carpe, voluptas
Ingenua est animi quantulacunq; mei.
[S]i quæ forte iuuant oculos, ne parce viator;
Quilibet hac vti commoditate potest.

AD HOSPITES.

[I]nuide quod nequeas imitari, carpere noli.
Nil nisi cum sumptu mentem oculosq; iuuat.

AD OSTIVM HORTI.

[G]arrule contineas linguam, tuq; inuide dentem.
Hoc volui. cœptum carpe viator iter.

IN SVMMO TEMPLO.

Hoc tumulata iacent Bassani membra lapillo,
[Q]uis sit, metra docent quæ subscribuntur in illo.
[H]uic legum latis patuit victoria castris,
[N]unc cedens fatis socialibus insidet astris.
[C]anonicæ coluit scripturæ plenius ortum,
[Q]ua duce promeruit cœlestem cernere portum.
Hic erat Italiæ sydus, reuerentia fratrum,
Flos roseus patriæ, decus orbis, gloria patrum,
Obsequiis promptus, humilis, iocundus, apertus.

Si tres excipias annos de mille ducentis,
Terminus occurret, quo mortis iura subiuit.
M. C. XCVII.

In eodem lapide.

Inuidus è medio Basianum finis ademit,
Cuius membra breuis hîc sita petra premit.
Summus in alterutro Doctoris Iure peregit
Hactenus officium, quem lapis iste tegit.
Iura duo potuit naturæ ius superare,
Hæc duo de proprio mors fugat vna lare.
Istius meruere sinu duo iura locari,
Solus in Italia qui fuit absq; pari.
Non sibi sed vitæ moritur fons iuris, & aret,
Non is eâ, sed eo vita moderna caret.
Quisquis in istius cathedram succedere quærit,
Fontis respectu riuus ineptus erit.
Hunc sociat summis Pauli conuersio turmis.

IN PETRONII.

IN LAPIDE ADMODVM MAGNO E inaurato, parieti infixo, hæc priuilegia Pontificia Bon nienſibus indulta maiuſculis notis erant inciſa.

S. L.

Huc vſque licet, ſi commoda hæc grandia ſpe ctatum venis, quæ Iulius II. Pontifex Maximu Trib. Pleb. Tabel. ac mercatoribus, cætero- rum nec non opificum Collegiis probitate ſua indulſit.

Frumenta omne genus à XIIII. Calend. Ia nuar. M. D. X. vſq; ad Calend. Ianuarias M. D. XI immu-

munis molito. Vltra verò illud tempus sin-
is corbibus librarum CXL. precium duo-
n soldum argenteorum maneto.

Portarum vectigalia dimidio minora quàm
eà sunto.

Summa pecuniarum ex agro boum causa
otannis erogari solita, in aliud munus, agri-
is non perinde graue, commutator.

Et, attrito castrensibus stationibus agro,
e nec fœnum militibus, nec paleæ venun-
.

Causæ ciuiles & capitales ab ordinariis iu-
ibus solùm & solenniter audiuntor.

Captiui publico tantùm carceri addicun-
.

Municipaliaq; passim omnia tam foro ciui-
& capitali quàm mercatorio & fabrili de-
uientia, ne omittuntor.

Ac nemini, præterquàm publico exactori,
ılctantium æs asseruandum dator.

Prolatæ post semestrem à Criticis ciuibus
Prætorem semel sententiæ firmæ & ratæ ha-
ntor.

Oppida arcesq; extra pomœrium sitæ, bi-
nio tantùm, & à Bononiense duntaxat ciue
todiuntor.

Cuncta insuper sacerdotia exteris alieni-
iisq; ne conferuntor.

Nemo Iudici, Prolegato, Legatóve his
ostolicis indultis priuilegiis aduersator.

Et, si secus factum fuerit, infectum esto.

IBIDEM.

D. M.

Ameliensis Pontifex Naccius hîc est Cæs
qui vicem gerens legati Bononiensium, su
ma æquitate ciuibus ius reddidit, mox ann
agens tertium & sexagesimum concessit or

Vixit, dum vixit, bene.

PROPE SCALAS, VBI ASCENSV est ad sacellum, in quo sepulcrum diui Dominici marmoreum cernitur.

Clemens VII. Pont. Max. habito secun
cum Carolo V. Imp. hac in Bononia vrbe co
loquio, Romam profecturus, auditis ante D
ui Dominici sepulcrum sacris, adstantibus pl
ribus Cardinalibus, ac aliis Prælatis, populi
multitudine, singulis annis omnibus præd
ctum sepulcrum, vbi sacra eiusdem ossa qu
escunt, Nonis Augusti, quo die obiit, visitar
tibus, plenariam omnium peccatorum remi
sionem, & qualibet vice anni vnius indulgen
tiam in perpetuum concessit. VI. Id. Mart. M.D
XXXIII.

IN DOMINICI.

Hîc iacet Canolinus, Canolinorum gent
ortus, annos LXXIII. natus, cuius in aurificin
mirifica fuit ars, in sermone facundia, in form
dignitas, in viuendo integritas singularis, An
no Domiui CIↃ. CCCC. LV.

IBIDEM

IBIDEM AD MONVMENTVM
Anglicæ nationis.

Hoc situs in tumulo est Gulielmus gloria gentis
Anglorum, quem mors traxit ad Elysios.
Nam modò festiuos dum spectat ludere bombos,
Bombardæ fractus viribus occubuit.
Proh dolor ergò homini quænam fiducia Mortis,
Si iugulant etiam quos putat ille iocos?

ARTVRO COO ANGLICO.

Quid fles viator; an quòd agnoscis tui
Ciuis sepulcrum patrio procul solo?
Nil nostrum ob hoc malignum fatum fuit:
Eadem, vndecunque prorsus in cœlum est via.
III. Non. Aug. Anno Domini M.D.V.

IN SERVORVM.

In obitum Scipionis Bargelini Iurisconsulti
Carmen ad Mortem.

Mors dicam tibi veriora veris:
Nunc quanquam tumulo cadauer hocce
Claudis, id nihil, id nihil putamus:
Virtus, fama, scientia huius, & spes
Non possunt tumulo profano claudi.
Quid mors ergo tenes? quid assequuta es?

ITEM:

Quique tibi est genitor, quò sit tibi filius, idem
Et sibi sit natus, quò sibi sit genitor.
Quæque sibi est genitrix, quò sit sibi filia, sitque
Nata sibi hæc eadem, quò sibi sit genitrix.
Quæ sit alumna sibi, quò sit sibi dulcis alumnus,
Dulcis alumnus & est, quò sit alumna sibi.

Nec genitor, genitrix, nec natus, filia, alumnus,
Et nec alumna, alter Scipio ſemper eris.

IN MARTINI.

Ioanni Baptiſtę Ciuiatorio Bononienſi, I. Conſultiſſimo, qui, funere merſus acerbo, v annos XXXIIII. implerat: Ioannes pater mo ſtiſſimus, permittētibus Elephantuciis, poſui Anno ſalutis M. D. XIII. Prid. Cald. Decem

I nunc & vigila, noctesq́; abſume legendo.
O curas hominum, cœptaq́; vana nimis!

Στιγμὴ χρόνε πᾶς ἐςὶν ὁ βίος.

IN AEDE SACRA MONASTERII Miſericordiæ.

Ioanni Gozadino viro cùm Iuris Ciuilis pru dentia, tum rerum gerendarum ſolertia præ ſtantiſſimo; qui cùm in Archidiaconatu Bono niæ, & Protonotariatu Apoſtolico, in Præfe cturis & Legationibus aliquot, egregiam Iuli II. Pontifici Max. operam nauaſſet, in ipſo lau dum ſuarum progreſſu eſt hominum expecta tioni ereptus: fratris filii patruo optimè meri tò P. P. Vixit annos XL. Obiit anno à part Virginis M. D. XVII. IV. Cal. Sextilis.

IN LAPIDE TVMVLI.

Ioannes Gozadinus Iureconſultus, Archi diaconus Bononienſis, Apoſtolicus Clericus & Referendarius ac Protonotarius, parenti bus, ſibi, fratri, & poſteris.

Vanitas vanitatum & omnia vanitas.

IN

IN VILLA SVRVRBANA.

CANIS.

Latrai à ladri, & à gli amanti tacqui. *
Onde à Messeri & à Madonna piacqui.

Quod Germanicè, interprete Samuele Fabricio, sic sonat:

Wann dieb vnd mörder brachen eyn/
So thet ich weidlich bellen dreyn:
Wann aber buler kamen an/
So schwieg ich still / vnd ließ sie gan.
Derwegen ich von grossen Herrn/
Vnd auch von meiner Frawen gern
Gesehen/ vnd gelitten ward/
Vnd ohn schlege gehalten zart.

Latinè verò sic: *

Furem allatraui parcens taciturnus amanti,
Sic placui dominis, sic placui dominæ.

IN CVRIA.

Ad statuam Giganteam Herculis.

Hæc finxit nouus ora mî Prometheus.
Alcides vocor. heus abite monstra.

Responsio viatoris:

Nec finxit faciem tibi hanc Prometheus
Monstrosam nouus; illa cùm deorum
Non sit effigies, vetus Prometheus
Cui vultus similes creasse fertur.
Alcides neq; tu lapis vocaris
Immotus, rigidus, tacens, tricorpor.

Latratu fures excepi, mutus amantes;
Sic placui domino, sic placui dominæ.
Ms. du Bellay.

Sed nec iure homines vocare monstra
Monstrosus potes ipse saxeusq́;,
Vel monstri soboles, vel ipse monstrum.

EPITAPHIVM CVIVSDAM PYRRHI.

Terreno Pyrrhus properauit carcere ad astra.
Quid mirum est? semper πῦρ loca summa petit.

IN FORO AD FONTEM.

Pius IV, Pontif. Max. in maiorem ciuita[tis] vsum deductam in forum ex montibus scatur[i]ginem, illinc quoq; in plateam hanc deriua[n]dam atq; exornandam mandauit. P. Dona[to] Cælio Episcop. Narn. Bonon. Gubernator[e] M. D. LXV. ære pub. S. P. Q. B.
Felicitas publica.

ALIVD.

Incomparabile ô viator exemplum constan[tiæ] tiæ atq; continentię sancta integritate & incly[ta] ta fide illustre, bonarum & artium, cippus e[n] aspice vt paruus tegit. Quid hoc quæris? Wen[ces]celaus Bernardus Olmonte ortus (Morauiæ e[st] vrbs est, Iulium montem vocant Latini) is vni[]cus patri, nuper Bononiæ vnico vnicè salutem optans adferre amico, peste mortuus occum[]bit. Plura iste non capit lapis. Vale igitur, atq[;] his pia ossibus dic verba, si es pius. Vixit anno[s] XXVIII. menses X. Obiit M. D. XVII.

ALIVD.

Hîc ossa Augustini Cianzon Corsici Sardi[]niensis quiescũt, qui ob armorum tumultus in

foro

Bononienſi excitatos, ex lege viuere de-
Tibi pax viator. M. D. XVII.

IN SACELLO VIRGINIS *Mariæ.*

i pius es, perlege. Infelix aleator, amiſſa pe-
a, Deiparæ imaginem in fronte templi re-
tam, pugione ita percutit, vt Seruatoris fi-
pedis digiti ſint excuſſi. Ob facinus, immo-
corpus repente concido; rumor increbuit,
offenſa imploro auxilium, exaudit cum fi-
pientiſſima, venia dignum faciunt. Vota ad
acobum & Antonium perſoluo. Populus
ſacello virginem collocat. Anno 1405.
Octobr.

AD DOMINICI.

Aſcanio magiſtro curiæ Rom. qui decimo
auo ætatis ſuæ anno in ſingulari certamine
m victor clementiſſimo animo hoſti vitam
naſſet, de improuiſo ab eodem ingratiſſimo
rcuſſus, vitam amiſit. Anno Domini 1551.
Iulii.

IN S. MARTINI.

Tumulus Alex. Achillini Bononienſis
Profeſſoris Patauini.

Hoſpes Achillinum tumulo qui quæris in iſto,
Falleris: ille ſuo iunctus Ariſtoteli eſt;
Elyſium colit; & quas rerum hic diſcere cauſas
Vix potuit, plenis nunc videt ipſe oculis.
Tu modò per campos dum nobilis vmbra beatos
Errat, dic longum perpetuumq; vale.

IN S. PETRI.

Hic Vilhelmus erat Lucensis origine dictus,
Cui meritò nomen lucis origo dedit.
Sacræ doctrinæ titulis & honore magistri
Lucens, Italicis lucifer alter erat.
Quod prius in speculo cernebat; lumine vero
Nunc cernit, deitas nunc patet ipsa sibi.
Post vitam vita fruitur, Mors pocula mortis
Huic dedit: ad vitam sumsit & hausit ea.
Augusti sibi prima dies fuit vltima vitæ,
Huius & ad vitam maxima prima fuit.
Anno milleno centeno septuageno
Octauo Domini, mors sibi vita fuit.

Vt moriens semper viuas:
semper viue vt moriturus.

IBIDEM.

Si doctrina, vigor mentis, facundia, virtus,
Ius in fata habeant, saluus Agrippa fores.
Heu quàm rara ad eos solet aduentare senectus,
Qui nimiis animi dotibus exsuperant.

AD S. MARIÆ ANNVNCIATÆ.

Parma parens, primos Mirandula cessit honores,
Declarat ciuem me Imola grata suum.
Ad se docta vocat me tandem Felsina; deflent
Artes me Medicæ, docta cohorsq; virûm.
Deflent mœstæ vrbeis ipsæ; ciuemq; reposcunt
Imola, Mirandla, Felsina, Parma parens.

Io. Baptistæ Theodosio Medico F. F. pientissimi P. P. Vix. ann. LXIII. Obiit M. D. XXXVIII. mens. Septemb.

AD

AD PETRONII.

ig. Zanettus Bonon. Pont. Cæs. q. Iuris
or, Episc. Sebasten. Episc. Bonon. Suffr. &
post graueis & diuturnos labores, de sem-
na quiete cogitans, Melchiori patruo
d. insigni, sibiq; ac post. S. O. M. P. Anno
tali DEI & hominis 1512.

ES VILLICAE SEV GENIALES,
ope Bononiam in amœnissimo prædio, dicto Ca-
saltutula, foribus inscriptæ.

anc villulam, atq; hunc agellum, qui ani-
iüt valetudinis caussa inuiserint, ne volu-
valetudinem, corporisve curatio volupta-
corrumpat; néve locus quà sacer est, viole-
aut quà cultus est, deseratur; hasce obser-
to leges.

DEVM Opt. Max. proxima in æde primùm
erantor. Quiduis postea lustrando, se vbi-
exercento, vbiuis quiescunto, sed hoc citra
guorem, cis sudorem illud. Seruorum gre-
importunorum non modò à pomariis, sed
cul ab vtroq; pomœrio interea excludũtor.
uos tamen ministerii caussa voluerint, pau-
& modestos introducunto, qui nec hilum
ngunto, inconsulto villico. Eis abeuntibus,
anni tempore, pro rerum copia & inopia,
cuiusq; psona, flores, frondes, ramusculos,
ma, olera, viritim villicus distribuito. Quos
is dominus ad prandiũ cœnámve inuitarit,
ræ, mœrores, tristitiæ in vrbem remittuntor:
luptates honestæ, iocus, hilaritas remanẽto.

Mensæ elegãter & splendidè sine luxu ac po
pa, aprico opacóve loco pro anni tempore
rantor. Dapes solito lautiùs ac copiosiùs, se
vitam viuendam, non mortem matur
dam, apponuntor. Pocula, quæ sitim pella
non quæ hospitem obruant, potantor. In
rim auium concentu & aquarum murmure
oblectanto. Iis silentibus, Iopæ, Amphion
Orphei, loquaces compescendo; aureîs m
cento. Remotis mensis atq; arbitris suis, cu
conuiuarum mores paulo liberiùs pati, seni, i
ueni, faceto, dicaci vel ad ineptias vsq;, fas est
Si qua licentiùs poti dixerint, fecerint; ea in v
be aliis narrare, aut omnino in memoria hab
re fas non esto. Scorta, scurræ, parasiti, præsti
giatores, arioli, ac eiusmodi impurum & pro
fanum genus procul arcentor. Aleis, latrunc
lis, scrupulis, talis, si qui se oblectare maluerin
nemini tunc vitio dator, modò fiat modicè, n
fortè iacturæ dolor in gaudii, cui hic locus
maioribus dicatus est, sedes mœrorem induxe
rit. Hisce actis, in eodem sacello DEO item Op
Max. gratias agunto. In vrbem læti ludibundi
que abeunto.

IBIDEM.

Gaudentum locus hic; procul hinc discedite tristes.

MVTI-

MVTINENSIA.

N MVTINAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Escit quo potius tumeat Rangonia tellus:
Tot se fama noua vertit in ora vetus.
a vetus, tot fama recens se vertit in ora:
t tituli numeros nesciat ipsa sui.
s catus inuictis admiscet viribus artem:
rdua sic gemino nomine bella docet.
enus ætherias cùm finxerit aurea formas:
erborum adiunxit pondera picta modis.
e triplex liquidos animos inspirat Apollo:
ndr triplex nitida gratia iuncta manu.
lla deest Erato. capiet te candida Pitho,
Vt mox oblitus tu videare tui.
scit quo potius tumeat Rangonia tellus,
Ergò nec dignum velle tumere putat.

IN CATHEDRALI.

FRANCISCI CASTALDI
rpus hîc iacet, cui exultanti, quoniam affli-
æ bello patriæ cum lectissima manu militum
pem attulit, iure patria fuit restituta. Sed fata
ueri nequeunt, cum namque nocte quadam
mum redeuntem, plures, & armati, solum &
ermem adortum, multis vulneribus confe-
um trucidarunt.

Ibidem

BARTHOLOMÆI PRIGNANI.

Callimachum facili vicit qui Pindarum & or
Cognitus & plenè cui situs orbis erat,
Bartholomæus in hac Prignanus clauditur vrn
Qui tamen inuita morte superstes erit.

IN CARMELITARVM.

LVCRETIÆ PARMENSI

Bergontiorum familiæ, splendore formæ, venustatis decore clarissimæ; verùm pietate morum probitate, reiq; familiaris cura qu longiss. clariori: Iacobus Molza coniugi am bilissimæ, cum qua per annos XXIV. con ctissimè vixit, mœstiss. pos. Vix. ann. XXX Ob. Non. Cal. Maias M. D. LXXII.

Qua mortalis eram hîc iaceo, at qua nescia morti
In prole, in claro sum rediuiua viro.

Si nullæ adfuissent delitiæ; nullæ adesse miseriæ.

Quia delitiæ miseriis; miseriæ delitiis com mutantur.

IN AEDE DOMINICI.

GASPAR PETRAZANVS

Petra Petri Gratiani & Geminiani Pontifex pro templis, cum templis, in templis, natus educatus, exercitatus, vixit, egit, cecidit. Si patriam cernis, huic diuersos decreuit honores. M. D. ICVIII. Cald. Decemb.

Flamma sacri iuris, Flamen Iouis, optimus ossa
PetraZanus habet Gaspar in hoc tumulo.

Mactabat

a stabat superis; cecidit mactatus ad aras,
Vt cecidit pro diis, stat Deus ante deos.

IN AVGVSTINI.

SMERALDA MATETA,
virum habuit Ioannem Sadoletum, Iaco-
nplissimi Cardinalis ex fratre nepotẽ, cum
vixit annos XV. mens. VI. & cum matrimo-
iobilitate formam, cum forma pudicitiam,
cillima omnium societate coniunctam, vi-
nque rerum aduersarum tum in coniugio,
post coniugium tolerantiam constantissi-
seruauit, & aduersus primarios ciuitatis
ipetitores viduitatem: hic sita est, post an-
ætatis XXXVI. viduitatis III. VI. Calend.
ril. ex testamento.

IN PETRI.

NICOLAI MACHELLAE
monumentum.

Medicorum scientiâ, bonorum probitate
nium sui temporis præstantissimi; quorum
is longiore spatio antecelleret, dubium
iper extitit. Vixit annos LX.
Alta cadunt vitiis, virtutibus infima surgunt.

IN FRANCISCI.

Sic vre, sic seca, vt in æternum parcas.
Ex constanti præteritorum memoria, & di-
enti præsentium obseruatione, rerum futu-
um cognitio adipiscenda.
Rerum amissarũ summa sapientia obliuio.
Sumptus ne censum superet.

Diu apparandum est ædificium, vt ædi[...]
celeriùs.

D. IMM. S.

Ioanni Sadoleto Ia. f. Iuris vtriusq; scie[...]
omnibus planè antecellenti, memoria inc[...]
parabili, ingenio præstantiss. fide, religio[...]
temperantia supra vel eximiam laudem ad [...]
dies extremos incolumitate perpetua & in[...]
gra prouecto: Iac. Sadoletus, ob pietatem[...]
reuerentiam, quòd ex eo nihil vnquam as[...]
xit, quòd imitando non opt. & temperatissi[...]
se gereret: caro apud ciues, memorato ap[...]
exteros: opt. patri vita functo, bene meren[...]
& Franciscæ Machiauellæ eius vnicæ vxo[...]
matri suæ carissimæ viuenti, & sibi fecit. Vi[...]
pater annos LXXI. & obiit anno M. D. XI[...]

Locus decreto Collegii sacerdotum datus[...]
Senatu Populoq; Mutinensi procurante.

Huic monumento præter tres hosce
inferatur nemo.

RAVEN[...]

RAVENNATIA.

N RAVENNAM I. CÆS. SCALIGER.

Rima per AEmathias quondam vetus edita siluas
Adriacum secuit Thessala prora sinum:
tumq́; solum, tristiq́; informe palude
Muniit: atq; vrbis nomen habere dedit.
belli sedes, gelido cùm miles ab axe
roruit, & Graios expulit inde duces.
sedet Illyrica prospectans prælia Nerei:
nius reduci cùm tumet æstus aqua.
oculus superiq́; maris, terraq́; iacentis
xcubat: hinc duris vtraq; meta viris.
ngas solidæ liquentia marmora terræ:
n medio tanquam cor metuenda iacet.

INSCRIPTIONES RAVENNÆ.

AD SEBASTIANI.

Ante portam templi S. Vitalis.

Ἐνταῦθα κεῖται ὁ στρατηγήσας καλῶς,
Ῥώμην τε φυλάξας ἀβλαβῆ, καὶ τὴν δύσιν
Τεὶς ἓξ ἐνιαυτοῖς τοῖς γαλήνοις * δεσπόταις
Ἰσαάκις τῶν βασιλέων ὁ σύμμαχος.
Ὁ τῆς ἁπάσης ἀρμενίας κόσμος μέγας.
Ἀρμένιος ἦν γὰρ οὗτος ἐκ λαμπροῦ γένους.
Τούτου θανόντος εὐκλεῶς ὁ σύμβιος

Σωσάννα σώφρων τρύγονος σεμνῆς τρόπῳ
Πυκνῶς στενάξει ἀνδρὸς ἐστερημένη.
Ἀνδρὸς λαχόντος ἐκ καμάτων δόξαν
Ἐν ταῖς ἀνατολαῖς ἡλίου, καὶ τῇ δύσει.
Στρατοῦ γὰρ ἦρξε τῆς δύσεως καὶ τῆς ἕω.

PORTAE MARMOREAE
versùs mare.

CLAVDIVS SEVERVS CÆSAR AVGVS
Germanic. Pon. Max. TR. Pot. II. Coſ. deſig. III. Imp. P.P. dedit.

A RAVENNA DVOBVS VEL TR bus miliaribus eſt columna ſaxea, cui inſculpta ſunt ſequentia.

In latere quod reſpicit Ariminum.

Heu cladem horrendam! hîc ille percelebr ager eſt, viator, in quo acerrimè vtrinq; pugn tes viginti penè hominum millia conciderun

Inferiùs ibidem hoc diſtichon.

Hac petra Petrus donat Donatus Iberos,
Gallosq; hîc cæſos, Cæſius hæc memorans.

Versùs Rauennam.

Reiectus ab oppidanis amnem illac traiici acies inſtructas huc ductitat, cum prorege H ſpano, Pontificioq; exercitu, indicto bello cor fligit.

Paulò inferiùs.

Paulo IIII. Pont. Max. ſedente.

P. Donatus Cæſius Epiſc. Narnutriuſq;, Si gnaturæ referédarius, dum Æmiliæ præſideret locum-

mq; hunc conflictus Rauēnatis celebritatē
im diligenter explorasset; ne tantæ rei me-
iam vetustas temporum aboleret, hoc ere-
marmore conseruandum curauit.

Versùs flumen.

leus viator, illic trans flumen castra meta-
OLGASTVS FOISSEIVS Gallorum Du-
Rauennam oppugnat, murum aperit tor-
tis, & conatur irrumpere.

Senarii infrà scripti.

Videbis hospes huc parum attollens caput,
ıscriptus iste quid velit lapis sibi.
ecenset illam nempe cladem maximam
alli atq; Iberi exercitus AEmilliam,
ua pene totam maculauit sanguine.

In quarto latere versùs Forum Liuii.

Hinc post cruentam Gallorum victoriam
STONE peremto, Hispanorum reliquiæ
serunt. Postremò capitur Rauenna à victo-
us, ac diripitur. Abi.

Inferiùs.

Gesta fuerunt hæc prid. Id. April. anno à
tu Virg. supra sesquimillesimū duodecimo.
II. Pontif. Max. Christianam Rempub. gu-
nante.

AD SEBASTIANI.

Vas hoc Porphyriacum olim Theodorici

Gothorum Imp. cineres in rotundo apic
condens, ſub Petro Donato Cæſio Narni
Præſule Rauen. tralatum, ad perennem me
riam ſapientes Reip. Rauennatis P. C.C. i

IN IMAGINEM MORTIS.

Excipit innumeros hominum breuis hora labore
Et redit in cineres vita caduca leues.

PHOENIX
auis.

Securus moritur, qui ſcit ſe morte renaſci;
Mors ea nec dici, ſed noua vita poteſt.

PELICANVS.

Magnus amor, permagna fides, quãmaxima vir
Alterius vitam morte parare ſua.

DANTIS.

Iura Monarchiæ, ſuperos, Phlegethonta, lac
Luſtrando cecini, voluerunt fata quouſq;.
Sed quia pars ceßit melioribus hoſpita caſtris,
Auctoremq; ſuum petiit felicior aſtris;
Hîc claudor Dantes patriis extorris ab oris,
Quem genuit parui Florentia mater amoris.

VIRTVTI ET HONORI.

Exigua tumuli Dantes hîc ſorte iacebas,
Squallenti nulli cognite penè ſitu.
At nunc marmoreo ſubnixus conderis arcu,
Omnibus & cultu ſplendidiore nites.
Nimirum Bembus Muſis incenſus Hetruſcis
Hoc tibi, quem inprimis hæ coluere, dedit.

Anno ſal. 1483. 6. Kal. Iul. Bernar
Bembus prætor ære ſuo P.

ALIVI

ALIVD.

lexandro Trabero, Nat. Sueuo, Equ. Cæ-
: militiæ & Pontificis in Prouincia Flami-
uci solertissimo, qui per annos 40. virtute
ı, generis antiquitate & prudentia, Regum
cipumque in Italia & Germania indefesso
ıo castra secutus est, cum laude victoriæ si-
reportans, fato Rauẽnę extinctus, hîc sum-
mœrore, sexagenario maior, deponitur.
a cohors Germanica officii ergo B.M.F.C.
ı. XLI. XII. Cal. Ian.

TVMVLVS

P. NVM. CAR.

inguam habui Charitum, cor Palladis, ora Diones.
Non perii, mors est splendida vita bonis.

AD VITALIS.

ac. Arigonius heîc situs est. Hominem mors
:inxit anno ætat. suæ 53. sed exstinxit vno in
mine multas virtuteis: artis medicæ sciẽtiam
miam: perpetuam in omni vita continen-
n: deniq; pietatem in Deum, humanitatem
omnes homines mirificam: quæ sublata ex
ılis vigebunt in animis memoriaque multo-
n. Io. Arigonius nepos ac Medicus P. &c.

AD APOLLINARIS.

Propagatori Rom. Imperii: Fundatori quie-
pub. D. Fl. Constantino, Max. Victori. sem-
r Aug. diui ClaudI Nepoti: Diui Constanti-
F. Sertorius Silanus v. P. Præpositus Fabricæ
uotiss. N. M. R. E.

LORETANA.

TEMPLI PORTÆ IN-scriptum legitur:

INtrantes cum armis, excommunicati sun

IBIDEM.

Hæc eſt ſancta domus, tenuit quam virgo Maria,
Cum puero Ieſu pauper in orbe manens.
Hæc eſt ſancta domus, luſtrat quam virgo Maria,
In cœlo reſidens, gloria magna Deo.
Felices illi queîs tantum viſere templum
Contigit, & gratias obtinuere Dei.
Vos ergo pueri Chriſtum, vos læta iuuentus
Ducite, cantantes carmina læta, choros.

ITEM.

Hoc eſt ſacellum, quod Mariæ matris D cubiculum fuit, ex Aſia per immenſum ma angelorũ opera in Europam tralatum: in qu & nata Maria, & educata ad annum XII. cœl ſte in eo accepit nnncium, atque ex Deo con cepit.

Ferdin. Rom. Vng. Bohem. rex, Arch. Auſt ex voto pro ſalute, & in memoriam dulciſſima coniugis Annæ, hanc eius argenteam effigien D. Mariæ virgini dedit conſecrauitq́;. ☉. Ann ſal. 1547. d. 27. Ian. æt. 43. m. 7. d. 5.

ANCO

ANCONITANA.

N ANCONAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Euictrix pelagi tutis anfractibus Ancon
Ostentat placidi commoda rara sinus.
nirum Dea, quæ voluit capere vrbis honores,
enia sic voluit reddere sceptra maris.

INSCRIPTIONES.

IN PALATIO GVBERNATORIS.

Sint procul insidiæ, fraudes, discordia, bellum.
Hac honor & virtus cum Ioue carpit iter.

ITEM.

Alma fides, proceres, vestram quæ condidit vrbem,
Gaudeo in hoc sociam viuere posse loco.

IN PORTV ARCVS TRAIANI.

Imp. Cæs. Diui Neruæ F. Neruæ Traiano
t. Aug. Germanico, Dacico, Pontif. Max.
ib. Pot. XVIII. Imp. XI. Cos. VI. PP. proui-
ntiss. Principi S. P. Q. R. quòd accessum
liæ, hoc etiam addito ex pecunia sua, por-
m tutiorem nauigantib. reddiderit.

MARMOR DACICVM TRAIANI.

Prouidentia Aug. verè Pontificis, virtus Ro-
ana quid non domet? sub iugum ecce rapitur
Danubius.

MANILII MARVLLI TVMVLVS.

Manilio Marullo patria Constantinop. tustiss. Marullorum genere nato, qui ex D. Gordianis Marullis Rom. Imp. originem [illegible]cunt, omnibus virtutibus honestisq; morib[illegible] prædito: à Turcis fortunis ampliss. spoliato, p[illegible]triaq; eiecto: summis magistratibus, legatio[illegible]busque variis, terra mariq; laboribus, vita d[illegible]niq; Idibus Nouembr. Anconi defuncto, Ph[illegible]lippus, Theodorusque filii parenti pientiss. q[illegible] vixit annos LXXXXV. pos. An. sal. M. CCCC[illegible]

ALIVD.

Flens primùm has auras hausi puer omine diro,
Flebilis erepta vita fuit patria.
Nunc quoq; flens morior, ne quid non flebile restet:
Hæc est humani conditio generis.

EVPHROSYNES TARCHANIOTÆ, Man. Marulli vxoris.

Quænam hoc in tumulo tegitur matrona? venustam
Ille pudicitiam dixerat, hæc eadem est.
Quod genus? Inachidi. generis fortuna? beata.
Sed cecidit patria deficiente sua.
Quis torus? vnus, & hic felix sine lite, Marulli.
An mater? sero pignore fecit auum.
Quæ vita? in tenebris. quæ causa indigna doloris?
Occasus patriæ, seruitiumq; graue.
Ecquem cum patria luxit? fratremq; patremq;:
Sed quas felices diceret esse animas.
Felices nimirum animæ, sed & hæc quoq; felix
Fœmina tam rari pectoris in tenebris.

PHILIP-

Philippi Marulli Manilii patris.

Siste hospes, atq; hæc verba, si placet, lege.
eq; enim rogamus nisi lubentem quempiam.
go Philippus hîc Marullus contegor.
osuit superstes filius Manilius,
xorq; Thomæ. hoc satis, cætera alii.
e Marullo vlterius proloqui nefas.

Michaelis Tarchaniotæ Euphrosynes patris.

arce hospes, cineresq; pios ne læde profanus,
Si nescis, castis hæc loca sola patent.
Nec te priuata moueat quòd claudor in vrna,
Hæ quoq; fortuna non mea cura fuit.
Longè, hospes, longè tamen erras, si mea credis
Nomina in exiguo tota reposta solo.
Quæq; tot ob patriam pugnando vulnera passus,
In cineres mecum versa abiisse leues.
Atq; vtinam ob patriam tantùm, nec dicerer hospes
Cum patria & natis oppetiisse tribus.
Quos ego suprema comites hortatus in hora
Vincere dum nequeo, pro patria perii.

TUMULUS

Michaelis Tarchaniotæ Marvli, Euphrosynes Tarchaniotæ et Manilii Marvlli F. Philosopho & Poëtæ præstantissimo.

Dum floruit magni decus Byzantii
Marullus, alti lucidam Iouis domum,
Laudesq; factaq; omnium extulit Deûm.

Visa suorum cæde, patriæ ignibus,
Leto parentum, fortis exilium tulit,
Sacris operatus Musicis; fluuio perit,
Aliis dolendus. ipse quæ præuiderat,
AEternitatis templa, non miser, colit.
Plectro & decorus aureo, & toga grauis,
Graiam facit cantu stupere Pierin.

PAVLI TARCHANIOTÆ EVPHROSYN fratri, Marulli auunculo.

Quòd procul Inachiis tegeris carißime ab oris,
Desine de fato Tarchaniota queri.
Vna eadem terra est, quam cernis, vbiq; locorum,
Nec minus Elysium hinc, aut minus inde via est.
Nam nobis mandata satisq; superq; dedisti,
Tot rerum inuictus pondere & exilii.

ANTE TEMPLVM CORporis Christi.

Hic est cibus, qui plenè reficit non corpus, sed animam; non ventrem, sed mentem. Si quis ex hoc comederit, viuet in æternum. Christi Dei Opt. Max. Eucharistiæ honori Collegium hoc templum dicauit M. D. LVI.

IN HOSPITIO MERCATORVM.

Hîc ciues complector, opum quos cura fatigat.

IN S. CYRIACI.

Solus in obscuris degens Hieronymus antris,
Hîc recubo montis accola Cimmerii.
Vnde mare & terras tenebrosumq; aëra circùm,
Et video cœlum, quod colo, sydereum.

PISAV-

PISAVRENSIA.

[I]N PISAVRVM IVL. CÆS. SCALIGER.

[H]Ic Romæ fulsit primùm spes vltima vitæ:
Vnde loco atq; vrbi nomina ducta canunt.
[I]n Gallus Romana actis imitatur auitis
[A]rma, premens arma Romula victor adest.
[A]quam è sollicita posuit discrimina mente:
Torpuit occulto dextra soluta metu.
[Q]uid agis soboles priscorum inuicta Deorum?
Rerum, non auri summa petenda tibi est.

IN PALATIO FRANCISCI FRONTINI.

Consule ante opus.
Ne cede malis.
Nemo sibi nascitur.
Quod adest boni consule.
Delibera tardè.
Patientia finit opus.
Omnia potest exercitatio.
Vigilias lenit quies.
Regium est postera illustrasse.
Nihil sine numine diuûm.
Labor ex nihilo aliquid.
Virtus est os animæ.
Perseuerantia coronatur.
Sollicitudini omnia prosperè.

Senesco addiscens.
Mortalium vita breuis.
Nosce te ipsum.
Nihil citra puluerem.
Somnus ab oculis.
Verum decus in virtute.
Amicus vsq; ad aram.

In ædibus supra ianuam.

Hîc in te descendens tecum semper habita

LABORVM QVIETI: REFOCILLATIONI SPIRITVS.

IN HORTO DVCALI.

Statua loquitur:

Veneri vixi æmula. Saxo occuluit delicias liuor. Pietate artificis æternùm viuebam, nisi me vidisset marmoream Venus.

IN VILLA DVCIS.

Fr. Mariæ Duci Metaurensium à bellis redeunti, Leonora vxor animi eius caussa villam exædificauit, pro sole, pro puluere, pro vigiliis, pro laboribus, vt militare negotium, quiete interposita, clariorem laudem fructusq; vberiores pariat.

ARIMINENSIA.

N ARIMINVM IVL. CÆS.

SCALIGER.

Risca fui quondam ciuilis meta furoris:
Sed non fortunæ meta futura fui.
tum arma togæ, non cessit laurea linguæ.
Cæsaris est facere, haud sub Cicerone loqui.

INSCRIPTIONES.

PVBLICI PALATII CAENACVLO
uodam, in parietibus circumquaq; historiæ depictæ visuntur, cum subiectis inscriptionibus.

I. Ariminum à Comitibus Herculis con-
:um. Cato de orig.

II. Lucius Ausaponius bonus ciuis, dedu-
: coloniam Ariminum.

III. Annibale victore, Imperium populi
om. stetit Ariminensiũ subsidio, inter XVIII.
om. colonias.

IV. L. Sempronius Coss. compositis Siciliæ
bus oram Italiæ legens, Ariminum peruenit.

V. C. Cæs. militibus præmissis, mulis ad ve-
culum iunctis, nondum die illucescente Ari-
inum occupauit.

VI. Inter meliores, ditiores, pulcriores Ita-
e ciuitates, Ariminum à III. viris militibus in
:ædam concessum.

VII. Auguſtus Cæſar, quò vrbs faciliùs [illegible]retur, Arimino tenus Flaminiam muniuit.

VIII. Veſpaſianus & Titus Cæſares Arimini inuenere, M. Aponium C. & L. Tertal[illegible] CXXXVII. annos vixiſſe.

IX. In Ariminenſi agro, in villa Gale[illegible] loquutus eſt gallus gallinaceus.

X. Concilium, cui beatus Hieronym[us] interfuit, Arimini eſt celebratum.

XI. Ariminum à Gothis obſeſſum, per Be[lisarium] liſarium & Narſetem Duces Iuſtiniani liberat[um].

ALIA VETVS INSCRIPTIO.

Caius Marius Coſ. VII. Pater Trib. Pleb. Q. Auguſt. Tribunus militum. Extra ſortem bellum cum Iugurtha Rege Numidiæ poſtquam geſſit, eum cepit, triumphans in ſecundo conſulatu ante currum ſuum duci iuſſit. Tertium conſul abſens creatus eſt. IV. Conſul Teutonorum deleuit exercitũ. V. Conſul Cimbros fudit; ex illis & Teutonis iterum triumphans, Remp. turbatam ſeditionibus Trib. Pl. & Prætorum, qui armati Capitolium occupauerãt, VI. Conſul vindicauit. Poſt LXX. annum patria per arma ciuilia pulſus, armis reſtitutus, VII. Coſ. factus eſt. De manubiis Cimbricis & Teutonicis ædem Honori & Virtuti victor fecit. veſte triumphali, calceis patriciis, &c.

IBIDEM.

Q. F. Maximus Dictator, bis Coſ. V. Cenſor. Sacrorum II. Æd. Cur. Q. II. Tr. Militum. II.

Pont.

Augur. Primo cõsulatu Ligures subegit, triumphauit tertiò & quartò. Hanniba- ompluribus victoriis ferocem subseque- ercuit. Magistro equitum Minutio, cuius lus imperium cum Dictatoris imperio æ- erat, exercitu profligato subuenit, & eo ine ab exercitu Minutiano pater patriæ llatus est. Consul v. Tarentũ cepit, trium- it. Dux ætatis suæ cautissimus, & rei mili- peritissimus habitus est. Princeps in Sena- obus lustris lectus est.

AD FRANCISCI.

igismundus Pandulfus Malatesta Pandul- ingentibus meritis, probitatis, fortitudi- generi suo, maioribus posterisq;.

um Sigismundi Malatestæ è sanguine gentis
Pandulfus genitor, patria Flaminia est.

FONTIS.

auli III. P. M. munus.

TVMVLVS

THEMISTII BIZANTINI, Philosopho- sua tempestate principis; reliquum Sigis. dulfus Malatesta, Pand. F. belli Pelopon. ersus Turcarum regem Imp. ob ingentem litorũ, quo flagrat, amorem, huc adferen- ,introq; mittendũ curauit. M. CCCC. LXV.

NSCRIPTIO AD RVBICONEM FL.

ussu mandatúve P. R. Cos. Imp. Trib. mil. o, commilito armate, quisquis es, manipu- éve centurio, turmæve legionarie, hîc sisti- vexillum sinito, arma deponito, nec citra

hunc amnem Rubiconem signa, arma, ex
tum, cõmeatúmve traducito. Si quis ergo
iusce iussionis aduersus præcepta fecerit; a
dicatus esto hostis P. R. ac si contra patriam
ma tulerit, penatesque è sacris penetralibu
portauerit. Sanctio plebisciti Senatúsve c
sulti. Vltra hos fines arma ac signa proferr
ceat nemini. S. P Q. R.

In templo Malatestarvm.

Σιγίσμουνδος πανδόλφος μαλατέστας, πανδ
πλείστων τε καὶ μεγίστων κινδύνων κατὰ τὸν ἰταλικ πόλε*
περισωθεὶς νικηφόρος, ὑπὲρ τῶν οὕτωσεὶ πραχθέντων
ἀνδρείως καὶ εὐτυχῶς Θεῷ ἀθανάτῳ, καὶ τῇ πόλει, ἀ
τῇ αὐλῇ περισάσει τυχὼν, δεξάμενος, μεγαλοπρε
ἀναλώσας ἤγειρεν, καὶ μνῆμα κατέλιπεν ὀνομασ
καὶ ὅσιον.

FVLGINIAE.

S*Alue stella maris, lucens per secula cunctis,*
Quæ geris in gremio qui Deus est & homo.

In aditv templi.

Pulcrum fuit nasci, sed salubrius redimi.

Alivd.

Ad mortem properas, vel si hîc paulùm ipse morer
Siste gradum, cœptum tutius vt sit iter.
Tutum iter ad mortem, tutum si viuere temnas,
Vt viuas. vitæ hæc cura sit vna tuæ.

Vgolino Crispolto Perusia genus & nobil
tatem, Vectoniũ sedem & honestas opes, Fu
ginia vxorem & vrnam dedit.

FANEN

FANENSIA.

[I]N CATHEDRA IVDICIS.

SVB GIGANTE PORTANte cœlum in humeris.

[N]On leuius fert pondus optimus Senator.

Loquuntur multi, pauci dicunt.

AD CAMILL.

[Iu]ſtitiam rectumq; ſequi monſtrante Camillo
Diſcite: ſitq; dolo vincere turpe viris.

ITEM.

[I]npietas pietate noua depulſa parentis
Pro patria in patriam nos docet eſſe pios.

ITEM.

[P]ugnant tergemini per mutua vulnera fratres
Aſſerere imperium non ſibi ſed patriæ.

ITEM.

[P]ro patria certamen obi, tibi candidus ales
Fiet, opemq; feret, ſit licet ipſe niger.

ALIVD.

[M]ollit, agit, nectitq; aures facundia, ſed non
Labem animi eloquio tollere lingua poteſt.

Quod ſi Reipub. opes tum in ſua quisq; pri[u]a commoda, tum in cuiusvis gratiam pro[fun]dere decreuiſtis; ad illum ſaltem P. C. an[im]um reſeruate.

SENENSIA.

IN SENAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Cum premere inuictis vicinas viribus vrbes
Martius imperii sollicitaret amor;
Abstinui, & iustam colui sub pace quietem:
Summaq; iudicii maxima, nolle, fuit.
Quot nam oblita sui, quæ regna aliena petebant?
Vt mea sim, pro me sit potuisse satis.

INSCRIPTIONES.

IN LITHOSTROTO SVMMI TEMpli imagines Sibyllarum positæ, an. 1482.

I. SIBYLLA

ALBVNEA, seu Tiburtina, quòd Tiburi pro Dea coleretur.

Nascetur Christus in Bethlehem, annunciabitur in Nazareth, regnante Tauro Pacifico, fundatore quietis. O felix mater cuius vbera ipsum lactabunt!

II. SAMIA, de qua loquitur Eratosthenes.

Tu enim stulta Iudæa, DEVM tuum non cognouisti, ludētem mortalium mentibus, sed & spinis coronasti, horridumq; fel miscuisti.

III. PHRYGIA, quæ Ancyræ vaticinata est.

Tuba de cœlo luctuosam emittet vocem: tartareum chaos ostendet dehiscens terra; ve-

nient

it ad tribunal Dei reges omnes: Devs ipse
cans pios simul & impios, tum demum im-
s in ignem & tenebras mittet; qui autem
tatem tenent, iterum viuent.

II. HELLESPONTICA, in agro Troiano nata, quam scribit Heraclides tempore Cyri fuisse.

In cibum fel, in potum acetum dederunt;
c inhospitalitatis monstrabunt mensam.
mpli verò scindetur velum, & medio die
erit tenebrosa tribus horis.

V. LIBYCA, cuius meminit Euripides.

In manus iniquas veniet: dabunt Deo ala-
manibus incestis: miserabilis & ignominio-
, miserabilibus spem præbebit.

VI. CYMEA, quam Piso in annalibus nominat.

Et mortis fatum finiet, somno trium die-
n suscepto; tunc à mortuis regressus in lu-
n veniet, primus resurrectionis initium o-
ndens.

VII. DELPHICA, de qua Chrysippus.

Ipse tuum cognosce Devm, qui Dei est
us.

VIII. CVMANA, cuius meminit Virgilius.

Vltima Cumæi venit iam carminis ætas,
Magnus ab integro seclorum nascitur ordo.
Iam redit & virgo, redeunt Saturnia regna,
Iam noua progenies cœlo demittitur alto.

IX. ERYTHRAEA, quam Apollodorus suam ait esse ciuem.

De excelso cœlorum habitaculo prospe Dominus humiles seruos, & nascetur in dieb nouissimis de virgine Ebręa in cunabulis ter

X. PERSICA, cuius meminit Nicanor.

Panibus simul quinque, & piscibus duob hominum millia quinque in eremo satiabit, reliquias tollens duodecim cophinos implebi in spem multorum.

AQVILÆ lemma.

Inuicto posita heic Carolo sum Cæsare Quinto.

IN SERIE PAPARVM IOAN. IIX. inscriptio.

Femina de Anglia.

IN DOMINICI.

Quisquis ab Hesperiis venisti sedibus hospes,
Accipe quæ referas, si rediturus ades.
Perpetuò flendus iacet hîc Antonius atra
Morte Dias. hoc te nolo latere, vale.

Ob. Ant. Dias Lusitanus 6. Id. Iul. an. 1541.

SYLVII, PII. II. P.M. PATRIS, ad Mariæ.

Syluius hîc iaceo, coniux Victoria mecum est.
Filius hoc clausit marmore Papa Pius.

AD DOMINICI.

D. O. M. Angelo Placito iuueni Græcæ Latinæque linguæ peritiss. mira animi, generis & corpo-

poris nobilitate clariss. sexta ætatis suæ O-
piade defuncto, cuius mores, virtutesq; o-
es, intuentes Parcæ, senem putauere: Io.
t. pater omnium infeliciss. æternùm lacry-
is B.M.P. An. sal. 1522.

SACELLO VBI OLIM FVIT BI-
otheca AEneæ Syluii, qui postea dictus est Pius II.
hæc ipsius elogia leguntur.

Eneas Syluius Picolomineus natus est patre
nio, matre Victoria, VIII. Octobr. Anno
CCCC. V. Corsiani, in fundis gentilitiis.
Basileam ad Concilium contendens, vi tem-
tatis in Libyam propellitur.

Eneas Syluius à Basiliensi Concilio in vlte-
rem Britãniam orator, ac Scotiam ad regem
ixtum missus, à tempestate in Norvvegiam
sus, & per Britanniam, regios speculatores
dens, Basileam reuertitur.

Hic Æneas à Felice V. Antipapa legatus ad
dericum III. Cæsarem missus, laurea corona
natur, & inter amicos eius & secretarios an-
meratur & præficitur.

Æneas à Friderico III. Imp. legatus ad Eu-
nium IV. missus, non solùm ei reconciliatus
, sed hypodiaconus & secretar. mox Terge-
nus, deinde Senensis antistes creatus.

Æneas Friderico III. Imp. Leonoram spon-
n exhibet, & puellæ ac regum Lusitanorum
ides complectitur.

Æneas Senensis antistes ad Calixtum III.
ato: à Friderico III. missus, Pontif. ad bel-

lum Asiaticum armat, & Patrum Principum omnium rogatione Cardinalis efficitur.

Calixto mortuo, Æneas Cardinalis Sene acclamatione Patrum, apertisq; suffragiis Po tifex deligitur, & Pius II. nominatur.

Pius II. Pontif. Max. à Ludouico Mantu norum Principe, classe in naumachiæ specie exceptus, VI. Kal. Iunii Mantuam ad indictu de expeditione in Turcas conuentũ ingreditu

Pius II. Pontif. Max. Catharinam Senensem ob innumera eius miracula, inter diuas retuli

Pius II. cùm Anconæ expeditionẽ in Turc accelerarent, ex febre interiit: cuius animam E remita Camaldalensis in cœlum efferri vidi Corpus verò Patrum decreto in vrbem depo tatum est.

SVB SOCRATE ET CRATETE.

Huc properate viri: salebrosum scandite montem:
Pulcra laboris erunt præmia, palma, quies.

Sub quadam pictura.

Deum maximum & posteros offendi.
Vtrisq; debeo; neuter mihi.

ALIBI.

Hoc hospes potes æstimare saxo,
Humani nihil esse non caducum.

ITEM.

Domenico da Siena, testa matta,
E qui sepolto, vn huom senza vergogna,
Nacque, risse, & mori con tanta rogna,
Che cosi morto, morto ancor si gratta.

IN

In Arce nova.

Cosmus Medices Dux Florentiæ & Sena-
ı, Arcem, & vnà Senensium quietem & se-
tatem fundauit. Anno 1561.

Ad S. Mariæ.

Castissimæ virginis templum casta mente
edere.

In Tvrri.

Petrus Antonius de Allegretis huius turris
limitatem vetustate consumptam instaura-
ın. 1566.

AD FRANCISCI.

D. O. M. Quisquis es, si pius es, ne parcito
ymis. Hieronymus Saracenus hoc paruo
ıtegor tumulo: qui dũ ab hostibus obsessam
riam liberarem, pectus clypeum pro ciuibus
erens, victoriam & immortalem mortem
ortaui. Quæ superis, naturæ, patriæ, amicis,
ētibus debui, persolui. Si piè patriam amas,
æso ne inuideas. In acerbissimam pietatem
estiss. parentes P. P. quarta Olympiade non-
m peracta. An. 1526. m. Quinct. d. 27.

Ibidem.

Camillo Saraceno indolis ingeniiq; egregii
ello, vnico amplarum fortunarum hæredi,
ponticulo à parietum structoribus malè ful-
o delapso, & exanimato, Virginea mater, nũc
lua & infausta, fecit. cuius orbitate luctum
nquam finiendum, puerique casum lector
ndoleas. Vixit an. 9. m. 3. dies 8. & 20.

IBIDEM.

D.O.M. Nannem Marſilium, ne immo-
lis fieret (id enim de ſe promittebat) in XII.
tis ſuæ anno immatura mors exſtinxit: præ
ra Camilla, illa inquam Marſilii coniunx, d
tias ſuas heîc poſuit, quæ generoſæ prolis
dioſa, dum mortaleis immortaleis Nannen
Mutium filios faceret, quod diis proprium;
mano inuidens ingenio, mors præripuit. A
1533. d. 11. Nouembr.

AD AVGVSTINI.

Heleonoræ Piccol. Hieron. F. pudicitia i
enarrabili, egregiaq; forma præditæ, prude
tia verò plus quàm fœminę, diem ſuum obeu
ti, Auguſtus Chiſæus vxori cariſſimæ ſuauiſ
mæq; P.C. Ob.3.Id.Febr.1561.

IBIDEM.

Seruatori Deo pacis cuſtodi. Genio, Mani
& vmbræ Georgii Ecard. ciuis Inſpruchēſis: E-
raſmi Mani de Fuchſtadt Germanicæ cohorti
præfecti primipili ſubcenturionis, qui illu-
ſtriſſ. Io. Baptiſta Archii Comite Proptætore
Tribuno, Senenſi bello, Cæſaris ſecutus mili-
tiam, clariſſimum decus ſibi ſuiſq; peperit. Prę-
lio verò quod apud Marcianum depugnatum
eſt, pro ſua virili Germanum nomen inſigni
gloria præſtitit inuiolatum. Deceſſit ann. ſal.
1556. prid. Kal. Auguſt. æt. ſuæ an. 30. d. 7. flen-
tes P. P. commilitones.

IBIDEM

IBIDEM.

argaritæ Griffolæ incomp. prudent. inte-
ı. matronæ, coniugi cariſſ. qua cum 2. &
nn. coniunctiſſ. amantiſſ. q; vixerat: fi-
; 20. ex ea ſuſcep. Scipio Verdellus, non
enio quàm mœrore confectus, P.C. Vixit
66. Obiit Kal. Iul. 1563.

IBIDEM.

ufraſiæ ex Illiceor. Comitum gente, Clau-
ocino iuueni nobiliſſ. deſponſatæ, quæ e-
iam teneris in annis corporis pulcritudi-
ı ſenili prudentia ſuperabat. Hanc, dum illi
nenæus lætus frequēti pompa iam iam nu-
les tædas accenderet, inuida Mors atras fa-
ræferens, in quarto decimo heu nefas æta-
uæ anno extinxit. Achilles Illiceus Comes,
atharina Burgheſia parentes mœſtiſſ. P. P.
Non. Mart. 1554.

IBIDEM.

Portiæ Saracenæ Iul. F. prole ac virtute fœ-
dæ. 7. ſuperſtitib. lib. diem pudiciſſ. functæ,
ginia mater domo eius penitus deſtituta, &
ud. Ptolemæus coniunx, omnium mœſtiſſ.
P.P. Vixit annos 32. m. 4. d. 7. Ob. prid. Kal.
. 1553.

Vixit tanquam moritura.
Mortua eſt tanquam victura.

IBIDEM.

Aureliæ Petrucciæ Burghesii filiæ, cui defuit quod fas esset optare, post annum rum & 30, quàm terris ostensa est, cœlo re tæ, Camillus coniunx lacrymans P.4.Non. uemb. an. Dn. 1542.

IBIDEM.

Lact. Lucarinus causid. Senensis, spirit Deo, prolem Naturæ, labores Forti, prob tem Famæ, nefas herebo, ossaque sepulcro, viuens ac posteris D. an. sal. 1558.

IBIDEM.

Non ita multum curandum est eis, qui n cessariò morituri sunt, quid accidat vt moria tur: sed moriendo quò ire cogantur. Christo phorus Franciscinius, hoc sibi & posteris dic uit monimentum.

AD CARMELITAS.

Hieronymus Sermoneta Io. F. hac vrna tri mulus cõditur. Parentum vita, dum vixit; dum moritur, mors. Nunc orbi vrbem & orbem, fa stus & festa fastidiunt. 1501.

IN TEMPLO XENODOCHII.

Io. Bucius Eques, huius Xenodochii rector, Iacobusq; Pius frater, Gneaq; vtriusq; dilecta mater, vt domi in vita, sic post obitum heîc vnà esse voluerunt. An. 1519. d.24. Aug.

ITEM:

Ioannes Vgurgerius decreto publico heîc si tus est. Decessit montis aperti clade an. sal. 1260.

Is adeò

auri abundans fuisse fertur, vt necessita-
pore vltrò reip. duos currus auro refer-
ip. obtulerit, tantundem, aut plus etiam,
ædib. reseruans. Ob id etiam ædes in foro
is omnibus prominentiores ædificare
ssum est illi. Item, vt primus ciuium in
o hoc templo sepeliretur.

D. O. M.

npanus iacet hîc nostri clarum decus æui,
Eloquio resonans, carmine, & historia.
: tamen hîc totus. sola hîc sunt ossa. petiuit
Cœlum anima, ast orbem gloria, corpus humum.
eriit corpus: viuit sed gloria: viuit
Spiritus: in solo corpore mors potuit.
Vixit an. L. Ob. an. sal. 1477.

ALIVD.

ımanis nulla est rebus fortuna perennis;
His mundi vicibus deniq; finis erit.
e querere afflictus, neu tu confide secundis;
Omnia sub paruo dispereunt tumulo.
:d venerare Deum, si mox cupis esse beatus.
In cæca heu transfert tartara nos vitium.
Bonsignor de Celsa Canon. Senen.
& Doctor Pontificius hoc sibi
mon. viuus P. 1505.

ITEM:

llustri Ioan. Bentiuolo II. cuius si virtutem
ctes, satis vixit; si ætatem, parum. Is cùm in
rcitu Henr. II. Franc. regis alæ equitum ma-
ı cum laude præesset; ad paludem Clauis à
ɔiis Florētiæ Ducis oppressus, in bello quod

pro euertenda Senen. libertate gerebat, m
in prælio fortiter occumbendo egregia
memoriam linquere, quàm fugiendo tu
auitæ gloriæ deesse. Cornelius Bentiuol
Anton. Gal. fratres mœstiss. P.P. An. Dn.
Vix. ann. xx.

AD DOMINICI.

Impia mors rapuit quos huc Germania misit,
Et dedit his requiem relligionis amor.

D. O. M.

Nobilis ex claro maiorum sanguine cretus,
Nicolaus Reibeis hac tumulatur humo.
Cui fortuna fauens dederat naturaq; dextra,
In magno quæ sunt cunq; petenda viro.
Qui studii longi iamiam petiturus honores,
Præripitur patrii spesq; decusq; soli.
Sed mortalis erat, tumulus mortalia condit.
Spiritus in Christi viuit agitq; sinu.

Nic. Reibeisen Germanus Bauarus d
cessit an. Dn. M. D. LII. XXIV.
April. ætatis suæ XXIIV.

AD DOMINICI.

Iohannes Trugses, ex Waldersvvalde, nobi
ortus genere, Iuris Pont. Doctor, heîc situs es
numerans annos suæ ætat. 33. quum Frideric
Saxoniæ Duci Senæ famulatur, diem clausit
An. sal. 1494. Ian. die 24. prosecutus domini
& ciuium & confamulorum lacrymis piiss.

IBIDEM.

IBIDEM.

[illegible]c iacent ossa Georgii Franchi V.I.D. ani-
[illegible]rò vbi in vita præparauit. Ob. 8. d. Maii,
An. sal. 1545.

ITEM:

[illegible]mo me lacrymis ploret, nam mortua non sum.
Viuo sed in superis læta beata locis.
[illegible]rmore tu cinerem claudis Hieronyme coniux,
Ipsa sed ante Deum supplico vt astra petas.
[illegible]ntanimę Laurētii Boninsignii Equitis F.
[illegible]a & decore supra cæteras insigni. quæ vix.
[illegible], cum viro 9, trib. liberis superstitibus de-
[illegible]. Hieron. Petruccius vxori honestiss. &
[illegible]ordiali B. M.
[illegible]ur turbata fremit Pallas? cur Delia clamat?
Cur lacerat sæuo nunc Venus vngue genas?
[illegible]ccubuit quoniam sapientia, forma, pudorq́;,
Cuncta puellari corpore iuncta simul.
[illegible]oh mala sors hominū! nam quæ preciosa supersunt,
Continuò properat impia mors rapere.

EXTRA PORTAM CAMVLIAM.

[illegible]Cæs. Fridericum III. Imperat. & Leonoram
[illegible]nsam Portugal. Regis F. hoc se primum sa-
[illegible]usse loco, lætisq; inter sese consultasse auspi-
[illegible], marmoreum posteris indicat monumen-
[illegible]. An. Dn. 1451. 7. Kal. Martias.

AD S. MARIÆ.

Hermes Trismegistus, contemporaneus
[illegible]ysi. Suscipite literas & leges ô Ægyptii.
[illegible]us omnium creator secum Deum fecit visi-

bilem, & hunc fecit primum & ſolum, quo lectatus eſt, & valde amauit proprium fili qui appellatur ſanctum Verbum.

IN S. DOMINICI.

GERMANI CVIVSDAM EPITAPHIV.

Vina dedere neci Germanum, vina ſepulcro
Funde, ſitim nondum finiit atra dies.

IN S. AVGVSTINI.

Quid lacrymis opus eſt coniux, quid plãgere prode
Sunt ſacrata Deo cantica grata magis.
Eſt commune mori, nulli vitabile. quid vis?
Hunc paſſum ſemper mors comitata fuit.
Pignus amoris habes noſtri pro morte relictum,
Cuius prima dies hæc mihi ſumma fuit.

IN S. SPIRITVS.

Alexandro Vgolino, peditum Præfecto, ſuæ vitæ breuitatem in patriæ obſidione rerum geſtarum magnitudine compenſante, acerrimo tormenti ictu tandem ſublato, Iulius & Nicolaus fratres mœſtiſſimi poſuerunt, ſuæ ætatis anno XXIX. Idib. Aprilis M. D. LIV.

POTATORIS.

Vina dabant vitam, mortem mihi vina dedere;
Sobrius auroram cernere non potui.
Oſſa merum ſitiunt, vino conſperge ſepulcrum,
Et calice epoto care viator abi.

VALETE POTATORES.

IBIDEM.

Honorata Vrſina puellarum decus, matronarum

a splendor, coniugum honos, pudicitiæ
sanctimoniæ templum, virtutum & for-
mulus, hoc breui conditur sarcophago.

D SANCTVM BERNARDINVM
extra muros.

PAVLO VITELLIO,
uibus non debuit iniustè confosso, post
onatam, vt Christianum decet, iniuriam
osissimè mortuo, Anton. filius piiss. patri
merenti. Vix. ann. LXII. mens. VIII.

IBIDEM IN CELLA.

Grata domus, genitor, frater, cariq́ sodales,
quondam preciosa mihi terrena valete.
t me lethifera mundus dulcedine lusit,
t tenuit me falsus amor, discedo solutus
s laqueis, secura iuuat iam claustra subire.
udus ab hoc pelago veniens ad littus amœnum,
bone Christe sequor; solus mihi sufficis vnus.

IBIDEM.

mundo spes nulla boni, spes nulla salutis.
Sola salus seruire Deo, sunt cætera fraudes.

PRÆTORIO SENENSI AD IMAGI-
nes Iulii Cæs. & Cnei Pompeii.

Hos pietate viros animis infigite ciues:
ublica concordi dum sunt bona mente secuti;
Iaiestas Romana duces tremefecit & orbem.
mbitio sed cæca duos vbi traxit ad arma;
ibertas Romana ruit, scissoq́ Senatu
Ieu licet & puero caput altæ ascendere Romæ.

VITERBII

IN CVRIA.

PRodesse velis semper: præesse rarò: ob
nunquam.

*IBIDEM AD REGVM ET PRI
cipum Viterbiensium imagines.*

1. Magnus Osyris, primus heîc coloniam
   Constantia ciuium arx munitiss.
   Florente repub. omnia bona suppetu
2. Atilas ab Osyride rex Coloniæ institutus
   Bene gestorum memoria non senescit.
   Virtutes vrbi vera sunt ornamenta.
3. Coriadus in principatu Atilanti successit.
   Honestum & decorum expetendum.
   Nefarium, remp. habere quæstui.
4. Iasius ex Coriado. Iasiellas thermas inueni
   & Cibellarium coluit.
   Seniorum vitæ Publicum auget, Iuniorum mores. Priuatum dissipat.
5. Hercules nos Arbano Herculis oppido, ac
   insigni leone decorauit.
   Bonum consilium consultori optimum.
   Felix respub. ornata bonis ciuibus.
6. Tyrrhenus Derbus, Herculis nepos, à quo
   Tyrrheni & Derbienses dicti.
   Vir sapiens est ciuitatis splendor.
   Saluti pub. semper consulendum.

7. Ianus

nus horum omnium pater.
Præmia magiſtratus, honor & gloria.
Seruata pace reſtituta felicitas.
arron è Tyrrheno XII. oppida hac in re-
one condidit.
Nihil pręclarius, quã bene de rep. mereri.
Præferre patriam liberis regentem decet.
eſiderius Rex fecit fanum almæ Vultur-
æ Lucomonæ. Hæc IV. caſtella muro cin-
ens, Viterbium appellauit.
Sũmum bonũ ciuitati, optimè gubernari.
Fortis & prudens.
Ioan. Palæologus Viterbienſis Conſtanti-
op. Imp.
Dux bonorum omnium veritas.
Ab optumo longè ambitio relegata.
Ioan. Palęlogus iunior familię vltimus heîc
ioritur.
Frugalitas commune præſidium.
Fama virtutum, tuba perennis.
Ioan. Annius Viterb. hiſtoriam patriam
luſtrauit.
Labor æterni ſator.
Concordia ciuium firmamentum Reip.

CRETVM IVL. CAESARIS DE M. TVL.
Cicerone, inuentum Viterbii.

M. Tullium Ciceronem, ob egregias eius
utes, ſingulares animi dotes, per totum or-
n noſtris armis virtuteq; perdomitum, ſal-
n & incolumem eſſe iubemus.

C. Iabolenus.

SVPRA IANVAM QVANdam curiæ.

Modeſtè accedendum: Modeſtè recedendum.

IN ALIO CONCLAVI.

Semper adeſſe Deum cogita.
Nulla palleſcere culpa.
Diuinum ſemper excipito.
Tranquillitati comes vnanimitas.

TICINENSIA.

IN TICINVM IVL. CÆS. SCALIGER.

Qva citus Eridani ditat Ticinus arenas,
Gratus honoratas hoſpitis hoſpes aquas:
Lux ſtudiorum ingens: regum pulcherrima ſedes,
Signat inexhauſti iugera plena ſoli.
Deuicta Italia, reliquis voluere relictis
Magnanimi hac potius partē ſedere Duces.
Pace tua, Heſperia alma parens, hæc dixero: quanta es?
Quantáve ſum? totum es: pars tamen vna placet.

INSCRIPTIONES.

IN FRANCISCI.

Baldus editiorem ſortitus locum, hîc octo & decem ſupra centum annis obdormierat. M. D. XIX.

NOVO MONVMENTO EPITAPHIVM
Baldi I.C. clariss.

Vita, labor, studium, diuini cultus amoris,
rtes naturæ, regis fulgentia dicta,
egales normæ, pastorum cœlica iura
rnant Baldi animam, quæ pandent dogmata clara.
uisquis nunc linquit mortalia pondera carnis,
ulcia iam gestans auctoris pascua sumit.
onditur hic Baldus, Francisci tegmine fultus,
octorum princeps, Perusina conditus arce.
Obiit 1400. die 28. April. in aurora.

ALIVD EIVSDEM.

ilius Astrææ, morum pater, artis alumnus
Cæsareæ, verus relligionis honos.
aldus Perusii ducens cognomen ab vrbe,
Clauditur hic, animam sidera summa tenent.

FRANCISCI CVRTII.

Sacrarum interpres legum, sanctißimus olim
Franciscus, patriæ gloria magna suæ.
Quem probitas, quem cana fides, pietasq; decorum
Fecerat, hoc positum marmore corpus habet.
Obiit 1495. 3. Iulii. Bernardinus
Curtius gratus filius fieri iussit.

ALIVD.

Luitpardus Longobardorum Rex inclytus, translatum D. Augustini corpus, templum c simul & Abbatiale cœnobium religiosè in- degentibus, cum dote instaurauit. Anno .c. XVII. *Infrà.* Hîc iacent ossa Regis Luit- andi.

EPITAPHIVM ALCIATI,
in æde D. Epiphanii.

D. M.

Andreæ Alciato, Mediolanensi I.C. Com
Protonotario Apostolico, Cæsareoq; Sena
ri, qui omnium doctrinarum orbem absol
primus legum studia antiquo restituit dec
Vixit ann. LVII. mens. VIII. d. IV. Ob. prid
Ianuarii, anno M. D. L. Franciscus Alcia
I. C. A. B. M. P. Ad sinistram: μηδὲν ἀναβαλ
μενος. Ad dextrã: ἀνδρὸς δικαίου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυ

ALIVD.

Christophoro Truchses, sacri Rom. Imp. h
reditario Dapifero, Baroni in Walpurg. Tr
milit. Cæs. in expeditione Africana ornamé
tis Equitis donato, D. Caroli V. Imp. manu.

Austriacum in Turcas bellum, Caroliq; triumphu
Tunisiæ fauces, salsaq; stagna maris,
Virtutis monumenta tuæ immortalia præstant,
Corporis hîc tantum stat fugitiuus honos.

Otho Gymnasiarcha FR. cari
M. D. XXXV.

AD ARAM.

Si miraris opus, tantiq; hæc signa decoris;
Qualia sidereis sedibus esse putas.

EXTRA VRBEM AD IACOBI
Iasonis I. C. tumulus.

Iason Mainus Iureconsultus, Eques & Co-
mes, quisquis ille fuerit, hîc requiescit.

Materia vincor. & tu vis ire viator,
Expediam. iacet hîc ille Maynus. abi.

EPITA-

EPITAPHIVM FRANCISCI BORSANI nepotis Petrarchæ, infantis.

Vix mundi nouus hospes eram, vitæq; volantis
Attigeram tenero limina dura pede:
Franciscus genitor, genitrix Francisca, secutus
Hos, de fonte sacro nomen idem tenui.
Infans formosus, solamen dulce parentum;
Hinc dolor. hoc vno sors mea læta minus.
Cætera sum felix, & veræ gaudia vitæ
Nactus, & æternæ tam citò, tam facilè.
Sol bis, luna quater flexum peragrauerat orbem,
Obuia mors, fallor, obuia vita fuit.
Me Venetûm terris dedit vrbs, rapuitq; Papia,
Nec queror, hîc cœlo restituendus eram.

IN ACADEMIA.

Quæ pater Wilhelmus, S. R. Imperii hæreditarius Dapifer, Baro in Waldpurg, cùm huius Academiæ Rector esset, gentilitia insignia faciendа curauerat; Otho filius, in eodem magistratu post ann. XXXVI. restaurari iussit. Anno Dom. 1535. Scholares Acad. tum habebat 500. Ex hiis Iurisprud. Studiosos 350.

IN MONASTERIO CARTHV-*sianorum.*

Ioannes Galeacius Vicecomes, Magni Matthæi pronepos, sub Galeacio patre ad magna institutus, rem militarem primus in Italiam reduxit, bellator indefessus, suo auspicio, & aliorum ductu, barbaros & hostiles exercitus, siue iniurias vlcisceretur, siue socios & amicos de-

fenderet, siue regni fines ampliaret, occidi deuicit. Regum gener atque socer, affinita amicitiam & societatem cum potentiss. R bus iunxit; Religionem Dei amplexus, colla templa restituit: noua magnificè & opule extruxit; Hierosolymis sacellum & aras ere domi & bello disceptator prudens, iustus, m gnificus, Papiæ Scholas, cuiuscunque scien Doctoribus annua salaria instituit: arces, pa tim * partim situ & natura validas munitior alias manu & opere inexpugnabiles fecit, ge tes omnes à mari Tyrrheno ad Venetorum v que littora sub fidem & imperium redegit, e gubernatore regni dominus & Dux creatus, a excelsa rerum humanarum fastigia viam affe ctabat, nisi in Italiæ iacturam fata intercessi sent. Constituit moriens cor Viennam Allo brogum, reliqua intestina ad Gallæcos depor tari, & in ædibus diuorum Iacobi & Antoni ossa verò in cœnobio Carthusiensium iuxta Papiam condi testamento iussit. Vixit anno 47. m. 10. d. 19. Obiit 1402. Mediolani. Regnauit annos 24.

ALIVD.

Io. Galeacio Vicecom. Duci Mediol. primo, ac priori eius vxori, Carthusani memores gratique posuerunt. M. D. LXII. die 22. Decemb. Vixit annos 47. m. 10. d. 19. Obiit M. CCCC. II. Regnauit annos 24.

AD

AD SIMVLACRVM DEIPARÆ.

orpus virgineum Christi spectator adora,
Victima qui pro te sanguinolenta fuit.
ic tibi vitalis liquor est prægratior illo
Nectare, quod veteres antè bibere patres.

AD AVGVSTINI.

Iichaëli Zieglero patritio Sueuo. Qui plu-
is cùm Germaniæ & Galliæ, tum Italiæ ci-
tibus peragratis, ob præclaras animi inge-
ue dotes multorum gratiam conciliauerat.
nũ hoc Ticinensi Gymnasio adeò in omni
utum genere excelluerat, vt non minùs in
losophia quàm in Iurisprud. atq; in Musicæ
dulis floreret. quiq; cùm in Syrii ardoribus
is leniendi causa Ticino amni natans se cre-
ısset; eius vorticibus inuolutus, diem obiit.
no 1564. Non. Quinct. æt. suæ XXVII. Io.
rradus Cotvvitz, cui flebile desiderium re-
iit, socius socio carissimo atq; opt. merito
estiss. P.

Sueuia me genuit, rapuit Ticinus, habet nunc
Vrna breuis. calidis te laue lector aquis.

ALIBI.

Tegitur hoc lapide Ioach. Curtius I. C. pa-
e decus, vitæ speculum, pacis amator, præ-
uus vitiorum osor. 1502. 3. Nouemb.

AD CARMELITAS.

Hieronymo Tornello Iureconsulto maxi-
, quem ad intimam arcanamq; Iuris sapien-

tiam enucleandam,& ad totius exemplum
ctitatis & iustitiæ, natura pepererat. Hær
Opt. M. mœstiss. ad tempus pp. Vixit an
LXX. Obiit anno M. D. LXX. X. Cal. Noue

Credite nunc vati augusto posse æquora claudi.
Cum quidquid legum est, hæc breuis vrna te

ALIVD.

N. Ripæ Iureconsult. primi nominis Ser
Duc. Com. Pal.

Helis Gentilis vxor, & sex liberi.

Hoc hospes potes æstimare saxo,
Humani nihil esse non caducum.

ALIVD.

Vita bonum mendax. longo dignißime seclo,
Hic tegit extinctum te Nicoline lapis.
Heu quantos Ticino luctus lacrymasq́ relinquis,
Interpres legum consiliiq́ pater!

AD CERTOSAM.

Io. Galeacio Vicecomiti Duci Mediolan.
ac priori eius vxori, Carthusiani memores gr
tiq; P P. An. 1562. a. d. XX. Decemb.

Tituli rerum ab eo gestarum.

1. Imperio auspicioq; suo hostiles exerc
tus debellat.

2. Præturam militarem à patre accipit.

3. Finibus prolatis Dux Mediolanensis a
Imp. Wenceslao creatur.

4. Papiæ liberaliũ artium scholas exstruit

I

IN CARMELITARVM.

euerend. Carmelita D. Archangelus La-
onus Papienſis, infula Theologorum redi-
is, Ticinenſi Gymnaſio viuens legit, legens
:. legebat vt doceret, ſciebat vt bene age-
Anno M. D. LXV. VII. Cal. Decemb.

IN FRANCISCI.

'egitur hoc lapide Luchinus Curtius Iuriſ-
ſ. patrię decus, vitę ſpeculum, pacis amator,
cipuus vitiorum malleus. Ob. M. D. II.
Nouemb.

BOSCI.

AD S. CRVCIS.

IVS V. Giſlerius Boſchenſis, ex ordine Præ-
dicatorum Pont. Opt. Max. à fundamentis
gi curauit. An. 1571.

IBIDEM.

Pius Papa V. Boſchenſis, ex familia Giſle-
orum oriundus, ordinem Pręḋicatorum pro-
ſſus, diem mortis vniuerſalisq; reſurrectionis
:æ oculis habens, à die aſſumtionis ſuæ ad api-
:m Apoſtolatus, monumentum iſtud erigi
andauit, pro cadauere ſuo reponendo; quo-
odo diuinę clementiæ viſum fuerit, ipſum ab
oc ſeculo nequam eripere.

CENTVM CELLIS.

Pius Papa v. P. M. hanc turrim S. Michaë[l] cum aliis xv. in littore maris pro communi [se]curitate à fundamentis erigi & muniri ma[n]dauit. An. 1569.

PISANA.

IN PISAS.

Pisa vetus, victi spoliis Orientis onusta,
Inuidiæ armaui liuida tela trucis.
Sic nocuit vicisse: aliis sic vicimus ergo.
Sic res est humili tutior arcta loco.
Mortales, sperate vices, nec credite Fatis.
Nam quod nos aliis, illa dedere mihi.

INSCRIPTIONES PISANÆ.

TVMVLVS HENRICI VII. IMP.

Hoc in sarcophago non quidem spernendo, Henrici olim Lucenburgensis Comitis, & post hæc septimi eius nominis Rom. Imp. ossa continentur, quæ secundo post eius fatum anno, videlicet 1315, die verò 25. Sextil. Pisas translata, summo cum honore fuere, hoc in fano ad hãc vsq; diem collocata permansere.

Quidquid facimus, venit ex alto.

ALIVD.

ALIVD.

atacusinus iacet hîc Demetrius heros,
Martis honos, Graii gloria magna soli.
icides alius, Pylius quoq; & alter Vlysses,
Florentinorum præsidiumq; ducis.

OPE PISAS VIA FLOREN-
tina in ponte.

citati paludum, agrorum cultui, cœli sa-
tati consulens Cosmus Medices, Floren-
Senarum Dux, à partu virg. Anno 1558.
Nouemb.

IN CAMPO SANCTO.

hilippus Decius, siue de Dexio Mediola-
is I.C. celebri fama notiss. cùm primum lo-
studii in Iure Canonico & Ciuili tenuisset,
, Senis, Florentiæ, Paduæ, Papiæ, & demum
montes in Gallia, reuocatus in Italiam ab
lsa Florẽtinorum Rep. posteaquā stipen-
n 1500. aureorum in auro pro lectura con-
tus fuisset; de morte cogitans, hoc sepulcrū
fabricari curauit, ne posteris suis crederet.

N HANC INSCRIPTIONEM DECII
epigramma Iani Vitalis.

Dum curat Decius sibi sepulcrum
Clarum marmore ponere eleganti,
Inscripsit titulos ineruditos,
Vt risum magis excitare possint,
Quàm laudare hominem vndecunq; clarum:
Quod si non sibi cultius sepulcrum
Quàm doctos titulos & elegantes
Curasset, modò mollius iaceret.

IN SVMMO TEMPLO.

Imp. Federici III. Leonoram, Portu-
liæ regis filiam, cõiugem, excipiente Wla
Duce Sleſiæ, Steriæ, ac Domino Texinen
mitante; inuento hoc ſuæ antiquitatis tu
lo, innouata ſunt hæc inſignia. Anno Do
M. CCCC. LII. IIII. Id. Febr.

ALIVD.

Matt. Curtio Ticinenſi, qui Hippocr
Galeniq; vindex, ſalutis augurium egit, me
cinamque exercendo & docendo, ipſe val
ſemper, excoluit; monumentum hoc ampl
quàm F. F. T. P. I. Coſmus Med. Floren
Dux II. ære ſuo P.C. An 1564. Vix, ann. LX
Ἀγαθῇ ὑγιείᾳ ἀλεξινόσῳ. ἱερὸν καὶ καθάρσιον

ALIBI.

Matthiæ regis poſita heîc ſunt oſſa, probant quem
Fata fuiſſe hominem, facta fuiſſe Deum.

IN ÆDIB. MILITIÆ S. STEPHANI.

Coſ. Med. Flor. & Sen. Dux II. ſacram D
Stephani militiam, Chriſtianæ pietatis, & vir
tutis bellicę domicilium fundauit. Anno Chri
ſti M. D. LXI.

IN CAMPO SANCTO.

D. O. M.

Franciſcus ill. gentis, nomine olim Sanſeue-
rinus, poſteaquam eius maiores ſtuprum per
vim oblatum vlti, occiſo Regis filio, Neapoli

Piſas

ıigrarunt, ex fuga, Martius Iureconſult. ıicus Piſanus, Eques pius, gentis ſuæ ſo- erſtes S. P. Kal. Mart. M. D. LXIX.

ɛgorius XIII. Pont. Opt. Max. Patr. Bo- n. antea vocatus Vgo de Boncampagnis, ficii & Cęſarei Iuris conſultiſſ. in cathedra ɔres eximius: in foro Iudex integerrimus: ıodo Tridentina Catholicæ fidei Præſul ɔſiſſ. in Senatu Cardinalis grauiſſ. in omni gradu eodem tenore probitatis, pruden- ɛ humanitatis, nec non conſtantis & mo- i animi fama præclarus: Ioanni de Bon- ɪagnis fratri patrueli I.C. præſtantiſſ. pro- ſ. moribus, eximia pietate, omnibus deni- ɪnimi dotibus ornatiſſ. Piſis cùm primo lo- ıax. celebritate Ius interpretaretur, an. æt. ɛLI. Sal. hu. 1544. exſtincto, hoc ad reti- dum iucundiſſ. agnationis memoriam, fie- andauit. An. ſal. 1575. Pontific. III.

SEPVLCRVM NICODEMI.

Gamalielis, Nicodemi & Abidæ, patris, filii epotis, vt Eccleſia docet, ciuium terrenæ ac ɛſtis Ieruſalem, felici tempore Piſanorum ıucta corpora, marmore ſub nouato con- ıtur.

D. O. M.

Bartholomæo Medici, Centurioni fortiſſ. cùm multa multis in bellis præclara facino- ɛdidiſſet, à Coſmo Medice Florentinorum ıce Aretii primũ, mox Piſis tuendæ arci præf.

est. Ibi cùm se strenuè fideliterq; gereret, in
dibili suorum mœrore ob. annos natus 5.
4. d. 14. An. 1555. Kal. Decembr. Alexa
Bartolomæa, vxor mœstiss. viro optimè
m. volens p. ann. 1573. Cosmo Medice ma
Hetruriæ Duce imperante.

BAPTISTERII S. IOANNIS
antiqua epigraphe.

An. Dn. 1246. sub Iacobo rectore loci, Guido
Pegarelli fecit opus hoc, quo gaudia cœli
Dat baptizatis totius fons bonitatis.
Et qui tam miro lauacro pia dona dedere,
Et qui consilium, precor hos Baptista tuere.
Per Dominũ Christum, fontem qui protegat istu

IN. BENEDICTI.
D. O. M.

Scísne viator? hos esse cineres Antonii Fl
rentini, Philosophi suæ ætatis minimè secunc
Philosophiam hoc in gymnasio publicè prof
tentis: qui dum annũ ageret LII. proh dolo
bonorum cum lacrymis, obiit II. Id. Sexti
M. Bartolomæus Paciatetus Florentinus ami
co opt. P. M. D. LIII.

ANONYMI.

Dum parat hic studiis Astræam inducere mundo,
Astrææ infertur raptus amore polo.

ALIBI SVB PICTVRA SACRIFICII ABE
lis & Caini, ille hũc hoc versu compellat.

Sacrum pingue dabo: non macrum sacrificabo.

Cainus

us verò respondens Abelo, hexametrum
unc retrorsum legendo, sic in penta-
metrum commutat.

crificabo macrum: non dabo pingue sacrum.

IN CATHEDRALI.

uod vix mille boum possent iuga iuncta mouere,
Et quod vix potuit per mare ferre ratis:
sketi nisu, quod erat mirabile visu,
Dena puellarum turba leuabat onus.

IBIDEM.

Si probitas, sensus, virtutum gratia, census,
obilitas orti, possent resistere morti;
on foret extinctus hic præsul, qui iacet intus.

Iidem versus Panormi Siciliæ vrbe, in sepulcro Friderici II. Imp. legi perhibentur: pro præsule hoc legendo, FRIDERICVS.

IN CAMPO SANCTO.

Quid spectas volucres, pisces, & monstra ferarum,
Et virides syluas, æthereasq; domos?
Et pueros, iuuenes, matres, canosq; parentes,
Quîs semper viuum spirat in ore decus.
Non hæc tam variis finxit simulacra figuris
Natura ingenio fœtibus apta suo:
Est opus artificis, pinxit viua ora Benozus.
O superi viuos fundite in ora sonos.

VERONENSIA

IN VERONAM IVL. CÆ
SCALIGER.

ITaliæ canimus ſemper florentis ocellum,
Calliope nequeat grandius vlla loqui.
Aucta Deis, auctura poli Verona Quirites:
Quot ciues, tot habens ſidera digna Ioue.
Non animi, non ingenii vigor acrior vſquam.
Nulla creat plures Martia terra duces.
Transferre in cœlum voluit ſibi Iuppiter. Atqui
Clarior in noſtris maluit eſſe locis.

INSCRIPTIONES VERONENSES.

IN NOVA VRBIS PORTA.

Verona non minùs nobilis, quàm anti ciuitas, ac priſcæ virtutis memor, Venetæ R beneficio, non ſolùm muros, iniuria temp corruptos, in melius reſtituit; ſed ea quoq; templorum, viarum, pontium ac portar ornamenta adiecit; vt publicorum ędificior magnificentiâ, nulli vrbium poſtponenda deatur. Tantum illi profuit bonorum Prin pum tutela ac fauor.

AD IMAGINEM IVSTITIAE in foro.

Verona fidelis, ſecura quieſce ſub numin iuſto imperio Diui Marci.

Fide & charitate in æternum non deficia

IN IPSO PALATIO AD IMAGInem Iustitiæ.

Vos omnes moneo, cauete nostrum
Numen lædere. sum seuera vindex.

ITEM.

stitia è cœlo terras dum prospicit alto,
Procedit recto tramite iudicium.

ITEM.

ncipitem timeat gladium, lancemq́ bilinguem,
Qui temerat sanctæ fœdera Iustitiæ.

IN CVRIA AD IMAGINEM pantheræ.

is maculis quanquam nullos offendo clientes,
Tu tamen ô Iudex ius dabis absq; notis.

ITEM.

e nunquam affectus moueant ratione carentes,
Sic erit & iuri iustitiæq; locus.

D ALIAM IMAGINEM, ANTERIORI parte virginem, posteriore leænam.

Mira arte artificis iungor regina leænæ;
Iuncta vt sic placidis iura seuera forent.

ITEM.

Quæ ius dicentem deceant contabere iudex;
Ne quidquam facias à ratione procul.

ITEM.

Incuruos vngues, magnum & ne respice rostrum,
Ante oculos, iudex, ora Tonantis habe.

ITEM.

Iudicium ex animis purgatis rectius exit,
Clarior & puro est pectore iustitia.

ALIVD.

D. O. M.

Illustri Leonhardo ex antiquiss. Imperi
bus Bauariæ regulis, Comiti in Ortenburg
dolis & spei incomparabilis iuueni, hanc m
roris & amoris sedem superstites sorores
ronica & Anna-Maria proh dolor contra
tum dedicarunt: authore agnato Ioachi
eiusque filio Antonio procurante. Obiit
XVI. Iulii, Anno M. D. LXI. Suæ ætatis vn
vigesimo, cùm ex gymnasio Patauino hanc
fatalem auram pauculos dies captasset.

In Amphitheatri, ea parte qua est renouatum.

IACOBO FOSCARENO.

Quòd amphith. instaurandũ curauit, quo
que eius prudentiâ in max. Italiæ frumenti i
opia, vna Verona abundauit, Prætori, patri
opt. Veron. D. P. M. D. LXX.

AD PROCVLI.

Quòd Nicolai Barbadici opera, consilio, l
beralitate, solertia, difficilimo pestilentiæ tem
pore, Verona sit periculo liberata: vrbano pr
uisum otio: plebis egestati annonæ consultum
prætorium magnificè refectũ: obscuriores ca
ceres illustrati: amphitheatri arena sordibu
purgata: prætura deniq; præclarissimè admin
strata: id Nicolaum Barbadicum bene & de ci
uium commodo, pro sua maiorumq; suorun
dignita

tate, posterorumq; exemplo bene geren-
æturæ fecisse, sibique grata & esse & fore,
um est D. Zenonis suburbium. 1526.

Ibidem in fano quodam veteri.

n. Dn. 1172. combusta est ciuitas Verona.
ropter peccata veniunt aduersa.

IBIDEM.

ichaël Adosso Pictor, pauper natus, hæc
oda sibi suisq; posteris, præcipuis sudori-
 industria, sic annuente Deo, compara-
An.Dn.1574.

AD ANASTASII.

O.M. Ianus Fregosius Ligurum Princeps,
enetæ Reip. terrestrium copiarū omnium
. vbi fortiss. Ducis officia domi forisq; præ-
set, hac H.T.F.I. Hercules F. paternæ pie-
 memor P.

IBIDEM.

erhardo Bolderio, suo tempore Physico-
 principi. Francisc. & Matthæus nepp. P.P.

PE PRAETORIVM, IN TEMPLO EXI-
guo inter D. Scaligerorum monimenta.

Si canis hic grandis insignia facta peregit;
antua testis adest, quam sæuo Marte subegit.
caligeram qui laude domum super astra tulisset,
aiores si Parca dies infida dedisset. An. 1328.

IBIDEM, HVMI.

epulcrum Comitum de Nogarolis. 1210.

MARCI ANTONII TVRRIANI.

Ante annos sciuisse nocet. nam maxima virtus
Persuasit morti, vt crederet esse senem.

IN AMPHITHEATRO.

Hieronymo Mamoreo V. C. cuius inc
bili studio dum vrbi præest, quod tempo
iniuria huic amphitheatro perierat, reddi
ptum est. Veronenses PP. M. D. LXIX.

IN AREA PRÆTORII.

Zach. Bar. Eq. Veronen. Præf. nonnull
agro, tres in vrbe arces instaurauit: Prætor
hoc sublicium marmoreum fecit, forum
pliauit, curiam ædificauit, in penuria ann
famem defendit, Rempublicam integrè ge
æquale ius omnibus dixit. Eius discessum
pulus lacrymis declarauit. M. CCCC. LXX

ALIVD VETVS.

D. M. Mitrius, pius, diues, decrepitus, m
dicans, luce carens, à tribus liberis & dua
libertabus expulsus, siti perii, sacrum mihi
constitui, hîc humatus sum, cineres & ossa. H
natos renuo, in hoc vt requiescant nolo,
bolem nego, priuo posteros, omnes me le
tote & finite. Vix. ann. CXXV. mens. III.
d. II. & nemini postero.

PA

PARMENSIA.

[I]N PARMAM IVL. CÆS. Scaliger.

[...]entum mediis præclarum nomen in armis,
Prædita quo sit gens ignea Marte docet.
[...]ium rapidum facili flammatur ab ira:
[...]d viget in patulo pectore purus amor.
[...]animo, precium est, non displicuisse pudori.
Hoc satis. officiis cedere turpe putat.

INSCRIPTIONES PARMENSES.

[I]N PALATIO AD INSIGNIA *Pauli III. Pont. Max.*

Pro Paulo Deus, pro nobis Paulus.

ITEM.

[Q]ui pro te vis esse Deus, tu lilia serua.

IN TEMPLO B. VIRGINIS.

[F]lore æui in primo, primo in certamine Martis,
Beltrandus rapido saucius igne cadit.
[S]cilicet est longæ contraria gloria vitæ,
Nec nisi difficili quæritur illa via.

IN PALATIO.

Carolo v. Romanorũ Imp. victori ac trium-[ph]atori semper Augusto, & de repub. Christia-[nae] bene merito S. P. Q. P. P.

IBIDEM.

Maximilianus Romanorum Imp. volu
rios labores ſemper appetens, Reipub. bo
ſtatum, atq; dignitatem Imperii priuatis c
modis præponens, omnibus quietem para

AD BIBLIOTHECAM.

Ingredere Muſis ſacer, nā & hîc dii habit

IBIDEM.

Nullus amicus magis liber, quàm liber.

AD CAMINVM.

Præcipua domus vtilitas & pernicies, i
& lingua.

ALIVD.

Notus eques populis de Calzanone Ioannes
Iuriſconſultus conditus hoc tumulo eſt.
Quem modò prætorem Genua & Florentia, Sen
Mantua bis vidit, vrbs Peruſina ſemel.
Papia bis, ſuperis gratus pietate fideq;
Poßidet æternum gaudia magna poli.

Petrus Ioan. & Caſpar. fratri op
mo F. an. 1484. 17. Iulii.

ALIVD.

Stirpis Landmariæ diuina humanaq; iura,
Bis ſex natorum pignora, diuitiæ,
Compoſitum ingenium, grauior facundia, mens
Ingenio & probitas integra, munda fides
Ioanni Andreæ famam tribuere perennem.
Haud mota his rapuit perfida mors hominem.
Spes fallax, caſſusq; labor, fortuna caduca.
Proh dolor, heu non eſt qui modò tantus erat.

REGIO

EGIOLEPIDANA.

IN CARMELITARVM.

PROSPERI EPISCOPI.

Ic situs est Prosper, quo sancto Præsule gaudet
Regium, & hîc cineres ossaq; sacra iacent.
noreo monachi condunt pia busta sepulcro,
amq; vetus turris fregerat alta cadens.

IN DOMINICI.

SIMONIS BRAMI.

oc tumulo Brami requiescunt ossa Simonis,
Regia se vrbs tanto iactat alumna viro.
elsina mirata est, Ferrariaq; ipsa docentem
Græca, Latina, artes Pæonis, astra, Deos.

IN FORO.

SVB BRENNI STATVA.

rennus totius Saxoniæ Rex, Germani exer-
is Imperator, cùm ea loca teneret, quæ A-
sin Padumq; interiacent; populos, qui ad-
itantis in Italiam Odoacri metu in paludes
e abdiderant, in vrbes suas restituit: Odoa-
imque ipsum per sororis nuptias sibi iun-
im post Orestis mortem Romanis concilia-
. Quibus compositis, cùm oppida ad viam
miliam posita, iam Gothorum aduentu de-
ædata, non sine magna tantæ vastitatis admi-
tione peragraret; Regium Lepidi peruenit.

Eam cùm, aliarum vrbium exemplo, vacu
hominibus molestè ferret; ex duobus ibi
cerdotibus, quos casu in templo latentes in
nerat, certior factus, populum ad petram
tulam (Bismantuæ petram hodie vocant) c
fugisse. eum in locum missis actutum leg
duobus, adiunctisq; in itinere illis Sacerdo
bus, nunciari ciuibus iussit, Regium vt re
rent, ibi Brennum gratè eos accepturum e
defensurumq; etiam ab iniuriis barbaroru
Itaq; cùm ipsi tanti Ducis audito nomine,
pleni in patriam per Clodiam portam re
rent; obuiàm exeuntem in vrbis ponte Bre
num habuerunt. Tum S. P. Q. Regiensis,
cum CD. equitum præsidio, M. peditum instr
cta sub Rom. Imp. signis acie aduenerat, m
præsentis Imperatoris maiestate, equis desce
dere. quo spectaculo delectatus Brennus, pa
humanitate ab equo desiliens, ingrediente
Senatum amicè suscepit: qui portam deinc
Clodiam semirutam, per eos ferè nouem an
nos, quibus apud eos fuit, instaurandam cur
uit; adiecitque ab ea parte murum M. cubito
rum: eam in posterum, ob gratam rei memo
riam, Brennonam portam appellari voluit; pe
destremq; statuam eam ob rem sibi in illa ere
xit: insculpiq; ibi præterea familiæ suę insignia
pardos tres correpentes, iussit, notata literi
eius rei, in præsentem vsq; diem, memoria.

SVB CAROLI MAGNI STATVA.

Carolus Francorũ Longobardorumq; Rex,

qui

b egregia eius gesta Magni cognomētum
omnibus tum corporis tum animi virtu-
prӕditus; Romani Imperii moderator
verӕ religionis obseruator integerrimus,
eximia liberalitate, precibusq; Apollinei
prӕsulis Regiensis, illi confinium Regii
oriam, in tabulis ӕneis incisam, & à Prin-
ius Longobardorum iamdiu comproba-
offerentis; eosdem fines nedum confirma-
verùm etiam vltra terminos M. Ӕmilii Le-
Regilli, fundatoris Regii Romanor. co-
ӕ, & sub eorum imperii legibus insignis ab
olim pace belloq; moderata, à finitimis ob
iumenta & indulta deorum fortuitò flam-
consumpta, interceptos produxit, finibus-
Mantuӕ, Bononiӕ, Lucӕ, Parmӕ, Ticini,
uocomi adiunxit; ciuitatemq; ipsam insti-
ndi gymnasii, aliisq; quamplurimis priui-
is decorauit.

IN ARCV TRIVMPHALI
extra vrbem.

Serenissimӕ Margarithӕ Gonzagӕ optimӕ
ncipis aduentu lӕta cuncta sperantes, pu-
cӕ pietatis & lӕtitiӕ signum.

AQVILA.

Auspiciis manifesta fides.

ANCHORA.

Tutela prӕsens.

PLACENTINA.

IN PLACENTIAM I. CÆ
SCALIGER.

Nobilis antiquo porrecta Placentia muro
Hinc hostẽ, hinc rapidas fluminis arcet aqu
Raræ artes: gens scita, hilari sed dedita luxu.
Ingenium augustæ vix patiuntur opes.

INSCRIPTIONES PLACENTINÆ.

IN SIXTI.

Multi nimium, nemo satis.

Non refert quà, sed quò.

ANTE HOSPITIVM FAMÆ.

Te viuo Octaui timeat quis Martis alumnos?
Quis Cereri metuat, cui noceatq; malus.
Te duce tuta fides, duce te dant roscida mella,
Vel rigidæ quercus: te duce iura vigent.

MEDIO-

[M]EDIOLANENSIA.

MEDIOLANVM IVL. CÆS.
Scaliger.

[C]ompositos populos, validiq; exordia regni
Excepit facili terra beata sinu.
[S]erat Ausonio commistus sanguine Gallus:
[E]t dabat antiquo fortia iura Pado.
[...]ia se adiunxit tantis Germania rebus:
[...]t stetit audaci fama parata manu.
[...]uis simplicibus iactet se gloria signis:
[...]um triplex vni contigit aucta mihi.

INSCRIPTIONES MEDIOLANENSES.

IN XENODOCHIO.

Heus Viator.

[I]mperatoribus Valentiniano, Gratiano, Va[len]te. & Theodosio, quorum tempore Diuus [A]mbrosius Mediolanensi præfuit Ecclesiæ, in [Ca]talogo nobilium vrbium his versibus Me[di]olanum celebratur.

Et Mediolani mira omnia, copia rerum,
Innumeræ, cultæq; domus, fœcunda virorum
Ingenia, antiqui mores, tum duplice muro
Amplificata loci species, populiq; voluptas,
Circus & inclusi moles cuneata theatri,
Templa, Palatinæq; arces, opulensq; moneta,
Et regio Herculei celebris sub honore lauacri,
Cunctaq; marmoreis ornata peristyla signis,
Mœniaq; in valli formam circumdata limbo.

Omnia quæ magnis operum velut æmula form
Excellunt, nec iuncta premit vicinia Romæ.

ALIBI.

Franciſcus Sfortia Dux Mediolani quar
qui vrbis & gentis imperiũ ſoceri morte am
ſum recuperauit, ad ſuſtentandos paupe
Chriſti diſperſa alimenta congeſſit, atq; ex
tere arce ædes ampliter excitauit. Anno 14
Prid. Id. April.

AD S. AMBROSIVM.

M. Antonio Maioragio, dicendi magiſt
ſingulari, Latinis Græciſq; litteris perpolit
& libris editis illuſtri, qui publicè docuit ann
IX. Vixit 41. Bartolomæus Comes vxoris fr
tri B.M. poſuit.

IN SVMMO TEMPLO SFORTIA-
dum monumenta.

Sfortia auus, pater eſt Franciſcus maximus ille,
Cui virtusq́; parens, ſors bona amica fuit.
Eſt Mediolanum patria hæc ditiſſima rerum,
Atq; hominum; generis nomina fecit auus.
Corpore, mente, manuq́; vigens Polydorus in artes
Et generis titulos conſpiciendus eram.
Præter ſpem præſtare nihil, ſed fas fuit. heu mors
Tam bona vota, heu mors, præcipitata tulit.
Natus an. 23. obii an. 1473. 10. Martii.

D. O. M.

Genitore Franciſco ſum Eliſa Sfortia
Inſignis, vt dotes modeſtiùs bonas,

Natura

atura vel sors quas benigna contulit,
rtranseam, primus vi opum, & domo, & fide
iptista Vicecomes thori comes fuit.
erùm nouis me destinante nuptiis
ito, poli hospes gaudeo in licentia,
uando nihil nisi quod probum egerim. vale.

Nata annos 16. obii 1471. vlt. Iunii.

D. O. M.

Mentis consilio, robore dexteræ,
t corde intrepido, ac ore alacri valens
onradus colui militiam, togæ
ultor, coniugium, progeniem & opes
ensi, & quæq; aderant munera cœlitum.
rancisco nimirum Principe Principum
ratre an glorier? hic omnibus vt bonis
ortuna, & melior me fuit optima.

Natus an. 60. obii 1470. 23. Decemb.

D. O. M.

Nomen Borsius erat, genus parensq;
Vnum, generis origo Sfortia ille,
Ille egregius eques, pedes, ducum & Dux
Me fratris voluit esse gloriosum
Francisco, vbi Mediolanensium auctus
Is re est, fore patriam hic speraui, opes, vitam,
Putem atq; reliqua, quæ abstulit, potestne
Mors sæua rapere Martios triumphos?

Natus annos 65. obii 1476. 14. Martii.

D. O M.

Virtutis ergo, sanguine & indole
Clarum Leonartum à titulis aui.

Nec ſpiritus vim, nec bona corporis
Deſiderantem Sfortiadûm domus
Illuſtris armis vt foret & fide.
Franciſcus ingens dux pater & bonus
Chriſto dicauit, Protonotarium
Maiora fati vis properè abſtulit.

Obii 1484. anno 18. Septem

D. O. M.

Nolito mores, patriam, genus, nec rem
Inquirere hoſpes, manibus meis tantùm
Lucem precare. orbi ipſa protuli lucem,
Vrbi quietem, Sfortiæ dedi magno
Cùm maximum natu. quid aſtra, quid virtus
Poſsint, hic oſtendit: parentem an agnoſcas
Me Luciam Franciſci, & inclytam quam *
Vrbs ſenſit & felicitatis autorem.

Obii anno 1450. 21. Ianua

ALIBI.

Ioan. Iacobus Triuultius Magni Filius, qu nunquam quieuit, nec alios quieſcere paſſu eſt, hîc tandem quieſcit ipſe. Tace.

IN SVMMO TEMPLO.

Marino Caracciolo Neapol. illuſtri genere orto, qui plurimis pro Pontiff. Cæſareque functus eſt legationibus. Primùm Carolo v. Imp cùm ad Aquiſgranum coronam acciperet, Anglos ei adiunxit, & Venetos. ac demum à Paulo III. Pontif. Max. in Cardinalium ordinem receptus, dum prouinciam Mediolanenſem ab eodẽ Carolo ſibi creditam regeret; importuna morte,

e, maxima cum Reip. Christianæ iactura,
tus est. v. Cal. Febr. M. D. XXXIII. anno
s 69.

ALIVD.

ptista Bagarottus Episcop. Bobien. & Co-
dum se mortalem animo voluit, viuens si-
An. M. D. XIX. Ne quid expectes amicos,
d tu per te agere possis.

BERNARDINI CORII TVMVLVS.

rnardine tibi Insubres debere fatentur,
Non minus ac magno Roma superba Tito.

IN PRÆTORIO.

controuersiis caussarum capitales inimici-
riuntur; fit amissio expensarum, labor ani-
xercetur: corpus quotidie fatigatur: multa
honesta crimina inde consequuntur: bona
ilia opera postponũtur: & qui sæpe credũt
nere, frequenter succũbunt: ac si obtinent,
utatis laboribus & expensis nihil acquirũt.

PALATIO CVIVSDAM PRIVATI,
depicta varia animalia, notantia sequentes virtutes, additis elogiis.

PAX.

Diligite hanc omnes, sine qua via dempta salutis.

TEMPVS.

Regna mihi subsunt, reges me principe viuunt.

DESIDERIVM.

Latius imperium nulli, sed fructus inanis.

BENEFICIVM.

Hoc etiam mites gratiæ fuere leones.

NOBILITAS.

Nobilitatis opus, multos nescire, fatendum.

HONOR.

Vir contemnit opes, & vitam, accensus honor[e]

FAMA.

Quæritur haud nugis, sed factis fama perenni[s]

VIRTVS.

Fortunam superat virtus coniuncta labori.

POTENTIA.

Tempore succumbet, si iusta potentia, nullo.

IVDICIVM.

Rectum vbi iudicium non, est discordia fallax.

VICTORIA.

Officio interdum non armis vincitur hostis.

CONSILIVM.

Consilio quærenda salus, dum bella geruntur.

CLEMENTIA.

Imperii vires, vt res, clementia seruat.

INTELLECTVS.

Ars atq; ingenium nubes & sydera scandit.

VERITAS.

Quæ latuere diu mox improuisa patescunt.

MATRIMONIVM.

Hoc mundi interitum prohibet, si lege colatur.

GEN

GENVENSIA.

N GENVAM IVL. CÆS.

SCALIGER.

Itis opes Asiæ, & claros Orientis honores,
Quantaq; ab Euxino tunditur ora salo,
ias acies, Thuscæ decora inclyta pubis,
t traxi ad Ligures Gallica signa manus.
ectis domitas tenui ceruicibus Alpes,
t tremuit nostras Africa dura trabes.
ctus toties Venetus, quæ fugerat olim,
n patriis metuit tela petitus aquis.
tra Galle cupis: frustra es frustrator Hibere:
Frustra sæua ferox Insuber arma capis.
co ego, cùm vincor. par est victoria damno:
umq; eadem domina, seruaq; facta mea.

INSCRIPTIONES GENVENSES.

IN CVRIA.

NDREÆ DORIÆ, quòd Rempub. diutius pressam in pristinam libertatem vindicaue-, Patri proinde patriæ appellato, Senatus nuensis, immortalis memor beneficii, viiti posuit.

AD MATTHÆI.

Maiorum nostrorum memoria Andreas orias afflictam patriam non deseruit.

I T E M.

Philippus Doria Comes, veſtigia maior[um] ſequens, ſub vexillo Franciſci I. regis Chriſti[a]niſſ. propræfecto triremeis Andreæ auunc[uli] in regnum Siciliæ citraduxit. In ſinu Salerni[ta]no cum hoſtium triremibus legitimè felici[ter]meq; vario Marte conflixit, glorioſam tand[em] mirabilemq; victoriam, Deo auſpice, adept[us] eſt. Anno 1528. a. d. 18. April. Maximæ virtu[tis] monumentum.

INSCRIPTIO PORTAE
Gratulatoriæ I.

Annæ Auſtriacæ D. Auguſti filiæ, Hiſpan[o]rum Reginæ, Inſubres erigebant.

PORTA II.

Immortalitati Auſtriacæ.

Diuæ Annæ Auſtriacę, Diui Maximiliani I[I] Romanorum Imperat. filiæ, Diui Philippi I[I] Hiſpan. Regis Cathol. adoptatiſſimæ ſponſ[æ] gratulantes expectatum eius aduentum Genuenſes pro tempore D D.

In quærendis regum affinitatibus public[æ] conſulitur felicitati.

A ſummæ cœleſtis pulcritudinis dignitat[e] maxima naſcuntur connubia.

Dii deæq; omnes propinquorum ſibi Regum natos muneribus ſuis alunt.

Aſcendas ô virgo, deûm cariſſima proles.
Nam ſumus hic quot habet noſtrum tibi numina regnũ.
AEquatum eſt æquor, veniunt ad carbaſa venti.

PORTA

PORTA III.

)iuæ Annæ, Diui Maximiliani II. Imp. filiæ,
ratiss. ad has ditiones aduentum, illiusque
ndiss. in hac ciuitate præsentiam, Germa-
ratulabundi liberaliter posuerunt.

IVO MAXIMIL. ROMANORVM, VN-
GARIÆ, BOEMIÆ REGI.

)ui gestas nomen proaui Rex Maximiliane,
Illius vincas fortia facta tuis.
ustriades patruus potuit plus Carolus vltra,
At tu cum diuo patre Monarcha manes.
is felix, referas patruum virtute patremq;,
Sic te posteritas fortibus addet auis.

M. D. LXIII.

PORTVS.

Aucta ex S. C. mole, exstructaq; porta pro-
gnaculis munita; vrbem cingebam mœni-
s quacunq; alluitur mari. An. Dn. 1553.

IBIDEM.

Ianus P. M. Italiæ Rex, de progenie Gigan-
n, qui fundauit Ianuam tempore Abrahæ.

Ianus Princeps Troianus, Astrologiæ peri-
s, nauigando ad habitandum locum quęrens
ium, durabilem & securum, Ianuam, iam
ndatam à Iano rege Italiæ, pronepote Noæ,
nit, & eam cernens mari & montibus tutissi-
am, ampliauit no. & pos.

IOANNIS BAPTISTÆ SPINOLÆ.

Quid miser incassum tantùm te spontè fatiga[s]
Cuiq; sui meritum tale laboris inest.
Vermibus hoc corpus, bona linquimus omnia mu[ndo]
At melior cœlum pars resoluta petit.

SVB CRVCIFIXO.

" *Decerpti vt possent ligni mala damna rependi,*
Hîc fructus ligno restituendus erat.

ALIBI.

" *Corporis vt maculas, animi sic ablue sordes,*
Munditia hæc adsit; tum bene lotus eris.

ALIBI.

" *Ne quid nimis, videto. vbiq; medium seruato.*
Quod excellat intus est quærendum.
Manè quid facturus: serò quid feceris.

VICETINA.

IN VICETIAM IVL. CÆS. SCALIGER.

B*Acche pater, Ceres alma, bonæ bona numina pac[is]*
Quæ patulos agros, qui iuga curua tenes:
Quid rerum, quid amicitiæ cum Marte cruento
Vobiscum? vestrum vt vexet vtrunq; furor?
Pulchra racemiferos domitat Vicetia colles:
Lætaq; spicilegi iugera findit agri.
Cædis amor, cædis germanæ insana cupido:
Nec patrius nato est tutus ab hoste cruor.

Nusqua[m]

usquam iter est. vastata iacent latrone proteruo
Ruscula: corruerunt ignibus hausta suis.
rce (nefas) scelerare manus, gens debita cœlo,
Imbueq; ignoto pectora digna Deo.
uinæ facies: regio cœlestis: at huius
In cœli medio tartara dira vigent.

INSCRIPTIONES VICETINÆ.

In svmmo templo.

emper in aduersis tibi sit Patientia Christus,
Cuius ab exemplo regula, Disce pati.
cce Deus cœli cunctorum conditor, vltro
Probra tulit colaphos, sputa, flagella, crucem.
u quoq; quidquid erit, patiens sufferre memento.
Pro Christo patiens deniq; victor eris.
Ne dubites: spera hunc, quem tu prostratus adoras,
In lætum tenebras vertere posse diem.

Ibidem.

Hieronymo Soledo Episcopo Vasionensi,
:mentis VII. Pont. Max. domus magistro in
spaniam legato, ab eo ad Car. v. Imp. misso:
ous supra omnium spem eius prudentia cele-
er & ex voto confectis; affinitate etiam inter
os coniuncta: Cæsare in Italiam adducto:
m Venetis cæterisque Italiæ Principibus fœ-
re inito: Duce Insubrum Cæs. conciliato: in
lgis etiam apud eundem legatione functo:
omæ in maiori de se expectatione sublato: Io.
trus fratri opt. atq; innocentiss. P. Vix. ann.
. d. 2. ⊖. 4. Non. Ian. 1533.

AD LAVRENTII.
Ferreti Brexani, & ſuorum.

Heîc ſitus ex clara Ferretus origine vates:
Scaligeros decuit quem ceciniſſe Duces.
Scripſit & annales, Genuenſe & in ordine bell
Et noua de priſcis carmina temporibus.
Et decus hîc patriæ, Ferretæ hîc gloria gentis,
Hîc locat æternùm nomen & oſſa lapis.

AD STEPHANI.
V. F.

Q. Iulius Q. F. mem. Catullus, III. vir, m ſus honeſta miſſione coh. VI. pr. ſibi & Cal Seueræ vxori ſanctiſſimę. poſt obitum. & Po peiæ Manſuetæ ſocrui opt. & Hoſtiliæ Fortu pæ coniugi cariſſ. H. M. H. N. S.

IBIDEM COLVMNAE IN via inſcriptio.

Queſto è il luogho, doue era la caſa del ſce ratiſſ. Galeazzo da Roma: il qual con Iſep Almerigo, & alteri ſuoi complici, commiſe atrociſſ. homicidii in queſta città, dell ann 1548. d. 3. Pugio.

ANTE AEDES COMITIS Leonard. Valmaranæ.

Maria Auſtria Auguſta, Caroli V. Maxim II. Rodolphi II. Impp. filia, vxor, mater, Philippo fratre Hiſpan. Rege potentiſſ. ad r gendum Luſitanorum quondam Regum in perium, nuper partum, è Germania adſcita: p Italiam iter faciens, in his ædibus, quod ipſ

O

eterem Austriacorũ Principum erga hanc
ıum clientelam, maximè voluit, cum Mar-
ta, Maximilianoque filiis archiducibus à
nardo Valmarana Comite, eiusdem Phi-
i Regis Pensionario, splendidissimo appa-
ı accepta fuit. Anno M. D. LXXXI. IV. Cal.
:obr.

IN PALATIO MAIORI.

ANTONIO BERNARDO
. præstant. & patri opt. ob Rempub. domi
isq; feliciter administratam: vrbe pontibus,
cere, foro, templis, exornata: Iudæis & no-
; eiectis: ciuitate in pristinam dignitatem &
um, studiis & sanctis moribus, restituta:
ınte pietatis fundato; grata Vicentia pos.
CCCC. LXXXVI.

AE O L I A.

F Rancifcus Tridentæus, Vicetinus I. C.
Hieronymi Equitis F. gelidi venti flatum,
cauerna, Cubalo nuncupata, spirantem in
des proprias per hanc cryptoporticum de-
ıxit: ad temperandum ardentes & æstiuos ca-
ıres: quem tum cohibendo, tum relaxando,
ouo atq; mirabili artificio, per cubicula queq;
ucendo: pro libitu ea refrigerare & calfacere
alet; ita vt custodia villa, eius ingenio, diligen-
ıa, impensa & æmulatione ornatior effecta: in-

ter regia oblectamenta connumerari que
An.1560. Æt. verò suæ XXXII.

EPIGRAMMATA PORTARVM
cubicularium & cœnaculorum.

Mentem fortuna secundet.
Vires animo desunt.
Conuiuia parca, si frequentia.
A cōuentu malignantiū libera me Domin
Æolus hîc clauso ventorum carcere regna
Temporibus æstiuis, ad magnitudinem ca
lorum: sibi necessariis & amicis hoc remediu
comparauit.

INSCRIPTIO ANTRI COBOLI:
vnde venti æstate gelidißimi: hyeme
calidi spirant.

Ad locum istum ædificandum, longum illud
tempus quo non ero, magis me mouit; quàm
exiguum vitæ meæ.

PICTVRÆ CVIVSDAM
ITALICÆ INSCRIPTIO.

NB

Deuorat agricolam rex; regem tyro; sed illum
Vsurator edit: comedit sed presbyter istum:
Presbyterum meretrix: meretricem leno remordet;
Lenonem caupo: sed cauponem parasitus:
Istum sextipedes: simia sextipedes.

CREMO-

CREMONENSIA.

CREMONAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Vis modus esset agris, & quanta licentia frugum,
Verba peregrina Gallica voce notant.
olum nati lætum dixere Cremonam,
in Latio vox est delitiosa cremor.
deò longo reddit cum fœnore tellus:
æteritiq; hornus commoda ridet ager.
it & cultrum, & vomer: non deficit vber.
ssa manus, trita sarcula, fessa Ceres.
ant pensum aliæ: nostræ lex vnica terræ est:
votum domini, & spem superare sui.

INSCRIPTIONES CREMONENSES.

AD SIGISMVNDI.

rancifcus Sforziæ F. ex Sforzia familia Me-
an. Dux: Blancam-Mariam Philippi Vice-
nitis F. heîc sibi vxorem adiunxit, idque per
ba & annulos ex more significauit, Anno à
risti conceptione 1457.

CAMILLI BOCCATII.

rte fuit nato prior, & pater arte secundus,
Ergo erit arte minor, qui fuit arte prior.
Ob. M. D. XLVI. IIII. Non. Ian.

IN AMBITV.

Approbare falſa pro veris, non eſt na hominis inſtituti, ſed pœna damnati.

Quod niſi præpotens atq; pientiſſ. De patrem Aurelium Auguſtinũ fortunato te pore nobis conceſſiſſet ac donaſſet; ſanctiſ tio noſtra deſolata fuiſſet, dies feſti noſtri c uerſi in luctum, ſabbata noſtra in opp brium, honores & ſublimitas noſtra in mœ rem & planctum. Hæc Valerius ad Neſtoriu

Blanca Maria Franc. Sforziæ vxor. M.P. aram atque ædem felic. matrimonii M. F. Hieronymo eiusq; monachis cedit ac ſacrau miniſtris victum annuum de ſuo H. E. Crem na. dotali vrbe d. d. decreuit. legauit. An. 14

BRIXIANA.

IN BRIXIAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Qvæ pingues ſcatebras ſpecula deſpectat ab alta,
Poſtulat imperii Brixia magna vices.
Cœlum hilarum, frons læta vrbi, gens neſcia fraudis,
Atq; modum ignorat diuitis vber agri.
Si regeret patrias animis concordibus oras;
Tunc poterat dominis ipſa iubere ſuis.

I

IN CATHEDRALI.

xi, & securus mei possessor fui, quæ dede-
hi Deus, in cursu peregi; pietate Christi
ni meliores sedes spero. Valete Brixienses
œlum spectate, Deo parete. Nam quàm
is & caduca sit vita mortalium, meo ex-
o discite. M. CCCC. LXIIII.

IN CHRISTOPHORI.

em non mille artes potuerunt perdere Martis,
Heu miserum, potuit mors violenta nimis.

CORNELII MICHAELIS.

Heu Corneli, quæ sors tua?
Sum felix; ne me vexes.
Cur in pube læta obiisti?
Satis vixit, qui bene moritur.

Qui me volent.

Valete matronæ, matresq́; familiâs;
ixi, & vltra vitam nihil credidi;
emet Veneri alumnæ addixi;
uos potui pellexi philtris & astu.
iro humato non vidua fui.
Iec matrisfam. nomen adepta. quæso non inuidete.
ortia familia est, Veneris domus, illiciũ Cupidinis.
aue viator, ne me diu calcatam calces.

IN PALATIO CAPITANEI.

Iic locus odit, amat, punit, conseruat, honorat,
Nequitiem, pacem, crimina, iura, probos.

BERGOMATIA.

IN BERGOMVM IVL. CÆ
SCALIGER.

INgenium, corpus, mores, obtutus, amictus,
Tecta, cibus, gressus, guttura, sermo, sonus:
Omnia crassa modis insignibus, omnia dura:
Sic, valeant silices vt superare suos.
Ista domi: sed vicinus si aspergat acetum;
Artibus atq; dolis vincitur ipse suis.

INSCRIPTIONES BERGOMENSES.

IN FORO.

Bergomũ vrbs vetustiss. An.ante S.N. 180 à Cidno Liguris Hetruscorum regis F. exstructa: aliquando in libertate, aliquando sub Romano, Cæsarum, Regum, ac Ducum imperio vario euentu iactata; sub sanctissima D. Mar alarum vmbra, tandem diuturnæ pacis oci fruitur: &feliciter quiescit.

IBIDEM.

Antonia ciuis Bergomi virgo, non minus animi quàm corporis pulchritudine pollens cùm ab N. N. violentum in se stuprum para videret: mortem pro conseruanda pudiciti vilipendens, gladio violatoris erepto: intrepi dum sibi pectus transfodiens, singulari castitatis exemplo vrbem hanc perpetuò illustrauit.

IBIDEM

IBIDEM.

›ericus de Roxiate. Qui qualis fuerit, eius
a venerandæ vbique authoritatis, & vni-
Iurifconf. Collegia atteftantur. Omni fe-
præcipuè legalis fcientiæ genere toto or-
eberrimus: vrbem iftam fummæ doctri-
ummiq; ingenii virorum genitricem effe
t. 1555.

IBIDEM.

›artholomæus Collio Gallos Bofchum in
ındrino agro obfidentes, ingenti prælio
t, caftris exuit, & Reinaldum Brifnenfem
um ducem capit.

:ides vnum, geminos gerit ifte leoneis.
Vnde hoc? ille feras vicit, at ifte duceis.

ALIVD.

.O.M. Bartholomæus Coleonius de An-
uia virtute immortalitatem adeptus: vfq;
in re militari fuit illuftris, vt non modò
viuentium gloriam longè excefferit: fed
›fteris fpem eum imitandi ademerit. Mul-
:s enim à diuerfis Principibus, deincepsq;
luftriff. Venetorum Senatu accepto impe-
tandem totius Chriftianorum exercitus,
Paullo II. P. M. delectus fuit Imperator.
us acies 14. annis ab eius obitu, folo iam de-
cti imperatoris, tanquam viui nomine mi-
ıtes, iuffa cuiufcunq; alterius contempfe-
t. Obiit 4. Non. Nouemb. Anno Domi-
1475.

IN ADITV TEMPLI FRANCISCAN

Morti morte tua mortem moriendo dedisti,
Est tua mors mortis Christe medela mea.

IN CAPVCINORVM.

Vbi amici? vbi diuitiæ? finem tuum resp

IN CANCELLARIA.

Lex prima consilii liberè loquendi, &
tienter audiendi.

ALIBI.

Non lapidibus & picturis, sed inhabita
tium virtutibus domus decoranda.

Mors honesta vitam etiam turpem exorn

FAVENTINA.

IN FAVENTIAM IVL. CÆS SCALIGER.

PArs magna Italiæ duro discrimine rerum,
Clara Fauentino milite sceptra capit.
Quod meruit decus inuictis Heluetius armis:
Quod conducta ferox Brennus ad arma fuit:
Hoc sumus: hoc fortis meruit vis ignea dextræ,
Arbitrio cuius numina regna parant.

AD S. ANTONIVM.

CAROLI TRAVERSARII
Canonici Fauent. ac huius Ecclesiæ Rectori
nec non Rotæ Su. Palat. Apostolici causarun
Notari

arii: & iſtius ſocietatis ſacratiſſ. corporis
iſti inſtitut. ac benefactoris corpus hic in-
acet; anima verò eius in pace requieſcat.
en.

Vixit annos LX. diuerſis & quampluri mis
ulationibus & perſecutionibus ſemper la-
ans, tandem & eius vitæ finem impoſuit,
ns in vltimo clarè & altè verſus infrà ſcri-
s:

nueni portum, ſpes & fortuna valete;
Nil mihi vobiſcum, ludite nunc alios.

M. D. XXXXVIII.

ANTE HOSPITALE OR-*phanorum.*

Quos parentum paupertas, pudórve repu-
pietas huius loci recipit.

N PALATIO GVBERNATORIS *Guidoni Ferrerio.*

S. R. E. Cardinali ampliſſimo, totius Æmi-
& Exarchatus Rauennę iuſtiſſimo atq; pru-
ntiſſimo de latere legato, S. P. Q. F. grati &
ioti animi ergò.

Iuſtitia & pietate regit. non vincitur auro.

ANTE HORTVM CVIVSDAM *Equitis Melitenſis.*

Satis diues, qui non indiget pane. Satis po-
ns, qui non cogitur ſeruire. Ciuiles curæ pro-
l hinc abite. Sabbas. Caſt. Solitarius, ſeipſo
ntentus, hos ſecuros incolit hortulos. pau-
r an diues, ſi cordatus es, cogita. Vale.

RODOLPHO PIO S.R.E. C
DEFENSORI NOSTRO.

AD EIVSDEM INSIGNI

Hæc nobiliſſima Piæ gentis inſignia, q
excelſus hic & illuſtris locus decoratur, m
riam renouant, Ill^mi Rodolphi Pii Card.
pliſſimi: in quem vnum ſe tota conuertit
tas, quem Senatus, quem omnes boni int
tur: & in quo ſolo huius vrbis nititur ſalus

PISTORIENSIA

IN SVMMO TEMPL

CYno Iuris interpreti eximio, Bartol
præceptori digniſſ. pop. Piſtorienſis
ſuo H.M.F. Obiit an. Dn. 1336.

IBIDEM.

D. S. Nicolao Fortiguerræ Cardinali,
ta patria, ciui ſuo de ſe opt. merito P.A.S. 1
Vix. An. 54.

IN CVRIA.

Ordinibus veſtris fidem ne rumpite ciues.
Viuite concordes ſi lætum cupitis æuum.
Et qui conſulitis patriæ decernite rectum;
Damnorum memores quæ iam fecere parentes.

EPIGRAMMA ARMORVM DVCALIV

Vt in ſolido hæc inſignia marmore; it
ſol

ditate Iuſtitiæ, & ſalute Reipub. ſermones & rationes veſtræ. 1494.

IBIDEM.

Ciuitatem hanc pacis auidam, atque eius um armis & cęde fluctuantem, decreto pub. rentini, virtuteq; ſingulari ab imminentib. iculis eripuere. 1478.

IBIDEM.

eſt in armis.	Ius res diuina eſt.	Et iuribus & armis mundus regitur.
rad. de monnagno.	*Cynus de Sighibuleis.*	*Ph. Laicerus.*

IN SVMMO TEMPLO.

O vos quid cupitis mortem euitare ſeueram?
Qui ſunt vos eritis, quippe quod eſtis, erant.

IN VELO SVGGESTI.

Nequeunt profectò mala penitus exſtirpa- bono enim oppoſitum aliquod eſſe neceſſe

Sed quia illa apud ſuperos locum habere n poſſunt; mortalem naturam & regionem eriorem circumeunt.

Conandum ergo eſt, vt hinc illuc quàm errimè fugiamus.

Fuga autem eſt, vt Deo quàm ſimiles pro ibus efficiamur.

Deo ſimiles efficit prudentia, iuſtitia, fides, ıctitas.

PERVSINA.

IN PERVSIAM IVL. CÆS

SCALIGER.

SAnguinea audaci conata Perusia ferro,
Tanquam hosti temerè sæpè inimica suis,
Partibus imperium, vitales partibus auras
Colligit, inuisis partibus atra DEOS.
Væ tibi, sic odio quæ te partiris amaro,
Est, quæ non toto est corpore tota, nihil.
Quin etiam fera iura tui scripsere coloni:
Quæ iubeant tetras semper habere manus.
Vestrarum hæc igitur summa est sapientia legum;
Nolle placere aliis, velle nocere sibi.

INSCRIPTIONES.

D. Herculani Episcopi Perusini & marty corpus, qui Vigilio P. P. & Iustiniano Cæ Totila obtruncatus est. Anno D. LII.
Seruauit mandata Dei, mundanáq; tempsit:
Sic colitur terris, sic super astra sedet.

IN ARCE.

Paulus III. Pontif. Max. tyrannide eie nouo ciuitatis statu constituto, bonor. quie & improborum freno, arcem à solo excitata mira celeritate muniuit, pontificatus sui an. I Sal. XLVIII.

BAL

BALDI SECVNDI EX Italico Latinum.

Humanis homini nihil est in rebus amicum,
Nemo scit hora suæ quæ sit, & vnde necis.

IN TRIBVNALI GVBERNAtoris.

Ius reddens Iudex semper sis omnibus idem,
Iudicium alterius iudicis vt fugias.

DE PRVDENTIA.

Quid generi humano præstes Dea dic age? præsto
Ne facias, quæ mox facta dolere queas.
Scrutari verum doceo caussasq; latentes,
Et per me poterit nil nisi ritè geri.

DE IVSTITIA.

Si tribus his cunctos similes pia numina gignant,
Nil toto sceleris, nil sit in orbe mali.
Me culta augentur populi belloq; togaq;,
Et sine me, fuerant quæ modò magna, ruunt.

DE FORTITVDINE.

Cedere cuncta meis pulsa & disiecta lacertis
Magna satis fuerint tres documenta viri.
Nil ego pro patria timeo carisq; propinquis,
Quæq; alios terret, mors mihi grata venit.

DE TEMPERANTIA.

Dic Dea quid tibi vis? mores rego, pectoris æstus
Tempero, & his alios cùm volo reddo pares.

Me quæras, & qua te ſuperes ratione docebo,
Quid, tu quod valeas vincere, maius erit?

Sub Catonis imagine.

Quisquis vel celebri facturus verba corona
Surgis, vel populo reddere iura paras:
Priuatos pone affectus: cui pectora verſant
Aut amor, aut odium, recta tenere nequit.

Iulio III. P. M. ob reſtitutos magiſtr. p
deprecantibus, Fuluio S. R. E. Card. & Aſcan
Corneis ex ſoror. nepp. ad muneris gratiq; an
mi perpetuitatem, Peruſium dedicauit.

Ad servos Mariæ.

TVMVLVS BALDI SECVNDI.

Baldo Secundo Peruſino, vtriusq; Iuriscon
ſultiſſimo, filii pientiſſimi faciendum curarũ
probaueruntque. Vixit annos 76. menſes 1
dies VI. Obiit M. CCCC. XC. XXII. Septem

Interpres vtriusq; Iuris ingens,
Orbis gloria, patriæ decusq;,
Hic Baldus iacet ille Bartholinus.
Hui Baldum haud tegit hoc, ſed oſſa Baldi
Marmor. fama nitens volat ſuperſtes.
Cœlum ſpiritus innocens recurrit.
Dic lector vale, & hinc recede felix.

VOLA

VOLATERRAE.

IN S. LINO.

ΠΝΟΟΣ CHRISTO SER- ΠΝΟΩ· VATORI.

aphaeli Maffæo Gerardi Maffæi F. doctri-
pietate, ac sanctitate cum quouis antiquo
parando, vt eius indicant opera egregia,
ntur miracula. Vix. ann. LXX. mens. XI.
II. Obiit anno salutis M. D. XXI. VIII.
nd. Febr. Marius Maffæus Episcopus
alirensis, fratri Smo pos. Sic itur ad astra.

IN CATHEDRALI

Ionumentum est Marii Maphæi, Episcopi
inensis, in quo legitur: ζῶν μὲν ἐπαίνει. θανὼν
ικαρίζε.

Ibidem.

En quò tandem.

LVCENSIA.

IN LVCAM IVL. CÆS.

SCALIGER.

Husci delitium, Thusci laus inclyta cœli,
Iustitiæ illæso robore Luca potens,
a potens opibus, felix concordibus armis,
Cui veneranda fides, mens pia, pura manus.

Cœlestis vegetum comitatur candor acumen,
Ad veteres referens candor acumen auos.
Iratis igitur dum seruit Hetruria fatis,
Virtutis merito libera sola fuit.

IN S. SALVATORE.

FILIVS PATRI.

Accipe care pater, quæ natus munera tradit,
Munera, si cineri sunt benè grata tuo.
Tu mihi das lucem vitæ, do mortis honores.
Heu, heu, quàm dispar gratia nostra tuæ est!

HIERONYMI VELLVTELLI.

Hîc dum vexillum gerit, & te Luca gubernat;
A coniuratis vulnera sæua tulit.
Felix ille nimis, qui dum cadit ense peritq́,
Et seruat patriam, de nece victor ouat!

AVGVSTINI CHIVIZA-nei.

Augustinus ego Chiuizaneus hîc requiesco.
Nemo mori nescit, viuere disce. Vale.

STEPHANI SPADÆ.

Viuens & moriturus, Stephanus Spada quondam Gerard. ciuis Lucens. filius, hunc tumulum sibi hęredibusq́; condidit. M. D. XI.

IANO GRILLO

Patricio Genuensi patri opt. ac B. M. Luc. filius pos.

Qui legis, an censes Ianum periisse bifrontem?
Qui ventura videt, lapsaq́, non moritur.

In Templo S. Fridiani.

azarus de Turri Genuensis, rarissimæ glo-
nisit. exemplum, ob egregia facinora cun-
carissimus; in flore iuuentutis è magna re-
iexpectatione præreptus, inuictissimi illius
nini Andreæ Auriæ, auunculi mœstissimi,
dato hic tegitur depositus, Anno Domini
.xxv. mense Iunio. Vixit annos xxxiv.
n medio vitæ cursu tibi lampada trado,
Igniferæ subeo dona superna facis.

SVB STATVA EQVESTRI.

Nicolao Piccinino ductori clarissimo, Luc.
atus ob patriam hāc iussu inuictissimi Me-
lanensis ducis, longa obsidione liberatam,
turam hanc vetustate consumptam reno-
i curauit.

IN PALATIO.

Perlege, quisquis ades, libertatis fautor, &
s, qualis fuerit in rep. nostra Podiorum fa-
lia. Horum opera Petrus Cenarius, vnus ex
tianis, anno 1436. interemptus est. Eius
ii deinde ann. 1522. libertatis opprimendæ
mo Hieronymum Vellutellum vexillife-
n Iustitiæ fœdissimè trucidarunt. Tota verò
itate arma contra eos capiente, parricidæ
fugerunt. Rebelles facti conscii, capite sunt
ulctati. In alios eiusdem domus multa extant
creta. Deo agantur gratiæ, & hæc obliuioni
n tradantur.

IN MARTINI.

Bertæ Comitissæ, filiæ Lotharii regis Francorum.

Hoc tegitur tumulo Comitissæ corpus humatum,
Inclyta progenies Berta benigna pia.
Vxor Adelberti Ducis Italiæ fuit ipsa,
Regalis generis quæ fuit omne decus.
Nobilis ex alto Francorum germine Regum,
Carolus ipse pius Rex fuit eius auus.
Quæ specie speciosa, bono speciosior actu,
Filia Lotharii pulchrior at meritis
Permansit felix, seclo dum vixit in isto,
Non inimicus eam vincere præualuit.
Consilio docto moderabat regmina multa,
Semper erat secum gratia magna Dei.
Partibus ex multis veniebant vndiq; cuius
Mellifluum comites quærere colloquium:
Exulib. miseris mater carissima mansit,
Atq; peregrinis semper opem tribuit.
Claruit hæc mulier, sapiens, fortisq; columna,
Totius virtus, gloria, lux patriæ.
Idibus Octauis Martis migrauit ab ista
Vita, cum Domino viuat vt in requie.
Mors eius multos contristat, proh dolor, eheu!
Eous populus plangit & occiduus.
Nunc Europa gemit, nunc luget Francia tota,
Corsica, Sardinia, Græcia & Italia.
Qui legitis versus istos vos dicite cuncti,
Perpetuam lucem donet ei Dominus.

Anno Dominicæ incarnationis 142[illegible]
Indict. 13. obiit de mundo.

Ibidem

Ibidem.

MONVMENTVM DVCIS ADELberti. Anno 1006.

c populi leges saxi sub mole sepultæ,
Hîc ius paxq; iacent, hîc patriæ auxilium.
c cubat ala, scutum, clypeus, lacrymæq; repostæ,
Hîc oculus cæci ac hîc pietas viduæ,
s claudi, vestis nudi, solamen egeni,
Noster Adelbertus Dux bonus atq; pius.
entib. externis timor & pauor, vnica tandem
Militibus propriis gloria summa suis.
uàm fortis fuerit, nouerunt vltima terræ,
Qua bonitate fuit, dicere lingua nequit.
sexto decimo Septembre notante Kalendas
Membra sua hîc posuit funereo gemitu.
uisquis adis tumulum, culparum facta tuarum
Ante Deum recita, cum precibusq; iuua.

POLETI IN VMBRIA.

HEONORÆ BVRSINÆ CONiugi clariss. Seuerus Mineruius B. M. P.

Vitam ego te geminam vixi viuente, fuisti
Supra hanc qua viuo tu quoq; vita mihi.
Morte tua exanimis viuam, nam conditur vna
Maxima tecum animæ pars Theonora meæ.

IN CVRIA

Anno M. D. XXXVIII. carmina reperta sunt
o vetustissimis Spoletanæ vrbis mœnibus.

Iano, Portuno atq; Marti E.S.C. Vibonius
A.Apesemus, L. Aurelius faciendũ dederu

ITEM.

Vrbem hanc Portunus, Ianus, Mars ordine seru
Quàm bene sub trino numine tuta manet!

OCRICVLVM.

AD FONTEM OPPIDO vicinum.

Monte sub hoc triplici cunctis fluit vnda salubri
Quæ leuet arentem, si cupis, apta sitim.
Siste gradum, repara vires hoc fonte viator,
Dic precor vt vireat mons simul iste diu.

TOLLENTINI IN FORO SVB INSIGNIIS PONtificis, & Symbolo; Moderata durant.

PAulo III. PON. MAX. terrestri Deo, Re
Christianæ conseruatori.

RECANATI.

SEreniſſimus Cæsar Fridericus, Rom. Im
semper Augustus, ab Rep. Recanatensi ho
norificentiſſimè susceptus, magistratum eiu
dem, de sua maiestate bene meritum, auro in
signiuit, procreatos ex damnato coitu legit
mandi, notariosq; creandi auctoritatem con
ceſſit. M. CCCC. LXVIII. die XX. Septemb.

I

IN S. DOMINICI.

òd prope Loretum morior florentibus annis,
Gratia cœlitibus mortis habenda meæ.
matura iuuat me mors, nam mortis acerbæ
Munere, peccandi copia facta minor.
ec minor & nostræ fiducia certa salutis,
Loreto morior quod propiore fuit.
ec refert peregrè an patria tumuleris in vrna,
Terra locus tumulo mortis & vna via est.
rgo Nicolao gratanda hæc funera, quorum
Est operæprecium conditione mori.

VERVLI.

ALE QVID AONIVS PALEA-
rius parentib. & sororibus suis
cogitabat.

MAtthæo Paleario, & Claræ Ianarillæ optimis parentibus; & Elisæ, Franciscæ, Ianil- Paleariis, sororib. honestissimis, Aonius learius posuit mutato solo.

NEC NON VXORI.

Ni mihi spem Christus faceret, quem vita secuta es;
Non possem abrupto viuere coniugio.
Ille mihi te olim redituram in luminis oras
Pollicitus, dulci pascit amore animum.
Interea Aonium venientem cursibus ad te
Expecta campis vxor in Elysiis.

CESENATIA.

AD FRANCISCI IN aditu Bibliothecæ.

ELephas Indus non curat culicem.

IN PALATIO.

Felicem AEmiliam dum te regit atq; tuetur,
Qui Christum gestat pectore, Christophorus.

IN ATRIO.

Vt manus, ita conſcientiam laua.

FOROLIVIANA.

AD IMAGINEM MORTIS.

NOn terrori, verùm lætitiæ, ſolam ſpem i Deo habenti, futura ſum.

AD IMAG. VITÆ.

Vita fallax, anxia, creſcendo decreſcen mortis ludibrio quot illaqueas!

TAVRINENSIA.

EXcipiens gelidas patriis ex alpib. auras
Heſperii princeps ius capit vna ſoli.
Terra ferax, gens læta, hilaris addicta choreis:
Nil curans quidquid craſtina luna vehat.
Ingenium natura aptum, ſed more ſolutum:
Plus animo capiens quàm dare poßit ope.

Felix

Marte novo, felix melioribus armis.
...amq; recens acuet pectora lenta metus.

IN TEMPLO IESVITARVM.

...IALOGVS PHILOSOPHI & Iustitiæ.

Quæ Dea? IVST. *Iustitia.* PH. *at cur toruo lumine*
...T. *Nescia sum flecti, nec moueor precio.* *(spectas?*
Vnde genus? IVST. *Cœlo.* PH. *Qui te genuere parentes?*
...T. *Mî Modus est genitor, clara Fides genitrix.*
Aurium aperta tibi cur altera, & altera clausa est?
...T. *Vna patet iustis, altera surda malis.*
Cur gladium tua dextra gerit? cur læua bilancem?
...T. *Ponderat hæc causas, percutit illa reos.*
Cur sola incedis? IVST. *Quia copia rara bonorum est,*
Hæc referunt paucos sæcula Fabricios.
Paupere cur cultu? IVST. *Semper iustißimus esse*
Qui cupit, immensas nemo parabit opes.

...OVOCOMI IN BASILICA.

...Rdo populusq; Comensis, C. PLINIVM secundum mactum ingenio virum, digna...ne clarum, doctrina admirabilem; vt qui ...n Imperatorum Cæsarum Vespasianorum ...icitiam meruerit: officia maxima gesserit: ...criptores vniuersos, copia & varietate su...auerit: municipem suum incomparabilem, ...ua, & elogio ornauere.

Tantus honor, dulcisq; iuuat me fama secund
At mage, conciues hæc posuisse meos.

IBIDEM.

C. PLINIO Cecilio secundo, qui consu augurat u, militiæ gestis, orãdis causis, poëm bus & historiis cõficiendis, Cęsare Traiano gusto luculẽtissimè laudando, afficiendoq; mensa liberalitate patriam suã, eidem imm tale contulit ornamentum, Ordo Come conciui suo desiderabili, honore accepto, nimenta posuit. M. CCCC. LXXXXIIX. Cal. M

Functus eram, sed tum veteri præclarus honore
Viuebam, perii; nunc quoq; vita mihi est.

IN PALATIO P. IOVII.

Viuidæ fœcundæq; virtuti Mæcenates n quam desunt.

Fato prudentia minor.

ALIBI.

Quò iuuenis properas, oculos huc flecte parumpe
Lætus eris, sed mox non sine lacrymulis.

IN TEMPLO.

Quem inuida mors vult esse mortuum, storia, patria, orationes & carmina Benedict Iouium mori non sinunt. Iulius Episcop Nucerinus memoriæ patris opt. P. 1556.

SVB STATVA ATTILII GRAMMAticici Comensis.

Morborum vitia & vitæ mala maxima fugi:
Nunc careo pœnis; pace fruor placida.

TR

TRIDENTINA.

TRIDENTVM IVL. CÆS. SCALIGER.

Obilis Italicq quæ prima vrbs imminet orbi,
Ausoniis miscet Norica verba sonis.
anum ingenium est, animus Germanus, acerba
ltio, si obducta est nube serena fides.
ere à Veneto, cuius pars, milite leges
æc potuit: si non, & valet ipsa dare.

GEORGII FRONSBERGII *tumulus.*

d eum modum armatus prælium conciuit
Papiam, Gallos cecidit, castra cepit, ob-
os extrema patientes seruauit.

MEMORIÆ DEFVN. S.

Georgio Fronsbergo Imp. decretis Germa-
exercitus Duci, qui per Tirolim defectio-
n colonorum compressit: per Liguriam &
ionem Transpadanam Italiæ vrbes, po-
os rebelles perdomuit: ad paludes Vene-
& turrim vsque Mergeram victor accessit:
ro, igni vrbem terruit: socias ciuitates op-
gnatas, exercitumque ad loca iniqua dela-
um, ex hoste confertiss. obsidione quartùm
quintùm liberauit. vicies, plus minus, signis
latis pugnauit: fortitudine, celeritate, ani-
consilioq; rebus inclinatis præsentissimum
& inuictum præstitit. post ingentia facta

vita perfuncto patri opt. Gasperius F. p
tiss. gemens illachrymansque mon. more
iorum religiosè P. An. Christiano 1528. m
Aug. 20. obiit diem. Vixit an. 54.

APVD S. MARCVM.

DOROTHEÆ TONNÆ.

Pudicitia, prudentia, venustate atque m
bus insigni, vxori cariss. & benemeritæ, A
dreas Burgius Cremonen. eques & Cæsa
consiliarius, maritus mœstiss. posuit. Vixit
XXX. mens. II. dies III. Obiit die X. Oct
M. D. XX.

Quid gemis heu tanto felicia funera luctu?
Turbantur lacrumis gaudia nostra tuis.
Parce precor tristes questus effundere, vixi.
Non erat in fatis longior hora meis.
Immatura perI, sed tu diuturnior annos
Viue meos coniux optime, viue tuos.

ALIVD.

L. Romulus Pincius Mantuanus Iuris v
Doctor, Protonotarius Apostolicus, ac C
nonicus Tridentinus, pluribus honoribus s
Ferdinando Ser. Ror. Imp. & sub illmo
Rmo D. Bernardo Clesio Card. & Episco
Trident. functus, quicquid à terra accepit, hu
sepulcro commendat; quod verò è cœlo, s
plenus, ac gaudens Deo reddidit. Vix. an. LX
Mens. Ian. III. Obiit M. D. LXXIIII.

ALIV

ALIVD.

ei Opt. Max. laudibus personandis Io-
s Antonius Zuriet organum cum opere
ioreo faciundum C. pecunia sua. Bern-
Clesio Cardinale Tridentinis imperan-
. D. XXXIIII. Vincent. Vicentin. faciebat.

PVTEOLIS.

/teolis visuntur ossa stupendæ magnitudi-
iis cum hac inscriptione, cuius autor per-
tur Pomponius Lætus:

ic quicunq; venis stupefactus ad ossa Gigantum,
Disce cur Hetrusco sint tumulata solo.
empore quo domitis iam victor agebat Iberis
Alcides captum longa per arua pecus;
olle Dicæarcho clauaq; arcuq; Typhones
Expulit, & cessit noxia turba Deo.
ydruntum petiit pars, & pars altera Thuscos,
Interiit victus terror vterq; loco.
inc bona posteritas immania corpora seruat,
Et tales mundo testificatur auos.

NSCRIPTIO LAPIDIS NV-
per in mari reperti.

np. Cæs. Diui Hadriani F. D. Traiani Par-
i nepos. D. Neruæ pronepos. T. Ælius Ha-
nus Antoninus Aug. Pius. P. M. Trib. pot.
Cos. II. Desig. II. PP. Opus Pilar. VI. maris
apsum à Diuo patre suo promissũ restituit.

In horto quodam.

Petrus Toletus, Marchio villæ Franchæ C
roli v. Imp. in regno Neapol. vicarius, vt P
teolanos ob recentem agri conflagration
palanteis ad priſtinas ſedes reuocaret, hort
porticus, & fontes marmoreos, parta victo
Africana, quam reportauerat, otio genioq́; d
cauit: ac antiquo inſtaurato purgatoq́; duc
aquas ſitientibus ciuibus ſua impenſa reſtitu
Anno à partu Virg. M. D. XL.

CAIETANA.

IN CAIETAM IVL. CÆS. SCALIGER.

TE quoq; cedentem naturæ AEneïa nutrix
Heſperio retinent littora curua ſinu.
Iuſta pius fecit, tumulumq́; ſacrauit alumnus:
Vnde tuum in noſtro nomine nomen habes.
Reddere non potuit, deerat quod legibus æui:
At data, quod potuit, vita ſecunda tibi eſt.

Silius Paladius vt moriens viueret vixit v
moriturus.

INSCRIPTIO.

IN SACELLO S. CRVCIS SVB templo S. Trinitatis.

Ad petram ſciſſam, quod tempore paſſioni
Chriſti accidiſſe ferunt.

Quid

petra? ni Christus. quid & hæc scissura? quòd ipse
guem, legem, iram tum scelus omne scidit.
ergo, & nato, & paracleto, applaudite semper.
m Deus est vnus, trinus & vnus idem.

SVESSAE.

VGVSTINI NIPHI tumulus.

Vm lapidi titulum mœrens Galeacius addit,
Et tristi curat funera cum gemitu,
s honos tumuli: non hoc tibi Niphe supremum,
d patriæ, & misero stat mihi munus, ait.
uis meliore tui tu parte. leuamen
os luctus mediis quærimus in lacrymis.

ATELLANA IN CAMPANIA.

ACTILII RVFI ET VXORIS.

Vb. Actilio Rufo, & Actiliæ Beronicæ vxo-
ri: vixere annos XXIV. Sed Pub. mens. X.
natus est eadem hora, fungorum esu am-
nortui sunt, ille acu, ista lanificio vitam
pant. nec ex eorum bonis plus inuentum
quàm quod sufficeret ad emendam pyram
icem, quibus corpora cremarentur, & præ-
conducta, & vrna empta, atq; indulgentia
ntificum locus datus est.

BENEVENTI IN ARC

TRIVMPHALI.

Pontia Titi Pontii filia hîc ſum : quæ d
bus natis à me veneno conſumptis, au
tiæ opus, miſerè mihi mortem conſciui.
quisquis es, qui hac tranſis, ſi pius es, quæ
me oculos auerte.

CAPVANA.

IN CAPVAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Flammea ſi valeat ſuperare ſuperbia faſtum;
Pinguem luxuriam delitioſus amor:
Hoc mollem pinges Capuam, Capuæq; colonos:
Et quæ aliis viſa eſt, nec ſibi meta fuit.

INSCRIPTIONES.

IN PORTA CASTELLI.

Lælius Elyſii Gentilis Capuan. F. mole
hanc vetuſtatis monumentum reſtauraui
adiacentes hortos & cryptas expurgauit: cu
ctaq; Muſis & amicis dedicauit.

IBIDEM.

Hoſpes Apuleius quum ſis, ne ingreder
priùs quàm ex horto roſas collegeris.

TAREN

TARENTINA.

[I]N TARENTVM IVL. CÆS. SCALIGER.

[M]ollia quæ tenuis dimittunt pondera lanæ:
Tonsa Tarentinis iugera læta iugis,
[E]adem complent vægrandibus horrea culmis:
[E]t tua sub prælum munera Bacche ferunt.
[N]ec est in Latio Pomona beatior vsquam:
[N]ulla est Hesperidum gratior aura locis.
[...]tum exhibuit lauta ad conuiuia Nereus:
[...]ruit & innumeris proxima silua feris.
[...]er perpetuum est, tantùm pro frugibus æstas.
[N]ectareas superant sidera fœta dapes.
[...]d si cœlum imis vellet mutare suprema;
[H]aud aliis poterat plenius esse locis.

TVMVLVS PACVVII.

[A]dulescens, tametsi properas, hoc te saxum
[rog]at vt se adspicias: deinde quod scriptum est
[leg]is. Heîc sunt Poëtæ Pacuuii Marci sita ossa.
[Ho]c volebam nescius ne esses.

IN CORSICA.

Hieronymus de Monelia legatus in hanc insulam Corsicæ pro magnifico officio S. [G]eorgii Commissar. vt populos præcedentis [an]ni rebellione nondum constantes in pace ac [of]ficio contineret. Armis atq; prudentia rem

TERGESTAE IN ISTRI

EPITAPHIVM PVERI.

ME longè effigie venustiorem
Narcisci vel Apollinis comati,
Parcarum Lachesis soror seuera
Isti Quinterinem dedit sepulcro.
Cur non flosculus exeam requiris,
Cùm tantùm fuerim puer decorus?
Hæc tellus nimis arida est viator,
Nostri facta perustione amoris.
Nam terram quoque læsimus decore,
Quòd si lacrymulis tuis madescet;
Forsan flos nouus ibit è sepulcro.

IN ZAZYNTHO.

M. TVLLI CICERO HAVE, ET TERTIA ANTΩNIA.

IN TEMPLO MARIAE.

ANdreæ Vesalii Bruxellensis tumulus, q obiit an. M. D. LXIV. Id. Octob. æta verò suæ LVIII, cùm Hierosolymis rediisse

PANO

NORMI IN SICILIA SVPRA PORTAM quandam extat

ONFESSIO FIDEI MAHOMEticæ linguâ Chaldaicâ in hanc *ſententiam.*

On eſt alius Deus præter vnum Deum. Non eſt alius potens, præter eundem De- Neq; eſt alius victor, prętér eundem quem mus Deum.

Interim de Chriſto verbum nullum.

PARASITI EPITAPHIVM.

Iatores, ciues optimi, vel aduenæ, ſiue bini, ſiue ſinguli inceditis, ſiue turmatim, od magis erit gratiæ: ſiſtite, offirmate greſ- :nec miremini, ſi moramini aliquantiſper. caculus equidem fui: ſuccinctus ſermo dari bis nō poteſt: iuuat vobiſcum eſſe, ac ab ore o pēdulos detinere, vt iuuit ſemper. Saxum c vos vocat. quid, inquā? viuus aſſueui, pru- ns, imprudens, mortuus item vos fallo. nam n vos vocat, quod vacat ore, verùm is, quo- cinis hîc latet, olim quom potuit, nunc huc s vocari voluit, valuitque hoc. hæc olim ſua luntas volentes vos legere hoc ſcriptum: vah uid loquor? immò ſculptū: quàm ægrè veritas

adhuc se mecum conciliat! nam neq; hîc at
mentũ, vel papyrus, aut membrana vlla adh
sed malleolo & celte litteratus silex, silens
huc. Quid hic latet, latè quod ego efferri
effari gestio? Sertius Pollensis parasitus, hist
vester festiuissimus, heic cubo: hoc unum q
dem tandem sponte dictum, verum est: si q
dubitat, hanccine olfaciat humum: olet tem
tum & florem vini. veteris: quo satur, satis i
uenis hausi. at si veixi vitam, tam vobis gratá
quàm notam vrbi & orbi, non minus mun
hoc à vobis impetrem oportet: adeste mihi
fauete, edictoque huic vos subscribite & ob
gnate. Si quis sibi vesicam onustam senserit; d
mum suam onus hoc reportet in cloacam:
verò festinus fuerit; citerior vel vlterior hoc l
co pro religione se euacuet. Qui non paruer
hæc multa illi esto: teste altero vt careat. Can
quoq; cæsi fustibus edictum hoc sentiant. A
fuistis, fauistis, & obsignastis. Teneo, quò m
do risum vobis dare sitio: hui, sentio, dictu
volui esse. Sed quid hoc est quòd tam famili
riter istuc procedit Veritas. profectò conta
gione mei sistit ipsa quoque, & mihi suppara
sitatur, quæ vltro potum inuocata aduenit
nunc si vrbani perhiberi vultis, & veritati su
parasitanti & arenti meo cineri cantharo pia
culum vinarium festinate: pòst valete, abi-
te in rem vestram, viatores optumi,
his nugis, ambagibus, con-
donate postumis.

EPI

PITAPHIVM C. VIBII ADO-
lescentis zelotypi.

INFER. D. DEABVSQVE.

C. Vibius adulescens intemperato amore
citus Putilliæ Sex. puellæ gratiss. quod alteri
o tradit, non sustinens cruento gladio sibi-
t mortem conſciuit. Vix. ann. XIX. menſ. II.
x. horas ſcit nemo.

PITAPHIVM TREBIAE ZELOTYPAE.

D. DITI ET PROSERP.
S. V. F.

Trebiæ Q. L. S. Trebii filiæ amoris monu-
ent. & pietatis aul. Fibuſtius vir cum q.
nmo cum deſiderio delicioſè vix. m. I. d. III.
æc M. VX. Quam amantiſſ. mihi infeliciſſ. la-
ymas & æternos luctus reliq. extremo zelo
e cum ſuſpicaret. Alia cum fœm. iacuiſſ. in
torem dulciſſ. conuerſo amore ſemet ferr.
ctus per med. tranſ. necauit. Hei vx. cur
oc? Mi care con. nec fact. tant. ſed & ſuſpe-
um amanti demere debueras. Vale lib. at ego
certa infel. & trepida vita ſoluta quieſco.

IMILIS PRAEFECTVS MILITVM
*Adriani Cæſaris, ſequens epitaphium moriens ſe-
pulchro ſuo inſcribi iuſſit.*

Similis hîc iacet. Cuius ætas quidem multo-
um annorum fuit: ſeptem tamen duntaxat
nnis vixit.

EPITAPHIVM GLADIATORIS, Q
cùm eius amore Faustina Marci Imperatoris vxor
deret, Chaldæorum consilio occisus est, vt eius cru
amans fœmina amoris flammas restingueret.

D. M.

Gladiatori meo amore cuius extremè pe
usta immort. languorem decub. At eius cru
re, heu me miseram, impiata convalui D. Fau
Aug. piè monum. relinquens, vt Q. Ann. san
turtur. inter sacrificand. arc. relig. Hanc inti
gi ex L. accen. facul. Et collachrymulant
puellæ soluerentur luctumq. funeral. ob tan
indicium doloris deuellat. crinib. promis
russar. pectora faciemq. Diem integr. prop
tiatis Man. circa sep. satagerent annua. pe
petuo repetund.

Ext. F. I.

GERMA

GERMANICA.

VIENNENSIA.

IN VIENNAM IVL. CÆS. Scaliger.

Aspice barbaricis quæ propugnacula bellis;
Quæ stet fulmineis machina torua pilis:
Aduersus spuriũ, quæ fortia pectora, Turcam
Apparet intrepida Norica dextra fide.
a igitur validis assultibus irrita fudit
Prælia, quæ capto fecerat hostis agro.
uin etiam patrij demissis turbine cœli
Auxiliis largo perpluit imbre polus.
ualia regna putes, numen quibus excubat armis?
Nonne Dei est, pro quo pugnat & ipse Deus?

INSCRIPTIONES VIENNENSES.

ORTAE GRATVLATORIAE SVBVRana Viennæ Austriæ, Imperatori Rudolpho II. &c. primò vrbem ingredienti à Senatu Populoq; Viennensi positæ, inscriptiones.

ARCHIDVCI SVO SERENISS. RVDOL-
pho II. Imper. Cæs. Aug. &c. gratulatur
Austria sua.

Austria quòd redeas tua Maxime gaudeo Cæsar,
Successu felix opto fruare bono.
Res est successus qua non preciosior vlla,
Res venit à solo tam preciosa DEO.

AQVILA ROMANA IMPERATORI SV
Rudolpho II. inuictiss.

Antè polus stellis, ver floribus, imbribus æther,
Danubius rapidis antè carebit aquis.
Antè tibi, antè Ioui communis desinet vsus
Esse Aquilæ, quàm te non ego fida colam,
Duxq́; comesq́; tibi sistar belloq́; togaq́;,
Custosq́; & clypei fida ministra tui.

ROMANORVM IMPERATOREM RVDOL
II. Cæs. salutat Europa humilimè.

In te Magne mihi spes est sita magna Rudolphe,
Cæsar ades rebus tuq́; Deusq́; meis.
Afflictæ mea fata vides: afflicta sed oro
Sis memor Europæ per mea fata tuæ.

ARÆ SEPVLCRALES IN-
clytæ familiæ Salmensis.

ARA I.

Dis Man. Sac.

Incomparabilis heros, NICOLAVS à SAL-
MIS, D. Ferdinandi Rom. Hunga. ac Boëmiæ
Regis, Archiducis Austriæ ab arcanis consiliis,
Cubicularius, & supremus prouinciarum Au-
stria

Capitaneus: Quum D. FRIDERICVS
n. Imp. D. SIGISMVNDVS, D. MAXI-
IANVS Rom. Imp. & FERDINANDVS
n. Cæſar, Auguſti fratres, rerum potiren-
eorum auſpiciis, Reipub. annis XLVI. for-
atq; ſtrenuam operam domi militiæq; na-
it. Anno porrò Domini M.D.XXIX. Soly-
nō Turcarū Tyranno Viennam obſeſſam
citer oppugnante, dum dirutis mœnibus
ctum generoſi animi robur pro muro ho-
m minis opponit, ſaxo percuſſus, lethale
nus accepit. D. FERDINANDVS Pat.Patr.
utis rerumq; geſtarum gloriæ ergò, hoc ei
numentum fieri cur. Moritur IV. die menſ.
ii, Anno Domini Ieſu Seruatoris M.IↃ.XXX.

Virtutem poſteri imitantor.

Quam meruit virtus, ſequitur te gloria. Cæſar
Et tumulum, & lacrymas dedicat has tumulo.

ARA II.

D. O. M. S.

Nicolao IV. Salmæ & Neoburgi Comiti,
olai illius III. Salmæ Com. magnit. rer.ge-
. ſuo ſeculo belli Ducis clariſſ. F.
D. Ferdinan. Ro. Regis ſupr. Cubiculario,
nibusque ipſius regnis ac ditionibus cum
mo imperio Præpoſito:
A Ioanne Pannon. Rege, & Solyman. Tur-
. Tyranno, ad quos ipſius Ferdinandi no-
e legatus miſſus fuerat, ampliſſ. muneribus
ato:

Ab illo atq; etiam in fratrem cariss. admir tione virtutis adoptato:

A suo Principe Posonien. regionis iuriu arcisq; præfectura & Comitatu Neoburg. a cto ornatoq;:

A Carolo v. Cæs. max. & feliciss. in ampli ordinem aurei velleris cooptato:

Quum Leuam, Chiabrachium, Zy‧hnan Muranum, expugnasset, communemq; pacen Regno Hungariæ reddidisset:

Paternam iam gloriam assecutus, decess Agriæ. XVI. Calend. Sept. anno Christi M. D. L Æt.

Iulius Com. Salmæ & Neoburgi, D. Maxim Rudolph. II. ab Imperialis aulæ consiliis, Filiu mœrens Parenti sanctiss. atq; opt. fecit. ANN Sal. Hum. M. D. XVIC.

Si vitam vitâ mihi compensare liceret
Magne parens, mea iam, iam tua vita foret.
Sed mea vita nihil: potior tua cœlica vita;
O liceat tecum viuere, sicq; mori.

ARA III.

Iouæ Opt. Max.

CHRISTOPHORO Com. SALMIO & Neoburgio:

Nicolai III. F. Nic. II. N. Ioan. pron. præclaræ indolis, ac summæ spei adolescenti, qui in floridissima iam tum ætate, vita hîc laudatissimè peracta, maxima fidei constantia, fatis ces- sit,

magno cum patriæ dolore ac desiderio.
Anno Sal. Hum.
Æt.

ARA IV.

CHRISTO S. SERV.

Volfgango Nic. F. Nic. N. Ioan. pron. Co-
Salmio & Neoburgio, Præsuli & Episcopo
uino: sinceræ Religionis, & æquitatis ob-
uantissimo: summo ingenio, eximia do-
ctrina, rara eloquentia prædito:
Humanitate ac beneficentia domi forisq;
claro: Principi sanctissimo:
Musarum patrono incomparabili:
onorum omnium cum luctu,
remo die piè religioseq; functo: Passauiæ,
VI. Decembr. Anno M.D.LV. Æt.

Munde vale: nulla hic est constans patria: cœlum
Per te Christe datur patria firma piis.

ARA V.

D. O. M. S.

kio & Nicolao, Salmæ & Neoburgi Co-
mitib. Nicol. IV. Com. Salm. & Neo-
burgi filiis:
Posonien. regionis iurium, arcisq; præff.
ambobus viris ampliss. ac clariss.
Alter Iaurinen. præsidii Princeps, perterre-
am Zygethana clade Pannoniam, re, for-
a, fide, sustinuit:

Summa vſus celerit. Hegettam, Tattam Veſprimium á Solyman. Turcar. Tyran. e ptas virtute ſuâ recuperauit:

Liberalis, magnanimus, laborum milit patiẽtiſſ. in omni belli munere ita egit, vt hc celeberrimus ſimul & formidabilis haberet

Alter autem omni liberali doctrinâ perp litus, Græcè Latinè aliquotq; aliar. exotic. li guar. exactè doctus, veram ſapientiam ante c nos comparaſſe viſus eſt:

Primùm Imperialis, inde bellicus Senatc ſub Ferd. Maximil. & Rudol. II. Rempub. fid liſſ. & opt. conſiliis ſemper rexit:

Machinamentis ad præſidia munienda, ad hoſtium augendam incuriam inuentis, cum quos mirata eſt antiquitas, comparandus.

Ille Iaurini in complexu milit. quibus appr mè carus ſemper fuerat, extremum vitæ ſpi tum edidit. An. Sal. M. D. LXXIV. Non. Iul. Ætat.

Hic Caniſæ, cui cum ſumma poteſtate præ erat, poſtquam vix. X. menſ. ſpacium excubi pro ſal. patriæ egiſſet, vi repentinæ mortis ſub latus eſt. VI. Cal. Decembr. Æt. S. anno XLII Chriſti XXC.

Iulius Com. Sal. Neob. D. Maximil. & Ru dol. II. ab Aulæ Imperialis conſiliis, auitæ pa ternæq; virtutis æmulatoribus, germanis ca riſſ. poſ. Anno M. D. XVIC.

*

Accipite ô animæ fortes, monimenta doloris,
Mixta piis lacrymis hæc pia vota, mei.

Om

me fata darent vobiscum viuere: vita
Inuita, haud vita est, cui sua vita deest.

ARA VI.

P. M.

lustr. at strenuo Heroi NICOLAO V.
licol. F. Eginonis & Iulii Com. à Salm. &
burg. FR.
enatu bellico Maximil. & Rudolph. II.
cognito,
osonien. regionis Comiti, Canisięq; præfecto:
Qui quum suæ custodiæ excubiarumque
m vix. mens. (quos anni multi haud emetirentur) edidisset:
iue fato, siue iniquorum maleficio importuniss. sublatus:
ul. fratri Maximil. & Nicol. filiis filiabusq;,
iugique Iudithæ à Polhaim superstitibus
nœrorem cunctis, dum cineres quiescunt,
sui desiderium relinquens:
M. H. M. H. S. E.
ix. ann. XLIII. Ob. Canisiæ XXVI. anni
Sal. LXXX.

ARA VII.

D. O. M. S.

Elisabethæ Thurræ, Freistadii, Semphtæ,
henauiæ, & Themetuini Dominæ, fœminæ lectissimæ,

Alexii Thurri, viri ſummi, Pannoniæ regis æquiſſ. & ſapientiſſ. filiæ;

Quæ ſic ſemper vixit, vt ſeculum ipſa dignum videretur:

Ita diem extremum clauſit, vt mors c vitæ ipſius curriculo reſponderet:

Sed & Æmiliæ ac Iuliolo puellis bim

Qui vtrum formoſiores, an blandiores rint, dubium reliquerunt:

Qui quod voluit mater, ſemper fecerui

Alterum mî Eliſabetha, alterum Anna-ria Dietrichſteinia vxor ſuperſtes fidiſſima perit:

Iulius Com. Salm. & Neoburg. Maximil. Rudol. II. ab Imperialis aulæ conſiliis,

Maritus & parens, coniugi ac liberis dulciſſimis,

Quòd cum illis nón ſim, do-lens feci.

Anno Sal. M. D. XXCIV.

*

Si dolor & lacrymæ poſſent vos reddere vitæ:
Reddiderint vitæ vos dolor & lacrymæ
Iamdudum. quid tum? dolor eſt & lacryma te
Gaudia vos vitæ ſola fuiſſe meæ.

ARA VIII.

Chriſto Redempt. S.

ANNÆ-MARIÆ DIETRICHSTEINI Sigiſm. F. Sigiſmundi N.

Lil

Liber Baron. ab Holleburg &
Finckenstein,&c.
Quæ matronal. virtutum omnium ac
laud. præclariss.
Summæ erga Deum religionis,erga
maritum fidei,
Amoris erga liberos,beneuolentiæ ergà suos,
Benignitatis erga pauperes,erga omnes
humanitatis,
Morum deniq; ac vitæ perpet. sanctimoniæ,
castitatis, innocentiæ,
Viuens moriensq;;
Singulari præluxit exemplo omnibus sui ordi-
nis & sex.hominib.
Coniugi incomparabili,
Quæ supra ætatem morbo varorum pala-
bundo infestata,
Partu heu immaturo nimis quintam
enixa sobolem,
Magno cum dolore ac labore:
Quam sacro fonte prius renatam, & ex se
Annam-Mariolam cognominatam, secum in
cœlum sublatam, Christo initiauit:
Inter amplexus coniugis, & liberor. aman-
tiss. piè sanctéq; expirauit,
Animulæ suę carissimæ
Iulius Com.Salm.& Neoburg.
maritus infeliciss.
vberibus cum lacrymis pos.

*

Vita mea vita quondam, mea mellila coniunx;
Mors vita nunc es mortua nempe mea,

Soluar, & ô tecum Christo nunc deniq; viuam:
Sic placeam: Christo viuere certa salus.
Ob. ann. ætat. XXVII. Sal. hum. 15
Martii 5.

AVGVSTANA.

AD S. MARIÆ.

OTHONIS III. IMP. MO-numentum.

IMp. Cæs. Othoni August. III. ex gente M[illegible] gni Witekindi Saxonum regis, Cæs. Otho[illegible] August. II. filio, Cæsaris Othonis Aug. Mag[illegible] nepoti, Regis Henrici Augusti Aucupis pr[illegible] nep. Othonis ducis Saxoniæ & Rom. Imp. g[illegible] bernatoris abnep. Lutolphi Saxonum Du[illegible] ac nep. Brunonisque Saxonum ducis, & Wit[illegible] kindi fratr. trinepoti. Obiit x. Kal. Feb. Ann[illegible] Salutis M. II. regnorum XIX. Imp. V. Quòd v[illegible] scera eius hîc condita iacent, Fridericus II[illegible] Dux Saxoniæ Princeps elector, Comes pro[illegible] uincialis Turingiæ, Marchio Misniæ, & sac[illegible] Rom. Imp. locum tenens generalis, progen[illegible] toribus dulciss. faciundum curauit. Salut. ann[illegible] M. D. XIII. V. Id. Maii.

N. B.

Frid. III. Imp. Viennæ in D. Stephani sepultum no[illegible] ignoramus. Ideo eā quæ mox sequitur inscriptio nem Augustæ tantùm honorariam arbitramur.

IN

J AEDIBVS ECCENBERGERINIS.

mp. Cæſar D. Fridericus I I I. Pius, Proſper,
g. Chriſtianitatis Supremus Princeps, Hun-
iæ, Dalmatiæ, Croatiæ, &c. Rex, Archidux
ſtriæ, Dux Stiriæ, Carinthiæ & Carniolæ,
mes & Princeps in Habspurg & Tirolis,
ıdgrauius Alſatiæ, Princeps Sueuiæ, Mar-
ɔ ſupra Anaſum, Princeps religioſiſſ. qui ſa-
m Romanum imperium ſumma iuſtitia &
ute quinquaginta tribus annis ſapienter &
derate rexit: quique filio ſuo Maximiliano
p. glorioſiſſimo ſereniſſimam Dominam
riam vnicam filiam & hæredem Diui Caro-
ucis Burgundiæ potentiſſimi, &c. legitimo
ro copulauit: ex quo quidem connubio o-
eis ducatus, principatus, marchionatus, co-
atus, & dominia, quæ præfatus Carolus
ıx terra mariq; poſſedit, felici domui Auſtriæ
reditario iure perpetuò acceſſerunt: quæ &
per. Maximilianus potenti manu, & gladio
ıſeruauit: Ipſe Fridericus talibus multisque
s imperatoriis virtutibus perpetratis, natu-
debito perſoluto: celeberrimis ac famoſiſſ.
equiis deuotè celebratis, in hoc precioſo mo-
mento reconditus eſt.

Hic Fridericus I I I. Imp. Aug. Naſcitur ann.
lutis noſtræ M. C C C C. X V. Eligitur in regem
om. ann. M. C C C C. X L I. m. Aug. d. X I X. Mo-
ur ann. M. C C C C. L X X X X I I I. ætatis ſuæ
X X V I I I. Imp. verò L I I I. m. I I I I. d. I I I I. eius
rpus in hoc ſaxum reconditur ac transfertur,

an.sal.M.D.XIII.d.VII.Noueb.Imp.Cæsar
Maximilianus P.F.Aug.Christianitatis sup
mus Princeps,Germanię,Hungarię,Dalma
Croatiæ,Bosnęq;,rex Angliæ,dux Burgun
Lotharingiæ, Brabantiæ, Stiriæ, Carinth
Carniolæ, Limburgiæ, Lutzenburgiæ & G
driæ Comes, Princeps in Habspurg & Tiro
Landgrauius Alsatiæ, princeps & comes B
gundiæ, Flandriæ, Goritiæ, Arthesiæ, Hol
dię,&comes Selandię,Phirretis in Kyburg,N
murci & Sutphaniæ, Marchio super Anasu
Burgouiæ, & sacri Romani imperii. Domin
Phrisiæ, Marchiæ Sclauonicæ,Mechliniæ,P
tusnaonis & Salinarum, &c. potentiss.& vict
riosiss. qui sua singulari sapientia, per san
cõnubii fœdera,quo filio Philippo regi glori
sissimo serenissimam Ioannam reginam & h
redem Hispaniarum coniunxit, nepotibus si
sereniss. atq; chariss.Carolo,Ferdinando,Le
noræ, Isabellæ, Mariæ & Katharinæ eorumq
posteritati archiducibus Austriæ, & ducib
domus Burgun. regna hęc famosissima, scilic
Castellæ, Granatæ,Nauarræ,Cathaloniæ,T
leti,Galletię,Valentię,Sardinię,Maioricæ,M
noricæ,Corsicę ac Insul.Antipodum,&c.hęr
ditario iure perpetuo laudabiliter acquisiui
ex quo inclytam domum Austrię in tantum e
altauit,ut D.O.M.gratia,in orbe terrarum hu
vsq; nullam parem habeat. Et hoc preciosu
monumentum,à patre deuotiss.Imp.Frideric
inchoatum,ipse filius pientiss.perficiendum,
erigendum curauit. Valeant, vigeant, floreat
feliciss

issima nomina Friderici, Maximiliani, &
ippi beatissimorum Impp. ac regum in æ-
um. Amen.

AD MAVRITII.

D. O. M. S.

uæris viator quis hoc sub marmore tectus
it? homo vt tu mortalis, Henricus Rech-
er olim dictus. Qui sic patriæ & amicis vi-
t eum vixisse non pudeat. Tu manibus be-
recare: & salutis tuæ memor viue, & vale.
: Epitaphium Henricus Rechlinger Imp.
est. Consiliarius, & reip. August. Duumvir,
ns sibiipsi conscripsit. Parenti opt. & He-
e Hoervvartin, matri suæ pientiss. & sub eo-
i marmore tumulatæ, liberi mœrentes P P.

*SVBVRBIO IACOBAEO, VICI FVGGE-
rani, qui nouum oppidum repræsentat.*

Anno M.D.XIX. Vdalr. Georg. Iacob. Fug-
i August. germani fratres. Qua bono se
p. natos, qua fortunam maximarum opum
O. M. acceptam inprimis deferendam rati,
pietatem & eximiam in exemplum largita-
i, ędes CVI. cum opere & cultu municipibus
i frugi, sed pauperie laborantibus, D.D.D.

*IDEM IN NOSODOCHIO FVG-
gerano.*

Marcus, Ioannes, Hieronymus, Iacobus Fug-
ri fratres germani, Dn. Antonii filii, hanc
mum pro pauperibus siphylide morbo la-
rantibus ex dispositione paterna exstrui cu-
runt, An. S. 1571.

AD PRAEDICATORES.

Lector aueto. Frater Ioan. Faber: ſ. Theologiæ artiumq; Doctor: ordinis præd tor. congregal. Germaniæ Vicarius gener Prior Auguſtenſis; Ædem hãc ſacram, ruin ob vetuſtatem minantem, partim Apoſto ſedis beneficio; partim verò ciuium Auguſt ſium eleëmoſynis, Leone x. Pontif. Max. at Maximil. P. F. P P. glorioſiſſ. Cęſare remp Ch ſtianam gubernant. Fabr. procurauit. Hie nymus im Hof, & Melch. Stunz, Auguſt. m laboribus, & incredibili cura: Deo Opt. M Mar. virgini, Mar. Magdal. Iohanni Euang. a diuo Dominico, ordinis prædicatorii paren intra triennium, vix credas, à fundament. F. Anno Chriſti M. D. XV. Sept. x. Hoc volu ſcires.

IBIDEM.

Deo Opt. Max. cæteriſq; diuis. Summa re gione moti patricii ac ciues Auguſtenſes, qu rum heîc videntur inſignia: vniuerſa pænè E ropa armis laborante, pientiſſ. domum han quæ lapſum pænè minaretur, ſuis ampliſſ. ele moſynis, à fundamẽto intra triennium facie dam curauere. An. Chriſti M. D. XV. d. x. D cemb.

ALIVD.

Philippo Catholico, regi Hiſpaniar. &c. I Imper. Cæſaris Maximiliani Aug. & Mariæ I Burgundiæ filio. Qui vix. ann. 28. m. 3. d. 11. Ob

Brugi

ıgis, florentiſſ: ætate: magna R.P. Chriſtia-
iaᶜtura: relictis patre,& filiis pupillis, Caro-
ege, & Ferdinando principe Hiſpaniar. &c.
. ſal. M. D. VI. VII. Kal. Octob. ob vitæ eius
citatem Frat. Ioan. Fabr. deuotiſſ. poſuit.
. Chriſti M. D. XIX.

IBIDEM.

Imp. Cæſari Maximiliano Aug. Pio, Felici,
ıng. Dalm. Croatiæq; regi &c. Quòd ſuum
ſtr. Archiducatum, ac etiam Rom. Imp. pa-
um reddiderit, auxerit, ampliauerit, quod-
e Philipp. filium, & Carol. nepotem, Hi-
niar. reges conſtituerit. Vixit ann. 63. menſ.
d. 19. Ob. VVelſæ, d. 12. Ian. ſalutis An. 1519.
gni anno 33. princ. opt. Chriſtianæq; religio-
acerrimo propugnatori Fr. Ioan. Fabr. Au-
ſtan. Theologus, Maieſt. ſuæ à conſilio: de-
tiſſ. faciendum curauit, atq; poſuit 1519.

IBIDEM.

Imp. Cæſ. Carolo v. Aug. Max. Cæſ. Fride-
i III. pronep. Cæſ. Maximil. Aug. & Fer-
nandi Magni Hiſpaniarum Regis nepoti:
ilippi, & Ioannæ Hiſpaniar. Regum filio:
b felicem eius electionem, ab vniuerſo po-
lo Chriſtiano deſideratam: de ſe an. ætat. 20.
ıanimi principum elector. conſenſu factam,
Kal. Iulias. ſal. an. 1519. principi clementiſſ.
ater Ioan. Fabr. Theologus ordinis S. Do-
inici, deuotiſſ. poſuit. An. reparationis hu-
anæ 1520.

IBIDEM.

Ferdinando, Principi Hiſpaniarum, Arc duci Auſtriæ, Duci Burgundiæ: Cæſ. Frider III. Aug. pronepoti: Cæſ. Maximil. Aug. Ferdinandi Magni Hiſpaniar. regis nepo Philippi & Iohannæ Hiſpan. regum filio: C roli Imp. Cæſ. Maximi Aug. v. fratri germar principi pientiſſ. Frater Ioannes Fabr. Aug ſtanus, prædicatorii ordinis, deuotiſſimè p ſuit. An. hum. reſtaurationis 1520.

ALIVD.

D. O. M. Dn. Ioan. de Cerbellon. Hiſp nò, ordinis Calatrab. equiti ſtrenuo. Q poſt plurima præclarè à ſe geſta, annos 5 primò ſub D. Ferdinando rege Catholic deinde Imp. Maximiliano, atq; poſtremò C rolo Qu. Cæſare Auguſto tam in Africa, quà in Germania, Italia, Hiſpaniaque contra p tentiſſ. mundi hoſtes triumphator celebri Tandem mirus hic belli artifex militiam o ſtrenuam, ſuiq; animi virtutem perpetua m moria dignus, Carolum v. Cęſ. huc ſecutus, a ætatis 75. obiit d. 3. Auguſti. An. 1551. Dn. Petr de Cerbellon. F. patri opt. clariſſ. H. E. M.

ALIVD.

Dn. Didaco de Arze Mardrili nato, Hiſp nor. militum præfecto: diuiq; Iacobi commer datorio. Qui inferiori non prudentia, nec for titudine quàm nobili ſtirpe natus: cùm ſub C thol

ci Hiſpaniar. Ferdinandi regis ac Maxi-
ni Imp. nec non inuictiſſ. Caroli v. Rom.
ditione immẽſos bellicis in rebus per 40.
aſſus eſſet labores; poſt vltimam tandem
manici belli expeditionem VVirtemberg.
is gubernator conſtitutus fuit à Cæſare.
60. iam & 8. cùm haberet, quietemq; me-
deſideraſſet; morbo correptus, animam
mo omnipotentiq; Deo; huic verò ſepul-
corpus commendauit. Auguſtæ an. 1551. d.
enſ. Nouemb. D. Ioannes de Arze huius
os conſtruere hunc iuſſit lapidem.

ALIVD.

. O. M. Nobili matronæ Vrſulæ Bar. ab
rroch, fide, prudẽtia, caſtitate inſigni: Rom.
ng. Boëm. ac Poloniç reginarum affeclç fa-
iari; Ioh. Iacobus Fugger: Kirchbergæ, &
nç Baro: Phirretarum dominus, coniugi
iſſ. atq; incomparabili: amoris ac deſiderii
o, monument. hoc, lugens mœrensque
ter votum poſuit. Obiit 18. die Sept. an. ſal.
4. Vix. an. 32. m. 10. d. 23.
Media vita in morte ſumus.
Credo videre bona Domini in terra viuen-
Vt mortui viuerent, tu mortuus es. (tium,
Et mors tua peccatorum mortem occidit.

D. Imm. S. Io. Iacobus Fugg. humanç ſortis
q; fragilitatis memor, viu⁹ monumentũ hoc,
quo condi mortuus voluit, ad perp. memor.
oprio ęre ſibi vxoriq; prçmortuç, cum qua

ann.14. menſ.2. d.27.coniunctiſſ.vixerat,c
ſtituit: coniugisq; monumento iungi vol
vt quos viuos idem animus, eademq; ſocia
rat voluntas: iiſdem defunctis perpetuæ g
riæ atq; honoris ſimulacra eſſent vnita.

Certa dies nemini: mors certa cunctis:
certa poſterorum cura.

Tu qui es, ego fui. Qui ego ſum, tu eris.

Io.Iac.Fugg. ſibi,vxori,hęredibusq; eoru

ALIVD.

D.O.M. Alphonſo Gonzali de Meneſe,
ſecreto cubiculo: ſeren. princip. Ferdin. H
ſpaniarum Infanti fideliſſ. ac opt. adoleſcen
cui patrius decor arma inter honeſtiſſ. conti
uerſias induit: quiq; ſub verbo principis co
tubernali nudum pectus præbuit: acerbo fa
interempto. Fide, amore, veritateq; ſui de
derium hero facientibus. Bernardinus frat
fratri mœrens miſero P. Ora pro eo beate I
cobe.

Rogante ſereniſſ.principe Ferdinando; Ph
lippus Adler locum ſepulturæ inter gentil
ſuos, non minus piè quàm liberaliter grat
conceſſit. Anno à Chriſto incarnato 1526. M
Ianu.d.6. Morientem Muſæ, Charites & Apo
lo planxerunt: Pullata curia condoluit. A
ætat. 28. menſ. 5. die 23. vna minus nocte. V
le Lector.

ALIVD.

D.O.M. Michaëli Velaſco: Io. Velaſqui I
præſ

ecto alæ Hiſpanorum, Philippi Hiſpania-
principis, Caroli v. Cæſ. Aug. F. maximo
itiorum deſignatori. Qui Philippum ex
ania in Belgicam & Germaniam ſecutus,
obiit. Vxor dolens animo F. C.

ALIVD.

.O. M. Dn. Alfonſo de Laroſa, Hiſpano
cobi equiti, Torellæ Comiti: in rebus bel-
regio conſiliario. Qui à Granaten. bello
70. ſub Ferdinando Hiſpaniæ rege, & Ca-
v. Cæſare Aug. in Africa, Italia, ac regno
ertim Neapolitano duce magno Conſal-
errando, ſumma cum laude militauit: o-
busq; muneribus iis in bellis functus eſt.
dem Carol. v. Cæſarem huc ſecutus, an.
ùm vixiſſet, obiit. Dn. Ferdinandus Fr.
i opt & clariſſimo P. H. S. E. M. Martii
lie.

ALIVD.

ntonius Baumgartner à Baumgarten Ba-
nortalitatis ſuæ, acceptorumq; à D. O. M.
eficiorum haud immemor; auitum hoc
iumentum, pietatis & gratitudinis ergò,
; futuræ reſurrectionis, ſibi poſterisq; vi-
s reparari cur.

ALIVD.

Iomo ortus tui rationem, ac termini, ma-
è tecum meditare. In Deo ſit inprimis fixa
omnisque cogitatio. Cùm enim certa ſit

mors; hora incerta, neque cognita vlli: [...]
curę minori ſobrio & vigilanti vitę [...]
tam iactura, quàm lucrum eſſe debet. Ioa[...]
& Michaël à Stetten hęredibus ac poſteris [...]
H. M. F. C.

ALIVD.

VVolfgango à Lindena, iuueni opt. e[...]
queſtri ordine, in hac vrbe, in comitiis in[...]
exſtincto: propter ipſius ſingularem fidem [...]
modeſtiam, Dux Saxonię Ioannes Electo[...]
C. Anno 1530.

IBIDEM IN FVGGERANO
Sacello.

D. O. M. Iacobus Fugger Auguſtanus, [...]
mnium ſui ordinis ac nationis ornamentu[...]
Maximil. & Caroli v. Impp. à conſilio, di[...]
tiarum inuſitatarum partu, liberalitate in [...]
mnes, vitę integritate, animi magnitudi[...]
nulli ſecundus: cùm nemini conferendus [...]
uens fuerit; poſt obitum inter mortales re[...]
rendus non erat.

ALIVD.

D. O. M. Vdalricus Fugger Auguſtan[...]
aurea mediocritate, munificis Georgio &[...]
cobo german. fratribus non poſthabend[...]
œconomię atque omnis ęquitatis, ſacroru[...]
que rituum ſeruantiſſimus, H. S. E. Vixit a[...]
72. m. 3. Obiit 1510.

ALIV[...]

ALIVD.

Perp. fecur. Hieronymo Fugger: Huld. fen. o. generis splendore; corporis elegantia; miq; dotibus insigni: Gloria verò equestri, erisq; virtutibus ornatissimo. cuius largas er opes, absq; curis anxiisq; negotiis; iucun-; inter amicos, in otio hilariter ac benignè am traducere studium fuit, M. H. patruelis, patrueles filii ex testamento heredes, gra-udinis ergo, agnato opt. E. B. M. F. C. Obiit Nouemb. an. sal. 1538.

ALIVD.

D. Immort. S. Georgius Fugger Augustan. nifica benè merendi virtute insignis. In v-mque fortunam equanimus, amicorum & rię studiosiss. bonorum omnium inprimis erore heîc situs est. S. T. T. I. Vixit an. 52. 3. d. 8. Obiit 1506.

ALIVD.

D. O. M. Raymundo Fugger, eximia inte-tate ac munificentia incomp. optimarum ium, atque rerum antiquarum amantissi-o: studiosorum atq; egenorum patrono, & ecœnati vnico, ingenti relicto sui desiderio, ignoq; omnium luctu erepto, v. filii mœstiss. renti pientiss. monumentum hoc P. E. P. oritur an. sal. 1535. d. 3. m. Decemb. in ædi-s, quas ex fundamento proprio ere constru-. Relato cadauere in hoc familię sepulchr.

IACOBO FVGGERO.

Inuida mors aliis, vni tibi candida & æqua,
Et, quod miremur, vita salusq; fuit:
Vixisti multis, & vitæ munera obisti:
Migras cùm nondum vulnera fortis habes.

Vix. ann. 67. m. 2. Obiit M. D. X

ALIVD.

Adolphus Occo, A. F. A. N. Medicus Re AugUst. hoc sibi monum. V. P. vt in co ci vxore, ac liberis, ad extremum vsque iudi diem mox adfuturum, mortuus quiesceret. viator, quisquis es, quieti locum non inuide Vale. Abi.

Qui fuit æternæ Christus mihi caussa salutis,
Exuuiis rursus vestiet ossa meis.
Eius dum reditu mihi vita salusq; paratur,
Interea tumulo molliter ossa cubent.

ALIVD.

Pius & nobilis vir Ioannes Retzerus à Tier dorf: & altera coniunx eius honestiss. Ant nia Occina (prior enim Anna Zœblina p. r Brauneggæ Tirolis sepulta est) incertam ce fati horam perpendentes, spe indubia glori sæ resurrectionis suæ, & omnium Christi fid lium; sibi suisque H. M. P. P. 1574.

SVB PHOENICE.

Hæc perit vt viuat: se tamen antè cremat.

ALIVD.

Georgius Sturm te admonet, vt vitæ frag litatem contempleris: & resurrectionem salu

tarei

n exſpectes. Mors naturam deſtruit; tem-
rtem. Deus mortem non fecit: reſurre-
iem promiſit. Chriſte fidem veram viuis
re, caroq; mortua voce tua læta reſurgat.

ALIVD.

hriſtophoro Thenn. Salispurgenſi, Schol-
æ Aug. fideliſſ. veræ nobilitatis, doctrinæ,
tisq; erga DEVM, omnesq; mortales im-
tali gloria excellenti: cariſſimo ſanctiſſ. que
ioriæ marito, ſibimetipſi, omnibusq; ſuis;
na Pfiſterina, P. A. vidua mœrens, certa ſpe
carnis noſtræ reſurrectionis, H. M. P. C.

ALIVD.

ach. Ieniſch minori, pietate erga DEVM,
anitate, & manſuetudine erga cunctos,
ipuè verò munifica in egenos liberalitate:
præſtantiſſ. vera in Chriſtũ fide, magnoq;
deſiderio, omnibus bonis corporalibus
habitis, ad patriam cœleſtem euocato: An-
alerina, vidua mœſtiſſ. viro cariſſ. P. N.
534. Kal. ſept. ☉. 1573. 8. Apr.

ALIVD.

D. T. V. O. M. S.

annes Baptiſta, Paulus, & Daniel Haintze-
atricii Auguſtani, fratres germani, Ioan.
nzelii patritii Cos. q; Auguſtani, & Catha-
VVelſerinæ, filii ſuperſtites, humanæ ſor-
emores, ſpe glorioſæ reſurrectionis, hoc
umentum ſibi, parentibus. vxorib. & po-
s F. C. M. D. L.

Vna trium iungens animos concordia fratrum
Germanam coluit cum pietate fidem.
Corpora iuncta trium nunc & lapis vnus habe
Dum vocet ætheriæ clangor ad astra tubæ.

CHRISTO SACRVM.

Qui locus insigni vidit cum laude docentem
Betulium Xystum, nunc tegit ossa viri.
Ingenium, mores, doctrinam scripta per orbem
Cognita testantur: spiritus astra tenet.
Ille quidem luctum patriæ doctisq; bonisq;
Liquit: at haud similem, liquit in vrbe sui.

Vixit annos LIII. menses III.
XXVI. gymnasio præfuit an
XVI. Obiit XIII. Cal. Iul. an. 1
Ioannes Baptista, & Paulus H
tzelii fratres germani, præcep
ri benè merito F. C.

NOBILITATI LITTERATÆ S

HIERONYMO VVOLFIO
OEtingensi.

Ex Pincernarum Syveinspaindens. qu
primis autoribus Cæsariensis cœnobii nu-
rantur, legitima stirpe oriũdo, in quo, & fr
Hainrico Norimb. Archiatro illa ipsa exstir
est: Socrati Sueuico, Grȩcè Latinȩq; doct
mo: Christianæ Philosophiæ & Eloquen
principi: viro ad scribendum, dicendum, do
dum nato: antiquæ virtutis, & fidei German
exemplari: præceptori optimo, & amico ma
n

sex Hainzelii fratres germani, Io. Baptistę
publicè debitum, priuata pietate, M. PP.
it An. C. N. cIↄ Iↄ xxc. postr. Non Oct.
P. M. Vixit cœlebs an. LXIV. D. LV. H.
Annæo gymn.& bibl. præfuit ann. XXIII.
tiplicium diuini ingenii monumentorum
opam atq; Asiam hæredes reliquit.

ΤΟΙΣ ΠΑΙΣΙΝ ΕΙΠΕ ΧΡΗΣΙΜΑ:
ΜΕΓΑΛΗ ΧΑΡΙΣ ΑΥΤΩΙ.

A. S. DOMINICI.

Christo seruatori sacrum. Catharinæ nobili
zonum familia: magnifici Raymundi Fug-
coniugi: pudicitia, pietate, vitæ sanctimo-
benignisq; in egenos largitionibus insigni:
cti v. filii M. H. matri dulciss. ac pientiss. a-
ris ergo PP. Ob. an. sal. 1535. d. vlt. Febr.

IN COEMITERIO STEFFANINO.

Defuncti vita mentem DEVS æthere seruat:
Corpus in hac vermes depopulantur humo.
Sola mihi est viuo Christus fiducia, cultus,
Quem precor, vt mea sit post quoq; fata salus.

ALIVD.

M. D. LXXVI.

Non quem huic marmori incisum vides, at
um Christum, Hierosolymis pro nobis pec-
oribus crucifixum, Dei patris vnigenitum,
D. Marię virginis filium, cum Spiritu sancto,
um DEVM adorabis. Paulus Hainzelius,

&Elizabetha Remin coniuges, sibi monu
tum hoc totiq; familiæ VV. PP.

In Coemiterio Svbvrbano.

Monumentum Achillis Pyrmenii Ga
Lindauiensis, Medicinarum doctoris.
cùm 27. ann. complete vixisset; in Christo
dormiēs, Augstburgi hoc loci sepultus est
sal. 1577. d. 4. m. Xbris. suisq; cōmune esse

ALIVD.

Matthias Schenckius Constantinus, scl
Annææ magister, sibi & suis P. 1567.

Sibi. Svis.

Ille ego qui Annæi tenui moderamina ludi
Schencius, hoc posui languida membra thor
Qua potui cursum pietate fideq; peregi:
Supprecor offensis parcito Christe meis.

Alivd.

Qua Christus forma surrexit, & astra petiuit,
Hac rediens iudex totius orbis erit.
Cuncta sepultorum tunc corpora viua resurgent
Saluus & in cœlo quisq; fidelis erit.

D. O. M. Tr. V. Saluatori, & Chounr
Peutingero I. C. patric. Aug. consil. Au
erudit. virtute, rebusq. amic. bon. senecta
lici, & ipsa morte CL. V. Qui vix. ann. 82. d.
Hoc in sepulcro maiorum conditur. Mar
rita Velserina coniunx: & CL. Pius I. C. Ch
stophorus, Io. Chrysostomus, & Carolus, f

germani 1. filii, hæred. Peutingeri Iun. ex
tò amoris, obſeruant. & obſequii pii ergo
P. Ob. 5. Kal. Ian. An. 1547.

ALIVD.

uis ades, qui morte cades, ſta, reſpice, plora.
m, quod eris, modicum cineris. pro me precor ora.

ALIVD.

enerab. dn. Conradus Brum, I.V.D. Au-
guſten. & Ratisbon. Canon. ſic diſpoſuit.
minis naſci primum: vixiſſe ſecundum:
tima poſt vitæ tempora mors ſequitur.
rtunati benè naſci: viuere honeſti
iuſti: felix eſt benè qui moritur.
go qui natus longo quoq; tempore vixi,
urum etiam mortis ſuſtinui imperium,
ortunatus nimium: ſtudioſus honeſti:
funƈtus tandem regna beata colo.
adus patrio dictus cognomine Brumus,
uius in hac tumba molliter oſſa cubant.
b Monaci, cũ OEniponte, quò paulò antè
.ſ. Mai. Chriſtianę reip. cauſſa vocatus erat,
um contenderet. An. dn. 1563. à d. 20. Iun.
nnor. iam ſenex. cuius anima, cum piè in
iſto defunctis, in pace quieſcit.

ALIVD.

acobus Heinrichman V.I.D. Eccleſiæ Aug.
ion. atq; in ſpiritualibus Vicarius generalis
. M. P. illo nimirum, quod ſe moriente fu-
um ſit, apertè ſignificans.

Condit post mortem pollinctor putre cadauer:
Id vermes rapiunt: captat amicus opes.
Atq; sacros census mox Curtisanus anhelans
Occupat: at Christus spes mea sola manet.

Dein Leib wirfft man hin in das grab/
So nemen die freunde hin alle hab:
Der Curtisan bald d'pfrůnd erwischt.
Allein bleibt mein hoffnung zu Christ.

Alibi ad cranium, & duas tibias humani cadaueris.

Nunc quod es ipse fui: nunc ego sum quod eris.

AD PRÆDICATORES.

Leonhardus im Hof senator, Hierony Cos. F. & Veronica Rechlingerina Conr Septemuiri F. coniugeis & nobiles patric. A conduntur heic, & posteros operiuntur. Qu ille d. Kal. sext. 1557. hæc à d. 19. Septem. a 1579. ad superos euolauit.

AD MARIÆ IN CIRCVITV.

Jn des Rômischen Kônigs hof was ich/
Vnd dient Fürsten / vnd andern inniglich/
Von meniglich ward ich hoch geehrt.
Was ist mir aber nun beschert?
Da lig ich in erdrichs molten/
Vnd hoff ich hab vergolten
Mein schuldt durch den bittern todt.
Mein seel befehl ich hiemit Gott.

Obiit anno M. D. V.

PAL.

[P]LATINA SEV HEIDELBERGENSIA.

[I]N HEIDELBERGAM IVL. CÆS. SCALIGER.

[N]obilis Imperio Franconia dextra potenti
Belligero nulli Marte secunda viget:
[...] victis ab se pepulit vectigal Alanis;
[Li]bera Germano nomine Franca fuit.
[...]contenta suis angustis finibus (illi
[Q]uæ par virtuti terra futura foret?)
[...]ditur: superat. Germani ô pectus honoris!
[V]ictoris victos nomina ferre sat est.
[...] aliunde venis: Francúsve est Hectoris ullus.
[Q]uid petis à victo stemmata? tota tua es.

[D]VCVM PALATINORVM AD RHENum monumenta.

[R]obertus Bauariæ Dux, Comes Rheni Pa[lati]nus, Romanorum Rex, iustus, pacis & reli[gio]nis amator, dignus Deo visus, qui pro Iu[...]ia pateretur. huius sacræ ædis & collegii in[...]utor, hîc cum castissima coniuge Elisabe[tha], Norici Montis Burggrauia quiescit. vita [fu]nctus anno Christi 1410. Cal. Iun. xv.

ANNO Domini 1449. die Hippolyti obiit [I]llustriss. Princeps Dominus Ludouicus iuni-

or, Comes Pal. Rhe. ſacri Imperii Romani
chidapifer, Princeps Elector, Bauariæ Dux,
ius anima requieſcat in pace.

Germania meritò luget funus Illuſtriſſ
Domini Lodoici primi Comitis Palatini R
ni, Ducis Bauariæ, Sacri Ro. Imperii Archi
piferi Principis Electoris, qui propter mul
diſcordias tumultusq; per ſe cùm ſumma p
dentia, tum ſumptu ſedatos Pacifici nom
meruit. Obiit decimoſexto die Martii, An
Domini cIↃ IↃ XLIV. ætatis ſuæ LXVI.
Deus miſereatur in æternum.

Illuſtriſſimus Dominus Philippus, Com
Palatinus Rheni, Bauariæ Dux, ac Sacri R
mani Imperii Archidapifer, & princeps El
ctor, hîc quieſcens, obiit die viceſimooctau
menſis Februarii, Anno Chriſti 1508. cui
anima requieſcat in ſancta pace.

Illuſtriſſimo Principi ac Domino Domin
Friderico ſecundo, Comiti Palatino Rhen
Duci Bauariæ, ſacri Romani Imperii Archida
pifero Principi Electori, qui obiit Alzeæ. An
no 1556. 26. Feb. ætatis 74.

Sereniſſimæ Heroinæ, regiaq; ſtirpe pro
gnatæ, Dominæ Dorotheæ Palatinæ Rhen
Duci Bauariæ, Regnorum Daniæ, Suecię, a
Noruegiæ Principi ac heredi: &c. Elector
conthorali dilectiſſimæ. quę obiit &c.

Frid

ridericus tertius, Dei gratia Comes Palati-
Rheni, ſacri Romani Imperii Archidapi-
ac Princeps Elector, Dux Bauariæ, &c.
atis & conſanguineis chariſſimis optimeq;
itis, hoc monumentum gratitudinis ergo
uit. Anno 1562.

Anno 1501. 25. Febr. obiit Illuſtris Princeps
mina Margareta Dei gratia Comes Pala-
a Rheni, interioris ſuperiorisque Bauariæ
x. cuius anima in ſancta pace requieſcat.

Cætera qui circum luſtras monumenta viator,
Hæc quoq; non longa eſt, perlege pauca, mora.
Si Ducis audita eſt forſan tibi fama Philippi,
Clara Palatinæ quem tulit aula domus.
Qui modò Pannonicam defendit ab hoſte Viennam,
Et ſoluit trepidos obſidione viros:
Tunc cùm Threicii vaſtarant omnia Turcæ,
Et tremerent ſubito Norica regna metu.
Mox etiam impleuit magnum virtutibus orbem,
Vtilis hinc armis, vtilis inde toga.
Illius hac tegitur corpus venerabile terra,
Hic animam, hic vitam reddidit ille Deo.
Quod te ſi pietas, ſi quid mouet inclyta virtus,
Iunctaq; cum ſumma nobilitate fides:
Huic opta vt cineres placida cum pace quieſcant,
Condita nec tellus durior oſſa premat.
Nam pius ad cœli ſublatus ſpiritus arces,
Cum Chriſto viuit tempus in omne ſuo.

Deceſſit IV. Non. Iulii, Anno Domini
M. D. XLVIII. Ætatis ſuæ XLIII.

cuius P. F. memoriæ Dux Ottoheinri
Comes Palatinus frater amantiſſimu
M. H. F. C. An. Domini M. D. L.

Illuſtriſſimo Principi ac Domino Domi
Wolfgango Comiti Palatino Rheni, Duci
uariæ, &c. Philippi Electoris filio, inter eos
ad iuſtam ætatem peruenerunt natu minin
Principi bonitate ingenii, honeſta frugalita
auitisq; moribus ſeruandis præſtanti, & ſo
ſua mediocri per omnem vitam contento,
luſtiſſ. Princeps Frid. tertius Elector hoc m
numentum conſanguineo chariſſimo fieri c
rauit.

Natus eſt anno M. IVC. XCIV. *vlt. Oct*
exemptus rebus humanis 2. April. An
M. D. LVIII.

Illuſtriſſimorum Principum, Equitum a
ratorum Rodolphi ac Ludouici Comitum P
latinorum, Bauariæ Ducum, ac S. Rom. Impe
Archidapiferorum & Electorum lamentabi
depoſita, altare quod cernis recondita ten
lubrica ſors rarum fauorem breuitate glor
ac vitæ compenſauit: & hunc tamen ex tan
fortunis rudem, etſi ſanctum, tumulum co
ceſſit. Quorum prior tota patria illachryman
acerbo funere raptus eſt anno Domini mill
ſimo ducenteſimo nonageſimo quarto, die
Febr. Alter anno mill. trecenteſimo, decim
nono, die vndecima Auguſti.

Frid

ridericus Bauariæ Dux, Comes Rheni Pa-
nus, S.R.I. Elector, salus patriæ, prædonum
nen, tres illustres hostes vicit, principatum
it, & piè è viuis excessit. Anno Christi 1476.
d. Id. Decemb. Fuit eius vitæ socia virtus;
ria mortis comes.

Anno Domini M. CCCC. LXXIV. ipso die
lli obiit venerabilis & Nobilis Dominus
dericus, Illustrissimi Principis & Domini
mini Friderici Comitis Palat. Rheni, Ducis
uariæ, S. R. Imperii Archidapiferi, ac Prin-
is Electoris filius legitimus, Ecclesiarumq;
ormatiensis & Spirensis Canonicus. cuius
ima requiescat in pace.

DIVO
FRIDERICO III. SAC. ROM.
P. PRINCIPI SEPTEMV. ARCHIDAP.
m. Pal. ad Rhen. Bau. Duci. modis omnibus,
nguine, familia, maiestate vultus, dignitate,
toritate, virtute, pietate, rebus pro Patria,
o Ecclesia, pro CHRISTO præclarè & felici-
r gestis: eoq; magni nominis, & egregiæ famæ
r totam Europam, atq; adeò per totum or-
em Christianũ celebritate verè ILLVSTRIS-
MO: viro sanctissimo, humanissimo PRIN-
IPI, Heroi fortissimo, Patri Patriæ, piorum
arenti, peregrinorum hospiti, fidelium pau-
erum nutritio, Christianarum Ecclesiarum
rotectori, instauratori: orthodoxæ doctrinæ
ropugnatori constantissimo, hæreticæ autem

hosti capitalissimo: literatorum omnium, a
inprimis piorum doctorum Mæcenati ama
tissimo: GLORIÆ ad summam Germaniæ,
AMORI MVNDI, CHRISTVM amantis. Q
pro CHRISTO nec sibi, nec suis bonis, fort
nis, liberis pepercit. Qui post multos pro ve
Religione exantlatos labores, multas & mu
torum deuoratas iniurias: Qui denique po
quam charissimum Filium IOHANNEM-C
SIMIRVM, PRINCIPEM fortissimum,
prudentissimum, paternæq; pietatis studiosi
simum sectatorem, Defensorem indefessum,
GALLIIS cum incolumi exercitu, pace pi
Ecclesiis impetrata, secundò reuersum summ
cum animi gaudio, publicaque gratulation
complexus XXV. Augusti excepisset: resq; pau
lò pòst in BELGIO optimo loco esse, atq; a
Christianam pacem spectare intellexisset, ma
gna perfusus lætitia, ad cœlum conuersus, dixi
NVNC DIMITTIS SERVVM TVVM DOMI
NE (ô verum Domini seruum!) SECVNDV
VERBVM TVVM IN PACE: Ac non ita mul
tò pòst, superatis iam hostibus omnibus, oculi
verò in vnum IESVM CHRISTVM intentis
in eo, annum tum agens LXII. quietissimè ob
dormiuit XXVI. Octobris, sub horam quar
tam pomeridianam, Anni M. D. LXXVI.

H. ZANCHIVS: quod habuit suæ suum in
DOMINVM, optimè de se meritum, semperq
clementissimum PRINCIPEM obseruantiæ &
pietatis monumentum; hoc cum luctu posuit
& lacrymis. Nouembris X. eiusdem anni.

PRECA-

PRECATVR AVTEM

OMINO cum primis LVDOVICO Primo-
ito, tam magni PRINCIPIS Filio, nouo
ECTORI, PRINCIPI ILLVSTRISSIMO
MINO ſuo clementiſſimo, eandem, quam
ptimus PARENS accepit à CHRISTO, gra-
n, pacem, & felicitatem ſempiternam.

CONSTANTER ET SINCERE.

INGENVO LABORI ET
SOLERTIÆ

D. D.

onlegium hocce Caſimirianum, religionis
orthodoxæ, doctrinæ exquiſitæ, fa-
cundiæ ſingularis artiumq;
liberalium
fontem & ſeminarium,
poſteris principibus æmulationis
exemplum,
ſuiq; ſtudii in Academicos, munificentiæ
in ſtudioſos auctuarii conlati in
egenos teſtimonium,
ad æternitatem Palatini nominis à fun-
damento
xſtrui fecit, abſoluitq; Princeps prouiden-
tiſſimus, eruditorumq; aman-
tiſſimus

IOHANNES-CASIMIRVS
Palatinus ad Rhenum Comes, Dux Boio-
rum,

FRIDERICI IV.
tutor, ac Reipub. administrator,
Anno Christi cIↄ.Iↄ.XCI.

EXVLVM SVSCEPTORI
S.
HVLDRICO FVGGERO
Raimundi F. Georg. N. Iacobi pron. Kir
bergæ & Weissenhorni Domino,
Qui in Paulli III.P.R.cubiculo veritatis lum
ex familia primus & solus agnouit: vi-
tamq; priuatam
ampliss. dignitatib. anteferre
didicit.
Dum veterum scriptis liberali sumptu co
parandis & euulgandis intentus à patrimo
nii admin. profusionis prætextu
dejicitur:
Apud Fridericum III. Electorem Palat.for
tunam constantia & æquanim.
superauit.
Suis interea restitutus, fraternis quinetiam b
nis auctior, eundem in re lauta, quem in
afflicta vultum animumq;
retinuit.
Annua pauperib. quingenta legauit: sex lit
studiosis stipendia constituit.
Bibliothecam pii exsilii vnicam comitem
Palatinatui moriens donauit.
cIↄ. Iↄ. XXCIV.
Obiit XVIII. Kal. Iulii,
ætatis LIIX.

hæred

hæredes & legatarii gratæ memoriæ
ergò
consanguineo & hospiti B. M.
hocce mon. P.

EXERCITWM DVCTORI
S.
PETRVS BEVTRICHIVS
MONBELGARDENSIS
...m gentis suæ hon. tenuitatem virt. & erud.
fama illustrasset:
Prud. & integritatis laudem ex variis legationibus retulisset:
Francor. Regem liberas voces ferre ac
perferre docuisset:
Heluetium militem industriè conscripsisset:
Gallorum cohortem per hostes infestos
Bonnam perduxisset:
apertis occultisq; inimicorum machinis inuictus,
Sub ipsa Nauarreæ expedit.
contra
Impiæ coniurationis Tyrannos susceptæ
initia
à Termax. Imp. lectus emigrauit.
cIↄ. Iↄ. XXCVIII.
prid. eid. Febr. ætat. an. XLII.
IOANNES-CASIMIRVS C. ET
ADMIN. PAL. BAVARIÆ
DVX
Consiliario, Legato, Tribunoq;
meritiss. P.

ALIVD.

Egregiam virtutem animi dextræq; valentis
Dum mecum tacitus cogito Beuteriche;
Hic Petrus, exclamo, forte Milesius ille
Pectore, Mopsopius vel Thrasybulus erat.
Ni Thrasybulus eras, Thrasybuli cur mihi viuax
Applaudit celebri spiritus è tumulo?

IN FRANCISCANORVM,
nunc erasa.

Tota pulcra es beata virgo Maria: & macu
originalis peccati nōn est in te. sicut diffini
sancta synodus Basiliensis, legitimè congreg
ta. Anno 1444.

IN ADITV AVDITORII
Theologici.

Hans von Laudebach ist mein nam/
Die ersten bůcher truckt ich zu Rom.
Bitt vor mein seel/ Gott gibt dir lohn.
Starb 1514. auff sanct Steffan.

AD D. PETRVM.

DEO IMM. S.

Et virtuti ac memoriæ Olympiæ Morat,
Fuluii Morati Mantuani, viri doctiss. filiæ, An
dreæ Grunthleri Medici coniugis lectissimæ
fœminæ, cuius ingenium, ac singularis vtriusc
linguæ cognitio; in moribus autem probitas
summumq; pietatis studium, supra cōmunem
modum

dum semper existimata sunt. Quod de eius
hominum iudicium, beata mors, sanctissi-
ac pacatissimè ab ea obita, diuino quoque
firmauit testimonio. Obiit mutato solo à
te D. LV. supra millesimũ, suæ ætatis XXIX.
cum marito, & Æmilio fratre sepulta. Gui-
mus Rascalonius M. D. B. B. M. M. PP.

IBIDEM.

D. O. M. TRINO ET VNI S.

ANDREÆ Grunthlero Sueuifordiano, ma-
e peritiæ viro, Medico & Philosopho; qui si-
atq; schola, in qua vix dum ab exilio profi-
artem cœperat, pestis metu hîc dissipare-
solui à corpore exoptauit, proque voto so-
is est, non tædio solo amissę incomparabilis
mpli sociæ, ac coniugis Mineruæ suæ. Erat
n in omni fortuna homo modestissimus;
vt ex densa hac rerum cœlestium ignora-
ie in lucem traductus, aberrationibus De-
non amplius offenderet: hîc in spem resur-
ionis quiescenti, sodalis sodali, medicus
dico, Gulielmus Rascalonius posuit.

IBIDEM.

Hîc quiescit corpus clarissimi & doctissimi
de Ecclesia & litteris præclarè meriti DN.
torini Strigelii Kaufbeirensis, piè defuncti,
26. Iunii, Anno Christi M. D. LXIX.

PSAL. XVII.

Ego in iustitia videbo faciem tuam, satiabor
i euigilauero ad similitudinem tuam.

GVLIELMVS XYLANDE
Auguſtanus alloquitur vxorem.

Quo ſaxum ſtruis hoc nobis fidiſsima coniunx?
Quo mea defuncti verſibus oſſa notas?
AEterna ipſe mihi viuus monumenta paraui,
Præueniens fati fila ſecanda mei.
Sed tua te, video, pietas non ficta, fidesq;
Exſtruere hoc nobis certa coëgit opus.
En quò progreditur? ſuperat mala tempora fati
Scilicet & verus funera neſcit amor.

Obiit x. Febr. ann. M. D. LXX
Anno ætat. XLVI.

Extant ibidem indicia veteris Epitaphii Rodolph
Agricolæ, quod integrum tale fuiſſe perhibetu

HERMOLAVS BARBARVS PATRIARC
Venetus in memoriam Rodolphi Agri-
colæ, ſummi viri.

Inuida clauſerunt hoc marmore fata Rodolphum
Agricolam, Friſii ſpemq; decusq; ſoli.
Scilicet hoc vno meruit Germania laudis
Quidquid habet Latium, Græcia quicquid hab

IBIDEM.

Siſte gradum quisquis tranſis hâc forte viator,
Vt diſcas mortis triſtia fata meæ.

Ego IOANNES RANZOVIVS, infelix pu
Henrici Ranzouii, Regis Daniæ, tam in Du
tu Holſatiæ & Sleſvvicenſi, quàm Ditmarie
Gubernatoris filius, in hanc vrbem literar

gra

tia cum Ducibus Holſatiæ, D. Friderico &
lippo miſſus, peſte correptus, & paulò pòſt
era inuocatione Dei, Anno 1582. Octob.
nortuus, ac ſine ceremoniis veſpere, eodem
hîc ſepulturæ datus, & ſic humana ope de-
ıtus, à Deo autem ex hac mortali vita, ad
petuam immortalitatem euocatus, in pa-
m cœleſtem locatus, & à parente triſtiſſi-
hoc monumento donatus, reſurrectio-
ı mortuorum, & reparationem omnium
ım exſpecto.

Durum eſt extra patriam mori.

Hic ego Ranzoa prognatus ſtirpe Ioannes,
Mortuus humana conditione cubo.
Cimbria me genuit; ſed non poſt fata recepit,
Sicq́; peregrina ſum tumulatus humo.
Hanc me pertraxit ſtudiorum feruor ad vrbem,
Principibusq́; comes, nobilibusq́; fui.
Iis licuit cunctis ad patria rura reuerti,
Vnum me reducem noluit eſſe Deus.
Sed bene mens etenim cœleſti ſede recepta
Viſitat æternæ docta Lycea ſcholæ.
Corpus humus tegit exanimum, dum ſuſcitet illud,
Extremi Chriſtus tempore iudicii.

RESVRRECTIONI S.

Mariæ Agricolæ Naumburgenſi, inter mu-
es ſua ætate virtutibus nulli ſecundę, arti-
ı omnium conſenſu primariæ. quæ animam
ɔque agens, ſcientia diuina, fiduciaque ſum-
ı Theologis, mœſtiſſ. marito, cunctis adſi-

ſtentibus admirationi ſolatioque ſummo fu
Theodorus Semmelbeccerus Palat. Medic
coniugi deſideratiſſ. An. Sal. 1588. 3. Eid. Se
ætat. 38. coniugi præmiſſæ, exoptans ſubſeq
hocce M. P.

EPITAPHIVM LECTISS. FEMI-
NÆ MARIÆ COVETÆ PARISIENSI,
coniugi D. Danielis Toſſani, po-
ſitum à familia cum la-
crymis.

Si virtus diræ poſſet fera ſpicula mortis
Effugere, & mœſtas funeris exſequias;
Muſica ſi dulcis, morum ſi mira venuſtas,
Et pietas caſtæ iuncta pudicitiæ:
Non hoc tu mater tumulo contecta fuiſſes,
Coniuge deſerto, pignoribusq; tuis.
Sed quum te morum vitæq; exemplar haberent,
Exemplar ſanctæ nunc quoq; mortis habent.

Obiit Anno C. 1587. Martii 28. æt. 4
Vixit cum marito 22. an.

ALIVD.

Vir doctus egregiè & pius vir
Amabili Fridericus ingenio VVidebramus
Docendo qui nauauit operam Eccleſiis
Diu & ſcholis, defenſaq; tulit carcerem
Ob vera, & exilium, hîc quieſcit.

An. 85. die 1. Maii.

MEMO-

EMORIÆ ET HONORI
ADELHEIDÆ CHRISTOPHORÆ,
HELMIÆ, PITHOPOEÆ,

TRONÆ LECTISSIMÆ VXORIS SVA-
issimæ, LAMBERTVS maritus, matris ca-
ssimæ, CHRISTOPHORVS, DANIEL &
ARA, liberi, cum lacrymis H.M.P.C.

Epigramma saxo sepulcrali insculptum.

Conditur sub hoc saxo corpus Adelheidæ
istophoræ Helmiæ Pithopœæ, Dauen-
nsis, vxoris Lamberti in Academia Heidel-
gensi Professoris, quæ non obiit in patria,
abiit in patriam die octaua Septembris, an-
Christi M.D.LXXXVI. Ætatis LI. Coniugii
VI.

Alle hernach.

n picturam bonę matrisfamilias, imaginem
dem Adelheidæ, vxoris mihi, dum fata be-
na sinebant, carissimæ.

uspectans cœlum figo in testudine plantas,
Dextra tenet claues, os mihi læua premit.

Obiit Heidelbergæ, in meo & trium libero-
n superstitũ complexu, octaua die Septem-
, semisse horæ post septimam vespertinam,
o Christi 1586. ibid. largo per mœstas im-
fluente genas facieb. pridie Nonas Octob.
o eodem.

NON PROCUL A SECKENHAI
pago ad Nicrum in columna lapidea pyramidali.

Als man zalt nach Gottes geburt M. CCC
LXII. jar / auff sanct Paulus gedächtnistag / s
auff diser Wallstat durch Hertzog Friderich Pf
grave bey Rhein / etc. vnd Kurfürsten nidergeworff
worden Herr Jörg Bischoff zu Metz / Marggr
Karl von Baden / vnd Grave Vlrich von Wirte
berg / mit einer mercklichen zal jhrer diener / Grav
Herren vnd knecht. Vnd derselben / die in solchem
scheffte tod bliben sind / wolle Gott barmhertzig sei
vnd auff denselben / etc.

NEAPOLI NEMETVM.

CONditum hîc est corpus Zachariæ Vrsi
Vratislauiensis, Theologi sinceri, propu
satoris hæresium de persona & cœna Chris
voce & stylo, acerrimi, philosophi acuti, vi
prudentis, moderatoris iuuentutis seueri, euc
cati ex hac vita anno Domini 1583. ætatis su
49. die 6. Martii.

Memoriæ & honori collegæ in Christ
carissimi, & optimè meriti.
Neapolitana Nemetum Schola, gratitudinis ergò P. C.

WORMA

WORMATIAE.

AD CVRIAM.

Angiones quondam cum Cæſare conflictarunt,
Iam tibi perpetua Cæſar pietate cohærent.

AMBERGAE.

IN TEMPLO MONA-STERII.

Olfgangus Haller à Raitenbuech & Amer-
hal, Diuis Carolo Quinto, Ferdinando &
Maximiliano ſecundo R R R. Imppp. nec
ion Dn. Friderico III. & Ludouico patri &
ilio Comitibus Palatinis Rheni Electori-
ous, &c. & Dn. Ioanni-Caſimiro Comiti Pa-
atino Rheni, &c. tutori & adminiſtratori
Palatinatus Electoralis à ſecretis & conſiliis.
poſitis hîc carnis & in ea hærentis peccati
mortalibus exuuiis,
pecto reſurrectionem mortuorum, & vi-
n in cœlo ſempiternam per Chriſtum Ieſum
ominum noſtrum, qui conſtitutus eſt à Deo
lex viuorum & mortuorum. Quo cum vt
poſt mortem æternùm beatus viuerem,
vixi ſemper vt moriturus.
An. Chr. M. D. XCI.

VRATISLAVIANA.

IN ELISABETHÆ.

ANNÆ, ET ANNÆ-MARIÆ filiabus dulciss.

Vos etiam ignotas mundo, sed sanguine mundas
Christi, commendat cura paterna piis.
Imperio mortis superato, viuite Christo,
Et capite æternæ gaudia lætitiæ.
Me quoq;, qui senio propior properantibus ad vos
Cursibus aduento, suauiolo excipite.
Viuemus, spes hæc iubet hinc discedere lætos.
Non moritur massæ portio Christe tuæ.

IOHAN. CRATO VRATIS. IMPP. D. FERDINANDI I. ET D. MAXIMILIANI II AVGG. CÆSS. P. F. MEDICVS PHYSIC. D- MOESTISS. P. AN. M.D.LXVII.

ALIVD.

D. O. M. S.

MIRABILIS IN ALTIS DOMINVS.

Collapsa est turris Siloë madefacta cruore,
Pyramide hac nostra nemo cadente perit.
Nam iussu Domini exceptam (cui gloria soli)
Angelicæ molem deposuêre manus.

Ambrosii Moibani D.

Anno

o Domini M. D. XXIX. nocte prox. sequ.
em Diui Matthiæ hora circiter II.
ulpebat Bonauent. Rœsler, Ampliss. Sen.
is. à manibus scriba: litóq; auro, inductis
ribus, & parergis cæteris pictis fictis que
nabat. Anno M. D. LVI. antè paulò quàm
a discederet.

IBIDEM.

nno 1529. am abend Matthię Apostoli, vmbs
rs zwey der gantzen vhr zu nacht/ ist das bleyene
des Kirchthurms allhie samt dē gehültz/ kn opf/
vnd creutz biß an den vmbgang oder krantz / in
119. elen hoch/ durch vngestümmigkeit des t vet-
abgefallen/durch welchen fall vnd grosse last t och
anden einiger schade oder gefahr zugestand en.
t sey lob vnnd danck für seine wunderthät ige
hertzigkeit in ewigkeit/ Amen.

ALIVD.

Clariss. Dn. Iohannes Metzeler, V. I. D.
nsularis ordinis in hac Rep. senior collega,
prudens, fidelis, & in vtriusq; orationis fa-
ate, Latinę scilicet & Gręcę, celebris & do-
. Obiit anno Domini millesimo quingen-
mo tricesimooctauo, secunda Octobris.

ALIVD.

Christophoro Craft, ciui honesto, qui supra
XVII. annum in hac Repub. vixit: & Annę
lermanæ parentibus chariss. P. E.

Hîc mihi perpetua chari pietate parentes
Christophorus genitor, mater & Anna, iac
Ad tumulum quorum meriti memor, hoc loco s
Christo animas iunctas lætor adesse Deo.
Magna dies Domini renouati corporis vsum,
Et dabit his vitæ gaudia parta FIDE.

Iohannes Crato art. Med. D.F.P
Anno M. D. LVII.

MAGDALENÆ KROMAYRINÆ, VXOR
Bartholomæi Metelli, Episcopi Vratis
uiensis Cancellarii.

Magdalis hîc somnum coniux tua carpo, Metelle,
Corpore, mens supera viuit in arce Deo.
Nos ibi læta dies longum coniunget in æuum,
Et sine tristitia gaudia plena dabit,
Tempora cùm mundi cœlo nos summa reducent,
O desiderio tempora tarda meo!
Interea vidui dum perfers tædia lecti,
Vt mihi cura tui, sit tibi cura mei.

Christus flagellatus hominem allo-
quitur.

O miser, ô vermis, quæ gestem insignia cerne,
De spinis factum est en diadema mihi.
Et latro liber abit, cùm me sententia damnet,
Pro multis vnus victima cædor ego.
Disce meo exemplo, dulcis genitricis acerbo
Luctu, cur patiar discito tanta, meæ.

σαύρωσις.

In cruce vita perit: mage quod mirabere dicam,
Mors moritur, mortem mortua vita vorat.

In

In horologio. 1517.

bice quàm celeri cursu leuis effugit hora,
Lubrica nec vitæ tempora perde tuæ.
ffugiunt anni celeres, letumq; minantur.
Mortuus vt possis viuere, viue bene.

Maria vlnis tenens Christum mortuum.

utor eras vitæ, nunc es lacrymabile funus;
Rursus & ex illo funere vita venit.

ædibus D. Eustathii à Knobelsdorf, Decani Vratisl. viri & poëtæ clariss.

Dum videt Actæon Dryades, sine veste Dianam,
Fit fera; vultus ei qui fuit antè perit,
Suppliciumq; luit laceris miserabile membris,
Obiectus canibus præda cruenta suis.
Ergo puellares quantum potes effuge vultus,
Ne sis Tartarei flebilis esca canis.

Actæon laceratur.

Actæon ego sum, miser ingeminare volebat,
At celeres trepidum corripuere canes.
Pœnituit vidisse Deas, vidisse Dianam;
Sera sed hæc misero tum metanœa fuit.
Nunc geme, nunc ora, lacrymis tua crimina dele.
Post cineres nihil est flere, dolere, queri.

In faſtigio ædium.

Nil habet incertus niſi certa pericula mundus.
Fide Deo: Chriſti munere tutus eris.

Vel ſic.

Vna ſalus puerаſcenti nil fidere mundo,
AEthereum caſta querere mente DEVM.

In crucifixum.

Ecce redemptorem, qui debita ſoluit Adami,
In cruce dum pro te mite pependit onus.
Vtq́; pater vetita decerpſit ab arbore mortem;
Sic vitam è ligno Chriſtus & ipſe dedit.

Nicolaus VVeidner D. D. H. E.
C. L. Can. adfixit. Anno 1540

IN SAXO TVMVLI.

LXVI. ætatis annum agens obiit Saurus. D midium autem, vel eo etiam minus, an vixeri mortuus etiamnum addubitat. M. D. XXX die XXI. menſ. Ian.

Chriſtus paſſus alloquitur hominem.

Adſpice mortalis, fuit vnquam paſsio talis?
Peccatum ſperne, pro quo mea vulnera cerne.
Adſpice qui tranſis, quia tu mihi cauſa doloris.

IN SCHOLA NOVA ELI-ſabethana.

OPT. & grauiſſ. quiſq; confitetur ſe multa ignorare, & multa ſibi etiam eſſe diſcenda.

Tum

um iudicant homines, vbi iam pœnitet.
angas citiùs quàm corrigas, quę in pra-
induruerunt.

IBIDEM.

SCIPLINÆ SCHOLASTI-
CÆ LEGES, MARMORI
insculptæ.

ex est, cui omnes homines decet obedire.
MARTIAN. L. II. FF. DE LL.

LEX I.

primis adolescentes pietatis sint studiosi,
bq; sciant, sine diuini numinis inuocatio-
ihil se in studiis diligentia sua promoturos.

II.

æterùm ante pręceptorum aduentum di-
ali hora constituta præstò adsint omnes.
itas pro dimidia absentia habeatur.

III.

enientes præceptores reuerenter excipi-
abeuntes honore prosequantur.

IV.

ræsentibus illis consilescant omnes: absen-
is ne perstrepant.

V.

rma scholastica cuncti præparata semper
romptu habeant, vt dictata facilè & celeri-
excipiant.

VI.

nter pręlegendum nemo garriat, sed sit at-
tus lectioni.

VII.

VII.

Lectiones verò ſuas ſinguli aſſiduè m tentur.

VIII.

Semper & vbiq; loquantur Latinè; idq; c ram dent, vt & emendatè & ſine vitio lo diſcant.

IX.

E ſchola ſine conceſſu præceptoris neq; eat quiſquam, neq; abſit.

X.

Dimiſſi verò ſimul templum ingredian omnes: atq; ibi nemo rideat: nemo temerè cumſpectet: aut aliis incompoſitis geſtibus ſpiciatur: quin potius aſſiſtentes libro cant attentè: minores quietè & tacitè expectent: quiſquam inde exeat, niſi impetrata venia aliquo præceptore: in quorum numero & ca tor & aliqui hypodidaſcali & ſynergi ſunt h bendi: hymno verò finito domum ſe quiſq placidè recipiat.

XI.

Per plateas, forum, vicos aut vrbis comp nemo clamabundus aut citra neceſſitatem o erret, ſurſúmve ac deorſum curſitet.

XII.

Obuiis ſacerdotibus, magiſtratibus, ſenato ribus, ciuibus, cæteriſq; viris grauibus, matro nis primariis, item & virginibus, honorem d bitum exhibeant.

XIII.

Nunquam mentiantur: nemini maledican iurgia & ſimultates vitent.

XIV.

Quod ſi quæ lis inter pueros oriatur, ad præ ceptores referant protinus, ne adoleſcat.

XV

XV.

mpudica & obſcœna nemo neque dicat, ue faciat.

XVI.

n fluminibus, ſtagnis, lacubus (quia peri- ɔſum eſt) nemò lauaturus immergatur.

XVII.

'exi, loti, compti ſint, cùm domo egredi- ur, veſtituq; non laſciuo quidem, ſed de- ti ac honeſto ornati.

XIIX.

ɛpiſtolas & ſtyli exercitationes non oſcitan- ıut perfunctoriè, ſed accurato ſtudio & dili- tia curent: deq; eo in omnes partes ſoliciti ,vt quæ ſcribunt à vernaculæ linguę barba- remota ſint, & ad Ciceronis, Terentii &c. ſpicuitatem, copiam, elegantiam quam- ɔximè accedant, ſintque præceptorum iu- io & comprobatione non indigna. Negli- ıter verò ſcripta pro non ſcriptis habeant.

XIX.

n ſumma, honeſtatem & ſtudia cuncti iuue ; ſcholæ noſtræ, idque de mandato ampliſſ. ıatus, diligenter colant: vt amabiles ſint & ıtioſi apud omnes, morum commoditate rficiant: ne corripiantur meritò, caueant: & tutis ac pietatis laudem vt emereantur, ſtre- è ſeduloq; contendant.

EGVM FVSIOR EXPLANATIO.

Quæ ad pietatem. Cap. I.

Decalogi totius præcepta frequenter ac re-

ligiosè euoluunto. 2. Diuino nomine n
utuntor. 3. Ne iuranto. 4. Ne mentiu
5. Ne maledicunto.

In templo. Cap. II.

Dominicis festisq; diebus maturè adsu
2. Lectionem Euangelii & Catecheseos n
gligunto. 3. Templum ingrediendo &
undo strepitus vitanto. 4. Stando & se
do modesti sunto. 5. Oranto, non vora
6. Concionem sacram attenti auscultant

In Praeceptores. Cap. III.

Eos officiosè obseruanto. 2. Docente
scultanto. 3. Nulli eorum refragantor,
responsanto. 4. Iussa diligenter exequun
5. Illorum neminem irridento. 6. Didact
fideliter numeranto. 7. Et quidquid co
Decalogi quartum praeceptum esse noueri
nullo tempore admittunto.

Decorum in schola. Cap. IV.

Inter praelegendum non aliud agunto.
Murmura, strepitus, confabulationes, so
rem, vitanto. 3. Expositurí aut recitaturi,
tentè, articulatè, distinctè, verecundè loqu
tor. 4. Euocato aut absente Praeceptore,
officio manento. 5. In aedificiis scholę ni
frangunto, neque conscindunto. 6. Fra
rupta, vitiata, reus suis sumptibus repara
poenasque culpae & leuitatis dato. 7. Pariet
nec carbonibus, nec miniato lapide pingunt
aut modo alio quouis contaminanto. 8. L
bros resque alias suas diligenter custodiunt
alienas verò minimè auertunto.

Ext

Extra scholam. Cap. V.

irtutes & mores boni in plateis debito decore vbique elucento. 2. Dicta, audi- à præceptoribus tradita domi sollicitè re- nto. 3. Epistolas & alia non perfuncto- omponunto.

In funere. Cap. VI.

Quo ordine in classibus sunt collocati, foris cedunto. 2. Vestitu, gestu, incessu, con- u, modestiam & verecundiam summa di- ntia conseruanto.

Decurionum officia. Cap. VII.

ueros suæ decuriæ diligenter audiunto. 2. nes & confabulantes notanto & ad præce- es deferunto, idque fideliter exsequuntor.

Custodum officia. Cap. VIII.

nmodestos in scholis, templo, funerum cu- one attentè obseruanto. 2. Ferulas præ- toribus præbento. 3. Vt ordine & mode- imissi è schola templum ingrediantur cu- to. 4. In comitatu funerum euagantes in inem cogunto.

Pædagogorum officia. Cap. IX.

Vt pueros suæ fidei commissos fideliter in- iant, diligenter ipsi discunto. 2. Curam um omnibus locis agunto. 3. Pietatem, s, moresq; bonos docento, in iisque præ- dis ipsi præeunto. 4. Domi se, nocte pre- uè (cùm intempestiua absentia malè per-

petrati facinoris suspicione rarò careat) co
nento. 5. A tabernis meritoriis, œnopo
orchestris, lustrisq; ferarũ abstinento. 6.
duli in officio sunto. 7. Ne diuagantor
deambulanto. 8. Cum familia ne rixan
ne tumultus excitanto. 9. Ne mandatis
refragantor. 10. Ne longius quam permiss
est euagantor. 11. Domo, nisi de volun
heri, ne absunto.

Peregrinorum officia. Cap. X.

Negotium suum tranquillè agunto. 2.
instituendi ratione iudicanda nihil sibi a
munto. 3. Hospites se, non ciues, esse cogit
to. 4. Liberalitate senatus ne abutuntor.
Mercedem præceptoribus debitam sine m
& detrimento curanto. 6. Discessuri mem
rem gratumq; animum cum priuatim, tum
scholis publicè testatum omnibus faciunto.

Discentium officia. Cap. XI.

Per te discendi cupidus esto, percipien
que voluntatem, amorem atque ardorem p
tius tecum ipse adferens. cur in hoc virtu
ac disciplinæ honestiss. domicilio versêre e
am atque etiam meditare: quamque turpit
facturus sis, si quam nactus es Spartam, de
dia & negligentia tua amiseris, cogita: atq
ea de re nec querendi, nec audiendi, nec di
putandi occasionem vllam, aut quidquid st
diis tuis accommodatum esse iudicaris, prete
mittendum ducas.

OEcon

OEconomi opera. Cap. XII.

peras quotidianas diligenter exſequitor.
uimenta verrito. 3. Calfacito. 4. Ignē
dito. 5. Ludum claudito, recludito. 6.
um attemperatè dato. 7. Ignem tecto
ri ne permittito. 8. Parietes inquinari
itiare. 9. Tabulas ac ſpecularia integra
eruato. 10. Ocioſos ac petulantes ex vi-
pueros coërceto. 11. Nihil deniq; quod
ratum fuerit recuſato.

Præceptores. Appendix.

ihil magnopere attinet, ac ferè ἀπροσδιόνυ-
detur eos officii ădmonere, cùm vocatio-
æ memores ſint, cuius rationem non præ-
bus tantùm procuratoribus, ſed Deo ipſi
ici æterno probare debeant. Mercedem
non in hac ſolum exigua vita; ſed in per-
a illa felicitate etiam ab eodem liberaliſſi-
emuneratore cumulatè ſibi expectand.
ciant; idque ſacr. lit. teſtimonio perſua-
habeant.

Faciebat Bonauentura Roſlerus, Ampliſſ. Senatus Vratiſl. Scriba, Anno ſalutis ſupra ſeſquimilleſimum tertio & ſexageſimo: ætatis 5. eodem. XIV. Cal. Mar. Qui quidem Bonauentura fecit & fuit quod potuit: Vixit dum licuit: mortuus eſt cùm Domino placuit.

FFICII SCHOLASTICI
compendium.

ra. Obtempera. Tace. Audi. Diſce. Repe-
xerce. Patere.

IN AEDIBVS CVIVSDAM *Canonici.*

Meditatio ex mente nunquam ſe-ponenda.

- Vtinam homines
  - Saperent
  - Intelligerent
  - Prouiderent
- Tria
  - Præterita
    - Malum co-miſſum
    - Bonũ om-ſum.
    - Temp' am-ſum.
  - Præſẽtia
    - Vitæ huiu-breuita
    - Saluãdi di-cultatẽ
    - Saluãdoru-paucita
  - Futura
    - Mortem, q-nihil mi-rabilius
    - Iudiciũ, q-nihil ter-bilius.
    - Pœnam, q-nihil int-lerabiliu

IN FORO.

INGRATIS SERVIRE NEFAS.
Nil admirari beatum fecit.
Se noſſe maximum.

INSCR.

SCRIPTIO MVSAEI MONAVIANI.
omino Deo nostro IesuChristo, vnico regni sanctorum hęredi: perenni vitę fonti: triumphanti mortis victori; æterno beatarum animarum hospiti, Sacr.

ımma in his terris tum sapientia, tum feliest, posse quiescere, ac sua potius agere & ria, quàm aliena. Deinde vtraq; fortuna; e sit agendum, siue patiendum, in DEVM ıs, quàm in homines respicere, & ab eo sondere. Mortem deniq; suam perpetuò sic tari, vt peccatum potius fugiatur, quàm imis metuatur: Mundum præterea, queq; illius, despicere simul & odisse. De vita pera magis, quàm de hac fragili & caduca solin esse: Animæq; curam gerere maiorem, n corporis, & ita sese comparare, vt anima s læta libensq; hinc in cœlos euolare cupiuàm è tabernaculo suo euocetur.

M. R. V.

salm. xc. Domine doce nos scire numerū ım nostrorū: vt ambulemus corde sapiētc.

υμὲ βλέψον ἄνω: χθονίων δ' ἐπιλήθεο πάντων.

PSE FACIET.

ALIVD.

ohanni Aurifabro Vratisl. S. Theol. D. & lesię huius pastori, Academiarum VViteb. ostoch. quondam Professori, ante reditum ò in patriā Samlandiæ, Pomesanięq; in Boia per plures annos præsidi, viro, puræ reli-

gionis ſtudio, & totius Philoſ. inprimis Matheſ. ac lingg. præcipp. cognitione cl in his terris annos LI. M. VII. dies XVII. neſtè ac laudabiliter acta, An. verò M.D.LX die M. Octobr. XIX. ſuperſtite coniuge S Ioh. Heſſi Theol. Doct. filia, quæ quadr nio pòſt, relictis IIII. filiis, & II. filiabus ſuum obiit, feliciter & ſanctè mortuo, rentius Scholzius Vratiſl. Phil. & Med. D ſocero & ſocrui optt. hîc conditis, offic pietatis ergò P. M. D. XC. In memoria æte erit iuſtus.

IN SVBVRBIO AD TEMPLI Cathedralis valuas.

Quas ſacras ædes pietas conſtruxit auorum,
Has nunc hæredes inuadunt more luporum.

ITEM.

Defunctis patribus ſucceſſit praua iuuentus,
Cuius conſilio quæ valuere ruunt.

IN SCHOLA MAGDALENAE quæ cœpit anno 1293.

In inferiori auditorio ſupra ianuam.

Quærite primùm regnum Dei, &c.

Suche Gottes reich vor allen dingen/
So wird dir alles wolgelingen/
Suchest du ein andern anfang/
So gehet dein thun den krebsgang.

I

N ÆDIBVS IOHANNIS
Cratonis medici Cæſarei.

u quoq; fac timeas, & quæ tibi læta videntur,
Dum legis hæc, fieri triſtia poſſe putes.

Supra ianuam cubiculi.

ptimo maximo ſeruatori omnium, vni in itate DEO, Ioan. Crato artis Medicæ D. ſe ; omnia piis votis commendans S. M. D. 7II.

In inferiori hypocauſto.

uid ſis, quid fueris, quid eris, ſemper meris.

In menſa quam accepit à Cæſare.

n hac menſa Diuus FERDINANDVS Imp. . P. F. pacificus, priusquam lethalis morlecto opt. & beatiſſ. principem affligeret, tis menſibus cibum ſumpſit, Imp. verò Mailianus II. F. Aug. perp. cùm in meditatios ſalutaribus verſaretur, ſua manu ſentenplenas pietatis & humanitatis inſcripſit. poſteris ſalutares, Crato ſacratiſſimorum eratorum Medicus, ne hanc tabulam qua atque ſuſtentatos diuinos Monarchas ingunt, tanquam vile lignum haberent, ſtuac diligentia ſua conſeruauit.

icta autem à Maximiliano ſcripta ibidem conſpiciuntur hæc. 1561.

Dominus prouidebit.
Maximilianus.

i DEVS pro nobis, quis contra nos?

Audi, vide, tace, ſi vis viuere in pace.

Vanitas vanitatum & omnia vanitas.

Dominus dedit, Dominus abſtulit,
Sicuti Domino placuit ita factum eſt;
Sit nomen Domini benedictum.

Si bona ſuſcepimus de manu Domini;
Mala autem quare non ſuſtineamus?

Si vitam inſpicias hominum, ſi deniq
mores,
Cùm culpent alios, nemo ſine crimin
viuit.

Omnia ſi perdas, famam ſeruare memen
Præſer autem ſalutem animæ, reliqua v
nitas.
" Nam omnia prætereunt, præter amare
DEVM.

Fruſtra colunt me docentes mandata h
minum.

*DN. BALTHASARIS EPISCO-
pi Vratiſlauienſis.*

Reuerendiſſ. princeps & Dn. Dominus B
thaſar ex clariſſima Promniciorum familia, d
mus Leſſendorf, Glogouiẽſis ducatus, vir ſi
gularis ingenii, magni cõſilii, & rarę eloquẽt
in rebus agendis ſtrenuus & vigilantiſſ. prude
tia c

rnatissimus, & labascentis religionis pro-
or, concordiæ & pacis amantissimus, fla-
te bello intestino sub Carolo v. Imperato-
ngulari industria patriam à seditione, inter
bile vulgus iam gliscente, liberauit. Offi-
Capitaneatus à Cæsare Ferdinando tum
misso, principibus & heroibus ob miram
itatem pergratus. in religiosos & pauperes
alis, consanguineorum quoque haud im-
nor. Erga familiares benignus, subdito-
parens, & Episcopatus huius adauctor, eli-
r anno Domini M. D. XXXIX. die XVII.
t. Fuit in gubernatione annos XXII. Mo-
r placidè, ingenti piorum omnium luctu,
reptus febricula quartana. Nissæ XX. Ianua-
Anno salutis M. D. LXII. Hîc sepultus, æta-
uæ LXXIV.

BVDISSINA.

BVDISSINÆ IN SVMMO templo.

Identi tua Christe capit qui munera corde,
Is duce te cœli regna beatus adit.

Charissimis & dulcissimis parentibus Gre-
rio Peucero patri; Otiliæ Simontę matri, qui
hac vita in cœlestem & æternam piè & placi-
commigrarunt: ille die vicesima quinta Fe-
uarii anno M. D. L X; hæc die quinta Maii,
no M. D. L X. Caspar Peucerus filius, Philo-

ſophiæ & artis Medicæ Doct. hoc monu[-]
tum poſuit, 1561.

In Schola.

Prima bonæ mentis ſit cura, ſit altera morum,
Tertia litterulas perdidiciſſe bonas.
Quæ virtute caret, non eſt doctrina putanda;
Et Chriſtum ignorans, belua totus homo eſ[t]

GORLICENSIA.

SVB VETVSTA CRVCE

Aſpice ſerue Dei, ſic me poſuere Iudæi.
Aſpice deuotè, quoniam ſic pendeo pro te,
Aſpice mortalis, pro te datur hoſtia talis.
Introitum vitæ reddo tibi, redde mihi te.
In cruce ſum pro te, qui peccas, deſine pro me.
Deſine, do veniam, dic culpam, corrige vitam.

D. O. M. S.

Sirenum inſtar habent ignauo perdita luxu
Luſtra, domus, ſiluæ, rura, popina, Venus.
Quæ fugiens Emerice, caua trabe cærula ſulcas
Multa ſolo paſſus multa pericla ſalo.
Ergo ſedens virtus rediuiua ad buſta Iehouæ
Donatum merito vexit honore domum.
Vt non parcus opum patriæ hæc monumenta locar[e]
Virtutis figens celſa tropæa tuæ.
Sic geminas tendens palmas, paſſoq; capillo,
Victam ſe Siren ſub tua iura dedit.

Imitar[e]

Imitare virtutem, non æmulare.
Virtutem colere par est, non inuidere.

An. Chr. cIɔ.Iɔ.LXXVIII. *m. quarto.*

O. S.

Georgio Emerico Eq. Nobiliss.
cum opifice & duob. eum seqq. comitib. in
estinam profectus, ibiq; militari dignitate
questri super sepulch. Christi An. M.CCCC.
. m. Iul. d. XI. donatus esset: post tot ex-
stos terra marique labores, tanto itinere
fecto: cùm domum ad suos patre adhuc su-
stite reuertit: tum sacellum hoc D. Crucis,
numque cenotaphium ad exemplum ex-
ssum, sibi & posteris F.F. Ipse deinceps Rei-
. huius Senator, ad annos XXXVI. Cos. V. fi-
n vitæ clausit, Ann. M.D.VII. m. Ian. d. XXI.

Iohannes Iohannis F. Georgii Equ. N. N. Emmericus auo B. M. P. cur. M.D.LXXIIX.

LIGNICII.

IN S. IOANNIS.

השכיל והיבדיק חרבים

CLarissimus vir, Dn. Valentinus Fridland
Trozendorfius, piè decessit, VI. Kal. Maii,
ɔ. Iɔ. LVI. ætatis suæ LXVII.

Τοῖς παισὶν χρήσιμα εἰπεῖν.

WIRTEBERGENSIA

TVBINGÆ IN SEPVLCRET

Ducum VVirtebergensium.

ANno Domini M. CCCC. LIIII. Illustr familiæ Wirtembergensis Comes Ludo cus senior IX. KLNS. Octobris mortuus, qui æde beatæ virginis ad bonum lapidem sep tus, à principe Christofero officiosæ pieta ergo Tubingam huc traductus est.

Eadem pietate & ratione huc quoq; transl ta est D. Mechtildis Palatina Rheni ac Bauar Dux, clariss. Ludouici senioris coniunx suaui sima; quæ licet pòst Alberto Austriaco nupsi set, defuncta tamen Heidelbergæ an. M. CCC LXXXII. XI. KLNS. Octob. euidentissimo sin ceri amoris argumento illic cum priore mar to, & eodem hîc simul conditorio reponi pla cuit.

Illustrissimus & tam sapientia quàm hone state vir excelsus Princeps Eberhardus, De gratia primus Dux wirtebergensis & de Teck Comes Montis Peligardi fundator huiu scholæ. Obiit die S. Matthiæ Apostoli, anno Domini 1496.

IN LAPIDE.

VI. KLN. Mar. anno M. CCCC. XCVI. Illustrissi

pietat

te & prudentia Princeps Eberhardus Bar-
s primus Dux Wirtemb. & Teck, Montisq.
ardi Comes, huius ſcholæ fundator.

uſtriſſimæ Principi ac Dominæ, D. Annæ
i Wirtemb. Ducis Vldrici &c. filiæ dulciſſ.
m benigna Dei manus ex iſta fragili & ca-
rerum humanarum conditione, ne diu-
calamitoſis & tumeſcentibus ærumnarum
ellis miſera quateretur, adoleſcentulam
rr. atq; in ipſo blandiſſimo virginitatis flo-
n. Domini M. D. XXX. menſ. Iunii XXIX.
tis verò eius XVII. feliciter eripuit: huic,
iam, in hunc locum amœniſſ. vbi iam Car-
ianorum latibula Auraci, cùm illic ann.
III. ſepulta iacuiſſet, collaberentur, tradu-
Illuſtiſſ. Dux Chriſtoferus Dux Wirtemb.
nentiſſ. vnicæ ſorori ſuæ dilectiſſ. ad perpe-
n memoriam hîc erigi voluit, Anno Do-
i M. D. LIIII.

D. O. M. S.

Illuſtriſſ. Princeps Hulderichus Dux Wir-
berg. & Teck, Montisq. Peligardi Comes,
n inter mortales fuit, variis fortunæ procel-
gitatus, & patria ſua deſtitutus exilium XV.
is conſtanter tulit. qua tandem recuperata,
oſanctum Chriſti Euangelium ſincerè prę-
ari curauit, idololatriam cõminuit, poten-
n Antichriſti debilitauit, laudabilem vrbis
us inclytæ Scholam reſtituit, doctis profeſ-
ibus iuſtis ſalariis & ſtipendiis, auitos ſecutus

mores, illustrauit, Remp. prudentia non
gari, sicq; satis feliciter administrauit, cuius
bernacula inter tot quoq; grauissimos Ad
sariorum insultus, ad extremum vsq; vitæ
halitum, fortiter retinuit. Tandem Deo O
Max. finem ærumnis dante, spiritum cœlo,
liquum verò mortalitatis suæ hoc deponi
luit conditorio. Regnauit ann. LII. men
Vixit ann. LXIII. mens. VIII. dies XXVI.
Anno Christi M. D. L. men. IXBRI. d. VI.

Hoc lector potes æstimare saxo,
Humani nihil esse non caducum,
Heroum quoniam tegit duorum
Ebrardi Ducis ossa, & Hulderici,
Ex iis alter erat bonis amandus,
Ex iis alter erat malis timendus,
Et dilectus vterq; valde Christo.
Corrupta tamen hic vterq; carne
Letho deposita, simul quiescunt.

CHRO
CRVCIF. GLOR.

Memoriæ Illustrissimi Principis Vlrici Duci
de Wirtemberg. &c. infantis dilectiss. P. Qui vi
xit mens. II. d. I. ⊙ an. Christi M. D. LVIII. men
Iulio, d. VII. cuius ossa VIII. eiusdem mensis
huc ad auita conditoria deposita sunt. V. C. V

Principis Vlrici potuisti tollere corpus
Inuida mors, animam tollere nulla potes.
Scilicet hoc solo fuerat mortalis. At idem
Parte tamen viuit nobiliore sui.

D. O

D. O. M. S.

t omne natum caducitati subiectum, ita &
m decreto, Illustriss. Princeps Maximilia-
Dux Wirtemb.&c. An. salutis M. D. LVI.
II. die Augusti natus, mens. VI. dieb. XXII.
stes, infans dulciss. parentes optatæ vitæ
erio priuauit An. Christi M.D.LVII. mens.
. die XVII. Cuius ossa XIX. eiusdem mens.
d auita conditoria translata sunt.

nno Domini M. D. LXIII. den XXX. tag
isti starb die Durchleuchtig Hochgeborne Für-
Fraw Sabina Hertzogin zu Wirtemberg vnd
/ Gräfin zu Mümpelgart / ein geborne Pfaltz-
n beym Rhein / Hertzogin obern vnd vndern
rn / jrs alters LXXIII. jar / IIII. monat / VII. tag.

D. O. M. S.

strissimus Princeps Eberhardus Dux Wir-
bergensis ac Teccensis, Comes Montis Pe-
di, &c. Illustrissimorum ac Christianissi-
um parentum Christophori Ducis Wir-
bergensis, &c. Principis laudatissimi, &
æ-Mariæ Marchionissę ex clarissima fami-
randenburgensi, filius primogenitus, in-
egregiæ à primis annis piè ac liberaliter e-
tus, & literis institutus, sinceriorem reli-
em amauit, Antichristi idololatricas su-
titiones, atque omnes fanaticas opiniones
status est. Parentes digna pietate coluit,
atrem & sorores germanas benè affectus,
o ætate rara grauitate præditus fuit, ita vt
imis rebus natus videretur. Eum im-

matura morte abreptum parentes lugent, [...]
uinciales deflent. Anima Christo, reliqui[...]
monumentis commendatæ sunt. Vixit an[...]
XXIII. menses III. dies XXVI. Vita funct[...]
ann. M. D. LXVIII. mensis Maii, die II.

Maiorum merito sacris sepulcris
Ebrardi ducis inferuntur ossa,
Barbati veteris gerit celebre
Nomen, si modò longior daretur
Aetas, mox similis futurus illi
Iusto, pacifico, graui, diserto.
Herois referebat Hulderici
Primis ingenium nepos ab annis,
Par magnis animis auo futurus,
Ni vitæ spatium Deus negasset.
Ambobus pietate iunctus, vnà
Vita iam fruitur beatiore. B. B. F

IN LAPIDE.

Sub hoc saxo requiescit Eberhardus D[...]
Wirtemb. & Teck, Comes Montis Peligar[...]
Obiit die II. mensis Maii, anno salutis M. [...]
LXVIII. Vixit annos XXIII. menses III. d[...]
XXVII.

D. O. M. S.

Illustrissimus Princeps verè Christophor[...]
Dux Wirtembergensis & Teccensis, Com[...]
Montis Peligardi, &c. à puero variis casibus [...]
ctatus, literis exultus, exteros expertus, li[...]
guarum peritus, experientia clarus, pericu[...]
infractus, bello strenuus, imperio iustus, co[...]
fil[...]

prudens, pacificus, orator grauis, ecclesiæ
icius, hæresium & idololatriæ hostis, stu-
um Mæcenas, exulum asylum, virtutis
trum, pietatis exemplum, pater patriæ, in-
is laboribus exhaustus, ac placidè in Do-
o obdormiens, corporis reliquias hoc
litorio, quod viuus sibi adornarat, deponi
it. Earum optatam resurrectionem bea-
ima cum Christo viuens, expectat. Me-
ia tanti Herois apud omnem posteritatem
sancta erit. Vixit annos LIII. menses VII.
XVI. Regnauit annos XVIII. menses VII.
XXII. Obiit anno Domini M.D.LXVIII.
XVIII. mens. Xbr.

Wirtembergiaca domus decorum
Princeps Christophorus sub hoc sepulchro
Vt terræ sua reddit ossa matri,
Cœlesti quoq; spiritum parenti
Sic Christo mediante consecrauit.
Non regno patrio sed exterorum
Succreuit puer, exulante patre,
Magni Cæsaris est secutus aulas
Et regum, teneris Ephebus annis
Mox Martis iuuenis capeßit arma,
Ductis ordinibus triumphat heros,
Bis sex pignora suscipit maritus,
Curis canus auus fit & senecta,
Magnam iustitiæ tulitq; laudem
Dum rexit populos, deditq; iura,
Optatam coluit, ferendo, pacem,
Lites composuit, sopiuit iras,

Illi Ecclesia maximæ piæq;
Curæ vera fuit, fidesq; cordi,
Idolis inimicus, hostis acer
Damnatis simulantibusq; sectis,
Mecænas studiis & eruditis
Linguis fautor erat, scholis patronus
Natura ingeniosus, arte doctus,
Orator bonus, aptus & trilinguis
Prudens, sobrius atq; liberalis,
Plures Herculeis ferens labores
Dignus qui imperio fuisset orbis,
Hunc patrem patriæ fatetur ætas
Præsens, posteritas fatebiturq;
Wirtembergiacæ domus decorum.

IN LAPIDE.

Sub hoc saxo requiescit Christophorus D
Wirtembergæ & Teck, Comes Montis P
gardi. Obiit die XXVIII. mensis Decem
anno salutis M. D. LXVIII. ætatis verò
LIII.

Illustrissima Princeps & Domina D. E
Christiana Wirtembergæ, Montisq; Peliga
Comitissa, Georgii ex Barbara Hassiæ Lan
grauia filia, sub hoc conditorio quiescit, a
mam verò Deo reddidit III. KL. April.
anno M. D. LXXV. cum vixisset
ann. XVI. mens. V.
dies XV.

WEIM.

WEIMARIAE.

OGIVM IOHANNI FRID.
Electori, vt aiunt, positum.

nnes Fridericus, Dei gratia electus mar-
Iesu Christi: Dux afflictorum: Princeps
essorum fidei: Comes veritatis: Signifer
æ crucis: Exemplum patientiæ & con-
iæ: hæres vitæ æternæ. Obdormiscens in
sto, migrauit ex hac miserrima vita in cœ-
n patriam. Vinariæ mense Martio. Anno
LIV.

GOTHAE.

IN CVRIA.

O der Bürgermeister schencket wein/
Die Fleischer mit im Rathe sein/
der Becker wigt das brot/
idet die Gemein grosse not.

BRVNSVIGAE.

Ic sua Bernhardus Broitzenus consul in vrna
Frigida post summum condidit ossa diem:
um præconis dependet ab ore docentis,
templo hoc subito funere raptus obit.
rectâ superos adiit: sed tecta sepulcro
spe sanctorum membra soluta cubant.
Mortuus est in templo.
An. 1561. 16. Nouemb.

ORTENBVRGICA

ÆTERNO LVMINVM PAT

CVm tuæ ſint deliciæ, qui trinus & vnus
vicariorum operariorumque tuorum
ſtis piisque cœtibus intereſſe: quæcunque I
chimus Comes Ortenburgius, S. S. Euang
tui conceperat ſemina; ſuæ quoq; à te Deor
Deo fidei cõmiſſorum animis inſerturus, h
ce templum à ſuperſtit. repurg. non tibi, qu
neq; vniuerſi capit machina, ſed Chriſti tui
te ann. cIↃ. IↃ. LXIII. pro ſalut. mortaliu
immolati, precioſo luſtratis ſanguine, verita
& virtutis ergò patefecit: decennioq; poſtq
auerruncari cœperat, multis interea & vitæ
fortun. cùm domi tũ in exilio exantlatis peri
in ſinceræ relig. aſceterion perpetuum, dum
vetuſtę Comitum Ortenburg. genti, ſubiect
que populis faueas propitius, deuota grataq
mente conſecrauit.

D. O. M. S.

ADELHEID.

Ex illuſtri Rheingrau. & wildgrau. gente pr
gnata. Quæ Carolo Domino in Limburg m
rito diu ſuperuixerat vidua, anno reparat. S
cIↃ. IↃ. LXXX. ætatis verò ſuæ LVIII. IV. Id
Octob. Ortenburgi piè obdormiuit. Quo
ſexto antè die præmiſiſſet Ioachimum ex fil
Godefrido nepotem vnicum, necdum IV. an
nos natum. Quorum oſſa Ioachimus Com

Orten

:enburgius gener patrinusq;, quòd illam vt
:rem coluerat; istum instar filii amauerat,
tilitio huius delubri tumulo suo iuxta An-
ii Kariss. F. Fridericique N. cineres condi-
hocq; M. P.

AICHSTETI.

Allax sæpe fides, testataq; vota peribunt.
Constitues tumulum si sapis ipse tuum.

COLONIENSIA.

COLONIA AGRIPPINA

IVL. CÆS. SCALIGER.

Axima cognati regina Colonia Rheni,
Hoc te etiam titulo Musa superba canit.
ani statuunt: habitat Germania: terra est
elgica: ter felix. Nil tibi diua deest.

N CHORO TEMPLI CATHEDRALIS.

.euerendiss. D. D. Adolpho, Archiepiscopo,
'rincipi Electori Colonien. S. Rom. Imperii
Italiam Archicancellario, Legatoq; nato,
stphaliæ & Angariæ Duci, &c. ex illustr. fa-
ia Comitum à Schauvvenburch oriundo,
:to die XIIII. Ianuar. An. M. D. XLVII. qui
& prudenter Archiepiscopatui præfuit an-
IX. mens. II. dies XXV. tandemq; vltimum
m in Domino clausit. Anno M. D. LVI. die
. Septemb.

IBIDEM.

Reuerendiss. Dn. D. Antonio, Electo confirmato Princ. Electori Colonien. S. mani Imperii per Italiam Archicancellario gatoq; nato, Westphaliæ & Angariæ Duci, ex illustri familia Comitum à Schauvvenbu oriundo, electo an. M.D.LVI. die XXVI. Oc qui fratri suo succedens, in domino obdor uit, an. Domini M.D.LVIII. die XVIII. Iu atque præuentus morte fratri iustum mo mentum erigere non potuit, vti cœperat, uerendissimus Dominus Gerhardus Ar episcopus, Princ. Elector Coloniensis, do nis & affinibus suis charissimis pietatis ergò suit, anno M.D.LXI.

FRANCOFORDIANA

IN FRANCOFORDIAM IV

CÆS. SCALIGER.

Multa laboratis debet Francfordia sulcis:
Multa racemiferis vinea culta jugis.
Quid referam, quanta & quæ conuexere metalla?
Quæ Mars bellipotens, quæ petit alma Ceres?
Huc Italus patriis miratur partibus orbem,
Aduectum huc stupuit Gallia magna suum.
Hîc oriens, hîc terra nouis comperta sub astris
Agnoscit genii semina plena sui.
Nec tamen in brutis sola hæc commercia rebus;
Hîc animi æternæ sed cumulantur opes.

Qu

l si res, paucas, operosa est dicere merces;
on magis est, cunctas res operosa dare?

AD PRAEDICATORES.

nno 1486. obiit in Comitiis Francofurti ertius Marchio Brandenburg. cuius intea in illa æde seruantur: corpus in Heilsn.

MOGVNTIAE.

IN ARCIS CONCLAVI quodam.

cœpta Deus ipse domus nisi limina ponat;
Noster frustrata deperit arte labor.

Ibidem supra aliud ostium.

xulat in terris, & quas homo possidet ædes,
Hospitii tantum iure caducus habet.

SPIRENSIA.

IN SVMMO TEMPLO.

Nno Domini 1039. Conradus Secundus Imperator, secundo Nonas Iulii obiit.

PROAVVS IACET ISTIC.

xv. Kl. Martii Gisela Imperatrix obiit.

HIC PROAVI CONIVNX.

Anno Dominicæ incarnationis 1056. Henus Tertius Niger tertio Non. Octob. obiit.

AVVS HIC.

Anno Dominicæ incarnationis 1106. Henricus Quartus senior VII. Idus Augusti obiit.
PATER HIC.

Sexta Kl. Ianuarii Bertha Imperatrix obiit.
HIC HENRICVS SENIOR.

Anno Domini Henricus V. Iunior V. Kl. Maii obiit. FILIVS HIC.

Integrum distichon.

Filius hîc, pater hîc, auus hîc, proauus iacet istic.
Hîc proaui coniunx, hîc Henrici Senioris.

ALIVD.

Georgius Palatinus Rheni Episcopus Spirensis, sudore Anglico defunctus, obiit 1529 die 27. Sept.

NORIMBERGENSIA.

IN NVREMBERGAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Diua mihi extremi da munera sacra laboris,
Non tamen extremo conspicienda loco.
Sed velut abducto veneramur in ordine cœlum,
Hîc vbi naturæ fine quieuit opus.
Non potes æthereis deducere sedibus astra;
Inuenies, tibi quæ Norica terra dabit.
Hunc si corruptas terras Astræa relinquens
Fatali statuit sede tenere locum;

Quis

utet horrifico sociatas Marte Camœnas?
ra tamen duplex tempora laurus obit.
s habe, & Phœbi felicia tempora laure,
nctaq; sit valido fœdere iuncta fides.
bus ex istis ne tu ne dempseris vnum.
dere quin potius omnia magna, tuum est.

SCRIPTIO NVMMI NORIMBERGENSIS.

Ab vna parte.

VNDAMENTVM SALVTIS nostræ, Christus.

Ab altera parte.

D. O. M. S.

Anno à nato Christi M. D. LXXI.

om. Imp. D. Maximil. II. Resp. Noriberg. & Septemuiri eiusdem ANDR. IM HOF. ld. Haller. IOD. TETZL. BALTH. DERR. B. NVTZEL. GEORG. VOLCKAM. & OM. LOFLHOLTZ. tum oppidi præf. LD. BAVMG. domum hanc pro Gymnas. ntut. in stud. pietat. & litterar. instituen- prim. funda. extrui curauit. in cuius me- i. Georg. Volck. & Hieron. Baumgar. ob andatam ecclesiarum & scholarum procu- onem, hoc numisma FF.

IN LAVRENTII.

Iectori Pœmero Iuris vtriusque Doctori us ædis Præposito, de Ecclesia & Repub.

benemerito, fratres, & amici superstites
cii ergò P.

Vixit annos XLV. menses III. dies VII
Præfuit Laurentianæ Ecclesiæ annos
mens. IX. Obiit VII. Idus Ian. M. D.

In templo Diui Sevvaldi, quod totum à
damentis est ex viuo lapide erectum cum
bus turribus, ænea tabula auro obduct
columnam in choro collocata, sic est ins
pta.

Erasmus Topler Iuris vtriusque Doct
Protonotarius Apostolicus, ac sereniss
Maximiliani Romanorum Imperatoris C
siliarius, huiusque ædis Præpositus bene m
ritus, dum patriæ operam intendit fidel
Treueris solenni Principum conuentu vit
cum morte mutauit, anno Domini M. D. X
VI. Kalendas Maii. Vixit annos L. Tu lect
vale, ac pro tanto viro ad Deum preces fu
dere ne pigeat.

ALTORFINA.

IVventuti, religionis Christianæ doctrin
linguis, Latina & Græca, optimis deniq
artibus, ac disciplinis informandæ, Georg
Volckamero, Philippo Geudero, Hieron
mo Baumgartnero, literatorum præfectis,
Balthazaro Baumgartnero, oppidi præfect
sen

tus Noribergensis, scholam hanc nobi-
, & patritiam aperiri, & solenniter intro-
i voluit, III. Cal. Iul. qui dies Petro & Pau-
postolis sacer est. Anno à nato Christo sal-
re cIɔ Iɔ LXXV.

SCRIPTIONES ALIQVOT DO-
natiuorum seu congiariorum scholastico-
rum eius Academiæ.

HONOS ET VIRTVS.
PRÆMIVM DILIGENTIÆ.
DVLCE TERGVM LABORIS.
HONOS ALIT ARTES.
ANGVSTVM VIRTVTIS ITER.
FESTINA LENTE.
MORAM CVSTODIA PENSAT.
OMNIA MEA MECVM PORTO. Stilpo.
LEX REGIT, ARMA TVENTVR.
SEV PACEM SEV BELLA GERAS. Sub effigie Palladis.
APERTÆ MVSARVM IANVÆ.
NIHIL INEXPLORATO. Vbi Monoceros aquas cornu prætentat.
CONCEDAT LAVREA LINGVÆ. Sub iudicio armorum.
OBEDIENTIA FELICITATIS MATER.
OBREPIT NON INTELLECTA SENECTVS.
MOTV CLARESCIT ET VSV. ad effigiem putei.
ΔΥΣΚΟΛΑ ΤΑ ΚΑΛΑ.

RATIS-

RATISBONAE IN C[VRIA SEQVENS INSCRI-

ptio aureis literis in tabula mar-
morea conſpicitur.

QVisquis ſenator curiam officii cauſa i[n]grederis, ante hoc oſtium priuatos aff[e]ctus omnes abiicito: iram, vim, odium, am[i]citiam, adulationem. Reipub. perſonam & cu[]ram ſubiicito. Nam ut aliis æquus aut iniqu[us] fueris: ita quoque Dei iudicium expectabis [&] ſuſtinebis.

ERFVRDIAE.

AD S. SEVERVM.

SVmmus eram conſul, tenui nunc condor arena,
Quisquis es hoc ibis, non rediturus, iter.

Pictura Chriſti reſurgentis.

Vt viuens in te poſui ſpem Chriſte fidemq́;
Sic moriens in te mortuus eſſe volo.
In te quisquis enim moritur pia lumina claudens,
Saluum tu facis hunc, & ſine fine beas.
Tu ſiquidem ſolus vitæ author es ille beatæ,
Tu ſolus Satanæ victor es atq; Stygis.
Tu primùm domita rediuiuus morte triumphas,
Terroresq́; adimis, quos facit illa, piis.

Fac

ic igitur qui ſim præeuntem morte ſequutus;
Sic ſurrecturus te quoq; ad aſtra ſequar.

IENAE.

IN CHORO TEMPLI.

Os, Dei gratia, Ioannes-Gulielmus, Dux Saxoniæ, Landgrauius Thuringiæ, Mar- Miſniæ, hanc Lutheri effigiem, non cul- ſed memoriæ gratia huc poſuimus, anno .LXXI.

eſtis eram viuus, moriens ero mors tua Papa.

LVBECENSIA.

IN LVBECAM IVL. CÆS. SCALIGER.

SI referam; mihi quis credet? ſub limina mundi
Vltima legiferi iura vigere DEI.
ngenium, candorem animi, cultumq;, fidemq;,
Fortiaqúe inuicta pectora pura manu,
Dum mirata ſtupet terras Aſtræa relinquens,
Atq; putat cœli regna, reſedit ibi.

INSCRIPTIONES.

In ſummi templi circuitu.

Anno Domini M. C. LIIII. Henricus Leo, uariæ & Saxoniæ Dux, tum temporis huius

ciuitatis Dominus, & huius Ecclesiæ Lu censis fundator, Geraldum primum Epis pum Lubecensem hîc introduxit.

IBIDEM.

A.C. M.C. LXX. ędificata fuit pręsens Eccle per Dominum Henricum Ducem Bauariæ Saxoniæ,& per Henricum III. Episcopum L becensem,& fundatorem Monasterii sancti I annis in Lubeck consecrata in honorem sa ctorum Iohannis Baptistæ & Nicolai confe soris Iesu Christi.

Anno 1465. prima die Februarii ex hac vi migrauit Dethleuus Ranzovv, dn. in Neuer dorp, huius Ecclesiæ Canonicus, qui hoc loco cum patre Henrico milite, anno 1464. die 5 mensis Martii mortuo, sepultus est. Inscriptio nem monumenti vetustate corruptam, H. R Regius in Holsatia Legatus refecit, Anno Domini 1575. ætatis 50.

Ordinis est sacri Dethleuus adeptus honorem,
Qui sua de Canonum nomina iure tenet.
Quâ colitur pulcræ templum cathedrale Lubecæ,
Quaq; frequens largas ara ministrat opes.
Hic sua tranquillæ traduxerat otia vitæ,
Consilio præstans, ingeniiq; bonis.
Sæua trucis genitor tractauerat arma Gradiui,
Henricus celebri nomine vectus Eques.
Cum patre iam dormit sociâ Dethleuus in vrnâ,
Quæ sacra baptismi labra replentur aqua.

HENRI-

ENRICVS RANZOVIVS, Nobilis Hol-
, D. Ioan. F. Regis Daniæ, tam vtriusque
itus Slesuicensis & Holsatiæ, quàm Dith-
orum Gubernator & locitenens, THEO-
ICO RANZOVIO, summę spei, optimęq;
nerosæ indolis. Vix dum pubescenti filio
ulcissimo, præpopera immaturaq; morte
repto, nec non Nicolao Ranzouio, eiusq;
i Luciæ, à quibus hîc Theodoricus educa-
ſt, in memoriam & certam futuræ resurre-
nis spem statuit. Obdormiuit Lubecæ, An-
572. die 27. Iunii. ætatis suæ 11.

In Iacobæo.

ANNI Ranzouio, Equiti aurato, asserto-
ertatis, Danorum trium Regum à consi-
eorumq; duci bellorum summo, hoc loco
diuinam facere solito, vxor & filii mœstis-
locauêre. Obiit, cùm vixisset annos 73.
o Christi 1565. die 12. Decemb.

IN CATHEDRALI.
Humi in lapide.

D. HENRICI BROEMSII.

temmate præclaro doctore proconsule natum,
Doctorem Iuris atra sepulchra tenent.
erfidia vulgi patriis dum sedibus exul
Imperii Consul Cæsaris & fit, Eques.
ic mundi curis tandem, fessusq; senecta
Iungitur inuictus mortis agone Deo.
Obiit anno 1542.

Ibidem in sublimi.

D. O. M. S.

Strenuo ac nobilitatis splendore viro ctabili, Domino Henrico Brœmsen, Eq Aurato, ac I. V. Doctori eximio, inuictissi que ac potentiss. Caroli v. Imperatoris qu dam Consiliario fidelissimo, amplissimæq uitatis huius patricio, agnati, gratæ memo causâ insignia hæc poni curauerunt. Obiit manæ salutis anno 1543. die conuersionis P li, cùm vixisset annos 67. dies decem & sept

HAMBVRGENSIA.

IN COEMITERIO SVMMI TEMPLI.

ANno Domini M. D. XVII. in vigilia conc ptionis virginis matris gloriosę, spectabi & egregius vir, dominus Albertus Crantz, sac Theologiæ ac Decretorum eximius Docto Ecclesiæ Hamburgensis Canonicus, lector f cundissimus, doctissimusque, & olim Decanu morum ac virtutum specimen & exemplar, pa triæ decus, feliciter concessit in fata. cuius ani ma cum beatis molliter quiescat.

Anno 1106. Inclytus & Magnificus Prin ceps, Dn. Luderus Dux Saxoniæ & VVestpha liæ, qui postea Romanorum Imperator factus & Lotharius appellatus, contulit & dedit Co

mita

atum Holsatiæ, VVagariæ & Stormariæ
ıntem absque heredibus, per mortem no-
; viri Godefridi dictarum terrarum vltimi
ıitis, à paganis pro fide Catholica; cum
ltis Christianis ministerialibus suis prope
nburch interfecti, nobili viro Domino
ılpho comiti de Scomborch, qui, & sui fi-
e tempore procreati, ab illo tempore vs-
in hodiernum diem prædictarum terra-
ı pacifici Domini & comites sunt & fue-
t, & post Carolum Magnum, & Ludoui-
ı eius filium Romanorum Imperatores, &
ıcorum Reges, huius Ecclesię secundi fun-
ıres, & fidelissimi fautores extiterunt.

Supra portam quandam.

ıstitia sine prudentia multùm ad fidem fa-
ciendam valet. sed ——————
rudentia sine iustitia nihil.

In Mariæ Magdalenæ.

I. Dominus Adolphus, grates DEO refe-
, seipsum detinens à variis cædibus & ma-
ıilitibus. Anno Domini 1239 habitum
um minorum assumpsit in Hamburch
ıiliter, vbi Anno Domini 1244 primam
ı missam deuotè celebrauit: & in ordine
ınos 23. diu DEO militans, confecit.
Anno Dn. 1261. in Kilone in
pace requieuit.

ALIVD.

In choro ædis cathedralis.

Benedictus Papa, qui de sede Apostolica violentiam amotus, & pòst, cùm reuocare obiit Hamburgi, Anno Dñi 1341. quinto nas Iulii, & sepultus est hic.

AENIGMA INCISVM LAPIDI pulchrali in templo Cathedrali, contra superbos.

O, MORS, CVR, DEVS, NEGAT, VIT
SVPER
BE, TE, BIS, NOS, BIS, NAM.

Canon.

Ordine da primam mediæ, mediamq́ue sequenti,
Debita sic nosces fata, superbe, tibi.
Quid mortalis homo iactas te? quidve superbis?
Cras forsan fies puluis & vmbra leuis.
Quid tibi opes prosunt? quid tunc tibi magna potest
Quídue honor? aut præstans quid tibi forma? nih

BREMENSIA.

IN TEMPLO PRIMARIO.

EPITAPHIVM BARTOLDI RANZOV, qui obiit anno 1489.

FVnde viro lacrymas Brema, atq; hunc plange vi
Extinctum, virtus quem super astra leuat. (
Bartho

Bartholdi Ranzou præclaro ſtemmate nati
Hoc tumulo cineres oſſaqúe clauſa iacent.
Dum vixit, ſacro venerandus in ordine vixit,
Buxthuda extremum clauſit in vrbe diem.
Cui vita atq; animo ſtuduit ſeruire pudico,
Defunctum regnis, inſere Chriſte, tuis.

IN CVRIA.

Tempore cùm longo domus hæc collapſa fuiſſet,
Orbaqúe iam cuncto pæne nitore foret:
Sumptibus hanc propriis voluit reparare Gerardus
Qui de Ranzoo ſtemmate nomen habet
Eſſet vt hoſpitii ſedes ſibi grata, ſuisqúe,
Qui cupiunt vrbis commoditate frui.

VVESTPHALICA.

ON PROCVL A PADERBORNO
inter Lyppiam & Amiſiam fl. vbi Quintilius Varus, tribus legionibus cæſis, ſibiipſi mortem conſciuit, Varum oſſibus ſexennio poſt ſepultis; Germanicus Imp. Rom. tale Epitaphium eo in loco poſuit.

Sſa mil. v. & XIX. leg. cum Quintil inter-
fect.
ſu Germanici Imp. huc collata quieſcunt.

---

dem Germanicus cùm poſtea vires Harmi- aliquo modo fregiſſet, in Comitatu Diffol-, prope ſtagnum Dummerium, hoc erexit nimentum.

Debilitatis inter Rhenum Albimque na-
nibus, exercitus Tiberii Cæſaris, hæc mo-
menta Marti & Ioui Auguſto ſacrauit.

ANGARIAE.

VVIDEKINDI REGIS SAX-
*niæ Epitaphium in monimenti mar-
ginibus.*

VVidekind. Rex Saxon.

OSſa viri fortis cuius ſors neſcia mortis
Iſte locus munit. Euge bone ſpiritus audit.
Omnis mundatur hunc regem qui veneratur
AEgros hic morbis cœli rex ſaluat & orbis.

AQVIS GRANI.

IN TEMPLO B. MARIÆ.

SVb hoc conditorio ſitum eſt corpus Caro-
li, Magni & Orthodoxi Imperatoris, qui
regnum Francorum notabiliter amplifi-
cauit, & per annos XLVI.
feliciter rexit.

BRVN

BRVNSVICENSIA.

TEMPLO CATHEDRALI vrbis Brunsuicensis.

HIc iacet Henricus quondam Dux, conditor huius
Ecclesiæ, dignus nobilitate pius:
ribus ornata sibi coniux est sociata,
Pauperibus larga, simplicitate pia.
lyta Mechtildis Anglorum filia Regis.
Nutriat angelicis hos DEVS *ipse cibis.*
acet aptatus Rex horum sanguine natus
Otto coronatus, vermibus esca datus.
iius erat post sponsa Philippi stirps generosa,
Filia formosa, nunc cinis, antè rosa.
i legis hæc metra, memor esto orans pro poëta.
id caro, quid vita, quid res? nisi mors, cinis, vmbra.

LVNEBVRGI.

PITAPHIVM HERMANNI Tulichii, primi scholæ Luneb. Rectoris.

HErmannus iacet hîc Tulichus ille,
Orator bonus, & Poëta felix,
Huius sceptra scholæ tenebat vrbis
Magna laude diu, sed antè tempus,
Tantum fata virum abstulêre mundo,
Cum mœrore graui omnium bonorum.

Obiit an. 1540. Iulii 28. ætatis 54.

IOHANNIS BATHELII COSFELD
secundi Rectoris scholæ Luneburgensis.

Qui fuit exemplar sanctæ memorabile vitæ,
Huius & eximius Gymnasiarcha scholæ,
Doctrina clarus, pietate verendus & annis,
Pacis amans, frugi, sedulus absq; dolo.
Quo duce per varias artes deducta iuuentus
Atq; indefesso docta labore fuit.
Suauiter hoc tumulo, tenuiqúe Bathelius vrna
Dormit ad extremi tempora iudicii.

Obiit anno 1578. mense Septem
Anno ætatis 77.

GEORGII STENII CITHAROEDI.

Stenius hîc recubat testudine ludere doctus,
Cui peperit nullum Teutona terra parem,
Cùm moriebatur, Musæ Charitesqúe gemebant,
Tristis & abiecta flebat Apollo lyra.
Ast cœlum risit, quoniam vt mortalibus antè,
Sic insigne melos nunc canit ille Deo.

ALBERTI ZERSTEDII PATRITII
Luneburgensis.

Vir probus, & vita pietati deditus omni,
Pauperibus largas distribuebat opes.
Qui sua nunc isto dedit ossa tegenda sepulchro,
Ipse sed in Christo gaudia diues habet.

In cr

ratere aureo, variis nummis diuersis temporibus cusis conspicuo, quorum vltimus ex cupro est.

Bey der Müntz sol man lehren
Wie sich die welt thut verkehren.

ALIVD.

lenrico Husano Isenacensi Turingo, ab inte ætate in Germania, Italia & Gallia bonis eris & linguis exculto, & mox supra ætatem egio oratori, politico & I.Cto. Saxoniæ nultorum principum consiliario & legato, ncellario Megapolitano, & post aulicarum ationum tædium Luneb. quoque Reipub. dico, dexteritate & vsu rerum conspicuo: n consiliis, transactionibus & pacificatio-ius mirificè expetito, pieq; hîc defuncto, in m optatiss. resurrectionis vxor & liberi cum hrym. pp.

CIRCA IDEM MONVMENT.

COELVM POLITEVMA PIORVM EST.

Christo vno duce carpe viam, sic itur ad astra.
Aurea puluereis præstant, æterna caducis.

Nulli sine Marte triumphi.

VITA CRESCENDO DECRESCIT.
MORS LILIA SENTIBVS ÆQVAT.

Nil fragile à fracto differt; quod tu esse solebas,
Ipse fui, fies tu quoq;, sum quod ego.

HERVORDIAE.

TVMVLVS
Io. GLANDORPII MONASTERIENsis scholæ ibid. Rectoris.

LVce bis vndena Febrûi Glandorpius atris
Absumptus curis in sua fata ruit.
Ossa boni cineresq; viri tegit humida tellus.
Aspectu fruitur mens animosa Dei.

E regione huius tumuli in columna lapidea.

GlandorpI, cuius studiumq; fidemq; Iuuentus
Sensit, amans tellus hoc capit ossa sola.

De eodem Henr. Sibæus Olphenius.

Lector amans Christi, iacet hîc Glandorpius ille,
Musarum cultor, pieridumq; decus.
Quem nunquam viuum Germania tota prehendit
Defunctum tumulus continet exiguus.

MAGDEBVRGAE.

IVL. CÆS. SCALIGER.

VOs ego magnanimis inuictos Saxonas armis,
Atq; graues Martis turbine canto duces.
Non Macedo tu miles eras. Sic Græcia mendax
Facta tua in laudes transtulit alta suas.

Non

veteres huc te quondam misere Britanni:
uin iam seruiuit terra Britanna tibi.
ua es: primùmq́; tuis cum montibus orta:
um cœli ipsius finibus orta tui.
s agri, diues quæsitæ vestis, & auri:
ens dubium est, armis iustitiáne prior.
ominis, patriis alios bene vincere telis:
istitia teipsam vincere velle, Dei est.

---

o primus Imp. obiit anno Christi 974 in
ıonasterio Memelebio; inde Magdebur-
um auectus, ibique prope coniugem Edi-
am sepultus est, cum hac inscriptione:

luctus causæ sunt hoc sub marmore clausæ,
ex, decus Ecclesiæ, summus honor patriæ.

IN MEDIO FORO VRBIS
veteris.

Rolandum vix vetustate agnitum, Consules
Ioan. Scheyring, artium & vtriusque Iuris
ctor: & D. Heyne Aleman, S.P.Q.M. ex-
ısis renouari ac restaurari curarunt. Anno
mini M. D. XXXIX.

SERVESTAE.

NSCRIPTIO GYMNASII.

HAEc rasæ nuper fratrum fundata cateruæ,
Atq; cuculligero tecta dicata gregi
idum addixit templis, Christoq; sacrauit
Ascaniæ princeps fama decusq; domus.

Sic de tergemino meritus, præclarius orbe
Sic rebus patriæ commoda plura ferens,
Quàm cùm peruigili Alcides custode peremto,
Abstulit ad Graios aurea poma lares.
Deniq; sic magni mensuram nominis implens
Ascane quod primo de genitore refert.
Salue Musarum spes, & pietatis asylum,
Quo florent vrbes præside, rura, foci.

In Nicolai.

Hoc sua sub tumulo tegit inclytus ossa Ioannes
Anhalti Princeps Ascaniæq; Comes.
Huic pater Ernestus virtute insignis auorum
Et generis clarus nobilitate fuit.
Margaris ex ducibus Monsterbergensibus orta
Mater erat, variis pectoris aucta bonis.
Hinc genus antiquum trahit, hinc exordia princ
Sumit, in hac cuius membra teguntur humo.
Qui patriam magna curaq; fideq; gerendo
Perpetuo meruit laudis honore coli.
Nam charæ ad patriæ respexit commoda, donec
Vixit; & Ascanico præfuit imperio,
Felices cuius ductu auspicioq; fuerunt
Cum populis vrbes, curia, templa, scholæ.
Lustra nouem vitæq; duos compleuerat annos,
Hunc auida rapuit cùm fera Parca manu,
Hunc igitur nobis licet inuida fata tulerunt,
Et necuit talem mors violenta virum,
Tres tamen hæredes patriæ post fata reliquit,
Hos tua perpetuò dextera Christe tegas.

ALIVD

ALIVD.

ac situs in terra recubat, cui terra Ioanni
Fatali Erdmanno nomen & omen erat.
terra geniti, sub terram quisq; redimus,
Natus humo, sub humum rursus humatur homo.
uc omnes properant, huc tendunt Cyrus & Irus,
Vita bonos pariter mors rapit atq; malos.
ic vbi de Sorabis Seruesti mœnia dicta
Incolit Ascaniæ stirps generosa domus.
agnanimo docuit confessus pectore Christum,
Quinq; vbi cum lustris anni abiêre duo:
uòd nihil in cœlis operum fiducia prosit,
Sola sed in Christi sanguine fixa fides.
ictor ad inferni qui cùm descenderit hostem,
Mortiferæ domuit noxia monstra Stygis.
on huic mellito spirauit ab ore venenum,
Consona sed menti lingua manusq; fuit.
acis amans, studio quærebat simplice pacem,
Sæpe est consilio rixa diremta viri.
Non pedibus pariter templo insistebat & aulæ,
Contentus sortis conditione suæ.
Tres vbi cum lustris duodenis vixerat annos,
In domino placida morte sepultus obit.
Mors aditus vitæ, mors ipsa est ianua cœli,
E medio iustis funere vita redit.
Desine liuor edax, nihil obsunt verba sepultis,
In Christo moriens omnia victor habet.

WVLFENBVTLIAE

HIc Dux Henricus prope corpora cara duorum
Natorum, Mauors quos truculente neca[...]
Conditur, ac lætus cœlesti pace quiescit,
Ridet & ærumnas, impie munde, tuas.
Quæ mala non vidit? quos non tulit ipse labores?
Auratæ chlamydis non minus atq; togæ.
Tertius at patriæ spes vnica stirpis IVLVS,
Humanos casus aspice, regna tenet.

Obiit anno 1568. xv. Iulii inter[...]
& 8. vespertinam.

STATHAGAE.

EPITAPHIVM D. OTTHONI[...] Comitis Schoumburgii.

HIc vtrinq; suæ consortis imagine cinctus
Stat Comes Illustris Iodoci filius Ottho,
Ottho Comes Schoumburgiacæ primaria gentis
Gloria, consilio præstans, dextraq; fidelis
Ensifera, Turcisq; olim Gallisq; tremenda:
Cæsaribus dum pro patriis, & rege Philippo
Bella gerit victor. Sed quem nec tela, nec hostes
Deuicêre, ardens mox pustula vicit, amanti
Et patriæ eripuit. flet Mars, fleuere Camœnæ.
Ipse agit æternos cœlesti in pace triumphos.

EPITA-

EPITAPHIVM

[M]ariæ Pomeranicæ D. Otthonis Comitis Schoumburgii vxoris.

[H]æc Maria est Pomeranorum sata principe forti
[...]imo, quam conspicuus florentibus annis
[...]o Comes sibi consortem delegit, amore
[...]ardens: cui fuluo auro magis aurea virtus
[...]ore in eximio regnans, animusq; pudicus,
[...]orant facultas. quater illam masculus hæres
[...]it matrem, quorum Ottho hac conditur vrna.
[...] etiam nunc consilio & virtute supersunt
[...]tria & foris illustres, & honoribus aucti.
[...]lo genitrix quibus omnia fausta precatur.

IN STATVAM

[E]lisabethæ Vrsulæ Lunæburgiacæ D. Otthonis Comitis Schoumburgii relictæ viduæ.

[Pu]lcra quidem hæc statua, & matronæ illustris imago
[...]ra oculos, formosa genas, digitosq; tenellos; (est,
[...] quæ viua memor mortis sibi talia condi
[...]la mandauit, longè est, formosior illis.
[...]ia sunt muta hic, motuq; & sensibus orba.
[...]utem pulcro mens est in corpore longè
[...]rior. est sermo mentis pulcherrimus index:
[...]ietas, grege castarum comitata sororum.
[...] illam viuam potiùs, quàm flebile marmor,
[...]iceat spectare, pio patria ore precatur.

Memo-

Memoriæ
IOHANNIS CRVSII
Islebensis.

Cui vitam Islebium dederat, cui Baltica Rhosu,
Excoluit mentem & vocem; Schoumburgius heros
Cuius consiliis operaq́ʒ est vsus alacri;
Crusius hîc recubat, qui dum seruire paratus
Omnibus est; sibimet non sat bene seruiit ipsi.
Tabe etenim illius sicca hac sub mole quiescunt
Ossa, sed æterna fruitur mens viua quiete,
Viuentem & multis, ne sit sibi mortifer vni,
Admonet, accusans paßim diuersa sequentes.

CELLAE.

EPITAPHIVM ERNESTI DVCIS BRVNS. ET LVNEB. QVI obiit anno 1546. 2.Ian. æt. 49.

EXigua Ernestus Dux hîc requiescit in vrna,
Lunæburgensis fama decusq́ʒ soli.
Aurea quo patriæ Duce pax est reddita nostræ:
Et cœpit Christi notior esse fides.

SOPHIÆ ERNESTI CONIVGIS, QVÆ obiit anno 1541. 18.Iunii.

Hac tumba Sophiæ requiescit nobile corpus,
Quæ chara Ernesti Principis vxor erat,
Sponsaq́ʒ iam Christi cœlesti gaudet in aula,
Spernens præ veris ista caduca bonis.

FRIDE-

.IDERICI OTTHONIS DOMINI Brunſ.& Luneb. qui obiit anno 1553. 20. Iulii ætatis 21.

Hic etiam frater poſuit iuuenilia membra
Fridericus pacis nobile nomen habens.
Qui tua dum ſequitur Maurici caſtra, decorum
Accipiens vulnus, fortiter occubuit.

ANCISCI OTTHONIS DVCIS BRVNS. & Luneb. qui obiit anno 1559. 28. April.

Hic etiam illuſtris Frantz-ottho conditur vrna,
At mens cœleſti viuit in arce Dei.
Chara quid extinctum coniunx quid patria luges?
Non moritur, vita qui bene functus obit.

MEMORIÆ

ıtharinæ Tileniæ Cellenſis, Melchioris Dan-ardi Secretarii Megapolitani vxoris pudi-ſ. ſeptimùm prægnantis, ſed inter Henrico-l. & Brunſuigam ebrii aurigæ incuria cum ro & duobus filiolis bis vehiculo excuſſæ, & ı conſternatæ & læſæ, vt paulò pòſt huc dela-, abortum fecerit: & vndecimo pòſt die, ipſa ıoq; piè obdormierit: & hoc ipſo in templo, ıod ante an. XVI. ſponſa adierat, in ſpem læ-ſſimæ reſurrectionis, ſepulta ſit. Anno cIↃ.IↃ. XCIV. Decemb. XII.

Maritus coniugi dulciſſ. & opt. de ſe meritæ pietatis ergò cum luctu & lachrymis P.

MISNICA.

FRIBERGÆ IN MISNIA

MAVRITII DVCIS SAXONIÆ
MVLVS MARMOREVS, TABELLIS
DISTINCTIS.

I. TABELLA.

MAuritius Dux Saxoniæ, Henrici filius, Alberti Nepos, Ernesti pronepos, in hac
be nascitur, XII. CAL. Aprilis, matre Catha
na Mechelburgia, ducis Magni filia. M. D. X

II.

Auus Mauritii Dux Albertus, Friderici I
& Maximiliani Imp. hostes, Matthiam rege
Vngariæ pepulit ex Austria; Carolum Galliæ
toto eiecit Belgio. Obiit M. D.

III.

Pater Mauritii Dux Henricus, Gubernato
Frysiorum, in Vrbe Franica de vita periclitan
peragrata Palestina, & Gallicia vxorem duci
anno ætatis XXXIX. M.D.XII.

IIII.

Georgio fratre mortuo, Henricus prouin
ciis eius potitur, fouensq; à tribus agnatis de
fensam religionis & veritatis causam, diuino
patriam afficit beneficio. M. D. XXIX.

V.

Mauritius Dux Agnetem Philippi Hassiæ
Landgrauii filiam natu maximam, de qua Al-
bertum

tum filium,& Agnetem filiam ſuſtulit,con-
em eligit,anno ætatis ſuæ XX. M. D.XLI.

VI.

Patri Henrico ad regna cœleſtia ex ærumnis
nanis feliciter ſublato, Mauritius ſuccedit,
gna expectatione virtutis,ſumma ordinum
nium gratulatione. M.D.XLI.

VII.

mperii ſui temporibus Eccleſias & Acade-
s conſeruauit,& auxit. Ludos illuſtres tres
ruit, Dreſdam, Lipſiamq; ſplendidè muni-
arces nouas fecit,ornauit veteres.M.D.XLII.

VIII.

Cum electore agnato orta de Wurcina op-
o controuerſia, ſpecimen induſtriæ ſingu-
dedit, & conſilia pacis, ſuadente ſocero
dgrauio,non inuitus admiſit. M.D.XLII.

IX.

n obſidione Budæ Vngariæ, animus ducis
lius præſentior, militis nullius virtus emi-
tior Mauritii fuit,ſuis ſtipendiis vltro mili-
tis. M.D.XLII.

X.

Carolo V. contra Galliæ regem Franciſcum
oppidum Veromanduorum Landreſium
m tulit, pro ſua ſuorumque maiorum erga
peratores perpetua obſeruantia.M.D.XLIII.

XI.

Carolo iterum contra Gallum auxilio ve-
nt ipſe & frater, cum equitatu lectiſſimo, &
Diuum Victorinum hoſtes pari alacritate &
petu aggreſſi, claram reportant victoriam.
D.XLIIII. Gg

XII.

Henricum ducem Brunſuicenſem ſocer agnato imparatis, arma ſubitò inferentem, aduentu terruit, & actiones omnes ita mo ratus eſt, vt bellum iam ardens ſine cæde ext guerent. M. D. XLV.

XIII.

Carolo Imp. bellum difficile Germanis cienti, ne prouinciis paternis & auitis, dubia rum fortuna exueretur, arma ſocia iungit, i iurias domi foriſq; timendas à ſuis populis cet. M. D. XLVI.

XIIII.

Mauritius dux ob præſtitam conſtanter dem, & nauatam ſtrenuè operam Imp. Carol ab eodem Rom. Imp. Enſifer & Elector ritu ſ lenni declaratur. VI. Cal. Mart. Comitiis A guſt. M. D. XLVIII.

XV.

Vrbem fortiſſimam Magdeburgum, pacti nes à Carolo oblatas recuſantem, publicæ m litiæ dux factus, grauiter obſidet, quam men demum XV. conditionibus ſanè tolerabilib in poteſtatem redigit. LII.

XVI.

Durante obſidione, ne qua occaſio in Ger mania noui tumultus relinqueretur, in agr Hadelenſi, Verdenſis diœceſis collectam mili tum manum incredibili virtute & celeritat diſſipat. M. D. LI.

XVII.

Carolum Imp. Romanorum, vt fidem ſoce ro datam liberaret, captis Alpium Rhæticarum

anguſtiis,

gustiis, impugnat: conuentu Passano pacem igioni, libertatem principibus, decus Geriæ restituit. M. D. LII.

XVIII.

Solymāni Imperatoris copias, ducto in Vnriam victore exercitu, terrore nominis sui ra præsidia continet: insulam Danubianam init: cladis exitiosæ metum genti penè opessæ adimit. M. D. LVII.

XIX.

Alberto Brandeburgio, armis & incendiis in triam sæuienti prope arcem Peinam ad vim Siffridshusium congressus, in cursu victo globo ferreo feritur. tertio pôst die obiit, Id. Iul. M. D. LIII.

XX.

Augustus dux Saxoniæ Elector, Mauritio tri, bellorum omnium victori, felici, & maanimo, pietatis causa, hoc monumentum cit, cùm vixisset gloria perpetua, annos XXII. mens. III. d. XXI. h. X.

PITAPHIVM LOTHARII IMperatoris inuentum in membranis antiquis à Georgio Fabricio.

Lotharius sceptro, ceu Carolus alter adepto
AEquo iudicio præfuit imperio,
Diruit errorem regni, firmauit honorem,
Inclytus Italiæ victor & Apuliæ.
Exuitur membris, heu trina luce Decembris,
Ecclesiæ gemitus, illius est obitus.

MISNAE IN TEM-PLO D. VIRGINIS.

EVGE VIATOR.

Durum, ſi neſcis, frangit patientia.

ANNA

Gentis Betſchitz nobilis fœmina, immen malorum acta caſibus, armis munita patient victrix ſępe, nunquam ſuccubuit, hîc magnu exemplum ſtatuit, vnus funeſtus dies, tres cha riſſimos, Theodoricum Commerſtad coniu gem, duosq; filios (infandum) grauidę abſtuli ipſaque ſola mœrens, ſecundis relicta nuptii quæ quidem quamuis contigiſſent non perin de bonæ; tamen ſuo more euicit patientia. Er go malorum ſortita terminũ, huc nomen ſuum illibata contulit. pudica, benigna, patiens, ma tronarum decus omnium. In Chriſto requie ſcit ſuauiter. Mortua eſt die XXV. menſis Iunii ætatis ſuæ LXXXI.

Liberi piiſſimæ matri mœrentes F. C.

AD HENIGII OLIM DECANI Miſnenſis tumulum.

Aue pater, rex creator,
Aue fili, lux ſeruator.
Aue pax & charitas:
Aue ſimplex, aue trine,
Aue regnans ſine fine,
Vna ſumma trinitas.

IN

IN SVMMO TEMPLO LEGITVR
hoc epitaphium.

Sepultus est hîc in Christo venerabilis D. [G]eorgius Roschitz, quondam huius Ecclesiæ [Ca]nonicus, qui te amice lector plurimum sal[ut]are, & bene valere iubet. Tu vicissim, si pius [es], ipsius animæ requiem precare. Obiit die [...]11. mensis Iulii.

ALIVD.

Moribus innocuus, præclaro stemmate Princeps,
Qui niuea placidus simplicitate fuit:
Illa luce diem vidit, qua milite multo,
In Phrysios genitor de patria iuit agros.
Vno qui vixit tantummodo mense maritus,
Postq; æui septem lustra, reliquit humum.
Ante patrem moritur, qui nulla prole relicta,
Post etiam vitam finiit inde suam.
Scilicet ex omni nil cuiquam parte beatum.
Fata manent iuuenes, credite, fata senes.

IN TEMPLO AFRANO.

Serbusium domus est, clari virtute parentes,
Nomen Iohannes, gens mihi Schleinicia.
Mors est visa quies, aliam scio speroq; vitam,
Hîc cinis ipse, nouus quando futurus homo est.
Hoc posuit pietas fratrum officiosa sepulchrum:
Mens & amor nobis quatuor, vnus erat.

ALIVD.

Pro patria pugnans iustis Michaëlus in armis,
Pro patria cecidit vir generosus humo.

Donec erit virtus laudi, laudabitur ipse,
Inter præstantes gloria rara viros.
Siuershusa tenet corpus, mens incolit astra.
Schleiniciæ gentis fama, decusq; vale.

ALIVD.

Nobilitas, & opes & clari fama laboris,
Et studiis mores excoluisse bonis,
Magna viro laus est: sed nil præclarius illa,
Quàm patriam, & verum quàm coluisse Deu[m]
Laude hac, Schleinicia de gente Georgius ortu
In vita fuerit mortéq; clarus erit.
Hunc tumulum nati caro posuere parenti,
Et dulci coniunx officiosa viro.

FILIOLO GEORGII FABRICII,
D. O. S.

Vixi quinq; dies: viuo nunc omne per æuum:
In Christo factus rursus imago Dei.

*

Mors mea, vita mea est.

D. O. S.

Viuis in amplexu Christi dulcißime fili,
Et quo lætetur mens tua semper habet.

*

Soluor morte mea, Christi virtute resurgo.

ALIVD.

Haupoldum primis pugnantem vidit in armis
Gallia, Schleinicia nobile stirpe satum.
Ante Trecas cecidit, dum perstat feruidus hostis,
Signa nouans vno ter repetita die.
Quem sua gens, & quem mæsti fleuere parentes,
Sed lætum cernent mox meliore loco.

D. O. S

D. O. S.

Gestauit teneris te sedula mater in vlnis,
Nunc manus excelsi te fouet alma Dei.

*

Terrena vide; cœlestia crede.

ALIVD.

Cernis vt ignitis raptetur ad alta quadrigis,
Spectatus celsa mente propheta Dei.
Sic queîs Christus amor, queîs Christũ cura docere,
Ad cœli niueis castra vehentur equis:
Inter quos etiam nunc tu lætaris Alexi,
Addite cœlicolis pars veneranda choris.
Et quem Misniaca docuisti pastor in vrbe,
In claro illius lumine lætus agis.

ALIVD.

Paratum est cor meum Domino, paratum est cor meum.

DEO OMNIPOTENTI SACRVM.

Hugo decus gentis Maxenæ in flore iuuentæ
Concidit, vt rigua flos speciosus humo.
Fatalem in morbis variis cum cerneret horam,
Ad Christum toto pectore versus, ait:
Est tua delictis maior clementia nostris,
Victor, Christe, tuo sanguine mortis ero.
In te credo vnum, corpus tibi pono caducum,
Inq; tuam patiens omnia trado manum.
Hugo Dei viuens templum fuit atq; quiescens,
Nunc colit in cœlis aurea templa Dei.
Elizabeta parens, dilectaq; nomina fratrum,
Hoc mœsti titulum constituere loco.

EXTRA VRBEM AD D. WOLFGA gi, epitaphium Iohannis Riuii.

IESV CHRISTO SACRVM

Iohan. Riuio Atthendor. viro opt. & m mor. seueriss. præclarè de præsentibus poster que merito; ornato à principib. culto ab e ditis: cum Anna con. & Paulo fil. morbo p pulari extincto, hac terra condito. Georg. F bricius Chem. Præceptori suo incomparabi Obiit Cal. Ianuarii, M. D. LIII.

DOMINVS ADIVTOR IN OPPORTVNITATIBVS.

G. FABRICIVS VIVVS DE SEIPSO.

Fabricius studuit bene de pietate mereri.
Sed quidquid potuit gloria Christe tua est.
Σοὶ χάριν οἶδα θεῷ σπλάγχνῳ ὅς μ' ἐδίδαξας
Ἐν βιοτῇ τε θανεῖν, ἐν θανάτῳ δὲ βιοῦν.

MARTISBVRGI.

AD effigiem & sepulcrum Rudolfi, quem Saxones contra Henricum IIII. Imperatorem crearunt, hoc legitur monumentum:

Rex hoc Rudulfus patria pro lege peremptus
Plorandus merito conditur in tumulo.
Qua vicêre sui iacet hîc sacra victima belli.
Mors sibi vita fuit, Ecclesiæ cecidit.
Rex illi similis, qui regnet tempore pacis,
Consilio, & gladio non fuit à Carolo.

WITE-

WITEBERGAE.

IN TEMPLO ARCIS.

IN TABVLA SVPRA LAMINAM æneam posita.

Continet hic tumulus Martini membra Lutheri.
Nosse sat hoc fuerat, sed tamen ista lege.

EPITAPHIVM D. MARTINI LVtheri iuxta effigiem illius in lamina ænea.

Hîc prope Martini rursus victura Lutheri
In paruo tumulo molliter ossa cubant.
Quæ prius horrendis errorum pressa tenebris
Atq; operum obscura nube sepulta fuit.
Hoc monstrante iterum patefacta est gratia Christi,
Quæq; Deo acceptos nos facit esse, fides.
Namq; superstitio cùm regnum cæca teneret,
Et premeret longo dogmata vera situ;
Ille Dei afflatu monitus, verboq; vocatus,
Lucem Euangelii sparsit in orbe nouam.
Instructúsq; tuba Paulinæ & fulmine linguæ,
Exploso cepit vera docere dolo.
Vtq; agnum in media Baptista ostendit Eremo,
Qui pia pro populi victima labe foret:
Sic quoq; monstrauit te maxime Christe Lutherus,
Cùm totus tenebris obrutus orbis erat.
Et legis tabulæ quas in Sinäide Moses
Allisas fregit rupe, Propheta Dei:

Quid distent Euangelio, quod pectora sanet
Conscia quæ culpæ, terruit ira Dei.
Hoc prius amissum discrimen reddidit orbi,
Essent vt Christi munera nota magis.
Arguit Ausonii fraudes atq; impia regna
Pontificis, populo quæ nocuere Dei.
Pollutásq; monens vitare idola per aras,
Ad verum adduxit corda leuata Deum.
Magnanimusq; Deo cursum seruante peregit,
Insidias contra multiplicésq; minas.
Tandem ex hac vita tranquilla morte vocatus,
Ardua propitio venit ad astra Deo.
Sentit vbi coram felicia gaudia Christo,
Veraq; post obitum præmia viuus habet.
Grata Deo tanto sit pro Doctore futura
AEtas, quæ Christi dogmata vera sciet.
Atq; oret precibus Deus hanc quam præbuit orbi
Lucem Euangelii seruet vt ipse sui.

Decessit in patria sua Isleben,
Anno à natali Christi M. D. XLVI.
Die Februarii XVIII.
Anno ætatis suæ LXIII.
Academia VViteberg. vt filia patri d[ilecto]
lecto F. C.

IN LAPIDE.

MARTINI LVTHERI S. THEOLOGI[Æ] D. CORPVS H. L. S. E. QVI ANNO CHRI-STI M.D. XLVI. XII. CAL. MARTII EYSLE-BII IN PATRIA S. M. O. C. V. ANN. LXIII. M. III. D. X.

EPITA

EPITAPHIVM PHILIPPI MELANTHONIS, è regione D. Lutheri, laminæ æneæ inscriptum.

Vitam, fortunasq́ue suas, studiúmque laboris,
Quíque operæ sanctam consiliique fidem
Impendit diuina tuis, Ecclesia, rebus,
Teq́ue pius varia iuuit & auxit ope:
Hac in parte sibi post mortem structa Melanthon
Communi in luctu busta Philippus habet.
Quæ templi foribus magni vicina Lutheri
E regione solum, quod tegit ossa, videt.
Bretta hunc vitales natum produxit in oras,
Bretta Palatini limes amœnus agri.
Vnde propinqua petens adiit bonitate suorum
Diuerso Aonidum templa sacrata loco.
Ludus enim puerum accepit Phorcenidos vrbis,
Eytelbergiaci mox schola gymnasii.
Doctrinæ hinc fecit iuuenem alma Tubinga magi-
Eximium laudis gessit vbi ille decus. (strum,
Inde triumphator Monachorum Capnio iussit
Albidos hunc ripam visere Saxonici.
Tunc noua dux Fridericus vbi collegia Musis
Romani fundans ensifer imperii,
Vndiq́ue conductis præstanti laude parabat
Artis & ingenii reddere clara viris.
Hic socio ipso annis viginti octóque Lutheri
VVittenbergiacæ res fuit ampla scholæ.
Quam septem bis adhuc prouexit deinde gubernans
Fluctiuagam vt vastum per mare nauta ratem.
Heu tempestates quas hic perpessus, & ad quam
Sæuos hæc scopulos acta carina fuit!

Quantum externi odii, quantum inuidiæq; suo
Ingratorum hominum quæ maledicta tulit
Ipse tamen, quamuis reflantibus vndiq; ventis,
Directum est, retinens vera, secutus iter.
Fortia nec clamor latrantis pectora turbæ,
Nec vulgus strepitu mouit inane suo.
Summa petit liuor. nemo hunc superare nisi ipse
Posset, si studiis ocia suppeterent.
Ista sub obliquo norunt quoq; sole locati,
Quiq; sub opposito forsitan axe iacent:
Scripta sed illius memorabilia inter & acta
Plurima, quæ solidæ nomina laudis habent:
Vnum opus eximium est, Fidei confeßio sancta
Ante tuos Cæsar Carole lecta pedes.
Languida qua Christi iamdudum Ecclesia nitens
Rursum oculos audet tollere læta suos.
Concurrant inimici omnes licet vndiq;, hic vnus
Confutare potest improba dicta liber.
Ac tua nunc terris floret bona fama Philippe,
Viuit & æternum spiritus ante Deum.
Corpus at exanimū tumulo hoc requiescit humati
Condecorant gratæ quem monumenta scholæ:
Ille quod expletis, senio curisq; grauatum,
Sexaginta annis, exuit atq; tribus.
Sic, morbo vt paucis nisi debilitante diebus,
Muneris officium fecerit omne sui.
Atq; olim ætherias veniet reuocatus in auras
Integer, & mortis liber abinde metu.
Sancte vir, & salue pater optime. Te tua semper
Nos soboles merita relligione colet.
Doctrinæ nobis veræ tu doctor & autor
Hac, tua, clare ætas munera laudis habet.

Salue

ilue iterum atq; iterum. Tua nos immota manebit
Semper apud memores gloria, nomen, honos.

Acad. VViteberg. Phil. Mel. parenti & præcept. optimè merito posuit Ioach. Camer. S. S. M. F.

Iatus est D. Philip- Melanthon anno . M. CCCC. XCVII. sis Febr. die XVI. VI. horam vesper- m in oppido Pala- tus Bretta.

Mortuus est D. Philippus Melanthon anno Christi M. D. LX. mensis Aprilis die XIX. dodrante horę post VI. vespertinam, VVitebergæ.

IN LAPIDE SEPVLCRI.

HILIPPI MELANTHONIS S. V. COR- H. L. S. E. QVI AN. CHRISTI M. D. LX. II. CAL. MAII. IN HAC VRBE M. O. C. NN. LXIII. M. II. D. II.

IBIDEM.

hilippo Melanthoni, sacrarum literarum rtiss. & fideliss. explicatori, veritatis cæle- patrono & propugnatori imprimis stre- . opt. disciplinarum & artium cùm instau- ri tum conseruatori: qui omnem doctri- , quasi vagam ac dissipatam collegit & ad am rationem reuocauit: viro pietate, stu- puræ castæque religionis, sapientia, virtu- umanitate, benignitate erga omnes præ- ti, feliciter & sanctè in terris mortuo: XIII.

CAL. MAII. C.V. An. LXIII. M.II. D.I
I. Acad. VViteberg. cui ille totis ann. x
operam nauasset, H.M.P.C.

ALIVD.

Annæ Ioachimi Camer. Papeberg. F. fœ
næ spect. piet. & diligentiæ; ingenio præst
ti, & omni matronali laude atque virtute n
liebri ornatæ, quæ anno E. M. IIII antè
olo elato. Et D. XI. filia vna, filiola & viro
perstitt. postquam acerr. morborum cru
tus animo constante pertulerat, perseuer
in precibus ardentiss. & religiosiss. inuocat
ne filii Dei, seque ipsam & alios confirma
salutaribus verbis ita felici fine clausit vit
in terris, anno ætat. XXX. coniugii X. Ch
sti Iesu M. D. LVIII. XVI. Cl. VIII^br^. in hac
be VViteberg. quò venerat cum marito Es
mo Rudingero Papeberg. accersito ad doct
nam Acad. publ. cui hic vxori cariss. deque
O. M. extra hoc templum sepultæ, in luctu
mœrore gratus & memor, H. M. P. C.
Beati Q. I. D. M.

IN ÆDIBVS GEORGII
Cracouii.

Vita quid est hominum, nisi spes incerta, metusq;?
Hæc inter dubii viuimus & morimur.

MONASTERIO AD PORTAM *Elistrinam, supra Principum Electorum Saxoniæ imagines.*

ACADEMIAM VVITEBERgensem

ideric⁹ III. benignita-)ux Saxon. i Romani ierii Elect. rchimar- llus, Land- iius Tu- iæ & Mar- Misniæ	Iohannes Dei beni- gnit. Dux Saxon. sac. Imp. Elect. & Archim. Land. Tur. & Marchio Misniæ	Iohannes Fri- dericus Dei be- nignitate Dux Saxo. Sac. Rom. Imper. Elect. & Archimar. Lād- gr. Tur. & Mar- chio Misniæ & Burggr. Magde- burgensis
COAVIT.	CONSERVAVIT.	FVNDAVIT.

ACADEMIAM VVITEBERgensem

Mauritius Dei be- nitate Dux Saxon. Roman. Imp. Ele- r & Archimarsch. ıdgrauius Turin- , Marchio Misniæ, urggrauis Magde- gensis	Augustus Dei beni- gnitate Dux Saxo. sac. Roman. Imp. Elector & Archimar. Landgr. Turin. Marchio Mi- sniẹ & Burggr. Magde- burgensis
ELLO DISSIPA- M INSTAVRAVIT.	EXORNAVIT, AMPLIFICAVIT & CONFIRMAVIT.

IBIDEM.

Super effigiem Dn. Lutheri.

Reuerendus vir Doctor Mart. Luth. benignitate Dux & author repurgationis ctrinæ Euangelicæ à cœno & fermento Ec siæ Romanæ.

Super effig. Phil. Mel.

Reuerendus vir Dn. Phil. Mel. Dei benig tate sub duce Luthero vindex & defensor ve tatis Euangelicæ, & purioris Philosophiæ staurator.

EPITAPHIVM DN. GREGORII BA- ronis à Lamberg.

Dum te Christe sequor, cupiens tua dogmata rect
Discere, & è puris fontibus illa peto:
Tu quoq; me sequeris, medioqúe in flore iuuenta
Abripis, vt doceas in meliore schola.
Ergo lubens moriar, fiat tua sancta voluntas.
Sim semper tecum perpetuoqúe tuus.

Vitus VVinsheim senior f.

IN MVRO EXTERIORI TEM- pli Parochialis.

Anno 1558. die 8. Maii, Georgius, & se quenti anno eodem die Christophorus FRS filii reuerendi viri D. Georgii Maioris, Theol Doct. ex hac mortali vita euocati, his duobu cubiculis conclusi, expectant redemptorem re susci-

itaturum mortuos in Domino, ad ęternam
am & lætitiam.

LIPSICA.

IN LIPSIAM IVL. CÆS.
SCALIGER.

Ipsia, se ostentans sublimibus aurea tectis,
Lumina dum saturat, mens perit icta fame.
a quibus ratibus longinquæ marmora terræ?
'nde frequens flaui pura nitela Tagi?
Cyprum, huc Temesum, huc Arabas, huc Serica di-
edibus euulsa huc Indica regna suis. (ces
gemma bibitur, vincuntur nectare gemmæ:
ed linguæ varius vincit vtrunque nitor.
Germana tamen vitiatur Lipsia luxu:
st hunc Germanum Lipsia magna facit.

INSCRIPTIONES.
IN CVRIA
Supra ianuam Synedrii.

Erstlich/ wenn jhr zu rath seyt gesessen/
let jhr Gottes vnd ewers ayds nicht vergessen.
n andern/ keiner sachen nicht vorwagen/
allen dingen von gemeinem nutz rathschlagen.
n dritten/ den armen halten als den reichen/
wird Gottes gnad nicht von euch weichen.
n vierdten/ die bösen ohn alle gnad straffen lan/
wirdt ewer Regiment in allem guten bestan.
rd jhr aber das verachten vnd krencken/
wirdt euch Gott in das hellisch fewr versencken.

IBIDEM.

Perditus est cupidè qui turpia fœnora captat,
Fraude suam parto ditet vt ære domum.
De malè quæsitis ni tertius excidat hæres,
Nec quartus certè nullus adire potest.
Sed magis ille sapit, Domino qui fidere nouit,
Inque sua degit conditione pius.
Hunc vltro sequitur cunctarum copia rerum,
Et velut in somno quod cupit omne, capit.

D. O. M.

Simon Pistorius LL. D. obiit III. Non. I
cemb. An. Christi M. D. LXII. ætatis LXXI
pater liberorum XXIII.

VITA NOSTRA FIDEI VITA EST,
NON CONTEMPLATIONIS.

Clauditur hoc tumulo Simon Pistorius, is qui
A patre præclaro nomen auóque tulit.
Saxonicæ vixit qui Cancellarius aulæ,
Vltra quinq; gerens lustra regentis onus.
Ingenio præstans, studio indefessus, honore
Summus, consiliis vtilis, ore potens.
Quod mortale fuit tellus tenet: indita fama
Nominis haud vllo stat violanda die.

Patri clariss. filii mœstiss. P. C. P.

Simon Pistorius artium & LL. Doct. in er
dita familia natus, magnis honoribus fu
ctus, eruditos & honoratos linquens filios s
perstites: quem vrbs Papia docuit, patria Lips
orn

auit, Aula Saxonica obseruauit, sub hoc
corpore conditur, animo viuit felicitate
piterna. Obiit anno M. D. LXII. die III.
cemb. hora V. pomeridiana.

M. P. S.

Magnifico & ampliss. viro Domino Mode-
o, Simonis F. Simon. N. Nicolai pron. Pi-
io Iurisc. & Facult. in studio hoc Lipsiæ or-
rio: Qui cùm proaui Cos. Lips. & aui Me-
vtriusque præstantiss. & patris Iurisc. sum-
ac magnif. viri nomen celeberr. & Pants-
n. honestiss. genus maternum, propria ac
gulari dignit. virtut. sapientiæ laude, &
n aliorum titulorum, tum consularis mu-
is in hac vrbe insignib. clarius ornatiusque
didisset; post obitum lectiss. fœmina Bar-
a coniug. S. Magnif. & ampliss. viri domi-
Ludouici Fachs filia, secundi coniugii gra-
â vxore relicta, & ipse piè ac religiosè ex
vita excessit, cum max. non suorum mo-
; sed totius ciuit. atque externn. quoque lu-
. an. Christi M. D. L X V. cùm vixiss. an. XLVIII.
X. D. VI. superstitt. liberi piæ & honorificæ
moriæ ergò, parenti S. cum omni reueren-
cariss. H. M. P. CC.

ALIVD.

Paulo Vetzero, patriâ Nördlingensi, Do-
ri Medicinæ, honore, & dignitate præstanti
Academia Lipsica: qui anno Iesu Christi

M.D.LII. die III. m. Martii M. O.C.V. an
LIIII. & Magdalenæ ex antiqua huius vr
Baurorum familia secutæ maritum migran
ex hac vita anno Christi M. D. LXI. die XX
mense Maii: sororique Mariæ, cuius natæ an
Christi M. D. XLII. sextus vitæ dies vltimus fu
in fide Iesu Christi piè & religiosè consopi
parentib. b. m. & cariss. sorori S. Paulus fili
& frater honorificæ & firmæ memoriæ ergò
M. F. C.

Requiesce in spe resurr. in vitam semp

Hæc materque paterque mihi carissime, vester,
Et modò conspecta mortua, luce, soror,
Filius & frater posui monumenta sepulcri,
Ipse opere hoc luctum testificando meum.
Cætera narrabunt alii. Memori & mihi grato
Officium, satis est persoluisse meis.

Ioachimus Camerarius Pabepergensis ⊖. a
Christi M. D. LXXIIII. die XVII. April. com
mendans sese immensæ misericordiæ diuin
in fide Iesu Christi saluatoris generis human
cùm vixisset annos LXXIIII. dies V.

Anna vxor eius ex familia Truchsesiorum
de Gruensperg. ⊖. anno Christi M. D. LXXII
die XV. Iulii, cùm vixisset sine omni querel
cum marito ann. integros XLVI.

Parentib. optimis liberi mœstissimi P. C

H. L. S. E. corpus opt. disciplinarum & ar
tium Magistri Leonhardi Lycii, Professori
erudita

ditæ doctrinæ & physicæ Philosophiæ in
ademia Lipsensi, viri probi, & omnibus bo-
cari. Quòd, cùm extulisset ipse antea in
nmune cœmiterium carissimam coniugem
m, filiola vna suscepta, & conseruato dein-
casto toro, Anno XII. hac in sacra Acade-
æ æde sepeliri placuit, piè & religiosè mor-
.M. Viis die XI. Anno Christi, M. D. LXX.

ALIVD.

Siste viator gradum, pii manes te rogitant.
numentum quod cernis Hugoldo Pflug est
ditum. ast ipse longè aliud, quod nullis vn-
am consenescit seculis, sibi liberalitate ac
tute insigni viuens posuit. Vixit annos XLVI.
rtuus XXV. Septemb. Anno * Hæc te scire
lui. Aue amice. Vale.

IN AEDIBVS FINKEL-
thusianis.

Christianus.

Mundi cùm species pereat citò, gloriáque omnis;
Quæ via dic vitæ Paule sequenda mihi?

Paulus.

Viue Deo, iustè, partis rectè vtere, & hora
Quamuis mortalem te simul esse scias.

IN VICINIS ÆDIBVS.

Commorandi nobis aliquandiu hîc tempus
cessit natura, locum permanendi non dedit.
uid ergo in caducis superbis Terra & Cinis?
Sic transit gloria mundi.

In ædibvs hortorvm D. Marci Pfeifferi.

Cùm meus in medio Dominus me poneret hort
Nocturnis terror furibus, inquit, eris.
Iam dices, quis te metuet casa muta? sed audi,
Iniustum terret qualibet vmbra virum.

Ibidem.

Heus tu, quisquis in hæc furtim viridaria reptas
Ne continge tua non tua poma manu.
Sed tangis, video: faxit Deus ergo quod opto
Cùm malis nostris & mala nostra feras.

In ædibvs D. Averbachii interioribus.

Quæ neq; pauperibus, neq; mole potentibus auri,
Nec pueris noui parcere, nec senibus:
Mors vocor, impositum nunquid malè dixero non
Quòd fugere à morsu res nequit orta meo.

Homo bvlla.

Ibidem.

Ædificandi omnis ratio à necessitate pr mùm orta est, eam pòst aluit commoditas, honestauit vsus; vltimum fuit, vt volupta quoque nonnihil indulgeretur.

H. S.

Mihi struxerunt alii, grandęuus ego posteri

Anno à nato Saluatore M. D. XXXII.

Extr

Extra.

Mors certa est, incerta dies, hora agnita nulli,
Extremam quare quamlibet esse puta.

O mensch werestu so starck als Samson/
Auch so schön vnd jung als Absolon/
Vnd hettest Alexandri macht vnd gewalt/
Vnd Hippocratis kunst manigfalt/
Dennoch mustu werden dem bittern todt gleich/
Das mögen mercken arm vnd reich.

IBIDEM.

Hoc postremum operum fuerit fortasse meorum,
Namq; instat vitæ iam propè meta meæ.
Extruat ergo alius posthac, ego lampada trado.
Iam domus in cœlo est ædificanda mihi.

Ampliss. V. præstanti dignitate & sapientia
isc. eximio, D. Ludouico Fachsio, Illustriss.
ncipum Mauricii & Augusti ELL. Consilia-
, Profess. Iurisc. in Acad. Lips. ordinar. de
p. & ciuib. S.B.M. autori iudicior. & V. Con-
ari. mœstiss. vxor & liberi superstitt. coniu-
& parenti opt. ac cariss. S. H. M. P. CC. Mor-
us piè, placidè. An. Christi M. D. LIII. VIII.
April.

PIÆ MEM. P.

Qui prius eximia præstans virtute fideq;
Non habuit meritis ingenioq; parem,
Consiliis clarus Ludouicus Fachsius, huius
Defuncti patrium nunc tegit ossa solum.

Huius consiliis aulam prudentia rexit.
Iudiciorum idem regula certa fuit.
Iuris item studium, & legum doctrina salubris
Ordinis hoc habuit præsidiiqúe caput.
Hæc capit exiguæ spatium memorata tabellæ,
Huius sed cunctos enumeranda viri.
Illustres laudis titulos, & nomina honorum,
Non capiant veteris totius æra cypri.

Beati mortui qui in Domino mo-
untur.

ALIVD.

Effigies illustriss. Principis Ducis Saxo
Mauricii Elect. qui agens an. XXXIII. bel
necessario fusis fugatisq; hostibus, ipse forti
pro patria dimicans, accepto fraudulenti ict
vulnere, die post III. in Castr. constantiss.
religiosiss. sanctam animam Saluatori Chris
nostro tradidit. V. die Iul. anno Christi Ies
M. D. LIII.

TITZMANNI DVCIS MISNENSIS
iuxta altare templi S. Tho-
mæ trucidati.

Titzmannus ego sum: me olim genuere parentes
Albertus Princeps, Margaretáque pia.
Imperium titulumqúe dedit Thuringia nobis:
Marchia Lusatiæ, Misena & ipsa potens.
Quæqúe patet vetus in planis Libanotria campis,
Et quæ mundano flumine Ptisna lauat.
Frater erat Fridericus idem Mauortius heros:
Pro patria mecum prælia dira subit.

Nam

Nam superare datum est nobis victricibus armis
Bohemiæ populos, Saxoniaq; duces.
Marchio de Brenburgk Waldemar nomine dictus,
Agmine deuictus vincula nostra tulit.
Viscanius Princeps cecidit quoq; cuspide nostra:
Sed vitam supplex hîc miser emeruit.
Romulidûm reges, Albertus, Adolphus, & alter,
Non poterant nostras frangere Marte manus.
Viribus, ô pietas, nostris sed terga dederunt
Cæsareis opibus tunc ego diues eram.
Innumeri & nostro cæsi sunt ense Sueui,
Audentes patrios sollicitare Deos.
Omnia sic vici, durum sed vincere fatum
Non potui, Lachesis quod dedit atra mihi.
Obiicit illa mea crudelis pectora ferro,
Dum steteram cautus in medio Ecclesiæ.
Sic victor victus cecidi, virtute triumphos,
Et laudes meritas non rapit vlla dies.

Obiit 8. Cal. Ian. Anno 1280.

Dantes Florentinus fecit.

DRESDAE.

SVB STATVA HERCVLIS.

DIuo Maximiliano II. Imperatori Max. Cæs. Augusto, ob desideratiss. illius aduentum, Augustus Dux Saxoniæ Elector, gratulationis obseruantiæ ergò fieri curauit, vt heros inuictus sectam Caluinisticam in has terras irreptam, & dissimulanter nutritam, Deo iuuan-

te suo, & opprimeret & vinceret: sicuti Ler-
Hercules, numerosum licet monstrum,
tandem vicit & mori docuit.

MONETAE FVNEBRIS IN OBIT
Electoris CHRISTIANI SAXO-
NIS.

Sinceræ in Deum & patriam fidei exem-
posteris relicto, obiit XXV. Septembris, An-
M. D. XCI.

IACTVRAM OSTENDET DIES.

WIRZEBVRGENSIA

IN SVMMO TEMPLO.

CONrado à Thungen Episcopo Wirzebur-
& Franciæ orientalis Duci, præcipuæ vir-
iustitiæ, egregiæ eruditionis, temperantiæ sin-
gularis, acutissimiq; iudicii, quem primo statim
susceptæ administrationis limite arreptum ve-
sani huius seculi diffidium, seditio, & calumni-
seueriter diu & contumeliosè habitum, vn-
cum Ecclesia eius, extremæ penè subiecissen-
internecioni, in DEO suffragante, aduersus ini-
quissimæ fortunæ procellas vigili prudentia,
infracta dexteritate, tolerantiaq; miranda gra-
uiter superasset, æquiore seculo digniss. Vixit
autem annos plus, minus LXXIIII. Præfuit an.
XXI. mens. IIII. d. X. Obiit XVI. KAL. Iulii, An-
no sal. M. D. XL. communi suorum mœrore &
luctu.

.u. Vt vmbra corporis comes: ſic faſcium a,labor, ærumnæ, atq; mille pericula. Quæ nuè vtentem ſequuntur vndiq;, ſed vincit cuncta qui fidit Deo.

TVMVLVM MAVRITII AB HVTTEN Epiſcopi Eyſtettenſis, &c.

ſpicis humanæ breuis vt ſit linea vitæ,
Vt dubias verſet mors inopina vices.
Fata manent quemuis, humili ſeu ſtirpe parentum,
Siue ſit à magnis nobilis ortus auis.
Grandia nec proſunt vel pondera diuitis auri,
Lecta vel in rubro gemmea gaza mari.
mne relinquendum eſt, cùm venerit horula mortis,
Suaue prius quicquid, vel tibi dulce fuit.
Talia peccati labes ab origine prima,
Noxius hæc meruit præmia lapſus Adæ.
At benè qui vixit, moritur benè, dignus olympo;
Sanguis & quanquam corpus inane iacet:
Vis tamen haud animæ cum corporis interit vmbra,
Vita ſed huic Christus, mors erit ipſa lucrum.
Viue memor lethi quisquis cœleſtia curas,
Sic lethi victor gaudia læta feres.

Vixit an. 49. dies II. Obiit VIII. Id. Decemb. An. 52.

LIVS EPISCOPVS WIRZEBVRG. ET DVX Fran, cariſſ. fratri ſuo Sebaſtiano Echtero à Meſpelbron, V.I. Doctori poſuit.

Vt tibi care meum frater teſtabor amorem,
Qui raperis fatum iunior ante meum?
Hoc tua componam, quod nunc licet, oſſa ſepulchro,
Perpetuas animo conſtituamq; preces.

Morte tua dolui, lacrymas fudere parentes,
Tu sapiens, doctus, religiosus eras.
Spes erat auxilio mihi te, sed vana, futurum,
Imperii dum me sarcina bina premit.
O vtinam pariter, poßis vt viuere mecum,
Tempora sint vitæ dimidiata meæ.

Obiit anno Domini 1575. die 7. N-
uembr. Anno ætatis suæ 30.

AD TVMVLVM IOHANNIS SINAPII
Medici cariss.

Heu vester ille concidit Sinapius,
Lugete Musæ, quem tulit Suinfordiæ
Mater parenti consuli. Vos inclytæ
Duxistis alti sub iugum montis Deæ,
Vbi Latinas Atticasq; litteras
Felix puer cum lacte primo disceret.
Maiora Phœbus huic repente contulit,
Artem medendi industrium vt iuuenem decet;
Hac ille carus regibus multis fuit;
Primùm Renatæ Franciæ ad ripam Padi:
Deinde magno Præsuli Zobellio,
Aliisq; multis: atq; cùm prudentia
Præstaret, eloquentiaq; viribus;
Quintus loquentem comprobauit Carolus.
Nil ergò mirum si modò Sinapius
Viuit, nec eius vnquam abolebitur decus.
Mens sancta cœlo continetur, anxiè
Diem resuscitationis expetens,
Christo iubente quando spiritus suum
Corpus reducet, atq; viuent mortui.
Vale viator, & memor Sinapii,

Cui

Cui Bruma vitam, Bruma funus attulit,
Viuumq; trade mortuumq; te Deo.

O IMMORTALI SACRVM.

t virtuti ac memoriæ clementiss. Principis
chioris ex antiqua Zobelliorum gente, Re-
ndissimi huius Ecclesiæ Præsulis sexagesi-
qui adolescentia multis magnisq; in nego-
cta, cùm proximum ab eo, qui primus est
nplissimo collegio, dignitatis gradum ade-
esset; vnanimi deinde amplissimi Senatus
sensu, caput Ecclesiæ Wirzeburg. inclytæq;
rofranciæ Dux factus, magna laude, sum-
erga suos studio, summa voluntate, egregia
, singulari pietate, iustitia, temperantia, an-
octo Rempubl. administrauit. Idem Mar-
o deinde bello sæuissimo, tentatis frustra
e conditionibus, extrema perpeti, quàm
s in hostium potestatem venire maluit.
oque sumptus incredibiles, maxima peri-
, damna, direptiones, incendia, omniaque
tilia fortiter in tertium vsque annum susti-
ido; tandem prælio, ac periculo vitæ ter ho-
us in fugam actis, patriam à crudelissima
iitute liberauit, pacem, ac tranquillitatem
ditis suis, Deo adiuuante, restituit, totique
perio factum suum comprobauit. Sed, ô fal-
em hominum spem, fragilemq; fortunam,
adriennio pòst, pace iam composita, Anno
.VIII. supra millesimum, XVII. Cal. Maii, à
coniuratis, illius belli reliquiis in prooppi-
insidiantibus, ex vrbe in arcem ascensurus,

globo per papillam ſiniſtram nefariè traie[c]
vnà cum duobus nobilibus aulicis ſuis præſt[antiſſimis]
nuis iuuenibus, W. Carolo à Wenckheine[,]
Iacobo Fuchs, pro patria, quam conſeruar[et,]
mortem in Chriſto felicem, nobis autem p[lane]
luctuoſam, Princeps optimus glorioſè opp[e-]
tiit, cùm annos XIII. menſes VIII. dies V. pr[æfuiſ-]
fuiſſet: Reuerendiſſimus Ampliſſimusq; Pri[n-]
ceps Fridericus à Wirsberg, Epiſcopus,
Franciæ Dux, ſucceſſor, & in eius morte dec[o-]
randa ſtudioſiſſimus, H. M. P. C.

ALIVD.

Conditur hac Daniel Stibarus vir magnus in vrna,
Quem meritò ſequitur gloria, fama, decus.

D. O. M. S.

D. Danieli Stibaro à Rabeneck, huius æd[is]
ac aliarum aliquot Canon. & Præpoſ. Eq. ord[.]
viro, pietate, eruditione, rerum experientia, o-
mniq; adeò virtutum genere, non priuatis tan-
tùm & ſuis, ſed ſummi ord. principib. etiam ex-
teris probatiſſ. nec non literatorũ ac bonorum
omniũ fautori patronoq; ſingulari: qui in gra-
uiſſ. Reip. negotiis annis amplius XX. ſumma fi-
de & integritate verſatus, ita vt ſalutari eius cõ-
ſilio multoties adiutam ſeſe patria perſpexerit,
pro cuius & ſalute, bello turbulẽtiſſ. temporib.
neceſſariò legationis munere perfunctus, defi-
cientibus in itinere viribus, breui pòſt tempo-
re, non ſine magno multorum, ac opt. cuiusq;
mœrore, ſuccubuit. Vixit annos plus, minus
LII. Execut. Teſt. f. c c. Anno 1555.

MEGA-

MEGAPOLI-TANA.

DOBERANI.

ITAPHIVM PRIBISLAI, PRIMI
datoris huius monasterii: qui fuit filius Nicoloti,
griorum, Circipanorum, Polaborum, Obetrita-
rum, Kißinorum, Vandalorumq; Regis
Illustrißimi.

PRibislaus filius regis Nicoloti, primus fundator huius monasterii, inclytus ac religiosissimus, cuius reliquiæ sunt hîc conditæ.

I MEMORIAM SEMPITER-
n inclyto Heroi, doctissimo, optimoque
ncipi & D.Dn. Magno, Duci Megapolensi,
nrici filio, & Suerinensi Episcopo, qui anno
Domini M. D. L. Calend. Febr. Butzouii
piè obdormiuit.

EPITAPHIVM.

Doctrina proauis, nulli virtute secundus,
Et Megalespoleos Dux tumulo hoc tegitur.
Nomine Magnus erat, re maior at ille futurus,
Improba mors saltem si voluisset, erat.

Acer in asserto constans & pectore verbo,
Et veræ viguit relligionis apex.
Et pudor, & probitas, & dulcis gratia morum,
Certatim donis hunc poliere suis.
Eloquio Nestor, felicis acumine mentis,
Dulichio valuit non minus ille sene.
Imperii proceres facundæ munere linguæ,
Aures & mulsit Carole Diue tuas.
Iudicium pietas, & rebus in omnibus ardens
Virtus, & patriæ constituebat amor.
Illius ex alto Cimbrorum sanguine coniunx
Edita, Friderici filia regis erat.
Quæ Magnum, veluti generosum Porcia Brutum
Humectans lacrumis Elisabetha suis,
Condidit huc vita functum, cineriq́ quotannis,
Vt benè sit, votis officiosa rogat.
Illius occasu quantum Meglaburgica damni
Stirps tulit, extincti candida fama docet.
Extremum moriens solum te, Christe, vocabat,
Cuius in optato iam cubat ille sinu.

Elisabetha, inclyti Danorum Reg[is] Friderici, piæ memoriæ, filia, co[n]iugi suo dilectissimo, optimeq; me[ri]to, in spem futuræ resurrectioni[s] plena lacrumarum, posuit.

DEO OPT. MAX.

Illustribus Principibus Megapolitanis, quot quot hoc Templo in maiorum monument[is] conditi sunt, Illustriss. Princeps Vlricus, De[i] gratia, Dux Megapol. & coniunx Elisabetha, e[x] regi[a]

ia Danorum stirpe nata, Ducissa Megapo-
na, Maiorum suorum cum honore & pie-
colendorum, memoriæ causa posuerunt,
no instauratæ salutis cIↄ Iↄ XXCIII.

aluete ô animæ, regum generosa propago,
Quos tulit illustris terra Obetrita Duces.
Iamq; alii ob patriam, Mauortia castra sequuti,
Maiorum similes, sustinuêre mori.
ictores alios decus immortale tulisse,
Testantur forti fixa trophæa manu.
unt quos grata Deo pietas, & pectore puro
Proueniens stimulat relligionis amor.
ustitiam coluêre alii, tranquillaq; pacis
Tempora, legitimi iuraq; sancta fori.
ulti suauiloquas, studio flagrante, Camœnas,
Doctosq; in patria constituêre viros.
inc gladios alii stringunt, dirosq; latrones
Interimunt, & quos publica damna iuuant.
uo pax alma data est, quo sunt commercia tuta,
Securum lætus carpe, viator, iter.
inc Solymas alii visunt, terramq; beatam,
Et loca prodigiis, Christe, notata tuis.
os patriæ heroas, post fata suprema, sepulcris,
Et titulis claros hæc loca sacra tenent.
ic tu Pribislae, iaces temploq; quiescis,
Condendi cuius maximus auctor eras.
pice quos natos tibi postera secla tulerunt,
Gens viden' vt circum te numerosa cubet?
ulta hîc connubio felix matrona sepulta est,
Quarum posteritas prole beata fuit.

Henricus iacet hîc, factis qui fortè Leonis
Inter vicinos nomen & omen habet.
Hîc Alberte cubas, Süeonum qui regia quondam
Rexisti longo tempore sceptra manu.
Quid Magnum memorem? cuius post fata nepot
AEternum meritis hoc retulêre decus.
Hîc patris Alberti, postquam fatalia soluit,
Maiorum in tumulis ossa sepulta iacent.
Filius Henrici hîc Magnus, quo doctior alter
Nec maior sancta Dux pietate fuit.
Felices animæ, vos nulla pericula vitæ
Attingunt, nec mors vlla timenda manet.
Vos pridem proprio mundatas sanguine Christu
Fontis ad ætherii concomitatur aquas.
Vlricus princeps, vestro de stemmate natus,
Iam columen patriæ, & fida columna suæ,
AEmula virtutum, regalis stirpis, Elisa,
Vlrici coniunx, nomina clara gerens,
Maiorum tumulis posuerunt, ritè precantes,
Fac, Pater, in nato molliter ossa cubent.

Nicolao Marschalco, Thurio, & litterar
& linguarum omnium viro doctissimo, Iuris
prudentia insigniter claro, tanquam benè m
rito, Henricus Megalopyrgensium Dux,
gratissimus Princeps, monu-
ment. posuit.

Hoc Nicolai habitant Marschalci funera saxo,
Henricus Princeps hæc monumenta dedit.
Henricus Princeps, quo non modò sanctior alter,
Et Megalopyrgos Vandalicosq; regit.

Om

mnia consiliis, cum multa pace, gubernans
Doctorum vt semper, sic, Nicolaë, tuis.
inc meritò funus tanto sepeliuit honore,
Virtuti gratus inclytæ & officiis.

Moritur Rostochii XII. Iulii, M. D. XXV.

VERINI IN TEMPLO.

DEO OPT. MAX.

ptimo Principi Henrico Magni filio, Duegapol. veræ religionis, sanctæ Iustitiæ, & urnæ pacis custodi Ioann. Albertus, Dux legapol. patruo suo chariss. ac bene merito, memoriæ posuit.

V. A. LXXIII. D. 5.

Obiit Suer. VIII. Id. Feb.

Anno M. D. LII.

enrico prognatus auo Magnoq; parente,
Hic situs Henricus condita membra tegit.
ui bonitate sua, & meritis linguaq; senili
Nestor erat patriæ duxq; paterq; suæ.
estore quin melior pietate, & pacis amore,
Nunc ergo æternæ gaudia pacis habet.

DEO OPT. MAX.

Opt. & Magnifico Principi Alberto, fi
Magni, Duci Megap. animi magnitudine, v
tutis, ornandæq; patriæ studio præstanti, Io
Albert. Dux Megap. parenti opt. & charis
memoriæ posuit.

V. A. LX. D. 5.

Obiit Suer. VII. Id. Ianuar.

Anno XLVII.

Henrico generatus auo Magnoq; parente
Hoc Dux Albertus conditur in tumulo
Magnificus; magniq; animi, patriamq; iuuando,
Ornandoq; simul, iustitiaq; potens.
Quin etiam multa natorum prole beatus,
Quos colit eximios Herula terra Duces.
Fortunate senex, tua molliter ossa quiescant,
Vita etiam natis sit diuturna tuis.

D. O. M.

Illust. Principi Magno, Henrici F. Duci M
gap. Episcopo Suerinensi, pietate, doctrina
humanitate præstanti, fratri patrueli suo c
riss. Ioan. Albertus Dux Megap. me-
moriæ posuit.

V. A. XLI. D. 5.

Obiit Butzouii III. Cal. Februar.
Anno L.

Filius Henrici, princeps re & nomine Magnus,
Flos patriæ ante patris funera mœsta cadit.

ar fatum Antilocho nactus, sed clarior illo,
Et melior studii sedulitate sui.
cilicet ingenio cunctos superauit & arte,
Quos habet eximios Teutonis ora Duces.
llius ad tumulos Pitho, Aonidesq; Themisq;
Tam celebrem lugent non superesse ducem.

---

ortiss. & rei militaris tractatione celeberr.
ic. Georgio Duc. Megapol. qui pro patr.
nans, eidem suum sang. ad Francfurt. im-
tiuit, fratri chariss. Ioann. Albertus Dux
Megap. eiusdem belli socius me-
moriæ posuit.

V. A. XXIII. D. 5.

Obiit XX. Iul.

Anno M. D. L I I.

Hic Magno prognatus auo, Albertoq; parente
Dux iacet, Herculeo robore, corde, manu.
Princeps à primo pugnare Georgius auo
Suetus, & hostiles vi superare minas.
Mars dolet, effundit lachrymarum flumina Mœnus,
Optantes tantùm non cecidisse Ducem.

MEMORIÆ IOAN. ALBERTI DVCIS
Megap. Principis litterati, & littera-
torum fautoris.

Inclyta Iohannes Albertus gloria secli
Conditur hîc, præstans dux, patriaq; pater.
Non fuit hoc melior princeps nec doctior æuo:
Nec patriis terris qui bona plura dedit.

Illustrem verbi lucem, qua sidera adimus,
Primus hic in tota gente vigere iubet.
Idola euertit Latii pius impia Papæ,
Complexus certo dogmata recta libro.
Fortia & arma capit sociis cum Saxone, & Hess
Per quæ libertas, paxq́ꝫ, salusq́ꝫ redit.
Christo cum Musis hic primus in vrbe Rosarum
Instaurat, patriæ cor, oculumq́ꝫ, scholam.
His etiam è terris fugiens Astræa retenta,
Anno dat quouis publica iura quater.
Ritè suas dirimi caussas Ecclesia gaudet,
Inspiciuntq́ꝫ sacros pectora fida greges.
Clemens, munificus, verax, bonus, integer, æquu
Sobrius, ac verè relligiosus erat.
Regibus & summis tota meritisq́ꝫ fideq́ꝫ
Carus in Europa, principibusq́ꝫ viris,
Ante Dei faciem nunc fulget sideris instar,
Sicut in his terris fulsit imago Dei.
Grata cui tribuet meritas Ecclesia laudes,
Verus & illustri luce vigebit honos.

Opt. Princ. D. Ioanni Alberto, Albe
filio, Duci Megapol. veræ relig.
doctæ Humanit. studiosiss. Ioann
Dux Megapol. filius parenti chari
cum lacrumis memoriæ posuit.

IOHANNIS ALBERTI D. M. IN PVER
tia apud Boruss. extincti cenota-
phium.

Hic situs Albertus, quo se iactabat alumno
Herula gens, hic ille patri matriq́ꝫ voluptas,

Sp

Spes patriæ, magni proles generosa parentis,
Felicis nimium, propria hæc si dona fuissent,
Quæ tantum Deus ostendit, mox abstulit orbi.
O celebrande puer, cœli pars nobilis, alter
Tu Marcellus eras: tumulo date lilia plenis
Pierides calathis, vestri in monumentâ doloris.

D. O. M. S.

Anna-Sophia, Marchionis Alberti, primi
icis Borussiæ, ex Dorothea Danica, filia:
derici I. Regis Daniæ & Noruegiæ neptis:
simiri Regis Poloniæ proneptis: Illustriss.
iannis Alberti Ducis Megapol. vxor: Al-
rti, ante parentes in Borussia, apud auum
iuncti, nec non Iohannis & Sigismund. Au-
sti Ducum Megapol. mater: Adolphi Fri-
rici, & Iohan. Alberti, Iohannis F. F. Du-
n Megapol. auia. Quæ cùm anno CIↃ IↃ
. Februarii XXV. Iohan. Alberto Duci Me-
pol. nupsisset, eoq; anno CIↃ IↃ LXXV.
bruar. XII. extincto, annos XV. vidua fuis-
; tandem ipsa quoque anno CIↃ IↃ XCI.
bruarii VI. maritum secuta est, eiusq; exu-
e à filiis mœstiss. ad patris desideratiss. latus,
n spem gloriosiss. resurrectionis depositæ
sunt. Anno CIↃ IↃ XCI. Mar-
tii XVII.

ic orimur, morimur, morsq; ipsa ab origine pendet.

EIVSDEM EPITAPHIVM.

Expers inuidiæ, fastus, timidiq; pauoris,
Casta pudicitiæ & relligionis amans,
Annorum satura & vitæ, nec egena bonorum
Regibus exortam quæ decuere nurum,
Filia, sponsa, vxor, genitrix, auia & soror illa
Magnorum generis nobilitate ducum,
Hîc Sophia Anna cubat, proles quæ mascula matr
Atq; auia, haud deerit gens Obotrita tibi,
Si Deus haud renuat, quo ceu nil triste benigno;
Sic nihil irato stare vel esse potest.

D. O. M. S.

Illustriss. Princeps Ioannes, Ioannis Alber Ducis Megap. filius & successor, à puero litter excultus, pacis & iustitiæ amator & defenso blasphemiæ, scelerum & libidinum osor, erg subditos beneuolus & mitis, Ecclesiarum Scholarum nutritius, in omni boni Princip officio laboriosus, cùm Stargardiæ immatur sed pia tamen morte è viuis excessisset; morta litatis suæ reliquias non procul à paternis ma ternisque hîc deposuit, anima in paradisum re cepta, coniuge interim Illustriss. Sophia Cim brica, & liberis trib. superstitib. lamentantib lugente, & non immeritò, tota prouincia.

Natus est anno Christi cIↄ Iↄ LIIX die VII. Martii. Decessit XXII Martii antiqui. An. cIↄ Iↄ XCII

HELENA

HELENÆ PALATINÆ.

Alta Palatinis Helenam me Norica castris
Duci Obetriteo sors voluere thoro.
Quod potui feci: vetuerunt plurima Parcæ:
Præstabunt proles quæq; negata mihi.
Proles, quam iuuenem charo commendo marito,
Me gratam superis, lector amice, face.

AD ORGANVM PNEVMATICVM.

Deo opt. max. instauratæ sac. sanc. religio-
; Autori, Ioan. Albertus Dux Megapolen-
, insigne hoc opus Musicum pietatis ergo
suit.

ANNO M. D. LX.

AD SVGGESTVM.

Deo opt. max. trino & vni, docendi propa-
ndique salutiferi verbi ergo, Canonici hu-
; Ecclesiæ hoc suggestum suis sumptibus po-
erunt.

ANNO M. D. LXX.

D. O. M. S.

Helenæ Rotromundiæ, coniugi suæ dulcis-
næ, ad perpetuum integri & sinceri amoris
onorem & memoriam, Tilemannus Stella
genensis, maritus infelix mœrensque pieta-
ergo posuit.
Vixit annos 27. m. 7. d. 3. h. 12. obiit anno

1561. 14. Calend. Nouembr. hora 5. matuti
mœrore animi consumpta, quòd maritum
um charissimum, cùm is honesta de caussa
Belgium auocatus ibidem diutiùs detineret
mortuum falso rumore credidisset.

Rex Dauid comitante vniuerso popu
Israël, arcam fœderis Domini cum vario c
ganorum genere in pub. omnium ordinu
lætitia Hierosol. inferebat. 1. Paral. xv.

GVSTROVII,

IN CATHEDRALI.

DN. Elizabethæ, Sereniss. Daniæ & No
vvegiæ Regum Friderici 1. Filiæ: Chr
stiani III. Sorori: primùm Magni, deinc
Vlrici Illustriss. Ducum Megapolitanorum cō
iugi. Quorum huic peperit Sophiam Frid
rico II. Regi Septentrionis Max. nuptan
E qua cùm nepotes III. & inter eos etiar
Christianum IV. Regem electum, & nept. I
natas, auia feliciss. cum marito in Dania in
uisisset: in ipso ad Megapol. suos reditu, dur
in Falstria Austro aduerso tenetur: febri cor
repta, ibidemque xv. Octobr. ex suorum o
culis, non animo sublata, piè expirauit: 8
xxIIII. Nouemb. monumento huic exuui
as suas, spe lætiss. resurrect. intulit. Anno æ
tat

t. LXII. Christi cIↃ IↃ XXCVI. Matri pa-
æ, & consorti optatiss. viduus mœstus P.

ALIVD.

Primi Danorum Friderici filia regis
E Sophia illustri Pomerana Principe nata,
Christophori Megalepoleos Ducis inclyta coniunx,
Quam pietas, quam pura fides, quam gratia morũ
Heroinarum decus effecere, Deiq;
Donis Dorotheam fama super æthera notam,
Huc tulit ossa obiens, animam tu Christe tulisti.
Hæc mœsta Elisabeth posuit monumenta sorori.

Decessit XI. Nouemb. Anno Christi M. D. LXXV.

ALIVD.

Psal. 116. Preciosa in conspectu Domini mors sanctorum eius.
Psal. 16. Caro mea requiescit in spe.

D. O. M. S.

Ioachimus V. D. Luhe, Othonis, Hæredi-
arii in Puttelkovv & Buschemül F. Vlrici,
Ducis Megapol. Martisscal. & Consiliarius,
Collegiique Dobbertinensis Præfectus,
obiit anno Christi cIↃ IↃ XIIC.
Die IX. Iunii, ætatis
LXIII.

IN AEDIBVS LVHIANIS,
in fastigio.

IOACHIMVS V. D. LVHE, SIBI
ET
GRATÆ POSTERITATI.
Anno cIↃ IↃ XXCIII.

In foribus atrii.

Exitus ostendit, quò mundi gloria tendit.

Supra ianuam domus.

Frustra, nisi Dominus.

In cœnaculo meridionali è regione mensæ.

Si dat oluscula
Mensa minuscula
Pace referta:
Ne pete grandia,
Lautaq́ prandia
Lite repleta.

In camino.

Fide, sed cui vide.

Sub pictura Herculis, trahentis colum Omphales.

Impiger Alcides post tot fera monstra subacta
Pensa trahens, dominæ fert miser imperium.
Sic ingens non raro animus constansq́ laborum
Victor, fœmineis vincitur illecebris.

Mit reinem hertzen diene Gott/
Vnd halt für augen sein gebott:
Mit starckem glauben auff jhn baw/
Mit gutem Gwissen jhm vertraw.

ALEX. MAGN.

Regium est benefacere,
&
Male audire.

So vil du magst / leb still für dich/
Nach hohem stand dich sehne nicht.
Vom höchsten schloß der donner kůmt/
Herrn gnad selten ein gut end nimt.

Omnibus in rebus feliciter omnia cedent,
Si statues finem principiúmq; Deum.
Spernere mundum, spernere nullum, spernere sese,
Spernere se sperni, quatuor ista beant.

Wenn du fürhast ein wichtig sach/
So seh dich für vnd thu gemach/
Mit eil sol man nicht heben an/
Das man hernach nicht enden kan.

Qui sapienter agit rectè præsentia curat
Commendans placida mente futura Deo.
Nam sua sufficiens afflictio cuiq; diei est,
Inueniet q; suum crastina cura locum.

IN COENACVLO OCCIDENTALI HÆC symbola leguntur.

Inuidia vipera.	Liuor in viuis.	
Sal vitæ Amicitia.	Oculus in ſceptro.	Quæ nocent docent.
Ditat ſervata fides.	Omnia præter animam.	
Diffamare caue.	Reuocare graue.	
Tecum habita.	Præſentia cura.	
Diſce ferre moras.	Suſtine & Abstine.	
Memento diffidere.	Auſculta & perpende.	
Inter ſpinas calceatus.	In fide & virtute.	Sperne te ſperni.
Pietas in fine coronat.	In ſilentio & Spe.	In paruo Quies.

ROSTOCHII.
IN MARIANO.

CHRISTVS PRO NOBIS MORTVIS
*resurrexit: & nos mortui certò
resurgemus.*

D. Iacobo Bordingo, artis Medicæ Do-
ctori, & Serenissimi Regis Daniæ Archi-
o, vera sapientia, & cognitione totius Phi-
sophiæ, & trium linguarum, & veræ de Chri-
doctrinæ, & omnium virtutum laude præ-
nti: viro clarissimo & optimo: qui in hac
ioque Vrbe & Academia, annis septem vi-
ns & docens, omnium bonorum & docto-
m eximia studia, & honestissimam ac perpe-
am memoriam sibi comparauit: & tandem
afniæ decessit, Anno M. D. LX. die V. Septem-
is, hora IIII. vespertina: cùm attigisset an-
ım ætatis L. coniunx Francisca Nigrona &
beri posuerunt.

ARNOLDI BVRENII.

Deo trino & vni.

Arnoldo Burenio, viro optimo & doctiss.
ræclarè de saniore philosophia & elegan-
oribus litteris ante omnes apud nos me-
to: primùm animi & ingenii Principis
Iagni Episcopi Suerinensis, Ducis Mega-
ol. informatori: pòst huius Academiæ Pro-

fessori primario: eiusq; coniugi Annæ Schn-
deriæ, matronæ opt. & matrisfam. diligent
Liberi superstites posuerunt.

Burenius vixit annos XXCI. decessit an.
M. D. LXVI. 17. Kal. Septemb.

Coniux vixit annos LXXVI. decessit an.
M. D. XXCV. 3. Non. Octob.

Τῆδ' ἐν σορῷ Βουρηνίου κεῖται δέμας.
Μάκαρ δ' ὁ νοῦς ἐν οὐρανοῦ ναίει πτυχαῖς.
Ἐκ γῆς δ' ὄλοιτ' ἂν οὐδέπω κείνου κλέος.

ANDREÆ MARTINI PASTORIS.

Hîc scelerum terror, diuini buccina verbi,
Martinus iacet Andreas, venerabilis ore
Augusto, præstans animi, zeloq; verendus,
Itala quem iuuenem tellus cultißima vidit:
Dania quem magni pandentem oracula Christi
Obstupuit, cum Rege ipso, regumq; ministris.
Post iterum patrii quem templa scholæque Roseti
Audiuere grauem eloquio, vitaque decenti
Innocuum, nunc ille caua iacet obrutus vrna.
Templa, scholæ, domuūq; patres, & patria plang-
Vix habitura viro huic similem, subeuntibus ann-

BARTHOLEMÆI BATTI ALOSTENS.
exulis propter Euangelicam confes-
sionem. qui obiit 1558.
24. Ianuarii.

Plurima pertuleram quondam qui nomine Christi
Damna, sub hac recubo Bartholemæus humo.

So

Sole sub occiduo cunas præbebat Alostum,
Lambit vbi Treuiri fertilis vnda solum.
A puero placuere sacri mysteria verbi,
Illustrata tua, magne Luthere, face.
Hinc ego Pontificum fraudes arteisq; perosus,
Sinceræ tenui relligionis iter.
Quaq; Deum potui, colui pietate, fidéq;,
Et labor in Christum credere solus erat.
Tota sed in ventris studio quæ turba moratur,
Ceperat hinc studiis esse inimica meis:
Insidias struit, & falsò mihi crimina fingit,
Donec in hoc duro carcere clausus eram.
Sicq; tenebroso desedi squalidus antro,
Dum nouies Phœbo Cynthia clara fuit.
At Gandæ Proceres, tandem (sit gratia Christo)
Exemptum veteri restituere loco:
Fecerúntq; suæ ciuem me protinus vrbis,
Cuius ego cultor bis duo lustra fui.
Hostibus indomitis donec grauis ira resurgens,
Et furor & tristes me petiêre minæ.
Inde meo capiti ferrúmq; ignémq; parabant,
Heu quantum vera est in pietate crucis!
Exilio mutare domos patriámq; coactus,
Coniuge cum cara pignoribúsq; tori.
Plurima sustinui terráq; maríq; pericla,
Tædia multa viæ, tædia multa maris.
Donec ad hæc tandem deflexi littora cursum,
Quæ veræ hospitium relligionis erant.
Quódq; superfuerat confecto tutiùs æuo,
In studiis clausi fata suprema meis.
Hic mea me tumulo coniunx, prolésq; nouena
Condidit, æterno mens mea iuncta Deo est.

Doctori Matthæo Roſelero huius Rei
Syndico, & Academiæ Profeſſori, excelle
ingenii, doctrinæ, & eloquentiæ ſingulari
ro, frater Georgius Roſelerus p. Obiit a
M. D. LXIX. die XXIII. Aprilis, ætatis ſuæ

Sparge roſas lachrymis madidas, ſubſiſte viator,
Hîc roſa perpetuo digna vigore iacet.
Quæ roſa? non Roſelerus erat tibi cognitus ille,
Eximius Roſeæ ſplendor honosq́ue ſcholæ?
Ignotus númne ille foret? Roſa candida ſalue.
Integer & niueus nam Roſelerus erat,
Fragrantemq́ue ſui paßim ſpirabat odorem
Floribus ingenii, floribus eloquii.
Hîc igitur Roſelere cubas, vt amabilis orta
Quæ roſa luce fuit, veſpere ſicca iacet.
Necte puer roſeas tumulóq́ue appone corollas,
Non dubius vitam ſic properare tuam.

Verſuum auctor Nathan Chytr

IACENT HIC VNO IN TVMVLO
FR. amitini, Iacob. Meinſtorp. & Henn
VVonsflet. NOB. HOLSATI. quos vno
ſe Ecthymata in ipſo Æt. flore, ex HAC in
leſt. ſcholam tranſtulere. Tu mœſtiſſ. pa
tum CHRISTOPH. Meinſtorp. & VVa
mari VVonsfl. poſtrem. QVOD SIBI ab
ſperabant DEBITVM piè ſoluentium lu
condole, dum hæc legis, tuæ quoque m
VICINIOR.

OBIERE ILLE XXIIX. Sept.
XVII. Octob. An. 1588.

MORS MELIOR VITA TVRPI.

P

POST CHORVM.

Coniugii exemplum sancti Brandanus & Agne,
Corporis exuuias hîc posuêre sui.
Quadraginta tuis annos VVismaria Consul
Ciuibus vt iusta præfuit ille fide.

IN S. PETRI.

Sepultura M. Ioachimi Sluteri: qui anno
3. primus Euangelium in hac ciuitate purè
edicare incepit, propter quod intoxicatus
iit, in die Pentecostes anno 32.

IN D. NICOLAI.

M. Georgio Reichio Saganensi, viro pieta-
doctrina, vitæ sanctimonia, beneficentia,
iuitate & zelo præstanti, & in florida sene-
ite fidelissimo huius Ecclesiæ pastori: ipsi-
que filio Iosiæ Reichio S. Theologiæ Licen-
to, patri doctrina & vitæ integritate non
eriori, & eiusdem in hoc templo successo-
viris optimis, & cum omnium bonorum ge-
tu extinctis:

Gertrudis von der Beke vidua, marito
carissimo; mater filio desideratissimo
cum lacrymis, & spe futuræ resurre-
ctionis, ipsa breui secutura, P.

Obiit pater anno 1565. 2 Octob. anno
ætat. 70.

Filius 1568. Cal. Maii, anno ætat. 33.

In Iacobæo.

Maxima noſſe mori vitæ eſt ſapientia, viuit
Qui moritur; ſi vis viuere, diſce mori, &c.

Inscriptio campanæ horologii Iacobæi.

Indice me quoties fugientes ſuſpicis horas,
Te toties greſſu mors propiore premit.

Collegii Philosophici svb Pallade armata.

Barbariæ victrix armatáq; Gorgone Pallas.

IN FRONTE AEDIVM D. FRIderici Heinii LL. Doctoris & Conſulis.

Cadvca linqve.
Mens dvx esto.
Cogita, facito.
Te respicito.

IN COENACVLO DOmus eiuſdem.

Qvatvor Elementa.

Ignis.

Scintilla è minima en quantus tibi naſcitur ignis!

Aer.

Aëris ad ſpecies animi mutantur & ipſi.

Aqva.

Vilis aqua eſt. ſed quanam illa ratione carebis?

Terra

TERRA.

[E]st eadem, ſed non omnis fert omnia tellus.

QVINQVE SENSVS.

VISVS.

[L]ucem oculis video, & varios diſcerno colores.

AVDITVS.

[C]onſona me iuuat; offendit ſymphonia diſcors.

OLFACTVS.

[F]ragrante oblector, vitioſo offendor odore.

GVSTVS.

[I]nſipidum & ſapidum quid ſit me iudice conſtat.

TACTVS.

Sentio quid calidum aut gelidum, quid molle, quid aſprum.

PATIENTIA.

Frangitur aduerſis nunquam patientia rebus.

IVSTITIA.

Iuſtitia ſine nil toto ſibi conſtat in orbe.

SAPIENTIA.

Vigila & memento diffidere, hi ſunt nerui ſapientiæ.

BONA CONSCIENTIA.

Hic murus aheneus eſto;
Nil conſcire ſibi, nulla palleſcere culpa.

RES HVMANÆ CADVCÆ.

Vt ſunt humana, nil eſt perpetuum datum.

INSCRIPTIO DOMVS CLINGIANÆ.

Fide Deo, diffide tibi, fac propria, caſtas
Funde preces, paucis vtere, magna fuge.

Multa audi, dic pauca, tace abdita, scito minori
Parcere, maiori cedere, ferre parem.
Tolle moras, mirare nihil, contemne caduca,
Disce pati, & Christo viuere, disce mori.

Nathan Chytræus.

IN ALIA QVADAM DOMO.

DEVS *omnia cernit & audit.*

Innocuis vincit patientia sola triumphis.

φρόνει ταπεινά.
πρᾶττε δίκαια.
στέργε παρόντα.
μελέτα αἰώνια.

Tu rege me, sano da sanam in corpore mentem,
Viuere da rectè, da bene Christe mori.

Nihil est minus ferendum quàm rationem ab altero vitæ & fidei poscere eum, qui suæ no[n] possit reddere.

Tutto quel che luce non e oro.

AVGVSTINVS.

Nimis peruersè seipsos amant, qui ideo alio[s] errare volunt, vt ipsorum errores lateant.

Nulla est iustior spretæ veritatis merces quàm mendaciis mancipari.

Veritas laborare potest: opprimi nō potest.

Feli

[F]elix est, non qui habet quæ cupit: sed qui [no]n cupit, quæ non habet.

P H I L O.

ἐν ἀπόροις πόρων εὐπορεῖν ἴδιον θεοῦ.

[C]ausa bona est, bonus est Dominus, bona crux, bo-
na spes est.
Et cur non animo me iuuet esse bono?

Wer sich jetzt wil ernehren/
Muß viel thun/vnd wenig zehren.

Ou bien, ou rien.

Vnd wern der neidhart noch so vil/
So gschicht doch was Gott haben wil.

τὸ ἐκβὰν κρινεῖ.

Gedenck des tods vnd jüngsten grichts/
Sey from/ traw Gott / sonst hilfft dir nichts.

Rebus in aduersis vna est medicina, Iehoua
Cor patrium, os verax, omnipotensq́; manus.

Bete rein/
Traw Gott allein.
Arbeite fein/
Die sorg laß Gott befohlen sein.

Wer Gott hertzlich vertrawen kan/
Der ist ein vnverdorben man.

In domuncula horti cuiusdam ſuburbani.

Τὰ ἐπίκλητα ἐπίτηκτα.

Vt ſementem feceris, ita metes.

Chryſoſtomus.

Ὑποδημάτων ἄνευ καὶ ἱματίων δύνατον ζῆν. γεωργικῆς δὲ χωρὶς ἀμήχανον.

Fœcundante Deo, cuius benedictio ditat,
Floribus & fructu fertilis hortus erit.

Amplior in cœlo domus eſt, & amœnior hortus.

Rebus ne crede caducis.

Plinivs.

Honeſtis manibus omnia lætiùs proueniunt: quoniam & curioſiùs fiunt.

Colvmella.

Procul ab agro ſuo diſſitus, iacturæ ſuæ vicinus eſt.

Plinivs.

Nullum iuſtius genus reditus, quàm quod terra, cœlum, annus refert.

Colvmella.

In villicatione, ſicuti in cætera vita, precioſiſſimum eſt, intelligere, neſcire ſe quod neſciat, ſemperq; cupere, quod ignoret addiſcere.

Palla-

PALLADIVS.

Fœcundior eſt culta exiguitas, quàm magni-
do neglecta.

Neq; qui plantat eſt aliquid, neq; qui rigat:
qui incrementum dat, Deus.

COLVMELLA.

Omnia quæ ſeruntur diebus tepidis, meliùs
àm ſiccis aut frigidis ſeruntur. nam tepor
ocat, frigus includit.

CRESCENTIVS.

Quæcunque ſerenda ſunt, cùm luna creſcit,
minentur. quæ autem ſecanda, vel legenda,
m minuitur.

MVSÆI CVIVSDAM.

Hoc ego muſæum precibus ſtudiisq; dicatum
Extruxi, vt paruum me quoq; parua decent.
Optime Chriſte faue ſtudio noſtroq; labori,
Me rege præſidio conſiliisq; tuis;
Fac nihil hîc mediter, ſcribam, dicámve, legámve,
Quod non & laudi ſeruiat omne tuæ.

ΘΥΜΕ ΒΛΕΨΟΝ ΑΝΩ.

Non hîc certa domus, non propria tecta parantur,
Quid proprium fluxis rebus ineſſe queat?
Nuper erat ſoceri domus hæc, mors abſtulit illum,
Cumq; hodie mea ſit, cras erit alterius.
Surſum igitur mens ægra vide magni atria cœli,
Hîc te certa domus, propria tecta manent.

WARENI IN MEGAPOLI.

IN TEMPLO.

AD SEPVLTVRAM EPISCOPORVM Suerinensium ex nobili familia Bulouiorum.

Vos qui transitis, memores nostri quoque sitis.
Quod sumus, hoc eritis, fuimus quandoque quod estis.

STARGARDIAE IN MEGAPOLI.

MAgnanimo heroi Vlrico, Henrici filio ex Stargardiæ Ducibus vltimo, Principi bellica laude, & heroica virtute clarissimo:

Illustriss. Princeps Vlricus, Dei gratia, Dux Megapol. Princeps Vandalorum, &c. gratissimam in maiores pietatem testatus suam, memoriæ posuit.

Anno M. D. XXCIII.

Hoc tua nobilitas, toties spectataque virtus
Promeruit, cippus ne rudis ossa tegat.

Dux

Dux Vlrice, tibi stirpis data linea summa est,
Te tulit extremum Stargaris alta ducem,
Te genus, & proaui decorant, te stemmata gentis
Tollunt, tu factis nobile nomen habes,
Vicini sensere virum, sensere cohortes,
Victricesq; tuas extimuere manus.
Nonne hîc ad tumulum vagina conditus, olim
Principis Vlrici fatifer ensis erat?
Hoc fido accinctus gladio, sæpe hostica castra, &
Clara Duces fudit Marchia terra tuos.
Hic Solymæ, Magno comitatus principe, templa
Vidit, tum Sinai saxa stupenda iugi.
At postquam varios hausit sub Marte labores,
Vrget grandæuum serior atq; dies;
Error inest rebus, sic non sibi mixta, veneni,
Ignarus sceleris, pocula fortè bibit.
Sed cùm postremum sentiret adesse laborem;
Hos, cœlum intuitus, fudit ab ore sonos:
O quantum belli! quantus cum sanguine sudor!
Quatuor obq; asses, vile toralq;, DEVS.
Verùm ille vt merito posthac in honore iaceret,
Principis Vlrici hoc nobile fecit opus.
Viuit perpetuò, mortisq; est nescia virtus,
Si benè promeritos præmia digna manent.

D. S. OB. IN ARCE
STARGARDIA.
ANNO M. D. LXXI.

STRALSVNDII,

IN MARIANO.

MEMORIÆ

M. Samuelis Calandri, huius Eccleſ. paſ non lingua tantùm & veſte, ſed anim & vita verè Theologi: paternoq; erga audito res, & ſincero erga omnes affectu; & ſapienti eloquentiæque Chriſtianæ zelo præſtantiſſ.q vt antea, ita in peſte quoque aliis inſeruien ſeipſum conſumens, cum omnium bonorur mœrore & deſiderio, ad meliora eſt ſublatu In ſpem certiſſimæ reſurrectionis, vxor cariſ marito, liberi opt. parenti cum lacrymis vber rimis P. P. Obiit ann. cIↄ Iↄ xxc. men Septembr. die xx. inter xi. & xii. pomeric Ætatis xl. Offic. xvii.

Inueni portum, dum tu iactaris in alto.
Euentu vt ſimili fac tua nauis eat.

IBIDEM.

D. O. M. S.

Samuele Caloandro viro opt. & doctiſſ. hu ius Eccleſiæ paſtore, & R. V. Ioanne Suming eiuſdem collega, procurantibus Simone Tœ lemanno, & Michaële Stanekio, huius reipub Senatoribus benemerentib. & Matthæo Der hegero ac Ioachimo Lemmichio ciuib. inte gerr. organum hoc pneumaticũ, venti & tactu miniſteric

nisterio harmoniam edens suauissimam, in
dem sacrosanctæ & indiuiduæ Trinitatis
icinnatum & extructum est. Anno, &c.

[T]u, si muta sonant summũ instrumenta tonantem,
Sis memor officii viuida lingua tui.

WOLGASTI.

[E]PITAPHIVM PRINCIPIS Pomeraniæ D. Philippi, auctore Stigelio.

[E]T tua te lugens Pomerania mœsta requirit,
Virtutis studio tuta Philippe tuæ.
[Iu]stitiam pietate regens, æquißima Princeps
Iura dabas, patriæ dignus amore tuæ.
[Ve]ra tibi curæ diuini gloria verbi
In Christo, splendet, quæ patefacta, fuit.
[Ve]raq́ue iustificæ fidei documenta fouebas,
Consona quam menti lingua professa fuit.
[Ve]raq́ue vt aßiduis studiis doctrina vigeret,
Fouisti auxilio templa Scholasq́ue tuo.
[Ar]tibus ingenuis, & doctis præmia linguis,
Dulcibus & Musis otia grata dabas.
[Et] fora iudiciis ornabas, legibus vrbes,
Vt premeret iustus facta nefanda metus.
[Pa]cis amans placidæ, bellorum damna cauebas,
Ornabas patriæ commoda iusta tuæ.
[N]on impune tamen tibi quisquam bella tulisset,
Martia nec deerant viribus arma tuis.

Sed tibi digna magis res visa est parta tueri,
Quàm temerè externæ quærere sortis opes.
Lege tua aßidui coluerunt arua coloni,
Vt pars neglecti nulla vacaret agri.
Hinc quoq; iusta tuos auxerunt commoda censu,
Nullaq; priuatas vis tenuauit opes.
Ergo patrem Arctoæ te gens desiderat oræ,
Qua ditant Heneti Baltica stagna freti.
Cumq; Heneta luget fidus te gente Caycus,
Et cum Cassubio fortis ad arma Rugus.
Tu tamen ardenti Christum pietate professus
In cœlo æternæ gaudia pacis agis.
Da Deus exemplum vt soboles generosa paternu
Impleat, & verbi nos rege luce tui.

Decessit Wolgasti anno natalis Chris M. D. LX. die Februarii XIIII. ætat suæ XLV. Ioannes Fridericus, Bogi laus, Ernestus-Ludouicus, Barni mus, Casimirus, fratres, Pomerania Duces, filii, patri dilectiss. F. C.

STETINI.

ANno 1551. die Iunii XXIX. mortuus est Petrus Eggestedius, qui cum Margarita Pielsia in coniugio vixit annos XLIIX. Quorum ita fuit adaucta proles, vt dicta iam Margarita mater fuerit liberorum viuentium XII. auia nepotum & neptium LXXIIX. proauia pronepotum & proneptium XLI. atq; ita oculis suis viderit

ꝺerit ex ſe & liberis ac nepotibus ſuis natos
·XXI. Obiit tandem vidua anno ætatis ſuæ
·XXVII.

D. O. M. S.

Hîc ſitus eſt Bernardus Metellus, procul
nc ad lacum Brigantinum honeſto loco na-
s, inq; Academia Tubingenſi & alibi ita ex-
ltus, vt non ſolùm Philoſophiæ & Medicinæ
octoris titulum, verùm etiam paulò pòſt
ud opt. & illuſtriſſ. Pomeraniæ principem
ilippum Archiatri officium conſequeretur.
uo ille totos XXXII. annos apud defuncti
ioq; Ducis filios, inprimisque Illuſtriſſ. Dn.
an. Fridericũ laudabiliter fungens, in Deum
ligiosè pius, in arte ſua (quod alexipharma-
im nouo modo ab ipſo confectum ſatis teſta-
r) induſtrius & felix, deque amicis plus ſæpe
ıàm de ſeipſo ſollicitus, & ne in otio quidem
it otioſus. vir aliâs in conuictu iucundus, in
egotio iuſtus, in ædificiis magnificus, nec non
eritatis amantiſſ. & ſimulationis diſſimula-
tionisq; oſor acerrimus, rarumq; adeò anti-
quæ virtutis & fidei Helueticæ
EXEMPLVM
Aliis magis quàm ſibi vixit annos LX. piè
tetini obiit XXIX. Auguſti, Anno CIↃ IↃ XCI.
Memoriæ mariti cariſſ. cum quo XXXVII. an-
os vixit ſine querela, Suſanna N. Auguſtana,
vidua inter exteros mœſtiſſ. multis
cum lacrymis P.

FRANCOFVRTI AD VIADRVM.

IN TEMPLO PAROCHIALI.

HIeronymus Scurffius I.V.D. deceſſit ann 1554. cùm vixiſſet annos 73. & aliqu menſes, & interpretatus eſſet leges annos 50.

IN FRONTISPICIO DOMVS G. Sabini.

Parua quidem domus eſt, ſed in hac habitante Sabin
Calliope ſedem gaudet habere ſuam.

DANTISCI.

IN MARIANO.

QVem virtus, quem dia gemit Medicina, potentes
Quem coluere vrbes; quem coluere duces.
Felix ingenio, felicior arte Iacobus
Schadius hac tumulum nactus in æde cubat.
Charo mœſta viro coniunx, natusq́; parenti
Hæc monimenta dedit, plus dare non potuit.
Obiit VII. Iunii anno Chriſti
cIↃ IↃ XIIC.

ALIVD.

Cui natura potens, & alma virtus
Certatim ſua contulêre dona,

Vir

Vir præstans pietate & eruditus,
Et Doctor Medicæ peritus artis,
Ciuis iustus, obediens, fidelis,
Præclarum patriæ decus, domiq́;
Et prudens pater, & bonus maritus,
In Christo moriens piè, hoc propinquo
Dormit Bartolemæus in sepulchro
Wagnerus: caro vbi quiescit in spe:
Sed mens sollicitis leuata curis
Christi amplexibus hæret in beatis,
Et propter merita, & pios labores
In terris retinet perenne nomen.

Obiit anno 1571. 15. Maii.

ALIVD.

Hospes in hanc veni primùm Carnicius vrbem,
Hospes & hîc casus mox feror in tumulum.
Sæua mihi eripuit cognati dextera vitam.
Vita sed est Christus non moritura mihi.

EPITAPHIVM NOBILIS ET HEROICI bellatoris ac Capitanei Roberti Gurlæ Scoti, &c.

Gurlaia de gente satus, roburq́; Scotorum
Robertus iacet hinc non procul in tumulo.
Victorem toties quem fugit Iberus in armis
Belgarum Albanus dum populatur agros.
Quiq́; ad Mundensem castris portum exuit hostes,
Et Gedani afflictis demsit in vrbe metum.
Victor ibi occubuit lethali ex vulnere. at illum
Eripuit letho nescia fama mori.

ALIVD.

Robur militiæ, decus Scotorum,
Robertus iacet hac in æde Gurla.
Qui victor toties fugans Iberos,
Belgas asseruit potens, & vrbem
Tutatus fuit hanc ab hoste, cuius
Castra inuasit, eum exuitq; castris
Ad portum Gedani: hostibusq; fusis
Victor occubuit: sed alma virtus
Pro pulchris meritis, manuq; prompta
Hîc illi statuit perenne nomen.

ALIVD.

Vexillo serico inscriptum, & suspensu[m]
in æde Mariana Dan-
tisci.

Corpore non magno, sed robore magnus & arm[is]
Robertus Scoticæ gloria gentis erat,
Clarus apud Belgas, hostes cùm fudit Iberos,
Atq; hostem castris exuit ad Gedanum.

Venit Dantiscum xv. Iunii, anno 15[...]
Expugnatis hostium castris vic[...]
cecidit III. Iulii, anno eodem.

Postridie pompa funebri, vix antea hîc visa[...] celeberrimo ciuitatis Dantiscanæ templo [...] D. virg. matr. honorificè sepultus est.

IN ÆDE SANCTÆ TRINITATIS.

Qui Musas coluit teneris Henricus ab annis
Mollerus, iacet hac contumulatus humo.

Mu[...]

[M]ultorum mores hominum lustrauit & vrbes
Vir pius, & rerum cognitione grauis.
[M]agni illum reges, magni fouere patroni,
Quorum illustrauit versibus acta suis.
[G]ymnasiiq; huius Rector, bis quatuor annis,
Ingenio asseruit consilioq; decus.
[P]hœbus eum viridi subreptum luxit in æuo,
Donaq; Pierides hæc posuere viro.

Obiit anno Domini 1567. 18. Februarii. ætatis suæ 39.

ALIVD.

[Q]ui sua non procul hinc posuit Laurentius ossa
Fabricius, verbi præco fidelis erat.
[S]implice quod docuit bissenos mente per annos,
Quodq; alibi doctis versibus expoliit.
[E]rgo viro coniunx, & charo nata parenti,
Hæc monimenta sacro constituere loco.

IN VESTIBVLO SCHOLÆ Marianæ.

[H]æc domus est Christo, studiisq; dicata iuuentæ,
Nemo sacrum violet dedecorétve locum.

Anno Domini 1343. feria 4. post Lætare [pos]itus est primus lapis muri ciuitatis Dantisci. [P]ostea proxima feria 6. positus est primus [lapi]s Ecclesiæ beatæ virginis Mariæ. cuius dedicatio celebrabitur proxima Dominica post festum natiuitatis Mariæ.

REGIOMONTI BORVSSIÆ.

VETERIS COLLEGII INſcriptio.

QVi regit indomito præſtantes Marte Boruſſos,
Gymnaſio Princeps hæc dedit arma ſuo.
Nempe duas Aquilas, inuictum Heroaq́ ; cuius
Aonidas forti protegit enſe manus.

IBIDEM.

Quando redemptoris poſt incunabula noſtri
Addita tercentum luſtra duobus erant;
Phœbus & vndecies ternos compleuerat orbes,
Lucida qui cœli ſigna pererrat equis:
Hæc erecta fuit doctis Academia Muſis,
Quas fouet ALBERTI *cura benigna* DVCIS.

NOVI COLLEGII.

Hoc opus Albertus Fridericus Marchio ſtruxit,
Patris vt impleret vota ſuprema ſui.
Debetur patri, debetur gratia nato,
Quorum cum Muſis gloria ſemper erit.
Viue diu Princeps, & per veſtigia patris
Incedens pergas amplificare Scholas.

TEMPL

EMPLI KNEIPHOFIANI MONIMENTA.

Doct. Matthiæ Stoii.

ım mihi vita fuit, rerum natura decusq;
Mirantem studiis traxit ad astra suis.
ıres decerpsi tantùm sapientiæ inanes,
Et mihi res plenè cognita nulla fuit.
ınc coràm mundi mysteria cerno, Deiq;
Idq; mihi partum est sanguine Christe tuo.

atthiæ Stoio Borusso, Philosopho, Poëtæ, ıematico & medico Doctori celeberrimo: annó Chr. 1526. d. 26. Aprilis, & piè an. ıortuo. Illustrissimorum Principum Boæ Archiatro, & Professori Academiæ Reıontanæ præcipuo, Catharina soror, vxor ıini Balthasari Hartmanni posuit.

---

iro clarissimo & doctiss. Magistrô Christoo Preys Pannonio, à Springenburg, Eloıtiæ in hac Regiomontana Academia Proıri, eiusdem coniugi dilectiss. Euphemiæ pianæ, parentibus chariss. pietatis ergò stiliberi posuerunt. Anno Domini M. D. quo ille 9. ipsa verò 18. April. piè in Chriıbiere.

Sequentes versus idem de seipso fecit.

Hic recubo chara cum coniuge Christophorus Preys
Pannonius, patrio nomine post obitum.
Qui qualis fuerim, nouit Deus ipse, scio nil,
Hoc nisi quòd Christi discipulus fuerim.

Quo duce, si quidquam, didici, docuiq; quod esse
Dignum laude, tibi laus ea Christe manet.
Namq; tuus viuus sum, mortuus atq; sepultus,
Speq; iterum tecum iam rediuiuus ago.

ALIVD.

VXORIS SABINI.

Vxor in hoc tumulo vatis iacet Anna Sabini,
Fœmina non humili quæ fuit orta loco.
Ad celebres Albis, patre nata Melanchthone, ripa
In quibus Aonidum plectra mouentur, erat.
Vtq; viros inter doctos pater eminet omnes,
Quo non maius habent tempora nostra decus:
Sic quoq; laude sua matronas inter honestas
Claruit, ac tanto digna parente fuit.
Ipsemet infantem tulit ad baptisma Lutherus,
Quando salutifera perlueretur aqua:
Eruditq; piis monitis, vt adulta timeret
Ac coleret vera relligione Deum.
Quin & docta fuit linguæq; perita Latinæ,
Nam Latio poterat reddere verba sono.
Nec minus ore decens, & honesto prædita vultu
(Laudari facie si qua meretur) erat.
Annos bis septem florente peregerat æuo,
Legitimi consors est vbi facta tori.
Inde remota procul natalibus abfuit oris,
Cumq; suo vixit coniuge lustra duo.
Et semel aucta fuit tantummodo prole virili,
Natas Lucina quinq; fauente dedit.
Frigida mors animam placidè subduxit & artus:
Pars melior cœlo est reddita, corpus humo.

ALBE

ALBERTI, SABINI F.

berti gelida consumpti morte Sabini
Filioli sunt hîc ossa sepulta mei.
quo magna quidem, sed inanis, facta parenti
Spes mihi, detraxit quam fera Parca, fuit.
rpore robustus, teneris animosior annis,
Ingenio præstans, ore venustus erat.
dicat infelix operosi cura sepulchri,
Quanta mihi misero spes sit adempta patri.

IDEM SABINVS CHRISTOPHORO filiolo suo.

u quoq; Christophori nomen qui nate gerebas,
Magna senescentis spesq; parentis eras,
onditus hîc dormis, & eodem iuncta sepulchro
Hîc tua fraternis oßibus ossa cubant.
Obiit prid. non. Iun. M. D. LIII.

Viro clarissimo, pietate, virtute & doctrina stantissimo, Domino Ambrosio Lobvvas-o, I.V.D. Illustriss. Principis Borussiæ Con-rio atq; Professori, qui obiit XXVII. No-nb. an. 1585. cùm vixisset annos LXX. men-VII. dies XXII. in memoriæ immortalita-n, amorisq; singularis, & gratæ mentis signi-ationem, poni curauit frater Michaël Lob-asser.

EPITAPHIVM QVOD DE SEIPSO moriturus fecit:

Expertus mundi vanas res esse NIHILQVE,
Hîc quoq; nunc iaceo puluis & vmbra, NIHIL.

Sed qui de NIHILO *cœlum terramq; creauit,*
Me cum carne mea non ſinet eſſe NIHIL.
Hac ſpe NIL *mortem feci,* NIHIL *omnia feci,*
NIL NIHILI *vermes poſſe nocere ſcio.*

Mortuus vt ſuperas abiit Keuterus in oras,
Diues opum, ſed plus diues amore Dei,
Publica res, inopumq; cohors miſeranda, tuiq;
Chriſte miniſterii triſtis & orba cohors,
Ad tumulum fleuere, fuit vox omnibus vna,
O pater, ô tutor. plura dolor vetuit.
Obiit 89. 12. Martii.

IN TEMPLO VETERIS oppidi.

Quæ te Chriſte ligant ſcelerum ſunt vincla meorum
Vincula ſed vinclis ſunt mea rupta tuis.
Libera mens fruitur cœlo: ſcelerumq; ſoluta
Mole, caro vitæ ſpem melioris habet.

Chriſtophorus hac in æde Winterus cubat,
Sapiens vir, eruditus, integer, pius,
Et eloquens dum vixit: hunc ſcientia,
Ac vita honeſta ab infimo Scholæ loco
Euexit ad non infima huius munia
Vrbis, foriq; iura ciuilis dedit
Ei aſſerenda: mox in ordinem quoq;
Lectus Senatorum, modeſtè Conſulis
Accepta iuſtis frena rexit legibus:
Saturq; honorum, luſtra poſt vitæ vndecim
Deum videns, hoc à ſuis hæredibus
Monimentum habet famæ atq; gratitudinis.

Chriſto-

Christophoro VVintero Grimmensi, pie-
, doctrina, virtute, prudentia præstanti vi-
piè hac mortali vita defuncto xxv. Sept.
ni M. D. LXXXV. cùm Senator fuisset hu-
vrbis totos annos xxv. relicta vidua &
ri H. M. P. C.

SAMVELIS KEVTERI.

Hoc dilecte tibi monumentum pono marite,
Connubii consors Barbara fida tui.
Extet vt æternum sinceri pignus amoris,
Quo mihi tu iunctus, quo tibi iuncta fui.

LEONHARDI SCHMIDLINI.

Francia quam dederat rapuit mihi Prußia vitam,
Aut potius repetit, qui dedit, ipse Deus.
Consule, quæ iuuenis, quæ vir non infima geßi
Munera; qui dubitas de pietate meæ?
Terdenos vixi, bis quatuor insuper annos,
Vltima pars morbo perpete dura fuit.
Laus tibi, quo morbum vici duce, quo duce mortem,
Christe sit, ô animæ vita salusq; meæ.
Obiit anno 1588. 20. Aprilis.

ANDREÆ BORCHHAGEN.

Defunctus alloquitur viuum.
Quid lætare miser? quid inania gaudia tractas?
Et tua cœlicolas facta latere putas?
Aspice me, prauósq; tuos hinc corrige mores,
Tu quod es, ipse fui, sum quod ego, illud eris.
Obiit anno 1580. 9. Octobris.

PRINCIPVM BORVSSIÆ Epitaphia.

ALBERTI PRIMI.

Inuicta virtute potens belloq; togaq;
Hac iacet Albertus Marchio tectus humo.
Teutonico pater illius prognatus Achille;
Regis Casimiri filia, mater erat.
Pro Marianorum, titulo cessante, Magistro
Agnouit primum Prussia culta Ducem.
Prima illi coniunx Danorum regibus orta,
Altera erat Guelphos quæ numerabat auos.
Sacra repurgauit fido monstrante Luthero,
Struxit & egregiæ culta Lycea scholæ.
Pacificus, iustus, prudens, pius atq; benignus,
Doctorúmq; fuit doctus & ipse pater.
Hoc duce creuerunt & opes & publica terræ
Commoda, quæ patria iuuit & auxit ope.
Quinquaginta & sex his terris præfuit annis,
Vndecies septem viuere fata dabant.
Ergo patris patriæ memor esse Borussia debes,
Próq; salutari principe grata Deo.

ALbertVs MorItVr DIe GVbertI.

DOROTHEÆ CIMBRICÆ.

Hîc iacet Alberti primi Ducis inclyta coniunx,
Quæ patre Danorum rege creata fuit.
Maternúmq; genus prælustri duxit ab ortu;
Mater Teutonici neptis Achillis erat.
Et quo dicta fuit, dignam se nomine gessit
Dorotheæ: donum nam fuit ipsa Dei.

No

Non tantùm voluit Princeps, sed mitis haberi,
Mater & est inopum commiserata vicem.
Virginibus, quarum fuit orba parentibus ætas,
Pronuba consortes tradidit ipsa tori.
Nec dedignata est humiles intrare penates,
Et medicas ægris applicuisse manus.
Adfuit & grauidis nuribus, partúq; leuatis
Miscuit, vt nutrix officiosa, dapes.
Sacra colens etiam diuinis tradita scriptis,
Nil habuit vera relligione prius.
In populi cœtu doctos audire solebat
Omni penè die verba referre Dei:
Nec meritis hominum, sed Christi morte redemptā
Seq; pia iustam credidit esse fide.
Adde quòd ipsa suum dominum constanter amauit,
Inq; vicem à domino semper amata fuit.
Corpore namq; decens, & amabilis extitit omni
Laude: fugax litis, sobria, comis erat.
Edidit in lucem duo mascula pignora lecti,
Fœminea quater est factáq; prole parens.
Deniq; suscipiens Musarum prouida curam,
Nobile Gymnasii cum Duce struxit opus.
Iamq; duos annos mensésq; peregerat octo,
Post octo vitæ lustra, decemq; dies;
Cùm, desiderium non vni triste relinquens,
Heu præmatura morte soluta fuit.
Illius immensum peperit iactura dolorem
Omnibus indigenis, Prussia quotquot habet.
Ad superos animi rediit vigor: ossa sepulchro
Inque beatorum spe tumulata cubant.

Obiit diem III. Idus Aprilis anno
M. D. XLVII.

ANNÆ-MARIÆ GVELFIÆ.

Hic etiam Alberti primi Ducis altera coniunx
Dormit, & vna ambos contegit vrna Duces.
Guelphorum illustri generata à stirpe parentum
De claris habuit nobile nomen auis.
Qui virtute sua, factisq; insignibus olim
AEternum famæ promeruere decus.
Ad gelidas Fuldæ ripas pater atq; Visurgin
Saxoniæ princeps natus Ericus erat.
Mater at Elisabes Ioachimi filia primi
Nostro etiam fuerat stemmate iuncta duci.
Vtq; auiæ & Christi genitricis nomina gessit;
Ambarum mores sic imitata fuit.
Et pietate sua, vitæq; illustribus actis
Diuinas animi significabat opes.
Namq; fide in Christum saluantis dogmata verbi
Omnibus in mundo prætulit illa bonis.
Atq; ministrorum verbi miserata labores,
Munifica afflictos sæpe leuauit ope.
Comis, honesta, grauis, placido sibi pectore ciues
Adiungens, inopum sedula mater erat.
Quid referam fidei & constantem cordis amorem,
Consociata suo quo fuit illa Duci?
Inq; vicem princeps illam complexus amabat,
Namq; decens & amans simplicitatis erat.
Nunc ceu vita duos iungebat & vna voluntas;
Sic mors non potuit dissociare Duces.
Illa sui quoniam sub eadem luce mariti
Funus honorata morte secuta fuit.
Post sese thalami natum natámq; reliquit
Pignora, bis charo è coniuge facta parens.

Cumq;

Cumq; duos annos & septem lustra tulisset,
Cum Duce in hoc posuit corpus inane solo.
Spiritus alta, polo moriens quem tradidit, astra
Sub pedibus cernens vitam agit ante Deum.

ILLVSTRISSIMÆ ET LAVDATISS. [P]rincipi Elisabethæ, natæ patre Ioanne Mar[ch]ione Brãdeburgico, Illustriss. Princeps DD. [G]eorgius-Fridericus Marchio, Dux in Boruss[i]a coniugi

B. M. L. P.

Varta niger rapidis Viadri qua iungitur vndis
Diuina in lucem prodiit Helisabe.
Helisabe magni coniunx Ducis illa, Borussos
Qui simul & Francos Elysiósq; regit.
Marchio Custrini Dominus, bellóq; togáq;
Clarus & acer erat, Guelphica mater erat.
Iohannes, inquam, genitor, Catharináq; mater,
Eximium generis lumen vterq; sui.
Hos imitata duces, teneris assueuit ab annis
Æternum veri numen amare Dei,
Téq; simul, verbúmq; tuum sanctósq; labores,
Fili hominis, fili maxime Christe Dei.
Illius in solis precibus templísq; voluntas,
Hîc habitans mundi nescia penè fuit.
Chara tamen populo, charo iucunda marito
Ingenio, forma, moribus, obsequio.
Pieridum fautrix, inopum fidißima nutrix,
Sacráq; curantum mater amica fuit.
ArCtoas PrInCeps aCCitVs regIs In oras
HIberno LongVm sVb IoVe feCIt Iter.

Hunc dominũ comitata suum, nam semper vtram
Cum domino sortem ferre parata fuit,
Occidit, heu, vitæ ter denis iunxit vt annis
Sex super, ad ripas Istula magne tuas.
Téq; nouis auctum titulis Friderice-Georgi
Ire nouas etiam compulit in lachrymas.
Exuuias habet iste locus: mens cessit Olympo,
Inqúe tuo viuit Christe beate sinu.
Disce mori, tumulúmq; hospes venerare piorum,
Scilicet ante Deum mors graue pondus habet.

LABOR.

O labor, ô sudor, scelerati præmia morsus!
Ah satis est, natos occule terra tuos.

" *Sanguine mundata est Ecclesia, sanguine cœpit,*
Sanguine succreuit, sanguine finis erit.

O phœnix rediuiue tuo me conde sepulchro,
Vt diræ effugiam iura superba necis.

QVIES.

" *Inueni portum. spes & fortuna valete.*
Nil mihi vobiscum; ludite nunc alios.

ELBINGAE.

EPITAPHIVM VXORIS D. Matthiæ Stoii; marito ipso autore.

HIc sita Matthiæ Stoi lux, vita, voluptas,
Agnes vitali lumine functa cubat.

Indole

Indole quæ ſubnixa ſua, curáq; parentum
Adiuta, exemplar dulce pudoris erat.
Plúsq; in virtutem poſuit, quàm dona caduca,
AEqua viro officiis & pietate Deo.
Vitáq; labe carens, & in omni parte modeſta,
Lingua in conſiliis, inq́ue ope prompta manus,
Signa dabant motus à ſacro flamine naſci,
In cerebro & ſenſus hoc agitante regi.
Nec virtutum vmbras, ſed ſigna expreſſa gerebat,
A faſtu & luxu mens aliena fuit.
Sorte ſua iuuit peregrinæ ſortis egentes,
Ac in membra domus non hera, mater erat.
In morbo fulſere preces, fiducia CHRISTI,
Quæ ſola acceptos nos facit eſſe Deo.
Hæ tamen exuuiæ cùm templum numinis eſſent;
Numinis & templum nobile rurſus erunt.
Credibile eſt ipſam ſaltem requieſcere terris,
Mors in templa Dei nil quia iuris habet.

Deo Opt. Max. P. F. & SS. ſacrum.

EPITAPHIVM DN. VALENTINI BODdegeri, ad imaginem oſſium rediuiuorum apud Ezechielem.

Memento rebus vanidis diffidere.
Opes, genus, formæ decor, caduca ſunt.
Ad oſſa nuda mors reducit omnia.
Cœlo repoſtus optimus theſaurus eſt.
Quem cùm Valentinus vir omnium optimus
Bodgerus eſſet perſecutus vnicè
Dum viueret, contemneréta; vanida;
Pro vanidis æterna conſecutus eſt.

IN ARCE MEMELAEA

IOan. Albertus Dux Megapol. Annæ ſor
ſponſæ, diſcedenti in Curlandiam:

Exoritur triſtis te diſcedente querela,
Et lacerat mentem ſollicitudo ſoror:
Sed valeat mœror, valeant ſuſpiria mœſta,
Et lacrymæ valeant, improba cura vale.
Omine te Dominus læto deducat, & addat,
Sis felix rebus, connubióq; , vale.

XXVI. Martii anno M. D. LXVI.

SALISBVRGI.

IN NOSOCOMIO AD S. SEBASTIANVM.

COnditur hîc Philippus Theophraſtus, in
ſignis Medicinæ Doctor, qui dira illa vu
nera Lepram, Podagram, Hydropiſim, aliaqu
inſanabilia corporis contagia mirifica arte ſu
ſtulit: ac bona ſua in pauperes diſtribuend
collocandaque honorauit. Anno M. D. XL
die XXIIII. Septemb. vitam cum morte mu
tauit.

Aurea pax viuis, requies æterna ſepultis.

OENI

OENIPONTI.

I TEMPLO MONASTERII.

Mperatori Cæſ. Maximiliano Pio, Felici, Aug. Principi tum pacis tum belli artibus, nium ætatis ſuæ Regum longè clariſſimo, cuius felici imperio inclyta Germania, dulima ipſius patria, tam armis, quàm literan ſtudiis, plus quàm vnquam antè hac, floe, caputque ſuper alias nationes extollere pit. cui9 inſignia facta tabellis interioribus, imuis ſub compendio, expreſſa conſpiciur, Imp. Cæſ. Ferdinandus Pius, Felix, Autus, auo paterno perquam colendo, ac benerito, pietatis atque gratitudinis ergò P. tus eſt XXVII. Martii. Anno Dñi M. CCCC. IIII. Obiit anno Dom. M. D. XIX. die XII. nſis Ianuarii.

CHRISTO O. M. S.

VVolfgango Haller, patricio Nurenberg. ique Cæſ. Max. ac deinceps inuictiſſ. Imp. roli V. Conſiliario, & Tyrolen. Palatii Carario, Germanicę nobilitatis cultori obſeruantiſſ. qui obiit anno Domini M. D. XXII. X. Kal. Decemb. Tyrolen.
Nobilium Ordo F. C.

IN TEMPLO MONASTE-
rii, ſub Coloſſis æneis.

I.

Clodoueius der erſt Chriſtenlich König v
Franckreich.

II.

Albrecht der weiß Ertzhertzog zu Oſterreich /
ſohn Königs Albrechts des ſighaften. 1528.

III.

Fraw Maria Blanca Röm. Königin. M.D.XX

IV.

Karl Hertzog zu Burgund / zu Brabant / zu G
dern / Grave zu Flandern.

V.

Fraw Iohanna Königin zu Caſtilien, Kön
Philips gemahl. 1528.

VI.

Ferdinand. König zu Hiſpanien Keyſerlich
vnd Königlicher Maieſtat Altvatter.

VII.

Fraw Eliſabeth König Sigiſmundi tochter v
Vngern / Albrecht des fünfften von Oſterrei
Römiſchen / Hungeriſchen / Behmiſchen Köni
gemahel / Königs Laslaw Mutter. 1529.

VIII.

Godfrid von Bulian König zu Ieruſalem.

IX.

König Albrecht der erſt Hertzog zu Oſterreich
1527.

X.

Friderich Hertzog zu Oſterreich / zu Steyr / z
Kerndten vnd zu Crain / Grave zu Tirol.

Frideri

XI.

Fridericus tertius Imperator, Diui Impera-
-is Maximiliani pater.

XII.

Albrecht von Osterreich/Römischer/Vngerischer/
v Behaimischer König/ Laslaw vatter.

Reliqui XVI. *colossi carent inscri-
ptionibus.*

ADERANT IBIDEM BASES QVÆDAM
æneæ sine signis, quarum tres sic
erant inscriptæ.

I.

Dietrich von Bern König in Italien, Hispa-
n, vnd Gothorum.

II.

Artus König in Engelland.

III.

Philips König in Castilien, vnnd Granaten/
hertzog zu Osterreich/ vnd Burgund/ Graf zu
bspurg. 1533.

AD OENIPONTVM, IN COENOBIO Stamsiano.

DN. SEVERINI DVCIS SAXO-
niæ monumentum.

*AEre Seuerinus princeps hoc clauditur: artes
Cum natis regis dum colit ille bonas.*

Indole magnanima iam patrem æquabat auumq́;,
Quos celebrat summos Saxonis ora duces.
Augustus fieri hæc fratri monumenta iubebat,
Post messem vndecimam, quem tulit atra dies.

Dn. Severino, Duci Saxoniæ, ad Henrici patris & Alberti aui virtutem, indole pietatis ac magnanimitatis aspiranti, patriæ in spe summa erepto, Dn. Augustus frater P. C. Toti genti Saxonicæ luctum, liberis Regiis, quibuscum educabatur, desiderium reliquit. Vixit vltra annum XI. mens. I. dies XIII. Obiit an. 1533. VI. Id. Octob.

INTER OENIPONTEM & Brixiam prope vicum Steinacum.

Imp. Cæsari Car. V. P. F. Aug. ex Hispania Italiaque, susceptis imperialibus coronis, aduenienti: & Ferdinando Hungariæ Bohemiaque Regi, è Pannoniis occurrenti: optimis principibus: ad perpetuam pub. lætitiæ memoriam, quòd fratres annos ante IIX. digressi summis inter mortaleis honoribus, regnis, triumphis aucti; hoc in loco salui sospitesq; conuenerunt. 1530.

Frid. Franlius à monte niueo, Steinaci præfectus, mandato regio F. C.

Ibidem in arcu triumphali sparsa leguntur.

Iuppiter in cœlis, Cæsar regit omnia terris
Carlus, qui summo stirpis honore micat.

Capti

Captus erat Gallus: coëunt cum rure cohorteis.

Altera post captos Gallos, populiq́; furoreis
AEstas, te capta, Roma, cruenta fuit.

Cæsar in Italiam quo venit Carolus anno,
Cincta est Riphæis nostra Vienna Getis.

Frater adest victor: redeunt Didonia regna:
Sic Asia imperium sentiat ipsa tuum.

Quid mœres pallésq; audito nomine Turci?
Fide Deo: saluo principe, sospes eris.

Carolus Hesperiis regnat: Fernandus Eois.
Quàm benè diuisum est fratribus imperium!

O te felicem! nam cui Germania paret,
Commisit fidei pignora cara tuæ.

Gallus amic⁹ Aquilæ: cauete paruæ volucres.

CONSTANTIAE.

EPITAPHIVM MANVELIS CHRYSOLORÆ.

ILle ego qui Latium priscas imitarier artes
Explosis docui sermonum ambagibus, & qui
Eloquium magni Demosthenis & Ciceronis
In lucem retuli, Chrysolores nomine notus,
Hic sum, post vitam peregrina sede quiesco.

Huc me Concilii deduxit cura, trium dum
Pontificum Ecclesiam vexaret sæua tyrannis.
Roma meos genuit maiores; me bona tellus
Byzantina tulit: cineres Constantia seruat.
Quo moriare loco nil refert, vndiq; cœlum,
Pœnarumq; locus mensura distat eadem.

IN SAXO FORNICIS.

Ante aram situs est D. Manuel Chrysolor miles Constantinopolitanus, ex vetusto gen re Romanorum, qui cum Constantino Impe migrarunt: vir doctissimus, prudentissimu optimus, qui tempore generalis Concilii Co stantiensis diem obiit, ea existimatione, vt a omnibus summo sacerdotio dignus habere tur, die 15. Apr. Conditus est anno 1415.

MAEMINGAE.

D. O. M. S.

HOc Maria in tumulo ducit post fata quietem
Felix coniugio, stemmate, prole, fide.
Hervvorti siquidem pietate & sanguine clari,
Dum licuit, coniunx par in honore fuit.
Et bene Lucina Christóq; fauente, reliquit
Ter tria legitimi pignora cara tori.
Deseruit tenebras: & sede recepta piorum,
Dulcia perpetuæ gaudia lucis habet.

Io. Heinricus Hervvortus Patr. Aug. Mariæ Hainzelię coniugi honestiss. mœstus M.H.F.C. Ob. 1564 a.d. 28. Ianuar. Vix. an. XXXIIX. M. V. D. XII.

COL-

COLMARIAE.

IN CVRIA.

OCeanus quamuis fluctus pater excitet omneis:
Danubiúmq; omnem barbare Turca bibas:
Non tamen irrumpes perfracto limine: Cæsar
Dum Carolus populis bellica signa dabit.
Sic sacræ quercus firmis radicibus astant;
Sicca licet venti concutiant folia.

GYMNASII IBIDEM.

Patres reipub. qui docendis atq; discendis, m litteris, tum moribus ædes hasce posteritis ergo FF. hortantur pergere, & macte virte esse adulescenteis, iisq; studiis incumbere, ibus & sibi honori, & amicis gaudio, & reip. nolumento esse possint. An. Dom. 1539.
Expertes inuidentiæ Musar. fores.

Ibidem ad D. Augustini.

Nugamur, mortémq; procul procul esse putamus.
At mediis latet hæc abdita visceribus.
Scilicet ex illa qua primùm nascimur hora,
Prorepunt iuncto vitáq; morsq; pede.
Partem aliquam furtim, qua se metitur & ipsa,
Surripit è vita qualibet hora tua.
Paulatim morimur: momento exstinguimur vno:
Vt lampas oleo deficiente perit.
Vt nihil interimat; tamen ipso in tempore mors est:
Et nunc interea dum loquimur, morimur.

FRIBVRGI BRISGOIÆ.

HVLDRICHO ZASIO Iureconſ. ſuoru temporum toto orbe celeberrimo: hu Academiæ ornamento ſingulari: & Reip. F burg. in reſtaurando iure municipali iam ol ſtrenuam operam nauanti, aliisq; multis n minibus de ſe benemerito: Magiſtratus offi memor fieri iuſſit. Conceſſit naturæ Anno ſ cIↃ IↃ XXXV. VIII. Cal. Decemb.

ALIVD.

Sparge ſacro cineri flores, hac conditus vrna eſt
Fallerus Themidis gloria, iuris honos.
Maximus ille toga fatis ereptus iniquis,
Nunc apud æthereum iure tribunal agit.
Is Huldriche tibi ſub eodem puluere Zaſi
Proximus vt tumulo, ſic fuit ingenio.

Obiit Anno ſal. cIↃ IↃ LX. die XVI
Octob. ætatis ſuæ XXXVIII.

ALIVD.

Henricus Glareanus poëta laureatus, Gy mnaſii huius ornamentum eximium, explet feliciter extremo die, componi hîc ad ſpem fu turæ reſurrectionis prouidit, cuius manibus propter raram eruditionem, candoremque i profitendo, Senatus Reip. litterariæ gratitu dinis & pietatis ergo monumentum hoc æter na

memoriæ conſecratum, poſteritati vt exta-
erigi curauit. Exceſſit vita, anno ſal. cIↄ Iↄ
III. die XXVIII. menſis Maii. ætat. ſuæ
XV.

ALIVD.

Ioanni Hartungo Miltenburgenſi Oſto-
nco, Philoſopho eximio, Græcarum littera-
m in Academia hac Friburg. XXX. amplius
nis pub. Profeſſori, eiuſque ſingulari orna-
ento, Senatus Acad. ob pietatem, præclaraq;
is in remp. litterariam merita, gratitudinis &
ficii ergo hoc monumentum P. qui viuens
oc ſibi ipſi Epitaphium ſcripſit:

Πολλὰ καμών, καὶ πολλὰ παθὼν ἐν παιδοδιδάσκειν,
Ἐνθάδε νῦν κεῖμαι σὺν θεῷ ἥσυχιος.

SELESTADII.

IN CATHEDRALI.

TA' τῶν βροτῶν ἐφήμερα,
Βίος κάπνος, σκιᾶς ὄναρ,
Εἴδωλον ἄνθρωπος ἔφυ.
Οὐκ ὄλβος, οὐ χρύσος, γένος,
Τυραννὶς οὐδ' εὐμορφία,
Οὐδ' εὐμαθὲς μόρον φύγει.
Βαίνει γὰρ ἐξ αἴφνης βροτοῖς
Πολυμόχθοισι (λείβετε
Νῦν δάκρυον) θεῶ μέγας
Βεατὸν ἥρπαζεν νόος

Πρὸς ὀλβίων χόρους ἄγων.
Ὃς ἦν μὲν ὄμμα πατρίδος,
Καὶ κλεινὸν ἄρχος ἀστόνων.
Μούσαισι προσφιλέστατος
Ἑλληνικαῖς, καὶ τίμιος
Ῥωμαϊκαῖς. σὺ δ' εὐτύχει.

Et paulò inferiùs.

Πᾶσα μὲν οὐρανίη στρατιὴ γήθησεν ἰόντι,
Πᾶσα δὲ Σλετσαδίων ἐστονάχησε πόλις.

AD SINISTRAM.

DEO OPT. MAX. SACRATVM.

Beato Rhenano, ex veteri Buldiorum fami
lia, cuius excellens in omni genere doctrin
Grecai & Latinai linguai cognitio, innocenti
humanitas, frugalitas, pudicitia celebris eri
donec rerũ hæc vniuersitas constabit. Studiu
antiquitatis declarant aliquot Latini scripto
res sacri profaniq;, ab eo purgati & prope inte
gri restituti. Item Germania, quã omnem tu
veterem tum nouam mira diligentia tribus li
bris illustrauit: viro magno, immortaliq; me
moria digno; Rudolphus Bersius hoc pietati
monumẽtum posuit. Θ Argentorati, XIII. Ka
Iunii. Ætat. suæ anno LXII. à Christo nat
cIↃ IↃ XLII. Inde elatus heîc iacet, ne opt
ac doctiss. ciue careret patria, quam viuus to
egregiis monumentis exornauit.

ET PAVLO INFERIVS.

Te capiunt læto venientem sidera plausu;
Sed quæ te genuit patria terra dolet.

ARGEN-

ARGENTINAE.

AD PRÆDICATORES

In conclaui Scholarcharum.

Edite pictores, hinc blandi cedite vates,
Oratorq; tuo flumine constiteris.
rmius vt fuerat, non est imitabilis arti.
Talis & ingenio, talis & ore fuit.

Sturmiorum genti, cuius antiquitas à Ru-
lpho Habsburgio Romanorum Rege con-
mata fuit, perpetuo nobilitatis Offenburgi-
beneficio: quod ab eo Wernherus Sturm.
cepit: qui anno 1560. Senator erat. Iacobo
m Sturm. ornamento maiorum: exemplo
potum, anno Christi 1524. Senatori, 25. XV-
ro, 26. XIIIviro, sæpe Prætori, XCI. ad comi-
Imp. conuentus Principum, ciuitatis lega-
: Quibus legationibus ab vrbe abfuit annos
ope nouem: Qui gratis, maiorum exemplo,
triæ consulere maluit, quàm Electorum &
incipum consiliis, magno suo emolumento
æfici: constitutis suo consilio Scholis: ampli-
cata sua pecunia bibliotheca: auctisque suo
stamento Scholarum fructibus annuis 50
r. argen. nato anno Christi 1489. mortuo
553. Ætatis 64. pleno ac 10. Augusti, he-
domade 12. 30. Octobris: optimo ciui: cla-
ssimo viro: charissimo fratri: Fridericus &

Petrus Sturmii, amoris, honoris, memoriæ,
empli ergò hanc tabulam poſuerunt.

IOHAN. Sturmius F. Argentor.
An. 1560.

ALIVD.

Anno poſt milleſimum 538. depoſitis arm
& pacata graui inter Carolum v. Imperator
Rom. & Franciſcum I. Galliarum Regem, d
cordia, S. P. Q. Argentin. iuuentuti CHR
STIANÆ religione & liberalibus diſcipli
inſtituendæ ludum literarium aperuit.

Præfecto primario Iacobo Sturmio
Rectore Ioan. Sturmio.

AD PETRVM IVNIOREM.

Diu apparandum eſt ædificium, vt ædific
celeriùs. 1494.

IN SVMMO TEMPLO.

Vetuſtiſſ. ſtatuæ Fidei, Legem alloquentis, hæc verb
tribuuntur:

Mit Christus blut vberwind ich dich.

Cui Lex reſpondet:

Daſſelbe blut erblendet mich.

HE

HELVETICA.

IN COENOBIO CHVNGS-
FELDEN. AD EFFIGIEM
Leopoldi Archiducis
Austriæ.

DJß ist die abcontrafeitung Hertzog Leupolts von Osterreich/der zu Sempach mit diser siner Ritterschafft/Adel vnd Råhten erschlagen ist worden / auff dem sinen/ in m sinen / vnd vmb das sin / vff S. Cyrillen tag im ynzehen hundert vnd 80. jahr.

ONVMENTVM CAROLI CRASSI
Regis Sueuiæ, pronepotis Caroli Magni:
In choro.

Carolus Crassus Rex Sueuiæ, pronepos Caoli Magni, Italiam potenter intrauit, eamque euicit: imperiumq; Romanum, vbi Cæsar conatus, obtinuit; ac mortuo fratre suo Ludoico, vniuersam Germaniam & Galliam iure æreditario acquisiuit. Demum animo, mene & corpore deficiens, ab imperio, sanè mano cum fortunæ ludibrio, deiectus, à suis omnibus postpositus, humili hoc in loco sepulus iacet. Obiit anno Domini 888. Idib. Ian.

in cuius memoriam Christophorus Dei gr
Episcopus Constantiensis, Augiæque maio
dominus, monumentum istud de nouo
staurari & refici curauit.

SAXO SVB QVO CONDITVR HÆC
incisa leguntur:

Pannonas & Cimbros diuerso Marte subegit
Carolus à crasso corpore nomen habens.
Sed benè quas iuuenis regni tractarat habenas,
His iterum senior dispoliatus, obit.

ALIVD.

Reuerendissimus in Christo pater ac Dom
nus, Dominus Ioannes à Veza ab Archiepisc
patu Lundensi in Dania, & eiusdem suffrag
neatu Roschildensi exulans episcopus, in gr
tiam Romanorum Imperatoris Caroli, n
non regis Ferdinandi in Episcopum Constan
tiensem postulatus, repentina morte, trede
cimo Iunii, Anno à nato sal. cIↃ IↃ XLVII
præuentus, sub hoc saxo sonum tubæ expecta

MVRATHI.

D. O. M.

CAroli inclyti & fortissimi Ducis Burgun-
diȩ exercitus Murathum obsidens, ab Hel-
uetiis cæsus hoc sui monumentum reliquit
Anno M. CCCC. LXXVI.

Diß gebein ist der Burgundischen schar/
Im vierzehnden hundert sibentzig vnd sechsten jar/
Vor

Vor Murtzen durch ein Eidgnoschaft
Erlegt mit beystand Gottes kraft/
Vff der zehen tausent Rittern tag
Geschach dise grose nidetlag.

SOLODVRI.

Celtis nihil est Soloduro antiquius, vnis
Exceptis Treuiris, quorum ego dicta soror.
Kein elterer platz in Gallien ist/
Dann Solothurn in diser frist.
Vßgenommen Trier allein/
Drumb nent man sie Schwestern gemein.
Diser Turm gebawt ward vngefahr
Vor Christi geburt fünfthalb hundert jar.

BERNAE.

Vsculus hic situs est doctrina clarus, & ingens
Nomen in orbe manet, spiritus astra tenet.
Obiit in Domino 3. Cal. Septemb. Anno
hristi 1553. Ætat. suæ 66.

ALIVD.

Felici memoriæ Blasii Marcuardi, doctiss.
heologi & Philosophi, &, quod maximũ est,
ptimi viri: qui in ipsa ætatis suæ æstate, dum
tria & amici auctiorem ab ipso messem spe-
bant, in cœlum commigrauit: Ioannes Ser-
nus, amicus amico mœrens posuit.

IN BONAVALLE

HELVETIÆ.

QVieti æternæ: Vergiliæ Heliodoræ femi
incomparabili Actius Licinianus con
gi erga se omni karitate benemerentissimæ
& S.

BASILEAE.

IN CVRIA.

AD STATVAM L. MVNACII PLAN

HONORI ET VIRTVTI.

L. Munatii P. F. L. N. L. Pron. Planc
coss. cens. Imp. ter VII vir. Epulonũ, q
triumph. ex Rhætis, ædem Saturni F. ex man
biis agros diuisit in Italia Beneuent. In Ga
liam Colonias ded. Lugdunum & Rauricum
ciuitas Basiliensis, ex bellicosiss. gente Aleman
norum in Rauricorum fines transducta, simu
lacrum ex senatus auct. dicãdum statuendumq
curauit. Anno sal. humanæ 80.

CHRISTO SER. S.

Des. Erasmo Roterodamo, viro omnibu
modis maximo, cuius incõparabilem in omn
disciplina

:iplinarum genere eruditionem, pari con-
ctam prudentia posteri admirabuntur &
:dicabunt: Bonifacius Amerbachius, Hie-
ıymus Frobenius, Nicolaus Episcopius hæ-
es, & nuncupati postremæ suæ voluntatis
dices, patrono optimo, nõ memoriæ, quam
nortalem sibi editis lucubrationibus com-
auit, iis, tantisper dum orbis terrarum sta-
, superfuturo, ac eruditis vbique gentium
locuturo; sed corporis mortalis, quò recon-
ım sit, ergò, hoc saxum P.P.P. Mortuus est
d. Iulii, iam septuagenarius. Anno à Christo
o M. D. XXXVI.

---

n saxo, quo sepulchrum integitur, est Termini facies basi quadrata, cum his verbis:

Des. Erasmum Roterodamum amici sub
: saxo condebant, quarto Eid. Iulias, anno
; 6.

IN CIRCVITV TEMPLI.

DEO OPT. MAX. ET CHRI-
STO SERVATORI.

Dn. Iacobum Meierum huius inclytæ vrbis
ısulem prudentissimum, consultissimumq;
tatis sanè cultorem, ac promotorem prima-
m: omnis honestatis, quod in ipso fuit, in-
uratorem diligentissimum, lapis subiectus
ıtegit.

IBIDEM.

Dn. Io. OEcolampadius, professione Theo-
gus, trium linguarum peritiss. auctor Euan-

gelicæ doctrinæ in hac vrbe primus; & temp
huius verus Episcopus; vt doctrina, sic vitę sa
ctimonia pollentissimus, sub breue saxum h
reconditus iacet.

IBIDEM AD DEXTRAM.

Dn. Simoni Grynęo, almæ huius Academ
Rectori, & laude & memoria sempiterna, c
linguarum Latinę, Gręcæ & Ebraicæ peritiar
omnisq; Philosophiæ ad miraculum vsque co
gnitionem, ob Theologiæ veræ scientiam
vsum, digno, monumentum hoc dicatum e
Anno salutis M. D. XXXXII.

De trium proximè præcedentium monumentis

So ehr / gut / kunst / hülffen in not /
Wer keiner von disen dreyen tod.

IOAN. OPORINVS VIR OPT. ET D
ctissimus vxori suæ tertiæ tale monumentum meditabatur.

GAMOLYÆO.

Elisabethæ Holtzachiæ Eucharii Med. clari
F. vxori III. venustiss. pudiciss. sanctiss. Ioa
Oporinus feliciter infelix, suæ senectæ port
decori, solatio. Quod sibi ab illa fieri desid. op
oportuerat, multis cum lacrymis F. C. Vi
ann. XXXI. ex iis XI. cum Io. Heruagio iun. t
pogr. sine bile; cum Oporino menses eheu v
xit IV. Obiit anno salutis M. D. LXV. XVI. C
Aug. cum Christo æternùm victura.

AD EFFIGIEM ARIONIS insistentis delphino.

Vicerat insanos fluctus vocalis Arion,
Et portu in medio naufragium patitur.
Quid superest misero? cœlum mihi portus, & aura
Christus, quo vehar mors mihi delphis erit.

IPSIVS OPORINI MONVMENTVM.

ÆTERNITATI.

Ioannes Oporinus Bas. Typographus, do-
is, operosus, elegans libris innumeris, vir-
tum hærede ex IV. coniuge vnico relicto.
b. lachrymis, priuata pietate sexagenario
ior, heîc conditur.

Frugifer autumnus periit Dis notus & orbi.
Orthion elapsus nautis meditatur Arion.

ITEM.

Quantula sint hominum corpuscula, disce viator.
Magnus Oporinus conditur hoc tumulo.

D. O. M.

Gulielmo Grataroló Bergomensi, artium
medicinæ Doctori, mediciq; filio, in medi-
rum Basil. collegium cooptato, ob relig. exu-
, coniugi cariss. Barbara Nicotia F. C. Obiit
t. suæ an. 52. Christi 1568. d. 16. Apr.

IN SVMMO TEMPLO.

Ianua vitæ. D. Ser. So. Sa. S. Cæl. Secundus
urio Augustino F. dulciss. sanctissimoq; po-
histori ac facundo Basil. scholæ rhetori: cuius
rpus heîc cum III. sororib. lectiss. iacet: spi-

ritus cum Christo; nomen immortalib.script
viuit in terris. socio & hærede studiorum orb
tus dum reuiuiscit, P. Vix. ann. 28. Ob. an. D
1567. d. 24. Octobris.

Huius ad exemplum iuuenes florentibus annis
Viuere ritè Deo discite, ritè mori.

ALIVD.

Angelæ, Cæliæ, Felici, puellis nobiliss. ca
stiss.q;. Quarum ingenium, candor, industri
pudor, pietas, morum elegantia, & sanctita
grata Deo, multis nota, probata bonis, paren
tibus iucunda fuerunt: Cælius secundus Curi
pater; & Margarita Isacia mater, Itali, tribus fi
liabus præstantiss. dulciss. cariss.que. Vt earun
quod mortale fuit, in beatæ reparationis spen
conderetur: hoc monumentum PP. Migra
runt ad Deum in max. huius vrbis pestilentia
Mense Aug. an. S. H. 1564.

Viuit vt exigua lucens in lampade flamma:
Sic nos æternum viuimus ante Deum.
Surgemus viuæ. lachrymas cohibete parentes,
Dum tuba supremum fuderit alma sonum.

ALIVD.

D. O. M. S. Hieronymo Frobenio, Ioan. F
typographo clariss. Inter initia fœd. Helueti
Basileæ nato: Sinceræ relig. & æquitatis obser-
uantiss. De rep. liter. optumis autoribus emen-
datè atq; elegant. edendis præclarè merito: hu-
manitate ac beneficentia domi forisq; omni-
bus caro. In acerbiss. ac diuturnis stomachi cru-
ciatibus,

tibus, quibus & extinctus est, supra fidem ad
remum vsq; patientiss. M. S. ergò Ambro-
s & Aurelius filii, parenti longè cariss. H. M.
.B. ann.61. m.7. d.7. ⊖. An. Christi Seruato-
1563. 3. Eid. Mart.

ALIVD.

Conditus est sub hoc saxo Michaël Isyngri-
us, vir pietate, virtute, atq; doctrina eximius:
er principes typographos Basilienses non
stremus. Qui ante diem cum summo omni-
n bonorum luctu in Domino obdormiuit,
III. Martii. An. sal. nostræ 1557.

Huic tu qui transis pacem requiemq; precare:
Ac, vitæ numerans tempora, disce mori.

ALIVD.

IOVÆ OPT. MAX. S.

Seb. Castalioni Allobrogi, Græcarum litt. in
cademia Bas. Professori celeb. Ob multiua-
am eruditionem, & vitæ innocentiam, doctis
iisq; viris percharo: prçceptori opt. ac fideliss.
anislaus Stanzechouuski, Ioannes Ostrorog,
Georg. Niemsla Poloni, vt & popp. suorum,
ui eum audierant, voto, & priuatæ pietati sa-
sfecerent: ad pub. luctus sol. H. M. B. M. P.
)bdormiuit in Domino an. Christi sal. 1563.
. Kl. Ian. æt. suæ 48.

AD MARTINI.

. Nicolaus Irmius, Sen. Bas. belli pacisq; arti-
ous clarus: Heluetiorum, sub Henrico II. Gal-

liarum rege ex fœd. archiſtrategus. Cùm &
dem ſuam ſociis, & fortitud. hoſtibus reru
gerendarum gloriâ probaſſet: armis inuictu
morbo tandem extinctus eſt. Et patriæ qu
dem ingens ſui deſid. exemplar virtutum ciu
bus. Lib. deniq; mœſtiſſ. extremæ pietatis a
gumentum reliquit. An. Chriſti 1552. 16.K
Apr. æt. ſuæ 44.

ALIVD.

Heredes lectori S. An. 1563. Iunii 21. obiit
Chriſto ſaluat. noſtro, nobilis & clariſſ. vir Pa
lus Hœchſtetter I. C. cuius memoriam amic
cadauer hoc ſepulchrum; D.O.M. animam h
bent. æt. an. 39.

C. S.

Simon Sulcerus Theologus ædis huiuſ
an. XXXIII. verus vigilansq; antiſtes. vtraqu
manu vineam Domini ſui excoluit; ſcholai
Theologicam erexit atque rexit: fida docen
aſſiduitate ſuſpiciendus: vitæ ſanctimonia
probis moribus imitãdus. Vixit annos LXXVI
Θ. Ann. ſal. cIↄ Iↄ XXCV. XII. Iunii.

ALIVD.

SISTE VIATOR, ET
Chriſtophoro à Collen, patri octogenario, pr
pietate tua condoleto. Sic oris & moris prol
heîc conditur Eugenius, è nobili Coloniorui
gente apud Megalopyrgenſes oriundus, ſp

patria

riæ, columen familiæ, iuuentutis exemplar,
n Rheno per æstum recreatur, vortice ab-
tus, in ipso ætatis flore, in medio studiorum
su, pro Italia, quam cogitabat, cœlum adit.
ↄ Iↄ XXCVII. XVI. Aug.

ALIVD.

Hospes haue & disce. Non Cælius heic, sed
lii σῶμα, imò σῆμα. Spiritum Christus habet.
tera, nomen veræ pietatis, humanitatis,
gularis eruditionis, prudentiæ, insignisque
nstantiæ, quom σῶμα in שבדיב tunc verè
t CÆLIVS SECVNDVS CVRIO. Hospes,
didicisti, vale. Reliquit terram ætat. suæ
n. LXVIII. Sal. cIↄ Iↄ LXIX. ad VIII.
. Decemb.

ALIVD.

TRINVNO S.

Theodorus Zvvingerus Basiliensis, cùm ex
hilosophia tenebras; ex arte medica huma-
as miserias deprehendisset; summi boni co-
noscendi potiundique desiderio accensus,
hristiano Philosopho dignam mortis com-
endationem instituit, viuensque mortuus
st, vt mortuus viueret. B. annos 54. mens. 7.
. 8. ⊖. An. Chr. cIↄ Iↄ XIIC. 6. Idus
Martii.

Alma fides abiit, spes indubitata recessit.
Perfruor, intueor. solus Amor remanet.

ALIVD.

LVMINVM DATORI S.

Non Hermes hîc Triſmegiſtus, ſed acut
Philoſophus, elegans medicus, ſincerus Thec
logus, Heidelbergenſis Academiæ columer
Baſilienſis lumen, cui nutricia ſua liberal. r
pendit, doctis piisq; amabilis, & quod ad patri
ſplendorem faciat, Heluetius Aquenſis, Tho
mas Eraſtus, conditur ſexagenarius. Ann
cIↄ Iↄ xxcIII. prid. Cal. Ianuar.

HYGIÆ ÆT.

Adamus à Bodenſtein, Theophraſti Para
celſi, vt primus, ſic fidus ſcitusque, & opere
ore, interpres, palmã victoriæ ſuæ Regi trium
phanti oblaturus, mortalitatis exuuias ne
metuens, nec optans, ſolo hoc, cœloq; liber
homo liber, fide depoſuit bona. Quas ſpe bon
iterum repetet. An. ſal. cIↄ Iↄ LXXVII. æta
tis hebdomade ſeptima.

Nec omnia, nec omnes mihi
Placuêre; quînam ego omnibus?
Non omnibus Cous ſenex,
Non Eremita Spagirus
Num tu viator omnibus?
Deo placere cura, abei.

IANO FROBENIO.

Arida Ioannis tegit hîc lapis oſſa FrobenI.
Orbe viret toto neſcia fama mori,

Moribu

Moribus hanc niueis meruit, studiisq; iuuandis;
Quæ nunc mœsta iacent, orba parente suo.
Rettulit, ornauit, veterum monumenta sophorum,
Arte, manu, curis, ære, fauore, fide.
Huic vitam in cœlis date numina iusta perennem,
Per nos in terris fama perennis erit.
An. cIↄ Iↄ XXVII. Mense Octobri.

ALIVD.

Francisci Hotomanni I.C. mortales exuui-
tantisper asseruandas, dum Christo iuben-
immortales exsurgant, amici sub hoc saxo
posuere. Loco honoris ergò ab ædis curato-
. liberaliter concesso. Vixit an. 63. mens. 5.
20. Obiit prid. eid. Febr. an. cIↄ Iↄ XC.
Gallia progenuit, seruat Basilea sepultum,
Interitus expers nomen vbiq; viget.

ÆTERNITATI.

Dn. Demolino Rochefortio Blesati, Gallo,
ii vrbis huius liter. secessum aulico splendori
bens antepostuit, vitæq; satur æt. an. LXVII.
Mart. spiritum virtute ac eruditione nobi-
m misericordi patri, reliquias corpusculi
agnæ matri REDD. Theodorus ZVINGE-
VS EXTR. HOCCE, non mutuum, amoris
utui munus, B. M. P. cIↄ Iↄ XXCII.

D. O. M. S.

Violanthi Curioniæ C. S. C. Itali F. coniu-
. sanctiss. & cariss. ob singularem probitatem,

induſtriam, candorem, fidem, amorem,
mirabilem in longiſſ. & grauiſſ. morbo co
ſtantiam, patientiam, pietatem incompara
li: Hieronymus Zanchius Italus optimè m
renti mœſtiſſ. F.

Tertio puerperio eoque infauſto ad Ch
ſtum Ieſum, quem ſincera coluit religione,
pidiſſ. conceſſit: cum quo viuit beata, illum
pectans diem, quo ſuo corpori reddita integ
immortalitate fruetur.

Anno ſal. M. D. LVI. XIII. Nouemb.
ſuæ an. XXII.

Piet. vir. & honori D.

Angelæ Curioniæ, nobili & generoſæ p
ellæ, cuius diuino ingenio atque induſtriæ n
hil difficile vnquam eſt viſum, quod ingen
am pudicamque puellam deceret: quæ Itali
Germanicè, Gallicè venuſtè loquebatur: L
tinè non ignara: omnis elegantiæ decoriq
ſtudioſa: candore animi, virginali verecu
dia, religione in Deum, pietate erga pare
tes, caritate in fratres ſororesque, comita
in omnes inſigni fuit: Cæl. Secundus Cur
pater, & Margarita Iſacia mater, Itali, in be
tæ reparationis ſpem filiæ dulciſſ. ac præſta
tiſſ. PP.

Peſtilentiæ ardore triduo conſumpta,
Chriſtum Ieſum mira alacritate migrauit. æta
ſuæ anno XVIII. ſal. hum. M. D. LXIV. I
non. Aug.

Pie

Piet. virt. honori D.

\ngelæ, Cæliæ, Felici puellis nobiliſſ. qua-
ı ingenium, candor, induſtria, pietas, pu-
·, morum elegantia & ſanctitas grata Deo,
ltis nota, probata bonis, parentibus iucun-
fuerunt:
Cælius Secundus Curio pater, & Margari-
ſacia mater, trib. animulis præſtantiſſ. dul-
.q; vt earum quod mortale fuit in beatæ re-
ationis ſpem conderetur, hoc monumen-
n F. C.
Migrarunt ex hac colluuione piè atque ala-
ter, in maxima huiuſce vrbis peſtil. menſe
ıg. An. ſal. M. D. LXIV. æt. ſingularum an.
ıII. XVII. XVI.

Deo imm. & V. S.

Hîc ſitus eſt Horatius Curio, CÆL. Sec. F.
ıil. & Medic. laurea ann. ætat. ſuæ XX. Piſis
ınatus: cuius ingenium, prudentiam & fi-
em admirati Reges, eius opera in max. ne-
ociis ſunt vſi. nam Ferdinando, eiusque F.
laximil. Auguſtis cognitus, ad intima conſi-
a adhibitus eſt: grauiſſimisque de rebus, pro
hriſt. Repub. Byzantium miſſus, in ipſo mu-
ere exceſſit è vita, magno ſui deſiderio, non
arentibus modò mœſtiſſ. propinquis & ami-
is, verumetiam ipſi Cæſari, aliisque quibus

fuit notus, relicto. An. ætat. suæ ferè XXX.
Feb. Hum. sal. cIↃ IↃ LXIV.
Maximil. Cæs. iussu amici F. C.

IANVA VITÆ.

DEO SER. SO. SAP. S.

Cæl. Secundus Curio, Augustino filio du
ciss. sanctiss. q; Polyhistori, ac facundo Bas
scholæ Rhetori: cuius corpus heic cum III. s
rorib. lectiss. iacet: spiritus cum Christo, n
men immortalib. scriptis viuit in terris: soc
& hærede studiorum orbatus, dum reuiuisc
P. Vixit ann. XXIIX. Obiit an. Dom. cIↃ
LXVII. die XXIV. Octobris.

CHRISTO S.

Augustino Curioni Bas. scho-
læ Rhetori,
Qui honestiss. pietatis & erud.
certamine suscepto,
In ipso ætatis flore mor-
te vinci,
Quàm patrem vincere
maluit,
Veritatis & virtutis cul-
tori Max.
Saracenicôn scriptori,
Hieroglyphicôn auctori,
Americæ illustratori,
Italiæ interpreti,

Theo

Theod. Zuing. ob ſtud. mo-
rumq; eleg.
Collégæ & amico piis
cum lacr.
P.
M. L. LXVII.

*VGVSTINVS ERAS IN TER-
RIS EXVL OBERRANS,
VNC AVGVSTVS ERIS COELO
SVSCEPTVS AVITO.*

BOHEMICA

PRAGENSIA.

IN PRAGAM IVL. CÆS.

Scaliger.

SEpta metallifero circũ quæ monte superb
Herciniæ in medio Martia Praga sinu,
Linque aliis populis tantæ munimina sed
Qui nequeant armis iura tenere loci.
Namq; tuum est, non præsidio turgere locorum:
Sed loca præsidiis fidere posse tuis.

IN AVDITORIO IV-risconsultorum.

Si istud obseruatur in delinquentibus,
post vigesimum annum, à die commissi delic
inquiri non possit de ipsa conditione persona
d.l. querela; multo magis obseruandum ho
erit, in ipsis per viginti annos publicè docen
tibus, qui ad aliquem dignitatis gradum ian
sunt promoti, per argumentum à multo ma
gis quod est in Iure validum. Auten. mult
magis. C. de sacrosanct. Eccl. Igitur ex præ
missis concludendum, vt Magistri, & Docto
res publicè præpositi, docentes per viginti an
no

s continuè in aliqua famosa ac generali Vni-
sitate, ipsò quidem iure efficiuntur Duces
Comites simul, ac propterea cùm vtramque
nexam in se habeant & Ducum & Comitum
nitatem; dicuntur illustres; cùm aliâs sim-
iter Duces seu Comites non sic dicantur;
spectabiles tantũ, nisi fuerint Duces & Co-
tes simul, sicuti præfati Doctores docentes
viginti annos, vt communiter traditur per
bentes: quos refert & sequitur Ias. post lon-
n disputationem in l. 1. in prin. post gloss. ibi
verbo, tribuuntur. nu. XII. ff. de offic. eius &c.
c refert, quòd isti careant omnino Comita-
ac illius reditibus, (quamuis pessimè in hoc
biscum actum sit) dicant eos non propriè es-
Comites & Duces, sed impropriè & abusiuè,
n sint sine Comitatu, seu Ducatu, vt notan-
tradit Decius in d. l. 1. nu. 16. vt videri po-
t in Episcopis suffraganeis, seu nulla tenen-
us, qui licent sint sine Episcopatu; habent
nen dignitatem.

VSEI SVI PARIETI INSCRIBEBAT HÆC
Praga discedens Fridericus VVidebra-
mus Naumburgensis, exsul.

Hic studiis miscere preces lacrymasq; solebam,
Tristis in exilio cùm VVidebramus eram.
Solus eram, nec eram tamen illo tempore solus,
Quando suo mecum numine Christus erat.
Liber ab exilii dimissus carcere, tandem
Rursus in exilium triste profectus eo.
Patria terra vale, cœlestis patria salue.
Qualibet est forti patria terra. vale.

CZASLAVIAE IN BOHEMIA.

IN CIPPO SEPVLCHRALI, Q[illegible] Ciscæ imaginem incisam lapidi continet, hæc verba in margine quadrato inscripta sunt.

ANno 1424. die Iouis ante festum Galli, [illegible]ta functus Iohannes Zyska à Calice, rect[illegible] rerum publicarum laborantium in nomine pro nômine Dei, hoc templo conditus est.

E REGIONE AD PARIETEM ES[illegible] altare quoddam, in cuius exteriore facie Hussus & Czyska picti sunt.

Sub Zyska hi versus leguntur.

Strenuus in bellis hoc dormit Zyska sepulchro,
Zyska suæ gentis gloria, Martis honos.
Ille luem scelerum Monachos, pestemq; nefandam
Ad Stygias iusto fulmine trusit aquas.
Surget adhuc rursus, quadratæ cornua cristæ
Supplicii vt pœnas, quas meruêre, luant.

Sub Husso verò è latere hi versus leguntur.

Husse tuus vindex iacet hîc dux Zysca Iohannes,
Supplex Sigsmundus cui quoq; Cæsar erat.
Et, quoniam bustis clarent loca multa, sepulcro
Zyscæ Czaslauii fama perennis erit.

Paul[illegible]

Paulò inferiùs hoc distichon adſcriptum eſt.

am venit è ſuperis Hus. quod ſi fortè redibit
Zyſca ſuus vindex; impia Roma caue.

t altare ex eodem pariete dependet lapis dam quadratus, è catena ferrea, ſeſquiſpithamæ magnitudine in quolibet latere.

Huic ſequens diſtichon adſcriptum viſitur.

Ienſa fuit Zyſcæ lapis hic; dum corpore Chriſti
Veſcitur; & potum ſanguinis ore bibit.

iuper ſepulchralem autem cippum è templi fornice claua ferrea dependet, quam ſemper in præliis manu ſua tractauit Zyſca.

ALIVD EIVSDEM MOnumentum.

Ioannes Zyſca, nulli Imperatorum Dunve rei militaris peritia inferior, ſuperbiæ ul & auaritiæ Clericorum ſeuerus vltor, paque acerrimus propugnator, hîc iacet. Quod Appius Claudius Cæcus beneconndo, & M. Furius Camillus ſtrenuè agenuis Romanis præbuere, hoc ipſum Boëmis s præſtiti, fortunæ belli nunquam defui, ue illa mihi. omnem opportunitatem rei benè gerendarum etiam cæcus præuidi.

Oo

ſignis collatis vndecies, ſemper victor de[…]
gnaui. Viſus ſum mihi miſerorum & eſ[…]
entium iuſtiſſimam cauſam, aduerſus deli[…]
tos, pingues, & ſaginatos ſacerdotes egre[…]
egiſſe: & ob hoc Dei auxilium ſenſiſſe. N[…]
illorum inuidia obſtaret, inter illuſtres vi[…]
numerari proculdubio meruiſſem. Tamen[…]
ſa mea hoc ſacrato loco cubant, etiam inſa[…]
tato Papa, inuitoq;.

Diis manibus ſacrum hoc Io[…]
Zyskæ Gregorius auun[…]
lus PP.

DANICA.

[...]SCRIPTIO SALINI IN-[...]ati, quod D. Henr. Ranzouius Christia-[...]o IV. Regi ex Baptismo vnà cum aliis à se suscepto honorarii loco dedit.

DEvs trinus & vnus largiatur huic regio nato, abaui sui Christiani felicitatem & fortunam: proaui Friderici I. [...]suetudinem & beneuolentiam: aui Chri-[...]ni III. pietatem & clementiam: Friderici [...]patris sui magnanimitatem & prudentiam: [...]iorum regum omnium maiorum suorum [...]tra hostes suos gloriosas victorias. Hę enim [...]utes ex tot Regibus & paterno sanguine [...]lum defluxere: talesque decent tot regum [...]lem.

HAFNIAE.

IN SVMMO TEMPLO.

MElchior hîc Ranzo situs est clarißimus, atq;
Nobilibus veteri stemmate natus auis.

Qui virtute sua, multis & dotibus, ampla
Inclyta Ranzoæ gloria gentis erat.
Quem dolet in media sublatum ætate virili
Cimbria, præstantem magnificumq; virum.
Illius in duris industria cognita rebus
Danorum & regi sæpe probata fuit.
Corporeisq; bonis, nunquam vitæve pepercit,
Pro Domini salua posteritate sui.
Impiger, aßiduus, celer, imperterritus, acer
Præfectus pacis militiæq; fuit.
Eloquio gnarus, magna cum laude, diserto
Mentis abundanter promere sensa suæ.
Quantum & præstiterit, cùm res poscebat, in arm
Pallida testatum reddere Traua potest.
Inuida cur Lachesis non hunc es viuere tantum
Passa diu meritum stamina longa virum?
Rumpere sed meritæ nequeas cùm stamina famæ;
Post cineres viget hæc, viuáq; semper erit.

D. O. M. S.

Dn. Iacobo Bordingo Antvverpiano, vir in omni Philologia & Philosophia bene & ele ganter versato: & propterea Sadoleti quoqu aliorumque exterorum doctiss. monument publicè celebrato, primùm patriæ, dein Duc Megapp. & sereniss. Daniæ Regg. Christiar III. & Friderici II. Archiatro: Academiaru Rostochianæ & Hafniensis ornamento: ob ve ræ pietatis, eruditionis, sapientiæ, & omniu virtutum laudem, memoriam perennem iai pridem adepto: grati hoc animi memoracu lum

n, patri opt. sibique & omnibus bonis desi-
atiss. in beatæ reparationis spem, Iacobus
rdingus F. I. V. Doctor, Professor & Can-
arius Megapol. P. C.
Piè obiit Hafniæ, an. Christi cIↃ IↃ LX.
Septemb. v. hora IV. vesp. an. æt. L.

In choro humi in lapide.

Petrus Palladius Ripensis, sacræ Theologiæ
ctor, Academiæ Hafniensis Professor, &
landicarum Ecclesiarum Superintendens
ilantissimus, vir pietate, eruditione, comi-
e, & vera virtute ornatissimus, in inuocatio-
filii Dei obdormiuit tertio die Ianuarii, An.
m. 1560. ætatis suæ 57.

OSCHILDENSIA.

IN TEMPLO CATHEDRALI.

HARALDVM REGEM, EIVS TEMpli primum conditorem. qui obiit anno Christi 980.

TErgeminus fuit Haraldus, dum sceptriger omni
Temporis excursu pace beatus erat.
saris innumerum donec furit agmen, & inde
Climata Iutonica dilaniata iacent.
nsilium nimium felix: Rex gurgite sacro
Mersus, init superis fœdus: & arma iacent.

Funditus hasce Ioui summo nunc condidit ædes,
Quasq; per id memores duxerit esse sui.
Sueno etiam abluitur, præter placitum, sua pro
Præcipiti rabie qui strepit armipotens.
Imperii siquidem generosi fata parentis
Cæca libido parat, spicula missa necant.
Post natale Dei dum scripsimus octuaginta
Nongentos, meruit scandere celsa poli.

SVENO MAGNVS, REX DANIÆ, Angliæ, & Norvvegiæ.

Regum Sueno decus, magno quo Dania Rege
Floruit, & sceptris imperiosa fuit.
Non virtute minor Sueno, quàm nomine Magnu
Nam dici poterit Magnus vtroq; modo.
Hunc soror illustris Regis præclara Canuti
Estrîdis genuit prole beata parens.
Anglos Marte premens, Norvvegia regna subegi
Fit tria sceptra tenens vnica Dana manus.
Res miranda nimis, quem non tria regna valeba
Imperio capere, iam petra parua capit.
Sed quia stare diu nequit heu terrena potestas;
Terrarum reges quærite regna Dei.

An. Dom. 1412. in die S. Simonis & Iu
Apost. obiit Illustriss. & Domina D. Marga
ta, quondam Daniæ, Sueciæ, Norvvegiæ,
gnorum regina: & anno sequenti 4. No
Iulii hîc sepulta. Quam quia tota posteri
dignè, vt meruit, simul honorare nequeat; h
opus in eius memoriam, magnifici Princi
Er

ci Regis moderni ſumptibus eſt conſtru-
m, An. Dom. 1423.

EPITAPHIVM

VVilhelmi olim Epiſcopi Rot-
ſchildenſis.

VVilhelmus olim Epiſcopus Roſchildenſis
Præſtantibus Dei relucebat donis,
Pietate, religione, percelebri vita
Et ſancta, & omni genere virtutum illuſtri;
Adeò, vt incertum erat, is ne officio tali
Dignior erat, an illo officium. Tam ſpectatum
Epiſcopatus præſtitit ſui exemplum.
Hic fretus innocentia, atque item iuſto
Iniuſti homicidii dolore permotus,
Quod à rege factum erat, libidine magis quàm
Ratione, Regem ipſum quamuis magnum, & tali
Regno potentem, comitatuq; ſtipatum
Magno, repulſum baculo, prohibuit templo,
Rebúsq; ſacris, donec pœnitens facti,
In gratiam cum Eccleſia ac Deo offenſo
Rediſſet. his factis, tempore non ita multo
Poſt, mortui iam regis ſui deferebatur
Funus. quod vt reſcitum eſt appropinquare
Vrbi; duo ſepulchra confici iuſſit,
Duobus etiam feretris adornatis ibat
VVilhelmus obuiàm. Poſtquam ad funus ventum eſt;
Oratione facta, vt illi (quem in terris
Deo patri iam lucrifecerat ſanam
Per admonitionem) commori poſſet.
Mox membra collapſus, animam ſanctam cœlo

Reddidit. Ac inde vterq; suo lecto impostus
Hanc sacram ad sedem pariter (mirabile dictu)
Magno omnium stupore deportati sunt.
VVilhelmo honorificè sepulto, ac de more
Episcopalibus insignibus vnà cum illo
Terra reconditis, nouo DEVS *funus*
Miraculo hominum memoriæ consecrauit.
Hæc ipsa namq;, vt obruta tumulo terræ,
Vltro sepultum reddidit. translatum ergò
Huc funus est, ac magna cum religione
Hoc in loco commendatum sepulturæ.

Ibidem.

EPITAPHIVM
SAXONIS GRAMMATICI
Danorum Historici.

Qui viuens alios æternùm viuere fecit,
Saxo Grammaticus mortuus hîc recubat.
Mortuus extincto sed tantùm corpore, mente
Qua valuit, magno viuit & ingenio.

SORANA.

IN TEMPLO COENObii Sorani.

HOc Absalonem tumulo post fata reclusit
Vltimus humanæ conditionis honos.
Hic primas sua prima tenens, docet, vltima cunctis
Ingruere, & nullum posse manere diu.

Corpor

Corpore nactus humum, lustrat spiramine cœlum,
In duo diuisus gaudet habere duo.
Par patris patriæq; parens, hoc puluere pausat,
Certa salus populi, plebis opima quies,
Virtutis specimen, iusti pater, auctor honesti,
Militiæ robur, relligionis apex.
Hostibus excidium, tutamen ciuibus, æqui
Arbiter, armorum gloria, pacis amor.
Non fuit in toto quisquam præstantior orbe.
Nulla magis clarum fudit origo virum.
Omnis in hunc virtus confluxit munere pleno,
Nec quenquam vitio præstitit esse locum.
Quicquid Achillis erat, quicquid Platonis, in eius
Splenduit ingenio, moribus atq; sono.
Fortior extiterit, num doctior, ambigit omnis,
Pectora cui sacri nota fuere viri.
Ad sacra gentiles armis transire coëgit,
Hic mihi, ne dubites, Rugia testis adest.
Excubiis cuius patriæ pax constitit, huius
Dania iam fatis pressa reuixit ope.
Hinc eadem tanto viduam se sole queratur,
Et lucem luci iure precetur ei.
Lux Benedicte tua en præsens huic lumen ademit,
Donatura nouum perpetuumq; sibi.

ALIVD. Waldemari 3. Epitaphium

Valdemarus Regum non infima gloria Danûm,
em tenet extinctum constructa ex marmore tumba,
ctus regno, magna virtute regressum
tinuit, pulso forti de finibus hoste
lsato, patrias arces terramq; redemit
positam precio: senserunt principis arma

Inuicti, gentes ponto terraq; direptæ,
Vandalicæq; vrbes opibus fastuq; superbæ
O nimium! Tandem vitæ pertæsus obiuit
Gurræ. Translatum recubat post funera corpus
Hoc tumulo Soræ. sed mens petit ardua cœli.
Fama solo remanet studiis celebranda nepotum.

Olaus, illustrissimæ trium Regnorum bo-
realium Reginæ Margaretæ filius, ex Haquin
Noruagiorum rege genitus, qui primum No
uagiæ regnum iure hęreditario ex morte patr
obtinuit, regnante matre: tum verò defunct
auo materno Valdemaro, cùm mater in Dan
am ob heroicas animi dotes reuocata esset a
imperium, præstantissimæ fœminæ beneficio
Danorum Rex in adolescentia, accepto à pro
ceribus iuramento, designatur & declaratu
Quo facto vbi Gerhardū Holsatiæ Comitem
ex voluntate & consilio matris, Ducem Regni
que Danici vasallum solenni ritu creasset, pau
lò pòst immatura morte ex hac vita euocatus
hîc Soræ pone materni proaui tumbā sepultu
est, dignissimæ reginæ matri, vtriusq; regni iu
& imperium relinquens, anno Christi 1387.

Dania Noruago genuit me Margaris illa,
Quæ fuit Haquino tradita connubio.
Et ius Noruagûm, sed Danum gratia Regem
Signat, vbi fatis, cum patre, cedit auus.
Sed mihi regna negat mors immatura, deinceps
Noruagia vt Dano pareat imperio,
Et matris, tantâ regnantis laude, triumphus
In Suetos, toto notior orbe foret.

Int

Inter auum & proauum nunc Soræ corpore condor
Olaus, cæli lumine mente tegor.
Atqui me, ob similes vultus, se finxit eundem
Nutricis ludens arte doloq; meæ,
Falsurbodensi cineres commiscet arenæ,
Supplicium in ficto corpore vt ignis agit.

IBIDEM.

Epitaphium M. Hilarii-Iohannis Malmonsis: qui cùm profiteretur bonas artes & ...thematata in Academia Hafniensi, subitò ...renesi corripitur, & 20. tandem pòst annis ...ritur Soræ, anno nimirum Domini 1567. ...tob. 28.

Scania quo multum docto gaudebat alumno,
Hilarius fatis pressus & actus obit.
Floruit is tantùm Musis & clarior arte,
Dum mens in vegeto corpore sana fuit.
Ingenii primùm, tum vitæ lumine cassus
Occidit: ablatum reddet vtrumq; Deus.

Christianus Machabæus
Alpinas P.

ALIVD.

Subiecta recubat Canutus molliter vrna
Petreius, claræ quem genuere Ripæ.
Ingenium Musis cultum florentibus annis,
Est vbi Balthiacis Hafnia cincta fretis.
Pòst Witeberga, viris semper fœcunda disertis,
Instituit, celebrem contribuitq; gradum.
Sed tandem sacri lectoris munere functus
Soræ, grassanti morte peremptus obit.

Doctrinæ similes mores, & vita fuerunt.
Mors igitur vitæ est fons & origo noua.
Ob. ann. Chr. 1569. 8. Septem
Christianus Machabęus Alpin

In prima classe Scholæ illustris Soranæ.

Hæc loca, quæ studiis olim sacrata fuerunt,
Inuasere greges fratrum mercede rudentum
Qui Veneris ductum pulsa pietate secuti,
Barbariem spretis sparserunt artibus orbe.
Hos procul hinc pepulit mediis lux orta tenebri
Lux veri & recti, Scripturis eruta sacris.
Hinc procul hos abiget Musis instructa iuuentus,
Quam fouet & format, veterem translata sub v
Sora tuis Rex auspiciis Friderice secundis,
Atq; tuo nutu, te seruet sancta mouentem,
Fundantemq; scholas, & Danica sceptra regen
Iustitiæ frenis totum qui temperat orbem:
Et faciat fructu DEVS *vt schola cœpta redund*

Christianus Machabæus Alpinas
eius monsterii præses F.

In coenobii cvivsdam cœnaculo.

Doctorum famuli sunt omni tempore tardi.
Sudant quando vorant, frigescunt quando labor
BA

BARDESHOLMIA.

TEMPLO MONASTERII BARDESHOLMII.

Epitaphium Episcopi Vicilini.

Ssa pii patris hic condita sunt Vicilini.

Addita metra, quæ ipsi vocant quadrangula.

lenburch	*Præsul*	*Holsatis*	*nobile*	*germen*
æsul	*finalis*	*præstans*	*tutamen*	*alumnis*
lsatis	*præstans*	*lumen*	*purissima*	*gemma*
bile	*tutamen*	*purissima*	*gemma*	*refulgens*
rmen	*alumnis*	*gemma*	*refulgens*	*o Viciline.*

IBIDEM.

Anno Domini 1554. obiit D. Wolfgangus gowische, eques auratus in Buckenhagen vnà cum vxore & liberis sepultus.

Hic sita Wolfgangi Pogvvisci membra quiescunt,
Maiorum veteri nobilitate sati.
Qui virtute sua dignos sortitus honores,
Clarus ob ingenii splendida dona fuit.
Magnificè gessit partum, quem fuluus equestris
Militiæ auratæ postulat ordo, statum.
Teutonicoq; fuit facundus, & ore Latino,
Mentis vt efferret sensa probanda suæ.
Ille nec ingenuas artes didicisse, pudendum
Splendori duxit dedecus esse suo.

Quattuor illustres Danorum regibus aulas
Eloquio rexit consiliisq́ suis.
Grande decus patriæ, quo fortunata vigente,
Floruit incolumi Cimbria læta statu.
Vixit honorificè, longæuus Nestor vt olim
Verba Pericleo more diserta tonans.
Doctus vbi fuerat, regnum cœleste parari
In Christum viua iustificante fide;
Spiritus hîc posito mortali corpore tandem
Transiit æterni regis ad astra sui.

Obiit anno Christi M. D. LIII. d
Matthiæ.

FRIDERICO II. SEPTEN
trionis regi potentiss. monimentum hoc cœl
Musarum religiosarum est sculptum
à
NATHANE CHYTRÆO.

Laudarunt in te multi permulta, nec illud
Improbo. virtutes quis enim sat laudibus ornet,
Rex Friderice, tuas? laudum sed prima tuarum &
Summa vel hæc vna est, vno quòd nomine Christi,
Christiaduḿq eius solidè contentus, in oras
Nomina nulla tuas quasuis redolentia sectas
Schismatica admisti, constans, animosus & acer
Rex, cui Christus amor, Christus decor, omnia Christu
Vtpote Christiade patre natus, & ipse relinquens
Christiaden regem electum, cui sceptra coronamq́
Cœlitus Astræa ostentans iam iamq́ datura est.
Scilicet istorum auspiciis, procerumq́ potentum,
Quos penes est regem legere atq́ amare potestas,

E

hristo sua regna manent: iamq; vltima Thule
uæ nulli Augusto, vt tibi seruit, seruiit vnquam)
e typisq; suis sacra edit Biblia, bellè
minus aut nitidè, quàm Francogallia posit,
entrixq; eius Germania nobilis artis.
, nisi decipior, laudum Friderice tuarum
ua & successori vt maneat, sine fine precandum)
darint quamuis multi in te multa, suprema est.

HORNSLETI
IN IVTIA.

N. GEORGIVS ROSENCRANTZ, &c. de seipso loquitur.

Vrarum satur, & rerum quas mundus adorat,
Hoc viuus mihi delegi struxiq; sacellum,
uo tranquilla post fata quiete potirer:
e sua Christus dum me reuocaret, & omni
mine mundatum cœlesti in sede locaret.
Ergo valete arces, & opimæ iugera terræ:
a vale: valeant regum quos nomine honores,
atriæ gessi. cui si satis vtilis esse
d potui; studui certè; mundana valete
nia. sed Christus mihi custos vnicus adsit;
mihi solus amor, spes, lucrum, honor, omnia solus.
At tu qui terræ post me dominaberis isti,
ce mihi, nec sis defuncto iniurius, ipse
viuus ne vel minimo grauis esse cupiui.

Scito sed ad metam hanc ipsam te tendere, eoq;
Disce mori, dum vita placet. properè omnibus in
Mors hodierna mihi, tibi crastina fortè futura.

MEMORIÆ
D. OTHONIS G. F. ROSEN-
CRANCII.

Othoni Rosencrancio, Georgii Equ. sple
didiss. & inter proceres regni Daniæ eximii,
lio: iuueni pio, bene morato, docto, ab om
luxuria & fastu alieno: &, quod rarum huic
tati est, mortis perpetuò memori. qui præ
puis vtriusq; Germaniæ vrbibus & Academ
perlustratis, in patriam vix reuersus, sub ipsu
iuuentutis florem suorum ex oculis, non m
moria, sublatus est. Anno Christi cIↃ
IIXCII. die VII. Martii. Ætatis suæ XXI.

Cultor Otho à teneris sincerus numinis annis,
Musarum decus, & patris pia cura GeorgI,
Hoc sua deposuit Rosecrancius ossa sacello,
Cùm tria complesset vix dum septennia. primis
Dania litterulis hunc imbuit: addidit artes
Et linguas Varnus: Scaldis, Nicer, Isula, Rhenus
Iudicium & mores ita formauere, senile
Vt quiddam viridi iam conspiceretur in æuo.
Optatos hinc sperabat sibi patria fructus,
Sperabant Rex & proceres, clariq; parentes.
Verùm aliter Domino placuit, qui noluit isti
Tot spinas instare Rosæ, & mox leniter vngue
Somnifero auulsam cœlestibus intulit hortis,
Pars vbi sidereæ nulli euellenda corona est.

Obdo

Obdormiuit anno CIↃ IↃ IIXCII. menſis Martii die VII. hora VIII. anno ætatis XXI.

Georg. Roſencrantz & Dorothea Langia parentes mœſtiſſ. filio deſideratiſſimo, in ſpem lætiſſ. reſurrectionis, cum lacrymis P P.

ALIVD BREVIVS.

Dania dat patriam, Roſecrantia nomen Othoni
Nobile gens: puerum pietas formauit: in vrbes
Teutoniæ eximias Charites duxere: reuerſum
Mors rapuit: requiem exuuiis hîc terra; beatæ
Lumina dat menti Chriſtus; noua gaudia cœlum.
Illius exemplo vel in ipſo flore iuuentæ
Diſce mori. humanæ ſumma hæc ſapientia vitæ eſt.

INSCRIPTIONES QVÆ IN [...]e Vraniburgicâ, à Tychone Braheo, in in[...]a Hellespont Danici, Huena, anno Domi[...]i 1576. primùm è fundamento inchoatâ, & annis mox ſubſequentibus integrè extructâ, conſpiciuntur.

Lapis angularis, verſus ortum in maiori domo à Carolo Danzæo Regis Galliarum Legato conſtitutus, hanc habet inſcriptionem.

Friderico II. in Dania regnante, Carolus [...]nzæus Aquitanus R. G. I. D. L. domui huic [...]iloſophiæ, inprimisque aſtrorum contemtioni Regis decreto à nobili viro Tychone

Brahe, Ottonis F. extructæ, votiuum hunc
pidem, memoriæ & felicis auſpicii ergò, an
M. D. LXXVI. VI. Auguſti P.

Quod etiam hi verſus teſtantur.

Tempore quo regnum, qui nomine reg, ſecundu
Danorum, imperio Rex Fridericus, habet,
Carolus, ad Danos Galli legatio Regis,
Danzæus, quem orbi terra Aquitana tulit,
Huic domui, Vraniæ & Sophiæ quā Tycho Brahor
Clara ſtirpe ſatus, Rege iubente, ſtruit.
Hunc lapidem, auſpicio felici, vtq, omne per æuu
Auguſti id memoret lux modò ſexta, locat.

Orientalis autem ianua infra Philoſophum Aſtron
micum, è ſolido marmore ſuperiùs extan-
tem, hunc verſum habet Pſalmi
Dauidici.

Cœli narrant DEI gloriam, & opus manu
eius oſtendit firmamentum.

Occidentalis habet eodem modo alium Philoſophu
terreſtria ſcrutantem, infra quem etiam ex
Pſalmis Dauidicis hæc reperitur
inſcriptio:

Domini eſt terra & plenitudo eius; orbis te
rarum & omnes eius incolæ.

Frontiſpicio ſubterranei Obſeruatorii, extra arc
Vraniburgum aureis literis hæc ſunt inſculpta:

NEC FASCES NEC OPES
SOLA ARTIS
SCEPTRA PERENNANT.

V

Vbi in dicti Obseruatorii hypocaustum descenditur, sequentia disticha aureis litteris lapidi Porphyrio incisa conspiciuntur.

Vrania hæc cernens terrestria cœlitùs antra;
Quæ noua sub terris techna paratur? ait.
Delapsa ingreditur. cœli quid sidera cælo?
Rursum ait, en tellus in mea sacra volat.
Hic terræ in gremio quicquid seclusit Olympus
Panditur, has latebras sidera nulla latent.
Quorsum opus immenso cœlos distare recessu,
Curve tot abstrusis æthera voluo rotis?
Si penetrant humiles mea celsa theatra cauernæ:
Ima etiam tellus si dat in astra viam.

TYCHO BRAHE F.

inde supra idem Obseruatorium, ponè ingressum ab era muri parte, quæ meridiem respicit, lapidi Porphyrio aureis literis hæc perscripta leguntur:

D. O. M.

Astronomiam, scientiarum omnium anti-issimam & præstantissimã, diu quidem mul-nq; cultam, nondum tamen solidè constitu-n, aut à mẽdis vindicatam animaduertens, ei taurandæ perficiendæq; varia eademque ex-a adinuenit construxitq; organa, ad omni-das cœlestium corporũ obseruationes suffi-ntia, labore, diligentia, impendio incredibi-quæ partim proxima eandem ob causam ex-ificata arce Vraniburgo; partim hisce cry-s, ad cõstantiorem & opportuniorem vsum

diſpoſuit: tibiq; ô inclyta, omni æuo ſucceſſ
ra poſteritas, hunc theſaurum rariſſimũ & pr
cioſiſſimum commendans, dicans, conſecran
vt in æterni DEI, admirandæ cœleſtis machin
opificis gloriam, artiſque diuinæ propagatio
nem, ac patriæ honorem perpetuò conſerue
nec vetuſtate, alióve incommodo collabaſc
re, aut aliorſum transferri, vel quocunq; mod
violari ſinas. Si nihil aliud, authoris ſaltem vn
uerſi vindicem reuerens oculum.

Qui ea cuncta in hac Inſula inchoauit & al
ſoluit, hoc monumento poſito, te rogat & ob
teſtatur.

TYCHO BRAHE O. F.

Haue, qui hæc legis, facisq́, & vale.

In Obſeruatorii priùs nominati hypocauſto ſequentiu
Aſtronomorum εicones, & harum vnicuiq́ ſuum
diſtichon aureis literis ſubſcriptum,
inueniuntur.

TIMOCHARES ALEXANDRINVS.

Anno 300. ante Chriſtum.

Salucte heroës, vetus ô Timochare ſalue,
AEtheris ante alios auſe ſubire domos.

HIPPARCHVS RHODIVS.

Anno 120. ante Chriſtum.

Tu quoq́ dimenſus ſolis lunæq́ recurſus
Hipparche, & quotquot ſidera Olympus habet.

CLAVDIVS PTOLEMÆVS ALEXANDRINV

Anno 140. poſt Chriſtum.

Antiquûm ſuperare volens Ptolemæe labores,
Orbibus & numeris promptiùs aſtra notas.

ALBA

ALBATEGNIVS ARRATENSIS.
Anno 880. poſt Chriſtum.
Emendare aliquid ſatis Albategne ſtudebas,
Sidera conatus poſthabuere tuos.

ALPHONSVS REX HISPANIÆ.
Anno 1250. poſt Chriſtum.
Quod labor & ſtudium reliquis, tibi contulit aurum
Alphonſe, vt tantis annumerere viris.

[N]ICOLAVS COPERNICVS TORONENSIS.
Anno 1520. poſt Chriſtum.
Curriculis tritis diffiſe Copernice terram
Inuitam aſtriferum flectere cogis iter.

TYCHO BRAHE DANVS DE KNVD-STRVP. Anno 1580.
Quæſitis veterum & propriis normæ aſtra ſubegi.
Quanti id, iudicium poſteritatis erit.

TYCHONIDES.
Te venerande parens tuaq; alta inuenta ſequutus
Det DEVS, *æthereas ipſe & inibo vias.*

In eiuſdem hypocauſti horologio maiori.

Tempora circuitu cœlum fugientia volvit,
Nec modò præteriens hora redire poteſt.
Temporibus totus fugitiuis clauditur orbis,
Præterit & toto quicquid in orbe viget.
Ergo quid expediet mundi fugitiua figura,
Cur his conformes, quæ peritura, ſumus?
Eſt aliud quod nos cœlum expectatq; vocatq;
Idq; æuo, aſpectu, limitibusq; caret.

Ioua vbi sol ipse est, similatq; Ecclesia lunam,
Angelico stellis conueniente choro.
Huc huc tendamus. manet illic patria vera.
Nec mundi immundi nos remoretur amor.

TYCHO BRAHE O.F.

Magno Tychonis globo ex orichalco, qui in dimetien
sex pedes continet, locumq; in Museo ipsius habet,
aureis literis, in ambitu horizontis, hæc
circumscribuntur:

Anno à Christo nato M. D. LXXXIIII. r
gnante in Dania Friderico secundo, hunc co
lesti machinæ conformem globum, in quo a
fixa octauæ sphæræ sidera cœlitus organis d
prehensa, suis quæque locis ad amussim repr
sentare; errantiumq; stellarum per hæc app
rentias peruestigare decreuit: Cœlo terrig
nis, qui rationem eam capiunt, mechanico o
pere patefacto.

TYCHO BRAHE O. F. sibi & posteris F.

ALIA QVAEDAM.

Anno 1590. 20. Martii (quo tempore sere
nissimus Rex Scotiæ Tychonem Brahe Vran
burgi inuisit) exarabat Regiæ suæ maiestat
Cancellarius Io. Metellus, ibidē hoc μνημόσυνο

Regia Musarum, decus orbis, & æmula Olympi,
Alma domus, dignum nomine numen habes.
Quæ Sophiæ, aut miri, Babylonia, Græcia, Memphis
Priscæ habuere, habet hic vnus, & vna domus.

ITEM.

Si mirum Alciden cœlum subiisse ferendo,
Aut puerum raptu detinuisse DEOS;

Vrania

Vraniam in terras celso qui eduxit Olympo,
Quantus! & οὐρανίοις annumerandus erit.

Circa arma Tychonis.

Arma, genus, fundi pereunt; durabile virtus
Et doctrina decus nobilitatis habent.

Typographiæ.

Vraniæ ingenuo & celso molimine parte
Imprimeris manuum sic ne labore labos?
; mundiq; diu vasti pete regna, superstes
Successus tribuat conditor Vraniœn.

In Museo

Non haberi, sed esse.

Sub Baccho.

Stultitia in vinis, feruor in igne furit.

Sub Sole aureo.

Calor & color omnia pandit.

Ad fornacem.

IN MVNDO
CALLET CALLIDVS CALET
IMMVNDO.

Sub pyramide.

Stans viret in solido, ventus strepat, ignis & vnda.

Circa speculum opticum.

EXTERIORA PATENT, INTERIORA LATENT.

Supra ianuam hypocausti.

DOMI { latere conspici / conspici latere } FORIS.

In Museo dictum Platonis.

Vnum est naturæ vinculum, doctrina n[illegible] merorum, figurarum, & motuum cœlestium

Circa annulum adamante acuto conspicuum, iux[illegible] quem ex duabus perticis, in modum crucis decussat[illegible] manu ferrea in medio sustentatis, duo vascula de- pendent, alterum igne, alterum aqua diffluens.

NON INIMICA ABOLET VIS VLLA, NE[illegible] VNDA, NEC IGNIS.

Supra tectum in quatuor anni tempora.

VER.

Ver, iuuenis tepet, & variis se floribus ornat.

ÆSTAS.

AEstas, vir torret, fruges pratumq; rescindit.

AVTVMNVS.

Autumnus senior madet, & sibi congregat intrò.

HYEMS.

Brumaq;, decrepitus friget parcitq; potitis.

In ambitu horologii.

Me Tycho Brahorum soboles, testarer vt horas,
Imposuit celsis ædibus Vraniæ.

ALIA.

Hoc vallum, & molendinum papyraceu[illegible] cum omnibus adiunctis artificiis, & superi[illegible] dispositis piscinis, hîc vbi nihil tale antea e[illegible] titit, instinctu, ordinatione & sumptibus pr[illegible] priis, patriæ, sibi, & posteris,

Tycho Brahe O. F. de Knudstrup F. F.
Incepit anno 1590. compleuit 1590.

Symbolu[illegible]

ymbolum ſereniſſimi R. Scotiæ manu adſcriptum. Anno Dom. 1590. xx. Martii.

——— *Eſt nobilis ira leonis,*
Parcere ſubiectis, & debellare ſuperbos.
Iacobus Rex.

Symbolum Eliſabethæ Reginæ ſereniſſ. manu adſcriptum. 1586.

Gott verleſt die ſeinen nicht.
28. Iunii.

In templo Helſinburgenſi.

Exuuias abiens tulit huc Kirſtina tenellas,
Quæ Brahæi olim nata Tychonis erat.
Illa quidem modicum mundi fuit incola tempus,
Interea modicis non tamen aucta bonis.
Ingenio ſexum ſuperauit, moribus annos,
Eloquii grata dexteritate pares.
Ergo hanc, quæ dederat ſubitò natura, recepit,
Conſuetis maius ne quid adulta foret.
Viuit at illa tamen: naturæ obſtacula vicit;
Pro modico æternum tempore tempus habet.
AEthereisq́ potita bonis, mortalia temnit,
Per Chriſtum gratis conſociata polo.

Obiit peſte Anno 1576. Septembris die XXIIII. Vixit hic in terris ſaltem annos duos, menſes 11. dies 11. horas 11.

MORS
Quò citior, dulcior,
Quo serior, amarior:
Kirstinæ dulcissimæ filiolæ, præt
ætatem industriæ, & moratæ, p
ter mœrens F. & P.

WESBVII IN SCANIA.

Claudius hic paruâ requietus clauditur arcâ,
Cui viuo in toto non foret orbe quies.
Hunc natura semel terris monstrauit, at illic
Concessit saltem sex superesse dies,
Vt tener & leuior mortali labe solutus
Ad superos nullo pondere tardus eat.
Tempora pro modicis vbi nunc æterna diebus
Obtinet, & gratis pace potitus ouat.

Claudio dilecto filio vnicam septima-
nam in terris non complenti pater
lugens F. & P. Anno 1576.

CRONEBVRGICA.

CARMEN FRONTISPICIO ARCIS CORONEBVRGI INCISVM.

Inclytus hanc celsam Fridericus condidit arcem,
Nomine qui simul & sorte secundus erat.
Rex pius & iustus, mitis, robustus in armis,
Qui tamen inuitus prætulit arma togæ.

Cui

ui Regina thoro vixit sociata iugali,
Mechelburgiaca nata Sophia domo.
ua pariter virtutis amans, studiosa mariti,
Pignora coniugii plena decore dedit.
rgo vbi pacatos ageret Rex impiger annos,
Structura tanta mole peregit opus.
Muniuitq; arcem, velut aspicis. haud quòd in ista
Spem sibi tutelæ præsidiiq; locet:
Nec velut antiquæ structor Babylonis, ouando
Iactet vt humanâ robora facta manu.
ste luit pœnas fastus, dum septimus annus
Cerneret amentem persimilémq; feris.
ex nihil ostentat Danus, se credit & optat
Præsidio tutum solius esse Dei.
cit benè, ni faueat Numen, quòd robora nulla
Vel chalybe, aut duro facta adamante, iuuent.
rgo det astrorum, terræq; marisq; creator,
In quo spem solo Rex Fridericus habet,
Prosper vt ille diu & soboles seríque nepotes
Has habitent firma pace vigente domos.

Ad Regis ipsius mandatum Tycho Brahe F.

Ad horologium.

Transuolat hora leuis, neq; scit fugitiua reuerti,
Nostra simul properans vita caduca fugit.

CIMBRICA

IN ARCE VIRI ILL[...] STRIS D. HENRICI RANZOVII VICARII REGII,

BREDEMBERGA.

Inſcriptio portæ.

SI nihil ædificas, qui ſpectas noſtra, viator,
Aut mea ne carpas, aut meliora ſtrua[...]
Si meliora tenes; id Diuos poſcito mecum[...]
Ne, quod vterq; tenet, faſcinet inuidi[...]

IBIDEM.

Ianua ſinceris ego nunquam claudor amicis,
Oſorem ſemper clauſa ſubire veto.

Armamentarii.

Longa domus belli capit inſtrumenta cruenti,
Dum bona tranquillæ tempora pacis eunt.
Grandia ſtant illic vteris tormenta cauatis,
Et nunc ceu placido preſſa ſopore tacent.
At ſubeant hoſtes, mox longa ſilentia rumpent;
Et piceas flammas ore pilásq; voment.

Si[...]

idera pulsabit sonus alta, remugiet æther,
Et gemitus tellus, mota fragore, dabit.
ulphureóq; globos procul eiaculata cauernis,
Turbine prosternent obuia quæque solo.

In coenacvlo commvni.

ui nouus hîc nostris succedis sedibus hospes,
Esto bonus, mensam consulitóq; boni.
raterem de more lubens philothesion hauri,
At litem moueas ebrietate, caue.
ocula amicitiam faciunt, & pocula soluunt.
Si bibis, vt valeant mensq; pedésque, sapis.

Ad cochlidem.

Iæc cochlis excisis quam conspicis ardua saxis,
Magnanimi donum principis illa mihi est.
axonicam qui frena tenet septemuir in oram,
Et pius Augustum nomine réq; refert,
Hic mihi donauit lapides, cùm missus ad illum,
Dania cui paret, nomine Regis eram.
pse suum munus commendat muneris auctor,
Gratáq; sunt magnis dona profecta viris.
Ergo etiam nobis dono data principe tanto,
Gratior hæc nostrâ stabit in arce cochlis.
Et spectaturis sero testabitur æuo,
Nobile se munus Saxonis esse Ducis.

tabula quadam suspensa, muscæ, in calice submersæ, hoc legitur epitaphium.

Gustatrix iacet hîc lautorum musca ciborum,
Et conuiua frequens Principis in tabula.

Non volucris rostro, stimulis nec aranea adunci
Cretica sed gustans pocula, pota cadit.
Nil opus est luctu: quis enim tam nobile fatum
Lugeat? est auro condita, mersa mero.

Dn. Ioannis Ranzovii.

Cùm placido vitæ mutasset tempora fato
Heu Ianus hic Ranzouius:
Luxerunt nati, coniux, Holsatica tellus,
Vno ore plangentes patrem.
Mars tumulo imposuit laurum, zonamq́ꝫ, trop
Et hostibus demptas opes. *(um*
Pax etiam, aut concors huic, aut contraria Ma
Laudauit ipsa animum viri.
Fama hinc dispergens latè ore, manúq́ꝫ secuta e
Virtutis excellens decus.
Qualiter hunc igitur vixisse putabimus æuum,
Per lustra bis septem & tria?
Tot namq́ꝫ hic vixit, quem Mars, Pax, Fama per
Laudent, requirant, efferant.
Et pia cum natis coniux viduata marito,
Et patria, lugeant patrem.

Ad fores hendecasyllabi sequentes conspiciuntur.

Hunc quicunq́ꝫ subis locum, resiste
Paullum, si placet, atq́ꝫ paucula audi.
Votiuum domini vides sacellum,
In quo res perago sacras, & ore
Nostræ percipitur salutis autor,
Funduntúrq́ꝫ preces, piæq́ue voces

Et

Et dicuntur & audiuntur. Ergo
Arcem si venis huc videre saltem;
Illius studium, bonamq; mentem,
Qui poni voluit sibi, probato;
Aut, si res ita fert tua, æmulare,
Et semper pietatis esto cultor.
Sin huc ingrederis, sacris vt ipse
Intersis simul, ad fores, prophanas
Omnes exue cogitationes,
Et mentem indue sancta cogitantem;
Præsentémq; puta Deum videre,
Ad quem verba facis, precesq; fundis;
Illi corde pio, piáq; lingua,
Pro donis age gratias benignis,
Collauda, venerare, concine, atq;
Dictis suppliciter precare votis.
Huic soli est operi locus dicatus.
Illud te monitum prius volebam.

Libros bibliothecæ suæ ampliss. ad imitationem Flaminii sic alloquitur D. Henr. Ranzouius

Saluete aureoli mei libelli,
Meæ delitiæ, mei lepôres,
Quàm vos sæpè oculis iuuat videre,
Et tritos manibus tenere nostris.
Tot vos eximii, tot eruditi,
Prisci lumina sæculi & recentis,
Confecêre viri, suasq; vobis
Ausi credere lucubrationes,
Et sperare decus perenne scriptis.
Neq; hæc irrita spes fefellit illos,

Vestro præsidio per vniuersum
AEuo perpetuo leguntur orbem,
Doctorúmq; volant per ora clari.
Vos estis requies honesta mentis,
Iucunda ingeniis bonis voluptas,
Rebus perfugium minùs secundis,
In lætis decus, & nitor refulgens.
Vos ætate puer virente, magno
Sum complexus amore. nunc vir autem
Multò prosequor impotentiore.
Et, quam fata diu sinent amare,
Vobis immoriar mei libelli:
Ac cum rege lubens fatebor illo
Alphonso egregio, esse cariores
Vestras diuitias mihi, benigna
Quàm sors quas mihi contulit caducas.
Saluete aureoli mei libelli.
Saluete, ex quibus hæc mihi voluptas
AEuum percipitur per omne grata.
Quàm vos intueor libenter, & quàm
Lubens colloquor! Ecquid æstimandum est
Curis esse beatius solutis?

In porticu Bredenbergensi ad imagines heroum.

Scipio cùm Romæ statuas spectaret auorum,
Hæc ad virtutem sunt mihi calcar, ait:
Hos quoq; quis spectet referentes inclyta facta,
Séq; aliquo tangi laudis amore neget?
Sint licet abstractis procul in regionibus orti,
Omnes æternum promeruêre decus.

Io:

IOSVA DVX POPVLI ISRAE-
litici. H. R.

Aſpice Nunnides ego ſum, qui maximus armis
Pro populo geßi bella cruenta meo.
Promiſſamq́ue diu, cæſis cultoribus enſe,
Diſtribui iacta ſorte, dediq́ue plagam.
Triginta numero reges, quis credat? & unum,
Hæc mea diuina dextera fudit ope.
Et mihi Iordanis, tacitis immobilis vndis,
Et mihi tardatis, Sol ſtetit altus, equis.
Eſſe typum Chriſti factis & nomine quisquis
Me putat, errorem quo tueatur, habet.

ALITER. H. R.

Ioſua ter denos Reges vnúmq́ue peremi,
Occupo promißi dum fera regna ſoli.
Sol quoq́ue biſſenis lucens immobilis horis
In medio cœli, me cupiente, ſtetit.

DAVID REX ISRAELI-
ticus. H. R.

Paruus eram, pecudumq́ue gregem per rura ſequebar,
Extulit ad regni de grege ſceptra Deus.
Et leo prædator, violentus & vnguibus vrſus
Occiſi manibus procubuêre meis.
Ore Philiſtæus terram indignante momordit,
Immanem letho quem mea funda dedit.
Laberis in crimen, quisquis malè prouidus, ingens,
Ne venia culpam crede carere tuam.

Me quoq; mens in grande scelus cæca impulit, at n
Gratia lugenti sacra negata fuit.

ALITER. H. R.

Sum Dauid quondam caulæ, nunc arbiter aulæ:
Próq; pedo vili regia sceptra gero.
Gathiten funda sterno stridente Goliam,
Bis quino fermè qui pede longus erat.

IVDAS MACHABÆVS DVX Iudaicus. H. R.

Vt leo conspectum ruit iracundus in hostem,
Et ferus illata vulnera strage facit:
Sic ego commotis in prælia viribus ibam,
Pro patriæ capiens legibus arma meæ.
Excidiúmq; vrbi sacræ, gentíq; minantes
Sæpe trucidaui, Marte fauente, viros.
Pulchrius est visum, paucos opponere multis,
Vertere quàm turpi terga pudenda fuga.
Sic me conieci medios moriturus in hostes,
Et mihi mors voto digna reperta meo est.

ALITER. H. R.

En ego sum Iudas, Machabeæ gloria stirpis,
Qui nullis vnquam terga pudenda dedi.
Pro grege, próq; sacris pulchrā per vulnera mort
Oppetii, inde virûm cuncta per ora volo.

HECTOR DVX TROIANVS. H. R.

Argolicis terror ducibus, dum fata sinebant,
Próq; meis murus ciuibus, Hector eram.

In decimo primùm quod concidit Ilion anno,
Nemo negat factum viribus esse meis.
Phylacides per me, Antilochúsq; Menœtiadésq;
Præterea multi procubuêre duces.
Quid querar? vnius peruenit crimen ad omnes,
Et caput oppreßit publica pœna meum.
Fraude locum captans, vita spoliauit Achilles,
Et rapidis circum mœnia traxit equis.

Aliter. H. R.

Murus ego patriæ pereuntis aheneus Hector,
Dimico pro Troia per duo lustra mea.
Vulnifica multos transfigo cuspide Graios,
Fortis at à forti victus Achille cado.

ALEXANDER REX MACEDO. H. R.

At quis Alexandrum? quis fata perennia nescit,
Orbe quibus toto notus ad astra feror?
Nomine sicut eram magnus, sic maximus armis,
Terga fugæ nunquam, victus ab hoste, dedi.
Imperium extendi, quà decolor Indus oberrat,
Et quà Riphæas verberat aura niues.
Perfide, se, victa, totus mihi subdidit orbis,
Sed mihi tunc orbis non satis vnus erat.
Mors satis vna fuit, luxu fastúq; tumentem
Quæ me sub terras abstulit ante diem.

Aliter. H. R.

Dicor Alexander factis & nomine magnus,
Cui iuueni totus subditus orbis erat.

Par mihi nemo foret, modicè si vina bibissem,
Interitum luxu disce cauere meo.

CAIVS IVLIVS CÆSAR MONARcha Romanus. H. R.

Non ego sum duris tantùm spectatus in armis,
Et mea doctrinæ nomine fama viget.
Sequana quis bello fuerim, Rhenúsq; fatentur,
Et mihi cùm toto subditus orbe Tybris.
Quis fuerim scriptis, monumenta relicta loquuntu
Quæq; manu gessi bella, legenda dedi.
Nec satis hoc. etiam cœlum scrutabar & astra,
Hinc meus æternum permanet annus opus.
Immemores tellus homines producit vbiq;,
Hoc queror, hæc fati causa necísq; meæ.

Aliter. H. R.

Quinquagena inii collatis prælia signis,
Autor Romani Iulius imperii.
Queîs vitam dederam, sæua me morte trucidant,
Pro meritis reddunt sic mala facta meis.

HARMINIVS DVX CHERVscorum. H. R.

Nec ducibus virtute minor, nec fortibus armis,
Græcia quos iactat, magnáq; Roma, fui.
Quod nimis impensum est illis, mihi defuit vnum,
Nulláq; de factis edita scripta meis.
Vnicus inuentus Tacitus, qui nostra tacere
Noluit, hunc de me consule, certus eris.
Hic tibi narrabit, per me Germania victrix
Vt sit depulso libera facta iugo.

Et duce cum Varo, stratis legionibus, illa
In quanto fuerit Martia Roma metu.

Aliter. H. R.

Harminius Latias deleui ego Saxo cateruas,
Vix vbi prima mihi barba resecta fuit.
Me metuens Cæsar, Vare, ô Vare, ocyus inquit,
Redde aquilas, Romæ robora, redde aquilas.

ARTVRVS REX BTITANniæ. H. R.

Qui vocor Arturus, me Gallia nominat Artum.
Paruit imperio terra Britanna meo.
Non me sceptra tulit quisquam præstantior illic,
Egregius belli laude togæq; fui.
Nomina quæ monstrat procerum virtute potentum,
Hæc est inuentum mensa rotunda meum.
Saxonas & Dacos domui, Romanaq; fudi
Agmina, quæ regno damna dedere meo.
Optima prima cadunt, sic firmus & integer annis
Occido. me regni sceptra cadente ruunt.

Aliter. H. R.

Barbariem obiectat cum Graiis Roma superbis,
Barbariem præ se num mea facta ferunt?
Sum pius Arturus, nulli pietate secundum
Dixeris, in bello sum leo, pace pater.

CAROLVS MAGNVS PRIMVS IMPErator Germanicus. H. R.

Quis me iure neget Magni cognomen adeptum?
Quin titulus factis est minor ipse meis.

Floruit optata sub me duce Gallia pace,
Pannoniis fusus concidit Hunnus agris,
Itala sublatis tellus pacata tyrannis
Pulsus & est oris hostis, Ibere, tuis.
Imperii per me sedes Germania facta,
Saxonis est Christi terra professa fidem.
Me quoq; neglectis duce reddita gloria Musis,
Ipse repurgatæ nec rudis artis eram.

Aliter. H. R.

Te quater octonos debellat Carolus annos,
Vt celebres viuum mascule Saxo Deum.
Hic scopus, hæc regum belli sit norma mouendi;
Próq; gerant aris prælia, próq; focis.

CANVTVS MAGNVS REX DANIÆ, Sueciæ, Norvvegiæ, Angliæ & Normanniæ. H. R.

Desine mirari, quos garrula laudibus effert
Græcia, quos iactat Roma superba duces.
Danica me nulli veterum virtute secundum
Edidit hyberno terra propinqua freto.
Facta mihi Magni, pepererunt inclyta nomen,
Quinq; sub imperio regna fuêre meo.
Me sibi delegit socerum, qui tertius orbis
Arbiter, HEINRICVS nomine, sceptra tu
Iustitia præclarus eram, Regésq; potentes
Subiectos docui legibus esse suis.

Aliter. H. R.

Iustitiæ bellíve prius mireris honorem,
Addubites, certè par in vtroq; fui.

Ipſe mihi, latæ legis reus, irrogo mulctam,
Imperiis ſubdo quináq; regna meis.

GODEFRIDVS BILIONÆVS. H.R.

Omnibus Europæ lectis heroibus oris
Nobile ſuſcepi, Iaſonis inſtar, iter.
At mihi non Colchis, non diues velleris aurei,
Terra fuit votis ſancta petita meis.
Hanc validis armis, Solymámq; recepimus vrbem,
Quæ fuerat diro capta ſub hoſte diu.
Mœnibus inſilui primus ſublimibus vrbis.
Hinc data, cum regno, fulua corona mihi eſt.
Vrbe ſed hanc auro Solyma geſtare negaui,
Qua tulit occiſus ſpinea ſerta Deus.

Aliter. H.R.

Quod vexit fulgens è Colchide vellus Iaſon,
AEternum Græco carmine nomen habet:
Qui pepuli è Solymis procul agmina Turcica regnis,
An non Godfridus laude vehendus ero?

CAROLVS V. ROMANORVM IMperator. H. R.

Non ego quòd virtute minor, ſed in ordine vitæ
Quod ſequor, extremum ſpector habere locum.
Nam neq; ſuſcepit me ſceptra potentior vllus,
Hoſte nec ex victo plura trophæa tulit.
Africa, quæ ſemper ſitiens, Europáq; vidit,
Auriferoq; recens terra reperta ſolo.
Sic mihi perpetuo fortuna ſecunda tenore
Adfuit, & cœptis fauit amica meis.

Aßiduis donec curis confectus, & æuo
Inualidus, fratri sceptra relinquo meo.

Aliter. H. R.

Carolus vnanimi mundum cum fratre guberna
Romanum cogo vincula ferre patrem.
Franciscus capitur Ticinum Gallus ad amnem,
A me deuictus dat quoq; Turca fugam.

CHRISTIANVS EIVS NOMINIS II
Daniæ atque Norvvegiæ Rex.
H. R.

Si mihi, quod faciunt alii, memorare liberet,
Quæ fuerit bello gloria parta mihi:
Oppressos regni motus, armísq; referrem
Cum duce te fractam, clara Lubeca, meis.
At mea laus maior, non tantùm Marte feroci,
Sed præstans etiam quòd pietate fui.
Vix princeps ego quo vixi me iustior æuo,
Aut pius, aut clemens, aut magis æquus erat
Sic placida seruans populos in pace regebam.
Fama volat mundo, spiritus astra tenet.

Aliter. H. R.

Pacis amans, pietate vigens, fera bella perosus,
Et vita talis, nomine qualis eram.
Ergo Deus pugnans pro me, malè perdidit hostes
Felix quem ducit, curat, amátq; Deus.

FRIDERICVS II. DANIÆ, NORVVE
giæ, &c. H. R.

Quid iuuat & prodest populis imponere leges,
Claráq; per latas sceptra tenere plagas?

Si

Si fluit ignauum tempus teriturq́ quiete;
Vita voluptatis quid pigra ferre poteſt?
Hoc ſtudium, hæc cura eſt, factis efferre ſub aſtra,
Et ſupra proauos tollere auosq́ caput.
Ditmarſi domiti bello, & cùm Suecus in annum
Iam ſextum arma malo ferret amara ſuo,
Fractus multiplici ſubit horrida vincula clade:
Præmia iuſta, licet ſera, tyrannis habet.

ALITER. H. R.

Ad eundem apoſtrophe.

Macte animo, & virtute noua, & victricibus armis,
Dilecte ô anima plus Friderice mea:
Munere diuino & ſupplex Ditmarſia venit;
Sic Sueci pacem te petiêre tuam.

IOHANNES PISCATOR.

Quòd me pictoris magnis heroibus illis
Docta manus iunxit, non ratione caret.
Hi velut in terris quærunt diſtantibus hoſtes;
In fluuiis hoſtes ſic ego quæro meos.
Et capio inſidiis, & aperto Marte trucido,
Inuigilans ſtudio nocte dieq́ meo.
Si quis erit noſtras penitus cognoſcere laudes
Qui cupit, has vnum diſtichon illud habet:
Squamigeros vndis reti velut extraho piſces;
Pocula ſic pleno gutture ſicco bibens.

ALITER.

Tres cubitos vix dat ſtatura, tricongius hauſtus
Eſt meus: hac ſola dux ego rexq́ via.

Magna illi magni fecêre; ego magna pusillus:
Illi pugnantes sæpe, ego sæpe bibens.

IN IMAGINES DVCVM VI[R]tute bellica illustrium.

Quos hîc stare vides sua fortia facta loquentes,
Indomito clari Marte fuêre duces.
Vna tulit nostris ætas vicinior annis,
Clarior hac armis vix priùs vlla fuit.
Non satis est ipsos virtute extollere reges,
Et fortes illic expedit esse duces.

CONSALVVS FERDINANDVS CORD[V]ba, cognomento Magnus, Ferdinandi Hispaniarum regis Dux.

H. R.

Quod gero præclarum cognomen ob inclyta facta,
Hoc mihi concordi est militis ore datum.
Bella meo victor confeci ingentia Regi,
Terra sub imperio cuius Ibera fuit.
Effrenes domui Mauros, armisq; subegi,
Quâ rigat Hesperios flumine Bœtis agros.
Adieciq; nouum regnum, quà mœnia cultæ
Parthenopes salsum verberat alta fretum.
Quæ non inuidiæ virtus patet? vltima fecit,
Hæc me priuato sub lare fata pati.

ALITER. H. R.

Magnus ego verò Consaluus nomine dicor,
Hoc pater, ast illud strenua dextra dedit.
Exegi Gaditana feros trans æquora Mauros,
Asserui regi Bœtica regna meo,

MAXI

MAXIMILIANVS COMES BVRENSIS,
Caroli v. Imperatoris Dux.
H. R.

Vir grauis, armorumq; fui spectatus in vsu,
Nec virtute minùs, consilioq́; potens.
Vt fuit eiectis erepta Bolonia Gallis,
Anglia quam tenuit dux ego regis eram.
Hinc tu belligerans semper victricia signa
Auspiciis duxi, Carole Quinte, tuis.
Cumq́; ingens gereres bellum per Teutonis oram,
Inferiorq́; tuo viribus hoste fores:
Agmina traducens Rhenum, tibi Belgica iunxi,
Nec fuit absq; opera palma parata mea.

ALITER. H. R.

Expugnata fuit captis Bolonïa Gallis,
Cùm ferrem auxilium flaue Britanne tibi.
Hessus, & inuicto septemuir pectore Saxo,
Me duce dant palmam Carole diue tibi.

GEORGIVS FRONSPERGIVS SVEVVS
eiusdem Caroli v. Dux.
H. R.

Corporis vt præstans superabam viribus hostes;
Sic animi pollens robore ductor eram.
Militiam didici teneris perductus ab annis,
Armaq́; sub magno Cæsare prima tuli:
Quo sene defuncto, sectanti castra nepotis,
Vix quisquam belli par mihi laude fuit.
Prælia iusta manu promptus ter quinq; subiui,
Bis deciès pugnas sustinuiq; leues.

In patria morbo morior serpente per artus,
Dum petitur signis Martia Roma meis.

ALITER. H. R.

Promtus eram, nulli veterum virtute secundus,
Seu res consilio, seu peragenda manu.
Stans ego equum potui frenis inhibere volantem:
In valido tantum corpore robur erat.

ODETTVS FVSIVS LOTRECHIVS co-
piarum Gallicarum in Italia
Imperator.

Non habuit virtute parem mihi Gallia quenqua[m]
Quo data sunt vitæ tempore fata meæ.
Horror eram Latio, famâ notißima cœlo
Oppida sunt armis multa subacta meis.
Hinc nomen, quod rex meruit Demetrius olim,
Mira expugnatis vrbibus arte, tuli.
Qui bellis inuictus eram, me sæua subegit
Acriter insurgens per mea castra lues.
Et cineres fortuna meos afflixit iniqua,
Dum tumuli expertes bis duo lustra iacent.

ALITER.

Sunt quia capta meo quàm plurima mœnia duct[u]
Expugnatorem me vocitare solent.
Claruit hac olim Macedo Demetrius arte,
Participem laudis nunc habet ille suæ.

MA

ARTINVS ROSHEMIVS GELDRENsis, primò Galliarum regis, deinde Caroli v. dux. H. R.

uis fuerim, longo non est opus edere versu,
Quod subit, hoc vno carmine scire potes.
ulmen eram belli, ferro grassabar & igni,
Oppida militibus diripienda dabam.
l satis est, testes Belgæ, Moriniq; remoti,
In mare quà Scalde, Dilia, Mosa fluunt.
la viris opibusq; potens Antuerpia testis,
Quæ mihi victrici penè subacta manu est.
t sibi me sicut tunc Gallia sensit amicum;
Sic eadem clades me tulit hoste graues.

ALITER.

æsareis inhians opibus spe diuite Gallus,
Me duce pænè suis excidit ipse bonis.
rgentoratum petit hic, Campania per me
Vulcano paßim Marteq; damna facit.

ANTONIVS LEVA, DVX CAROLI V. H. R.

on leue momentum est magno didicisse magistro
Militiæ leges & graue Martis opus.
t mihi cùm nemo belli præceperit artes,
Plurima naturæ dona fuere meæ.
ec me vlla indecorem ventura redarguet ætas,
Maxima sunt ductu bella peracta meo,
eq; ideo Insubrum præfecit Carolus oræ,
Propugnata manu fortiter illa mihi est.
uòd nisi fregisset vires dolor artubus hærens,
Essem magnorum gloria magna ducum.

ALITER. H. R.

Astultus, sapiens, felix, belliq; peritus,
Impiger, intrepido pectore Leua fui.
Et licet æger eram articulos vastante podagra;
Nullam aciem fugi, munia nulla ducis.

ANDREAS AVRIAS, CÆSAREÆ classis Præfectus. H. R.

En ego, quem spectas, Latiæ fama inclyta terræ,
Et Ligurum quondam lausq; decusq; fui.
Quis pelago gessit me bella peritior alto?
Quis patriæ adduxit commoda plura suæ?
Vt mare purgaui prædonibus, & mihi classem
Ducenti semper terga dedêre Scythæ:
Sic patriam asserui, pulsis sine cæde tyrannis,
Et stabilem iussi legibus esse suis.
Hinc statuam patriæ mihi patria grata locauit,
Hæc mihi virtutis posthuma testis erit.

ALITER. H. R.

Qui mihi marmoreum Ligures posuêre colossum,
Me patriæ patrem voce manuq; colunt.
Et terris, & nota mari spectataq; virtus,
Cùm Mahometigenas classe fatigo Scythas.

SEBASTIANVS SCHERTELINVS, VRI Augustæ Vindelicorum belli dux. H. R

Vindelicis insignis agris belloq; togaq;,
At melior valido dux ego Marte fui.
Cùm celebres iunctis sociarent vrbibus arma
Pro defendenda relligione duces:

Agn

gmina præfectus duxi, vicinaq; celso
Alpibus arx cliuo, me duce, capta fuit.
ictor ob id mutare solum me Cæsar adegit,
Præmia decernens in caput ampla meum.
btinuit generosa locum clementia tandem,
Et pius ignouit, restituitq; meis.

ALITER.

æsari vbi iussus feci socio agmine bellum,
Quod tum Augustanæ relligionis erat,
apta Fiessa mihi est Alpini ad flumina Læchi,
Aërioq; iacens arx Ereberga loco.

VERINVS A NORBV, CHRISTIERni II. Danorum regis in Scandia præfectus. H.R.

ex licet effugit meus, & turbante tumultu
In loca quæsitum tuta recessit opem;
on ego proieci tamen arma, sed impiger hosti
Conserui, euentum Marte negante, manus.
ndulsit veniam virtutis in hoste probator,
Inq; fidem accepit victor, amore fouens.
mihi si tantum libuisset fallere nunquam,
Nec tua trans Alpes, Carole, castra sequi;
iber ab hac essem macula, nec morte luissem
Perfidiæ pœnas, dum tua signa sequor.

ALITER.

Vt tuear valido fugientem milite Regem,
Vendo domos, vendo quicquid vbiq; meum est.
At Deus exosus saturatum cæde tyrannum
Non siuit nostram pondus habere fidem.

GVLIELMVS THVMSERNVS, PRO-
testantium bello Dux.

Quid terrore carens, docui, constantia possit,
Inuictoq; malum pectore posse pati.
Vt stetit infenso victoria tristis ab hoste,
Maxima pars victos deseruere metu.
At mihi fœda fuit res visa relinquere fœdus,
Et victas vnâ tendere clade manus.
Arma recollegi subitò discrimine belli,
Mœnia quà Bremæ lata Visurgis adit.
Nec pius euentum causæ Deus abnuit illi,
Fortunæq; meæ victor in hoste fui.

ALITER.

Cùm quateres validæ tormentis mœnia Brema
Vt coleret Latii dogmata spreta Papæ,
Piscosum tranas desertus Erice Visurgim,
Victori palmam porrigis atq; mihi.

IOHANNES RANZOVIVS, TRIVM D
niæ Regum, Friderici I. Christiani III. & F
derici II. summus Consiliarius, & bello-
rum dux, huiusq; arcis fun-
dator.

Non sine re magnis heroibus inferor illis,
Quos volui tantos hoc ego stare loco.
Nam nec eram virtute minor, nec fortibus ausis
Siue toga spectes edita, siue sago.
Regibus assedi tribus, imposuiq; coronam,
Exuuias victo bis quater hosti tuli.

Ef

Efferasubmisit, Duce me, Dithmarsia collum.
Libera bis ductu Dania facta meo est.
Sic satur inuictæ fama virtutis, & armis,
Succubui fatis, nunc habet aula poli.

ALITER.

Quis fuerim bello, quis pace, referre recuso,
Inuidiam conflent ne mea gesta mihi.
Dicet id inuicto Dithmarsius Marte subactus,
Bisq; asserta mea Dania clara manu.

DANIEL RANZOVIVS, DVX EXERCItus regis Danorum Friderici II. in Suecos. H. R.

Me quoq; viuentem complexus amore propinquus
Illustres inter iussit habere locum.
Nec res quas recitem desunt mihi fortiter actæ,
Sed prohibet victus cuncta referre pudor.
Hoc dicam saltem, ter aperto Marte Süecum
Expertum nostras non sine clade manus.
Tres belli amisisse duces, quos cepimus armis,
Quid moror? ipse opera fert quoq; vincla mea.
Sex licet inconstans Mauors nutauerit annos,
Vtrinq; insignes perdideritq; viros.

ALITER.

Quòd me inter tantos Heinrice propinque reponis,
Si non iudicio, certè id amore facis.
Dent vitam mihi fata, & nulla redarguet ætas,
Ille ero iudicio, quem cupis esse, tuo.

FRANCISCVS A BROKENHVSEN, REG[illegible]
Daniæ Mareſchalcus, ac vniuerſi pe-
ditatus Dux.

Pro patria tecum qui belli munere iunctus,
Sæpius hoſtiles eſt populatus agros;
Pro patria tecum qui iuſtis inclytus armis
Oppida contriuit Suecica, caſtra, duces;
Pro patria tecum qui læſus vulnere ſphæra
Occubuit, fato vix remorante diem:
Hic tibi nunc meritò, vt magno Patroclus Achill[illegible]
Ranzoui iunctus proximiore loco eſt.

GVNTHERVS COMES SCHVVARTZ[illegible]
burgenſis.

Egregia natum generis deſcendere ſtirpe,
Ingenio viſum eſt non ſatis eſſe meo:
Sed claris etiam factis extendere nomen,
Et ſtudiis belli cura vigere tenet.
Sic contra Gallos multa cum laude feroces,
Et Mahometigenas fortiter arma tuli:
Sic tibi ſuſcepi bellum Friderice gerendum,
Cùm peteres armis Suecica ſceptra tuis.
Vnde mihi poſthæc ſurgit noua laudis origo?
Pænè ſubit votis fata fauere meis.

ALITER.

Quòd Friderice olim tibi opima ſtipendia feci,
Sueco cum Danis Theutonibusq́; liquet.
Quid ventura dies trahat, id ſcit, qui omnia nou[illegible]
Quæ veniunt, quæ ſunt, quæq́; fuêre, Deus.

HE

Heinricvs Ranzovivs ad Herluffum Trollium, Præfectum classis Danicæ.

Et mihi tu proceres inter spectabere Trolli,
Hic quibus ex merito iustus habetur honor.
Est tibi cum multis decus hoc commune, quòd arma
Chara pro patria Rege iubente capis.
Est tibi cum multis decus hoc commune, quòd inter
Tela, mari victor, saucius inde cadis:
Hîc tibi sed propriæ consurgit laudis origo,
Vllo quæ non est interitura die,
Diuite quòd censu longos possessa per annos
Prædia vis Musis esse sacrata piis.

Otho Rvte, post Trollivm Præfectus classis Danicæ.

O miranda Dei, nostræq; incognita menti
Iudicia, & nullo dissoluenda modo!
Quis tempestatum meliùs, pelagiq; furores
Solerti ex astris nouerat arte vagis?
Quis mihi, siue tenere altum, seu stringere littus
Velles, par marium cognitione fuit?
Nauali explicuit quis fortiùs ordine classem,
Danica cùm peterent Sueonos arma vafri?
Fata obstant, mihi fata negant inimica triumphum,
Consilia absq; Dei nulla fauore iuuant.

Georgivs ab Holle Eqves Brunsuicensis.

Stemmate quæ tantùm celebri se iactat auorum,
Nobilitas dici non mihi vera potest.

Sed quæ virtutem superátve æquátve parentum,
Et meritis ortum comprobat ipsa suis.
Hic labor, hic animus teneris mihi sedit ab annis,
Inde mihi aduerso vulnus in ore tuli.
Hoc mihi sternenti Gallos infertur honestum,
Dum tua præfectus castra, Philippe, sequor.
Et me cognouit Suecus, nec proximus illi,
Quisquis eris, tardas experiêre manus.

ALITER.

Martis opus primis toleraui semper ab annis,
Militiæ & statui multa trophæa meæ.
Grandia diffindit, nec dedecet, ora cicatrix,
Me docet intrepidi pectoris illa ducem.

Nemo ante finem beatus.

Dum versat dubio vitam fortuna tenore,
Felicem sese dicere nemo potest.

IOHANNES COMES ARNSBVRGENsis, in Frisia cæsus.

Si quibus inconstans peperit fortuna dolorem,
His ego me socium dicere iure queo.
Et mihi natales, genus, & connubia magnum
Nobilitas factis quæ fuit aucta, dabant.
Cùm gereret bellum Germanide Carolus ora,
Bureni consors strenuus arma tuli.
Vt noua turbauit fortes discordia Belgas,
Regis ab Hispani partibus ipse steti.
In Phrisia vitam mihi mors ita flebilis aufert,
Sic rapiunt claros tristia fata viros.

AL

ALITER.

Non moror, in bello cecidi quòd victus ab hoste.
Pugnando fortes claudere fata decet.
Hoc queror, obscuro perii quòd milite casus,
Nec laudem de me strenuus hostis habet.

ANTONIVS PERENOTVS ATREBAtensis, & Lotharingicus, Cardinales.

Desine mirari hîc armatis esse togatos
Immixtos, ducibus cardineosq; patres.
Bella manu haud gerimus, mens est armata sub omnem
Fortunæ casum consiliis validis.
Consiliis nostris motus componimus orbis,
Impia cùm reges bella mouere student.
Non decet, vt patriæ patres certamina nectant,
Magnosq; irritent ad fera bella viros.

POSTROPHE H. R. AD IOHANNEM Fresium, Cancellarium regis Danorum, Friderici II.

Nec tu carminibus nostris indictus abibis
Fresi, canicie sparse decente caput.
Nam tua Ranzouio certè de sanguine creta
Est auia, vt versu te quoq; iure canam.
Addo tamen maius, duplici vt te iure nepotes
Ranzouidum hos inter me posuisse legant.
Nam tua te virtus ad summos vexit honores,
Insuper & studii præmia larga dedit.
Id quod erat geminis facundus Nestor Atridis,
Dania te sensit Regibus esse suis.

Externum bellum bellè non cesserit vlli,
Si non sit Nestor, consiliumq́; domi.
Longa igitur tibi nent fatales stamina Parcæ,
Implentes vitæ lustra bis octo tuæ.

MAVRITIVS SEPTEMVIR Saxoniæ.

Arma, animus, virtusq́; meis maturior annis,
Carole nota tibi, Turca fuêre tibi.
Namq; in Pannonicis quod gestum est fortiter agr
Omne manu nostra consilioq́; stetit.
Tu quoq; Landrisii ad muros es Galle repressus,
Exutusq; armis, non sine clade, tuis.
Ergo mihi in septem proceres Germanidos oræ
Ascito Cæsar bella gerenda dedit.
Huic etiam clausis bellum feci Alpibus, arte
Hessus ab Albano cùm duce captus erat.

ALITER.

Plurima nunc pacata forent, nisi stamina vitæ
Rupisset medio tempore Parca mihi.
Namq; meo decreta animo sententia stabat,
Marte mori, aut pacem Marte parare meis.

ADOLPHVS DVX HOLSATIÆ & Slesuici.

Vix mihi prima genas vestibat flore iuuenta,
Te procul vt patria, Carole Quinte, sequor.
Vsq; adeò mea mens iuuenili ardebat amore,
Nosse vrbes, claros militiaq; viros.
Nec votis fortuna meis bona defuit vnquam,
Signa tyrocinii plurima Metis habet.

In

[I]nde domum rediens Dithmarsorum agmina fudi,
Vltus auos, animum dedocuiq; trucem.
[N]ec nostras Gotha, nec Grimsthenia saxea vires,
Imperii socio milite cincta, tulit.

ALITER.

[Q]ui toties lecto, Reges, cum flore iuuentæ,
Holsaticos quoties qui repulere duces:
[S]eruati nostræ gens imperterrita palmæ,
Dithmarsi, victas Marte dedere manus.

HEINRICVS IVNIOR DVX BRVNsuicensis.

Nulla humanarum quàm sit constantia rerum,
Collige ab exemplo, qui legis ista, meo.
Hilsheimense solum, primo sub flore iuuentæ,
Per valida adieci finibus arma meis.
Gaudentem spoliis Hessum cum Saxone partis,
Armata patrio vi pepulêre solo.
Vt niger hos vicit Iouis ales ad Albidos vndam,
Felix amissos occupo rursus agros.
Perpetuum at nihil est, & ab omni parte beatum,
Fortuna alternans datq; adimitq; datum.
Nam geminos natos vna Mars impius hora
Abstulit, hos letho machina dira dedit.
Haud quenquam dubiæ fas est confidere sorti.
Vita aloës multum, mellis habet minimum.

[P]HILIPPVS LANDGRAVIVS HESSIÆ.

Me belli varia afflixit fortuna procella,
Optatos portus inueniente Deo.

Exul in vndecimum Vlricus Wirtbergicus annu
Inuito nostram Cæsare sensit opem.
Et mihi pulsus agris Leo Brunsuiganus auitis,
Captus cum nato pòst sine cæde suo.
Nec Carolum fuerit mihi turpe lacessere bello,
Sed nocuit temerè nos habuisse fidem.
Vincula simplicitas parit: en custodia seruat,
Dum quinque autumnos Pleïas orta facit.
Quod nisi Mauricium dolor armauisset acerbus,
Tam mea non fuerat pœna futura breuis.

CHRISTIERNVS II. REX DANO-rum quondam.

Non mihi si centum linguæ sint oraque centum,
Dicere facta satis pro ratione queam.
Innocuos mactare viros, & humata sepulchris
Eruere, & flammis ossa verenda dare.
Non tondere pecus, totam at deglubere plebem,
Vxore exclusa, te Siebrechta, frui.
Delitiæ illa fuêre meæ, stabilesque fuissent;
Ni priuauisset me Deus ipse throno.

ALITER.

Discite iustitiam moniti & non temnere Christum
Quicunque in vultus figitis ora meos.
Carcere in vndecimam ferme trieterida captus,
Sæuitiæ magnus Rex luo supplicium.

ERICVS XIIII. EIVS NOMINIS SVE-corum Rex, in vincula coniectus.

Quid memorem mea facta miser? reticere luberet,
Cæde & coniugio notus vbique meo.

Sexa

Sexaginta meis manibus sine iure peremi,
Pars mihi magna horum sanguine iuncta fuit.
Quoquo ergo aspicio, diri mens conscia facti
Occurrit, miseris excruciátq; modis.
Nunc mihi præceptor Dionysius ilia crudo
Traiectus ferro, tristis Erynnis adest.
Nunc proceres Orco missi, atq; innoxia bello;
Ante meos oculos perdita turba volat.

Aliter.

Me quis Alexandro similem inficiabitur vnquam?
Obtruncat proceres ebrius ille suos.
Sobrius ipse etiam satior vel cæde meorum,
Perfossi manibus qui cecidêre meis.

D. HEINRICI RANZOVII IMAgine, ad Lectorem.

Siquis erit, quem fortè iuuat sic quærere, quare
Hi tabulis præbent ora videnda viri?
Is sibi virtutis proponi exempla probatæ,
Quam vitiis spretis discat amare, sciat.
Quamq; sit instabilis vitæ fortuna caducæ,
Quàm varios seruent lubrica fata modos,
Quàm subito magnæ spes euanescere casu,
Et soleant labi grandia cœpta virûm.
Quisquis es incertæ diuersa pericula vitæ,
Et dubiæ sortis spernere fata, caue.
Nam caro ceu fœnum est, & gloria nostra velut flos;
Manè viget primo, vespere lapsa iacet.

IOANNISCVS MORIO H. RANzouii de seipso.

Quis prohibet, si me viuentem semper amauit
Hunc domino hoc iunctum me quoque stare loco
Stat quoque piscator. stomachum si piscibus ille;
Iucundus animum paui ego sæpè iocis.
Morio non vulgaris eram, iuuenésque, senésque
Luxerunt raptum funere, luxit herus.
Illi mordaces poteram depellere curas,
Ridentémque iocis exhilarare meis.
Aut illos imitare, iuuat si perdere vitam;
Aut me, si cordi est viuere dulce tibi.

ALIVD.

Quid mirare duces miser, ardescisque tuendo?
Nescis quale tegat splendida vita malum.
Lerna periclorum, & certi sentina laboris,
Prudentum vita est: stultus at hisce caret.
Ergo agè stultitiam simula, sic nulla subibis
Munia, donantur pectora stulta rude.
Vt fugeret longi malesana negotia belli
Sisyphides, littus fertur arasse maris.
Aut flue deliciis, & duc inglorius æuum,
Aut mercare graui grande labore decus.
Ingreditor quodcunque velis iter, vnus vtrique
Finis, mors fatuum cum sapiente rapit.
Viuere non tibi vis, alieno vt tempore viuas,
Quid, num pòst vt edas, ante famem moreri[s]
" *Ab nimio fallax emitur me iudice nomen.*
" *Viue tibi, nimium nec sape, tutus eris.*
" *Viue tibi, nec te crucia, neque crastina cura.*
Hoc ego prudentes admoneo fatuus.

IN PRIOREM IMAGINEM IOANNIS Ranzouii equitis aurati.

Hac est Ranzouii depictus imagine vultus,
Qui decus Holsaticæ nobilitatis erat.
Consilio bonus, & præstans illustribus ausis,
Pro patria gesßit maxima bella sua.
Omnia non dicam, sed & hoc te scire volebam,
In magno virtus corpore magna fuit.

IN ALTERAM.

Felix quem virtus generosa exornat auorum, &
Qui virtute suis adiicit ipse decus.

IN TABVLAM, ROMÆ RVINAM ob oculos ponentem.

Vrbs ego Roma, patrũ quem scripta corona regebat,
Crescebam, vt Phœbe dimidiata solet.
Ast vbi me demens & cæca iuuenta gubernat,
Huius consiliis funditus heu pereo.
Quisquis adhuc populos sceptro, verbísq; coërces;
O discas casu cautior esse meo.

ALIVD.

Roma vetus, veteres dum te rexêre Quirites,
Nec bonus immunis, nec malus vllus erat.
Defunctis patribus succeßit praua iuuentus,
Quorum consiliis præcipitata ruis.
Ne similis similem casus da rector olympi,
Adducat nostræ perniciem patriæ.

IMPERATORES, TVRCA ET MOSC
uita, principib. Germaniæ.

Ludite securi, dum nos hostilibus armis
Hungaricum rapimus Sarmaticúmq; solum
At nisi prospicitis, quid res, quid tempora posca
Hic ludus vobis exitialis erit.

FECIALIS.

NB *Luditis ô proceres, & vos fera bella mouetis?*
Pace quibus debet gratius esse nihil.
Interea Turcæ, si cesserit Hungarus armis,
Et celer à Moscho Sarmata iura petet:
Quid superest; proprios postquam sæuistis in ar
Quin reliquum corpus barbarus interimat.
Mittite nunc ergo ludos, coniungite vires,
Donec in afflicto corpore robur inest.
Inq; hos infestis agmen conuertite telis,
Sic vestra & patriæ gloria salua manet.

SVB EFFIGIE CAROLI V. IMPON
tis fratri Ferdinando coronam circum
stantibus Germaniæ Septem-
uiris.

NB *Si tibi plus vltra placuit contendere Cæsar;*
Ad fossas Metis non benè castra locas.
Hîc positus limes fatalis Carole fortis,
Quæ tibi tot bellis obsequiosa fuit,
Admonet, ad metam te peruenisse, nec vltra
Victrici cursum posse tenere manu.
Ergo siste gradum, capiat Ferdnandus habena
Imperii. reliquum iure Philippus habet.

GR

GRAMMATICA.

Grammatica os tenerum pueri, balbúmq; figurat.
Scientiarum cæterarum ianitrix.

DIALECTICA.

Vti hominem ratione docet Dialectica, quare
Meritò artium apicem magnus hanc Plato vocat.

RHETORICE.

Rhetorice gratos sermoni astuta colores,
Quo dulcius fluat is ad aures, adiicit.

MVSICA.

Concentum inter se discrimina grata canorum
Aure erudita deprehendit Musica.

ARITHMETICA.

Hæc contemplandis numeris ars gaudet, eorum
Occulta solers eruens mysteria.

ASTRONOMIA.

Astrorum Vraniæ cursus, variósq; recursus
Oculis notans, futura mente præuidet.

GEOMETRIA.

Vestigare Geometriæ interualla locorum est,
Quámq; alta, longa, lata, rerum corpora.

HEINRICVS RANZOVIVS.

Hîc pater exhalans animam, conceßit ad vmbra
Hinc mihi ſemper erit lugubris ille locus.
Ingrediens cari mortem lugebo parentis,
Dum reliquus noſtro corpore ſanguis erit.
Cumq́ quid humanum eueniet, ſi fata probabu
Tu locus ægroti, tu morientis eris.
In te confugient (quoniam ſecretus es) omnes
Accipiet morbus quotquot in arce meos.

VELLVLA.

Ranzouius poſtquam crudeli funere raptus
Ceßit ad Elyſii regna beata ſoli:
Fleuerunt montes, fleuerunt paſcua, & amnes,
Atq́ pharetratæ candida turba Deæ.
Aruit immenſo viridißima ſylua dolore
Vellula, glandiferis culta cacuminibus.
Squalet ager, lætisq́ carent nunc frugibus arua,
Cuncta dolent tanto depereunte viro.

STORA.

Riuule, cur præter ſolitum tuus humor abundat,
Dic Stora, lucidulam quis tibi turbat aquam
Ranzouii miſerum me triſtia funera turbant,
Creſco ego de lacrymis perditus ipſe meis.
Ille erat heu ſummi viuens mihi cauſa decoris,
Ille mihi moriens abſtulit omne decus.
Ne mihi quis lympham violaret, condidit arcem
Me prope, depreſſo, Palladis arte, ſolo.
Extinctum plangant Pax, & cum Marte Mineru
Relligio, Charites, Cimbrica terra patrem.

S

B PYRA DIDONIS, SE FERRO, SVB Æneæ nauigationem, traiicientis, & morientium affectu planè seruato, expirantis. H. R.

Amor venenum dulce, quem non illicis?
Primò suauior quidem melle Attico,
Sub fine vincis fellis amaritudinem.
Quam non voluptatem videbat Elissa, cùm
Maneret Æneas? vbi is littore ratem
Soluit; quid illa miserius? quin pectoris
Crates sui disrumpit ense Troico.
En musta qui bibit, ebibat fæcem quoq;.

VB LVCRETIÆ STVPRO, S. TARquinius Lucretiæ. H. R.

Si clamas; ferro moriêre Lucretia: vincam
Sic pugnans. sin das quæ volo, dona feres.
Abnuis? interimam, cum quo dormisse feraris,
Seruum, & adulterii testis adulter ero.

LVCRETIA TARQVINIO.

Sexte, quid ô facis? ô frænis inhibeto furorem.
Ante fores Nemesis sanguinolenta cubat:
Viuit adhuc idem, qui puniit Ilion ingens,
Ad tua conniuet nec malefacta Deus.
Scilicet vnius noctis peritura voluptas,
Expellet regnis teq; genusq; tuis.

REX A SVBDITIS SVIS circumdatus.

Stat REX *in medio nudus, quem cingit vtrinq;*
Ciuis, sacrificus, nobilis, agricola.

Hoc monet vt regi sint publica commoda curæ,
Et colat inprimis numina sancta Dei.
Namq; vbi rex nimium luxúq; addictus & armi
Nec populi memor est, nec pietatis amans:
Euertit miseros talis petulantia ciues;
Euersis princeps ciuibus ipse perit.

HERCVLIS ACTA PRÆC
PVA CVM MYTHOLOGIIS.

I. *HERCVLIS FACTVM.*

Infans, in cunis, geminos à Iunone imn
sos serpentes, manib. prehensos, extinxit: c
vnà cubans Iphiclus frater tertius, parentes
tu excitasset.

MYTHOLOGIA.

Serpens antiquus iis maximè, de quibu
benigna propaginis, aut syderum inclinat
ne, virtutis opinionem concipit, ab ipso c
tendit insidias. Hos contra tum sancti an
suscipiunt tutelari præsidio defendendos, t
ipsa virtutum semina, & igniculi naturâ in
sese nec volunt nec possunt deserere.

SECVNDVM.

Adolescens hydram colubris & capiti
pullulantem, in Lerna palude telis & claua
pugnauit, tandemque facibus & igne consu
sit, cùm cancrum hydræ suppetias ferent
pressu pedum interemisset.

MYTHOLOGIA.

Adolescentia violenter à prauorum subi
re

ıaſcentium appetituum impetu infeſtatur, ıbus mundi deliciç cauſam & materiam ſub-niſtrant. Contra hæc in tali ætate lubricis tio veſtigiis, tanquam in paludoſo ſolo, con-it ratio, donec virtutis & pietatis ſtudio ex-itioque confirmata, hydram appetituum n mundi cancro peſſundet & conſumat.

TERTIVM.

Leone inuſitatæ magnitudinis, in Nemeæa ıa inter Cleonas & Phliuntem, cùm omnem ı regionem infeſtaret, iugulauit. Cuius ipſi lis poſtea fuit pro indumento.

MYTHOLOGIA.

Leonem iugulauit fortiſſimum, quisquis re-gnantes rectæ rationi appetitus, non modò is deliberationibus & conſiliis refrænauit; iis omnem omnino ferociendi detraxit fa-tatem: atque mentis & rationis iudicio eſ-t obedientes. Quodnam hoc indumento tori generoſo pulchrius eſſe poteſt?

QVARTVM.

Diomedem Thraciæ regem, hominem di-ı & ſanguinarium, qui inhumaniſſima cru-tate equos ſuos aduenarum paſcebat car-us, occidit: eumque viciſſim iumentis ſuis ecit deuorandum.

MYTHOLOGIA.

Generoſus animus non poteſt non odiſſe & crari tyrannos, vt infeſtiſſimos libertatis &

ſocietatis humanæ hoſtes: qui tamen, vin
cante in eos iuſto æterni Dei iudicio, ea
runque incurrunt mala, quibus alios ipſi a
xerunt.

QVINTVM.

In hiſpidis Erimanthi montis iugis, apr
terribilem & Arcadiam vaſtantem cepit
viuum humeris impoſitum detulit ad E
ſtheum.

MYTHOLOGIA.

Magiſtratus in monte poſitus eſt, edito
delicet & illuſtri loco; at immanis tyrannus
que improbus rempub. apri inſtar vaſta
conuellit. Sed quiſquis eum legitimè ade
eſt, & rectè gerere vult, viuum conſeruare
bet, neque committere, vt ipſius culpa & ig
uia ſalutare eius in repub. exercitium in
moriatur.

SEXTVM.

Acheloo pro Deianira OEnei Calydon
regis filia, cum ipſo certanti, alterum au
cornu: ſicque ille victus, in ſui nominis fl
ſe occultauit.

MYTHOLOGIA.

Qui mente praua, & malis artibus ad R
gubernacula aſpirant, in omnes ſe formas
lidè vertunt, quo magis voti fiant comp
Tales conſilio monendi, aut authoritate c
cendi ſunt, vt ſua ſorte contenti, in ſui nom
fluuiis occultentur; & in ea, quam nacti ſ
priuatæ vitæ ſtatione conquieſcant.

SEP

SEPTIMVM.

In Lybia apud Lixum oppidum, Antæum
gantem, Terræ filium, à matre duplicatum
bur, quoties terræ proiectus esset, assumen-
n, tandem lucta pectori astrictum suffoca-
.

MYTHOLOGIA.

Qui vulgi fauore euecti, legum septa per-
mpere, & rempub. turbare nituntur, contra
s non solùm legitimo magistratus iure, sed
e quoque agendum est, vt subtractis, quibus
ntra patriam abutuntur, præsidiis, improbi
rum conatus, absque tumultu & seditione
tinguantur.

OCTAVVM.

Interempto Dracone peruigili, aurea ma-
Hesperidum, quæ Atlantis filiæ fuerunt, ra-
s decerpsit, & ad Euristheum detulit, vt his
eretur.

MYTHOLOGIA.

An non Draconis instar auri peruigil est a-
nus, qui dies atque noctes sola opum cu-
itate inflammatus, angitur & æstuat? An
n hoc extincto animi morbo, Hesperi-
n aureis malis fruitur, quisquis indulgen-
fortunæ beneficiis, consistente intra su-
fines vtitur moderatione & liberalitate?
verò Dracones hi sunt, qui tum ad Rei-
plicæ labem, tum ad priuatorum detrimen-
n, monopolia instituunt? quib. vtinam Her-

culea claua reges & principes aurea monopo
liorum mala, cùm tanta publica priuataqu
calamitate plerumque ematureſcentia, è fa
cibus eriperent.

NONVM.

Atlantem feſſum ſyderib. ferendis, laboru
parte leuauit, cùm humeros aſtrorum ponde
ſubmiſiſſet.

MYTHOLOGIA.

Cum Atlante verò an ſyderum pondus ſ
ſtinent ii, qui omni cogitationum actionum
ſuarum vi, ad cæleſtia tantùm contendunt? A
potius ii, qui regibus aliisque magiſtratib
conſilia recta, & ferendis imperii oneribus id
nea ſubminiſtrant.

DECIMVM.

Gerionem tricipitem, ſiue triformem, F
guris filium, in Gadib. ſuperauit, eiuſque
menta in Latium tranſtulit.

MYTHOLOGIA.

Qui paraſiticis artibus ſe dedunt, triform
efficiuntur. Nam ſimul adulatoris, falſi ami
& decoctoris perſonam induunt. Hos deui
cit & armentis ſpoliat, quisquis eos à menſa
conuictu ſuo, atq; ab omni adeò conſuetu
ne & familiaritate penitus facit alienos.

VNDECIMVM.

Cacum Vulcani filium in vaſta ſpelunca
gentem, & Latium infeſtantem latrociniis
ince

endiis, cùm mugitu boum interuersi peco-
receptaculum deprehendisset; in speluncæ
tibulo claua interemit.

MYTHOLOGIA.

Fures, sicarii, latrones, incendiarii, & simi-
humani generis stercora, in cauernis de-
nt, bonorum fugientes conspectum & so-
tatem. In horum speluncas atque latibula
ocunque modo inquirere magistratus de-
nt, vt infamibus suppliciis plectant compre-
nsos.

DVODECIMVM.

Centauros Ixionis & Nubis filios semiho-
nes & semiequos, Hippodamen Pirithoo
ptiarum die eripere volentes, bello supera-

MYTHOLOGIA.

Fit non rarò, vt qui inter equestres homi-
indulgentiùs aut negligentiùs educati
nt, Centaurorum animos induant, minus-
e cæteris hominibus se delinquere existi-
nt, si rapinis rem augeant familiarem, aut
enas temerent nuptias. Hi continendi sunt,
ab illicita animum reuocent cupiditate.

DECIMVMTERTIVM.

Alcesten Admeti Thessaliæ regis vxorem,
æ pro mariti salute vitam sponte deposue-
, ab inferis ad preces Admeti reduxit, cùm
erberum claua sustulisset.

MYTHOLOGIA.

Nihil in coniugio dulcius perpetua amic
tia,& ad omnia honesta consentiente volunt
te,vbi,quod alteri graue est,alter in se preopt
deriuari. Proinde tales procliuius ex aduers
eripit ille, à cuius omnia dependent voluntat

DECIMVMQVARTVM.

Hesionem Laomedontis Troianorum reg
filiam beluæ marinæ expositam, & ad scopul
religatam, occiso ceto liberauit.

MYTHOLOGIA.

Hesionem spectas? virgo est, nuda est, lig
ta est, beluæ obiecta & crudelissimæ morti pr
pinqua est: Ecquid illa calamitosius? in ei
persona pupillos, viduas, orphanos, omnes
adeò oppressos,& tuę opis egentes,mente co
sidera. Hos vt tuearis atq; subleues, ideò mag
tibi incumbit, quo plus & tu potentia, opibu
authoritate,gratia, consilioq; vales,& illi pe
culo, atq; ærumnis sunt viciniores.

DECIMVMQVINTVM.

Veste indutus, quam ipsi Deianira, concil
andi amoris ergò, accepta de Iole fama, per e
rorem miserat, quum pestifero Nessi Centau
sanguine imbuta esset, veneno totum corp
inuadente, grauissimorum cruciatuum dolo
atque impatientia, pęnè in rabiem actus, sem
in structam pyram in OEta monte coniec
sicq; expirauit, ætatis suæ anno 52.

MYTH

Quàm luctuoſus exitus viri fortiſſimi? Sic
vt qui vagis fœminarum congreſſibus per
nem vitam ludunt, aut ab iis, quibus excel-
artibus, deſerantur: aut eorum fructu nec
nec verè gaudeant, quæ fortiter & præcla-
gendo optimè adminiſtrauerunt.

*MBOLON ERICIV-OLCKMA-
Berleps, Conſiliarii Electoris Saxoniæ, quod herus
etiam hoc loco, propter eius venuſtatem, &
mutuam illorum amicitiam ex-
tare voluit.*

Vincenda Virtutis Voluptas Viribus.

*Non aliis, ſed virtutum vincenda voluptas
Viribus, eximiæ ſi tibi laudis honos.*

In effigiem apis pungentis Cu-
pidinem.

*ungit apis puerum Veneris, dum roſcida mella
Furatur. ſic ſunt dulcia mixta malis.*

In caſum Phaëthontis ibidem
depictum.

*ſpicis vt Phaëthon rapido Iouis occidat igne,
Ne ride, punit corda ſuperba Deus.
ic Clymenen habuit matrē, Meropémq; parentem,
Iactauit Phœbo ſe tamen eſſe ſatum:
uin etiam conſcendit equos, ſolisq; quadrigas,
Atq; ſuis impar viribus vrſit opus.
ed mortalis vbi temerè cœleſtia tentat;
Neutrum habet: at faſtus præmia fulmen habet.
e modulo metire tuo, qui talia ſpectas,
Ne grauet infirmum ſarcina magna caput.*

Qui fueris, hic esse velis, sublimia vita.
Vltra qui peram non sapit, ille sapit.

IN HORTIS VERTVMNVS.

Pomiferum quicunq; venis nouus hospes in hortu
Ne mea miratus quæ sit imago, roga.
Est mihi Vertumno nomen, quia vertor in omnes
Quas animus formas gestit habere meus.
Nunc habitu messor, nunc sum robustus arator,
Nunc manibus iures gramina secta meis.
Nunc frondes poterunt credi, vitísve putata,
Mollia nunc ramis poma reuulsa suis.
Quæ lubet, hanc sumo faciem, res nulla repugn
Quælibet in vultus apta figura meos.
Hinc est, primitias anni quòd grata vetustas
Inq; meas aras lactea dona dabat.
Seu patulis surgens ramis produceret arbor,
Seu variis cingens floribus herba caput.
Nunc adeò, toto quæcunq; leguntur in horto,
In manibus spectas munera prima meis:
Poma, nuces, vuas, pyra, pruna, cydonia, mora,
Quæq; nimis longùm cuncta referre foret.
Si lubet è multis aliquid, quodcunq; lubebit,
Accipe, larga manus nil tibi nostra negat.
Hoc saltem oro vnum, pleno si ventre recedes,
Dicas, Vertumni munere vado satur.

NYMPHA VENATRIX HORTI & piscinæ custos.

Huius Nympha loci, parui custodia stagni,
Dormio, dum stando fessa reclino caput.

Pa

Parce meũ, quisquis venis huc, abrumpere somnum,
Seu tibi stare lubet, siue sedere, tace.
Me meus Henricus dominus cognomine Ranzo,
Excubias horto iußit habere suo.
Si strepitum facis, & somnum mihi rumpis, in horto
Furem clamabo protinus esse meo.
Vt reor, indignum nemo scelus esse putabit,
Quòd volui pulcræ virginis esse comes.
At mihi ne iunctam thalamo quis credito: non est.
Non adeò sordet libera vita mihi.
Stulta meum rapit officium, seq; ingerit vltrò,
Atq; meo custos vult vigil esse loco.
Stultus ego contrà seruo vigilantior illam,
Et pariter mentem pasco oculosq; meos.
Victa iacet somno, tu sis quicunq;, caueto
Rumpere; soli hoc est fas licitumq; mihi.
Si non obsequeris, fustem falcemq; recuruam
Non frustra sumptos experiêre mihi.

APIARII.

Quam spectas apibus domus dicata est,
Ex magna ratione: nam propinqua
Quondam examen apum resedit arce,
Huc latos procul aduolans per agros,
Cùm vix vndiq; iam parata staret:
Quod faustum ratus omen esse, paruam
Hanc illis dominus domum locauit,
Et ne deiiciant iubet nepotes,
Neu quisquam moueat loco, precatur.

Seminarium arborum hâc inscriptione cippo
incisa constat.

Anno Domini 1580. H. R. has, quas vides,

quercus ordine plantauit, abietes conseuit, b-
tulas in vallo distribuit, cæterasque arbores
hoc seminariũ aliunde trãslatas, & satas colu
fossaq; muniuit, ac initium sationis asscribi iu
sit, eam ob causam, vt harum arborum ætate
explorare possit posteritas, quam in omnia o
bis secula æternæ diuinitati commendat.

ALIVD.

Has ego conseui quercus, betulasq́; patenti
In campo, propria disposuiq́; manu,
Et rogo ne temerè violet lædátve securi,
Post mea qui tandem fata superstes erit.
Scilicet ex illis, quot quercus duret in annos,
Posteritas facilè discere sera potest.

Ad horologium automaton.

Hoc opus æquales spaciis distantibus horas,
Lapsaq́; sub terras, ortaq́; signa docet.
Quæ mediam cœli labentia sydera & imam
Obtineant verso cardine signa domum.
Lunaq́; quo Phœbo iungatur tempore monstrat,
Oppositum teneat Lunaq́; quando locum,
Felices animæ, quibus hæc sapientia curæ est,
Lucidaq́; immotis legibus astra colunt.
Illas posteritas meriti memor inferet astris,
Astrorum monstrat fabrica mira Deum.

In armamentario.

Diuidere arma patris cùm vellent bellica nati,
Corpore quæ proprio gesserat ipse suo.
Mars clypeum abiecit, dixitq́;, ô parcite nati,
Parcite, in his aliquid Mars quoq́; iuris habet.

Qu

Quæ toties genitor defendit ab hostibus arma,
Turpe, ea si natis diripiantur, erit.
Integra, dante Deo, post tristia fata manebunt,
Vt sacra, dum vixit, tutaq; semper erant.
Ergo dedit Paulo fraterni pignus amoris
Henricus partem, Marte monente, suam:
Exoptatq; armis cum laude vtatur iisdem,
His vsus genitor qualiter antè fuit.

PONTIS.

HENRICVS RANZOVIVS, Ioannis filius, gis Daniæ in Ducatibus suis locum tenens, minus in Bredenberg, Ranzouisholm, &c. nno ætatis LX. & Christina ab Hallen, Franci ab Hallen vnica filia, eius vxor, anno ætaLI. Anno Domini M. D. LXXXV. hunc ponn construi curarunt.

Pons spectatori.

Henricus celebri Ranzoo sanguine natus,
Me pontem curuo fornice struxit eques,
Possit vt hàc pedibus siccis transire viator,
Qualibet & currus res grauis axe vehi.
Ligneus antè fui, saxum iam versus in album,
Res hominum varias testor habere vices.
Traiectus fratrum, qui subterlabitur amnis,
Dicitur, hinc formæ pendet origo nouæ.
Namq; meo domino natos, par nobile fratrum,
Cùm iuuenes essent, abstulit atra dies.
Hic Theodorus erat vocitatus, at ille Ioannes
Indolis eximiæ, charus vterq; patri.
Me dominus voluit niueam quoq; sumere formam,
Amnis fraterni qui tego ritè vadum.

ALIVD.

Stat sua cuiq; dies, natos ante ora parentum
Nunc cadere, & patres nunc tumulare vides.
Labitur omnis homo, labuntur flumina cursu
Diuerso, & semper sunt mala mixta bonis.

INSCRIPTIO FONTIS Bredenbergensis.

Fons ego communem scateo fœcundus in vsum,
Tota domus de me commoda multa capit.
Nec pretium posco, nec egenti denego cuiquam.
Gratuitas ex me quilibet haurit aquas.
Vtq; queam semper dare, nunquam copia dandi
Deficit, & damnis augeor ipse meis.
Cùm prior egeritur, semper noua prosilit vnda,
Dum successuræ cedat & illa locum.
Si licitum est magnas paruis componere rebus,
Hi domini mores, qui meus autor erat.
Is patriæ talis (fas est laudare sepultum)
Exstitit, & multis munera larga dedit.
Eius erat domus, vt portus communis, habebat
Hic sibi speratam, quisquis egebat, opem.
Vt faceret, vires & opes fortuna merenti
Contulit, & larga præbuit vsa manu.
Sic patriæ, dum vita fuit, seruiuit amatæ,
Ereptam multis asseruitq; malis.
Nec mercede caret, nunquam licet ipse petiuit,
Gloria defunctum sponte secuta manet.
Ad patris exemplum sese componere natus,
Hunc qui me cultum iussit habere, studet.
Sed mihi viuentem pudor est extollere verbis:
Qui legis hæc, illi fausta precare, vale.

I

INSCRIPTIO MONVMENTI
Caii Ranzouii.

SVBSISTE VIATOR,
ET
ENRICO RANZOVIO TRI-
m Daniæ Regum in Ducatibus Vicario,
viro optimo, patri mœstissimo, pro
pietate tua condoleto.
Hîc conditur
CAIVS
nobilissima & antiquissima Ranzouiorum
gente apud Cimbros oriundus:
Spes patris & patriæ, matris solamen, colu-
men familiæ:
ui reuerendiss. Bremẽsis Archiepiscopi, Hol-
atiæ Ducis Iohannis Adolphi Consiliarius,
& arcis Gottorpiæ Præfectus,
in ipso ætatis flore,
in medio vitæ cursu,
ım, hebdomatico quarto completo, vixisset
annos octo & viginti, menses octo,
diesq; vndecim,
o thalamo, quem cogitabat, tumulum adit.
A. C. cIↃ IↃ XCI. XX. Aprilis.

EPITAPHIVM
Eidem Caio Ranzouio erectum.

Magnanimi herois, Ranzoo stemmate creti,
Præsens, quem calcas, continet ossa locus.
Cui pater HENRICVS, *cui clari sanguinis ortus,*
Cui nomen CAIO, *Cimbriaq; est patria.*

Nomine qui regis Danaûm legatus abiuit
Ad Parmæ illustrem, non sine honore, Ducem.
Quem Princeps Cimber, nunc præsul Ianus-Adolp
Bremensis, voluit consilium esse suum.
Et fidei illius Gottorum tradidit arcem,
Quâ vix Holsatico pulcrior vlla solo.
Cui sponsata fuit Diderici filia Blomi,
Quæ nunc tristis habet pro thalamo tumulum
Nondum complerat decimam trieterida vitæ,
Illum cùm rigidæ mors daret atra neci.
Cælica pars cœlum subiit, pars terrea terram,
In quam post mortem summus & imus eunt.
Qui legis hoc nostrum carmen funebre, viator,
Vt moriare bene, in tempore disce mori.

HENRICI RANZOVII PER-
petuum de bibliotheca sua
DECRETVM.

Quæ infrà scripta sunt, hunc in modum san
ta sunto, inuiolateq; obseruantor.

Ranzouii, nec quisquam alius, hāc possident
Hæredes eam non diuidunto,
Nemini libros, codices, volumina, pictura
Ex ea auferendi, extrahendi,
Alióve asportandi,
Nisi licentia possessoris;
Facultas esto.
Si quis secus fecerit;
Libros, partémve aliquam abstuleri
Extraxerit, clepserit, rapserit,
Concerpserit, corruperit,
Dolo malo:

Illic

Illico maledictus,
Perpetuò execrabilis,
Semper detestabilis
Esto, maneto.

OFFICINÆ FABRI FERRARII.

Non opus est, quis sit locus hic, exponere verbis,
Ipsa graui produnt verbera clara sono;
Haud secus AEthneo quàm cum Cyclopes in antro
Informant manibus fulmina sæua Ioui.
Nec satis hoc; quosuis quod præmollitur in vsus,
Inq; omnes ferrum cogitur ire modos.
Et validi subiguntur equi, vinctiq; catenis
Sessori præbent crura tenenda suo.
Vt soleis ferro plantas armentur opertas,
Aspera per duros ne via lædat agros.
At nihil hoc mirũ: quid nunc homo linquit inausum?
Illius ingenio, quicquid in orbe, subest.

N PYRAMIDE ET SACELLO EX *nouis latere formam arcus triumphalis referente, prope* SEGEBERGAM, *ab H. Ranzouio exstructo.*

IN OSTIO VERSVS ORIENTEM sub crucifixo.

Ipsum tu Christum, quem crux designat, adora,
Atq; tuam placidè ferre memento crucem.

AD VIATOREM.

Non hæc vel viuo, vel cocto fabrica constat
Saxo nec ligno. facta sit vnde rogo?

Hoc monumentum conſtat pyramide & ſ
cello, ita vt ſub illa in forma arcus triumpha
ſit ſitum ſacellum in perpetuam memoria
honoris ac virtutis Dn. Friderici II. Danoru
regis, &c. ab Henrico Ranzouio eiuſdem vic
rio, Domino in Bredenberg, propriis impe
ſis, in via regia prope Segebergam exſtructu
Anno Domini 1588. annum agente LXIII.

IN PARTE ORIENTALI INTIMA, PR
poſitæ ſunt ſequentes leges ingredienti ſacellum
cognoſcendæ & obſeruandæ.

HOC SACELLVM, NE EIVS VIOLET
religio, ingrediens haſce obſeruato
LEGES.

Deum Opt. Max. trinum & vnum ante ara
flexis genibus adorato. Manibus immundis n
hil contrectato. Omnibus luſtratis, quæ ſa
inciſa ſunt perlegito. His peractis, Friderico
Regi Daniæ de placido obitu & vitæ immort
litate gratulator. Et filio eius Chriſtiano IV. c
terisq; Principibus Holſatiæ gubernatione
piam pacatamq; exoptato. Secundùm illos, S
natoribus & proceribus regnorum Daniæ,
ducatuum Holſatiæ, &c. nec nō Henrico Ra
zouio, eius liberis, poſteris, familiæq; vniuer
ſucceſſus ſalutares atque proſperos precato
Hosq; omnes Deo Opt. Max. commendat
Mortalem deniq; te eſſe memento, & vitæ ſp
cium, quod omnib. natura circumſcripſit ex
guum, ſanctiſſimè honeſtiſſimeq; conficito,
moriens viuas in omnem æternitatem.

b australi parte, intima Henrici Ranzouii querimonia se offert, & eiusdem consolatio.

Subsiste hæc intuens, & mihi Henrico Ran-
 zio Regum Daniæ, Christiani III. & Fride-
 i II. quondam, & nunc Christiani IV. in Du-
 ibus Holsatiæ Vicario, LXIII. annum ætatis
 nti, pro pietate tua condoleto. Vnius enim
 ni spatio orbatus sum Friderico Duce Hol-
 æ, &c. Domino meo, filia Catharina in Da-
 , filio Friderico natu tertio in Gallia, nepte
 harina, ex Oligarda filia, in Germania, nec
 n duobus fratris mei Pauli filiis, Daniele in
 llia, & Iohanne in Polonia, tandem etiam
 derico II. Rege Daniæ, &c. Domino meo
 nentissimo, non tantùm Rege, sed patre pa-
 , cuius Europa vix iam habet pietate, vir-
 , magnanimitate, fortitudine in rebus ge-
 dis, & consiliorum felicitate similem. Qui
 nes longè dissitis locis mortui, resurrectio-
 n vitamq; cœlestem coniunctim expectant.
 egomet dissolutionem mei corporis, vt
 us dominos, pater liberos, auus neptem,
 uus fratris filios, & grandæuus iuuenes,
 postero planè naturæ ordine præcedentes,
 itæ æternæ societatem quamprimũ sequar,
 è pieq; desiderans exopto.

NVLLA CALAMITAS SOLA.

erim huius expers lector, viue, vale, pro-
 speriori fortuna vtere: quod tibi
 ex animo precor.

Henricus Ranzouius consolatur semetipsi

Ipse ego sic casus terræ, tristesq́; ruinas
Consolor, damnis contraria lucra rependens.
Terra est hospitii domus, est mihi patria cœlum
Aduena sum terris, hæres ac ciuis Olympo:
Hîc paruus dolor est, illic immensa voluptas.
Fide igitur mea mens, & fer, quodcunq́; ferendi
Mox tibi finis erit requiesq́; petita laborum.

In parte occidentali intima.

Diuo Friderico II. Chr. F. Frid. N. Chris Pronep. Regi Daniæ, Noruegiæ, Gothię, V dalię: Duci Slesuici, Holsatiæ, Wagriæ, Stor riæ, Dithmarsiæ: Comiti Oldenburgi & menhorstæ, &c. Europæ lumini, Reipub. C stianæ columini: Post immortalia belli pa opera domi forisq; insigni cum laude cõ summi Regis imperio, è regni mortalis st ne ad cœleste regnum immortale euocato no publicæ sal. cIↃ IↃ XIIC. prid. Non. A ætatis LIII. m. IIX. d. IV. magno patriæ incommodo, bonorum omnium incre cum luctu, principi optimo maximo P. M.

ALIVD.

Deo Trino & Vni, Opt. Max. gentis hu creatori, sospitatori & sequestro sacrum: & ternæ memoriæ gloriosissimi, fortissimi ligiosissimi Principis, D. Friderici II. D Noruegię, Gothorum, Vandalorumque patris patriæ, diuorum principum, Chri III. Friderici I. N. Christiani I. Pronep. q æui monarchas religione in Deum, sincer

ga confœderatos, virtute & iustitia aduersus
nctos antecelluit: Christianam remp. con-
tissime asseruit: cuius in bello magnanimitas
ituit: in pace fides culta, clementia in omnes
dines singularis extitit, cãdor pene proprius
t. Ei Reipub: bono genito, eiusdem graui ia-
iræ denato, postquam LIV. annos felicissime
egisset. XXIX. regnasset, vtriusq; sexus sobo-
n, tres mares, quatuor filias ex illustriss. &
mentiss. Principe, D. Sophia ex Mechelbur-
nsiũ Ducum stirpe oriunda, coniuge suauiss.
tulisset, ac in his Christianũ IV. filium pater-
rum virtutum hæredẽ, regnorũ successorem
iquisset superstitem: terram deniq; cœlo IV.
pril. anno vltimi seculi CIƆ IƆ XIIC. Ander-
ouiæ in Selandia Cimbrica cõmutasset, Ro-
ildiæ iuxta Mausolęũ augustiss. herois Chri-
ni III. patris sito, Daniel Rogersius, serenis-
æ heroinæ D. Elisabethę, Angliæ, Franciæ &
bernıæ Reginę in Daniã secundùm legatus,
c mortale immortalis obseruantiæ monu-
n, Musarum & Gratiarum cœlo sculptum,
estissimus posuit, supremumq; P. V. vouit,
vt Henricus Ranzouius id hoc loco suis in-
ptionibus adderet, petiit.

rtes interiores ab inscriptionib. etiamnum vacuæ
sunt: quocirca ibidem hæc leguntur:

Mœrentum locus hic, procul hinc discedite læti.

Ergo

Marmoris hoc vacuum lacrymis impleto viator,
Si pietas animum commouet vlla tuum.

ORIENTALIS PLAGA HASCE I scriptiones extrinsecus obtinet.

DEO TRINO ET VNI SACRV

Friderico II. Christiani III. Regis filio, F derici I. Regis nepoti, Christiani I. Regis pr nepoti, Danorum, Noruegiorum, Gothor & Wandalorum Regi, Slesuicensium, Holsa rum, Stormariorum & Dithmarsorum Duc Principi, pio, felici, inclyto, Domino suo c mentissimo, A. C. CIↃ IↃ LXXXIIX. IV. Ap lis, ætatis anno LIV. defuncto, Henricus Ra zouius Regiæ suę maiestatis in Ducatibus H satiæ Vicarius, mœrens dolensq;, debitæ gr tudinis ergò, in memoriā perpetuam hon & virtutis maiestatis eiusdem hoc sacellum

Fridericum II. Regem Daniæ alloquitu Henricus Ranzouius.

Qui caput Europæ, qui Martis & artis ad Arcto
Qui iuris columen, qui pietatis eras;
Hunc tibi, Rex, tumulū, Friderice, Henricus ho
Ranzouius soboli constituiq; meæ.
Vno namq; senex anno sex funera plango,
In quibus, heu, summus sunt tua fata dolor.
Id testor. Tu diue meum ne despice pignus:
Sic tuus ex merito te tueatur honos.

Henricus Ranzouius ad serenissimum R gem Daniæ Fridericum II.

Dum tibi vita fuit, felici sorte fruebar,
Est nunc per mortem sors mea versa tuam.

Confi

Conficior curis lachrymarum in valle relictus,
Te sine plena graui vita dolore mihi est.
Accipe supremos, Rex, quos largimur, honores,
Præstiterat nostro te superesse rogo.
Vtinam viuo potuissem præmia iusta
Reddere: pro meritis accipe nunc tumulum.

AVSTRALI PARTE EXTRINsecus videre licet sequentem inscriptionem: & solarium vnum in plano descriptum cum versibus.

DEO OPT. MAXIMO POSTERItatique sacrum.

D.D.D.D. Friderico I. Christiano III. Fri-rico II. & Christiano IIII. proauo, auo, pa- ac filio, quatuor ex ordine Danorum Regi-s, victoriosis ac potentissimis, de se & suis time meritis, HENRICVS RANZOVIVS um posteriorum in Ducatibus Holsatiæ &c. carius, subiectissimæ obseruantiæ ergò, An. omini. cIↄ Iↄ. LXXXIIX. ætatis suæ LXIII. ri curauit.

In solarium.

Hic tibi cum numero spectantur nodus & vmbra,
Quæ tria quid doceant, commemorare libet.
Vmbra notat dextrè, quota cursitet hora diei,
Hincq; monet vitam sic properare tuam.
Ast in quo signo magni lux publica mundi
Versetur, mira nodulus arte docet.
Si vis scire, dies quot quilibet occupet horas;
Id numerus media sede locatus habet.

PARS OCCIDENTALIS RETIN
donationem huic sacello addictam, hoc modo:

Ego Hen. Ranz. do, lego, dariq; volo qu
annis tertia feria Pentecostes, peractis sacris
proximis sequentibus tribus diebus, per Pr
byteros & Diaconos huius oppidi (quos co
iunctim eius rei dispensatores, certo labo
præmio constituto, ordinaui) ante hoc sac
lum, ad refectionem centum pauperum pr
fecturæ Segebergensis, eleemosynas anniu
sarias, ex reditibus cuiusdam pecuniariæ ob
gationis ipsorum fidei traditæ, residuamq; h
rum redituum partem ad reparationem hu
sacelli, quotiescunq; necessaria fuerit, conu
ti. Ea tamen lege ac conditione, vt illi reditu
Diaconis ad nullos alios vsus conferantur, n
alio loco eleemosynæ distribuantur. Quod
factum fuerit, heredibus, posteris, familiæq
meę Ranzouianæ concessi potestatem, huic
cello addictam donationem reuocandi, re
tusque ad alios pios vsus transferendi. Et lic
hāc formam dispositionis acta sigillata pleni
contineant; tamen eius tenorem, ad fidem h
rum rerum posteris faciendam, huic tabu
quoq; incidi placuit.

SEPTENTRIONALIS PLAGA
hæc habet:

IEHOVÆ DEO SACRVM.

DEVS OPT. MAX. Quam indidisti me
te

1,animum,vitam,quemq; dabis extremum
itum, voti reus, iure tibi reddo,dedo,addi-
ego Henricus Ranzouius: qui
Friderico II. Rege Danorum,
Friderico Duce Holſatiæ, dominis meis
Friderico Ranzouio filio meo,
vnius anni ſpacio
præpropera morte ſublatis,
concepti acerbiſſimi doloris
monumentum hoc votiuum,
obnoxia piaque affectione,
contra votum poſui.
Anno Domini 1588. agens annum ætat. 63.

In ſacellum.

Hoc Henricus ego tibi, Rex Friderice, ſacellum
Ranzouius ſumptu condo ſacroq; meo.
Vt faciam non me mouet oſtentatio, ſuadet
Vnicus ille bono principe dignus honos.
Talis enim rex noſter eras, ea gloria qualem
Poſtulat. haud alius nempe parente bono.
Ergo tui placidè cultoris ſuſcipe pignus:
Sic tua ſit virtus neſcia nocte premi.
Quisquis adis autem fanum, prece numen adora,
Idq; pio ſimiles pectore poſce Duces.

Ad viatorem.

Si pia maiorum violas monumenta viator,
Vltrices furias experiere breui.

Opus abſolutum diebus
CCXX.

PYRAMIS

Hæc
Lector
te tria
chare docet.

Principiò quòd
ſumptibus immenſis
ſtet conſtructa tam bene
ornatéque Vicarii. Dein-

---

de quòd hæc eadem ſecundi
ſit Friderici conſecrata manibus,
Danica qui geßit ſceptra potente manu.

Deniq; ſublato in cœlum, quod culmine ſignet,
Calceq; quâ facta eſt, purâ, ſine crimine puram
Quilibet vt viuat vitam, mortalia linquat,
Et crebrò ſolum ſuſpiret, anhelet Olympum.
Hæc vbi cognoſti, ex animo bona multa precare
Ranzouio domino, & quò te via ducit euntem
Perge ſtatim, & felix longißima tempora viue.

H. R. 1590. V. R.

OB

OBELISCVS RANZOVIANVS SEGEBERGENSIS
altus pedes $52\frac{1}{2}$.

AD ORTVM.

...ctæ & indiuiduæ Trinitatis honori: nec non in Friderici II. Regis Daniæ, ac progenitorum, posterorumq; suorum memoriam

HVNC OBELISCVM STATVI CVRAuit Henricus Ranzouius

Ab orbis principio 5552.
A Christo nato 1590.
Ætatis anno 65.

Sincero trinum quem corde fatemur & vnum,
In laudem sunt hæc cœpta peracta Dei.
Vtq; Fridericum dignè post fata celebrent,
Sub quo florebat Dania rege potens.
Et sint natorum natis, abauis atauisq;
Ranzouiiq; diu mentio grata senis.

In tintinabula è corona obelisci dependentia.

Hoc diadema sonum vt ventis spirantibus edit;
Sic tua laus nusquam rex Friderice silet.

Item.

Hoc opus exstruxi Henricus Ranzouius, omne
Numinis in laudem, conditor alme, tui,

Et ſimul in Danaûm Friderici Regis honorem,
Totiusq́; mei ſeminis, atq́; domus.

Ad occaſum.

Pro meritis, Friderice, tuis, Rex optime regum,
Hæc monumenta tibi dedico, ſacro, ſtruo.
O vtinam maiora mihi præſtare liceret,
Hoc totus ſtares aureus ipſe loco.

Ad meridiem.

Quem Regi & vobis Obeliſcum dedico, nati,
Ad virtutis iter nobile, calcar erit.
Certúmq́; indicium, quærendas æthere ſedes,
Et nihil in terris certius eſſe nece.

Ad ſeptentrionem.

His viſis, lectis, placidè diſcede viator,
Cunctáq́; ſtructori fauſta precare meo.
Perpetuò infelix & deteſtabilis eſto,
Qui ſacrum in minimis hoc violabit opus.

In eundem Obeliscum.

Inſiſtit terræ, caput inter nubila condit,
Aëreas penetrans en Obeliſcus aquas.
Quo ſe Ranzouius, Cimbrorum gloria gentis,
E terrâ ad ſuperos hac quaſi voce vocat.
O mea mens ſurſum, quem tendis, dirige curſum.
Mens oblita ſoli, ſuſpice regna poli.
Optima pars mundi cœlum eſt, pars peſſima tellu[s]
Tellurem ô liceat linquere, & aſtra ſequi.
Quisquis es, hæc imitare ſenis pia vota beati,
Hic tibi nec viſus fruſtra Obeliſcus erit.

Nathan Chytræus.

IBIDEM.
IN MONASTERIO.

Henricus Ranzouius, domini Ioannis, Equi- aurati filius, huius arcis præfectus, auo suo aterno Gerhardo VValstorpio, ex pia ma- s suæ postulatione, anno 1562. hoc monu- entum construxit.

IBIDEM

Sub insignibus Gentis

VVALSTORPIÆ.

Henricus Ranzouius, D. Ioannis filius, hu- s arcis præfectus, insignia VValstorpici ge- ris huic parieti appensa, fere abolita, in gra- m ac memoriam aui proauique materni, c sepulti, redintegrari iussit.

ITZEHOAE.

IN D. LAVRENTII.

Vb vicino lapide Magdalena Ioannis equi- tis aurati filia, à patre fratribusque primò onorificè condita est, deinde in paternum nditorium per Henricum fratrem translata, æ nupserat viro nobili Osvvaldo à VVisch; cùm vixisset annos 29. & menses circiter inque, diem suum in puerperio clausit. antè men puerulum enixa, cum quo tumulata est, nno Domini 1557. die 5. Augusti.

IBIDEM.

Anno Domini 1579. H. Ranzouius cryptam sepulchri sui paterni corporibus fere completam, ampliorem fieri curauit, pro se, filiis a filiabus suis, & in sarcophago lapideo, quem in medio cryptæ posuit, sese sepeliri hæredibus iniunxit.

IBIDEM SVPRA MONIMENtum Io. Ranzouii.

HENRICVS RANZOVIVS filius ad patrem.

Accipe chare pater quæ munera dedico natus,
Sintq́ precor cineri munera grata tuo.
Tu mihi das lucem vitæ, do mortis honores.
Heu heu quàm dispar gratia nostra tua est!

cIↃ IↃ LXVI.

IOANNI RANZOVIO, nobili Holsato, equiti aurato, qui post susceptum balthei militaris decus, & perlustratas remotissimarum gentium prouincias, quantum pacis belliq́ue artibus, omnibusq́ue corporis atq; animi eximiis bonis eniti potuit, id omne, secundùm pietatem in Deum, vni patriæ, eiusque laudatissimis Principibus Friderico I. Christiano III. & Friderico II. Danorum ex ordine Regibus, huiusq; patruis Ioanni & Adolpho Holsatiæ Ducibus impendit, felicissimo euentu. Vtpote summus cum imperio iusto dux, exortis subinde bellis destinatus, semper victor, qui

præter

æter captas deditasq; vrbes atque arces, pro-
gatos eiectosque procul Cimbricis & Hol-
:is finibus hostes, rebellium Dithmarsorum
ıntusam ac fractam armis contumaciam, o-
ies patentibus in campis diuersis præliis fu-
:ratas hostiles acies, vel ab ipsius indulgentia,
l à fœda fuga vitam coëgerit impetrare, illu-
i & fidei erga patriam, eiusque Principes, &
:mentiæ erga victos gloria, quam ad fatalem
aturæ senectutis horam, sine fortunæ ludi-
io perduxit, sicque domi suæ, ætatis veniam
ıctus, omnibus animi sensibus integris, in
rissimæ coniugis, filiorum & nepotum com-
exu, æterno numini spiritum, à quo accepe-
t, firma in Christum fide, & certa resurre-
ionis spe confirmatus, reddidit, Henricus &
ulus filii, parenti amantiss. mœrentes posu-
e. Oppetiit anno Domini M.D.LXV. die XII.
ensis Decemb. cùm vixisset annos LXXIII.
mensem vnum.

Vxor eius Anna VValstorpia vixit annos
. reliquit nepotes ac pronepotes numero 48.
ortua anno Domini 1582. 29. die Decemb.

DEFVNCTA LOQVITVR.

Vltima VValstorpûm proles hîc Anna quiesco,
Iuncta viro, gnatæ, filiolæq; senex.

DIES MORTIS, ÆTERNÆ VITÆ NA-
TALIS EST.

Des zeitlichen lebens außgang ist des ewigen
anfang.

IBIDEM.

PAVLVS RANZOVIVS, Ioannis filius, viridi ætate, apud Philippum Landgrauiu Haſſiæ educatus, poſtea Alberti primi, Duc Pruſſiæ cubicularius factus, deinde cum Du ce Adolpho ad Caroli v. aulam ſe contuli ac deinceps Metenſi obſidioni ſignifer adfu it. Cum eodem Duce Adolpho primùm a bellum Dithmarſicum, deinde ad expugna tionem Gothanam profectus; denique cùn Dux Albanus Adolphum Regis Hiſpaniarun nomine, ad ſocietatem belli cum bis mille e quitibus euocaret, eius militiæ Legatus factu eſt; qua finita expeditione, domum rediens diuturno morbo correptus, in complexu ma tris, vxoris ac fratris, firma in Deum fide, ac glorioſæ reſurrectionis ſpe certiſſima, vitam cum morte commutauit. Anno 1579. Cal. April. cùm vixiſſet annos 51. menſes 5. dies 6.

IBIDEM.

Anno à nato Chriſto 1582. 4. Cal. Ianuar. obiit nobilis & pia matrona ANNA VVALSTORPIA, Ioannis Ranzouii coniux, poſt obitum mariti XVI. anno, ætatis verò ſuæ anno 72. cùm vidiſſet filios, filiorumque eorum liberos, nepotes ac pronepotes numero 48. quos omnes, non minùs quàm ſemetipſam moriens Deo commendauit. Hanc H. R. primogenitus eius filius, in hoc templo ſepulturæ man-

æ mandari, corpusq; eius cum mariti ac libe-
orum ossibus coniungi, nec non mœrens hoc
ionumentum eius memoriæ locari curauit.

IBIDEM CENOTAPHIVM.

Henricus Ranzouius, Friderici II. Regis
)aniæ Consiliarius, tam vtriusque Ducatus
esuicensis & Holsatiæ, quàm Dithmarsorum
ubernator, IOANNI RANZOVIO, filio suo
felici, natu minimo, qui candore animi, re-
gione in Deum, pietate erga parentes, cari-
te in fratres sororesque insigni fuit, Hei-
lbergæ, dum literis operam nauaret, ac Prin-
pibus Holsatiæ D. Friderico & Philippo ad-
set, in ipso ætatis flore peste exstincto, in
emoriam eius, ac futuræ immortalitatis
em, hunc tumulum honorarium, apud con-
torium maiorum, à se sibi ac posteris etiam
estinatum, mœrens dolensq; FF.

Cùm mihi canescens tumbã tumulúmq; parassem,
Quo, tu nate, meos contegeres cineres:
Sunt vbi compositi post acta tempora vitæ,
Cum patre germanus, cum genitore soror.
Tu quoq;, dicebam, simul hîc ô nate quiesces,
Cùm tibi supremum finiet hora diem.
Obstitit hei fati vis, ac immobilis ordo,
Te procul à patria surripuitq; tua.
Sic priùs exequias tibi sum præstare coactus,
Qui me debueras ad mea busta sequi.

Hæc tibi ſint igitur luctus monumenta paterni,
Hæc patrimonii ſint tibi, nate, loco.
Et quoniam transacta meæ pars optima vitæ;
Spero mihi ſummum non procul eſſe diem.
Spiritibus noſtris quo coniungemur, & vnà
Viuemus faciem iugiter ante Dei.

IBIDEM.

Catharinæ Ranzouiæ filiæ, Friderici Aleſ[...]dii vxori, poſt vnius diei morbum, ſubitæ mo[...]tis caſu abreptæ, cùm vixiſſet annos 23. me[...]ſes 5. dies 13. horas 4.

Henricus Ranzouius, Vicarius Regius, Satrapa Segebergenſis, ac Chriſtina ab Hall[...] parentes, præpoſtero naturæ ordine, in ſeni[...] ſuperſtites relicti, inſperatum hoc memori[...] ſacrum ſtatuerunt.

IBIDEM.

FRIDERICO RANZOVIO, Henrici filio Archidiacono & Canonico Sleſuicenſi, teneri[...] annis in aula Electoris Auguſti educato, Lati[...]næ linguæ non ignaro; qui, cùm quinque ex[...]peditionibus interfuiſſet, primùm Colonienſ[...] apud Ioannem-Caſimirum-Palatinum, anno 83. Secundò Liuonienſi verſus OEſel & Arns[...]burgum, cum regio Danico Admiralio, anno 84. Tertiò cum Erneſto de Mandelſchlo in Gallia, anno 85. Quartò verò in Belgio, anno 86. vbi vnius turmæ equitum ductor fuit: Ac tandem in Gallia anno 87. Regis Galliæ Hen-

rici

ci III. partes secutus, non procul à Chaum-
eraulx à sicariis globo aliquoties ex insidiis
aiectus periisset: Henricus parens, qui Ca-
arina filia, & Catharina, ex filia Oligarda,
pte, & tandem filio natu tertio Friderico in
allia; nec non duobus fratris sui Pauli filiis,
anne in Polonia, & Daniele etiam in Gallia,
tio vnius anni orbatus est, senex iuueni,
itato naturæ ordine, summo animi dolore
ectus, insperatum, minimeq; opinatum hoc
onumentum sacrauit.

Non laudes æquare, sed exsuperare parentum,
Vinceréq;, haud vinci, mens mihi firma stetit.
Diis aliter visum, qui mortem Marte propinant,
Laudem per fraudem, viuere pérq; necem.
Nil moror, igniuomi pereo quòd fulmine teli.
Hoc queror, hoc doleo, clam quòd ab hoste necor.
Sic est. sæpe malum peregrè comitatur euntes,
Atq; ibi mors præstò est, longè vbi abesse putas.

PARENS FILIO.

Dispensante Deo, quæ fiunt, omnia fiunt,
Hic bene agit, quod agit, seu graue seu leue sit.
Hic mihi tè natum dedit, hic te rursus ademit,
Patre dolente procul, matre gemente procul.
Et procul à patria terra nostrisq; sepulchris,
Quæ mihi iamdudum, condiderámq; tibi.
Sed bene habet; Patria omne solũ, & verissima cœlũ,
In quo te viuum, nate, videbo iterùm.
Cùm mihi te reddet, qui te mihi ademit Iesus,
Et veniet summo turbine summa dies.

Interea has lacrymas, & quæ tibi iusta parento
Nolens atq; volens, signa doloris, habe.
Vin mage? nolo pater. Quî fili? Fata recusans,
Nec libet. Ah liceat; non licet. Ergo vale.

SVPRA CRVCEM.

Hoc altare à Breidone Ranzouio A.C. 145[illegible] consecratum est sanctæ & indiuiduæ Trin[illegible] tati, & ab ipsius filiis Hermanno, Marqua[illegible] do, Petro, Henrico, Paulo, eorumque post[illegible] ris, perpetuis annuis prouentibus liberalit[illegible] dotatum.

INFRA CRVCEM.

Caius Ranzouius, Henrici Vicarii Regii fi[illegible] lius, Præpositus Hamburgensis, qui Latinam & Gallicam linguam calluit, cùm aliquot an[illegible] nos in Aula Regis Daniæ Friderici II. sub[illegible] stitisset, & ab eo decem millibus Thalero[illegible] rum, eò quòd cum litteris regiis, pacem con[illegible] cernentibus inter Regem Hispaniarum, Regi[illegible] nam Angliæ, & Belgicos status, in Belgium mis[illegible] sus, & captiuus non leues ibidem iniurias su[illegible] stinuerat, donatus fuisset: in aulam Brunsui[illegible] censem cum coniuge Henrici-Iulii Episcopi Halberstadiensis, ac Ducis Brunsuicensis & Luneburgensis, profectus est. Postea verò ab Archiepiscopo Bremensi & Holsatiæ Duce, D. Iohanne-Adolpho, in numerum Consiliario-rum Holsatiæ ascitus, & amplissimæ præfectu-ræ Gottorpiensis Administrator designatus, cùm

cùm ad prouinciam ſibi demandatam conten-
deret; ac vix Bredenbergam ad lares patrios
veniſſet; ibiq; ex febri peſtilenti dies 14. decu-
buiſſet; immatura, proh dolor, morte prære-
ptus, ſponſus obiit: A. C. 1591. die 20. Aprilis,
circa horam 7. veſpertinam, æt. 28. menſium 8.

INSCRIPTIO
LAPIDIS, IN AEDICVLA S. GE-orgii extra vrbem Itzehoënſem.

Ego Henricus Ranzouius, Iohannis filius, Chriſtiani III. Friderici II. & Chriſtiani IV. Daniæ Regum Vicarius, S. P. Q. Itzehoënſi & pauperibus, hos lapides, numerum decem millium excedentes, ad ædificationem huius Fani D. An. Chriſti M. D. XCI. ætatis 66.

Epigramma.

Quid lapis iſte? pii autoris pia munera ſignat.
Munera quæ? Lapides, vnde ſtat iſta domus.
Autor quis doni? Henricus Ranzouius autor,
Inſigni cuius de pietate fluit.
Dat miſeris: miſeri pro tanto heroë precantor,
Vt placidè, at ſerò, cœlica regna petat.
Heroëm tellus, cœlum, maria alta loquentur,
Donec in hac ſaxum mole ſuperſtes erit.

INSCRIPTIO SACELLI Itzehoënſis.

Ego HENRICVS RANZOVIVS trium Daniæ Regum in Ducatibus Vicarius, ex vnanimi n. Abbatiſſæ Catharinæ Alefeldiæ, & Con-

ſulum vrbis Itzehoæ, ac templi ibidem D. Laurentii curatorum conſenſu, quibus ad ædificationem eiuſdem tetradrachmas dedi, Anno à partu ſemper virginis 1591. ætatis verò meæ 66. hanc ædiculam ſeu ſacellum exſtrui, Deoq; trino ac vni dedicari ac conſecrari feci, inque illud ex auita iam penitus repleta, & nimis angusta crypta, patris, matris & filii Caii corpora transferri curaui, vt eſſet tam meiipſius, coniugisque Chriſtinæ ab Hallen vnicè cariſſimæ, & poſterorum, quàm vtriusque parentis & filii conditorium commune. Cum quibus etſi nunc non queo loqui: tamen à morte inuicem oſſa miſcebimus noſtra; & quemadmodum in terris viximus vitam mortalem; ſic iterum reſuſcitati in cœlis viuemus æternitatem æternam.

Condidit Henricus monumentũ hoc nomine Ranzo
Pro ſe, próq; ſuæ poſteritate domus.

INSCRIPTIO SARCOPHAGI, QVEM idem Henricus Ranzouius, mortalitatis memor, ex ſolido lapide excauari, & in prænominati conditorii medio, ad ſe in eo ſepeliendum, poni curauit.

In hoc ſarcophago conditus eſt Henricvs Ranzovivs, Iohannis equitis aurati filius, Henrici nepos, Bredonis pronepos, Caii abnepos, Regis Daniæ Chriſtiani III. Friderici II. & Chriſtiani IIII. olim vices in Ducatibus Sleſuicenſi, Holſatiæ & Dithmarſiæ gerens, Præfe-

Præfectus arcis Segebergensis, Dominus in
Bredenberg, Ranzovv, Ranzouisholm, Nut-
chovv, Melbeck &c. qui vixit annos
mortuus Anno

IOB. XIX.

Et ego scio redemptorem meum viuere: & is
nouissimo die me è puluere excitabit.

HENRICVS RANZOVIVS VICARIVS
Regius ad imitationem Pontani
de suo sarcophago.

Viuus lapideum hunc mihi paraui lectulum,
In quo iacerem mortuus.
Noli obsecro me mortuum lacessere,
Qui viuus obfui nemini.
Henricus ille namq; sum Ranzouius
Regis Dani vicarius.
Quem plurimum plures amarunt Principes,
Suiq; passim subditi.
Quem docti honestarunt viri, cumq; improbis
Laude cumulauerunt probi.
Nunc, hospes, ecquis sim, aut mage fuerim, tenes:
Veruntamen qui tu sies,
Non cognitum est mihi. igitur vt teipsum bene
Noscas rogo. His longum vale.

ALIA MONVMENTI INSCRIPTIO.

Hîc depositę sunt Ioannis Ranzouii Equitis
rati eiusdemque vxoris Annæ VValstorpiæ,
Magdalenæ eorum filiæ, sicuti & huius filio-
& Caii, Henrici Vicarii R. filii, exuuiæ.

In pariete templi Itzehoensis.

DEO TRINO ET VNI S.

Henricus Ranzouius Iohannis filius, Regi
Maiestatis Daniæ in Ducatibus locum tenens
Dominus in Bredenberg, Drakenburg, Rinte
lem, VVillingsbuttel, Hatstedt, Tuschenbeck
Ranzouisholm, VVandesbeck, Bucken, Me
beck, Redingstorp, Ouendorp, Nutschovv
Nuchel, Gronovv, Stelnovv, Erfradt & Ran
zovv, hoc monumentum in honorem san
ctæ & indiuiduæ Trinitatis, ac memoriam ma
iorum suorum, iuxta altare S. Trinitatis sepul
torum, propter loci commoditatem, hîc pon
curauit. Anno 1578.

Svpra Monvmentvm.

Nascendo morimur, vita altera morte paratur.
Vita hæc mors: mortis funera finis erunt.

Si vita censes defunctum me esse, viator,
Falleris, annexa quod ratione probo.
Præclarum in terris nomen post fata relinquo,
Spiritus in summo viuit ouatq; polo.

Alivd.

Viuo, pòst moriar: sic fert diuina voluntas;
Hæc quæ vult, eadem me quoq; velle decet.
Vita mihi melior continget temporis huius
Vitâ; quam vixi, vita operosa fuit.
Quam spero vitam, Christi mihi sanguine parta est
Hac dabitur læta pace, Deoq; frui.

Eiusdem

Eiusdem.

Sat mihi, ſat laudi, caris vixi ſat amicis,
Mors mihi ſperati muneris inſtar erit.
Ergò fama vale, ſpes & fortuna valete,
Tu quoq; rex clemens, patria, ſtemma, vale.

ALIA EIVSDEM TVMVLI INSCRIPTIO.

Sunt his tres nati tumulis, ſunt tresq; nepotes
Ranzouii, qui ſex ordine bis duo ſunt.
Ianus & Henricus, Breido, Caiusq; ſepulti,
Filius atq; parens, ac auus, ac proauus.
Ordine Ranzouidum veteri de ſtemmate nati,
Reddet at, horum animas quattuor, vna dies.
Henricusq; nepos, qui ſtemmate natus eodem,
Quattuor his iungi poſt ſua fata cupit.

PRECES H. R. PRO FELICI EX HAC vita exitu.

Alme pater, vitæ qui das primordia noſtræ,
Quiq; ſacro nobis numine ſemper ades:
Fac etiam vitæ felix ſit vt exitus huius,
Vltima nec mortis ſit grauis hora mihi.
Patria, fama, domus, ſpes, Rex, fortuna, valete,
Sat mihi, ſat vixi, Cimbria clara, tibi.
Diſſolui cupio vitæ pertæſus, & eſſe
Cum Chriſto. Chriſto dulce vocante mori.

MORVS DE MORTE.

Nos ſemper mortem procul, & procul eſſe putamus,
At mediis latet hæc abdita viſceribus.
Paulatim morimur, momento exſtinguimur vno,
Lampas vt hîc oleo deficiente perit.

PYRAMIS NORDOENSIS PROPE ITZEHOAM.

Saluus & incolumis dum rex tibi, Dania, viuit,
Ranzouidûm felix ſtemma genúsq; manet.

Pyramis hæc quadrata, & in apice acuminata, ex albo lapide Buckeburgẽſi ſupra montem conſpicuum, apud pagum Nordöe, non procul à ciuitate Itzehoẽnſi erecta eſt. cauſa ex inciſis illi litteris patet.

LATVS ORIENTALE.

DEO TRINO ET VNI
SACRVM.

D. Friderico I. Chriſtiano III. Friderico II. auo, patri, ac filio, Danorum Regibus piis, victorioſis, ac bene de ſe meritis, Henricus Ranzouius, duorum poſteriorum in Holſatia Vicarius, nec non Iohanni Ranzouio, Annæ VValſtorpiæ, parentibus gratitudinis ergò, tum ſibi ac vxori ſuæ Chriſtinæ ab Halle, filiisque ac filiabus Franciſco, Bredoni, Friderico, Gerhardo, Theodorico, Caio, Iohanni, Magdalenæ, Catharinæ, Eliſabethæ, Oligardæ, Margaretæ, & horum poſteris poſuit.

An.Dom. M.D.LXXVIII. ætat. ſuæ LIII.

Henricus Ranzouius mortuus anno Domini . ætatis

LATVS

LATVS OCCIDENTALE.

Hüt dich mit fleiß / vnd nicht zerbrich/
Was zur gdechtnis ist auffgericht/
Dann wo solches von dir geschicht/
Verbleibt die straff gewißlich nicht.
Hiemit befehl ich Leser dich
In Gottes schirm stets ewiglich.

HENRICVS RANZOVIVS HOC *latus memoriæ fratris Pauli, ac Magdalenæ sororis dedicauit, anno Domini 1578.*

Spes salutis ipsam sæuitiam doloris leuat.

Pyramis æthereas velut est educta sub auras,
Quà iacuit plano Græcia clara solo:
Vt moneat, nobis quærendas æthere sedes,
Virtuti & proprias esse sub astra vias:
Sic patulis, Henrice, tibi est quoq; pyramis aruis
Condita, quæ cœli fert caput alta plaga.
Vt moneat cœlum patriam post fata petendam,
Quà virtus pretium dulce laboris habet.
Pectora quadratum signat constantia saxum,
Quæ leuis accursu non mouet aura suo.

LATVS SEPTENTRIONALE.

Construxit tribus ex ordine Danorum Rebus, sibi ac suis, Henricus Ranzouius hoc onumentum; posteritas exoptatissima, vt uiolatum maneat rogat, æternæq; te diuini-

tati, in omnia orbi ventura sæcula comme
dat.

Anno à principio mundi 5540.
Anno à diluuio inchoato 3484.
Anno à Christo Deo nato 1578.
Anno à nato Pseudopropheta Maho-
meta————————985.

Operis violator infelix esto.

LATVS MERIDIONALE.

Vmbra horas Phœbi designat climate nostro.
Nodus, quod signum sol tenet, arte docet.

Saluo Rege Daniæ
Felices Ranzouii.

NOSOCOMII GRO
NOVIENSIS PROPE
LVBECAM.

DEo Opt. Max. honestæque hominum so
cietati conseruandæ, nec non ærumnos
pauperum inopiæ, & senectuti subleuand
pium præstituri officium, hoc oppidulum atq
Nosocomium suis impensis exstrui curarun
Henricus Ranzouius, & Christina ab Halle
coniuges, domini & hæredes in Breden-
berg, Drakenburg, &c.

CHILO

CHILONIAE.

MONASTERIO FRANCISCI.

EPITAPHIVM ADOLPHI COMITIS HOLSATIÆ.

Monachi loquuntur.

Quondam nostrorũ pater & speculũ Dominorum,
Laus Holsatorũ, Comes Adolph, regula morum,
[...]situs est flos florum, & honos & gemma bonorum;
[...]i dedimus sertum nostrorum more Minorum,
[...]prauorum animæ noceat fraus Dæmoniorum.
[...]imus Deus vtq; receptet in alta polorum.

IN BASILICA RANZOVIANA VNA.

Henricus Ranzouius fieri curauit, Anno [...]mini 1562.

Virtus post funera durat.

In altera.

H. R. Vicarius Regis, sibi ac suis hanc do[...]m construxit, anno Domini 1575.

Domini benedictio ditat.

IN TEMPLO.

D. Ioannes Ranzouius, eques auratus, trium [...]gum Daniæ summus bellorum Dux ac Consiliarius, hîc sacras conciones audire solitus est. Occubuit anno 1565. 12. Decemb.

WANDESBVRGI PROPE HAMBVRGAM.

HEnricus Ranzouius, Ioannis equitis aurati filius, castellum hoc Wandesburgum suis sumptibus & impensis funditus ædificari & exstrui curauit, anno post partum Virginis 1568, vt patriæ suæ sibi carissimæ, decora & ornamenta augeret, & sibimetipsi, vxoriq; & posteris suis domum pulcram & secessum amœnum pararet.

IN ARCE MELBECA.

HEnricus Ranzouius, Ioanni Ranzouio, Annæque Walstorpiæ, parentibus benemeritis, nec non sibi ac vxori suæ Christinæ ab Hallen, filiisque ac filiabus, Francisco, Breidoni, Friderico, Gerhardo, Theodorico, Caio, Ioanni, Magdalenæ, Catharinæ, Elisabethæ, Oligardæ, Margaretæ, & horum posteris posuit, anno à principio mundi 5537. à diluuio inchoato 3481. à Christo nato 1576. Construxit suis H. R. hoc monumentum, posteritas exoptatissima, & vt inuiolatum maneat, rogat, æternæque Trinitati te commendat.

SLESVI-

SLESVICI.

IN SVMMO TEMPLO.

[H]Ac dux magnanimus patriæ seruator Ericus
Woldemari natus cum patre tectus humo est.
Pater anno Domini 1314.
Filius 1325. obiit.

IBIDEM

[M]onimentum est satis magnificum Friderici I. Regis Daniæ, cum hac inscriptione:

[Q]ui pius est quondam merito cognomine dictus
Danorum hic tegitur Rex Fridericus humo.
[M]oribus egregiis non degenerauit auorum,
Christiade primo de genitore satus.
[P]acis amans fuerat, qui dum moderatur habenas,
Hostibus à sæuis Dania tuta fuit.
[S]yncera heroum nulli pietate secundus,
Munifica fuerat quo neq; mente prior.
[R]egno præfectus, rerum duo lustra potitur,
Inuida cùm vitæ stamina Parca secat.

EPITAPHIVM

[I]ohannis Ducis Holsatiæ, qui obiit anno Christi 1580.

[P]rincipis hoc tumulo Iohannis membra quiescunt,
Cimbrica cui fuerat subdita terra duci.
[I]ustitiam coluit, crudelia bella perosus,
Et placido fouit pectore pacis opes.

Dithmarsos domuit cum Rege & fratre feroces,
Fortiter vltus auos Marte fauente suos.
Ausonias oras etiam grandæuus adiuit,
Et varias vrbes visere cura fuit.
Coniugii expertem decreuit ducere vitam,
Ne nimis Holsatas debilitaret opes.
Eripitur fatis senio confectus, & arce
Nunc capit ætherea gaudia læta poli.

FLENSBVRGI.

ANno Domini 1571. Henricus Ranzoui[us] hanc domum, cùm à tractatione pacis i[n]ter Daniæ ac Sueciæ reges instituta rediisse[t,] fieri fecit.

PATRIA ET DOMVS OPTIMA COELVM EST.

ODENSEHAE.

GErhardo Ranzouio, Pauli filio, Ioanni[s] nepoti; qui, cùm in hoc oppido Odensehe à Rege Daniæ Friderico II. Ducatus Slesuicensis, Principibus Holsatię, Ioanni & Adolpho, i[n] feudũ concederetur, singulari certamine com[-]misso cum alio nobili Holsato, quem rursu[s] grauiter vulnerauit, ense traiectus, ac hîc præ[-]sente Rege, ac Ducibus, nec non proceribu[s] Daniæ ac Holsatiæ, sepulturę honorificè man[-]datu[s]

tus ab Henrico Ranzouio patruo: Beata
ater, quæ maritum, filium, & iam hunc filium
tu maiorem ferè spatio vnius anni amisit,
œrens non sine luctu, dolore ac lacrymis,
llocauit. Discessit anno Domini 1580. die
Maii. Ætatis 26.

IN PAGO WESTENSEHE.

NObili viro DANIELI RANZOVIO, Equiti Holsato, domino castrorum Nienues, Troieburgi & Woldenborn, belli inter eniss. Danorũ regem Fridericum II. & Sues, per septennium gesti, summo Duci & pririo administratori: multarum pugnarum errimarum, cum Suecis manu prorsus impacommissarum, victori; in illorum regione rum abstrusarum, & antehac incognitarum estigatori ac inuentori: earundemq; vrbiũ, gorum & agrorum euersori ac depopulato: de Rege ac regno Daniæ optimè merito, ntili, cognato & amico suo carissimo, qui in sidione arcis Warburgæ tormẽto ictus, mondo vincens, vitam viriliter profudit: HENCVS RANZOVIVS D. Ioannis filius, hoc n tam priuati, quàm totius Daniæ ac Holiæ luctus perpetuum monumentum mœs non sine lacrymis erexit. Exstinctus est nno 1569. die 11. Nouemb. Anno ætatis suæ quadragesimo.

INSCRIPTIO FON-TIS IN PAGO MVN-STERDORP.

HVnc fontem, olim D. Sixto ſacrum, & po-tu contra febrim ſalubrem, vetuſtate col-lapſum H. R. anno Domini 1587. reſtauraui

Non procul à celebris Bredebergæ mœnibus arcis
Fons eſt, qui Sixto dicitur eſſe ſacer:
Corpora lethali qui febre leuare putatur
Horrida, quæ quartâ luce redire ſolet.
Scilicet hæc virtus patuit per ſomnia Galli,
Ex quo quis medicas hauſerat æger aquas.
Hunc pius Henricus Ranzo reparauit, & illi
Reſtituit fonti, quod fuit antè, decus.

CATHARINÆ RANZOVIÆ filiæ, Fride-rici Alefeldii vxori, poſt vnius diei morbum ſubito mortis caſu abreptæ, cùm vixiſſet annos 23. menſes 5. dies 13. horas 4. HENRICVS RANZOVIVS Vicarius Regius, ac CATHA-RINA ab Halle parentes, præpoſtero naturæ ordine, in ſenio ſuperſtites relicti, inſperatum hoc memoriæ ſacrum ſtatuerunt.

Hac ego Fridrici coniux Alefeldii in vrna
Dormio Ranzouiæ lux Catharina domus.
Nil nil præclari generis mihi profuit ortus,
Nil teneræ ætatis tempora prima meæ.
Omnia mors aufert, diadema ligonibus æquans,
Omnia Parcarum tollit auara manus.

Diſce

Disce hinc, quicunq; es, nostram qui præteris vrnam,
Quid sis, quid fueris, quidve futurus eris.
Nil aliud mortalis homo est, quàm labilis aura,
Puluis, imago, vitrum, flos, cinis, vmbra, sonus.
Nil aliud fragile hoc corpus, quàm putre cadauer,
Et dira illuuies congeriésve luti.
Nil aliud vita hæc, quàm semita plena malorum,
Cumq; dolore labor, cumq; labore dolor.
At mors æterna est requies, via certa salutis,
Et torrens vitæ principiumq; nouæ.
Felix qui Domino, cùm possit viuere, viuit,
Et Domino moritur, cùm venit hora mori.

APENRODAE.

[I]SCRIPTIO MONVMENTI IDÆ RANZOVIÆ.

IPSA LOQVITVR.

[O]Ptimum quidem est, Sileno teste, non na-[s]ci, aut natum citò mori. Ast ego illud im-[pro]bo, hoc probo. Illud, inquam; Si enim non [nat]a, nec homo, nec imago Dei opificis fuis-[se]m. Hoc; Si enim non tam citò mortua, multis [exp]osita fuissem morbis & periculis. Cùm ita-[que] per mortem ad vitam, de peregrinatione [in p]atriam, ab æstu ad refrigerium, ex agone ad [br]auium, dulci somno sopita peruenerim, gra-[tulo]r mihi, quòd & ego IDA idea & imago [Dei] mei nascendo facta, quodq; citò morien-

do ego Ida ita innumeris sim prærepta malis
Nunc autem trimula hîc Apenrodæ sub mo
numento à patre Caio Mauritii filio, & matr
Elisabetha Henrici trium Daniæ Regum V
carii filia, vtrisque Ranzouiis erecto, resurre
ctionem carnis exspectans recubo, mortua 2
Februarii, sepulta 22. Martii, anno Domin
1591.

INSCRIPTIO ARCIS RANZOÆ.

Henricus Ranzouius sereniss. Danorum
Regis Produx Cimbricus, hanc arcem Ran
zoam à gentilibus suis 57000. Daleris emit, &
de integro ædificauit anno Domini M. D.XCI
agens annum ætatis LXVII.

Omnipotens faxit stirps vt Ranzouia sedes
Incolat has placidè possideatq; diu.

BEL

BELGICA.

BRVXELLIS.

ANno 1558. exeunte Decembri in exequiarum Caroli v. pompa funebri nauis supra L. pedes longa Phil. regem Hispaniæ admirabili arte & opeprææcessit; cuius sinistræ parti sequentia inscripta legebantur:

Non auri sitis aut famæ ambitiosa cupido,
Non sceptri persuasit amor, tot adire labores:
Humani sed te generis pia cura coëgit
Nauibus ignotas inuestigare per oras,
Queis sacra inferres, populos Christoq; dicares,
Membra salutiferæ lustrans aspergine lymphæ.

Fide Indis inuecta,
Tuneto capto & restituto, captiuisque (reductis.
Metone Coroneq; vi captis.
Germania Bohemiaq; sedatis.
Geldria recepta.
Alphrodisio deleto.

Ad latus dextrum.

Successus neq; te, Cæsar, spes certa petiti,
Destituit: donec te littore soluit Ibero:
Neptuno sternente viam, & Tritonibus vdis,
Auspiciis veneranda tuis, transq; æquora vecta

Relligio, tandem auriferis allabitur Indis:
Luce noua irradians mersas caligine mentes.

Mari pacato.
Tremiſſeno reſtituto.
Solymanno profligato.
Orbe nouo inuento.

DE PVPPI VEXILLVM MAGNV[M] dependebat, cùm hac inſcriptione:

Imp. Cæſ. Carolo Max. P. F. Auguſto, Ga[l.] Indico, Turc. Africo, Sax. victori triumphato[r]iq; multarum gentium. Tametſi res ab eo ter[]ra mariq; geſtæ, ſingularis humanitas, incom[]parabilis prudentia, ardentiſſ. religio ſatis ter[]rarum orbi conſpicuæ ſunt: reſp. tamen Chri[]ſtiana ob memoriam iuſtitiæ, pietatis, virtutis[]que eius: Victoriam Nauem, quæ mundum cir[]cumiuit, quem ſuis ipſe victoriis illuſtrauit, P[.] D. S. B. P.

Præterea quòd nouum orbem orbi noſtr[o] patefecerit: exteris gentibus Chriſtiano no[]mini additis: multisq; regnis prouinciisq; Hi[]ſpaniar. aucto imperio.

Quòd Solymannum Turcarum imperato[]rem, cum C C C. equitum: M. C. M. peditum Germaniæ impendentem, ruptis in fuga pon[]tibus, amiſſisq; X V. millibus equitum in ſuos fi[]nes compulerit. Germaniâ ſeruatâ.

Quòd claſſe Peloponneſum inuadens, ciui[]tates Turcarum Methonem & Coronen vi ceperit.

Quòd

Quòd Barbarossam tyrannum, cum cc. M. editum, xvi. equitum M. prælio ad Carthagiem superatum; arce Goletana l x. triremius, multis piraticis nauibus, cum nautico belcoq; apparatu, ipsa Tuneto, Hippone nouo, Iippone Regio ciuitatibus captis; regno Tuetano, imperioq; Libyæ spoliauerit: restitu-), vectigaliq; facto veteri legitimoq; rege.

Quòd vndeuiginti Christianorum captiorum millia eo bello liberata in patriam reuxerit.

Quòd regnum Tremissen. deuicta prælio Iauritania Regi restituerit.

Quòd Aphrodisium Libyæ nobilissimum nporium, Sussam, Monasterium & Clupeam asse ceperit: maritimasque Libyæ ciuitates rincipesq; vectigales fecerit.

Quòd duas Turcarum classes, nostrum ma-infestantes, duobus præliis, altero ad littus Iauritaniæ, ad Siculum altero, deleuerit.

Quòd pristinam reip. Ianuensium libertam restituerit.

Quòd ducatum Mediolanensem, vi. exertibus hostium repulsis, tribusq; magnis præs deuictis, Imperio Rom. bis, Duci semel retuerit.

Quòd præclaro rei militaris peritiæ exemo, primùm cunctando, mox longis difficiliisque itineribus celeriter confectis, Albique amisso, tumultuantis Germaniæ motus, pata insuper Bohemia, victor sedauerit.

Quòd contra Christiani nominis hostes

ſponte, contra Chriſtianos non niſi laceſſitus & iniuriam propulſans, arma ſumpſerit. Fortiſſ. Catholico Opt. q. principi: titulos trophæaque, additis tumulo regnor. ſignis, deuictarumq; gentium imaginibus: eadem Chriſtiana reſp. maieſtati eius deuotiſſ. D. D.

Ad columnas Herculis nauim ſequentes.

Iure tibi Herculeas ſumpſiſti ſigna columnas,
Monſtrorum domitor temporis ipſe tui.

EPITAPHIVM CAROLI V.
ex Guicciardino.

DEO OPT. MAX. S.

D. Carolo v. Imp. Cæſ. Aug. Max. Indico, Turc. Afric. Germ. Hiſpaniæ, Siciliæ & Indiarum Regi, P.P. Principi potẽtiſſ. & inuictiſſ. ſacri Imperii liberatori, fundatori quietis, Chriſtianæ Religion. acerrimo propugnatori; iuſtitia, animi magnitudine, prudentia, religione, clementia, patientia, aliiſq; inſignibus virtutibus longè ornatiſſ. qui poſt ingentes vbiq; terrarum partas victorias, & clariſſimos de Gallo, Turca, Afris, Italis, Germanis, actos triumphos, tot multis Indiæ prouinciis & inſulis etiam priſcis incognitis, per legatos magno Reipub. Chriſtianæ ornamento inuentis, atq; luſtratis, deniq; poſt feliciter adminiſtratam, & prudenter conſtitutam Remp. Philippo filio tot ampliſſimis Hiſpan. Regnis, Flandriæ, & aliis

iis prouinciis inaugurato, Religione ductus
: Flandria in Hispaniam traiecit: seque in iu-
ım Hieronymiani ordinis cœnobium, ædi-
ıs illic iussu eius constructis, recepit, vbi reli-
ıum vitæ, quod vix biennium fuit, tranquil-
ſimè egit, & sanctissimè obiit XI. CAL. Octob.
D. LVIII. Ioanna Lusitaniæ Princeps Hispa-
arum gubernatrix, patri opt. & max. P. Vix.
n. LVIII. mens. VI. dies XXVII. Imperauit
n. XL. Regnauit ann. XLIII.

ANTWERPIANA.

N ANTWERPIAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Oppida quot spectant oculo me torua sinistro;
Tot nos inuidiæ pallida tela petunt:
gdunum omnigenum est: operosa Lutetia: Roma
Ingens: res Venetum vasta: Tolosa potens.
ımimodæ merces, artes priscæq; nouæq;,
Quorum insunt aliis singula, cuncta mihi.

IN AREA ARCIS ANTVVERpiensis.

Ferdinando Aluarez à Toledo, Albæ Duci,
ilippi II. Hisp. apud Belgas præfect. quòd ex-
ıcta seditione, rebellibus pulsis, religione
ocurata, iustitia culta, prouinciæ pacem fir-
ırit, regis optimi minist. fideliss. positum.

IN MARIAE.

Henricus Ranzouius, Regis Daniæ in Ducatibus Adminiſtrator, Franciſco ab Hallen Domino in Drakenburg & Rintclem, ex equeſtri Brunſuicenſium ordine nato, ſocero ſuo, hac in vrbe piè defuncto, anno nimirum 1553. die 27. Septemb. marmoreum hoc monumentum conſtituit: & iam ſecundùm belli tumultibus deſtructum, innouauit.

IBIDEM.

Cornel. Scrib. Grapheus, præclaræ huius vrbis à ſecretis, ſibi ſuisq; , & Hadrianæ Philippiæ dulciſſ. vxori viuens poſ. Ipſa quidem vixit annos LXXI. deceſſit autem XVII. Aug. M. D. LVI. vno & XL. ann. marita, matrona & prudentiſſ. & pietatis cultrix eximia. Ille verò caram ſequutus coniugem migrauit XIX. Decembr. M. D. LVIII. cùm vixiſſet ann. LXXVI.

ANTVVERPIAE IN PROpugnaculis.

Diuæ Mariæ Hung. Reg. Diui Carol. v. Cæſaris ſorori, patriæ ex fratris auctoritate tutrici S. P. Q. A. hanc molem ex eius nomine Marianam nuncupantes, piis votis D. D. Quòd ſollicito illius hortatu tantæ hæc vaſtitatis mœnia grauiſſ. Reipub. impenſis vel quadrimeſtri ſpacio, ad mille paſſuum longitudinem in ſuperiorem vſq; limbum excitata ſint, vniuerſumq; vrbis ambitum hac parte complerent, menſe Auguſto, M. D. LII.

Con-

Constant. Halmalus, eques auratus huic moli primum iecit lapidem, die XVII. Iulii M. CCCCC. LII.

IVSSV CAROLI V. CÆS.

Ioannes à Crombach, eques aur. huius vr-is Senator, huic moli indito nomine, Diui ıcobi, primum iecit lapidem anno M.CCCCC. II. die III. Iunii.

ANTVVERPIAE IN TEMplo D. Andreæ.

CHRISTO SVSCITAT. S.

GEORGII VESELERI

Imp. Carolo V. Aug. & Philippo Regi Bra-ant. Ducibus à moneta primarii; quo mune- annos XXV. functus est. Vixit LXXVII. de-essit die decima sexta Octobris,

ANN. S. CIƆ IƆ LXX.

MARGARITÆ BOCHEN.

Eius vxoris, quæ cum marito fuit annos LII. erato etiam geniali conuiuio, vixit LXIIII. xpirauit die XX. mens. Sept. Anno salutis IƆ IƆ LXIV.

Hæredes mœsti B. M. M. posuer.

IN TEMPLO B. VIRGInis Mariæ.

D. O. M. S.

Christophoro Plantino Turonensi, ciui & ıcolę Antuerpiano, architypographo Regio,

pietate, prudentia, acrimonia ingenI, magna constantia ac labore maximo; cuius industria atque operâ, infinita opera, vetera, noua, magno & huius & futuri seculi bono in lucem prodierunt; Ioanna Riuiera coniux & liberi heredesque, illa opt. viro, hi parenti, mœsti posuerunt. Tu qui transis, & hæc legis, bonis manibus bene precare. Vixit annos LXXV. desIt hîc viuere Kal. Quinctilibus, Anno Christi cIↄ Iↄ XXCIX.

ANNO CHRISTI M. D. LXXIX. *hoc sepulcrum nemini vnquam reserandum iure perpetuo sibi D. Ioannes Engelstede Senator Lubecensis comparandum curauit.*

Clariss. & doctiss. viro Domino Ioanni Engelstede Lubec. Imperialis ciuitatis Lubecæ Notario laud. & postea Senatori digniss. inter ardua Reip. negocia, quorum causa Legatus huc venerat, rebus humanis piè exemto, gloriosæ resurrectionis & beatitudinis spe hîc quiescenti, marito opt. dilectiss. Gesa Meyers coniunx pia mœstiss. F. F. Vixit annos XLVIII. Obiit anno D. 1579. die 27. Feb. hora VIII. vespertina.

Hæc inscriptio postea erasa, & monumentum destructum est, quòd in eo sepultus fuisset Lutheranus.

SVB

SVB PICTVRA BELGIAE.

OFFICIVM BONI principis.

Principi bono, fideli in rebus omnibus,
eus stabilit regnum in perpetuum;
li nimirum, qui miserorum querelis aures præbet,
ui pauperum controuersias cum æquitate dijudicat.
æc est doctrina seniorum; & consilium prudentum.
populo huic hodie officium præstas
udiendo clementer, iuuando ex ærumnis;
ibiicient se tibi ad honorem tuum.
bi est Roboam, qui sapientum consilium contempsit?
remere etiamnum vis duriter subditos?
tin' affecerunt nos virgarum plagæ?
uærisne scorpiones ad plagas infligendas acerbiores?
patris tui mandatum & virga innocentibus lenior fuit?
etiam scorpionem Inquisitionis in Belgiam
editaris inducere? tibi contingit quod Roboamo,
ui delectaris bello, & pace fallace.
ane est tandem merces laborum meorum,
uos contra tuos hostes sustinui plurimos?
ibus meis, sanguine, vita, semper parata ad seruiendum tibi.
ide nominis tui fama celebrata est in terras vniuersas;
ominis tui eram decus, & coronæ tuæ ornatus.
o beneficióne maleficium accipio mercedis loco?
ô leo rugiens & vrse violentissime,

Qui tot annis bella contra me geßisti cruenta,
Et in prædam tradidisti tyrannis peregrinis,
Ventos hæreditatis nomine accipies, qui sic propriam domum contristas,
Mercedem latrocinii & animi inconstantis &c.

FLANDRICA.

ARCVS TRIVMPHALIS, QVEM FLANDRI INSVLANI EREXERVNT, CVM ISTAC TRANSIRET Philippus Rex Hispaniæ, inscriptio, sub imagine Caroli V. Cęsaris.

QVis te victorem dicat qui vinceris ipse,
Inuictus victo Cæsar ab hoste tuo?
Si veniam victus petit hostis, protinus illi
Parcis, & errati te meminisse piget.
Non te hostis, Cæsar, sed te clementia vincit,
Et ratio, cùm sis victor & ipse tui.
Vincere laus ingens hostes, & parcere victis
Gloria, sed sese vincere maior erit.

MONETÆ GANDAVENSIS.

AB VNO LATERE.

Anno XXCI. Religione & iustitia reduce, vocato ex Gallia pacata Duce Andegauensi, Belgicę libertatis vindice.

IN

IN ALTERO.

Ganda pro Christo, lege, grege & patria.

IN ADVENTV
DVCIS ANDEGAVENSIS.

Abstulit vt regni Dominus moderamina Sauli,
Et reprobum sancti priuauit numinis aura,
Præfecitq́; suo Regem Dauida popello:
Sic modò depulsis patria regnóq; tyrannis,
Dux generose tuo voluit nos Marte tueri.

SVB SOLE RADIOS SPARGENTE, & symbolo Ducis, FOVET ET DISCVTIT.

Exoriens veluti obscuras sol discutit vmbras,
Aruáq; natiuo læta calore fouet:
Non secus aduentu dispergis nubila Princeps,
Ac libertatis spe recreas populum.

Ad suggestum prope curiam.

Venisti tandem, tuáq; expectata tueri
Ora datur?

Item.

Hunc tamen euerso iuuenem succurrere seclo
Ne prohibete, &c.

ÆNEÆ A MARIVORTA.

Quis sim, quis olim, quis denique
Viuens fuerim, requiris hospes optime:
Sum puluis, olim nobilis.

Dum fata vitam haud inuident superstitem
Belli, togæ, domi, foris.
Heroas inter splendidos haud infimus,
Et miles & dux agminis.
At fortè nomen & genus quæsiueris
Et patriam de nomine;
Respondeo quod Cypridos quondam fuerit
Gnato, Creusæ coniugi;
Idem parentes indidere infantulo,
Vocatus AEneas fui.
Gens Mariuoorta originem mihi dedit.
Antiquitate splendida.
Brugis in auras me mater primùm tulit,
Herois inclyta & pia.
Quid sim, quid olim (vel potius nuper) fui,
Scis hospes. at tu quis sies,
Tenebris situs nequeo quidem cognoscere;
Sed tute te ipsum noueris.

LEIDAE.

LIPSIANI HORTI LEX IN IPSO ADITV, SVB PERSONA BIFRONTIS IANI. B. F.

QVisquis es, STA, LEGE, PARE.
IANVS ad hoc limen sic EDICO.

I. Horto & hero fruendi tibi ius esto:
Sed illo ad aspectum, isto ad sermonem.
Nisi oculis, quidquid heic satum aut natum,
ne LIBATO.

Tiro

Tiro esto, manum apud te habeto.
Si effers ad tactum aut ad raptum:
Verbo dicam, te efferto.
Sed nec hero vsquequaq; fruitor.
Ante sextam vespertinam ne adito:
Post septimam ne maneto.
Horæ aliæ ad alias illi curas.
Heic cogitat, heic pangit:
STILVS heic est, abi musca.
Quid si & cæna? abi musca.
Sermones etiam ne exlêges.
Iocari licet:
Narrare licet:
Rogare licet:
Sed nihil serium.
Gratiarum hic locus est.
Si quid amœnius tamen in studiis,
Inter ambulandum
Differe, doce, disce.
Et Musarum hic locus est.
Tu qui seriosus,
Tu qui rixosus,
Exeste.
Clusius ego sum vobis.
Canis, præter vnam, emaneto.
Hecuba, præter vnam, emaneto.
Habes? hoc etiam.
Quoquò te agis, te video.

LEODII.

IN TEMPLO D. IACOBI.

D. O. M.

DAnieli Mauch, & Rosæ Stockerin con-
iugg. qui postquam hęretic. factionib. ar-
focisque paternis pulsi, in hac Eburonum vr-
be exilii voluntarii sedem collocassent, IIII
mensium inter vtriusque obitum spatio inter-
iecto, in ęternam patriam migrarunt. Danie-
filius vnigena parentibus opt. dulcissimisque
mœrens P.

Vixit Daniel ann. LXIII. Rosa LVII. in
matrimonio vna fuere ann. XXXVII.
Obiit hęc prid. Id. Iul. ille XVI. Kal.
Decemb. ann. Christi M. D. XL.

IBIDEM IN GVILIELMI-tarum cœnobio.

Hîc iacet vir nobilis Dominus Ioannes de
Mandeuile, Al. D. ad Barbam miles, Dominus
de Campdi, natus de Anglia, Medicinę Profes-
sor, deuotissimus Orator, & bonorum largissi-
mus pauperibus erogator, qui toto quasi orbe
lustrato, Leodii diem vitę suę clausit ex-
tremum. An. Domini M. CCC.
LXXI. m. Nouemb.
die XVII.

NSCRIPTIO FONTIS AD AEDES *Comitis Mansueldiæ Petri Ernesti, extra vrbem Lutzenburgam, versus septentrionem.*

Quisquis huc accedis, si te æstus sitísve vret, hîc æstum quietus vitato, sitim pronus exnguito, aquam manu haurito, os lauato, at ede ne turbato, nudo corpore ne polluito, uiescentibus enim carissimæ vxoris manibus anquillam vndam sacrauit: Mariæ de nomie Mariæ fontem nuncupauit: ęterni sui amos testes latentes vasta sub rupe lymphas erui, uo lapide cingi, æternasque fluere iussit P. . C. M.

GRONINGAE IN FRISIA.

D. M. S.

Amberto Cantero Frisio Gruningensi, Iurisc. clariss. Philosopho & Oratori prænti, Caroli Quincti Senatori, raro virtutis nnis exemplo, singulari patriæ ornamento, renti merito longè cariss.

Pietatis & memoriæ ergo Gulielmus F. M. P. C. B. Ann. XL. mens. III. Θ. An. ab O. R. CIƆ IƆ LIII. VII. Kal. Sextil.

IN HOLLANDIA

COENOBIO NON PRO-CVL AB HAGA COMITVM.

EX GVICCIARDINO.

ILlustris Dñi Florentii, Comitis Hollandi filia, cuius mater fuit Mathildis filia Henri Ducis Brabantiæ, fratrem quoque habuit Gu lielmum Alemaniæ regem: hæc præfata Do mina Margareta, an. salutis millesimo ducen tesimo septuagesimo sexto, ætatis suæ an. qua dragesimo secundo, ipso die Parasceues, hor nona ante meridiem peperit infantes viu promiscui sexus, numero trecentos sexagint quatuor. qui postquam per venerabilem Epi scopum Dominum Guidonem Suffragane um, præsentibus nonnullis proceribus & ma gnatibus, in pelui quadam baptismi sacramen tum percepissent, & masculis Ioannes, femell verò nomen Elisabeth impositum fuisset, ipso rum omnium simul cum matris anima ad De um æternaliter victuræ redierunt, corpora au tem sub hoc saxo requiescunt.

NB.

Vera esse quæ hîc narrantur, testes sunt omni exc ptione maiores Lud. Viues, Erasmus Roterodamus, alii, qui etiam occasionem & causam rei sic gestæ har addunt. Margarita hæc muliérculam quandam, geme los in vlnis gestantem, & stipem petentem, acerbè incre pauerat, quòd eam vno partu duos infantes producer potuisse negaret, nisi duorum quoque virorum con merci

mercio vſa eſſet. Mendica igitur precibus à Deo contendit, vt in ſignum innocentiæ ſuæ Comitiſſa grauida tot pareret infantes, quot eſſent in anno dies. Quod & factum eſt, vt in Epitaphio præmiſſo narratur.

ARNEMII IN GELDRIA.

IODOCI SASBOVTI.

Siſte gradum: quod es, ipſe fui, fortaßis eris cras
Quod ſum cadauer putridum.
Olim Iodocus eram Sasbout: me miſit in auras
Delft clara pars Batauiæ.
Ter denis patriæ cauſas decidimus annis,
Pars conſuli haud ingloria.
Deinde & pacatis Præſes ius Cæſare Gueldris
Dixi, iubente Carolo.
Quid tituli? quid opes? quid nunc prudentia prodeſt?
Mors ſumma miſcet infimis.
Sola manet virtus homini poſt funera, ſolam
Dum viuis hanc ama: vale.

IN VICTORIAM NAuim quæ totum orbem ambiuit.

Prima ego veliuolis ambiui curſibus orbem,
Magellane nouo te duce ducta freto.
Ambiui, meritóq; vocor VICTORIA. *ſunt mi*
Vela alæ; precium gloria; pugna mare.

GALLICA.

PARISIENSIA.

IN LVTETIAM IVL. CÆS. SCALIGER.

FRancigenæ princeps populosa Lutetia gentis,
Exerit immensum clara sub astra caput.
Hîc ciuis numerum, ars precium, sapientia finem
Exuperant, superant thura, precésque Deos.
Audiit, obstupuítque hospes: factúsque viator
Vidit: & haud oculis credidit ipse suis.

INSCRIPTIONES PARISIENSES.

In Palatio Parlamenti.

Ad dextram.

Facite iudicium & iustitiam. quòd si non audieritis hoc, in me iuraui dicit Dominus, quòd deserta erit domus hæc. Ierem. 22.

Ad sinistram.

Videte Iudices quid faciatis. non enim hominis exercetis iudicium, sed Dei. & quodcunque iudicaueritis, in vos redundabit. 2. Paralipom. 19.

In

IN S. MARCELLI.

Hîc iacet Magiſter Petrus Lombardus, Pariſienſis Epiſcopus, qui compoſuit librum ſententiarum, gloſſas Pſalmorum & Epiſtolarum. Ius obitus dies eſt XIII. Kal. Auguſti. mortus eſt anno 1164.

IN S. VICTORIS.

Diſcite mortales ſortis memoranda ſupremæ
Fata, quibus mors eſt indita, vita breuis.
Nobile Pontificum decus hac Reginaldus in vrna
Occubat exilii contumulatus humo.
Pariſiæ quondam præſul celeberrimus vrbis,
Fatali ad ſuperos ſorte vocatus obit.
Quisquis ades, ſic te fragilem memorare viator.
Mors eſt certa, breuis gloria, vita nihil.
Obiit anno ſupra M. CC. LVIII.

In armamentario regio.

AEthna hæc Henrico Vulcania tela miniſtrat,
Tela Giganteos debellatura furores.

IN S. MATVRINI.

IOH. DE SACROBOSCO.

De Sacroboſco qui computiſta Iohannes
Tempora diſcreuit, iacet hîc à tempore raptus.
Tempore qui ſequeris, memor eſto quòd morieris.
Si miſer es, plora: miſerans pro me precor ora.

IBIDEM ROBERTI GAN-
guini Hiſtorici.

Illuſtris Gallo nituit qui ſplendor in orbe,
Hîc ſua Robertus membra Gaguinus habet.
Si tanto non ſæua viro Libitina pepercit;
Quid ſperet docti cætera turba chori?

Anno 1501. 22. Maii.

IN S. VICTORIS; PETRI
Comeſtoris,

Petrus eram, quem petra tegit: dictusq́ Comeſtor
Nunc comedor. viuus docui, nec ceſſo docere
Mortuus, vt dicat, qui me videt incineratum,
Quod ſumus, iſte fuit, erimus quandoq́ quód hic eſt.

IBIDEM.

M. ADÆ DE S. VICTORE.

Hæres peccati, naturâ filius iræ,
Exiliiq́ reus, naſcitur omnis homo.
Vnde ſuperbit homo? cuius conceptio culpa;
Naſci pœna; labor vita; neceſſe mori eſt.
Vana ſalus hominis, vanus decor, omnia vana,
Inter vana nihil vanius eſt homine:
Dum magis alludit præſentis gloria vitæ;
Præterit, imò fugit: non fugit; imò perit.
Poſt hominem vermis, poſt vermem fit cinis, heu heu:
Sic redit in cinerem gloria noſtra ſimul.
Hîc ego qui iaceo miſer & miſerabilis Adam,
Vnam pro ſummo munere poſco precem.
Peccaui fateor, veniam peto, parce fatenti,
Parce pater: fratres parcite: parce Deus.

IN

IN SVMMO TEMPLO.

uem cathedræ decorauit honor, quem sanguis auitus,
Quem morum grauitas, hîc iacet Odo situs.
æsulis huius erat, quod habent hæc tempora rarò,
Mens sincera: manus munda: pudica caro.
nibus hic lenis: toga nudis: victus egenis:
Vita fuit iuuenis clara, probata senis.
sexcenteno Christi quartoq; bis anno
Tredecimo Iulii transiit Odo die.

IN FRANCISCANORVM.

GIDII MÆSTRE, PRIMI IN SVPREmo senatu, æquitatis religiosissimi & publici amantissimi, epitaphium.

æses eram: præses morior: post funera præses
Permaneo, recti fama perire nequit.
tè loco pelli, vitæq; pericla subire,
Quàm sacra mutari patria sustinui.
l regem offendi, nil legem, nil quoq; mentem,
Vtq; priùs constans, integer emorior.
ue meo exemplo quisquis succedis honori,
Mortuus & viuus tum bene clarus eris.

I TEMPLO S. AVGVSTINI AD SEQVA-
m sacellum ædificauit Philippus Comineus istoricus; vbi ipsius & vxoris imago expressa: & ibidem est epitaphium D. Iohannæ de Cominis filiæ Philippi Cominei.

Quingentis annis, bis septem & mille peractis
In lucem quartam post idus Martius ibat,

Octauámq; parens Phœbus properabat ad horam,
Comminiæ occubuit generosa à stirpe Iohanna,
Penthebriæ Comitis Britanni sponsa Renati,
Atq; Argentonii domino prognata Philippo,
Chambeáq; Helena, mens hîc in pace quiescat.

In Coelestinorvm.

Hoc tecum illustris Pario Ludouice sepulchro,
Iuncta Valentinæ coniugis ossa cubant.
Emerito Insubris tibi iura ducalia sceptri,
Tradita legitimæ præmia dotis erant.
Subiacet & Carolo clausus cum fratre Philippus,
Inclyta iam vestri pignora bina thori.
Magnificus Carolo nascens Ludouicus ab alto
Hæc posuit larga busta suprema manu.
Sforciadem indigna pepulit de sede tyrannum,
Et sua qui Siculas sub iuga misit opes.
Vt tantos decorata duces Aurelia iactat:
Gallica sic illo sceptra tenente tument.

Quis tumulum posuit? regum rex maximus ille
Filius, & regum rex Ludouicus honor.
Quando? post Ligurem, Insubrem, Siculúmq; triumphum,
Post captos reges, Sforciadásq; duces.
Quis iacet hîc? magni heroës Ludouicus & vxor
Alma Valentina, regia progenies.
Aureli proceres, Carolus cum fratre Philippo.
Ille auus, illa auia est: hic pater, hic patruus.
Qui genus? à Francis. studium quod? regna tueri,
Bellaq; sanguinea sollicitare manu.
Quæ mulier? Ducis Insubris pulcherrima prole
Ius Mediolani sceptráq; dote dedit.

Viuere

Viuere debuerant, propter facta inclyta, semper?
Debuerant: sed mors impia, cuncta rapit.
Hos ergo rapuit proceres? non, corpora tantùm.
Semper erunt animæ, gloria semper erit.

Ludouicus Rex XII. quieti perpetuæ, & memoriæ perenni, illustrissimorum Principum udouici aui, Valentinæ auiæ, Caroli patris, issimorum pientissimorumque parentum, ac hilippi patrui. Feliciter M. D. III.

SVB PONTE SEQVANÆ.

Iucundus geminos posuit tibi Sequana pontes,
Hunc tu iure potes dicere pontificem.

IN LAVDEM PARISIORVM.

ARCHITENII EPIGRAMMA.

Parisius Cyrrhea viris, Chrysea metallis:
Græca libris: Inda studiis: Romana poëtis:
Attica terra sophis: mundi rosa: balsamus orbis:
Sidonis ornatu: sua mensis, & sua potu.
Diues agris, fœcunda mero, mansueta colonis,
Messe ferax, inoperta rubis, nemorosa racemis:
Plena feris: piscosa lacu: volucrosa fluentis:
Munda domo: fortis domino: pia regibus: æthra
Dulcis, amœna situ. bona quælibet, omne venustum,
Omne bonum, si sola bonis fortuna faueret.

IN TEMPLO BENVIENTE.

Est commune mori, nulli mors parcit honori.
Debilis & fortis veniunt ad limina mortis.

APVD FRANCISCANOS IN SAcello ambulationis orientalis, in tabula ænea litteris aureis:

EPITAPHIVM DN. NICHOLAI DE LYRA.

Defunctus loquitur.

Ne me ignores properans dum plurima lustras,
Qui sum, ex his nosces quæ pede busta teris.
Lyra breuis vicus Normanna in gente celebris,
Prima mihi vitæ ianua sorsq; fuit.
Nulla diu mundi tenuit vesania natum,
Protinus euasi relligione minor.
Vernolium admisit currentem ad sacra tyronem,
Et Christi docuit me domitare iugo.
Vt tamen ad mores legis documenta beatæ
Addita planaret simplicitatis iter,
Artibus ipse piis & Christi dogmate fretus
Parisii excepi sacra magisterii.
Et mox quæq; vetus, & quæq; recentior affert
Pagina, Christicolis splendidiora dedi.
Littera nempe nimis quæ quondam obscura iacebat,
Omnis per partes clara labore meo est.
Et quos sæpe locos occidens littera tradit,
Hos typicè humanis actibus exhibui.
Extat in Hebræos firmißima condita turris
Nostrum opus, haud vllis comminuenda petris.
Insuper & nostri releguntur sæpè libelli,
Quos in sensa Petri quatuor arte tuli.
Est quoq; Colibetis non irrita gloria nostris,
In quæ tu iustus abiter esse potes.

Non

Non tulit hæc vltrà vitam proferre merendo
Omnipotens dominus, quo sumus & morimur.
A cruce tu cuius numeres si mille trecentos,
Adiungens vnà quattuor & decadas,
Illo me rapuit mors omnibus æmula cyclo,
Cùm micat Octobris terna vigena dies.
I iam quo tendis Nicholai illectus amore,
Quo doctore tibi lex reserata patet.

IN COSMI.

Nobilissimo, piissimo, omniquè disciplina-um genere cumulatissimo, D. Claudio Espen-ęo, Theologorum huius seculi facilè principi, aterno quidem genere ex clarissima Espen-æorum, materno illustri Vrsinorum familia rto, diuini verbi præconi celeberrimo, pau-erum patri benignissimo. qui cùm per XLVI. nnos continuos in hac prima omnium Aca-emia literis humanioribus, Philosophicis & iuinis operam cum omnium incredibili ad-niratione nauasset; à Rege Christianissimo rancisco I. Melodunum, ab Henrico II. Bo-oniam, à Francisco II. Aureliam, à Carolo IX. ossiacum, inter religionis primos huius augu-issimi regni proceres, partim legatus, partim rator, de re Christiana sanctissimè doctissi-neq; disceptasset; permultos in sacrosanctam ripturam commentarios edidisset; tandem rauissimo calculi morbo diu multumq; vexa-us, cum omnium principum senatorum, no-ilium plebeiorumq; luctu ac desiderio obiit, nno ætatis LX, die V. Octobris, M. CCCC. LXXI.

Guido Gaſſarus Flaminius Prior ſanctæ Fidis apud Columerios, eiuſdem amanuenſis, & per annos XVII. negotiorum geſtor deuinctiſſimus, hanc effigiem cum ſuo elogio piæ domini chariſſimi & benigniſſimi memoriæ erigebat, & mœrens ponebat, anno M. CCCC. LXXII. die vltima Ianuarii.

APVD FRANCISCANOS IN *choro interiori,*

Guilielmo Frölich, nob. ac ſtren. equiti: prudenti Soloturenſ. ciuitatis Senatori: legionum Hel. trib. ob eximias animi virtutes, reſq; præclare geſtas ciuibus vniuerſæq; patriæ acceptiſſ. qui cùm XI. annos ſtipendiis regiis magna animi alacritate militaſſet: ter ſignis collatis conflixiſſet: ſuos veteranos magno diſcrimine (nationi alioqui fortiſſ. inſuetum) per æquor in Italiam traieciſſet: tandem ſexagenarius, cui quieſcendum erat, vt eâdem perpetua animi conſtantiâ erga Francorum Reges perſiſteret, præfectus XXII. ſignis poſtremò in Gall. rediit, vbi Lutetiæ fatis conceſſit. Eius ciues & cognati, (quorum è numero patruelis ipſius Capitan. Guillielmus Tuggnierus, cogno. Frölich, primus fuit) [illegible]ſ. pientiſſ. animis funus mortemq; proſec[illegible]: hoc monumentum poſteritati, in memoriam heroicæ virtutis, mœſti ac mœrentes poſ. anno M. D. LXII. die IV. menſ. Decemb.

IBIDEM

IBIDEM IN MVRO TEMPLI *septentrionali.*

Reginaldo Dangernero equiti fortiss. cùm renuam operam in omnibus bellis Carolo III. & Ludouico XII. regibus Gallis nauasset: ad senium vsque sanctè & prudenter, cum mma apud omnes gratia, vixisset: ex labore quietem, ex breui æuo ad perpetuum, cum mmo tamen omnium, præsertim nobilium, œrore erepto: Vincentius F. memor patrem ua cum reliquis mortalibus lege natum, vt nnibus horis mori posset, memoriam, non ctu, aut ægritudine, sed pietate vt coleret, pa- rni beneficii ergo posuit. Obiit M. D. XXX.

IBIDEM PROPE IANVAM *occidentalem.*

M. ANT. Gallerato nobili viro, Cremona tria, equitum præfecto, Mauretæ ab incur- ibus (dum Lugdunum Christianissimi Ca- i noni Francorum regis iussu, belli commo- per expeditos equos peteret) ex insidiis tru- ato, M. Ant. Martinengus de Columna, Vil- laræ Comes, sub cuius ductu tunc stipendia erat, amico militiq; dilecto mœrens posuit, maximæ inter eos beneuolentiæ memoria leretur. Vixit annos XXVI. Obiit tertio no- Aprilis, anno à partu virginis M.D.LXVIII.

BIDEM IN MVRO MERIDIONALI.

Hîc situs est M. Ant. Herculanus, Comes, in iss. Italiæ vrbe Bononia ex Ill. Herculano-

rum familia ortus, ac sua ipsius virtute & pr
bitate non minùs quàm generis nobilita
clarus, qui huc peregrè profectus, vt diue
ſis regionibus, ac variis hominum morib
inſpectis, maiorem ſibi rerum vſum experien
tiamq; compararet; in medio vitæ curſu imma
tura morte præreptus fuit, magno ſanè omn
bus, quotquot illum norant, deſiderio ſui r
licto. Vixit ann. XXXVI. menſ. XI. Obiit a
M.D.LII. menſe Ian. die XV.

IN S. IACOBI POST SVMMVM altare.

D. IMMORT. OPT. MAX. ET
Chriſto Ieſu hominum ſaluatori
ſacrum.

Ioanni Fernelio Ambiauenſi Henrici II. Ga
liarum Regis Conſiliario, & primo medico no
biliſſimo atque optimo, reconditarum & peni
tus abditarum rerum ſcrutatori & explicato
ſubtiliſſimo, multorum ſalutarium medica
mentorum inuentori, veræ germanæq; medi
cinæ reſtitutori: ſummo ingenio, exquiſitaq
doctrina mathematico, omni in genere Philo
ſophiæ claro, omnibusq; ingenuis artibus in
ſtructo, temperatiſſimis ſanctiſſimisq; mori
bus prædito, ſocero ſuo pientiſſimo, Philiber
tus Bercotius ſupplicum libellorum in regia
magiſter, magniq; regis CONSILII præſes, af
finitate gener, pietate filius, mœrens poſuit
anno à ſalute mortalibus reſtituta M.D.LVIII
Obiit XXVI. April. an. M.D.LVIII. Vixit an. LII

APVI

APVD AVGVSTINIANOS IN *sacello S. Ioannis & Iacobi.*

DEO Optimo Maximo,& diuturnæ memoriæ Iani-Iacobi Memnii, multis præclaris muneribus honoribusque perfuncti,Iurisconsulti antecessoris Tolozæ, proprætoris vrbani Lutetiæ Parisiorum, libellorum supplicum in regia magistri,& regii in consilio sanctiore Consiliarii, liberi mœstissimi posuerunt. Natus est Lupeforti in Aquitania. Obiit Lutetiæ Parisiorum, anno à virginis partu CIↃ. IↃ LXIX. III. Kal. Nouemb. Vixit annos LXXIX. menses V. dies XIII.

AEternum placida compostus pace quiescat.

IN IACOBI ANTE CHORVM.

STEPHANO GOVARDI AB AMERONGEN Vltraiectensi, Ioan. ab Amerongen Fr. mœstus posuit.

Quisquis ad hoc venies non grandi ætate sepulchrum,
Disce; malo poteris doctior esse meo.
Formæ nemo suæ confidat, nemo iuuentæ:
Lanificas nequeunt ista mouere DEAS.
Nec iuuat immensis dedicisse laboribus artes,
Mors etiam doctis iniicit atra manus.
Mî nihil illorum facilis natura negarat,
Et tamen obscuras cogor inire vias.
Securus miser exitii, ignarusq́; futuri,
Viue memor leti: mors inopina venit.

Obiit Lutetiæ, ann. ætatis XXIIII.
XIX. Nouemb. an. M. D. LX.

IN TEMPLO B. VIRGINIS.

Paulus Emilius Veronensis, huius ecclesiæ Canonicus, qui præter eximiam vitæ sanctitatem quanta quoq; doctrinâ præstiterit, index atque testis est historia de rebus gestis Francorum, posteris ab eodem prodita. Obiit anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo nono, die quinta mensis Iulii.

Τῷ χριστῷ ἁπάντων σωτῆρι.
dicatum
Piis dormientium animis.

Nobili viro Ioanni Volantio, quondam Neustriæ quæstori diligentissimo, regiæq; aulæ à secretis fidelissimo, coniugi suo charissimo, Izabella Bruna, in certam resurrectionis spem fieri curauit 1556.

QVI LOQVITVR DORMIT.

Vitam transegi perfunctus honoribus amplis,
Displicui nulli, iam tibi, munde vale.
Nunc cinis, at viuam, iudex cùm venerit æquus
Omneis ante suum sistere iudicium.

Ioanni Volantio patri chariss. mœrens filius fecit.
Obiit 1550. 13. Cal. Septembris.

Ludouicus Gayant, probus senator,
Quem nulla flexit vnquam cupiditas,
Durum laborem qui respuit nunquam,
Qui populo vixit magis quàm sibi,
Sepultus isto iacet in sepulchro.

Idem

dem impiger lustra nouem vixit,
Sed ter quinq; lustra natus decessit.

Perpetuæ memoriæ Bernardus Fortia Senator defuncti gener posuit. Interiit die prima Octob. 1565.

IN COEMITERIO.

ΔΕΟΣ ΕΝ ΕΛΠΙΔΙ.

Io. Cognetii V. impr. summæ piet. ac relig. gendis in cur. pupill. vid. & paup. causis patroi clariss. & frequentiss. Radeg. item Ferrutiæ itegerr. matris f. ac omnibus mulieris fortis ot. insignitæ ciner. Angel. & Guill. fratres, tam nctis parentibus Deo grati & glorii, non adiodum exquisito opere hunctum. pos. Virum cor obiens anteuertit XVI. Cal. Febr. anno à stit. sal. M. D. XLII. cuius obitu sol. matr. tos ille Christum spirans, Christo inspirante & tro vocâte, in sacerdotum ordinem cooptas est, nô vt sacerdotiorum reditu augeretur, æ sæpius oblata recusauit; sed vt sacræ illius ctimæ iugi & perpetua oblat. Dei spiritu & atia auctior fieret. Is quoque, vt in otio nec iosus, nec sibi vixit, excerpta multa ex vtr. estam. Patrumq; comment. in vnum vol. dissit: cogitans, vt dicere solebat, sacerdotum, i instructam biblioth. non haberent, tantil- diuinarum sentent. fasce leuare inopiam. æ omnia ne gratiæ potius & assentat. quàm ritati tributa, viator, putes, testem omn. ils temp. ordinum memoriam appellamus.

Obiit Io. Cog. an. à partu Virg. M. D. XLVIII. ætatis LXXXII.

CRAINTE EN ESPOIR.

IACOBI CAGELLI REGIS ADVOcati dignissimi.

Quid tam frequentes huc amici curritis?
A me quid expectatis biantes amplius?
Non sat loquuntur, clamitantq; marmora?
Nam quantus erat Cagellus, hoc tumulo iacens,
Non possum, Apollo non potest, non deniq;
Cagellus ipse, si resurgat, dicere.
Quanto ingenii splendore, quanta argutia,
Sapientia, scientia, eloquentia.
Quàm magno animo, quàm libero, integro, probo.
Quotquot fuerunt, temporibus omnes suis,
Si non superauit, continuit certè pares.

Hæc vix proferebat Antonius Lapiteus amicum illum lugens, qui decesserat an. à seruatis hominibus 1541. Aug. Cal. 13. Optate illi quietem perpetuã.

ALIVD.

GENESIO de Luc. causarum in senatu procuratori peritiss. continentiss. & summæ fidei: inprimis & Marg. Fourquaut vxori eius castiss. piissq. quorum impensa hoc sacellum primùm instauratum, deinde omni instrumento ad rem diuinam necessario exornatum, postremò Iesu Christi seruatoris memoriæ ex eorum voto consecratum est: quiq; ita in eo sibi, liberis, poste-

posterisq; suis sedes, sepulcrumque comparauere: Iacobus & Iohannes eorum filii, testamentorumque curatores, parentibus optimis eorumq; memoriæ faciendum ponendumque curarunt. Vixit ille an. LXVIII. mortem obiit VI. non. Mart. an. à salute condita, M.D.XXIV. illa annum agens LIX. excessit è vita III. Cal. April. an. M.D. XXXV. post festum resurrectionis Christi. Perpetua in pace quiescant.

ALIVD.

Optimæ spei iuueni Claudio-Valenti Peuinger, P.Aug. D.Claudii I. C. filio, clariss. viri D. Chunradi I. C. nepoti, qui studiorum causa hîc degens, immaturè moritur: mater filio dulciss. mœrens P. Vixit annos XV. mens. VI. dies XXV. Obiit anno Domini M. D. LIIII. die VI. Nouembris.

ALIVD.

HVGONI Myctæo, natalium splendore, & iurisprudentia clariss. viro suo, Radegundis Molinia, vxor pientiss. nouissimum hoc fidei pietatisq; monumentum posuit, vt is ob oculos positus, liberis suis primùm memoriam sui refricet, deinde consanguineis, affinibus & amicis animam commendet: cæteros verò officii admoneat, quando eos sors eadem manet, tales in se, vbi decesserint, viuos; quales, dum viuerent, in mortuos fuerint, experturos.

Obiit v. Idus Decemb. M. D. XXXIV. hîc in familiari Myetææ gentis ſepulchro conditus.

IN TEMPLO S. OPPORTVNI.

FRANCISCI CONNANI.

Vxor mœſta ſui dum cernit buſta mariti,
Tunc ternos amplexa, gemens, in funere, natos,
Quid me linquis, ait, miſeroq́ dolore ſepultam
Deſeris ô coniunx? Ah ſi nunc cara iugalis
Te tenet vlla thori; lacrymis gemituq́ tuorum
Flecteris, hanc animã, quæſo, rape, namq́ perempto
Te ſupereſſe piget, nulla fruar antè quiete,
Quàm mihi fatales diſſoluant ſtamina Parcæ.
Iamq́ dolore amens tabeſco, & tempora vitæ
Longa meæ nec erunt: primiſq́ extinguar in annis.
Mors mihi grata foret, poſituræ morte labores.
Et nos vna duos tandem teget vrna: meuſq́
Spiritus æterno tecum potietur amore.

IA. D. TRO. AMIC. PIENTISS. POSVIT Calend. Mart. M. D. LI.

Mort eſt le corps de ceſte ame viuante,
Qui ne reçoit maintenant que plaiſir:
Et icy bas moy pouure languiſſante
Ne viz que en dueil, douleur, & deſplaiſir,
Que doib ie donq deſormais pluis choiſir
Pour mon repos, & future allegence,
Si non la mort? de laquelle à loyſir
L'heure i'attens, qui toutes recompenſe.

IN

IN S. SEVERINI.

REVERTATVR PVLVIS IN TERRAM SVAM, ET SPIRITVS AD DEVM QVI FECIT ILLVM.

Expecto donec veniat immutatio mea.

Dulciss. coniugi, matriq; pientiss. Mariæ Cur-
inæ Pomponiæ, in medio ætatis flore à musto-
artu ad mœstum suis portum ereptæ. cuius ci-
eres sex filiis sub hoc famil. tumulo, maribus
. feminis 2. obuoluuntur, chariss. marit. Petr.
Crassinus Ablonius Sena. Paris. ac curta supel-
ex tenelli duo liberi, maternæ relliquiæ mas &
æmina superstites tantisper, dum hîc in spe
ta summissi opperiuntur. piet. & hon. ergo
osuere. Obiit 4. Calend. Septemb. anno 1550.
tatis 20.

Tu precare viator his quietem.

Bonum est in silentio præstolari salutare Dei.

IBIDEM.

Nobilitate generis Comitū orientalis Phri-
æ & animi corporisq; dotibus præclaro Dn.
nnoni de Embda, ciuitatis Embdensis Præ-
osito ac electo Satrapæ, propter certam huius
orporis resurrecturi spem, ac in amoris since-
testimonium, auia materq; pia vnico suo fi-
o, qui hîc ex studiorum cursu, patriæ ac amicis
mnibus magno cum luctu, anno ætatis suæ
xIII. morte præreptus est, hoc monumen-
m statuerunt. Anno Domini 1545. 18. Iulii.

IBIDEM

Quid fuerim, nostra hæc recubans cõmonstrat imago.
Quid sim, quam teneo, putrida calua docet.
Peccati hanc nobis pœnam ingenuere parentes,
Huius sed Christus soluere vincla venit.
Nunc mihi viuenti spes, qui fuit & morienti,
AEternum corpus, quale habet ille, dabit.
Peccati, fidei, Christiq; hinc perspice vires,
Vt te mortifices viuificetq; Deus.

ALIVD NOBILIS ANGLI.

Consors ô Turnebe tori dulcissime mœsti,
Doctrinæ columen Palladis atq; decus:
Ampla Deus dederat naturæ tempora vitæ,
Esses vt toto clarus in orbe senex;
Rumpuntur cita fata mihi, spes cùm indolis esses,
Non peiore loco nomina nostra fore.
Oceano natale solum licet Anglia distet;
Nos rogus vnus habet, iunxerat vna fides,
Lumen & accessit patris de stemmate nobis,
(Imperii Anglorum namq; senator erat:)
Vt vultum præter grauitas, corpusq; venustas
Vestierat, mentem docta Minerua meam:
Sic Turnebe mihi summo ducetur honori
Sublato properè, te comitem esse rogi.

Ætas ipsius.

De semisse, triente annos, quadranteq; subduc;
Octauas adhibe tres: ego binus eram.

Annus, mensis & dies obitus.

Si quatuor mediata cubes cubicè: duo dupla,
Si quadrequadres, sursolidesq; tria:

Si noctes anniq; dies adiunxeris: horas
Hebdomadæ abstuleris, bis quatuorq; simul:
A Christo dabitur nato sic funeris annus;
Sed mensem referent hi numeri, atq; diem:
Per monadem superante diem mense: actus in vnum
Cum quadrante triens, sesquipla quinq; creat.

Iacobus Lecheus Anglus, nobili adolescenti, amico chariss. posuit.

DEO OPT. MAX. SACRVM.

Epitaphium Ioannis Raysii Patricii Francofurtensis ad Mœnum.

Heu nimiùm propera præreptus morte Ioannes
Raysius hoc tumulo conditur exanimis.
Germanus patriâ, Rheni prognatus ab oris,
Francforti patrio stemmate clarus erat.
Non laus ingenii, non virtus defuit illi,
Non constans veræ relligionis amor.
Et iam spes patriæ non parua, sed vltima stirpis,
Nî cita venisset mors, erat ille suæ.
Ergo bonos tu quisquis amas, hunc plange viator:
Et velut ille opta te benè posse mori.

I. R.

Obiit anno salutis M. D. L. die III. Augusti, ætatis verò suæ 20.

ALIVD.

Vir pietate grauis, veterum virtute probatus,
Cuius fatali nomen honore viget.
Ordine Patricio quem Francia terra coronat,
Noricus & sapiens ille senator erat,

Missus ad eximium Regem, regnoq; potentem,
Parisiis vitæ fata suprema subit.
Huius in hoc placidè requiescunt ossa sepulcro.
Spiritus ætherei contigit astra poli.

Obiit vir præstans Sebast. Futerer.
Anno M. D. LX., die XXVII. Iulii.

CARTHVSII.

Hanc rogo, quisquis ades, non admireris eremum,
Nec dicas: hæc sunt tecta superba nimis.
Regia sunt etenim viridis fundamina vallis,
Francorum iecit quæ Lodoicus honos.
Rex primùm instituit, regum rex auxit, & auget,
Seruabitq; suam tempus in omne domum.

M. RICHARDI DE S. VICTORE.

Nil tibi Parca ferox nocuit, quæ stamina paruo
Tempore tracta graui rupit acerba manu.
Plurima namq; tui superant monumenta laboris,
Qui tibi perpetuum sint paritura decus.
Segniter vt lento sceleratas mors petit ædes;
Sic propero nimis it sub pia tecta gradu.

ALIBI.

Diues opum Guido, formæ, bonitatis & artis
Ditior, hocq; magis diues honoris erat.
Plura darent superi, nisi fatum plura negaret.
Quò maiora darent transiit ad superos.

ITEM.

Alberto Pio de Sabaudia, Carpensium Principi, Francisci Regis fortunam sequuto, quem pruden-

prudentia clarissimum reddidit; doctrina fecit immortalem, & vera pietas cœlo inseruit. Vix. Ann. 55. herr. mœstiss. P. P. 1535.

IN SACELLO ÆDIS COELESTINOrum, quod vocant Ducum Aurelianensium.

Adsta viator, non leue est precium moræ.
Hic grande paruo cor duplex iacet loco,
Regis Ducisq; , Regis Henrici Ducis
Mommorancii Annæ, per gradus qui singulos
Ad militaris ordinis fastigium
Peruenit, & res maximas sub maximis
Domi forisq; Regibus gessit tribus,
Francisco & Henrico, vltimóq; Carolo.
Sed præcipua quo singularis & fides
Inter Ducemq; Regem ac Henricum foret
Testata; corda iussit amborum simul
Rex ipse poni pignus haud dubitabile,
Quòd iuncta eorum vita perpetuò fuit,
Hic iuncta quorum mors habet vitalia.

De eodem Gallicè ibidem.

Cy dessoubs gist vn coeur plein de vaillance,
Vn coeur d'honneur, vn coeur qui tout sçauoit,
Coeur de vertu, qui mille coeurs auoit.
Coeur de trois Roys, & de toute la France:
Cy gist ce coeur, qui fut nostre asseurance.
Coeur qui le coeur de iustice sçauoit,
Coeur qui le ciel honnora des' enfance.
Coeur non iamais ny trop haut ny remis,

Le coeur des siens, l' effroy des ennemis.
Coeur qui fut coeur du Roy Henry son maistre.
Roy qui vouluit qu' vn sepolcre commun
Les enfermast apres leurs mort, pour estre,
Comme en viuant, deulx mesmes coeur en vn.

IBIDEM.

IN ANGVLO AD PARIETEM.

D. O. M. S.

Siste parum & audi viator. In Anna Duce Mommorancio tanta fuit militaris scientia, & in tractandis ac explicandis negociis vigilātia, vt paulatim, tanquam per scalarum gradus virtutis ergò ascensum sibi ad honoris altissimum gradum parauerit: quem, dum vixit, tenuit honorificentissimè, cum Henrici II. Regis approbatione maxima. qui dum ipsam quam amplissimam à Rege Franco Patre consecutus erat Annas dignitatem, augere si potuisset, cogitabat, vt incomparabilem ac pænè inauditum suum erga clariss. virum amorem declararet. Eum etsi plerique principes viri imminuere quibus poterant artificiis conarentur; augebat tamen obtrectatio amorem, vt nihil penitus de Iure publico aut priuato statueret, quod Annæ non probaretur, vt iam vnum animum in duobus corporibus facilè cernamus. Quæ animorum & voluntatum firma coniunctio vt posteris monumento innotesceret memorabili; Henricus amborum corda in eadē iacere ęde voluit. Igitur consentientibus Carolo IX. &

Regina

Regina matre eius, lectissima fœmina, Magdalena coniunx, & Franci filius piiss. mœrentes PP.

Henrici II. Cordi S.

Pyramidos huius si quis mysteria gliscit
Nosse, sub ista suo cor pede Regis habet.
Virgineos habet hæc triplici sub imagine vultus,
Ac Charites trinas signat imago triplex.
Prima fidem propriè signat, spem ritè secunda,
Tertia dilectam denotat esse Charin.
Quas rex Hinricus miro possedit amore,
Has veluti sponsas notus habebat amans;
Firma Fides Regis, Spes certa, Charisque perennis,
Nullis temporibus deseruisse virum.
Hinc fit vt admixtas cernamus iungere dextras,
Quòd nusquam fuerit Rex pius absque tribus.
Iure manus igitur coniunctas semper habentes
Absque tribus scandit nullus ad astra, docent.
Carminis istius lectorem quemque monebo,
Hoc Regina suum cor cupit esse loco,
Dum vitæ Lachesis præsentes finiet annos,
Et fuerit propria morte secuta virum;
Vt quorum fuerit cor vnum atque vna voluntas,
Dum simul amborum mutua vita foret,
Corporibusque suis vnum viuendo cubile
Vt fuit, & viuis spiritus vnus erat:
Sic quoque mors properans minimè diuisit vtrumque,
Vt fuit illorum sic erit vnus amor.
Istius ergò rei sit pyramis optima testis,
Quæ simul amborum corda ligata tenet.

Diſtichon.

Hîc ſua rex, regina ſimul ſtatuêre reponi
Corda, locus veri pignus amoris erit.

IN EODEM SACELLO,

Generoſiſſimi CORDIS, illuſtriſſimiq; ANNÆ primi Mommoranciorum Ducis, militum Galliæ præfecti, & Franciæ Paris,

TVMVLVS.

Quem tot magnificis celebrem Bellona triumphis
Reddidit Heroëm Mauorte & Marte calentem:
Quem tot virtutum titulis, ſenioq; verendum,
Mente fidéq; etiam dederat ſors prouida ſeclis:
Quem tot bellorum caſus, tot ſigna trophæis
Ampla, tot exſtructis ſpoliis hoſtilibus arcus,
Tot currus, aquilæ, monumentáq; maxima rerum
Victorem referunt extremos ſolis ad ortus.
Quem ceu Scipiadem reges timuere Ducésq;,
Dum patriæ multos peperit cum laude triumphos;
Quem ceu Pompeium demiſſis conſtat ab armis
Ciuilem petiiſſe togam, potiora quietis
Armis dona ratum, portum ſpirantibus vndis.
Non cedens fato appenſis ad carbaſa remis.
Annas magnanimus Dux Momorancius heros
Occubuit, dum perſequitur Regiſq; Deûmq;
Hoſtes, Pariſiæ conſtructóq; agmine tentant
Vrbis pinnatos furibundi inuadere muros.
Sic pro Rege, fide, ſic dum pro legibus arma
Ferre parat patriis, libertatémq; tueri;
Conſilio ſenióq; grauis Dux occidit, aſtris
Spiritus infertur, Pario ſub marmore corpus

Condi-

Conditur exculto sacratum nobile busto.
Pixide sceptrigeros queis deseruiuit in armis
Henricum natumq; Duces, splendentia regna,
Lilia Francorum generoso corde secutus,
Quorum corda sacris bustis auróq; sepulta
Exsuperans, tumulata suis amplectitur vlnis
Cælestina domus, turritam pignore Memphim.
Ergò sit inuictus Gallus si transeat hospes,
Regibus æterno cor iunctum fœdere Francis,
Longæuiq; Ducis resoluto corpore mentem
AEthereos adiisse lares, nomenq; perenne
Oceanum Boreamq; suis mandasse triumphis.

IN PACE REQVIES.

In pede columnæ.

Coniuncta amborum longum testantur amorem
Ante homines, iunctus spiritus ante Deum.

Ludouici Ducis Aurelianensis.

Quis sim, quæ mea sit, si quæris, nosse propago?
Clarior est, quàm quòd dicier hîc sit opus.
Regis ego proles & Regis origine frater,
Regis ego patruus, deniq; Regis auus.
Si rex non fuerim, mirari desine; Regnum
Ante diem veniens mors inopina tulit.

PHILIPPI CHABOTII.

D. O. M. S.

An viuenti Heroï assidua virtute inuidiam;
rtuo verò continua sospitis VIRT. MEM.
rtem propemodum ipsam superare, altiùs,

hoſpes, ac perennius decus fiet. Sed quid ho
hîc eſt, inquis? Vtrumq; tibi fortiſſimi hero
Philippi Chabocii Galliarum thalaſiarchæ te
ſtatum eſſe, breuiùs forſan quàm fas fuerit, vo
luerunt manes. Cùm enim ille patrem haben
Chabotianâ, matrem Luxemburgicâ ſtirp
editam; feliciter natus, educatus, excultusqu
feliciùs, facundia præditus incredibili, Franci
ſco I. Galliarum Regi auguſtiſſimo, Domino
ſua ſupra modum dilectus, triplici torquato
rum equitum torque inſignitus, Dux quoqu
Gallicorum centum grauioris armaturę Equi-
tum vtriq; in Frācia mari occiduo ac Eoo prę-
fectus, in Burgundia, cuius etiam pater dictus
eſt, ac in Tranſalpina aliquandiu Gallia, quam
regalibus copiis ſolus imperans Regio pæne
totam Imperio addixit, Prorex, præliis forti-
ter depugnatis compoſitiſque magnanimita-
te, fœderibus, tot rebus denique terra mariq;
domi ac foris benè geſtis claruerit, huic potiſ-
ſima fuit tum gloria, tum rediuiuæ gloriæ ce-
lebritas, tantus ipſius virtutiſque Comitis de
inuidiâ triumphus, vt ſacræ inſtar anchoræ, vel
more potius Herculeo, contra fluctus fortu-
nam ſiſteret, & ex liuore laudem ampliaret.
Hoc viuus ille. Quod reliquum eſſe poteſt, pa-
tris reliquiis vt pręſtaret Filius pientiſſ. Leono-
rus Chabotius, magnus Franciæ Archippoco-
mus; indelebile forſitan monumentum P. Sa-
tiſne? Satis ſuperq; ais. Benè ergò precatus abi,
ac virtutem amplexans, inuidiam diſce, atque
etiam mortem poſſe deſpicere. VALE.

IBIDEM

IBIDEM TIMOLEONTIS COSSAEI
Brisaui Comitis epitaphium tale est.

D. O. M.

Viueret equidem, hospes, si nos boni ama-
rent cœlites, Gallicus, non abs re, nec certo
absq; omine, Timoleon. qui quantum genere,
nobilitate, meritis ac gloria Corinthium illum
alterum Timoleonē superarit; docet Cossæo-
rum cognomē atq; familia. fortissim⁹ gloriosis-
simusq; tanti herois progenitor heros, Gallo-
rum militum tribunus, ac Transalpinæ Galliæ
Prorex, cui nullo modo sese Timodemus cōfe-
rat: quin ipsi quoq; adolescenti tā bene merito,
cū aurata regii ordinis torque, in quinquagin-
ta grauioris armaturę equitum turmā, nec non
in omnes ferè Gallicas veteranorum peditum
cohortes datum imperiū erat; & simul validissi-
mus decurio, simul & legionum dux animosis-
simus foret, ipsa etiam, cui sese veluti deuove-
rat, in Deum, regem, religionem ac patriam
pietas, rerum demum aliarum quę singulis re-
bus sunt comparandę singulę, iusta, perenniq;
memoriæ consecranda commendatio, satis
manifestauit. Cùm autem huius longè dissi-
milem Timoleonta alterum reddiderit mo-
rum austeritas, egregij facinoris quo fratrem
tyrannū interemerat, iniqua pœnitentia, lon-
gum, cū à bello publicisq; negotiis abstineret,
otium, amicorum tamen pro Reipub. salute
contemtus, virorumq; odium nouum affectā-
tium, vel veterem exercentium tyrannidem,

ac rerum in Sicilia gnauiter, acriter, paucisqu
etiam copiis gestarum celebritas, hunc ducen
facilè nostro assimulauerit. quem adhuc adole
scentem, tot audacibus ac felicibus gestis incre
dibilem consecutum gloriam; ac non modò
Timoleonta, sed & antiquos alios duces, si vi
uere licuisset, superaturum, ad Mussidanun
tandem glande plumbea peremptum, post-
quam piissima mater, veluti carum rarumqu
florem sibi ante diem nefariè auerruncatum
propemodum exsternata defleuisset; ac suum
etiam totiusque familiæ dolorem publico sæ-
pius luctu recrudescentem diutissimè pertulis
set; non iam assiduo mœrore, sed æterno pie-
tatis testimonio, Timoleontis sui memoriam
colendam esse rata, non stelam aliquam bre-
uem, sed hoc ingens illi sempiternumque ar-
gumentum gratè pienterque pos.

Liberalis Deus, seculum funestum, im-
mortalis palma.

GENEROSISSIMI CORDIS, CHRISTIA-
nissimi Regis Francisci II. Galliæ
Scotiæq; Regis.

Marmore Mygdonio saxum pilare superbum
Flammiferúmq; ferens nobile stemma Ducis,
Exprimit Heroïs Francisci triste secundi
Cor lethi raptum faucibus ante diem.
Flammea cui meritò seruire columna ferendo
Noscitur, igne etenim strinxerat ossa fides.
Hic velut Eoö rutilans carbunculus orbe
Pisteos intactæ firma columna fuit.

Sospit

Sospite quo semper sub tuto vmbone quiesces
Galle, trophæa tui principis ampla gerens.
Grandibus ast rabies Stygiis agitata colubris
Infaustâ cœptis obuiat illa nece.
Nam Rex accelerans fidei domitare rebellem,
Occidit, extincto corpore celsa petens.
O lugubris hymen, si nunc ô liliger Heros
Deseris orba pio Francica sceptra duce?
Corpore linquis humum, tumulo sociatur amorum
Corde hic concomitans corda paterna tuo.

In craterem aureum Franc. II.

Aurea secla orbi fato cedente daturus
Inter ego eclipses splendidus exorior.

In vico S. Antonii fons est, cum inscriptione, Anno 1577.

Hanc deduxit aquam duplicem Biragus in vsum,
Seruiat vt domino, seruiat vt populo.
Publica sed quanto priuatis commoda, tanto
Præstat amore domus publicus vrbis amor.

RENATVS BIRAGVS FRANC. CANCELL. publicæ commoditati.

IN CATHARINAE.

D. O. M. S.

Valentiæ Balbianæ matronæ clariss. atque [o]rnatiss. cuius anima salute & quiete fruitur [se]mpiterna, corpus Renatus Biragus Franc. [C]ancell. coniunx pientiss. vxoris benemeri[tæ] memor, hîc condi curauit.

Ob. anno Christi 1572. Cal. Ian. Vix. an no 34. menses 6. dies 20.

IN AEDE MATVRINI.

CVIACI,

Balduinus hîc iacet, hoc tecum reputa, & vale. Mortuis vobis, Iurisprudentiam graui corripiet sopor.

FRANC. Bald. Iurisc. ob. anno æt. LIII XI. Nouemb. à partu virginis 1573. Papirius Massonus Balduini auditor P.

IN TEMPLO S. ANDREÆ.

Vxor cara sui condit dum mœsta sepulcrum
Coniugis, & cineri persoluit iussa recenti,
Bis senos complexa gemens in funere natos:
Nostri, ait, ô coniunx, qui nunc dulcißima amoris
Pignora disceßu linquis, si cura iugalis
Te tenet vlla tori, lacrymis luctúq; tuorum
Flecteris; hanc tecum, ô tecũ rape. namq; perempto
Te vitam moror inuisam, & nunc ipsa perenni
Exsternata malo placidâ iam morte quiescam.

IN COEMITERIO S. Seuerini.

Anno 1557. die 9. Ianuarii, nobilitate, pietate ac virtute præstans vir Georgius à Schönberg Germanus, ex hac mortali vita placidè & quietè discessit, anno æt. suæ XXIX.

Qui

Qui modò prælustri viguit Schönbergius ortu,
Ore decente, piis moribus, ingenio,
Heu iacet indignè viridi sublatus in æuo,
Dum reditum ad patrios mors negat atra lares.
Quam tamen inuicto tolerauit robore mentis,
Ad superas certa spe comitante domos.

AD VIATORES.

Eteostichon.

Nuncne leues postquam liquit Schönbergius auras,
Cernis, vt extingui gloria nostra solet?

APVD TEMPLARIOS IN interiori choro.

Habet interior Gallia longè antiquissimam miliã de Villiers Lisleadam, multis magnisq; bus gestis clariss. regum amicitiis celeberr. ıde suis totiq; reip. Christianæ prodiit tantis gnus natalibus Philippus, cuius modò viator onumentum cernis, honoris virtutisq; ergo ositum. hunc eò sua per gradus euexerũt me- ta, vt concordibus omniũ votis in vniuersum um ordinem obtinens imperiũ, eius militiæ agister fuerit, quę Deo Opt. Max. est & Ioãni ıchariæ sacra. cellam hanc viuens, ineffabili tragrammati יהוה nomini, extra quod nulli us, vir pius ac religiosus dicatam voluit.

PSAL. LXXXIX.

SVPERVENIT MANSVETVDO, ET RAPIEMVR.

ALIVD.

FRATER Philippus Kerleau Trecorensis, ex iocanorum promontoriis, in illa spectata

Celticæ Galliæ peninſula claris ortus maioribus, ordinum ductore patre, patruo necdum Diablinthrenſi epiſcopo, Britannorum quondam ducum magnis de rebus apud exteros principes oratore, ex primariis hoſpitalis Hieroſolymitani militibus vnus, nullis non laborum iactatus, quandiu vixit, æſtibus, dum moleſtiarum tandem ſuperatis vndique fluctibus, in portu victor frui quiete cœperat temporaria, vocatus eſt ad æternam. Sic homines caſſo labore, fortuna caduca, querula vita, terras incolimus.

PSAL. XVII. HABAC. III.

Ponet pedes meos vt ceruorum.

Vixit integer æui annos ſeptuaginta, militauit hoſpitali duo de quinquaginta octo, præfuit his ædibus vbi obdormiuit in Chriſto decimoquarto Iulii, anno redemptionis milleſimo, quingenteſimo, quadrageſimo ſexto.

ALIVD.

Frater Robertus Daube, vulgo Rupe martia cognominatus, in nobili ad Rhodanum oppido Arelate inſigni familia natus, per omnes hoſpitalis militię grad⁹ inter ſuos multa cum laude euectus, ad magnam tandem ſancti Ægidii prędecturam deuenit in prouincia Narbonenſi. demum per vniuerſam Galliam promagiſter creatus (honos à magno militum magiſtro ſecundus) ad regem publico nomine

lega-

gatus, rem sæpe tentatam, peneque desperam, sua prudentia perfecit. ordini suo scilit à priscis quondam regibus irrogatorum iuilegiorum specialem modò confirmatioem, nouorumque concessionem ab Henrico unc rege consecutus. quum verò multis & rauibus exantlatis laboribus ad quietem se mporariam pararet, vocatus est ad æternam. ixit ann. LXX. militauit ann. XL. præfuit ann. . Obiit in legatione Lutetiæ in ædibus temi, die sabbati v. Octobris, anno Christi M. D. LIX. Commilitones & amici fratres defuno posuerunt.

Aliud alibi.

Ci gist le seigneur de Manas,
Lequel de sa propre alumelle
Se tua, prenant ses esbats
Sur le corps d'vne damoiselle.
Ie ne scay apres son trespas
Là où son esprit s'en alla.
Ma ie scay bien, qu'on ne va pas
En paradis par ce trou là.

S. DIONYSIACA.

IMperio Carolus Caluus, regnóque potitus
Gallorum, iacet hac sub breuitate situs.
Plurima cum villis, cum clauo, cumque corona
Ecclesiæ viuus huic dedit ille bona.

Multis ablatis nobis fuit hic reparator
Sequanii fluuii, Ruolliiq́ dator.

Fut Roy de France en l'an 841. iusqu'à 879.

ALIVD.

Hic octaue iaces Francorum Carole Regum,
Cui victa est forti Brittonis ora manu.
Parthenope illustrem tribuit captiua triumphum,
Claráq́ Bortronio pugna peracta solo.
Cepit & Henricus, regno depulsus auito,
Bellata auspiciis sceptra Britanna tuis.
O plures longinqua dies si fata dedissent,
Te nullus toto maior in orbe foret!

Vix. an. 28. Ob. an. 1498. mensis Apr. d. 7. Opus Laganini Mutinensis.

IN DIVAM LODOICAM REgis matrem.

Altera progenie felix Berecynthia mater
Hoc Mausoleo Diua LOYSSA *iacet.*
Franciscum Regem peperit, sceptróq́ dicauit,
Fortuna semper celsior ipsa sua.
Fortiter ille acie pugnans cum sorte maligna,
Seu fati inuidia captus ab hoste foret:
Regnum hæc tãtisper sine turba & murmure rexit,
Armis, consilio, iustitia atq́ fide.
Dum postliminio regem, natosq́ recepit,
Et patrio plaudens restituit solio.
Tandem inter Reges, sedando bella per orbem,
Percußit pacis fœdera perpetua.

Ferrea

Ferrea mox domito cesserunt secula Marte,
Atq; ætas Francis aurea sic rediit.
Cedite quondam Asiæ Reginæ heroides. vna hæc
Terrarum imperio digna LOYSSA *fuit.*
At Francisce doles, quasi nil de matre supersit?
Desine. nam extingui gloria tanta nequit.
Officio in matrem si quis præcelluit olim,
Primas (vel Momo iudice) solus habes.
Iámq; pia vmbra vale; inferias & iusta sepulcro
Soluimus: at mente vota precésq; damus.
Mens quippe ætherea Christo conregnat in arce
Felix, & superûm vescitur ambrosia. 1531.

CARLOTÆ VALESIÆ, FRANCISci Francorum Regis natæ maximæ sepulchrum.

Carlota octaui metas properabat ad anni,
Cùm pro se lacrymas liquit & hunc tumulum.
Qua nihil hæc ætas præstantius indole vidit,
Aut quo penderet certius auxilio.
Tantum quippe inerat specimen virtutis amórq;,
Vt fessa ingenti secla leuasset ope.
Ecce Deo visum secus est: qui limine in ipso
Irrita, cùm libuit, votáq; spémq; facit.

IBIDEM.

Hoc oriens, illo virtus prouecta sepulchro
Clauditur: hoc natæ, matris at illud habet
Ossa. breui tantam iacturam fecimus. eheu
Condidimus natam matris in exequiis!
Illa decus, spes hæc orbis, duo sidera quæ nunc
Ante Dei meritis sedibus ora micant.

Nos nostro interea premimur, Francisce, dolore
Atque tuo. heu nullis rebus habenda fides!

MEMORIÆ ÆTERNÆ

Optimi & mitissimi Principis CAROLI NONI, Regis Christianissimi: bonarum artium ingeniorumque fautoris liberalissimi, & fidei ac Religionis Catholicæ propugnatoris acerrimi.

Carolus exspectat loculo Rex nonus in isto
Supremi clangat dum tuba iudicii.
Quem quicunque bonus nouit, benè luxit acerbè
Extinctum, viuum deperiit tenerè.
Leni adeò fuit ingenio, leni bonitate,
Aspectu leni, lenior alloquio.
Aspera enim cùm sæuirent circùm omnia in illum,
Confluxit lenis quidquid vbique fuit.
Nam puer ad sceptrum venit regale decennis,
Annos quod tredecim dimidiumque tulit:
Continuis in proditionibus atque periclis
Belli intestini, & iugibus insidiis,
Maiorum dum sacra pius fortisque tuetur,
Nec pessum cultus ire pius patitur.
Hæreticos reprimens cæca ambitione rebelles,
Numinis oblitos, Principis, & patriæ,
Donec præcipiti fato tum desiit esse,
Heu quando potius debuit incipere!
At tu pro tanto veræ pietatis amore,
Quæso bone, & tanta pro bonitate, Deus,
Hunc facias numerum in cœlis augere bonorum,
Et sedem manes inter habere pios.

ALIVD.

ALIVD.

Bis septem totos bellum tibi iuge per annos,
Quos Rex vixisti Carole, penè fuit,
In desertores patriæ, teloq; rebelles,
Dum pro aris pugnas fortiter, hæreticos.
Sacrilegis quorum è manibus regnum asseruisti,
Ter varia raptum proditione tibi.
Verùm hoc dum retegis scelus radicibus imis,
Suppliciisq; reos afficis emeritos;
Ecce nefas, primæ moriens in flore iuuentæ,
Manè velut cùm sol deficit exoriens.
Proh dolor, heu spes frustratas, & vota piorum,
Ante diem cursu deficis in medio.
Iustitia & pietate tuam fulcire coronam,
Nempe hoc, & duplex illa corona fuit.
Quæ pro mortali semper durabile cingit
In cœlis capiti nunc diadema tuo.

Vixit annos XXIII. menses XI. & dies III. Regnauit annos XIII. menses V. dies XXIIII. Obiit in arce Vicennatum 3. Cal. Iunii, anno 1570.

IBIDEM SVB EFFIGIE REGIS Dagoberti.

Fingitur hac specie bonitatis odore refertus
Istius Ecclesiæ fundator Rex Dagobertus,
Iustitiæ cultor, cunctis largus dator æris,
Affuit & sceleris ferus ac promptissimus vltor.
Armipotens bellator erat, velutiq; procella
Hostes confregit, populosq; per arma subegit.

CAROLI MARTELLI.

Ille Brabantinus Dux, primus in orbe triumphans,
Malleus in mundo specialis Christicolarum:
Dux dominusq; ducum, regum quoq; Rex fore sperans,
Non vult regnare, sed regibus imperat ipse.

LVGDVNI.

IN ÆDIBVS TYPOGRAPHI CVIVSDAM.

Nolueris tibi quæ fieri fac talia nulli,
Mutua ne referant quæ modò præstiteris.

ALIBI SVB TABVLA PICTA.

Miraris dorso cancri consistere mundum?
Desine, sic hodie vertitur orbis iter.

FONTIS IN CASTELLO *Orieuieti.*

Quod natura huic munimento inuiderat, hoc felix industria adiecit.

ANDE-

ANDEGAVENSIA.

IN MAVRICII.

IOAN. OLIVARII EPISCOPI ANDEGAVENSIS.

IAnus Oliuarius iaceo hîc sub marmore duro,
Istius ædis eram præsul & immeritus.
Peccaui fateor (quis enim offendisse negabit?)
Ast veniæ in Christo spes mihi firma fuit.
Qui nostrum gratis abstersit morte reatum,
Et nos non nostris iustificat meritis.
Hanc spem vos fratres precibus votisq; iuuate,
Manibus vt nostris pax sit & alta quies.
Ac mortis memores bene viuite, & vsq; valete,
Sitq; eadem vobis post obitum requies.

IBIDEM.

Mortuus ecce licet iaceam, viuo tamen, & te
Hospes nil super hac morte timere velim.
Ipse abii, haud obii, nec mors hæc vera putanda est;
Parte ego cùm viuam nunc meliore mei.
Mors oculos tantùm premit, & sopor occupat artus,
Puriùs ac meliùs mens animusq; vigent.
Membra operit tellus, ea donec Christus ab alto
Excitet: hæc spes est, quæ pia corda fouet.
Hanc precor hospes habe: hac discas cõtemnere lethum,
Et meliùs vitæ noxia quæq; feres.

ALIVD QVOD IPSE EPISCOP. DE ſeipſo paulò ante mortem ſcripſit.

Inquiris hoſpes qui ſim? non ſum amplius.
Quid agam? putreſco, & vermium greges alo.
Qui fuerim? ineptus Ianus Oliuarius,
Peccator vnus omnium præmaximus.
Vnde? vrbe natus nobili in Lutetia.
Quo functus olim munere in republica?
Primùm Archiabbas Andium: pòſt pontifex.
Quæ otia? ſacratas paginas euoluere.
Quid hac in vrna ſuperat? oſſa & cinis.
At quò animus? hoſpes contine, ſcire hoc nefas,
Arcana Diuûm non decet ſcrutarier,
Neu quid negotî ſit Ioui cum manibus;
Satis ſuperq́ noſſe erit fidelium
Poſt fata mentes non mori: at quieſcere,
Donec reſurgant in priore corpore,
Auguſtiore quàm antea, feliciùs
Victuræ in æuum cum beatis omnibus.
Iam noſti abundè qui fuerim. at altiſsimis
Quando in tenebris nequeo te agnoſcere;
Saltem hoſpes vnum hoc te te vt agnoſcas, rogo:
Optesq́ veram mortuis pacem omnibus.

ALIVD EIVSDEM.

Pedem viator ſiſte, ſpecta paululum.
Hæc alta moles, quam vides, non tollitur
Surgítve in auras mortui huius gratia.
Cuius cadauer iam ſolutum in puluerem,
Penitusq́ adeſum vermibus, non indiget

Tot

Tot arte sculptis lapidum aceruis obrui,
Cui deesse tellus neutiquam poterat leuis.
Sed nec sopore in tam profundo sensuum
Pictis Chimæris aut notis inanibus
Afficitur, vt vos vitam adhuc qui viuitis,
Et quantum ad vmbras luce cassas attinet,
Tumuli leuis iactura, & vrna qui caret,
Cœlo Iouéq; melius tegitur, vt dictitant.
Hîc totus ergo tragicus ornatus tibi,
Viator, positus est, & ob causam tuam,
Oculos videlicet huc vt obuertas tuos,
Et has Sophorum perlegas sententias.
Queîs subeat animo, temet esse obnoxium
Fato, atq; vitæ tædeat miserrimæ:
Quæ nec horulam quidem obtineat vnquam satis
Tutam ac quietam mortis ab insultibus.
Quæcunq; spectas scilicet, eò maximè
Spectant, vt hæc memoria mortis te instruat
Omnia caduca & fluxa, quæ ceu maxima
Stupidi, leues, & inscii tam maximè
Mirantur homines; more magnanimi Herculis,
Vt monstra torua perdomare, ac fortiter
Calcare, flocci, nauci, nihili pendere,
Vitamq; puram heroicamq; ducere,
Et quæ ad supremam illam & perennem gloriam
Iugiter anhelet, quam Deus sperantibus
In se parauit, vt optimus sic maximus:
Collige viator, si hæc sapis, quid didiceris,
Oculisq; quantum debeas hodie tuis.
I iam, precare manibus pacem, & vale.

HVIC PVLCHERRIMO SEPVLCRO quæ sequuntur sententiæ imaginibus heroum illorum subscriptæ, adiunctæ leguntur:

MOYSES.

Puluis es, & in puluerem reuerteris.

PRIAMVS.

Fuimus Troës: fuit Ilium.

ARISTOTELES.

" Vita malis plena est, post mortem vera voluptas.

ORATOR.

Qui mortem metuit, Philosophus non est: quippe aliam nescit vitam.

HORATIVS.

Debemur morti nos nostraq;.

OVIDIVS.

Morte carent animæ.

CICERO.

Nemo lugendam censet mortem, quam immortalitas sequitur.

PAVLVS.

Bonam vitam mors bona commendat.

DIOGENES.

Omnium rerum vicissitudo.

ÆSCHINES.

Peius est morte, te mori, spe mortis.

CATO.

CATO.

Spem retine: ſpes vna hominem nec morte relinquit.

IVDAS MACAB.

Sancta & ſalutaris eſt cogitatio, pro defunctis exorare.

SENECA.

Nemo tam diuos habuit fauentes, craſtinum vt poſſet ſibi polliceri.

SOLON.

Ante obitum nemo felix.

PLATO.

Tota vita ſapientis, mortis eſt meditatio.

HIOB.

Homo quaſi flos egreditur & conteritur.

PERSIVS.

Viue memor lethi; fugit hora.

IVVENALIS.

Mors ſola fatetur, quanta hominum ſint corpuſcula.

VIRGILIVS.

Vbiq; luctus, vbiq; pauor, & plurima mortis imago.

MVSÆVS.

Mortuus in portu eſt; at nos iactamur in vndis.

EVRIPIDES.
Seneca

O quàm miserum est nescire mori!

TRISMEGISTVS.

Boni mortem, vt bonorum omnium maximum, optant.

DAVID.

Quis est homo & non videbit mortem?

PTOLEMÆVS.

" Nemo mortem hilaris excipit, nisi qui se ad eam diu composuerit.

ORPHEVS.

Conciliat Diuosq; Pietas, & tartara vincit.

BOETIVS.

Mors hominum felix.

HOMERVS.

Mors optanda viris: requies ea certa laborum.

PINDARVS.

Quid est vllus? quid nullus? vmbræ somnium homo.

HESIODVS.

Corpus humum, cœlos mens, spiritus appetit auras.

PAVLVS.

Mihi viuere Christus est: & mori lucrum.

IDEM.

Cupio dissolui, & esse cum Christo.

GENE-

GENEVENSIA.

IN ADITV CVRIÆ.

QVum anno 1535. profligata Romani Antichristi tyrannide, abrogatisq; eius super-
ıitionibus, sacrosancta Christi Religio hic in
ıam puritatem, Ecclesia in meliorem ordi-
em, singulari Dei beneficio, reposita; &
mul pulsis fugatisque hostibus vrbs ipsa in
ıam libertatem non sine insigni miraculo re-
ituta fuerit: Senatus Populusque Geneuensis
ıonumentum hoc perpetuæ memoriæ causa
eri, atque hoc loco erigi curauit: Quo suam
ga Deum gratitudinem ad posteros testatam
ceret.

IN PETRI.

Reuerendus in Christo Dn. Amblardus
oyetus I. V. Doctor, & Theologus insignis,
p. Protonot. Abb. Filliaci, Geben. Canon.
etate in Deum, & religione deuotus, apud
incipes, nobiles & plebeios, consilio, gratia
liberalitate conspicuus, impio fato concessit,
no à cunis Christi 1517. 7. Martii.

Parce precor lacrymis fatum germane quid vrges?
Omnibus hæc solido est scripta adamante dies.
Puluis & vmbra sumus, tantùm post funera virtus
Nomen inextinctum sola superstes habet.

Bbb

Nil aurum, nil pompa iuuat, nil sanguis auorum.
Excipe virtutem, cætera mortis erunt.
Hanc cole, & ante oculos imitanda exempla parenti
Pone, sed interdum sit tibi cura mei.

II.

Reuerendus pater Petrus Grinetus Apostolicus Proton. Geben. Canonicus, & generalis Vicarius meritissimus, Iurium Doctor celeberr. virtute, gratia & consilio potens, isto exanimis capulo tegitur, die sui obitus XXIII. m. IX. Anno 1531. Orate pro eo.

Qui nostræ fuerat custos gratissimus vrbis,
Virtutum decus & religionis honos,
Præsule sub quinto sceptri donatus habenis,
Nunc diro mortis subditur imperio.
Marmore conclusus iacet & resupinus in antro,
Astra tenet virtus, cætera puluis habet.
Disce tuum quisquis simili pede claudere passum,
Et tergant oculos hæc monumenta tuos.

IBIDEM

C. Plinio M. F. C. Fausto Ædili IIIviro eq. Flam. C. Plinius Faustus, viro S.

T. Iul. T. F. Corn. Valeriano patrono Col. IIvir ær. IIIvir locor. persequend. trib. milit. leg. VI. victr. præfect. fabr. Flam. Aug. Pontifici, Iulia T. F. patri opt.

VIEN-

VIENNAE IN DELPHINATV.

VIrtute fortissimo, & pietate clementiss. D. N. Flauio Constantino inuictiss. max. pp. uicto. aug. M. Alfius Apronianus, vt P. P. am. Viennæ deuoto numini maiestatique orum.

S. D. D. Flaminica Viennæ tegulas æneas, ratas, cum carpusculis & vestituris basium, signa Castoris & Pollucis cum equis, & signa erculis & Mercurii, D. S. P.

LOTHARINGICA.

ANCEAE IN LOTHARINGIA.

ÆDE D. GREGORII, IN TABVLIS ARÆ ADFIXIS.

CArolus hoc busto Burgundæ gloria gentis
Conditur, Europæ qui fuit antè timor.
ida rebellatrix hoc plebs domitore, cremata
Post patriæ leges, perpete pressa iugo est.
minùs hunc sensit tellus Leodina cruentum,
Cùm ferro & flammis vrbs populata fuit.

Monte sub Heritio Francas cum rege cohortes,
In pauidam valido truserat ense fugam.
Hostibus expulsis Eduardum in regna locauit
Anglica, primæuo restituens solio.
Bella ducum, regumq; & Cæsaris omnia spernens,
Totus in effuso sanguine lætus erat.
Deniq; dum solitis fidit temerarius armis,
Atq; Lotharingo cum Duce bella mouet:
Sanguineam vomuit media inter prælia vitam,
Aureaq; hostili vellera liquit humo.
Ergo triumphator longæua in secla Renatus,
Palmam de tanto Principe victor habet.
O tibi, qui terras quæsisti Carole, cœlum
Det Deus, & spretas antea pacis opes.
Nunc dic Nanceios cernens ex æthere muros,
A clemente ferox hoste recondor ibi.
Discite terrenis quid sit confidere rebus.
Hic totiens victor deniq; victus adest.

ALIVD IBIDEM.

Dux iacet hîc Carolus, Belgarum illa ignea virtus,
Cui Mauors dederat bella gerenda pater.
Quem timuit subitis animosus Gallus in armis,
Cuiq; Alemannorum terga dedere duces.
Quiq; animam Hesperias bellis agitabat in vrbes,
Sed subitò inuertit sors truculenta viam.
Nam cùm Ranerium bello sibi prouocat hostem;
Occubuit fuso milite stratus humi.
Quæ ne tanta viri laus intestata iaceret,
Hoc victor victi condidit ossa loco.

IOVIL-

IOVILLAE.

CLaudio à Lotharingia, Renati regis Siciliæ filio, Guysę & Aumaliæ Duci primo, Mar-
ioni Mennæ, Iouillæ Baroni, Campaniæ Se-
ɪscalco: & in eo Comitatu primùm, mox in
ırgundiæ etiam Ducatu Proregi: magno
'anciæ Chambellano: Gallor. Heluetior. ac
ermanor. peditum Duci: turmæ centum ca-
phractor. equitum præfecto: Optimo Prin-
ɔi, patris patriæ nomen adepto: parta insigni
ctoria de hæreticis ad Sauernam Alsatiæ op-
dum: & Burgundis ac Belgis ciuibus conser-
tis: immatura morte, magno omnium do-
re & luctu, exstincto: Antonia vxor Borbo-
a, marito incomparabili; & vi. filii pari pie-
:e parenti optimè merito mœstissimi P. P.
xit annos 54. m. 5. d. 26. an. p. Christum na-
m 1550. pr. Idus Aprilis.

INSCRIPTIO ARCIS REGIÆ BLESIS.

Hîc vbi natus erat dextro Ludouicus Olympo,
Sumpsit honorata regia sceptra manu.
Felix quæ tanti fulsit lux nuncia Regis,
Gallia non alio principe digna fuit.

Faustus 1498.

AVINIONENSIA.

IN AVINIONEM IVL. CÆS. SCALIGER.

Viuendi ratio cum libertate recepta,
Efficiunt vt ſis altera Roma tibi.
Templa, forum, celſo ſubducta palatia cœlo,
Magna hæc. te, plus eſt, dicere poſſe tuam.

IN PALATIO PAPAE.

Clemens v. Pontif. abſens electus anno 1305. Romanam curiam Lugdunum tranſtulit.

Ioannes XXII. Lugduni creatus, Auinionem primus ſe contulit. Benedictus Auinione creatus conſedit ac moritur, Palatii huius prima ac maiori parte conſtructa.

Clemens in ſua obedientia VI. Auinione conſedit, quo tempore Vrbanus VI. Romæ Apoſt. ſedi præerat, magno tũc orto ſchiſmate.

Benedictus in ſua obedientia XIII. primò Petrus de Luna nuncupatus, in locum demortui Clement. VI. Auinione eligitur. Vnde pòſt in Hiſpaniam aufugit, ac in Conſtantienſi Concilio cum Gregorio XII. & Ioan. XXIII. deponitur.

Marcel-

Marcellus II. Pontif. Opt. Max. qui pius Se-
retarius Alexandri Farnesii R. E. C. Vicecan-
ellarii ac legati Auinionen. fuerat, moritur in
rbe XX. die sui Pontificatus ann. M. D. LV.

IN FRANCISCI.

D. O. M. & memoriæ æternæ D. Lauræ
ūm pudicitia tum forma fœm. incomparabi-
s, quæ tamdiu vixit, vt eius memoria nun-
uam extingui possit: R. R. veterum monu-
ientorum peregrini indagatores, D. Christo-
horus de Allegre Eques Lusitanus, & D. An-
onius di Prat. prætor Parisiensis, & Gabriel
.monius Florentinus ἀδοκίας χάριν, IV. Idus
pril. 1558.

Sola manet virtus, cætera mortis erunt.

N OPPIDVLO GALLIÆ COL-
EVVRE APVD BITVRIGES, SE-
pultus est FRIDERICVS RANZOVIVS,
tali epitaphio Lutetiæ Parisio-
rum facto.

FRIDERICVS RANZOVIVS Holsatus,
atre natus nobilissimo & amplissimo viro,
ENRICO RANZOVIO, serenissimi Daniæ
egis Consiliario, & in Holsatia Legato, Do-
ino hæreditario in Bredenberg & Draken-
arg, &c.

Patris nēpe fortissimi genuinâ virtute filius,
Familiæ columen, patriæ lumen,

Equitũ ſub Comite Baſſonpierro Magiſter,
Dum ſecunda Chriſtianiſſimo Regi Galliarum ſtipendia meret, & fugatis hoſtibus, rariori comitatu, caſtris longiùs abſcedit,
Naturæ debitum latronum ſceleri perſoluit,
Et mortalis corporis mortales exuuias cum ſtola cœleſti commutauit;
Eas per magiſtratum horum locorum honorificè collectas,
Et poſtea à nobiliſſimo viro Andrea Pleſſio cognato cognitas,
Mœrentes amici huic tumulo mandauêre.

Patriâ procul, patre procul,
Procul ſepulchris paternis.
An hoc ille infelicior?
Non eſt, non eſt, viator.
Cur?
Fortibus & piis omne ſolum,
Vt patria eſt, ita ſepulchrum.
Et hoc ſi didiciſti
Viator; abi.

IN AGRO NEMAVSENSI.

D. M.

S. Syluius paternus vxori rariſſ. exempli, cum qua vixit annos XXXII. ſine vlla animi læſura E. S. V. P.

ANGLI-

ANGLICA.

LONDINVM.

IN LONDINVM IVL. CÆS. SCALIGER.

VRbs animis, numeróque potens, & robore gentis,
Vel cunctos præ se despicit vna deos.
Torua peregrinis, sed non & inhospita, merces
Vicinis patrias aggerit, atq; petit.
Contemnis, cui das, tanquam ipso munere maior,
Odisti vnde petis, ne videáre minor.
Dicat, quid bello valeas, Aquitania. quid non:
Et Nortman, & cum Saxone Roma vetus.

ALIQVOT REGVM ANGLIAE *epitaphia Londini in VVestmonasterio descripta.*

ETELREDI.

In isto tumulo iacet Etelredus, quondam Rex Angliæ, de genere Saxonico, filius regis Edgari, dicti pacifici, & pater sancti Eduardi regis & confessoris. qui quidem Eduardus in senectute sua bona, virgo perennis, migrauit ab

ab hoc ſeculo, cuius corpus incorruptum iacet in VVeſtmonaſterio.

Fuit etiam pater Edmundi regis. poſtquam autem regnauerat annos 38. in magna tribulatione Danorum, obiit XXIII. die menſis Aprilis, Anno Domini M. XVI. anno ætatis ſuæ 48. & hîc ſepulturam promeruit, cuius animæ propitietur Deus.

ALIVD S. EDVARDI.

Omnibus inſignis virtutum laudibus heros
Sanctus Eduardus, confeſſor, rex venerandus,
Quinto die Iani moriens ſupra æthera ſcandit.
Surſum corda.

HENRICVS II.

Tertius Henricus eſt templi conditor huius.
Dulce bellum inexpertis. Anno 1273.

EDVARDVS PRIMVS.

Eduardus primus, Scotorum malleus hic eſt.
Anno 1308. Pactum ſerua.

REGINA ALEONORA.

Conſors Eduardi primi fuit Aleonora.
Anno 1298. Diſce mori.

EDVARDVS TERTIVS.

Tertius Eduardus fama ſuper æthera notus.
Pugna pro patria. Anno 1377.

Hic

Hic decus Anglorum, flos regum præteritorum,
Fama futurorum, rex clemens, pax populorum,
Tertius Eduardus regum complens Iubilæum.

REGINA PHILIPPA.

Coniunx Eduardi iacet hic regina Philippa.
Disce viuere. Anno 1369.

RICHARDVS II.

Hic iacet immiti consumptus morte Richardus.
Fuisse felicem, miserrimum.
Prudens & mundus, Richardus iure secundus,
Per fatum victus iacet hoc sub marmore pictus.
Corpore procerus, animo prudens vt Homerus,
Ecclesiæ fauit; elatos suppeditauit.
Quemuis prostrauit, regalia qui violauit.

HENRICVS V.

Gallorum mastyx iacet hac Henricus in vrna.
Domat omnia virtus.
Pulchra virumq; suum tandem sociat Catharina.
Anno 1437. Ocium fuge.

ALIVD.

Margaritæ Richemundiæ, septimi Henrici
atri, octaui auię, quę stipendia constituit, tri-
uit hoc cœnobium Monachis, & doctoribus
rammatices apud VVernbrun, perq; Angli-
n totam diuini verbi præconibus; duobus
em interpretibus litterarum sacrarum, al-

teri Oxoniis, alteri Cantabrigiæ, vbi & Collegia duo Christo & Iohanni discipulo eius struxit. Moritur anno Domini 1460. tertio Cal. Iulii.

Henricvs septimvs.

Hîc iacet Henricus, huius nominis VII. Angliæ quondam rex, Edmundi Richemundiæ Comitis filius, qui die 22. Aug. Rex creatus, statim pòst apud VVestmonasterium 30. Octob. coronatur, anno Domini 1485. moritur deinde XXI. Apr. anno ætatis LIII. Regnauit annos XXII. mens. VIII. minùs vno die.

Eidem.

Septimus Henricus tumulo requiescit in isto,
Qui regum splendor, lumen & orbis erat.
Rex vigil & sapiens, comis, virtutis amator,
Egregius forma, strenuus atq; potens.
Qui peperit pacem regno, qui bella peregit
Plurima, qui victo semper ab hoste redit.
Qui natas binas coniunxit regibus ambas,
Regibus & cunctis fœdere iunctus erat.
Qui sacer hoc struxit templum, statuitq; sepulchrũ
Pro se, próq; sua coniuge, prole, domo.
Lustra decem tres & viuus compleuerat annos,
Iam tribus octonis regia sceptra tulit.
Quindenus Domini centenus fluxerat annus,
Currebat nonus, cùm venit atra dies.
Septima ter mensis lux tunc fulgebat Aprilis,
Cùm claudit summum tanta corona diem.

Alivd

ALIVD IBIDEM.

Septimus hîc situs est Henricus gloria regum,
Cunctorum illius qui tempestate fuerunt,
Ingenio atq; opibus, gestarum nomine rerum,
Accessere quibus naturæ dona benignæ,
Frontis honos, facies augusta, heroica forma,
Iunctáq; ei suauis coniunx, perpulcra, pudica,
Et fœcunda fuit, felices prole parentes,
Henricum quibus octauum terra Anglia debes.

REGINA ELISABETHA.

Hîc iacet regina Elisabeth, Eduardi IIII. quondam regis filia: Eduardi V. quondam regis nominata soror: Henrici septimi olim coniunx; Et quæ Henrici octaui regis mater inlyta. Obiit autem diem suum in turri Londoniarum die XI. Febr. anno Dom. 1502. 37. annorum ætate defuncta.

In horto arci adiuncto, ad horologium.

Dic mihi quid prodest horas numerare fugaces?
Cùm cessans perdas quod numerare libet.

Londini in domo mercatorum Germanorum, vocata Stilard.

Hæc domus est læta, semper bonitate repleta,
Hîc pax, hîc requies, hîc gaudia semper honesta.

Item.

Aurum blanditiæ pater est, natusq; doloris.
Qui caret hoc, mœret; qui tenet, hic metuit.

Item:

Qui bonis parere recusat, quasi vitato fumo in flammam incidit.

MONVMENTVM THOMAE LINAcri Londini in templo D. Pauli.

Thomas Linacrus, regis Henrici VIII. medicus, vir & Græcè & Latinè, atque in re medica longè eruditissimus, multos ætate sua languentes, & qui iam animam desponderant, vitæ restituit: multa Galeni opera in latinam linguam, mira & singulari facundia, vertit. Egregium opus de emendata structura latini sermonis, amicorum rogatu, paulò ante mortem edidit. Medicinæ studiosis Oxoniæ publicas lectiones duas, Cantabrigiæ vnam, in perpetuum stabiliuit. In hac vrbe collegium medicorum fieri sua industria curauit, cuius & Præsidens primus electus est. Fraudes dolosque mirè perosus, fidus amicis, omnibus ordinibus iuxtà carus: aliquot annis antequam obiret, sacerdos factus, plenus annis ex hac vita migrauit, multùm desideratus. Anno 1524. 20. Octob. cuius animæ sit Deus propitius.

Aliquantò altius tumba cum phœnice & inscriptione VIVIT POST FVNERA VIRTVS.

Thomæ Linacro, clarissimo medico Ioan. Caius posuit. M. D. LVII. m. Aug.

DEO

DEO TRINO ET VNI OPT.
MAX. SACRVM, AC

Euiternæ memoriæ nobilissimi honoratis-
imi omnique virtutum & eruditionis genere
ræstantissimi viri Domini ADOLPHI à
MEETKERKE Brugensis, equestris ordinis,
ummi Flandriæ Concilii præsidis dignissimi &
istissimi, in creandis per Flandriam vrbium
uitatumq; magistratibus legati perpetui. Qui
ifficillimis Belgarum temporibus illustrem
ocum consiliarii status, in supremo trium or-
num Belgicarum Prouinciarum senatu, mul-
s principibus iunctus collega, plus quàm de-
ennium sustinuit, Legationes quoque eorun-
em ordinum nomine apud varios Germaniæ
perioris & inferioris Principes, Regem Gal-
e, eiusque fratrem Principem Alenconium,
m etiam apud serenissimam hanc Angliæ &c.
eginam principi Haurео factus collega, sum-
is de rebus, maxima fide, summaq; cum lau-
, obiit. Eximiæ cognitionis, cùm Iurispru-
ntiæ, tum historiæ fama celeberrimus. Nec
inus à bonarum artium, humanarumq; di-
plinarum & linguarum, præsertim Latinæ &
ræcæ (quarum posterioris fuit restaurator)
uditione commendatissimus. Quodque pri-
um omnium est, pietatis in Deum & homi-
s, veritatis Euangelicæ & Iustitiæ cultor stu-
osissimus, cuius causa omnibus supradictis
noribus relictis, exilium, etiamsi ipsi in sua
ectute durum, tamen libens Christi causa

ſuſcepit, nullo Hiſpani auro, vel ingentibus pollicitationibus (quibus à recto inſtituto dimouere eum conabantur) expugnabilis.

Is natus annos LXIII. menſ. VI. prid. non. Octobr. Anno poſt natum Meſſiam Saluatorem noſtrum cIↃ IↃ XCI. ex hac peritura ad perennem vitam emigrauit, cùm ex duabus nobiliſſimis ſelectiſſimisque vxoribus, tam virtute quàm genere clariſſimis, Dñ. Iacoba Ceruina, & Dñ. Margareta à Lichteruelde, plurimos ſuſcepiſſet vtriusque ſexus liberos. Ex quibus moriens ſex, ex qualibet vxore videlicet tres, reliquit ſuperſtites.

Ex priore, Balduinum; qui cæſo nuper in expugnatione Dauentriæ fratre ſuo primogenito Dñ. Nicolao militum Duce fortiſſimo, militibus dicti fratris ſui à sereniſſima Angliæ Regina eſt præfectus. Adolphum patri cognominem, à fratre in ordine militari ſecundum; & filiam Annam, vxorem clariſſimi viri Domini Pauli Knibbii Iuriſc. & ſereniſſ. Daniæ Regis Conſiliarii.

Ex poſteriore filium anniculum Eduardum, & duas filias Elizabetham & Salomen, tres liberaliſſimæ indolis & formæ infantes.

Cui placidè in Chriſto humanæ gentis ſoſpitatore obdormienti, hoc meritis ipſius debitum mortale monumentum, immortalis amoris & reuerentiæ, Petrus ab Heila, dictus Varheila Brugenſ. Iuriſc. popularis, ciuis, & amicus eius mœſtiſſ. poſ.

In ſym-

In ſymbolum nobiliſſimi, honoratiſſimi, omniq; virtutum & ſcientiarum genere cumulatiſſimi viri Dn̄. ADOLPHI à MEETKERKE Brugenſis, equeſtris ordinis, ſummi Flandriæ præſidis digniſſimi & æquiſſimi.

Sunt autem duæ dextræ inter ſe iunctæ, quarum vna armata eſt, altera inermis, quibus tertia è nube ſuperueniens duas priores complectitur, additis his verbis ad nomen Adolphi alludentibus:

ΦΙΛΟΙΣ ΕΧΘΡΟΙΣ Τ' ΑΔΕΛΦΟΣ.

ET AMICO FRATER ET HOSTI.

Quid manus armata eſt? hoſtis. Quidnam altera? amicus.

Tertia? MEETKERKVS, *qui manum vtramque capit.*

Quid Græcæ voces? ET AMICO FRATER ET HOSTI.

Vocum harum interpres vita Mekerke tua eſt.

Petrus ab Heila, dictus Verheila, Brugenſis, Iuriſconſultus.

CANTABRIGIAE.

IN TEMPLO CATHEDRALI.

NIcolaus VVotonus Roberti VVotoni Equitis aur[illegible] ex Anna Belknappa filius, triuſque Iuris Doctor, Eccleſiæ huius primus, emq; metro[illegible]itanę Eccleſię Diui Petri Eboracenſis Decanus: Henrico VIII. Eduardo VI. Mariæ & Eliſabethæ Angliæ Regibus à ſecretis conſiliis, ad Carolum V. Cæſarem bis, ad Philippum Hiſpaniæ regem ſemel, ad Franciſcum

primum Francorum Regem, ad HENRICVM secundum eius filium ter, ad Mariam Hungariæ Reginam Belgarum præsidem semel, ad Guilhelmum Cliuensium Ducem bis, legatione functus. Renouatæ pacis inter Anglos, Francos & Scotos, inter Guinas & Arderam anno 1546. similiter & ad Castrum Cameracense, anno 1559. Denique Edimburgi Scotiæ anno 1560. Oratorum munus. Hîc tandem ferè septuagenarius requiescit. Hæc ille ante mortem & ante morbum, quasi fatalem diem præsentiens, & cygneam cantionem Prophetìcè canens sua manu in museo scripta reliquit. Qui apud tales Principes diuina prouidentia gubernante, laudabiliter & in tot ac tantis caussis, quarum magnitudo grauissima, vtilitas publica fuit, feliciter bonam vitæ suæ partem consumsit, eum virum sapientem, & experientissimum ipsa inuidia iudicare debet. Quàm semper ab omni contentione honorum fuerit alienus, illud declarat, quòd ad danc Ecclesiasticam dignitatem non ambitione vlla sua inflammatus, nec amicorum opera vsus aspirauit, sed eam vtramque Henricus VIII. hominis merito & virtute prouocatus, vltrò detulit. Cumque idem rex illustrissimus morbum lethalem ingrauescere persentiret, & Eduardi Principis sanè excellentissimi, adhuc tamen pueri & Reip. administrandæ imparis, imbecillam ætatem senili prudentia secretioris consilii sui regendam existimaret; illis ex sedecim, quos supremæ voluntatis suæ testes & vindices testa-

testamento instituit, hunc Nicolaum absentem tum in Francia legatum vnum esse voluit. Eduardo regi iam medio regni curriculo propè confecto, vnus ex primariis secretariis fuit; quem locum diutius tenere potuisset, nisi & suis & assiduis amicorum precibus abdicanti veniam impetrasset. Corpus illi erat gracile quidem & paruum, sed erectum, habitudo sana, vultus liberalis, victus exquisitus, quem semel tantùm in die capere consueuerat. valetudo adeò firma, vt rarò morbum aliquem senserit. animus verò totus libris ac literis dicatus, artium, Medicinæ, Iurisprudentiæ, & Theologiæ studio intentus, linguarum Romanæ, Italicæ, Gallicæ, & Germanicæ inferioris cognitione pulchrè exornatus. Ita vir iste genere clarus, legatione clarior, domi ac foris clarissimus, honore florens, labore fractus, ætate confectus, postquam Decanus huic Ecclesiæ annos 25. dies 293. præfuisset; Londini Ianuarii 26. anno nostræ salutis 1560. piè & suauiter in Domino obdormiuit Thoma VVottone nepote herede relicto, qui ei hoc monumentum non honoris ergò, quo abundauit viuus, & florescet mortuus; sed amoris causa, quem memoria colet, vt debet, sempiterna, consecrauit.

OXONIAE.

SVPRA AVDITORIA ARTIVM LIBERALIVM DISTINCTA.

Grammatica.	*Literas disce.*
Dialectica.	*Imposturas fuge.*
Rhetorica.	*Persuadent mores.*
Arithmetica.	*Numeris omnia constant.*
Musica	*Ne tibi dissideas.*
Geometria.	*Cura quæ domi sunt.*
Astrologia.	*Altiora te ne quæsieris.*

SEQVVNTVR VIRTVTES.

Patientia.	*Patientia vincit ferendo.*
Humilitas.	*Modestia amabilis.*
Fortitudo.	*Fortis est qui omnem fortunam deuincit.*
Spes.	*Spe vincimus omnes. Sed omnis fiducia sine Deo vana est.*
Cautio.	*Cautus vincit omnia.*

LECTO-

LECTORI S.

SVb tabulis geographicis sequentes inscriptiones leguntur; quas non tam propter latinitatis, quæ non magna est, elegantiam; quàm propter res ipsas cognitione non indignas hîc subiicere voluimus.

I. DE ARCHITHALASSO.

Archithalassus Dominus Christophorus Colon, natione Ligur, aperturum se Occidentales Indorum insulas & continentem, regibus Catholicis, felicis memoriæ, pollicitus est; si ad hanc prouinciam capessendam necessaria sibi abundè impenderent. Quippe qui trium nauium regio apparatu & copiis omnibus suffultum emiserunt, Anno ab orbe redemto 1492. Post eum plurimi succedentes has prouincias nobis clausas aperuerunt, prout in præsenti descriptione patet.

II. DE HISPANIA INSVLA, De*que diui Iohannis & Cuba.*

Hispania hæc Insula innumeri prædiues pecoris & armentorum est, plurimo inde extracto abundat auro, saccaro & Cassia fistula; permultæ nauium stationes ac portus insunt: præcipuus autem omnium est sancti Dominici, quæ ciuitas insignis esse perhibetur, multique commercii. Reliquæ siquidem coloniæ ductæ ab Hispanis & conditę sunt in Cubę ac Diui Iohannis, cæterisq; omnib. insulis, nec non continenti aurifodinę innumerę passim effodiuntur.

Hæc loca omnia frequentibus incolis habitantur. Celebri diui Dominici vrbe regium forum præest Imperatoris edicto. In aliis verò oppidis, villis & insulis, eius gubernatores populos regunt ratione & legum sinceritate potius, quàm animi affectibus. Incognitæ seu ignotæ nobis Indorum regiones indies aperiuntur expugnanturq́;, quo fides Catholica felix ac faustum capit incrementum. Hispania verò congestis vndiq; opibus ditior euadit.

III. DE NOVA HISPANIA.

Hanc continentem Hispani à suo nomine nouam Hispaniam denominarunt, quam illustris Dñ. Fernandus Cortesius Vallis & Gnaxacę Marchio expugnauit. Eius plurimæ insunt prouinciæ, vrbesq; innumeræ habitantur, quarum insignior Mexicum nuncupatur, Indorum nomine; hæc siquidem numero quingenta incolarum millia excedit, eamq; lacus quidam salsus circuit, quadraginta parasangis. inde extracta maxima auri & argenti copia, ac preciosis lapillis, cùm reliquę huius prouinciæ vrbes tum ipsa Mexicum præcipuè abundat plurimis. Hîc bombix & gossipium, alumẽ, crocum, glastum, aliique ad conficiendum colores producuntur: præsertim saccharum, seu harundineus succus adeò passim prodit, vt omnes Hispanorum naues annuatim ad Bæticam Hispalim onerentur, indeque ad omnes prouincias. Huius incolæ ad commutandas omnimodas merces callidissimi sunt: pro nummis enucleatis mediis amygdalis

vtun-

vtuntur, quod nummorum genus Cacao ſeu Cacagnate barbaro Indorum nomine appellant. Tritico, hordeo, aliisq; ſeminibus, vuis & cæteris fructibus plurimùm abundat: innumera terreſtrium animaliū genera, præcipuè ceruorum, aprorum, leonum, pardorum, tigridū paſſim vagantur, auiumq; volatilium inexhauſta propemodum multitudo: quæ quidem loca omnia venationis plena. Ea gens doctiſſima & apprimè ſtudioſa eſt, tam ad formandas qualescunq; res ſculpendi arte, quàm ad effingendas quasuis exactè figuras graphiis. Eorum mulieres gemmis, vnionibus & precioſis lapillis ornantur. Papyri quodam genere Indi vtuntur, in quo figuris quibuſdam delineant quæcunq; voluerint pro litteris. Nunquam mutuò pacem inierunt concordi fœdere, quin imò ſe inuicem inſequebantur bellis aſſiduis ac deteſtādis. Qui verò ex vtraq; acie victi capiebantur, hi ceu victima deis patriis pro victoria litabantur; quorum cadauera, pro publicis dapibus, exercitui apparabantur. Ea gens idolorum cultrix erat, carnis hominum auidiſſima, adorabatque omnia, quibus animus eius quotidie afficiebatur; etſi tempeſtate noſtra ferinis illis antiquis moribus exuta, & Chriſtum Dominum noſtrum induens, fido corde profiteatur, veneretur & colat, Euangelicæ fidei, Chriſtianorumque religioni firmiter credens; ſacroſanctæque Catholicæ orthodoxorum Eccleſiæ ſinceris monitis, diuinisque præceptis obtemperans.

IV. DE FRETO OMNIVM *sanctorum.*

Fretum hoc omnium ſanctorum Fernandus Magallianus aperuit; quem claſſis regia Hiſpanorum ad aperiendum expugnandumque Malucarum Inſulas S. C. C. maieſtatis Caroli Imperatoris inuictiſſimi regis huius nominis Quinti ducem præfecerat. Qui ad hoc fretum degunt gigantes potius terrigenæ, quàm homines eſſe traduntur. horum regio ampliſſima, vaſta ſolitudine, ac raro habitatore, colitur. hi homines ſolis animalium pellibus induuntur.

V. DE MALVCARVM *Inſulis.*

Has Malucarum Inſulas Fernandus Magallianus diu noſtratibus clauſas aperuit, necnon Iohannes Sebaſtianus Delcano eius ſucceſſor, quem inquam Fernandum ad opulentiſſimas has Indorum Inſulas aperiendas S. C. C. maieſtas Caroli Imperatoris huius nominis Quinti, ſuæ regiæ Hiſpanorum claſſi ducem & gubernatorem præfecerat: quæ quidem claſſis è portu Hiſpalis inſignis ciuitatis Bæticæ prouinciæ nauticum ſoluit. Is itaque primò fretum omnium ſanctorum aperuit, quod ab æquinoctiali ad antarcticum vergens 52. gradibus cum dimidio diſtat. cumque ſupradictas Inſulas petens, haud ſine maximo

ſuo pe-

ſuo periculo, ſuorumque labore intolerabili vlterius nauigare pergeret; tandem longo pòſt tempore quibuſdam appulit Inſulis, è quibus à polo Arctico magis ad meridiem ſpectat 12. ab æquatore gradibus ſemota eſt. cuius homines agilitate apprimè callidi ſunt, quorum latrociniis, quia cymbula quędam claſſis è conſpectu nautarum Hiſpanorum euanuit, ea loca latronum inſulas denominarunt. Hinc deinceps vlteriori nauigatione aperuit quandam Inſulam, cui Laguoada nomen indidit, quoniam eodem aquatum ire illi contigit. Aperuit & alias Gungam ſcilicet, Aceilam & Acubu: in quarum vltima dictus Fernandus Magallianus congreſſu quodam Indorum hoſtium vita functus eſt. Cui Iohannes Sebaſtianus Delcano totius claſſis ſuffragiis votisq; omnium electus feliciter ſucceſſit, qui poſtea ſequentes Inſulas Bendenao, Apoloam, Brunai, Bilolo, Atidori, Terrenati, Modill, aliasq; quamplurimas inſulas aperuit, quibus maxima auri copia exoritur, gariophyllorum, cinnami, nucis myriſticæ & omnium aromatum & mercium, adeò, vt ipſe claſſiarius Iohannes Sebaſtianus Delcano duas naues ex quinque, quas è naufragio receperat incolumes Atidori inſula, gariophyllis onerauit. In illa ſiquidem ac Terrenati tantùm, in aliis verò inſulis nuſquam, produci aiunt. Abundè itidem cinnamum ac nuces myriſticæ Bendenao leguntur, quarum etiam maximam copiam inde abſtulit. Dumq; is ad Hiſpaniam per mare Indicum rediret, ac bonæ ſpei pro-

montoriũ insinuare properaret; altera nauium sentinã exantlare haud facilè valens, ne fluctib obrueretur, Atidori insulã iterũ petere coacta fuit, vnde mare metiri cœperat. Iohannes verò Sebastianus Delcano Bonæ spei promõtorium pertransiens naui, quâ vehebatur, cui nomen diua victrix Maria, Hispalim ciuitatem Bæticæ regionis tutò adire potuit, vnde primùm nauigare inchoauerat, anno à natiuitate Redemptoris 1522. Ex quo satis constat Iohannem Sebastianum Delcano totum orbem circulariter nauigasse, vtpote qui adeò occidentalem plagam vsque permeauit, vt eodem transiens, ad Occidentem iterum rediret, vnde primùm iter cœperat.

VI. DE PERV.

Has prouincias nobis aperuerunt expugnaueruntque magnanimi equites Franciscus Picarro & Almagro, qui inquam Franciscus Picarro has dum vixerit gubernauit. Copioso inde extracto, abundant argento aurifodinisque & pretiosis smaragdis. Panis eorum quo vescuntur & vinum quod bibunt, ex quadam spica prægrandi fit, quæ Indorum idiomate Maiz appellatur. Ea gens belligera est, acri ingenio, idolorumque cultrix, vtiturque in bellis fundis, arcu & iaculis: armaturæ earum aureæ sunt & argenteæ. Genus quoddam ouium illic nascitur, paruorum camelorum simile,

mile, quorum lana mollis ac ſubtiliſſima eſt. Ad viginti paraſangas & ampliùs tota littoralis ora nunquam pluuiâ madeſcit. Chriſticolæ plurimas illuc ducunt colonias, indiesque eas augere ſtudent.

VII. DE ARGENTEO FLVMINE, *quòd vulgo Rio de Plata nuncupatur.*

Vaſtum flumen hoc Indorum lingua Vrnai, Hiſpano verò idiomate Rio de la Plata nuncupatur: cui affluit & alius fluuius Parana nomine. Hoc autem Iohannes Dias Solis, inuictiſſimorum Catholicorumq; regum Fernandi & Eliſabethæ Archigubernius primus aperuit inſulæ tenus, quam à nomine cuiuſdam nautæ ſuæ claſſis ibi ſepulti inſulam Martini Gartiæ denominauit, quæ memoratum intra flumen àb eius oſtiis 40. paraſangis diſtat. hanc ſiquidem per varios caſus, per tot diſcrimina rerum dum clauſam ſuis aperit expugnatque; ab Indis oppreſſus occiſusque deuoratur. Elapſis autem poſtea multis annis Sebaſtianus Cabotus nauigandi arte aſtrorumque peritiſſimus Dux & Archigubernius Caroli Imperatoris huius nominis Quinti, regisque potentiſſimi, denuò nobis aperuit claſſe regia, cui ipſe Imperator ducem præfecerat ad aperiendum inſulas Tarcis, Ophyr, Crapange, & Coicatai, qui inquam Archigubernius

obiter flumen hoc intrauit. In causa fuit, qui
nauium eius ductrix naufragium fecerat, procellosis obruta fluctibus, quo cursum sibi destinatum cum sociis continuare minimè potuit,
cumq; his nautis, qui mari recepti aderant, flumen aperire aggressus est, haud sine maximo
suo periculo, suorum labore intolerabili, fame
ac rerum omnium penuria. A nonnullis Indorum antea certior factus, regionem istam auro
& argento omnium opulentissimam esse, quo
solertissimus Dux & Archigubernius motus,
ducere colonias cœpit prope flumen, nõnullas
arces ac propugnacula condere diligenter curauit, quîs Hispani incolæ facilè tueantur, &
vim hostium Indorum inde propellerent. Hoc
flumen maius est omnibus nobis cognitis, cuius
ostia mare adfluentia latitudine 25. parasang.
protenduntur, reliquum huius supra 300. ab
ostiis latitudinem duabus parasangis dimetitur, cuius vasta profunditas causatur ex multorum confluxu ingentium fluuiorum. Multis
abundat & optimis piscibus omnium quos mare nutrit. Gens nostra cùm primùm his appulit
oris, an culta tellus illa fertilis esset, periculum
fecit, collectis quinquaginta duobus tritici
granis, quæ in tota earum classe inuenerant,
mense Septembri terræ mandauit. Decembri
verò duo millia supra quinquaginta messuit:
aliorum seminum ac leguminum eadem est fertilitas. Huius regionis incolæ non procul inde
celsos quosdam montes esse aiunt, è quibus ingentem auri copiam extrahere solent. Nec
multo

multo longiori interuallo alios asserunt innumero abundare argento, & alia cùm visu tum dictu innumerabilia enarrantur, quæ pro eorum prolixitate, ne fastidiant animi, silentio traduntur. Hi hominum proni sunt ad laborem, & terræ cultus studiosissimi, vnde multum vini & panis conficiunt, ex ea spica quam Indi Maiz appellant. Quoddam genus ouium hîc magno corpore adest, paruorum camelorum instar, quarum vellera pro molli & tenuissima lana ceu bombice exornantur, suntque alia quamplurima diuersorum animalium genera. Huius regionis homines formâ & colore inter se longè differunt. siquidem qui in montibus degunt, albi colore & nobis similes sunt; qui verò fluminis ripas incolunt, hi fusco & tetro colore nigrent: nonnulli eorum caninam faciem habere perhibentur. Quidam verò pedes & tibias ad struthiocamelorum similitudinem habent.

VIII. DE TERRA NOVA, QVAM vulgus Baccalios appellat.

Terram hanc olim nobis clausam aperuit Iohannes Cabotus Venetus, nec non Sebastianus Cabotus eius filius, anno ab orbe redemto 1594. die verò 24. Iunii, hora 5. sub diluculo. Quam terram primùm visam, & insulam quandam magnam ei appositam, insulam D. Iohannis nominarunt, quippe quæ solemni die festo Diui Iohannis aperta fuit. Huius terræ incolæ pellibus animalium induuntur. Arcu in bello,

ſagittis, ſpiculis, clauis ligneis & fundis vtuntur, ſterilis incultaq; tellus eſt. Leonibus, vrſis albis, proceriſq; ceruis, piſcibus innumeris, lupis & ſalmonibus, & ingentibus ſoleis vnius vlnę longitudine, aliiſque piſcium diuerſis abundat generibus. Horum autem maxima copia eſt, quos vulgus Bacallios appellat. Adhæc inſunt accipitres nigri, coruorum ſimiles, aquilæ, perdiceſque fuſco colore, aliæque diuerſæ volucres.

IX. DE ISLANDIA INSVLA.

Hæc inſula innumera piſcium multitudine abundat, quos eius incolæ hyeme capiunt, & Boreali horriferoque frigore deſiccant, vtpote in qua ſub Arcti ſita circulo penetrabile frigus adurit. Ineunte autem vere Angli, Germani, aliarumq; diuerſarum regionum incolę huc adnauigant, piſces hos frigore deſiccatos farinæ & cereuiſiæ commutatione empturi. Eſtque hoc piſcium genus adeò durum, vt malleis ferreis ſuper lapidem pertundere neceſſe ſit: poſtea verò aqua biduò mollire, quò tandem butyro condientes comedant. Non ſolùm hæc inſula ingentem piſcium copiam alit, ſed etiam totum mare Scythicum, quorum nõnulli adeò vaſto corpore emergunt, vt monſtra potius marina, quàm piſces videantur. Fertur à quibuſdam hoc mare nauigantibus adeò hîc ingentes murenas proſpici ſerpentibus ſimiles, vt naues ipſas inuadere audeant, quò nautas vel vectores arripientes deuorent. Inſulæ huius incolæ ſubter-

ubterranea domicilia sibi construunt, quorum
parietes piscium ossibus erigunt. Lignorum
utem penuria laborant, perexiguæ siquidem
rbusculæ raræque hîc pullulant. Sed summus
lle rerum gubernator his necessaria annuatim
atis copiosè largitur, ex septentrionali nempe
laga quamplurimæ variæque ac proceræ ar-
ores turbine ventorum eradicatæ, immani-
ue agitatæ procella his littoribus, naufragii
nstar, appelluntur, quibus incolæ abundè v-
untur. Aiunt præterea, persæpè audiri hîc spi-
tus se mutuò alloquentes, propriisq; nomini-
us se inuicem appellantes, & viuis hominibus
onnunquam apparentes, quibus se ac sua no-
nina, qui sint, indicare perhibentur. Et in qui-
usdam eius Insulæ locis, ignis visu horribilis
er se excutitur, procul iactatur, rotaturque.
Compluraque alia tum visu tum auditu mira-
ilia huius incolæ inesse asserunt, quæ breuita-
s causâ omittuntur.

X. DE HIS QVI CERVIS *vehuntur.*

Huius regionis incolæ ferinis moribus im-
uti, solitudinem incolunt, siluestresq; omni-
o sunt; pane & vino penitus carent, ceruos ci-
ires ac mites reddentes, horum dorsis inue-
untur. Cumq; hominibus magis ad Septen-
ionem vergentibus bella semper ineunt, no-
urnis nomine appellatis, quia suas ipsorum
s tam publicas quàm priuatas noctu, quem-

admodum apud nos die noſtrates peragun
eiſque hoc euenit, quia à 14. Septemb. die vſq
ad 16. Martii, adeò breuiter dies eorum ſempe
auolat, vt vix vnius horæ ſpatium continea
Ea gens peſſima eſt, graſſatrixque & omnimo
dis latrociniis deditiſſima, adeò vt nullus viato
ea loca adeat, quin ab iiſdem nocturnis occida
tur ſpolieturque. Paulò autem vlteriùs à no
cturnis Aphricam verſus, monſtra quædam in
eſſe aiunt, quæ quidem toto corpore homini
bus, capite verò porcis ſimilia ſunt; grunnien
tes porcorum inſtar ſe mutuò intelligunt.

XI. DE HIS QVI SOLEM *venerantur.*

Eorum qui in hac regione degunt, quidan
Solem adorãt, alii verò exſurgentes lecto quic
quid primum viderunt. Alii item fruſtum pan
ni rubri haſtæ affigentes venerantur numini
inſtar.

XII. DE HIS MONSTRIS, QVAE *prægrandes habent aures.*

Sunt hîc monſtra hominibus ſimilia, qua
adeò demiſſas prægrandeſque habent aures, v
his totum corpus operiant. Vlteriusq; Orien
tem verſus quoſdam homines ineſſe perhibẽt
quorum genua & pedes iunctura carent, de
guntque ſub ditione magni canis, in illa inſula
quæ Balorem eorum nomine dicitur. Hæ
quin

quinquaginta dierum iter continet. hi homines ſilueſtres omnino ſunt, montium nemorumque cultores.

XIII. DE PRESTE IOANNE.

Hîc potentiſſimus ille regum degit Azúmbe, Auxanceque ciuitatibus imperans, quem vulgus Preſte Iohannem appellant, cuius miniſterio aſtricti ſexaginta reges verſantur, quorum ius potentiſſimorum regum feliciſſimam ſortem diuitiis ſuis explens, quippe qui nunquam bello aut vllis præliis victus, ſed ſæpe à Troglodytis nudo nigroque corpore populis Meridiei, maxima cum victoria triumphans rediit, qui cum promontorio Bonæ ſpei conterminat. Inter quos genus quoddam horum hominum non loquitur, ſed ſibilis tantùm ſe inuicem percipere ſolent. Hunc itaque haud Preſte Iohannem illum eſſe facilè conſtat, cùm is Eois ac meridionalibus Indis imperaret, donec Thenis primus Tartarorum rex crudelis belli congreſſu quodam eum ſuperans feliciter proſtrauit, eiusq; imperium armata manu vſurpauit, Chriſticolisq; quoſcunq; ibi inuenerat, impunè religione ſua vti clemens cõceſſit: ipſis regem ſtatuit eiuſdem fidei, qui mitiſſimè eos regeret, ac benignè tractans gubernaret, Georgium nomine; cuius deinceps ſucceſſores idem ſibi nomen vendicabant, quemadmodum Marcus Pollus copioſiùs refert.

XIV. DE VXORIBVS QVAE CVM *mariti mortui viuæ se vltro pyra comburebant.*

Huius prouinciæ regniqueBengolæ potentissimus rex est, qui pluribus ingentibus ac insignibus & maximi commercii ciuitatibus dominatur, estque incredibili propemodum coniunctus necessitudine, cum inuictissimo Lusitaniæ rege, quocum perpetuo fœdere pacem iniuit, vnde ingens ei copia prouenit cinnami, gariophylorum, zinziberis, piperisque & sandalorum, bombicis. Eorum moris fuisse aiunt, cadauera cremare, & si vxoratus aliquis è viuis decessisset, cum eo viuam eius coniugem in rogo mariti comburere, credentes illam ad alium orbem migrantem, eo ipso vsque frui, cum quo hic vitam egerat, cuius res huiusmodi erat. Coniuge mortuo, vxor eius conuiuium viuis solenne parabat, defunctoque parentalia, induebaturque auro & peplo pretiosissimo, omnibusque jocalibus quæ possidebat, & ad lautas epulas illas omnes confestim tam sui quàm mariti affines & amici properantes conuiuabantur, quibus postquam exemta fames epulis mensæque remotæ; tunc illa conuiuis omnibus & funerali pompa stipata, ad pyram accedebat, exultansque canebat & tripudiabat. Quò vbi peruenerant, mariti cadaueris igne deiecto ipsa deinceps in rogum desiliebat, extremum vale omnibus dicens, & quo hilariori vultu in flammas se proiiciebat; eò maiori se suosque omnes

honore

honore afficiebat. Enimuerò vanus ille ritus & deteſtanda religio euanuit, ex quo gens Luſitana eorum commercio vtitur. quippe quæ diu eos admonens, peſſimum, facinus illud dedocuit, quæ omnia Deo diſplicere facilè nunc perſuadentur.

XV. DE TARTARORVM PRINcipe, quem vulgus magnum Canem appellat.

Princeps ille Tartarorum, quem vulgò magnum Canem nominant, locupletiſſimus potentiſſimusq; eſſe prohibetur: iubetque ſuperbiſſima nomenclatura ſe regem regũ ac potentiſſimum omnium principem nominari. Huic morem eſſe aiunt, iis viris omnibus, qui in eius aula ſuo miniſterio aſtricti verſantur, tredecim diebus feſtis, quos ſummo honore quotannis peculiari ritu celebrat, recentes pretioſasq; veſtes pro cuiusq; meritis dare; donatq; his omnibus feſtis etiam ſingulis Zonas, tibialia, caligas, galeros vel vmbellas, auro, margaritis, ac pretioſis gemmis circumſeptas, vt cuiuſuis merita ſint. Veſtium autem numerus, quas ſingulis annis largitur, ſex milium ſupra centum quinquaginta proditur, quæ omnia & ſua feſta colendi ac extollendi, & proprii nominis celebrandi gratiâ diligentiſſimè fieri curat, qui mortuus in montem, cui ALCAI nomen indicum, tumulandus effertur. Porrò efferentes, quotquot inter eundum obuios habent, pro victimis occidunt. Aiunt ſiquidem par eſſe eos

ſuum principem comitari, cui alio orbe debita ſeruitutis officia ſint præſtanda. Mactant etiam equos, omnes camelos ac mulos, quibus viuens vtebatur; perſuaſum habentes, ea omnia ſuo principi poſt mortem ſeruitura mortuo. Horum Tartarorum Principe, quem magnum Canem appellari diximus, trecenta hominum millia in itinere, cùm in montem, vt diximus, deferretur, ab efferentibus reperta cæſa ſunt, autore Marco Pollo lib. 2. cap. 24. Aſſerit hoc idem Florentinus Pogius, qui à ſecretis fuit Eugenii Papæ quarti lib. 2. de fortunæ mutatione, qui non dubia eſſe, quæ à Pollo ſcripta ſunt, apertiſſimè demonſtrat.

XVI. DE TAPROBANA INSVLA.

Taprobana quænam ſit, & vbi terrarum ſita, variè authores ſentiunt. Ex quo ab Incolis Bœticæ regionis, nec non Luſitaniæ, mare Indicum nauigari cœptum eſt, vtque à Ptolemæo ſecundùm latitudinem graduum ac longitudinem eius deſcribitur; neminem latere cenſeo. Nonnulli verò neotericorum, qui incognita loca nobis nota tradidere, Ceilam inſulam Taprobanam eſſe, ore vno aſſerunt: alii eam Camatram eſſe contendunt. Plinius lib. 6. cap. 22. huius meminit, dicens; Taprobanam alterum orbem terrarum eſſe diu exiſtimatum, Antichthonum appellatione. Alexandrũ autem tradunt primum extitiſſe, qui eam Inſulam eſſe non orbem indicauerit. Vtque Oneſicritus claſſis

classis eius Archithalassus refert, hæc insula maiores pugnacioresque habet elephantos omnibus quos tota insula enutrit; cuius insulæ Megasthenes longitudinem septem millibus stadiorum, quinque verò millibus latitudinem eius metitur. Nulla ciuitas mœnibus vallatur, septingentæ tamen eius prouinciæ villæ numerantur. Adhuc sub ditione Claudii circa primam sui imperii gubernationem huius Insulæ Oratores Romam petiere, hac de causa & ratione. Libertus Danius Plocamius à Romanis vectigalia & prouentum maris rubri redemit; dumq; Arabiam obnauigat, septentrionalis ventus eum ab ea procul disiecerat, vt quindecim elapsis diebus cuidam huius insulæ portui appulerit, cui nomen Hippurus. à cuius rege benignè hospitio susceptus est, postque sex menses, cum eius idioma satis apprimè addidicisset, ac longo sermone regem alloqueretur, maximam Romanorum iustitiam, summamque eorum Imperatoris rectitudinem enarrabat. Cumq; rex diuersum genus monetæ Romanorum diu circumspiceret, quod Libertus secum attulerat, varia Imperatorum imagine impressos nummos: pondus verò æquè omnium idem animaduertens, maximè admiratus est. Vnde confestim ad Romanorum Imperatores oratores legauit, qui perpetuum cum eo pacis fœdus inirent, cui cum sociis Rachias oratorum eius celeberrimus Claudium conciliauit, ex quibus Imperator quingentas huic Insulæ ciuitates inesse facilè percepit, inq; sua cœli

plaga ſeptentrionalem Arctum,& Vergiliarum ortum minimè videri, quibus conſpectis admirabantur. ſiquidem hæc ſidera ſuæ regioni incognita eſſe, & nunquam apparere aſſerebant. Præterea Lunam ab octauo ad quintum decimum vſque diem tantùm proſpici aiebant. Illud omnium maximè eos admiratione afficiebat, quòd vmbræ dextrorſum ad noſtrum polum vergerent; cùm ſua ipſorum regione ſiniſtras ire ſemper intuerentur, ſolemque dextera exoriri, læua verò occidere. quibus de cauſis & rationibus conſtat, Arctum in hac inſula, cui Libertus appulit, nunquam videri. quodq; Libertus inſulam S.Laurentii,non autem Taprobanam adiit. Siquidem ex Liberti curſu & nauigatione,enarrationeq; oratorum ad Tiberium (vt dictum eſt) inſula cui ipſe libertus Danius Plocamius appulit, haud Taprobana fuit, ſed potius inſula D. Laurentii. Huic inſulæ moris eſſe aiunt regem è ſenioribus eligere cõmunibus omnium ſuffragiis, qui clementia, comitate, ac ingenui animi benignitate longè omnes ſuperet, quiq; ſine liberis ac prole ſit. Hic itaq; ſceptro iam potitus, ſi interim liberos adeptus fuerit, confeſtim regia poteſtate priuari ſolet. Tempore autem quo is deligitur, triginta conſiliarii,qui regi aſſiſtãt,decernuntur. hîc autem neminem morti adiudicare poteſtatem habet, ni priùs maior eorum numerus ipſi ſuffragetur. Adhæc iure reo permittitur, qui à rege & eius conſiliariis morti adiudicatus eſt,populum in ſui defenſionem prouocare. Hîc protinus

ſeptua-

ſeptuaginta legum peritiſſimos ac iuſtiſſimos iudices deligit, qui eius cauſam diligenter examinant. Hi, ſi reum mortis iniquè condemnatum cõmuni omnium conſenſu compererint; eum ilicò vinculis ſoluunt, ac proſtinæ libertati reſtituunt. Conſiliarios verò qui reum moriturum cenſuerunt, iniuſtiſſimè, regio priuant munere, ac perpetua eos ignominia afficiunt.

XVII. INSCRIPTIO SEV TItus Auctoris.

Sebaſtianus Cabotus Dux & Archigubernius ſacræ Cæſareæ Catholicæ maieſtatis, diui Caroli Imperatoris, huius nominis quinti, & regis Hiſpaniæ, ſummam mihi manũ impoſuit, & ad formam hanc protrahens, plana figura me delineauit, anno ab orbe redempto, natiuitate Domini noſtri Ieſu Chriſti 1549. qui me iuxta graduum latitudinem ac longitudinem, ventorum ſitum, tam doctè, tam fideliter, nauigatoriæ chartæ inſtar, deſcripſit, Geographi Ptolomæi authoritatem, peritiorumq; Luſitanorum fidem ſecutus, necnon ex vſu atque induſtria longæ nauigationis, integerrimi viri Ioannis Caboti, natione Veneti, atque Sebaſtiani aſtrorum peritia, nauigandiq; arte omnium doctiſſimi eius filii, auctorisq; mei, qui aliquotam orbis partem diu noſtratibus clauſam aperuerunt. Quapropter me fida doctiſſimaq; magiſtra, ſeu hydrographica charta vtens, quocunq; eſt animus, mare metiri poteris, acus nauticæ variatione obſeruans, qua ad Arctum vertitur,

cuius rei argumentum eſt; ſi ex ſacro promontorio nauticum ſolueris, Celticum promontorium petiturus, nauim licet protinus ad Arctũ dirigere iubeas, hydrographica acu, quo curſu recto tramite finis terræ appuleris promontorio: iter tamen quod verè nauis tua peregerat, non rectà ad Arctum, ſed Arctũ verſus ad quartam Cæciæ fuit, nauigatoria ſiquidem acus, etſi recta linea è ſacro promontorio ad oram finis terræ curſum demonſtret; ad Arctum nihilominus tamen quarta parte ab Arcto ad Cęciam diſtare certum eſt. Quapropter cùm nauim acu nautica ad Arctũ regere iuſſeris, erit nauigatio tua per quartam ſeptentrionis, Cæciam verſus. Eandemq; nauigationis conſiderationem obſeruabis, cùm è Salmedina breui ſcopuloſoque mari, in exitu portus S. Lucæ ad Nagæ oram Tenerifiæ inſulæ nauigare decreueris, tunc ſiquidem ad Libem ſeu Africum nauim regere ſtudeas, hydrographicæ chartæ obſeruatione; rèctus tamen itineris curſus nauticæ acus probabiliore fide per Africum quarta & eò ampliùs Auſtrum verſus procul dubio erit. Salmedinæ nempe ad Nagam nauigatio quarta longè minùs quàm hydrographica charta indicat, nautica acus demonſtrat. Vnde pro comperto habebis, cùm è ſacro promontorio iam ſolueris, ſeptentriones petiturus, quod iter tuum erit per quartã Arcti Cæciam verſus. Eodem modo ſi è Salmedina ad Nagam Tenerifiæ inſulæ adnauigaueris ad Africum; nauis tuæ curſus erit per quartam Auſtri. Eadem ratione ſigillatim vti pote-

poteris, in quauis huius descriptionis parte, acus magnete fricatæ variationem obseruans, quam cum Arcti sidere variè operatur, quippe quæ non assiduè, neque ex omnibus locis septentrionem spectat, (vti plebs indocta censet) cùm Magnes lapis ille (vt patet) nullam habeat vim dirigendi nauigatoriam acum, ex omni parte ad Arctum. Quin potius (vt experientiâ constat) chalybem volubilem immotum reddere rectâ lineâ, non autem circulari, ad quemuis ventorum Arcto proximum. & hac de causa acus nautica vsq; variatur. Nam si eadem acus assiduè & ex omnibus locis verteretur ad Arctum, nulla fieret eius variatio, vtpote quæ per circularem lineam semper viam demonstraret. Ex quo sequeretur; eundem æquidistantem seu parallelum frequentare, quod nullo modo continget rectâ lineâ circularem formam adeunti. Porrò vnum hoc adnotabis, candide lector, quo magis ad solis ortum vel occasum à linea meridionali secedes; vbi acus nauticæ depictum lilium directè arcum ostendit; eò magis ab Arcto te distare pro comperto habebis. Vnde satis liquet, acum nauticam rectâ lineâ, non autem circulari, viam demonstrare. Adnotandum igitur est, quòd linea meridionalis quâ acus nauticæ lilium rectissimè septentriones ostendit, distat à florum insula 30. parasangis, quæ quidem vltima Accipitrum insula est occidentem versus, iuxta peritissimorum omnium nauium gubernatorum consensum opinionemque: nec non ex

eorum ſolerti experientia, quam diutina aſſiduaq; nauigatione ſuo iure profitentur. ſiquidem Atlanticum mare & Indicum indies remetiri aſſueuerunt. At hæc Sebaſtianus Cabotus, meus autor, occidentalem Oceanum adnauigans, ad æquor quoddam deuenit, & plagam, vbi quarta parte Septentrionum iuxta cæciam ventum acus nauigatoriæ lilium illi rectiſſimè Arctum oſtenderet. Quibus de cauſis & rationibus & tutiſſima nauigandi experientia apertiſſimè conſtat, defectus & variationes acus nauticæ crebrò fieri cum Arcti obſeruatione.

XVIII. DE CIAPANGV.

Ciapangu magna Inſula eſt, vaſto ſita mari, milleq; & quingentis miliariis diſtans à continenti, quam Tartarorum princeps tenet, ad eam regionẽ vergens. Incolæ idola colunt, morib. ac forma honeſti, rege libero, nulliq; principi obnoxio gubernantur, qui nimia auri copia inde extracta ditiſſimus eſt; quod quia ipſa à commercio hominum longè ſemota eſt, nulliſq; mercatorum nauibus acceſſus patet, extra inſulam nunquam exportatur. ampliſſimã rex in ea baſilicã habet, aureis laminis duorũ argenteorum craſſitudine vbiq; contectam. Eius feneſtræ ac columnæ aureę omnino ſunt, & quod mirabile viſu eſt, margaritis & gẽmis nõ paucis exornatę: cuius inſulę opes cũ magno cani fama differente per notę eſſent, eò ipſam expugnaturam profectus eſt. Quo cum magnæ eius copiæ perueniſſent, expugnare nequierũt. Auctor eſt Marcus Pollus cap. 106.

DE

XIX. DE MARI SCYTHICO.

Plinius 67. cap. 2. lib. his ferè verbis ſcribit: A Gadibus columniſque Herculis Hiſpaniæ & Galliarum circuitu totus nauigabatur occidens tempore Auguſti Imperatoris. Septentrionalis verò Oceanus maiori ex parte nauigatus eſt auſpiciis eiuſdem Diui Auguſti, Germania claſſe circumuecta, ad Cimbrorum promontorium, & inde immenſo mari proſpecto aut fama cognito, ad Scythiam plagam, & humore nimis rigētia, propter quod minimè veriſimile eſt, illic maria deficere, vbi vis humoris ſuperet. Iuxta verò ab ortu ſub Indico mari, ſub eodem ſidere pars tota vergens in Caſpium mare, pernauigata eſt Macedonum armis, Seleuco atque Antiocho regnantibus, qui & Seleucida & Antiochida ab ipſorū nominibus appellare voluere. Circa Caſpium quoq; multa Oceani littora explorata, paruoq; breuius, quam totus hinc aut illinc Septentrio eremigatus. Præterea Cornelius Nepos tradit de Septentrionali circuitu; Quinto Metello celeri, Caii Afranii in conſulatu collegæ, ſed tum Galliȩ Proconſuli, Indos à rege Sueuorum dono datos, qui ex India commercii cauſa nauigantes, tempeſtatibus fuiſſent in Germaniam abrepti.

In Rosimvndam Henrici secundi, Anglorum regis amicam in cœnobio Godſtoueio.

Hoc iacet in tumulo Roſa mundi, non roſa munda;
Non redolet, ſed olet, quæ redolere ſolet.

POLONICA.

CRACOVIAE.

IN CRACOVIAM IVL. CÆS. SCALIGER.

Martia Sarmaticis tentata Croatia nimbis
Arcigeri pugnax spicula fregit equi.
Hinc belli fortunam armis, finemq́; sequuta
Germana Herciniis expulit arma iugis.
Quaq́; patet solis fugiens Lituania campis
Victrici imposuit Martia signa manu.
Moscouiisq́; docet, Turcisq́; augusta trophæis,
Vicinis quantum sit bene tuta quies.
Tessera certa manu stat belli, & pacis: vtramuis
Si des, accipiam: vel cape, namq́; dabo.

INSCRIPTIONES.

Sig. Augusto, Sig. F. Casim. N. Iagellonio, Poloniarum regi, & magno Lituaniæ ac reliquæ Sarmatiæ Duci ac Domino. qui accisis R. R. vectigalibus recuperandis, & Lituanis ac Prussis ad regni corpus aggregandis, vindex dici meruit legum pubb. Regi ipsi, & regum filio, nepoti, pronep. abnep. qui nulla suscepta ex tribus vxoribus sobole, eundem, heu, vitæ suæ

ſuæ, & ſtirpis ac Imperii Iagellonidar. qui bis centum prope annos in Polonia, hoc amplius etiam in Lituania, imperitarunt, terminum habuit. Princeps conſilio quàm facto promptior: vtroq; etiam ſupra fortunam mitior: totus induſtrius, patiens, lentus, benignus. moritur Cniſſini Non. Iul. Anno orb. red. M. D. LXXII. regni ſui XLIII. ætatis ſuæ LII.

Anna ſoror infans Poloniar. Frat. & Reſp. principi opt. orbæ ac lugentes poſſ.

IN ARCIS CRACOVIENſis porta.

Ama oſurus. * Odi amaturus.
Ne quid nimis.
Cunctis eſto benignus. Nemini blandus.
Paucis familiaris. Omnib. æquus.
In aduerſis fortis: In proſperis cautus.
Memorare nouiſſima, & non peccabis.

IN REGII CONCLAuis ianua.

Digito compeſce labellum.
Occaſionem noſce.
Noſce teipſum.
Tecum habita.

IN SACELLO, A SIGISMVNDO I. POL. Rege exſtructo.

Non mirere hoſpes decus hoc ſublime ſacelli,
Saxaq; Phidiaco ſculpta magiſterio.

Hoc ſtatuit Siſmundus opus, qui ſtruxit & arcem.
Clarior hic recta ſed ratione labor.
Illum ne credas, dum momentanea condit
Atria, perpetuam poſtpoſuiſſe domum.

Bonus, bonis & malis.
Manſuetioribus Camœnis.
Iniuriam odio proſequere.
Fata viam aperient.
Vir prudens ſeruit tempori.
Virtus labore niteſcit.
Pro patria mori ne timeas.
Iniuriarum remedium optimum obliuio.

Mors bona initium vitæ.
Inimici hominis domeſtici eius.
Nonne duodecim horæ diei?
Summum lucrum iuſtum precium.
Nemo ſapiens, niſi patiens.
Idonea tempora noſce.
Prudens conſilium cum ratione rege.
Inuidiam obliuione vlciſcere.
Nulla beſtia nocentior adulatore.
Inteſtina diſcordia peſtis Reip.
Supra vires tentandum nihil.
Patienter ferenda quæ mutari non poſſunt.
Operoſum placere cunctis.
Fraude perit virtus.
Quod facis, expecta.
Leges in plebem vim habent: In potentiorem obmnteſcunt.

Cito

Cito violatur auro iustitia.
Nescias quod scis, si sapis.

IN AEDIBVS LITHVANIAE DVcis D. Alberti Razevvil.

Minùs in paruis fortuna furit.
Rebus in paruis alta lætitia.

Sola sub occiduo virtus manet orbe perennis.
Omnia mortali cætera sorte cadunt.

ALIVD.

Iohanni à Mielecz, Stanislai F. gente Griffo, Palatino Podoliæ, summo regni Poloniæ Marcalko, Samboriensi & Grodecensi Capitaneo, iro clarissimo, qui ab ineunte ætate maximis sque continuis bellis, vel hostibus cæsis, vel pse vulneribus exceptis, & fortissimi militis, & renui ducis laudem persæpe meruit. Summis emum non rarò periculis liberatus, digna ob gregiam fidem & præstantem virtutem suam, ollatis maximis honoribus, prœmia obtinuit. ostea ad bellum Liuonicum, summo cum imerio, magno omnium cum consensu profeurus feliciter, necdum armis expeditis, pam à Rege Liuonibus petere coactis, incoluem exercitum suis restituit. cuius constans in . O. M. pietas, in gubernanda R. P. spectata des, in magistratu sine acerbitate grauitas, era suos par comitati beneuolentia, in omnes quitas, chara inprimis Deo, grata hominibus, mortalem nomini ipsius laudem apud o-

mnes pararunt. Mortuus anno 1561. ætatis suæ 60. Anna à Daleiovv, ex vetusta Colorum gente, marito, & Nicolaus filius vnicus patri desideratissimo, ad monumentum eius posuerunt.

ALIVD.

Illustris & magnifici viri, animi celsitate, virtute atque integritate senatoris clarissimi, Martini Zborovvii de Rithvviani, è gente stemmatibusq; Gastrembeciorum, patre Andrea Zborovvio, & matre Elisabetha Ssidlouecia progeniti, Castellani Cracouiensis, & præfecti Stobnicensis dignissimi.

Assertor patriæ qui libertatis in omni
Vita, cum magna virtutis & integritatis
Laude fuit, tumulo situs est Martinus in isto
Zborovvius. similes natos in honoribus amplis
Postquam vidisset, generis natásq; pudicas
Eximiis de gente sua Lithauáq; locasset
Patritiis; quorum esse aliquos nunc membra videmus
Consilii augusti. sic æuo ritè peracto
Mortali, atq; opibus magnis iustè ille paratis,
Extinctus placidè, cæliq; receptus in arce est.
Castellanus erat tum Cracouiensis, & Anna
Sancta thori consors hoc posteritasq; locarunt
Sarcophago corpus, summa quòd luce resurget.

ALIVD.

Annæ illustris & magnifici viri Martini à Zborovv Castellani Cracouiensis consorti carissimæ, Stanislao Conario ex Sophia Lanckorunsk

runska progenitæ, matronæ quæ per omne mortalis huius æui tempus ſanctè & inculpatè viuens, priſcis illis Heroidum Chriſtiani nominis matronis æquari poterat, poſteaquam octo filiis & totidem fœmellis in lucem editis domum Zborouiam præclara auxit ſobole, & ſeptuageſimum ſextum ætatis annum attigit; placidè anno ſalutis M. D. LXXV. prid. Calend. Decembris extincta, ad cœleſte beatorum migrauit conſortium. Filii filiæque ſuperſtites ad perpetuam poſteritatis memoriam hoc monumentum mœrentes poſuerunt.

Fœminei exemplar iacet hîc prægrande pudoris
Anna Staniſlai filia Conarii.
Quæ genitricem habuit Sophiam virtute nitentem,
Lanckorunſeo ſanguine progenitam.
Cum teneri tria luſtra forent æui illius, vxor
Martino fauſtè eſt tradita Zborouio.
Bis quatuor ſiquidem pueris totidemq; puellis
Hunc fecit fato proſperiore patrem.
Vidit & auctum opibus magnis, et honoribus amplis:
Nam Caſtellanus Cracouienſis erat.
Vnà vixerunt ita quinquaginta per annos,
Sed rapit è viuis mors priùs atra virum.
Illa quoq; vndecimo pòſt letho extinguitur anno,
Andreæ feſto ſole cadente die.
Mille & quingentis & quinq; vbi iunxeris annis
Septenas decades mortis hic annus erit.
Hæc ita dum vixit, natos in honoribus amplis
Egregios vidit, qualibet arte viros.
Vidit & his ſimiles è prole vtraq; nepotes
Indole. num dici iure beata nequit?

ALIVD.

Stanislaus Boianovvski ex maiori, Polonia patriis bonis contentus esse nolens, aulam & eius promissa secutus, anno 1565. octaua Iunii Cracouiæ moritur, antequam viuere didicisset. ætatis suæ anno 48.

ALIVD.

Bernardo Ioapovvski I. V. Doctori, Cantori Cracouiensi, cubiculario apostolico, & Regio Secretario, viro erudito, carmine & prosa excellenti, patruus posuit. Scripsit historiam Polonorum, ex qua quantùm ingenio valuerit posteris iudicandum reliquit. Obiit XXI. Nouemb. anno 1535.

ALIVD.

Illustri ac magnifico Domino Iohanni Comiti in Tarnovv, Castellano Cracouiensi exercituum regni Poloniæ supremo Duci, a Sendomiriensi, Striensi, Lubaczouiensiq; Capitaneo; viro in consultando prudentissimo & bellando fortissimo. Qui cum regiones longinquas peragrando sepulcrum Domini adiisset; & Regis Lusitaniæ copias contra Maoro cum maxima laude duxisset; domique & i pace, prudentia, grauitate, doctrina, integr tate, iurisperitia, iustitia, liberalitate, vrb nitate, facundia, summa in omnes huma nitate, & in bello, præsertim Moschico Vala

Valachico, mira facilitate, fortitudine, ſcientia rei militaris, vigilantia, experientia, & duro labore, aliiſque ampliſſimis virtutibus & rebus geſtis cumulatiſſimus claruiſſet; vitam hanc fragilem, exactis 73. vitæ ſuæ annis, in ſancta catholica fide in curia ſua Viecoionenſi, anno Domini 1561. die 16. Maii, non ſine lacrymis multorum, morte compleuit. Conſtantinus Dux Oſtrorogiæ Palatinus Kiouienſis, ſocero ſuo obſeruantiæ ſuæ multis nominibus debitæ ſignum, monumentum hoc, in quo ſitus eſt, erigi curauit.

PORTÆ GRATVLATORIÆ in nuptiis Polonicis. Anno 1592.

O diuam haud hominem referens, lectiſſima virgo,
Sis fœlix, fauſto hæc limina tange pede.
Progredere Auſtriacas inter pulcherrima nymphas,
Deliciæ ſponſo virgo futura tuo.
Expectata venis, regali ſede thoroq;
Digna hominum pridem iudicióque Deûm.

CALLIMACHI ITALI.

Exuuias præter pellemq; atq; oſſa Latini
Nil hîc Callimachi terra Polona tegit.
Illa Boryſthenides rapuêre, tenentq; Camœnæ,
Quarum primus amor, gloria prima fuit.
Hoc perfecturus, ſi copula longa fuiſſet,
Veniſſetq; ſuo iuſta propago thoro.
Sarmatide è nympha: ne barbara terra videri
Poſſet, Romanæ vel minus apta togæ.

Sed mors inuîdit, qua nil odiosius, atqui
Quæ feritas tacito non caret opprobrio.
AEneus est tumulus, mors ænea, & æneus ille,
Qui legit hæc siccis tristia verba oculis.

Stephanus Magnus Rex Poloniæ,
Magnusque Dux Lithuaniæ,
Princeps Transyluaniæ,
Victor, triumphator, pater, patriæ,
Stephano Palatino, Catharinaque Telegdia,
Natus anni 1533. 5. Calend. Octobris.
Excessit 1586. idib. Decemb.
Regnauit annos decem, menses VII. dies XII. iudicia constituit;
Liuoniam, Polotiamque prouincias recepit:
Fines Lithuaniæ latissimo Velisiensi agro adiecto, protulit:
Perterritis Mechmete primùm, ac deinde Aschlan, Chereis, Tattarorum Chamis.
Podoliam pacatiorem cultioremque reddidit,
Amuratem, Turcarum Imperatorem,
Vt Tattaro pacem legatione missâ peteret,
Et Benederia à Kosacis deleta, nil moueret;
Nouaque castella finibus imponi pateretur,

Opini

Opinione virtutis permouit, continuitque:
Stipendium maius, Transyluaniæ Imperium ineunti Sigismundo, fratris filio, impuberi:
Imponere molientem deterruit:
Ianiculam, Valachiæ Regulum, ob iniurias, quas vicinæ nobilitati
Intulerat, deiicere adegit;
Thesaurosque, qui cum ipso Valacho in potestatem suam venerant, repetentem spreuit.
Omnium regum, Principum, ac populorum, nationumq; cum ora in se conuertisset:
Maiora pro re hac publica & Christiana animo agitans:
Ac inprimis Moschouiam Poloniæ Lithuaniæq; aggregare studens, sexta die subitò extinctus est.
O mors inuida.
Non extinxisti virtutem Batoream,
Immortalis est.

Stephano Poloniæ Regi, Victori, Triumphatori, pio, patri patrię &c. Ioannes de Zamoscio Cancellarius, & summus dux exercituum regni &c. Vitâ, quam saluti gloriæque eius omnibus bellis periculisque deuouerat, Deo, non se ita volente, superstes, has lachrymas, cum Griselide Bathorea, vxore sua, regi, patrono, affinique suo fundit:

Viueres, Stephane Maxime, viueres,
Nec Polonia, Vngariaque, ac
Nomen Christianum lugeret.
Nec improbi barbari gauderent.
Sed viuit De⁹, haud solido exultabũt gaudio.

IN FORO CRACOVIENSI.

Non benè si domus hæc cuiquam fabricata videtur;
Sic sinat hanc nobis, corrigat ipse suam.

IBIDEM.

Ni Deus ædificet, frustra domus vlla paratur.
Felices ciues dátq; facitq; Deus.

Infelicitas nemini obiicienda.
Bona opinio, dulcis pecunia.
Adsit quisquis amicus.
Mors deridet curas.
Est Iuppiter omnibus idem.
Nescia torporis virtus.
Desperata ne tentes.
Perficienda aggredere.
Vbi opes, ibi amici.
Vana mundi curiositas.
Necessitas probat amicitias veras, detegit fictas.

Wenn der neid brente wie fewer/
So wer das holtz lang nicht so tewer. quod ita Latinum fecimus.

Instar si flammæ arderent corda inuida; sanè
Non tanto in precio ligna cremenda forent.

IBIDEM

IBIDEM.

Vetus hic & vſitatus hypocritarum mos eſt, quòd impietatis, cui ipſi maximè omnium obnoxii ſunt, alios, eosq; innocenter, accuſent: ac eo quoq; nomine trucident.

IBIDEM.

Curioſum genus hominum ad cognoſcendam vitam alienam, deſidioſum ad corrigendam ſuam.

IN ARCIS POSNANIENſis porta.

Quantò maior eſt fortuna; tantò minùs eſt ſecura.

IN ANTIQVIS PALATINI Poſnanienſis ædibus.

Sumtus cenſum ne ſuperet.
Generoſis decora ſunt omnia.
Difficile eſt tacere.
Parta labore iuuant.
Reſponde in tempore.
Mala ſunt vicina bonis.
Anxiè viuere non eſt viuere.
Ne bos in lingua.
Lædenti parcere virtus.
Moribus probatus eſto.

IN NOVIS.

Neminem contemne.

IN CVRIA POSNAN.

Tyrannus facit quod placet;
Rex quod honestum est.

Vbi est temperata potestas, ibi regnum est diuturnum.

IN FORO.

Non cuiuis manum porrigas.
In via ligna ne fceces.
Aëris alieni comes miseria.
Tempora tempore tempera.
Carere debet omni vitio, qui in alium paratus dicere est.
Præcipitis consilii comes est pœnitentia.
Ne lingua mente celerior.
Antidotum vitæ patientia.
Naturâ quis pauper? opinione diues.
Fortuna cum blanditur, vel maximè fugienda.
Sat habet fautorum, semper qui vixit benè.
Quod satis est cui contingit, nihil ampliùs optet.

Veraci creditur, & mentienti;
Mendaci non creditur & iurato.

Si ad naturam viues, nunquam eris pauper.
Si ad opinionem, nunquam eris diues.
Natura enim exiguum desiderat:
Opinio autem immensum.

Non

Non bene pro toto libertas venditur auro.

Quod commodauit fortuna, tollet:
Quod mutuauit fortuna, repetet.

Quod parauerit virtus, retinebis.
Inuidiam virtute ſupera.

Demoſthenes Græcorum diſertiſſimus leges animam ciuitatis eſſe inquit. Vt enim corpus animâ viuit: ſic ciuitas legibus conſeruatur. Proinde naturæ & ſui ipſius obliuiſcitur, qui ſacratiſſimas conſtitutiones, patriasq́; leges auerſatur.

D. HIERON.

Illam ſenex retinebo fidem, in qua puer ſum natus.

Semper ſpero meliora futura.

Wer hie auff erden gute tag wil han/
Der nem ſich Chriſti nicht vil an/
Denn wer hie Chriſtum recht bekent/
Muß das Creutz tragen biß ans end.

Suauiſſimus poſt laborem fructus.
Mors & tempus vorant omnia.
Vita ſine literis mors eſt, & viui hominis ſepulcrum.
Omnia ſunt mundi quaſi bulla caduca rotundi.
In pratis vt flos, ſic cadit omnis honos.

Sapientia vitæ custos.
Ornatus vitæ temperantia.
Fundamentum famæ iustitia.
,, In paruis quies.
Amicos facit beneuolentia.
Velis quod possis.
Viue, vt post viuas.

Fortunæ aculeus virtute contunditur.

Pone gulæ metas, vt sit tibi longior ætas.

In secũdis meditare quo pacto aduersa feras.

Senectus laudabilis duobus quasi scipionibus nititur: recordatione vitæ honestæ anteactæ, & spe vitæ melioris.

Non sapias plus quàm necesse est.

Bonorum laborum fructus gloriosus.

Δὶς πρὸς αὐτὸν αἰσχρὸν εἰσκρούειν λίθον.

Primus error veniam meretur, repetitæ culpæ non venia, sed reprehensio debetur.

Pax iniquissima bello iustissimo præferenda.

VILNAE IN LITVANIA.

EPITAPHIVM EQVI STEPHANI regis Poloniæ, qui eodem die, quo regis frater dominus Transyluaniæ extinctus est, exanimis concidit.

Regis equus Stephani forma gressuq; superbus
Et cursu velox prope Vilnæ conditur arcem,
Qui moriens Regis fratrem præsagiit esse
Sublatum è viuis: docuit quod fama secuta.
Huic statua erecta est monumentum testis equini.

HIERO-

HIEROSOLYMAE.

AD S. SEPVLCRVM QVOD VOCANT

IVL. CÆS. SCALIGER.

Hierusalem, Bethleem & Nazareth.

HIc genua, hîc animũ, hîc lacrymas, hîc carmina pono:
Mensq; mea ad patrium subuolat aucta polum.
O promissa nouo, populo promissa vetusto:
Quæ libertatis iura beata dabas:
Cur vidua, orba, iaces? sancti quæ vulnera vultus?
Quis fuit, ætherias qui scidit, ille, genas?
Quam te terra canam? cœlum quæ facta serenum es;
Nos facti è cœlo sordida terra sumus.
Tu nec laudis eges: nec nostro augebere cantu:
At me abs te dici, gloria vtrinq; tua est.

INSCRIPTIO S. SEPVLCRI.

Hac sub clausura recubat Christi caro pura,
Sub cuius cura semper stat nostra figura.
Est Deus hic tantus natus de virgine quantus,
Militiæ caput hic, mundi medicina iacet hîc.

ALIVD IBIDEM.

Sum Deus, ex quo carnem sumsi, sed sine næuo.
Plebs mea me ligno fixit pendente maligno,
Aspice plasma tuum, qui transis ante sepulcrum.
Qui triduo iacui, cum pro te passus obiui.

Quid pro me pateris, aut quæ mihi grata rependis?
Sum Deus & puluis, sed regnes si modò serues.
Pro te passus, ita tu pro me prospera vita.
Pro te plagatus, pro me tu pelle reatus.

EPITAPHIUM SABBAE CASTI- *lionæi Equitis Hierosolymitani, quod viuens sibi ipse fecit.*

D. O. M.

Putredini & corruptioni resurrecturis: vtinam in melius Sabbas Mediolan. ex gente Castil. Fr. & Mil. Hierosolym. Et paruo contentus vixi. Paruo contentus & solitarius hîc iaceo angustè. Qualis fuerim, nec ego sciui, nec tu quæras. Quisquis es, si pius es, deprecare Deum pro me. Hospes sospes abi. Vale & viue memor lethi. Viuens morituro mihi posui. Mortalium vita ortus, labor & mors. Obiit an. Dom. Sal. M. D. LIII. die Martii.

Reliquum mortale & corruptibile fratris Sabbæ.

TUMULUS OVIDII POETAE IN *finibus Græciæ & Walachiæ, teste Laurentio Möllero in historia Polonica & Moscouitica.*

Fatum necessitatis lex.

Hîc situs est vates, quem diui Cæsaris ira
Augusti Latia cedere iußit humo.

Sæpe

Sæpe miser voluit patriis occumbere terris,
Sed frustra; hunc illi fata dedere locum.

IN LVSITANIA, PROPE VISEVM.

SEmicapri quicunq; subis sacraria Fauni,
Hæc lege Romana verba notata manu:
Euphorbus iaceo hîc: mecum Mercala quiescit,
Quæ soror, & genetrix, quæ mihi sponsa fuit.
Ficta putas, frontemq; trahens ænigmata Sphingis
Credis? sunt Pythio vera magis tripode.
Me pater è nata genuit, mihi iungitur illa.
Sic soror, & coniunx, sic fuit illa parens.

ARRAGONIAE.

QVò vadam, nescio. Inuitus morior. Valete posthumi.

M. Posthumius eques.

IN ANTIQVISSIMIS AREVACIS HISPANIÆ COLVMNIS.

DIocletian. Iouius Maximian. Herculeus Cæss. Augg. amplificato per Orientem & Occidentem imperio Rom. & nomine Christianorum deleto, quia Rempub. euertebat.

Diocletiano Cæſar Aug. Galerio in Oriente adopt. ſuperſtitione Chriſti vbiq; deletâ & cultu Deorum propagato.

APVD GADES, AD EXTREMVM ORBIS.

D. M. S.

SI LVBET LEGITO.

HEliodorus Inſanus Carthaginenſis, ad extremum orbis Sarcophago teſtamento, me hîc iuſſi condier, vt viderem, ſi quisquam me vnquam inſanior, ad me viſendum ad hæc vſq; loca penetrârit.

FINIS.

DE SE-

DE SEQVENTIBVS EORVMQVE SIMILIBVS,

IOACHIMI CAMERARII CAVTIO.

Non existimet hæc legens aliquis, quasi conuicii aut maledicti aut contumeliæ caussa, hoc modo nos recensuisse sequentia: non enim placet mihi genus illud cauillatorium, quod lædit aliorum famam nobilem (quemadmodum poëticè posset aliquis dicere) quodq; bonam existimationem arrodit, & conatur probrum aspergere. Veruntamen quoniam scitum esse putatur, sua vitia quibus aliquis laborat non ignorare, & nulla gens aut ciuilis congregatio, neq; omnino genus mortale, reperitur inculpatum penitus aut incontaminatum, non indignum docto ac bono esse duximus, exemplũ hoc proponere inquisitionis, quæ vtiliter in vnamquamq; nationem fieri poßit, vt perspiciens aliquis ignominiam aliquam gentis suæ, aut lætetur sentiens se ea carere, aut conetur illam deformitatem, tanquam à natura sibi attributam exercitationis quasi comtu occultare, & futilitatem contentione virtutis detergere. Ac veteres quidem veluti domestica probra annotauerunt trium præcipuarum gentium, Thracum barbariæ, Phrygum insipientiæ, Græcorum superstititionis: nihilominus tamen & Thraces vt fortes, & tanquam intelligentes Phryges, & sapientes Græci in admiratione fuerũt. Socratem aut Zopyrus, ex facie de ipsius natura iudicium faciens, & multa atrocia ad præsentes de illo dicens, non commouit, sed veræ indicationis

testem esse illi haud piguit, inquientem, ea quæ dicta essent incommoda naturæ quodammodo suæ esse implicita: seipsum verò exercitatione honesti, illa emendauisse. In humana igitur natura, vt dictum est quod omnino inculpatum sit, non inest. diuinum enim hoc erat, & hæc vita aliis noxam ante alios fert. Omniumq; quæ extiterunt, sine crimine & reprehensione nihil est. Is verò optimus, qui bonitate consilii, celeriter vincit adoriens se quasi germen agnatum mali, ne omnino prauitatis ditioni oppressus subiiciatur. Hæc ita præfatus, nunc liberè proprietates nationum exponam, hoc modo.

REGIONVM QVARVNDAM ET NATIONVM PROPRIETATES.

1. Germani bellatores, simplices, benefici.
   Ex his autem Francica natio, simplicior, & magis rustica, ac vehemens.
   Bauarica, sumtuosa, conuiuis operam dans, procax.
   Sueuica, leuis, loquax, gloriosa.
   Misnensis, magnifica, locuples, speciosa.
   Turingica, diffidens, attenta ad parua quoque, contentiosa.
   Saxones, dissimulatores, versuti, contumaces.
   Accolæ superiores Rheni, frugi, aperti, hospitales.
   Heluetica, coniurata, aspera, armentaria.
   Belgica, equestris, delicata, tenera.
2. Itali superbi, cupidi vindictæ, ingeniosi.

3. Hispa-

3. Hiſpani, deſpectores, conſulti, rapaces.
4. Galli præditi elegantibus corporibus, intemperantes, temerarii.
5. Cimbri, magni, ſeditioſi, horribiles.
6. Britanni, turbulenti, negociatores, laborioſi.
7. Sarmatæ, edaces, ſuperbi, furaces.
8. Boëmi, inhumani, nouarum rerum ſtudioſi, ad agendas prædas idonei.
9. Illyrici ſiue Vandali, mobiles, maligni, tumultuatores.
10. Pannones, aſperi victus, cum ſolo aureo, ſuperſtitioſi.
11. Græca natio, qualis nunc eſt, miſera, vt ſemel dicam.

MORES

	HISPANVS	GALLVS
Inceſſu	*Feſtinus.*	*Moderatus.*
Geſtu	*Feſtiuus.*	*Mollis.*
Vultu	*Eleuatus.*	*Blandus.*
Voce	*Flebili.*	*Dulciſona.*
Sermone	*Elegans.*	*Facilis.*
Habitu	*Exquiſitus.*	*Laxus.*
Cantu	*Gemit.*	*Modulatur.*
Conſiliis	*Aſtutus.*	*Inconſideratus.*
Oratione	*Cultus, ſed iacta-bundus.*	*Promtus, ſed ſu-perſtitioſus.*
Victu	*Delicatus.*	*Copioſus.*
Comeſſatio-nibus	*Lautus.*	*Manſuetus.*
Erga exteros	*Placidus.*	*Mitis.*
In amoribus	*Impatiens.*	*Leuis.*
In negotiis	*Vigil.*	*Sollicitus.*
In bello	*Callidus, ſed ra-pax.*	*Magnanimus, ſed præceps.*
In odiis	*Pertinax.*	*Minax.*
Inſignis	*Nauigatione.*	*Ciuilitate.*
Ingenio	*Malignus.*	*Leuis.*
Moribus	*Arrogans.*	*Oſtentator.*

GENTIVM.

ITALVS	GERMANVS
Tardiusculus.	*Gallinarius.*
Grauis.	*Gladiatorius.*
Inconstans.	*Effrenis.*
Remissa.	*Bubula.*
Captiosus.	*Austerus.*
Compositus.	*Dissolutus & dilaniatus.*
Balat.	*Vlulat.*
Prouidus.	*Vtilis.*
Grauis, sed versutus.	*Durus, sed simplex.*
Mundus.	*Inconditus.*
Prudens.	*Imperiosus & intolerabilis.*
Officiosus.	*Agrestis & inhospitalis.*
Zelotypus.	*Ambitiosus.*
Circumspectus.	*Laboriosus.*
Strenuus, sed crudelis.	*Trux, sed venalis.*
Occultus.	*Vltor.*
Literatura.	*Religione & plurib. artib.*
Acutus.	*Stabilis.*
Sibi placens.	*Apertus.*

ALIA PROVERBIALIA.

Pons Polonicus	Monachus Boëmicus
Miles Australis	Sueuica monialis
Italica deuotio	Prutenorum religio
Teutonum ieiunia	Gallorum constantia

NIHIL VALENT OMNIA.

DE MORIBVS ITALORVM.

In victv

Florentini parci.	Neapolitani splẽdidi.
Lucenses elegantes.	Genuenses modici.
Mantuani viles.	Patauini mediocres.
Anconitani sordidi.	Aretini tenues.
Senenses magnifici.	Veneti obsonantes paruo.
Mediolanẽses copiosi.	Papienses agrestes.
Nouocomenses luxuriosi.	Bononienses lauti.
Vicentini abundantes.	Astenses opipari,
Cremonẽses exquisiti.	Perusini delicati.

Delectantvr

Florentini caseolis.	Neapolitani caulibus
Lucenses pyris.	Genuenses lactucis.
Mantuani phaseolo.	Patauini pisciculis.
Ariminenses anserib.	Pisani porcis.
Taruisani ranis.	Perusini piscibus.
Cremonenses farcimine.	Papienses cepis & allio.

In vestitv

Mediolanenses splendidi.	Neapolitani sumptuosi.
Genuenses elegantes.	Veneti magnifici.
Mantuani pueriles.	Florentini ridiculi.

In persequendis iniuriis

Lucenses mites.	Mediolanenses facil
	Neap

Neapolitani ſtrenui.	Ferrarieſes pertinaces.
Cremonenſes aperti.	Mutinenſes placabiles.
Peruſini diſſimulãtes.	Veneti ſubdoli.
Fulginates accenſi.	Piſani maligni.
Senenſes magnanimi.	Romani iniqui.

IN ORATIONE

Florentini inepti.	Mediolanenſes rudes.
Veneti putidi.	Genuenſes ridiculi.
Senenſes ſuaues.	Ferrarieſes inexhauſti.
Bergomates agreſtes.	Brixienſes duri.
Peruſini faceti.	Bononienſes iucundi.
Spoletani celeres.	Fulginates verſuti.
Nouocomenſes balbi.	Capuani graues.
Romani elati.	Piſtorienſes feſtiui.
Coſentini dicaces.	Neapolitani iactabũdi.
Narnienſes promti.	Piceni varii.
Vmbri leues.	Appuli barbari.
Nouarienſes ruſtici.	Ligures leues.

IN CONSILIIS

Mediolanenſes præſtantes.	Genuenſes ignari.
Veneti prudentes.	Lucenſes vtiles.
Lucani temerarii.	Volſci maligni.
Piſani inconſtantes.	Brutii ſtupidi.
Placentini prouidi.	Mutinenſes acuti.
Florentini lenti.	Peruſini celeres.
Veronenſes fideles.	Senenſes tardi.
Ferrarienſes cauti.	Patauini ambigui.

ERGA HOSPITES

Calabri inofficioſi.
Lucenſes infideles.
Senenſes amabiles.
Veneti blandi.
Patauini duri.
Mediolanēſes incauti.
Ferrarienſes aſperi.
Mantuani deglubatores.
Placentini ſeueri.
Piceni infenſi.
Neapolitani benigni.
Florentini profuſi.
Aſtenſes beneuoli.
Spoletani agreſtes.
Veronenſes ſtudioſi.
Papienſes prudētiores.
Genuenſes inhoſpitales.
Parmenſes inconſtantes.
Mutinenſes prolixi.
Nouocomenſes inhumani.

IN LITERIS AMANT

Mediolanenſes Iuriſprudentiam.
Florentini Phil. naturalem.
Calabri linguam Græcam.
Neapolitani Hetruſcam.
Mantuani Hebræam.
Lucenſes ſacras literas.
Senenſes Dialecticam.
Veronenſes literas humaniores.
Vicentini Phil. moralem.
Bononienſes Mathematicam.
Veneti Muſicam.
Patauini Medicinam.
Papienſes Sophiſticam
Peruſini Ius Pontificium.

IN MERCATVRA SVNT

Florentini callidi.
Genuenſes tolerantes.
Mediolanenſes aperti.
Lucenſes fideles.
Veneti ſplendidi.

I

In re bellica

Perusini strenui. Calabri præcipites. Spoletani callidi. Senenses felices. Bononienses efferi. Neapolitani animosi. Fauentini hosti instantes. Pratenses sacrilegi. Collenses libidinosi. Piceni rapaces. Æmiliani inconsulti. Placentini crudeles. Romani truces. Mediolanenses intrepidi. Vicentini vindictæ cupidi. Pistorieses sanguinarii. Papienses firmi.

Ad rem bellicam conferunt

Veneti pecunias. Mediolanenses galeas. Placentini carros. Cremonenses tentoria. Papienses lanceas. Pistorienses pugiones. Bononienses arundines. Neapolitani industriam. Ferrarienses tormēta. Neapolitani equos. Parmenses clypeos. Taruisani enses. Viterbienses calcaria. Laudenses comeatum. Mediolanenses tolerantiam. Romani perseuerantiam. Genuenses perfidiam.

Præstant

Mantuani equitatu. Genuenses classe. Cremonenses struendis ordinibus. Veneti apparanda classe. Brixienses exstruendis vallis.

Piſtorienſes excipiendo ictus clypeis.
Patauini moderandis equis.
Bergomates locandis inſidiis.
Lucenſes obſidendis vrbibus.

DE MVLIERIBVS.

Senenſes pulchræ.
Florentinæ delicatæ.
Peruſinæ elegantes.
Caietanæ formoſæ.
Coſentinæ obſtinatæ.
Boneuētanæ ruſticæ.
Bononienſes arrogantiuſculæ.
Mutinenſes benignę.
Ceſenates rapaces.
Genuenſes ſalaces.
Cremenſes fallaces.
Placentinę difficiles.
Mediolanēſes vrbanę.
Pedemōtanę procaces.
Venetæ petulantes.
Veronenſes gratioſæ.
Brixianæ diligentes.
Formianæ ſpecioſæ.
Lucenſes caſtæ.
Piſtorienſes faciles.
Romanæ graues.
Capuanæ ſuperbæ.
Neapolitanæ ſolicitæ.
Brunduſinæ inertes.
Ferrarienſes auidæ.
Rauenates humanæ.
Vrbinates affabiles.
Vicentinæ conſtantes.
Parmenſes auaræ.
Papienſes lucri cupidæ.
Laudēſes ſuperſtitioſæ.
Cremonenſes ſumptuoſæ.
Teruiſanæ zelotypæ.
Bergomates aſtutæ.
Aretinæ tenaces.
Puteolanæ bellæ.

TYPO

TYPOGRAPHVS LECTORI S.

CVm hucuſque currente prelo peruentum eſſet, Lausdunenſes duæ inſcriptiones, altera Latina, altera Hollandica, atteſtantes narrationi Ludouici Viuis, aliorumq; ſuprà pagina 706. poſitæ, ab Illuſtri Comite Naſſauio Cattimelibocenſi, Domino Iohanne iuniore, Domino noſtro clementiſſimo, ex inferiore Germania allatæ ſunt; atq; ab aliis aliæ tranſmiſſæ, quas pro appendice addere me oportuit. Suo quanque loco non eſſe poſitam, beneuolus lector ignoſcet.

En tibi monſtroſum nimis, & memorabile factum,
Quale nec à mundi conditione datum.
Hæc lege, mox animo ſtupefactus Lector abibis.

MArgareta Hermanni Comitis Hennenbergiæ vxor, quarti Florentii Comitis Hollandiæ & Zelandiæ filia, Guilhelmi Regis Romanorum, ac poſtea Cęſaris ſeu Gubernatoris Imperii, atq; Alitheiæ Comitis Hannonię ſoror, cuius patruus Epiſcopus Traiectenſis, auunculi autem filius Dux Brabantiæ, & Comes Thuringiæ. Hæc autem Illuſtriſſima Comitiſſa annos quadraginta duos circiter nata, ipſo die Paraſceues nonam circiter horam, anno milleſimo, ducenteſimo, ſeptuage-

ſimo ſexto, trecentos ſexaginta quinq; enixa eſt pueros, qui priùs à Guidone ſuffraganeo Traiectenſi omnes in duobus ex ære peluibus baptiſati ſunt; quorũ maſculi quotquot erant Ioannes, puellæ autem omnes Eliſabethæ vocatæ ſunt, qui ſimul omnes cum matre vno eodemq; die fatis conceſſerunt, atque in hoc Lauſdunenſi templo ſepulti iacent. Quod quidem accidit ob paupercuIam quãdam fœminam, quæ ex vno partu gemellos in vlnis geſtabat pueros, quam rem ipſa Comitiſſa admirata, dicebat, Id per vnum virum fieri non poſſe, ipſamque contumelioſè reiecit. Vnde hæc paupercula animo perturbata, ac perculſa, mox tantum prolium numerum ac multitudinem ex vno partu ipſi imprecabatur, quot vel totius anni dies numerarentur; quod quidem præter naturæ curſum obſtupenda quadam ratione ita factum eſt; ſicuti hîc in perpetuam huius rei memoriam ex vetuſtis, tam manuſcriptis, quàm typis excuſis chronicis breuiter poſitum & enarratum eſt. Deus ille ter maximus hac de re ſuſpiciendus, honorandus, ac laudibus extollendus in ſempiterna ſecula, Amen.

MArgreta Herman Graue van Hennebercħs huiſvrouwe/ dochter des vierden Floris Graue van Holland en Zeeland/ ſuſter van Willem den Coninck van Romen/ en daer naer Keyſer des Rycx/ en van Aleydt Grauinne van Henegou/ wyens oom was Biſchop van Vtrecht / haer ooms

ooms son / van haers moeders wegen was Hertoech van Brabant en Graue van Duringhen. Dese Hoochgeboeren Grauinne oudt zynde ontrent twee en veertich jaer / hefft ter werlet voortgebracht op den goeden vrydach ontrent negen vren / int jaer dusent / tweehondert tseuentich ses / dry hondert vyff en tsestich kinderen / die al tesamen eerst gedoept syn in twee beckens van Guide den Wybischop van Vtrecht / van den welcken knechtkens alle Joannes / die maechdekens alle Elisabeth genaemt zyn. Die al te samen met de moeder op enen dach gestoruen / en hier te Lausduynen in de kercke begrauen zyn. Dwelck ghebeurt is doer eine arme vrouwe / die twee kinderen van eender dracht / op haeren armen droech / waer van die Grauinne verwondert zynde: sprack / dat sulcx by enen man nit mochte geschyen / en heefft se mit schoffierlycken woerden verstoeten / waer door dese arme vrouwe verstoert zynde / haer wenschede so veel kinderen tot eener dracht te vercryghen / alßer daghen in een jaer mochten wesen / twelck oock miraculoeselyck also geschiet is. Gelyck hier tot een memorie vt den ouden / soe wel geschreuen / als gedrůckte Chronicken in cortste gestelt / en verhaelt is.

Gott sy hier van gevreest / geehret / ende gepresen in der ewycheydt /

Amen.

FRANCISCVS PETRARCHA lib. 4. de rebus memorandis, tract. 6. cap. 21.

De puero bicorpore nato in agro Florentino, de quo inferiùs carmina ponuntur.

In agro Florentino puerum bicorpori effigie, geminis capitibus, quaternis manibus circa genitales partes connexum, sic vt non ampliùs quàm in geminos pedes desineret, viderunt illic omnes, &c.

ET IN FINE EIVS TRACTATVS.

De monstro quod natum est in Comitatu Florentinorum: cuius effigies sculpta est in hospitali ad scalas.

Hac Petrus Paulusq; vno sub corpore bini
Fabrica naturæ mira iacemus humo.
Cuiq; suum fuit & manuum, fuit oris opusq;
Vesicæ, ast vnum neutris opusq; fuit.
Iunxêre extremæ partes nos corporis ambos,
Quas neuter simul & dicat vterq; suas.
Neutra ex parte pedes, capita ex vtraq; fuerunt
Bina, sed è medio corpore planta fuit.
Bina fuit medio quæ corpore planta, deorsum
Pendebat; sursum quinta erat vna manus.
Non verò nobis vnus somnusq; cibusq;
Nec risus nobis fletus & vnus erat.
Somno membra dabat vnus, ridebat at alter,
Surgebatq; vnus, flens quoq; & alter erat.
In Florentinâ natos nos fluminis Arni
Valle dedit patriæ nos pia cura patris.

Inde

Inde alti, & ſacro pariter de fonte leuati,
Viximus ambo decem bis totidemq; dies.
Quid nunc Neptunū? quid nunc Ianumq; bifrontem
Miraris? Stygii terna quid ora canis?
Et quid Geryonis tria corpora? Scilicet vnum
Nos corpus, binas nos animasq; lege.

CVIVSDAM REGIS GALLIÆ epitaphium.

Riſi, ploro: fui, non ſum: ſtudui, requieſco;
Luſi, non ludo: cecini, nunc mutio: paui
Corpus, alo vermes: vigilaui, dormio: dixi
Salue, dico vale: rapui, rapior: ſuperaui,
Vincor: certaui, pace vtor: iure ego vixi,
Iure igitur morior: non obſto, obſtare nequirem:
Terra fui quondam, rurſum ſum terra: nihil ſum.
Terra caduca vale, vermes ſaluete: recumbo.

HASSICA.

MARPVRGI.

IN TEMPLO DIVÆ ELISABETHÆ.

ANno Domini M. CCCC. XLV. den montag nach Valentini starb der mächtige vnd Hochgeborne Fürst vnd Herr/ Herr WILHELM Landgraf zu Hessen/Graf zu Catzenelnbogen/zu Ziegenhain/zu Dietz/ vnd zu Nidda.

EPITAPHIVM ANNÆ LANDGRAVIÆ.

Ossa sub hoc tumulo sunt condita Principis ANNÆ,
MECKELBVRGENSI *quæ fuit orta Duce:*
Hæc thalamo fuerat geniali iuncta GVIELMO,
HASSIA *tum cuius paruit imperio.*
At pia dum varios de relligione tumultus,
Atq; animo voluit rustica bella suo:
Mœstitiâ hinc terrore simul confecta supremum
In Domino clausit post pia vota diem.

Von Gottes gnaden Fraw ELISABETH geborne Landgräfin zu Hessen/ weiland Hertzog HANSEN zu Sachsen verlassene wittibe/ ist in Gott

in Gott verschieden den 6. Decembris/im jar 1558. Der seelen Gott gnedig sey.

IN OBITVM NOBILIS CASTISSIMÆQVE matronæ Vrsulæ à Remchingen, nobilis & excellentis viri Hermanni à Rehen coniugis, quæ obiit Calend. Ian. an. 1572.

Aspicito vitæ quàm sit vaga meta, viator,
Exemploq; meo disce subinde mori.
In medio cecidi, dolor, æui flore, duplexq;
Mors in me peperit duplice morte malum.
Nam vix quinque meæ superâram lustra iuuentæ,
Bisq; decem fueram mensibus apta toro:
Cùm fœtu mecum morior moriente marito
Rapta meo, sed non Christe benigne tibi.
In te iam viuo, proles tibi viuit, & vnâ
Spectamus superæ gaudia vera domus.
Ergo vale coniunx, valeant ludibria mundi,
Vobiscum dolor est, nos fouet alma quies.

Petrus Paganus Poëta L. F.

Vita mihi Christus, mors mihi dulce lucrum.

Anno 1590. den 15. Martij starb der Edle vnd Ehrnveste LVDWIG CASIMIR von CHRAM/ dem Gott gnade: seines alters sibenzehen jar vnd sechs monat.

Vt nunc triste mori est, sic dulce resurgere quondam;
Vita mihi Christus, mors mihi dulce lucrum.
In terris labor est, requies sed dulcis in vrna,
Dum veniant summo gaudia summa die.

IN SVMMO VRBIS TEMPLO.

D. O. M. S.

LVDOVICVS DEI GRATIA LANDGRAuius Haſſiæ, Comes in Catzenelnbogen, Dietz, Ziegenhain & Nidda, &c. ſibi & coniugi ſuæ hoc monumentum fieri fecit.

Symbolum L. L. Vita mihi Chriſtus, Phil. 1.

Symbolum L. Mors mihi lucrum, Phil. 1.

Illuſtriſſima Princeps ac Domina, Domina HEDVIGIS, Dei gratia Landgrauia Haſſiæ, Comitiſſa in Catzenelnbogen, Dietz, Ziegenhain & Nidda: Illuſtriſſimorum Wirtembergenſium & Teccenſium Ducum & Mompelicardicorum Comitum genere nata, cùm anno ætatis ſuæ 43. Chriſti verò 1590. quarto Martii poſt horam ſecũdam matutinam, Marpurgi ex hac vita in cœleſtem, magno apud omnes poſt ſe deſiderio relicto, migraſſet, corpus eius vſque ad beatorum reſurrectionem iſthic conditum eſt.

Chriſtus poſt mortem aboleuit eum qui mortis habebat imperium.

DEO OPTIMO MAXIMO SACRVM.

Epitaphium Domini NICOLAI MAGNI SVECI I.V.D. qui obiit an. M.D.XLIII. die XXIIII. Nouembris.

Hic eſt NICOLEVS *poſitus ſub marmore* MAGNVS,
Maxima qui Iuris laus vtriusq; fuit.

Multo-

Multorum mores populorum vidit, & illa,
Dum vixit, nulli laude ſecundus erat.
Innocuæ coluit, quam, toto tempore vitæ,
Faſſa fuit veram, vox in agone fidem.
Et niſi rupiſſent fatales ſtamina Parcæ,
In patria voluit iuſſa docere Dei.
Funde pias lacrymas addicta ô Suecia Chriſto,
Hunc monſtraturus qui fuit, orba duce es.

Ioannes Draconites,
Wolfgangus Laurentii
poſuerunt.
Ioannes Richius F.

Non media de plebe vir eſt, quem contegit iſte
Hîc nuper poſitus lector amice lapis.
Hîc Legũ Doctor ſanctarum IVSTVS HAMERVS
Exutus putrido corpore ritè cubat.
Virtutum magnus cultor, pietatis amator,
Doctorum fautor, iuſtitiæq; tenax;
Æquarum callens ſpatioſa volumina Legum,
Iuſtaq; pro trepidis dicere iura reis.
Oppreſſis qui ferret opem, miſeroſq; leuaret
Arte ſua, haud longè notior alter erat.
Nulli inquam nocuit, multos adiuuit, & omnes
Officiis ſtuduit demeruiſſe bonos.
Ergo ſenatorum numero tandem additur huius
Vrbis, quos inter lucida ſtella fuit.
Hinc illi Haßiacis iam nobile nomen in oris,
Idq; animi meruit dotibus eximiis.

Sed mens ad superas sedes concessit, vbi nunc
Aeterna fruitur laeta quiete poli.

D. NICOLAVS RODINGIVS F.

Obiit Marpurgi 20. die Ianuarii, An. M. D. LI.

EPITAPHIVM GERHARDI Nouiomagi.

Hic NOVIOMAGI *requiescunt mẽbra* GERHARDI,
Iuxta hunc ANDREAS *conditur* HYPPERIVS.
Vt pia doctrinae concordia iunxerat ambos,
Sic idem amborum contegit ossa locus.
Quos sociat tumulus, sociabunt coelica regna,
Vt capiant fidei praemia iusta suae.

HENRICVS VIETOR FRIDBERGENSIS sacrosanctae Theologiae Doctor & Professor in schola primarius, & Ecclesiȩ huius minister fidelis, in Christo obdormiuit anno 1576. die 7. Ianuarii.

Hic cubat Henricus Vietor, placideq; quiescit,
Scripturae sanctae Doctor pius atq; modestus,
Diuini verbi constans & praeco fidelis;
Terra fouet corpus, fama inclyta non morietur;
Spiritus in coelo fruitur, sed sede beata
Percipiens verae iam gaudia plena salutis.

EPITA-

EPITAPHIVM IN OBITVM VXORIS DAnielis Lunckeri iunioris, matronæ nobilis, ac perhonestæ, quæ in Christo piè obdormiuit 30. Aprilis, an. 1576.

Quæ summo agnouit Danielem iure maritum
LVNCKERVM, busto hoc en KATHARINA iacet,
Ex patre Gunthero SCHENCK nobilitate refulsit,
Atq; piæ prolis mater honesta fuit.
GREGORIVS primæuus erat, MARGRETA secunda,
Tertia post illos ELISABETHA venit.
ANNA soror quarta est, post bini nomine IANI,
Ex quibus hoc nomen DANIEL alter habet;
VRSVLA postrema est, quæ primum quærit in vndis
Submersum fratrem, vindice morte mali.
[A]tq; piæ matri, sic gnatis hisce duobus
Summa quies parta est; te pie Christe duce.

IN COEMETERIO AD sanctum Michaëlem.

[I]VSTO VVLTEIO WETTERANO Retori Pædagogii graui & præclaro, sanctæ linguæ Professori, candido marito dulcissima Katharina Fettia hoc monumentum F. F.

Symbolum Iusti Vulteji in Christo piè defuncti, vlt. Martii, an. 1575.

[Q]uid sum? quis? qualis? quantus? quotus? vnde? quibúsue
Ortus auis? quorsum tendo? quibúsve viis?
[Ve]rmis: homo: malus: exiguus: postremus: ab imo:
Talibus & cretus: nitor ad astra: fide.

IN COLLEGIO AD LANVM, ante maius Pædagogium.

EPITAPHIVM M. IVSTI SCHRODERI præceptoris Pædagogii, & senatoris Marpurgensis.

IVSTVS vt è viuis superam SCHRODERVS *in (aulam*
Concessit, tota luctus in vrbe fuit;
Primus erat pulla quem flens ACADEMIA *veste*
Prodidit, alterius curia signa dedit;
Publicus hic fuerat, sed erat quoq; publicus ille,
Publicus & ciues quo gemuêre, fuit.
Omnia luxerunt, hunc publica luximus ipsi
Collegam, quo non dulcior alter erat.
Casta quid enumerem lacrymas quas fuderit vxor,
Præcoce tam chari territa morte viri.
Cum Cicerone Maronis opes & fortis HoratI
Explicuit nostris voce sonante scholis;
Vrbi consilium solitus præstare senator,
Et populo merces, more Solonis, erat.
Commodus interpres scriptorum, stella senatus,
Mercator iustus, luxq; serena scholæ.
Ille suos iuuenis morboq; animisq; parentes
Inualidos aluit, sumptibus ipse suis.
Pro qua tam sancta cœlo pietate probatus
Inuectus superis gaudet honore choris.

Obiit 29. Aprilis an. 1569.

Iustus Vulteius dulcissimo collegæ suo F.

Ibidem.

Ibidem.

EPICEDION FRIDERICI PEVCKERI, Philippi Peuckeri, prætoris Kirchainensis filii, mortui Marpurgi in Pædagogio.

Síccine te Friderice meum decus ergo remitto,
Pro viuo absenti funus inane patri?
Quàm fueras meritus Tithonia viuere secla,
Tam nimis ah raptus præcoce morte iaces!
Aurea si virtus contra fera fata valeret,
Non tua vis Stygiis fracta fuisset aquis.
Cùm tua pacificis impleres nomina factis,
Pacificam cœli es iussus inire domum.
Hîc te tranquillæ sortitum tempora vitæ
Nos teneris miseri prosequimur lacrymis.
Hanc tamen, hanc tecum laudẽ vel mortuus aufer,
Quam tibi præceptor concinit ille tuus;
Quem venerabaris, quem charum semper habebas,
Cuius pendebat vultus ab ore tuo.
Reddidit ille tuis lacrymas quoq; manibus, ipso
Orbatus nato, non secus atq; suo.
Síccine te FRIDERICE *meũ decus ergo remitto,*
Pro valido absenti nomen inane patri?

Anno Domini 1569. 15. Nouemb.

IN COEMETERIO ANTE portam Franciscanam.

REGI CVI OMNIA PARENT.

Quando hæc fiat emigratio, quid intereſt?

EORGIO STEVCHIS HEIDELBER-

GENSI, Christianæ pietatis, bonarum literarum & veræ virtutis studioso, magnæ spei adolescenti, in medio studiorum cursu, florentibus annis, XVI. Nouembris, anno Christi M.D. LXXXIII. immatura morte abrepto, filio vt vnico, ita dilectissimo, GEORGIVS STEVCHIS, Cameræ Electoratus Palat. præfectus, pater mœstissimus heu lacrymabile hoc amoris paterni monumentum amaro superstes animo, quod nollet, id fecit.

Vixit annos 14. menses 10. dies 5.

ECHARDVS WEIGEL VOLQVINO Weigel Archiatro aulæ Cassellanæ natus, Illustriss. Principi Landgrauio Guilielmo propter ingenii dotes charus, dũ sponsus nuptias parat, fatali morte corripitur, & Marpurgi anno Domini M. D. LXXXI. die Iulii XI. annum agens XXX. moritur, cuius anima beatorũ consortio nunc fruitur.

Symbolum defuncti.

Pasce tuo verbo vitæ, mala pelle, salutis
AEternæ confer gaudia, Christe, mihi.

Phil. 1. Ich habe lust abzuscheiden/ vnd bey Christo zu seyn.

EPITA-

EPITAPHIVM IOANNIS HARTMANNI Illustrissimi Principis Hassiæ LVDOVICI quondam Secretarii, piè in Christo 20. die Decemb. an. 1578. defuncti.

Hic tegit Hartmanni tumulus pia membra Ioannis,
Munera solliciti post pia gesta fori.
Cuius mille quidem morbis fuit antè peremptum
Corpus, at in viridi nunc requiescit humo.
Spiritus Elysio felix spatiatur in agro,
Donec & instauret vis rediuiua rogum.

Vmbra defuncti loquitur.

Posteritas quæ fortè meæ cognoscere vitæ
Fata velis; isthæc carmina pauca lege.
Si meminisse potes, sit quando Philippus in auram
Editus, Hassiacæ stella leoq; plagæ: An. 1504.
Ille mihi vitæ primordia contulit annus,
Et dedit ætatis tempora prima meæ.
Cumq; ter octauum mihi vita fuisset in annum
Continuata, bono sidere sponsus eram. An. æt. 24.
At cùm natalis superasset lustra bis octo,
Atq; duos annos, vita resecta mihi est: An. æt. 83.
Quinquaginta annos septemq; superstes in illo
Coniugio, stabili pace maritus eram. Annos 57.
Ex vna thalami socia bis pignora quinq;
Eduxi, tremulus pòst modò factus auus.

Martis quinq; fui per lustra senator in vrbe,

An. 24. *Sed tamen his lustris vnicus annus abest.*

Annos ante obitum septem celebrare placebat

An. 1580. *Iubila, sponsorum more modoq; senum.*

Dulcis posteritas, imitatrix esse tuorum

Maiorum studeas sedula, iamq; vale.

Fiat voluntas Domini. W.H.E.

Multi de his qui dormiunt in terræ puluere,
euigilabunt, alii in vitam æternam, &
alii in opprobrium. H. B.
Dan. 12.

DEO OPTIMO MAXIMO SACRVM.

Caue lector, disce, naturæ hic cursus, hæc fati lex est, orta intereant. Huius te memorem defuncti, hæc quoties aspicis, volumus. Fuit nostra apud homines excellentia venustasq; cum labore secularis, nunc verò lumina in cœli gloria, vita cum Deo æterno sempiterna. Quàm felix, quàm fausta mutatio! quid igitur relicta luges vxor? cur parentes, fratres doletis mœsti? gaudete, in cœlis namq; læti spectabimus lætos. Et quò nostra in terris etiam extaret memoria defunctis, THEOBALDO OLDENDORPIO, VALENTINO ET IOANNI, CHRISTINÆ, suauib. THEOBALDI liberis, priuignis suis, SVSANNÆ filiolæ suæ dulcissimæ Iohannes Wolffius D. & Professor Medicus hoc posuit monumentum:
An. Christi M. D. LXXXII.
Iulii XI.

ELISA-

ELISABETH,

HOC EST:

Mein Gott hat geschworen/ mich *** ersettiget/ vnd zu rechter ruhe gebracht.

Nihil tam amarum, quod Christo vitæ ligno recepto, non fiat dulcißimum.

ELISABETHA MANTELIN primùm Iacobi Wolffii, pòst Iusti Schroderi, artium Magistri & prudentissimi senatoris castissima coniunx; matrona dotibus ornata singularibus, & benigna pauperum fautrix, cursu & certamine peracto, dedit spiritum Christo suo charissimo, & nunc in gloria venturum expectans iudicem, suo hîc quiescit corpore, at spiritu cum angelis Christi gaudet consortio, cœlesti induta pallio triumphat felicissima: Valè mater dulcissima, vale, iam felicissima lætare æternis gaudiis cum Christo & sanctis angelis.

Matri charissimæ Non. Nouemb. an. 1583. piè in Christo defunctæ posuerunt liberi.

IOHANNI PINCIERO WETTERANO, THEOLOGO INSIGNI, IN PATRIA PRIMVM, POST IN cœnobio Heneienſi verbi diuini Miniſtro fideli, modeſto, amabili, patri atque ſocero cariſſimo REBECCA filia, generque IACOBVS ALTSTETEN Chriſti miniſter REBECCÆ maritus, epitaphium hoc memoriæ ergò poſuerunt.

IN hoc theatrum flebilis mundi tulit
Mater mea me flentem ipſamet flens Haſſiæ
In oppido, quod vulgò dicunt Wetteram.
Ibi educatus à piis parentibus
Infantiam vltra, ad literas ſtatim trahor,
In queis parentes me ſatis feliciter
Vt progredi vidêre, ad vrbem Martiam
Haud longulè mittunt ſitam, & pro re ſua
Alunt ſuo ſumptu, idq; liberaliter.
Hîc laureæ primæ decoratum honoribus
Louanium iubent adire; pareo.
Profectus hinc ſum doctior Lutetiam,
Et inde abiens Tigurina vidi mœnia.
Ibi ſubſtiti nonnil; dein me confero
Ad oppidum, cui nomen argentum dedit:
Hîc me BVCERVMQ. *vna continet domus,*
Ex cuius hauſi multa conſuetudine.
Iam cultus arte & cœlica ſcientia

Rerum

Rerum sacrarum, in patriam caram vocor,
Vt Christi ouile pascerem; quod sedulò
Feci absque fraude, & veritatem publicis
Scriptis tueri non dubitaui. si cupis
Ea nosse: dicam. namque non ferunt meum
Nomen; sed Helias Palingenius sibi
Nonnulla tribuit. Inter hæc Elenchus est,
Et quidem alius libellus. Hunc placuit mihi
Tragœdiam vocare dipnosophisticam.
Sed Antidotum primò editum in lucem, meum
Fert nomen, ast secundò planè anonymum est,
Excudit illa à montibus dicta vrbs meris:
Ast hoc Geneua sita vltimis in Alpibus.
Hæc ergo scripta pro meis posthac habe.
Ouile Christi pabulo verbi sacri
In patria per lustra sex & amplius
Paui. volens deinde Heneiam transferor.
Non otiosus ibi fui, sed sedulò
Monstraui iter salutis ægræ & pauperi
Turbæ, gregi Christi haud minus quàm diuites,
Animoque sani pariter atque corpore.
His pabulum dum porrigo cœlo datum,
Quo non aliud nos nutrit efficacius:
Vitalis ignis corpore in meo suum
Depascitur vorax pedetentim pabulum:
Quo deficiente & ipse sensim deficit
Viresque languescunt & ægrè vox fluit.
Donatus ergo Principum clementiâ
Rude, ob vigorem perditum æui iniuriâ,
In coniugis commigro tecta, quæ vigens
In monte Francorum antè ei paraueram

Carissimam interim relinquens patriam,
Vbi paterna rura adhuc erant super.
Post haud diu superstes aurâ perfruor:
Extinctus ignis namque morti frigidæ
Cedens locum, corpus animamque separat.
Tu qui hæc legis vale: atque corpus credito
Sub terra vt est, in cœlo ita esse spiritum.

I. P. W.

Natus est Wetteræ anno 1521. Obiit Francobergæ anno 1591. 26. Ianuarii.

IN IOHAN. PINCIERVM THEOLOGVM.

Doctrina excellens, animus pius atque modestus,
Te reddidere amabilem,
Dum vixti in terris: nunc cœlesti arce receptus
Ex parte dimidia tui;
Cum Christo viuens, exspectas dum tibi corpus
Reddatur auctum gloriâ.

Iohannes Piscator S S. Theologiæ Professor in illustri Schola Herbornensi.

EPSTEI-

EPSTEINII.

IOHANNI PINCIERO I.V.D. ILLVSTRISSIMI HASSIÆ PRINCIPIS DOMINI LVDOVICI, &c. CONSILIARIO, Epsteinensi Præfecto, marito dilectissimo, vxor CATHARINA BREIDENSTEINIA amoris cōnubialis atq; fidei memor epitaphium hoc Epsteinii, vbi maritus vita pariter atq; officio defunctus est, & sepultus, posuit, defunctiq; personam sic loquentem introducit.

WETTERA *me primùm vitalibus intulit auris.*
Tradidit Argentina bonas mihi nobilis artes.
Iuris Doctorem fecit me Gallia. Tellus
Itala me vidit peregrinum; vidit Ibera:
Vidit & Oceani dominatrix Anglia. Et inde
Gallia me reducem ciuilibus implicita armis
Ad Martem à Musis ciuilia traxit ad arma.
Cumq; etiam Belgas tristis vexaret Enyo,
Semper eram, Ludouice Comes, tibi fidus Achates.
Haßiaci accitus posthæc ad Principis aulam,
Marpurgi quinos moror annos. Arcis Eponis
Hinc præfecturam clementi à Principe nactus
Sedulus officium facio tria lustra duasq;
Messes; articulis æger, sed pectore sanus.
Omnibus his functum cùm me iam gratia CHRISTI
Exorata piis precibus dissolueret, ædem

Corpus in hanc tetulere meum, telluris & antro
Clauſere obſcuro penitus: ſed ſpiritus alti
Cum Chriſto victurus adit faſtigia cœli,
Pectora ſana meis obtrectatoribus optans.

Obiit Epſteinii anno 1592.

F I N I S.

Auf die neue Domkirche zu Berlin ist eine Platte verfertiget, die die fronte zeiget, darob: Restituta, und darunter: Fridericus Rex Borussiae hanc aedem ex Templi cathedralis ruinam minantibus ruderibus excitavit dedicavitque jacto fundamento die VIII. Octobris MDCCXXXXVIII.

Zu Harlem vor das Hauß Laurentii Coster der
die Buchdruckerey soll erfunden haben, stehet über
die Thür folgende Inscription:

Memoriae Sacrum.
Typographia,
Ars Artium optima,
Conservatrix,
Hic primum inventa
Circa Annum MCCCCXL.

Wiewohl andere der Meinung sind, daß solche Johann
Faust zu Mayntz erfunden, den man deßhalber [illegible]
einen Hexenmeister in den damahligen dummen
und abergläubischen Zeiten ausgegeben; doch kan man beyde
Meinungen conciliren, wenn man sagt, wie sehr
wahrscheinlich, daß L. Coster die Kunst auf Holtz zu [illegible]
dem man sich vor diesen bedient, erfunden, und daß
J. Faust erdacht hat die Buchstaben von Metall, die
man heutiges Tages gebraucht; Zu Harlem habe daß
gedruckte [illegible] auf dem Rathhauß d. 14. Nov. 1713. gesehen, welches Augustinus de
Civitate Dei, ein klein länglich und schmahles folio, davon die Blätter [illegible]
gantz gelb und die Buchstaben einen Finger breit lang waren, [illegible]
unter viel Schlößer in einem eisern Kasten verwahret.

p. 186. 227. 328. 551. 536.

Vis vivere? vive Deo.

F 594
C 564 v

Bernhardus Crantius J. U. Doctor,
spe beatae Resurrectionis,
suis suorumque Cineribus
hunc inviolabilem quietis locum
fieri curavit. A.O.R. CIϽIϽCCXX
...ite qui legitis, aeterna exquirite, non haec.
In cineres tandem gloria tota redit. p. 10. 14. 54. 71.

Busto hoc Comit

Alta cadunt vitiis, virtutibus infima surgunt.

Catonis Imago. pag. 340.

Pag. 334. Non Supellectilibus sed Inhabitantium virtutibus Domus decoranda.
Virtutibus Inhabitantium plus quam Supellectilibus Domus decoranda.

A. p. 66. ~~64. 69. 328. 750. 751. 752. 398.~~ 807. 812.
41. 214.